LE DUAN

Le Duan

VÁLOGATOTT BESZÉDEK ÉS ÍRÁSOK

KOSSUTH KÖNYVKIADÓ / 1981

Válogatta és az előszót írta
KENDE ISTVÁN

Fordította:
GERGELY PÁL, PINTÉR MARIANN
ÉS VAS-ZOLTÁN PÉTER

ISBN 963 09 1701 7

© Hungarian Translation
Gergely Pál, Pintér Mariann és Vas-Zoltán Péter / 1981

(3176)

Le Duan 1907. április 7-én vasutas családban, a Vietnam középső részén lévő Quang Tri megyében született; abban a megyében, amelyet oly sokáig szelt ketté az országot megosztó demarkációs vonal a 17. szélességi fok mentén.

Le Duan huszonegy éves, amikor csatlakozik az akkor három éve, Nguyen Ai Quoc által alapított Vietnami Forradalmi Ifjúsági Szövetséghez. Amidőn pedig két évvel később, 1930-ban, megalakul Indokína Kommunista Pártja, a Nguyen Ai Quoc, világszerte megismert nevén Ho Si Minh által vezetett párt egyik aktív szervezőjévé lesz a fiatal Le Duan. Rendkívül tevékeny politikai munkáját többször szakítják meg börtönévek. Huszonnégy esztendős, amikor a gyarmati hatóságok 20 évi fegyházra ítélik az akkor már az északi Bac Bo megyében tevékenykedő ifjúmunkást. Ám a franciaországi változások – a népfrontkormány megalakulása – némileg enyhítik a politikai légkört Indokínában is, és sokadmagával együtt Le Duan is kiszabadul a börtönből. Munkáját ekkor Vietnam középső részén, Trung Bóban folytatja, 1939-től már az Indokínai Kommunista Párt Központi Bizottságának tagjaként.

A második világháború kitörése Indokínában is súlyos új helyzetet teremt. A francia gyarmatosító tétlenül tűri, sőt elősegíti a japán fasiszta megszállást. Mindaddig, amíg a japánok célszerűnek tartják a francia hatóságok vállain hagyni a közigazgatási teendők terheit, vagyis az elnyomás és a kizsákmányolás gyakorlati szervezését, Indokína népei kettős gyarmati elnyomás alatt élnek. Kétmillió ember hal éhen ez idő alatt.

Le Duan ennek az időszaknak utolsó éveit ismét börtönben tölti. A hírhedt Con Dao börtönből már csak 1945-ben szabadul. Ekkor a déli Nam Bo terület titkára. Az újabb francia agresszió elleni harcban tevékenyen vesz részt, mindvégig pártpolitikai munkán. 1951-től, amikor az

Indokínai Kommunista Párt helyett megalakul a Vietnami Dolgozók Pártja, már a párt Politikai Bizottságának a tagja. A párt harmadik kongresszusán, 1960-ban őt választják meg a Vietnami Dolgozók Pártja, illetve 1976-ban, a negyedik kongresszuson, már a Vietnami Kommunista Párt főtitkárává.

Ez a nagyon szűkre szabott életrajz is mutatja, hogy élete a kiemelkedő forradalmároké: harc, börtön, szenvedés, szakadatlan életveszély – és mindezek tudatos vállalása, mindvégig a győzelem biztos tudata, ami a legsúlyosabb szakaszokban is segít bízni és reményt érezni, ha nem is az egyéni sors, de a nép, a nemzet jövendője iránt.

Ez az optimizmus, a győzelemnek elméletileg is megalapozott tudata jellemzi pártvezetői munkásságát is. Ne feledjük el a kötet olvasásakor – az írások szövegéből ez az akkor és ott mindenki által tapasztalt valóság néha szinte ki sem derül –, hogy olyan időszakról van szó, amikor Vietnam népe alighogy fellélegezhetett a Dien Bien Phu-i győzelem után a béke reményében, és máris fel kellett készülnie az újabb háborúra. Vagy inkább az addigi háború folytatására: a világ legerősebb imperialista hatalma, az Amerikai Egyesült Államok által előbb csak fegyverekkel és anyagi eszközökkel támogatott, de rövidesen több mint félmillió amerikai katona részvételével folytatott agresszióra.

A vietnami kommunisták egész munkásságának egyik figyelemreméltó vonása – Le Duan itt közölt beszédei, írásai is tanúságot tesznek erről –, hogy soha nem ragadnak bele a pillanatnyi helyzet százezer fojtogató gondjába. Pedig az elsődleges feladat, az életfontosságú cél a támadó visszaverése, a háború győzelmes befejezése, a béke megteremtése. És mégis, nincs egyetlen pártrendezvény, kongresszus, plénum, előadói beszéd, amelyen ne éreznénk egyrészt a nagy összefüggések pontos megvilágításának gondját, másrészt az előrenézést: azt a tudatot, hogy nemcsak a máért, de a holnapért is felelősek. Hiába áll fenn mindig a kísértés, hogy a stratégiát alárendeljék a taktikának, az egészet a sürgető részleteknek: a marxista–leninista elmélet biztos kezelése megóvja őket ettől az oly mindennapos veszélytől.

Ez a magyarázata annak is, hogy amikor az amerikai csapatok már jó ideje ott vannak Vietnam déli részén és készülnek az északi, a szocializmust építő országrész megtámadására, a párt első titkára a világforradalmi folyamat három kontinensen zajló eseményeit és annak összefüggéseit elemzi, és amikor később, erőteljes küzdelem, valóságos élethalálharc folyik, hogy végleg kiűzzék az amerikai imperializmust az indokínai

földről, Le Duan a káderek neveléséről, az új ember kialakításáról ír mélyen elemző tanulmányt.

A vietnami forradalom és az antiimperialista háborúkban aratott győzelmek okait sokszor elemezték már; Le Duan itt közölt írásainak egy része is foglalkozik ezekkel a kérdésekkel. Ám úgy véljük, ezek közé az okok közé oda kell sorolni azt is, amiről ez a kötet tesz tanúságot: azt, hogy a vietnami párt és vezetői olyan megfontoltsággal és olyan elméleti magaslatról tudták mindvégig követni és irányítani népük sorsát, amelyről nemcsak az azonnali gondok ellen tudtak küzdeni, hanem mindig messzire láttak s az egészet is látták. A legsúlyosabb gondok sem fordították el figyelmüket a világméretű, s a világforradalmi folyamattal való összefüggésekről.

Páratlanul nehéz időkben hárult egy ország vezetése olyan férfiakra, mint Le Duan, Pham Van Dong, Vo Nguyen Giap, és 1969-ig elsősorban Ho Si Minh. Olyan országé, amelyben egyszerre volt napirenden északon a szocializmus felépítése, délen pedig a nemzeti demokratikus forradalom győzelme, a függetlenség kivívása. Az ország felében építeni a szocializmust, miközben a másik felében a szó szoros értelmében fegyveres közelharcot kell vívni a legerősebb ellenséggel – ez maga is páratlan, soha nem volt feladat. S ez tetéződött azzal, hogy éveken át a forradalmi hátország, Észak-Vietnam is szakadatlanul romboló légi és tengeri támadások célpontja volt.

1975-ben ért véget az a háború, amelyet mintegy harminc esztendőn át vívtak az imperializmus ellen. Azóta újabb háborús események dúlják ezt a sokat szenvedett országot és állítják ismét próba elé népét, pártját. A kínai politikában felülkerekedett erők fontosabbnak tartják saját hegemonista-nacionalista terveik sikerét és azt, hogy az amerikai imperializmus kedvében járjanak, mint annak a Vietnamnak a sorsát, amellyel valaha még egy oldalon küzdöttek. Ám hogy Vietnam ezeken a nehézségeken is úrrá lett és úrrá lesz, az éppen annak a szemléletnek és biztonságnak, a forradalmi elmélet biztos kezelésének is következménye, amely e könyv soraiból is sugárzik.

Kende István

ÚJ GONDOLATOK A VIETNAMI PROLETARIÁTUS VEZETŐ SZEREPÉRŐL

Beszéd 1957-ben, az augusztusi forradalom 12. évfordulóján

Az elmúlt nyolcvan év során, amikor is előbb a franciák, majd a japánok meghódították és rabszolgaságba döntötték országunkat, népünk hallatlan hősiességgel harcolt a legkülönbözőbb mozgalmakban: ilyen volt a Van Than[1]-, a Phan Dinh Phung[2]-, a Hoang Hoa Tham[3]-, a Phan Chau Trinh[4]- és a Phan Boi Chau[5]-mozgalom; a Yen Bai-i[6] felkelés, az 1930–1931-es forradalmi hullám, amely a Nghe Tinh[7]-szovjetek meg-

[1] A vietnami értelmiség hazafias mozgalma (1885–1896).

[2] A francia gyarmatosítók elleni felkelés vezére (1885–1896). Partizánjai súlyos veszteségeket okoztak a franciáknak. 1896. január 21-én halt meg; betegség végzett vele. Megtorlásként a francia gyarmatosítók elégették holttestét, és hamvait puskaporral keverték össze.

[3] Az észak-vietnami Yen The-i franciaellenes parasztfelkelés vezére. (Eredeti nevén De Tham.) Ez a 30 évig tartó ellenállási mozgalom, amely 1887-ben kezdődött, felőrölte az ellenség erejét, és országszerte nagy visszhangra talált. Hoang Hoa Thamot 1913. február 10-én egy áruló megölte.

[4] Vietnami értelmiségi hazafi (1872–1926), a reformista polgári demokrácia harcosa.

[5] A Dong Du (Utazz Keletre) mozgalom vezére (1867–1941), aki 1904 és 1925 között a francia gyarmatosítók ellen különböző akciókat szervezett. 1925-ben Sanghajban francia csapdába esett, hazatérte után kényszerlakhelyre, Huéba költöztették, ahol 1941. október 29-én meghalt.

[6] A felkelés 1930. február 9-én tört ki a Vietnami Nemzeti Pártnak (Viet Nam Quoc Dan Dang), a vietnami polgárság és kispolgárság pártjának vezetésével. A felkelést hamarosan leverték, néhány vezetőjét a francia gyarmatosítók elfogták és kivégezték.

[7] Az 1930–1931-es években az Indokínai Kommunista Párt vezetése alatt a lakosság csatlakozott a munkások és parasztok harcához a francia imperialisták és a feudális mandarinok ellen. Ezt a mozgalmat nevezik „Nghe Tinh szovjetjeinek". A mozgalom Nghe An és Ha Tinh megyékben (Közép-Vietnam) terjedt el, ahol a gyarmati adminisztráció felbomlott. A forradalmárok a népi hatalom egy formáját valósították meg. A gyarmati reakció vérbe fojtotta a mozgalmat. 1931 közepén, súlyos veszteségek után, a mozgalom vezetői illegalitásba kényszerültek.

alakulásával érte el csúcspontját; a kokinkínai[8] és Bac Son[9]-i felkelés stb. Végül, a nemzeti felszabadító forradalom győzelme után, 1945 augusztusában a vietnami nép ismét ura lehetett szeretett hazájának.

Az 1945. augusztusi győztes forradalom új korszakot nyitott Vietnam történetében, mert nem csupán nemzeti felszabadító forradalom volt, hanem olyan forradalom is, amely felszabadította az ország népét és új útra, az emberiség modern történelmének útjára vezette nemzetünket.

Hogy helyesen értékelhessük az augusztusi forradalom győzelmének okait, vissza kell nyúlnunk a forradalmi folyamat kezdetéig.

Forradalmi mozgalom a nemzet ügyéért Vietnam meghódításától az első világháborúig

Az országunkat elfoglaló francia imperialisták elsősorban arra törekedtek, hogy áruiknak piacot teremtsenek, nyersanyagainkat kisajátítsák, az adókat emeljék, a végsőkig kihasználják a munkásokat, egyszóval, hogy népünket és munkaerejét kizsákmányolják.

Hazánk agrárország, így az imperialisták elsősorban a parasztok munkaerejét zsákmányolták ki, a földeken dolgozó és az üzemeikben kulikká nyomorított parasztokét. Joggal állíthatjuk, hogy országunk meghódítása után a francia imperialisták elsősorban a paraszti munkaerő kisajátítására törtek.

De a népünk és a francia imperialisták közötti ellentét lényegét tekintve nem korlátozódott csupán a parasztok és az imperialisták közti ellentétre. Számunkra ugyanis a nemzeti függetlenség elvesztése nemcsak mindennapi alapvető jogaink elvesztését, hanem emberi méltóságunk, sőt egy egész ezeréves multú nép létjogosultságának elvesztését jelentette. A népünk és a francia imperialisták közötti ellentét ezért mint egy egész

[8] A Nam Bói felkelés, amelyet „kokinkínai felkelésnek" is neveznek, az Indokínai Kommunista Párt dél-vietnami Nam Bói bizottságának szervezésében és irányításával alatt tört ki 1940. november 23-án.

[9] 1940. szeptember 22-én, a Lang Son elleni japán támadás után a fejvesztetten menekülő francia csapatok Bac Son környékén is átvonultak, hogy a deltában újra rendezzék csapataikat. A helyi igazgatás felbomlott. A terület lakossága – felhasználva az alkalmat – 1940. szeptember 27-én megszerezte a szétszóródott francia egységek fegyvereit, és létrehozta a forradalmi hatalmat.

népnek a létezéshez való joga és a hódítók közötti ellentét jutott kifejezésre.

A parasztság kizsákmányolásához a francia imperialista tőkéseknek nem volt szükségük a feudális osztály felszámolására, mint a saját hazájukban; ellenkezőleg, fenn kellett tartaniuk a helyi feudális rendszert, hogy könnyebben zsákmányolhassák ki az országot, és ezért minden eszközt igénybe vettek, hogy szövetségre lépjenek a feudális urakkal.

A földesurak szívük szerint ellenálltak volna az imperialistáknak, hiszen azok megfosztották őket vezető pozíciójuktól és a parasztok kizsákmányolásának lehetőségétől. De a feudális rendszer ideje már lejárt egy olyan földön, ahol a kapitalizmus győzött. Az anakronisztikus, tehetetlen és kishitű feudális uralkodó osztály nem volt képes szembeszállni az imperialistákkal, azonkívül egyre éleződött a parasztság és a helyi feudális urak közötti ellentét. A Nguyenek, akik csak saját önző és kicsinyes feudális érdekeiket nézték, jobban féltették trónjukat, mint a nemzeti függetlenséget. A kishitű és egoista feudális osztály képtelen volt az imperializmusnak ellenállni, tehát kapitulált, megalkudott, sőt összejátszott vele, szembehelyezkedve a nemzeti ügyért felkelő nép imperializmusellenes mozgalmával.

Mindamellett, a földesurak egy csoportja és az értelmiség bizonyos része, akik világosan látták, hogy a feudális érdekek végső soron az imperializmus lakájainak érdekei, felkeltek a francia imperialisták ellen. De az a hatalmas antiimperialista és hazafias szellem, amely ezt a réteget lelkesítette, lényegében nem a feudalizmus valamilyen életképes maradványára, hanem a nemzeti függetlenség eszméjére és a nemzet ezeréves kultúrájának alapjaira támaszkodott, amelyek tovább éltek a nemzeti értelmiségben és a dolgozó tömegekben, akik spontán felkeltek „a királyság fenntartásának mozgalma" zászlaja alatt. Hasonlóképpen, a polgári demokratikus jellegű Duy Tan-mozgalom, amelyet a régi, művelt, hazafias érzelmű értelmiség irányított, nem a teljesen kifejlett nemzeti burzsoázia gazdasági és szociális bázisán született, hanem a nemzeti függetlenség óhajára, a nemzeti kultúrára támaszkodva, a feudális rendszer összeomlása előtt, mikor a Kelet fejlődése megindult a feudalizmusból a kapitalizmus felé.

Ezért ezeknek a mozgalmaknak a tartalma nem fejezte ki sem az imperializmus és a feudalizmus, sem az imperializmus és a helyi burzsoázia közötti ellentmondást (amely gazdaságilag még nem formálódott meg), de már határozottan kifejezésre juttatta azt az ellentmondást, amely

egyrészt a nemzeti függetlenség óhaja és a hódító imperialista rezsim, másrészt az elnyomó és kizsákmányoló imperialista tőke és a dolgozó nép – elsősorban a parasztság – között feszült.

Ilyenformán joggal értékelhetjük a helyzetet úgy, hogy amikor a francia imperializmus meghódította országunkat, egész népünkkel ellentétbe került. Természetesen a parasztok és az imperialisták, illetve a feudális rendszer képviselői és az imperialisták közötti ellentét nem ugyanaz. Hiszen hazánk – éppúgy, mint más országok – különböző és antagonisztikus érdekeket hordozó osztályok társadalma volt. Ennek megfelelően az egyes osztályok és az imperializmus közötti ellentétek eltérő módon alakultak, kölcsönös helyzetüknek és egymáshoz való viszonyuknak megfelelően.

A parasztok és az imperialisták közötti ellentét magában foglalta a parasztok és a feudális urak közötti ellentétet, nem csupán azért, mert a parasztság eleve ellentétben volt a feudálisokkal, hanem még inkább amiatt, hogy azok kapituláltak az imperializmus előtt, alárendelték magukat céljainak és összejátszottak vele, hogy együttesen lépjenek föl a parasztsággal szemben. A feudális osztály hazafias elemei és az imperializmus közötti ellentét is addig éleződött, hogy lassan már magában hordozta a hazafias elemek és a feudalizmus közötti ellentétet is, minthogy a feudális rezsim – az imperializmus bábja – gátolta a nemzet fejlődését. Ezáltal az az antagonisztikus ellentmondás, amely a feudális urakat az imperializmussal először szembeállította, később nem antagonisztikus ellentmondássá változott, mivel azok az imperializmus cinkosává lettek, hogy tömböt alkossanak a parasztok és a hazafiak ellen.

Ez volt országunk forradalmi mozgalmainak gazdasági, politikai és társadalmi tartalma a francia hódítástól az első világháborúig.

Mivel e korszak forradalmi vezetői képtelenek voltak felismerni ezt az objektív tartalmat, ezek a mozgalmak nem jutottak számottevő eredményre, és nem sikerült megingatniok az imperialisták uralmát.

A proletariátus a politikai küzdőtérre lép, és magára vállalja a forradalmi mozgalom vezetését

Amint azt Vietnam története tanúsítja, a francia uralom egész ideje alatt számos pártot összefogó nemzeti felszabadító tömegmozgalom – amelyet különböző osztályok irányítottak – már az első világháború utáni

időre kifejlődött, és azóta Vietnam történelme jelentős új változásokat élt át.

A gyarmati kizsákmányolás módszerével a francia imperializmus létrehozott Vietnamban egy gyenge és kishitű helyi burzsoáziát, de ezzel egyidőben elősegítette a proletariátus kialakulását és megerősödését. A vietnami proletariátus megjelenése nem a helyi burzsoáziához, hanem inkább az imperialista tőkéhez kapcsolódott.

A francia tőke Indokína kizsákmányolása során megkaparintotta az ország gazdasági életének kulcspozícióit: a bankmonopóliumot, a pénzkibocsátás monopóliumát, a bel- és külkereskedelmi monopóliumot, az ország közlekedésének és a szállításnak a monopóliumát. A fő termelési ágak, Indokína természeti kincsei, mint a kaucsuk, a kőszén, a rizs, a francia tőke kezén voltak; hasonlóképpen csaknem az összes építőanyag, így a cement, a tégla, a cserép, a fa. Ami pedig a nép létfenntartását biztosító, a saját szükségletek kielégítését szolgáló mesterségeket illeti (szövés, kosárfonás stb.), ezeket szinte teljesen tönkretette a francia tőkés ipar és kereskedelem. A helyi burzsoázia, amelynek túlnyomó többsége különböző földtulajdonosi rétegekből került ki, csak a gazdaságilag másodrendű ágazatokat, a kiegészítő kereskedelmi szektort tartotta kézben; a helyi burzsoáziának egyetlen kereskedelmi vagy ipari társasága sem rendelkezett kellő alapokkal ahhoz, hogy állja a versenyt a francia tőkével, és csak valamilyen alsóbbrendű formában létezett.

Minthogy a gyarmatosítók arra törekedtek, hogy az indokínai gazdaságot a francia gazdaságnak rendeljék alá, sohasem gondoltak arra, hogy Indokínában nehézipart hozzanak létre; még ennél is rosszabb volt, hogy a könnyűipar fejlődését is gátolták.

Ez a törekvés, amely együttjárt a gyarmati politikával, a helyi burzsoázia tőkefelhalmozását is érintette, amely így képtelen volt arra, hogy a kereskedelem és az ipar valamely fontos ágazatának kizsákmányolását kezében tartsa. A mezőgazdaság folyamatos tönkretételével a helyi burzsoáziát a francia tőke ügynökének, alkalmazottjának a rangjára süllyesztették, és így a burzsoázia már csak azzal törődött, hogy megőrizze kiváltságos helyzetét a dolgozó tömegekkel szemben.

Ez a gazdasági helyzet jelentős változásokat idézett elő Vietnam társadalmi és politikai életében.

A vietnami burzsoázia, megfosztva attól a lehetőségtől, hogy saját tevékeny életképességét biztosíthassa, alárendelt szerepe mellett nem is óhajtott mást, mint hogy az egyik vagy a másik imperializmusnak alá-

rendelje magát. Ebben a gazdasági helyzetben, következésképpen ilyen burzsoáziával nem volt elképzelhető Vietnamban polgári irányítás alatt álló nemzeti felszabadító forradalom.

A Yen Bai-i felkelés gazdasági vetülete csupán az volt, hogy bizonyos paraszti és kézműves rétegek tönkrementek, miután a francia gyarmatosítók fellendítették a könnyűipart, és ezzel elvették a nép létfenntartási eszközeit. Ez a felkelés egy csírájában elfojtott burzsoá gazdaság felfelé törekvését fejezte ki. Ezenkívül azt mutatta, hogy a kispolgári értelmiséget hazafias lelkesedéssel töltötte el az országban és világszerte fellendülő forradalmi mozgalom. Miután azonban a mozgalom nem támaszkodott kellő gazdasági háttérrel rendelkező társadalmi erőre, a burzsoá irányzatú nemzeti forradalom, melyet a kispolgári értelmiség vezetett, csak szalmaláng lehetett, amely végül is az imperializmussal kompromisszumot kereső puccsal végződött. Végeredményben ezek a társadalmi rétegek nemzeti felszabadító feladatukat azzal vélték teljesíteni, hogy költeményeket, regényeket írtak, irodalmi munkásságot fejtettek ki vagy polgári reformista újságokat szerkesztettek.

Bár a vietnami gazdasági helyzet csak egy gyenge burzsoáziát tudott életre hívni, ezzel szemben viszonylag erős proletariátust hozott létre. A proletariátus ugyanis nem a helyi tőkével együtt jelent meg, hanem azt követően alakult ki és erősödött meg, hogy az országban a francia tőke révén megindult a gazdasági fejlődés. A kistermelés csődje a mezőgazdaságban és a kisiparban parasztok tízezreit indította el a városok, a bányák, a kaucsuk- és kávéültetvények, a francia gyarmatosítók rizskoncessziói felé, növelve ezzel a proletariátus létszámát. A proletariátus viszonylag gyors fejlődése és a paraszti rétegeket sújtó nyomorúság jelentős erővé egyesítette a proletariátust és a parasztságot. A burzsoázia gyávasága, függőségi helyzete, az ellenség előtti gyors kapitulációja, a kispolgári értelmiség impulzív, de állhatatlan természete tette lehetővé, hogy a proletariátus – amely a feudális, imperialista és burzsoá elnyomás és kizsákmányolás hármas igája alatt szenvedett – vezető szerephez jusson Vietnam politikai életében, és vállalja önmaga, valamint a nemzet felszabadítását. A proletariátust megillette ez a pozíció: világszerte megrendült a tőkés rendszer és összeomlás fenyegette; a Vietnammal szomszédos – s kultúráját jelentősen befolyásoló – Kína burzsoáziája és földbirtokosai árulóvá váltak és behódoltak; a proletariátus győzelmet aratott a Szovjetunióban, a Föld egyhatodán. A parasztok nélkülözése és proletarizálódása a francia gyarmati rendszerben, mély és erőteljes

nemzeti érzésük, a helyi burzsoázia gyengesége és gyávasága, a Szovjetunió proletárforradalmának nagyszerű példája (amely felszabadította a parasztokat, és nyíltan a proletariátus útjára vezette őket) – megannyi tényező, amely megszilárdította a vietnami parasztságnak a saját forradalmi képességeibe és a proletariátus vezetésével elérhető győzelembe vetett hitét.

Annak eredményeképpen, hogy a proletariátus érdekei hazánkban összefonódtak a parasztság nagy többségének érdekeivel, valamint a nemzeti felszabadítás ügyével, s hogy az országban és világszerte elfoglalt politikai helyzete élenjáró forradalmi elmélettel fegyverezte fel a nemzeti felszabadító forradalmat illetően, a vietnami proletariátus olyan hősi élcsapattá vált, amely képes volt teljes győzelmet aratni az imperializmus és a feudalizmus felett, képes volt felszabadítani a nemzetet és önmagát, visszaszerezni a nemzeti függetlenséget, és felépíteni egy új Vietnamot.

Visszatekintve hazánk konkrét forradalmi eseményeire az 1924–1925 és az 1930–1931 közötti időszakban, kitűnik, hogy a nemzeti felszabadítás proletár forradalmi mozgalma párhuzamosan fejlődött a nemzeti felszabadítás polgári alapon álló mozgalmával. És ha a Yen Bai-i felkelés le is zárta a polgári forradalmi mozgalmat, a proletariátus és a parasztság harcai országszerte kitartóan lángoltak egészen napjainkig. Ez igen jelentős tényező a vietnami nemzeti felszabadító mozgalom történetében.

Az önmaga és a nemzet felszabadításáért vívott forradalom során a vietnami proletariátust valódi élcsapatpárt vezette. Pártunk a vietnami történelem konkrét összefüggéseinek ismeretében, átvéve a világ proletariátusának csaknem évszázados értékes tapasztalatait, és különösen a szovjet forradalomét, megfelelő forradalmi elmélettel rendelkezett hazánk forradalmi mozgalmának vezetéséhez. A párt kemény megpróbáltatásokat állt ki, valóban nehéz időszakokban; mindenütt és mindig, a földalatti mozgalomban csakúgy, mint legális körülmények között, az illegalitásban éppúgy, mint a hatalom meghódítása után, magasra tartotta a nemzeti demokratikus mozgalom, a felszabadulás, a nemzeti ügy zászlaját; mindenütt és mindig a forradalmi élcsapathoz méltóan cselekedett, számtalan veszéllyel szembeszállva, hősiesen betöltve történelmi küldetését.

Joggal állíthatjuk, hogy az Indokínai Kommunista Párt nélkül nem következett volna be a győzelmes augusztusi forradalom.

„A nemzeti kérdés lényegében parasztkérdés." A vietnami forradalom elmúlt nyolcvan évének realitásai bebizonyították ennek az értékelésnek a helyességét és mély igazságát.

Nguyen Ai Quoc[10] elvtárs az imperializmust olyan piócához hasonlította, amelynek két szívókorongja van: egyikkel a városi proletariátus, másikkal a gyarmati parasztság vérét szívja. Más szóval: a proletariátus és a parasztság egyidejű kizsákmányolásából él és nő nagyra.

Egy gyarmati ország parasztsága nem csupán a feudális gazdasági struktúrának, hanem az imperializmus gazdasági szerkezetének is része. Ez utóbbi magába olvasztja a feudális struktúrát, s a parasztság és az imperializmus közötti ellentét minden vonatkozásban hasonló lesz a parasztság és a feudális földbirtokosok közötti ellentéthez. De a nemzeti függetlenség elvesztésével a parasztság egy csapásra elvesztette a szent nemzeti örökséget is. Őseik hagyatékát, a századokon keresztül épített szép hazát most a hitvány külföldi kapitalisták lábai tapossák. Az elkeseredés és felháborodás, melyet ez a látvány váltott ki, az ősöktől örökölt, meg nem törhető keménység, az aggodalom gyermekeik jövőjéért mély gyűlöletet ébresztett a parasztok szívében a hódítók ellen.

A paraszt nemzedékeken át úgy élt, mint a földbirtokos földhöz láncolt rabszolgája. Férj és feleség, szülők és gyermekek úgy tekintettek magukra, mint akik nem tudják, mikor szabadulhatnak nyomorúságos helyzetükből. Lehet-e nagyobb vágya a parasztnak, mint az, hogy gazdája legyen annak a talpalatnyi földnek, amelyet ő művel?! Így hát az évszázadok folyamán a földesúr iránti gyűlölet is egyre növekedett benne. A függetlenség vágya nem csupán azt jelentette, hogy az imperialista igától akart megszabadulni, hanem egyúttal a feudális szolgaságot is le akarta rázni.

A vietnami parasztságnak hősi hagyománya: harcba szállni és legyőzni az idegen támadókat, hogy felépíthessék az országot. Ugyanakkor a feudális urak elleni harc dicső lapjait is megírták.

A francia imperialisták a feudális bürokráciára támaszkodva egy új földtulajdonosi réteget alkottak, összeharácsolták a földeket, tönkretették a parasztság csaknem minden kiegészítő mesterségét, meghonosították az üzérkedést és az uzsorát, súlyos adókat vezettek be, melyek

[10] Ho Si Minh neve.

révén könnyen rabszolga-kulikká tehették a parasztokat az ültetvényeken és a bányákban. Leszállították a parasztok életszínvonalát, hogy a munkások bérét is nevetségesen kis összegre redukálhassák, és ezáltal még több gyarmati extraprofitot zsebelhessenek be.

A francia gyarmati rendszer létrejöttének időszakában a parasztok többsége teljesen tönkrement, s ez alkalmat adott a földtulajdonosoknak arra, hogy kíméletlenül megkaparintsák a parasztok földjeit.

Így aztán mikor a kommunisták, a proletariátus képviselői kiadták a jelszót: „Le az imperializmussal és a feudális rendszerrel! Nemzeti függetlenséget! Földet a parasztnak!", a parasztok által kirobbantott nemzeti forradalom hulláma olyan magasra csapott, mint soha a megelőző évtizedek antiimperialista harca során.

A lakosság 90%-át kitevő parasztság rendkívül jelentős forradalmi erővel rendelkezett. Ugyanakkor a történelem során sohasem volt politikailag független helyzetben. Hiszen a politikai vezető szerepet minden időben a meghatározott társadalmi-gazdasági alakulatot reprezentáló osztály tartotta kézben. Ez a szerep a feudális társadalomban a feudális osztályé, a tőkés társadalomban a burzsoáziának jutott, a szocialista társadalomban pedig természetesen a proletariátust illeti.

Amikor a feudális urak az imperialisták cinkosaivá váltak, hogy kiárusítsák hazájukat és kizsákmányolják a parasztokat, ezek két út között választhattak: a burzsoázia vagy a proletariátus vezetése alatt haladnak-e tovább.

Mivel a proletariátus irányvonala megfelelt a parasztság törekvéseinek, és a proletariátus – miképp Oroszországban is – képesnek bizonyult arra, hogy a parasztság érdekeinek megfelelően oldja meg a fő problémákat, és mert a tehetetlen burzsoázia könnyedén elárulta ezeket az érdekeket (amint azt a kínai forradalom tapasztalatai is megerősítették) – a parasztság túlnyomó többsége a proletariátus útjára lépett, az Indokínai Kommunista Párt jelszavait követve: „Nemzeti függetlenséget!" „Földet a parasztnak!"

Bár egy ideig a parasztság egy csekély töredéke a Viet Nam Quoc Dan Dang[11]-hoz csatlakozott, mások pedig Cao Dai és Hoa Hao[12] szektáival

[11] Vietnami Nemzeti Párt (1929–1931): kispolgári értelmiségiek vezette forradalmi szervezet, amelynek célja a polgári demokratikus nemzeti forradalom volt. A Yen-Bai-i felkelés bukása után (1930. február) a francia imperialisták könyörtelen megtorló akciót vezettek ellene, amely a szervezet szétzüllesztésével végződött.

[12] Kb. egymillió hívőt számláló dél-vietnami vallásos szekták, többségükben haza-

tartottak a vallásos antiimperializmus szellemében, a parasztok többsége elkötelezte magát az 1930–1931-es évek kommunista mozgalma, az 1936–1939-es évek demokratikus mozgalma, az 1941–1945-ös esztendők Viet Minh[13] mozgalma, a vörös Nghe An, valamint a Nam Ky, Bac Son és Ba To[14]-féle mozgalmak mellett, és olyan alapvető erőt jelentett, amely mindent elsöprő áradattá lett az augusztusi forradalomban.

Az igazság az, hogy a munkások és a parasztok szoros és hatékony szövetsége nélkül az augusztusi forradalom nem győzhetett volna. A munkás-paraszt szövetség létrehozása óriási jelentőségű stratégiai feladat. Ez a szövetség képviseli ugyanis a forradalom aktív erejét, amely egyedül képes arra, hogy csatlakoztassa a közvetítő erőket és kifejlessze a nemzet erőit. Másrészt csakis ennek a szövetségnek a rendkívüli megerősítésével lehet szilárdan fenntartani a proletárpárt vezető hatalmát. A párt politikai tekintélye ugyanis ezeknek az alapvető tömegeknek, azaz a munkásoknak és parasztoknak a tekintélyével egyenlő, a párt ereje pedig azonos e tömegek erejével. Proletárpárt nem létezhet a munkás-paraszt szövetségen kívül.

A vietnami forradalom tapasztalata bebizonyította, hogy a forradalmi mozgalom legyőzhetetlenné válik, ha híven követi a proletár irányvonalat és a munkás-paraszt szövetségre támaszkodik.

Az ellenállásban a forradalmi hadsereg – a népi milíciák reguláris csapatai és a gerillaegységek – teljes egészében a párt irányítása alatt álló felfegyverzett parasztokból tevődött össze, mintegy az imperializmus és a feudalizmus ellen harcoló fegyveres munkások és parasztok szövetségének megtestesüléseként.

fias lelkületű, de még babonás szegényparasztokból szerveződtek, vezetőik vitték őket tévútra (kalandor földbirtokosok, a gyarmati és feudális rendszerrel elégedetlen értelmiségiek), akik később a franciákhoz csatlakoztak.

[13] Viet Nam Doc Lap Dong Minh Hoi (Vietnam Függetlenségéért Küzdő Liga), röviden Viet Minh liga; különböző népi jellegű pártokat, osztályokat, népi szervezeteket, hazafias haladó személyiségeket és vezetőket egyesített a nemzeti felszabadító forradalom érdekében. 1941. május 19-én alakult, 1951. március 3-án egyesült a Lien Viet ligával.

[14] Ba Tói felkelés: A Quang Ngai megyei Ba To lakossága 1945. március 11-én elfoglalta a körzet francia helyőrségét, és megalakította a forradalmi hatóságot. Felszerelés és fegyverek hiányában nem tudtak szembeszállni a japán fasisztákkal, és a forradalmi harcosoknak vissza kellett vonulniok a dzsungelba, ahol partizánbázist hoztak létre.

Az ellenállás kilenc éve alatt a népi hadsereg győzelmesen küzdött meg az imperializmussal és feudalizmussal. Ez bizonyítja, hogy a munkás-paraszt szövetség nélkül az ellenállók harca nem győzhetett volna.

Az egyesült nemzeti front és a párt vezető szerepe

A leigázott vietnami nemzet és minden vietnami függetlenségre és szabadságra vágyott. Minden vietnaminak azonos nézeteket kell vallania és egyazon lendülettel kell a forradalmi mozgalom felé fordulnia, hogy az elég erős legyen az imperialista iga lerázásához: ez az antiimperialista egyesült nemzeti front forradalmi koncepciója.

A történelemben azonban nem így játszódtak le az események. A francia hódítás kezdetétől fogva a vietnami nép egy töredéke elszakadt a nemzettől, csatlakozott az imperialistákhoz, és a nemzet ellen fordult. Ez volt a legfájóbb érzés a hazafiaknak, akik a hazafias lelkiismeretre hivatkoztak. De a lelkiismeret felébresztése nem oldja meg azt a problémát, amelynek a rendezése a történelemre tartozik, azokra, akik a történelem törvényeit ismerik.

A vietnamiak – mivel egy évezreden át egy ég alatt, ugyanazon a földön éltek, és lelkükben nagy becsben tartva megőrizték az ősök évezredes hagyományait – egységes nemzetet alkotnak: a nemzeti érzés az élet forrása, amely napról napra táplálja azokat a vietnamiakat, akiknek egyéni törekvése egyet jelent az egész nemzet törekvéseivel. Ez történelmi realitás. De Vietnam is olyan társadalom, mint a többi, osztálytársadalom, amelyben az osztályoknak megvannak a saját érdekeik és ezek ellentétben vannak más osztályok érdekeivel. Minden egyén hétköznapi és állandó léte összekapcsolódik egy meghatározott osztály érdekeivel. Minden osztálynak megvan a történelem által megszabott szerepe; egyéni törekvéseik és azok a törekvések, amelyek a társadalom egészét érintik, az időben és térben is meghatározott osztályviszonyok függvényei. Ebből következik, hogy a nemzeti felszabadító forradalmi mozgalomban az egyes vietnamiak hazafias érzései többé-kevésbé hasonlítanak egymásra annyiban, amennyiben többé vagy kevésbé tudatában vannak a nemzeti érdekeknek és osztályérdekeiknek, amennyire készek feláldozni személyes és osztályérdekeiket.

Tanúi voltunk a vietnamiak szenvedéseinek és megaláztatásának az idegen hódító uralma alatt, és lépten-nyomon láttuk azokat a vietna-

miakat, akik honfitársaik verejtékével, könnyeivel és vérével építették saját boldogságukat. Az érdekek, amelyek szembeállítják az antagonisztikus osztályokat, életbevágó érdekek. A vietnamiak mindennapi életében ez a történelmi realitás is érvényesült.

Így az egyesült nemzeti front minden olyan koncepciója, amely nem veszi figyelembe az osztálytudatot, csak elvont koncepció, hiú ábránd, ösztönös reagálás, amely az önző osztályérdekek megőrzésére szolgál. Az egyesült nemzeti front lényegét tekintve osztályszervezet.

Mi hát az az ellentét, amely az osztályérdek és nemzeti érdek között fennáll?

Ezt az ellentmondást a feudális osztály azzal oldotta fel, hogy behódolt az imperialistáknak és cinkosukká vált. Ez nemcsak a feudális urak gyávaságát és tehetetlenségét bizonyítja, hanem azt is, hogy érdekeik éles ellentétben álltak a parasztok érdekeivel. Nem a nemzet érdekeihez, hanem osztályhelyzetükhöz ragaszkodva oldották meg a problémát. Ilyen nyilvánvaló történelmi tény ismeretében senki sem tagadhatja, hogy Vietnamban éles osztályharc folyt.

Ha visszatekintünk az egyesült nemzeti front 1924 és 1931 közötti nemzeti felszabadító mozgalmára, a következőket állapíthatjuk meg:

1. A nemzeti felszabadító mozgalom meghatározott társadalmi rétegekre támaszkodva[15] fejlődött ki.

[15] Bac Bóban létezett egy, a kispolgári értelmiség és a falusi vezető réteg (a gazdag parasztok) által indított burzsoá irányzatú mozgalom, a Vietnami Nemzeti Párt irányítása alatt; egy szocialista irányzatú mozgalom, amelyet a munkás, paraszt és forradalmi irányzatú értelmiségiek indítottak el, az Ifjú Forradalmár Elvtársak Szövetsége, az Új Vietnam Forradalmi Pártja, majd az Indokínai Kommunista Párt irányítása alatt; továbbá létezett egy kollaboráns nacionalista-reformista mozgalom, amelynek szoros kapcsolatai voltak Quynh, Nang, Vinh és Luc befolyása alatt álló opportunista árulók és renegátok csoportjával.

Említésre méltó Trung Bóban egy olyan nemzeti forradalmi mozgalom, amelynek sem irányvonala, sem módszere nem volt és amelyet Phan Boi Chau idős hazafi indított el; emellett létezett egy kétes kimenetelű és gyenge életképességű reformista hazafias mozgalom is, amely a „La voix du peuple" *(A nép hangja)* újság körül alakult ki, mégpedig a népképviseleti kamarában; az Ifjú Forradalmár Elvtársak Szövetsége, az Új Vietnam Forradalmi Pártja és az Indokínai Kommunista Párt vezetésével működött egy élénk, munkás–paraszt–értelmiségi–kispolgári forradalmi mozgalom.

Nam Bóban, a Phan Chau Trinh és Phan Van Truong hazafiak által kezdeményezett hazafias mozgalom után megemlítendő Nguyen An Ninh pezsgő hazafias mozgalma, a Tran Huy Lieu által irányított Vietnami Nemzeti Párt forradalmi aktíváinak

2. Az ország három részében[16] a nemzeti felszabadító mozgalom formája a társadalom osztálytagozódásának megfelelően alakult.

3. A nemzeti felszabadító mozgalomban a nép minden osztálya és rétege a maga platformját és politikai irányzatát helyezte előtérbe.

A különböző osztályoknak, pártoknak és politikai csoportosulásoknak mindegyike rendelkezett saját nemzeti felszabadító programmal, a nemzeti felszabadító mozgalmon belüli osztályharc kézzelfogható bizonyítékaként.

Történelmi szempontból vizsgálva, a nemzeti érzés és a nemzeti öntudat[17] nem mutatkozik meg világosan és mélyen egy nemzet összességében, csak mikor ez a nemzet teljes egészében idegen agresszió áldozata lett, azaz amikor az ország valamennyi társadalmi osztályának a létérdekeit fenyegetik és sértik meg, vagy pedig amikor a társadalmi osztályok öntudatra ébrednek és olyan demokratikus rendszert követelnek, amely biztosítja közös létérdekeiket.[18]

Más szóval a nemzeti öntudat nem lehet idegen a demokratikus öntudattól. De ez utóbbi mindig osztályjellegű. Mert bár ismerjük az ókori görög és római társadalmak rabszolgatartó osztályának demokráciáját, a polgári demokráciát vagy a proletár demokráciát[19], olyan demokráciát nem ismerünk, amely egy társadalom valamennyi osztálya számára közös lett volna.[20]

tevékenysége és a polgári irányzatú újságírók csoportjának, köztük Tran Huu Dónak az aktivitása. Volt egy anakronisztikus parasztmozgalom is, amelyet burzsoá rétegek és elégedetlen földtulajdonosok irányítottak (Cao Dai-féle mozgalom); végül létezett egy kollaboráló reformista mozgalom, amely összefonódott az árulókkal és kapitulánsokkal, és amelyet a polgárok, földbirtokosok, értelmiségiek és opportunista politikusok egy része alkotott: az Alkotmány Párt.

16 A francia gyarmatosítás Vietnamot három fő közigazgatási egységre, illetve külön gyarmatokra osztotta. Ezek: északon Tonkin, a középső Annam és a déli Kokinkína.

17 Valamely népnek a léte és nemzeti öntudata két különböző kérdés.

18 A feudalizmusban a dolgozó nép nem élvezi a demokratikus jogokat, és arra sincs joga, hogy megvédelmezze saját érdekeit, amikor pedig az egész nemzet érdekeit semmisítik meg, kibontakozik a nemzeti öntudat. A kapitalizmus korában a dolgozó nép a polgári demokráciára támaszkodik, amely segítette a kapitalista rendszert a feudalizmus elleni győzelmes harcban, hogy aztán a nép felkeljen és kikövetelje az igazi demokráciát saját érdekei védelmében. Ez is kifejleszti a nemzeti öntudatot.

19 A népi demokrácia a proletárdemokrácia egy formája.

20 A kispolgári értelmiség gyakran beszél a demokráciáról általában, az osztály nélküli, elvont, érdekeiknek megfelelő, kispolgári demokráciáról. A tények azonban

A nemzeti öntudat tehát nem lehet idegen a demokratikus öntudattól, a demokratikus öntudat pedig az osztálytudattól.

Amint azt az előbbiekben elemeztük, Vietnam történelmi összefüggéseiben a burzsoázia és az őt képviselő kispolgári rétegek képtelenek voltak olyan programot megfogalmazni, amely kétségbevonhatatlanul és széleskörűen demokratikus lett volna. Nálunk a lakosság 90%-át a parasztság teszi ki; amikor valódi demokratikus jogokról beszélünk, ezen azt kell érteni, hogy a jogok élvezetét a parasztok számára is biztosítani kell, azaz fel kell számolni a földbirtokosok monopóliumát, mellyel a földet kisajátítják.

Mivel a vietnami burzsoázia vagy a kispolgárság koncepciója nem elégíthette ki a parasztságnak ezt a demokratikus követelését, így természetesen nem tudott széles körű egységfrontot kialakítani.

A polgári rétegek gyakran így érvelnek: ahhoz, hogy a nemzeti front valóban széles körű, valóban hatékony legyen, arra van szükség, hogy minden osztály – beleértve a földbirtokos osztályt is – egyesüljön és együttműködjék. Az igazság viszont az, hogy a bürokrata-földbirtokosok elárulták a nemzetet, behódoltak az imperialistáknak, hogy megtarthassák a parasztság kizsákmányolásának jogát. A nemzeti frontot, amely nem alakulhatott meg egy kompromisszumos politikai vonalat követve, még kevésbé lehetett volna a kapitulánsok és a forradalmárok együttműködése alapján kiépíteni. Ellenkezőleg, fejlődése és kibontakozása érdekében meg kellett buktatni és le kellett leplezni a bürokratikus földbirtoko-

azt mutatják, hogy ha a társadalomban a demokratikus jogok csak a burzsoázia érdekei védelmére szolgálnak, akkor azok lényegében a proletariátus érdekei ellen vannak, és fordítva is: nincs olyan demokrácia, amely egyszerre szolgálná a két osztályt. Ami pedig a társadalmi rendszert illeti, ebből következik, hogy nem létezhet harmadik rendszer, a tőkés és a proletár rendszeren kívül. Ha egy átmeneti időszakban adott pillanatban egyformán lehet mind a tőke, mind a munka előnyeiről beszélni, akkor határozottan elfordulnak a proletár érdekektől, hogy a tőke érdekei mellett kössenek ki, és nem szolgálják a két pólust egyszerre. Ebből következik, hogy a proletariátus és a burzsoázia közötti harcban, egy adott pillanatban és meghatározott társadalmi feltételek között, a proletariátus saját érdekében és a nemzet érdekében engedményeket tesz a burzsoáziának abból a célból, hogy tőkéjét az általános érdek szolgálatára használja fel.

A Nemzeti Párt csak politikai tekintetben volt feudalizmusellenes; gazdasági szempontból, a földre vonatkozó jogok és érdekek tekintetében a burzsoá elvre támaszkodott: „Védelmezni a földbirtokosok és burzsoák szent tulajdonát!"

sok kapituláns vonalát, el kellett őket szigetelni, és úgy tekinteni őket, mint a nemzet ellenségeit.

A földbirtokos osztály Vietnamban is, mint minden más társadalomban, kizsákmányolásból élt a haszonbérleti díj és a kamat révén. Az általa követett politikai vonal is lényegében az ilyen jellegű kizsákmányolás védelmét szolgálta. Ez a vonal homlokegyenest ellentétes azzal, amit a parasztok tűztek ki célul: eltörölni a haszonbérleti díjak és a kamat rendszerét, a földtulajdonosok előjogait és kiváltságait, más szóval a parasztság létét védelmezni. A parasztság létfeltételeinek oltalmazása annyit jelent, mint megvédeni a nemzet óriási erejét, a földbirtokosok létének védelme pedig annyit, mint fenntartani a nemzet élősdi erőit. Tehát a haladó politikai vonal az, amelyik a parasztság érdekeit védelmezi, a reakciós pedig az, amelyik a földbirtokosok érdekeit szolgálja.

Az egyesült nemzeti frontnak a haladó politika vonalát kell követnie, hogy legyőzhesse az imperialistákat. A proletariátus nemzeti programja ezért eltökélten szem előtt tartja a parasztság érdekeit, hogy a nemzeti frontot valóban széles alapokon, átfogó szervezetként építhesse fel.

Ugyanakkor a proletariátus nem kizárólag a parasztság érdekeit tartja szem előtt, hanem a nemzet általános érdekeit is. Nem a parasztok, hanem a proletárok teremtették meg az objektív feltételeket ahhoz, hogy a nemzet általános, antiimperialista irányvonalán belül külön lehessen választani a parasztság és a földbirtokosok harcának irányvonalát és orientációját.

Tulajdonképpen a nemzeti felszabadító mozgalmon belül a földbirtokos osztály élesen differenciálódott: a földbirtokosok kis része elégedetlen volt az imperialisták rendkívül szigorú monopolista politikájával; a munkás- és parasztmozgalom hatására a földbirtokos származású polgári értelmiség bizonyos része, néhány reformista csatlakozott a forradalomhoz, magukkal ragadva szüleik és földbirtokos barátaik egy részét. Ezek felismerték, hogy ha nem haladnak együtt a forradalommal, azt kockáztatják, hogy eltűnnek az imperialistákkal együtt; más kivezető út nem volt számukra.

A proletariátus politikai vonala az imperialisták és feudális bábjaik hatalmi apparátusának szétzúzását, az imperialisták agressziós politikájának és a feudális földesurak kapitulációs és kompromisszumos irányzatának megbuktatását is magában foglalta; az agrárpolitikában, az első szakaszban, az imperialisták és az áruló földesurak földjeinek elkobzását és szétosztását a parasztok között; azokra a földbirtokosokra vonatko-

zóan, akik nem hódoltak be az imperialistáknak, a haszonbérleti díj és a kamat csökkentését; azaz demokratikus agrárreform megvalósítását és a parasztok érdekeinek progresszív szolgálatát, hogy ily módon eljuthassanak a teljes agrárforradalomhoz, és felszabadítsák a parasztságot a feudális elnyomás alól. A különböző engedmények, melyeket a parasztok azoknak a földesuraknak tettek, akik nem hódoltak be az imperialistáknak, főként a földbirtokosok differenciálását szolgálták, az ellenség differenciálását, pozícióinak gyengítését, hogy végül könnyebben lehessen megsemmisíteni őket. A nemzeti felszabadító mozgalom keretén belül a parasztság és a földesurak között nem szövetség vagy kompromisszum, hanem a két társadalmi osztály harcának egy formája jött létre. Ez egyet jelentett a nemzeti front kiszélesítésével, a földesúri osztály és a földbirtokos rétegből származó értelmiség, illetve a demokratikus érzelmű hazafiak megnyerésével, abból a célból, hogy határozottan az imperializmus elleni nemzeti demokratikus front oldalára álljanak.

A nemzeti frontra vonatkozó proletár irányvonal nemcsak a nemzeti érdekek kérdésének igazságos megoldását hozta meg, de egyben a parasztok és földesurak közötti antagonisztikus ellentét helyes megoldását is, hogy megszilárdítsa a leghatalmasabb nemzeti erőt, a parasztságot; egyedül ez az irányzat tudta a forradalom mellé állítani a burzsoá reformista rétegeket.

Megállapíthatjuk, hogy a nemzeti felszabadító mozgalmon belül a burzsoá reformista irányzat sohasem játszott független politikai szerepet. Csak az imperializmus fizetett reformista ügynökeit ismerték, akik becsapták a tömegeket. Ami pedig a politikai szempontból osztályjelleget öltő burzsoá reformista mozgalmat illeti, az nem is létezhetett volna a francia imperializmus kegyetlen gyarmati rendszerében. Ezért bizonyos esetekben alig volt érzékelhető, hogy az imperialisták azért fojtották el a burzsoá reformista mozgalmat, hogy kulturális reformista mozgalommá alakítsák át. Így aztán 1930–1931 után a burzsoázia és a gyenge kispolgári rétegek nemcsak képtelenek voltak a nemzeti felszabadító mozgalom irányítására, de a vezetést sem tudták soha megszerezni egyetlen politikai reformista mozgalomban sem[21]. Ezért egyedül a munkások és parasztok forradalmi mozgalma szolgálhatott támaszpontul a burzsoázia

[21] A mozgalom, amely a demokratikus mozgalom keretében (a népfront időszakában) reformokat követelt, tömegforradalmi mozgalom volt és nem polgári reformista.

reformista erőinek, és csak amiatt egyesültek a mozgalommal, hogy küzdjenek az imperializmus ellen.

Így, ha nem jön létre a fronton belül a munkás-paraszt szövetség, nem lehetett volna hatékony nemzeti demokratikus bázist kiépíteni, sem pedig a nemzeti frontot kiszélesíteni.

A nemzeti demokratikus front alapjában véve hazafias front. A vietnamiak össze tudták egyeztetni a nemzeti érdekeket, az osztályérdekeket és személyes érdekeiket, hogy a hazafias érzés maximálisan erős, mély és szilárd legyen a munkásoknál éppúgy, mint a parasztoknál.

A kispolgári értelmiségi rétegeket gazdag érzelmi életük fogékonnyá teszi a nemzeti érzésre. Gyakran szertelen, túlbuzgó hazafiság lelkesíti őket. A nemzeti felszabadító mozgalom fellendülő szakaszában a kispolgári értelmiség sokszor bebizonyította lelkesedését. De igen gyakran ingadozik a burzsoá és a proletár út között. A proletár program, amely megerősíti a munkások és parasztok végtelenül hősies hazafiságát, ezt az érzést más rétegeknél is megszilárdítja; a munkások és parasztok hazafisága a nép többségét és egyben a nemzet fényes jövőjét is szolgálja. Ezzel szemben a burzsoá program csak kihasználni és megbénítani tudja a hazafias érzelmeket, mert a polgár demokratikus öntudata csak személyes érdekeit szolgálja, márpedig a hazafiság nem épülhet olyan törekvésre, amely az önző egyéni érdekeket tartja szem előtt.

Így a kispolgári értelmiségiek is számíthatnak arra, hogy a demokratikus proletár irányvonal az övék is. Az elvont demokratikus eszme, amiről gyakran ábrándoznak, csak valami bizonytalan körvonalú irreális idea, de nincs is benne semmi figyelemre méltó.[22] Csakis a proletár álláspontho ragaszkodva, a nemzet, a dolgozó nép többsége szolgálatában álló demokratikus proletár irányvonalat követve lehet a hazafias arcvonalat kiszélesíteni, demokratikus, hatékony, széles és tartós nemzeti frontot kiépíteni.

Az augusztusi forradalom győzelme és a hatalmas ellenállás diadala országunk felét teljesen felszabadította. Ez még jobban bizonyítja annak a politikának a helyességét, melyet a párt követett az egységfrontot illetően. Szinte bizonyos, hogy a párt vezető szerepe nélkül az egyesült nemzeti front nem fejlődhetett volna ki, és nem győzedelmeskedhetett volna az imperialistákon és a feudális urakon.

[22] Amikor forradalmi lelkesedésük gyengül és a polgári ideológia befolyásolja őket, szkeptikussá válnak a demokratikus proletár irányvonallal szemben. Ez később arra vezethet, hogy fellépnek a proletariátus nemzeti demokratikus irányvonala ellen.

Vietnam meghódítása nem a véletlen műve, hanem az imperialista agressziós politika egyenes következménye volt. Az imperializmus a kizsákmányolás olyan szisztémája lett, amelynek áldozatul estek a világ népei (a kis és gyenge népek), és amely a nemzeteket rabszolgaságban tartja.

Ha a vietnami nemzeti felszabadító forradalom nem helyezkedett volna a győzelmes úton haladó proletariátus internacionalista álláspontjára, nem rendelkezhetett volna olyan forradalmi elmélettel, amely lehetővé tette számára, hogy alaposan megismerje a fejlődés és az imperializmus megsemmisítésének útját, nem nyerhetett volna meg ügyének hatalmas szövetségeseket világszerte, s nem győzhetett volna. A világproletariátus egysége és az imperializmuson belüli ellentétek teremtették meg azokat a kedvező feltételeket, amelyek segítségével a nemzeti felszabadító mozgalom megbuktatta az imperialista és feudális erőket Vietnamban.

Az utóbbi évtizedek vietnami nemzeti felszabadító mozgalmának története bebizonyította, hogy a proletár internacionalizmus nélkül a vietnami nép forradalma nem arathatott volna győzelmet.

Hála a francia proletármozgalom és a vietnami proletármozgalom közötti szoros szövetségnek, a vietnami harcos proletárok ezreinek sikerült az 1936–1939-es években egy széles körű demokratikus mozgalmat kibontakoztatniuk, valamennyi népréteg bevonásával.

A második világháború idején, amikor számos vietnami burzsoát és földesurat megszédítettek a japán és német fasiszták múlékony sikerei, a vietnami proletariátus vezetői magasra emelték a nemzeti függetlenség és demokrácia zászlaját, és arra hívták fel az egész népet, hogy kövessék a proletár utat és nyíltan csatlakozzanak a demokratikus táborhoz, amelynek gerincét a Szovjetunió alkotta.

Ez a határozott állásfoglalás, amely a helyes internacionalista politikát követte, győzelemre vezette az augusztusi forradalmat.

A vietnami nép hosszan tartó ellenállása szerves része volt a világproletariátus mozgalmának; a kínai proletárforradalom nagy történelmi győzelme teremtette meg a kedvező feltételeket a vietnami ellenállás győzelméhez.

Csak az osztállyá szerveződött vietnami proletariátus használhatta ki a kedvező feltételeket; a vietnami társadalom összes többi osztálya kép-

telen volt erre. Ez is azt bizonyítja, hogy a proletariátus vezetése nélkül a vietnami nemzeti felszabadító forradalmi mozgalom nem vezetett volna győzelemre.

Emeljük magasra a proletár vezetés zászlaját!

Gyönyörű hősi hazánk három évvel a béke kivívása után is magasan tartja a nemzeti függetlenség, a béke és a demokrácia zászlaját, és ezzel méltón járul hozzá a világbéke ügyéhez. Győztünk, de csak az ország felét tudtuk felszabadítani. Az ország másik fele továbbra is az imperialisták és a feudális urak kezén maradt; ott még az amerikaiak és Ngo Dinh Diem bitorolják a hatalmat. Fő forradalmi feladatunk, hogy az egész országban befejezzük a harcot a nemzeti függetlenségért és a demokráciáért. Ez két konkrét feladatot állít elénk: felépíteni az ország északi részét, hogy erős legyen és a szocializmus felé haladjon, és ösztönözni a déli forradalmi mozgalmat az imperialisták és a feudális urak, az amerikaiak és Ngo Dinh Diem ellen.

E célok teljes megvalósítása érdekében támogatni kell a tömegek erőteljes hazafias mozgalmát. Északon e mozgalom tartalma a hősi és eredményes munka, hogy az egész nép elindulhasson a szocializmus útján, javíthassák a lakosság anyagi és erkölcsi létfeltételeit, harcolva az imperialisták és a feudális urak ügynökeinek szabotázsa ellen, az amerikaiak és Ngo Dinh Diem ellen, keményen fellépve a kapzsi spekulánsokkal szemben. Délen a hazafias mozgalomnak az amerikai–diemista leigázó politika elleni harcban kell megnyilvánulnia, amelyet a nemzeti függetlenségért, az elnyomás és a kizsákmányolás fasiszta politikájával szemben a demokráciáért, az élet feltételeinek megjavításáért, a háborús politikával szemben az ország békés újraegyesítéséért vívnak.

A vietnami nemzeti felszabadító forradalmi mozgalom történetének tanulsága azt mutatja, hogy a forradalmi feladatok megvalósítása érdekében minden vietnami hazafinak magasra kell tartania a proletariátus zászlaját, hogy tovább menjünk a szocializmus felé, felszabadítsuk Dél-Vietnamot, megteremtsük a függetlenséget és a demokráciát az egész országban.

Le Duan: Sur la révolution socialiste au Vietnam I. köt. Éditions en langues étrangères, Hanoi 1965. 54–83. old.

A SZOCIALISTA FORRADALOM POLITIKAI IRÁNYVONALA ÉSZAK-VIETNAMBAN

Részlet a Központi Bizottság politikai beszámolójából a Vietnami Dolgozók Pártjának III. kongresszusán, 1960. szeptember 5-én

Elvtársak!

Észak-Vietnam a béke helyreállítása óta a szocializmusba való átmenet korszakába lépett. A fejlődésnek ebben a fázisában a munkásosztálynak és pártunknak a népi demokratikus állam segítségével kell megvalósítania a proletárdiktatúra történelmi küldetését, hogy előbbre vigye a szocialista forradalmat és felépítse a szocializmust Északon. A szocialista forradalom az emberiség történetének legradikálisabb és legmélyrehatóbb forradalma. Megszünteti a termelési eszközök magántulajdonának rendszerét, felszámolja a kizsákmányolást és a kizsákmányoló osztályokat, hogy létrehozza a termelési eszközök társadalmi tulajdonát és lehetővé tegye a termelőerők korszerűsítését, módot adva így a termelés maximális kifejlesztésére, végleg megszabadítva a nyomortól a dolgozó tömegeket. Radikális forradalom ez, nemcsak a gazdaság és a politika területén, hanem ideológiai, kulturális és technikai értelemben is. Ahhoz, hogy ezt a hatalmas munkát jól végezzük el, szigorúan ragaszkodnunk kell a marxizmus–leninizmusnak a szocialista forradalomról vallott általános elveihez, fel kell használnunk a testvérországok értékes tapasztalatait, körültekintően alkalmazva őket országunk sajátos viszonyaira, meghatározva az ország jellegének megfelelő formákat, módszereket, szakaszokat és ütemet.

Milyen ismérvek alapján kell megvizsgálnunk Észak szocialista forradalmának kérdését?

Hogyan fogjunk a szocialista átalakításhoz, hogyan valósítsuk meg a szocialista iparosítást, hogyan vigyük előbbre a szocialista forradalmat ideológiai, kulturális és technikai téren, hogy az megfeleljen Észak tényleges sajátosságainak?

Az északi szocialista forradalom politikai irányvonala éppen ezeknek a problémáknak a megoldására törekszik.

A szocialista átalakulás szakaszába lépő Észak jellegzetességei a következők:

a) Mezőgazdaságilag elmaradott országrész, ahol a gazdaság lényegében az egyéni kistermelésen nyugszik, és ennek tőkés gazdasági alapja szánalmasan gyenge. Az ipar még csak most születik, a felaprózott mezőgazdaság és a szétforgácsolt műhelyekben folyó kézműipar még igen fontos helyet foglal el a nemzetgazdaságban. A földek átlagos terjedelme egy lakosra számítva nem nagyobb 3 saónál (kb. 1/10 hektár), a deltavidéken óriási a munkaerőfelesleg, a lakosság kulturális színvonala alacsony, a régi rendszer által örökül hagyott műszaki potenciál jelentéktelen, különösen ami a műszaki szakembereket és a szakképzett munkásokat illeti. Mindebből következik az alacsony termelékenység és a minden tekintetben gyenge életszínvonal. Ez a helyzet természetesen sok nehézséget jelent a szocializmus felé vezető úton, de egyben arra is kötelezi az északi országrészt, hogy mielőbb ezt az utat válassza, és a lehető legjobban aknázza ki a szocializmus előnyeit az akadályok leküzdése érdekében. Az ennek kedvező tényezők: a párt kizárólagos irányítása, a munkások és parasztok szilárd szövetsége, a népi demokratikus hatalom ereje, a trópusi mezőgazdaságban rejlő nagy lehetőségek, a természeti erőforrások gazdagsága, a türelmes, fáradságos munkához szokott és a hosszú forradalmi harcban megedződött népünk erényei.

b) Észak abban az időben lépett a szocializmus útjára, amikor a szocialista tábor a Szovjetunió vezetésével világrendszerré vált, és fölébe került az imperialista tábornak; olyan időpontban, amikor előrehaladt a nemzetközi méretű együttműködés és azon belül a feladatok megállapítása és elosztása. Ez alapvető előny Észak számára a szocialista átalakulás és építés során, olyan tényező, amely biztosítja a lehetőséget, hogy a tőkés fejlődési szakasz megkerülésével egyenesen haladjon a szocializmus felé. De ez a körülmény egyben kötelezettséget is jelent arra, hogy tevékenyen hozzájáruljon a szocialista tábor erősítéséhez, a világbéke védelméhez és megszilárdításához.

c) Az északi szocialista forradalom sajátos körülmények között megy végbe, hiszen országunk két részre van osztva. Az amerikai imperialisták, miután a Délt újra gyarmattá tették, ezt az országrészt ugródeszkául használják arra, hogy megakadályozzák a szocializmus építését Északon, és agressziós háborút készítsenek elő. Észak szocialista forradalmának

erőteljes kibontakoztatása azért is fontos, hogy ott minél előbb olyan új életet lehessen építeni, amely meggyőzően bizonyítja Észak fölényét Dél-lel szemben. Ugyanakkor Észak egész népünknek egyre szilárdabb támasza lesz a nemzet újraegyesítéséért vívott harcában, melyet egy olyan Vietnam felépítéséért folytat, amely majd megismerheti a békét, az egységet, a függetlenséget, a demokráciát és a felvirágzást.

Világosan következik ebből, hogy mihelyt eleget tettünk a népi demokratikus nemzeti forradalom feladatainak, Északnak haladéktalanul rá kell térnie a szocialista forradalom útjára és meg kell teremtenie minden szükséges feltételt ahhoz, hogy a tőkés fejlődési szakaszt megkerülve egyenesen haladhasson a szocializmus felé. Az északi szocialista forradalomnak minden vonatkozásban olyan forradalmi átalakulásnak kell lennie, amely képes egy lényege szerint a termelési eszközök magántulajdonára alapozott gazdaságról az egész nép tulajdonán és a kollektív tulajdonon alapuló szocialista gazdaságra áttérni, a kistermelés rendszeréről a szocialista nagyüzemi rendszerre, egy szétforgácsolt és elmaradott gazdaságról a kiegyensúlyozott, modern gazdaság építésére. Ily módon Észak gyorsan fejlődhet és mind erősebb támasza lehet az újraegyesítésért folyó harcnak.

Ezt a forradalmi átalakulást megvalósítani annyit jelent, mint megvalósítani a szocialista átalakulást és a szocializmus építését, mint kiélezett és bonyolult harcot folytatni a fejlődés szocialista és kapitalista útja között a gazdaság, a politika, az ideológia és kultúra különböző területein.

A szocialista átalakulás során arra törekszünk, hogy a nem szocialista termelési viszonyokat szocialistákká alakítsuk át. E fejlődés kulcsa, amely megnyitja az utat a termelés fellendülése felé, a termelési eszközök magántulajdonának és a tőkés tulajdonnak a szocialista tulajdon különböző formáivá történő átalakítása. A szocialista építés a már felszabadult termelőerők fejlesztésére, a szocializmus anyagi és műszaki bázisának felépítésére törekszik, hogy ily módon felszámolva gazdasági elmaradottságunkat, az egyéni kistermelést a modern technikán alapuló nagyüzemi termeléssé alakíthassuk át. A szocialista átalakulás és a szocializmus építése a szocialista forradalom két oldala, két olyan, egymást kiegészítő vetülete, amelyek kölcsönösen befolyásolják és szabályozzák egymás fejlődését. A szocialista átalakulás megteremti a kedvező feltételeket a termelőerők gyors fellendítéséhez, korszerűsítéséhez és a szocializmus építésének meggyorsításához, és fordítva: a szocializmus építése elősegí-

ti a szocialista átalakulás által létrehozott új termelési viszonyok megszilárdulását és egyre erőteljesebb fejlődését. Észak konkrét helyzetét figyelembe véve, a szocialista forradalom első időszakában erőfeszítéseinket elsősorban a szocialista átalakításra és egyidejűleg a szocializmus építésének előmozdítására kell irányítani; amikor a szocialista átalakulás már döntő győzelmet aratott, a szocializmus építését kell törekvéseink középpontjába helyezni, és a szocialista iparosítás megvalósítása után kell teljesen befejezni a szocialista átalakulást. Csak ily módon adhatunk Északnak rövid idő alatt kiegyensúlyozott és modern szocialista gazdaságot, és így juthatunk el a legrövidebb időn belül a gépesített szocialista termeléshez.

Az Északot a szocializmus útjára vezető forradalmi átalakulás során össze kell hangolni a gazdaság átalakítását és építését a kulturális átalakulással és a szocialista kultúra építésével. A kulturális és technikai forradalom nem bontakozhat ki igazán anélkül, hogy ne támaszkodna a gazdasági forradalom által létrehozott anyagi alapokra. Mindamellett országunkban nem feltétlenül szükséges megvárni a gazdasági forradalom befejezését ahhoz, hogy megkezdjük a kulturális és technikai forradalmat. A gyarmatosítók és feudális szolgáik haladásellenes politikája népünket hosszú éveken át elmaradottságban és sötétségben tartotta, rendkívül alacsony kulturális és technikai színvonalon. Ez a jelenlegi helyzetben nagymértékben akadályozza gazdaságunk szocialista átalakítását és építését. De bárhogy is álljon a dolog, Vietnam objektív helyzete kötelez bennünket arra, hogy a gazdasági forradalmat mindenáron végbevigyük, ez azonban nem térithet el bennünket kulturális és műszaki feladatainktól, az e téren ránk váró egyre nagyobb problémák megoldásától. Ahhoz, hogy minél rövidebb idő alatt befejezzük gazdaságunk átalakítását és felépítését, mielőbb felszámolhassuk elmaradottságunkat, hogy áttérhessünk a gépesített szocialista nagyüzemi termelés rendszerére, fejlesztenünk kell a szocialista forradalmat a kultúra és a technika területén, szorosan összekapcsolva a gazdasági területen folyó szocialista forradalommal.

A szocializmus célja, hogy szakadatlanul emelje a dolgozó tömegek anyagi és kulturális életszínvonalát. Ennek érdekében mindenáron fejleszteni kell a termelést, és szüntelenül halmozni kell a fellendüléshez szükséges alapokat. Amikor Északon megvalósítjuk a szocialista forradalmat, szükségképpen biztosítani kell az alapok felhalmozását a gazdaság fejlesztése és a szocialista termelés ösztönzése érdekében. Ha elha-

nyagoljuk vagy lebecsüljük ezt a tényezőt, olyan helyzetbe kerülünk, amelyben képtelenség a szocializmus gyors felépítése és azoknak az alapvető feltételeknek a megteremtése, amelytől a nép életszínvonalának folyamatos emelése függ. A termelés fellendítéséhez szükséges alapok felhalmozása után minden energiánkat arra kell fordítanunk, hogy javítsuk a nép létfeltételeit. Az elmúlt évek során, a termelés fejlődésével arányosan, Észak dolgozó tömegeinek életkörülményei a múlthoz képest határozottan javultak. De ez még távol van a jóléttől; a közegészségügy még sok kívánni valót hagy maga után, a munka termelékenysége változatlanul gyenge. Az életszínvonal emelése épp az egészségügy és a munka termelékenységének javítását szolgálja, hogy a termelés szüntelenül növekedjék. Mi több, országunk jelenlegi viszonyai között az életszínvonal javításának még politikailag is nagy a jelentősége: ebben konkrétan megnyilvánul az északi szocialista rendszer fölénye a déli amerikai-diemista rendszerrel szemben; ez bátorítja a Dél lakosságát, és ösztönzést ad egész népünknek az ország újraegyesítéséért vívott harcában.

Ahhoz, hogy biztosítsuk a szocializmus felépítésének sikerét Északon, meg kell teremtenünk a megfelelő arányt az alapok felhalmozása és az életkörülmények javítása között. Javasoljuk a felhalmozás és a fogyasztás közötti kellő arány kialakítását, azaz olyan arányét, amely mindegyik szakasz gazdasági és politikai követelményeinek megfelel, és amely alkalmas arra, hogy egyszerre biztosítsa Észak szocialista gazdaságának gyorsított ütemű fejlődését és az életkörülmények folyamatos javítását, a termelés fejlődésének megfelelő mértékben. Ugyanakkor munkaszeretetre és takarékosságra kell nevelnünk mindenkit. Országunk még szegény, mert termelési színvonala megrekedt egy alacsony szinten. Egyrészt a gazdasági fejlődés követelményeinek megfelelően állandóan biztosítanunk kell az alapok felhalmozását, a lehető legnagyobb takarékossággal kell élni, ismerni kell a módját, hogyan használjuk fel ésszerűen a felhalmozott alapokat annak érdekében, hogy minimális ráfordítással maximális eredményt lehessen elérni. E célból lehetőségeink szerint mindent meg kell tennünk a gazdasági és műszaki vezetés megjavítása, a termelés racionalizálása végett, és folytonosan növelnünk kell a munka termelékenységét.

Annak érdekében, hogy hatékonyan megvédhessük a szocializmust építő Északot, hogy kivédjük és idejében megakadályozzuk az amerikai imperialisták és lakájaik üzelmeit, helyes arányt kell meghatározni a gazdasági építés és a nemzetvédelem erősítése között. A szocialista átalakulás és a szocializmus építése folyamán, a gazdasági és kulturális fejlődés-

sel párhuzamosan szükség van arra, hogy éberen biztosítsuk a haza védelmét, szívvel-lélekkel csatlakozzunk egy hatalmas népi haderő kiépítéséhez, összekötve a gazdasági építést a honvédelem erősítésével; a gazdasági építésben figyelembe kell venni a honvédelem parancsoló követelményeit, a honvédelem fejlesztését pedig egyeztetni kell a gazdasági építés követelményeivel.

A szocialista világrendszer kialakulásával valamennyi szocialista ország gazdasága e rendszer elválaszthatatlan része lett. A szocialista országok közötti munkamegosztás és nemzetközi együttműködés azt jelenti, hogy mindegyik ország támaszkodhat az egész szocialista tábor hatalmas gazdasági potenciáljára saját gazdaságának építése és fejlesztése érdekében, hosszú távú népgazdaság-fejlesztési terveiben megfelelő koordinációt valósíthat meg, és ily módon egyre növekvő ütemet érhet el a gazdasági és kulturális építésben. Országunk számára, amely elmaradott mezőgazdaságot örökölt, és a kapitalista fejlődést elkerülve halad a szocializmus felé, a szocialista tábor segítsége múlhatatlanul szükséges, döntő fontosságú tényező. Fel kell mérni e segítséget a maga teljes jelentőségében, hogy megfelelő tervet készíthessünk felhasználására, amely lehetővé teszi számunkra a gazdasági elmaradottság rövid időn belüli felszámolását. De távolról sem lehet kizárólag erre a segítségre támaszkodni; minden akaratunkkal azon kell lennünk, hogy mi magunk elégítsük ki saját szükségleteinket. A szocialista országok közötti gazdasági együttműködés azt is jelenti, hogy a szocializmus és a kommunizmus építésében kölcsönösen segítik egymást. Minthogy minden országnak saját természeti erőforrásai vannak és a fejlődés folyamán minden ország a maga tapasztalatait gyűjtötte össze, gazdaságuk sajátos arculatot mutat. A nemzetközi együttműködés lehetővé teszi a nyersanyagok, felszerelések és gépek kölcsönös szállítását, a tapasztalatok kicserélését. Mindegyik ország arra törekszik, hogy minél aktívabb szerepet játsszék a nemzetközi együttműködésben, s ezzel előrelendítse a szocializmus és kommunizmus építésének közös ügyét. Tekintettel arra, hogy a szocialista országokhoz képest gazdaságunk elmaradott, kérnünk kell a Szovjetuniót, Kínát és a többi testvéri országot, hogy adjon nekünk segítséget az alapok, a felszerelések, a technika, a szakemberek, a káderképzés terén, de hasonlóképpen nekünk is kötelességünk, hogy lehetőségeinkhez képest maximálisan segítsük a testvéri országokat és szállítsuk részükre azt, amire nekik van szükségük. Ennek érdekében egyre több és több erőt kell szánnunk önellátásunkra, és a lehető legjobban kell felhasználnunk a ne-

künk nyújtott segítséget, hogy gazdaságunkat autonóm, viszonylag kiegyensúlyozott gazdasággá tehessük, amely biztosítja nemzeti függetlenségünk alapját, és aktívan hozzájárul a testvéri országokkal folytatott együttműködéshez.

III-e Congrès National du Parti des Travailleurs du Vietnam. Éditions en langues étrangères, Hanoi 1960. I. köt. 63–72. old.

KORUNK JELLEGE ÉS A NEMZETKÖZI KOMMUNISTA MOZGALOM STRATÉGIAI ÉS TAKTIKAI FELADATAI

Részlet a kommunista és munkáspártok 1960. novemberi moszkvai értekezletén elhangzott beszédből

Korunk jellegének meghatározása teremti meg az alapot a kommunista és munkáspártok számára ahhoz, hogy pontosan megfogalmazzák a nemzetközi kommunista mozgalom stratégiai és taktikai feladatait.

Valamennyi kommunista és munkáspárt végső célja a szocializmus és a kommunizmus felépítése az egész világon. E cél érdekében nekünk, kommunistáknak, minden történelmi periódusban az általános helyzet lényeges vonásait kell figyelembe vennünk, hogy helyesen határozhassuk meg a stratégiai és taktikai feladatokat. Éppen ezért az adott korszak jellegének meghatározása igen nagy jelentőségű az alapelveket illetően, és segít a kommunista és munkáspártoknak abban, hogy pontosan kijelöljék és maradéktalanul megvalósítsák azt az irányzatot, amelyet a forradalmi harcban követni kell a szocializmus és a kommunizmus győzelme érdekében.

Ami pedig korunk jellegét illeti, az új nyilatkozat kiemelte: „Korunk – amelynek fő tartalma a Nagy Októberi Szocialista Forradalommal kezdődött átmenet a kapitalizmusból a szocializmusba – a két ellentétes társadalmi rendszer harcának korszaka, szocialista és nemzeti felszabadító forradalmak korszaka, az imperializmus összeomlásának és a gyarmati rendszer felszámolásának, egyre több nép szocialista útra térésének, a szocializmus és a kommunizmus világméretű diadalának korszaka."[1]

A legszembetűnőbb az új nyilatkozatban az, hogy korunk jellegét minden vonatkozásában és teljes mélységében határozta meg. Kiemelte a jelen időszak legfontosabb új tényezőit:

[1] A békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért, a szocializmusért. A kommunista és munkáspártok 1960. novemberi nyilatkozata és felhívása a világ népeihez. Kossuth Könyvkiadó 1960. 13. old.

1. Az a tény, hogy a szocializmus mint világrendszer döntő győzelmet aratott, s a szocialista világrendszer a legjobb úton halad afelé, hogy az emberi társadalom fejlődésének meghatározó tényezőjévé váljék. A szocialista rendszer és a forradalmi erők, a társadalom szocialista átalakításáért és az imperializmus ellen vívott harcukban most azon munkálkodnak, hogy meghatározzák az emberi társadalom történelmi fejlődésének lényeges tartalmát és alapvető irányzatát a jelenlegi korszakra nézve. Az imperializmus semmilyen erőfeszítése sem lesz képes megakadályozni a történelem előrehaladását. Minden feltétel adva van ahhoz, hogy a szocializmus továbbra is jelentős győzelmeket arasson. A szocializmus bizonyosan eljut a teljes győzelemig.

2. A nemzeti felszabadító mozgalom előretörésének hatására az imperializmus gyarmatrendszere gyors ütemben esik szét. A kolonializmus teljes összeomlása elkerülhetetlen.

3. A kapitalizmus általános válsága új szakaszba lépett. E válság első szakasza az első világháború nyomán kezdődött, amikor a Szovjetunió létrejötte rést ütött az imperialista rendszeren. A második szakasz a szocialista világrendszer kialakulásával indult el. Most, összefüggésben a két világrendszer harcával, ismét új szakasz kezdődik az általános válságon belül, a következő okokból: az erőviszonyok egyre kedvezőbbé válnak a szocializmus számára, az imperializmus belső ellentétei kiéleződtek és a végsőkig feszítettek, a békéért és a békés egymás mellett élésért vívott harc jelentősen növekszik, a nemzeti felszabadulásért, a demokráciáért és a szocializmusért küzdő forradalmi mozgalom egyre erősödve halad előre.

4. Az imperialisták (az Amerikai Egyesült Államokkal az élen), hogy elháríthassák az őket megsemmisítéssel fenyegető veszélyt, politikai és gazdasági szempontból ultra-reakciós politikát folytatnak bel- és külpolitikai téren egyaránt: sietve rátérnek az állammonopolista kapitalizmusra, a legnagyobb mértékig kizsákmányolják és kifosztják a dolgozó osztályokat és a széles tömegeket, militarizálják a gazdaságot, fasizálják a politikai rendszert, agressziós katonai szövetségeket hoznak létre, a végsőkig növelik a katonai potenciált, hogy előkészítsék a háborút; visszaszorítják a nemzeti felszabadító mozgalmat és minden eszközt megragadnak, hogy a nemrég függetlenné vált országokat újból igájuk alá hajtsák stb. Az imperialisták politikájának alapja egy új háború előkészítése.

5. Az a körülmény, hogy az erőviszonyok a nemzetközi küzdőtéren

alapvetően megváltoztak a szocializmus javára, reális lehetőséget kínál a világháború elkerülésére. Ma már a világháború nem elháríthatatlan csapás: meg lehet fékezni, és a békét fenn lehet tartani, a két rendszer közötti békés egymás mellett élésért folyó harc számos kedvező lehetőséggel rendelkezik.

A kommunistáknak teljes mértékben számításba kell venniük ezeket az új tényezőket, hogy korunk nagy problémáit helyesen oldják meg a béke, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus érdekében.

Amikor a nyilatkozat ezeket az új tényezőket elemezte, nemcsak megerősítette, hogy korunk fő tartalma a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet, hanem egyben ki is jelölte a fejlődés és az átmenet útját. Korunkban a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet nem valamiféle spontán vagy véletlen jelenség, és nem pusztán szabályszerű evolúciós folyamat, hanem a kapitalista és a szocialista rendszer közötti harcnak, a szocialista forradalmaknak és a nemzeti felszabadító mozgalmaknak, az imperializmus megdöntésének és a gyarmatrendszer felszámolásának az eredménye. Így tehát a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet a forradalmi harc, az osztályharc folyamata világviszonylatban éppúgy, mint az egyes országokban. Ez a harc igen kedvező nemzetközi helyzetben megy végbe. Amint azt a nyilatkozat hangsúlyozta, a nemzetközi küzdőtéren egyre inkább megnyilvánul a szocializmus és a béke erőinek túlsúlya az imperializmus és a háború erőivel szemben; megvan már a reális lehetőség arra, hogy elhárítsunk egy új világháborút, fenntartsuk és megőrizzük a tartós békét, és ez a lehetőség egyre erősebb lesz.

A két rendszer közötti harc kérdését ennek az új helyzetnek a fényében kell szemügyre vennünk és megoldanunk.

Tekintettel arra, hogy a világ szocialista és kapitalista rendszerre oszlik, a békés egymás mellett élés objektív szükségszerűségként jelentkezik, és világszerte fontos formája a szocializmus és a kapitalizmus közötti osztályharcnak.

Ugyanakkor azt is figyelembe kell venni, hogy az imperializmus agresszív és reakciós természete sohasem változott meg és azt nem is lehet soha megváltoztatni, jóllehet a szocializmus és a béke erői mindinkább felülkerekednek. Ez a marxizmus–leninizmus egyik igazsága. Manapság – amint azt a nyilatkozat kiemeli – az imperializmus jelentősen meggyengült, és nem tudja rákényszeríteni törvényeit az egész világra. De ami-

kor az erőviszonyok mindinkább a szocializmus, a nemzeti függetlenség, a béke és a demokrácia javára változnak, az imperializmus nem fogja tétlenül nézni, hogy létét egyre növekvő veszély fenyegeti; ellenkezőleg, dühödt ellenállást fog tanúsítani abban a reményben, hogy visszafordíthatja a történelem kerekét. Minden lehetséges eszközt megragad, hogy gyengítse a szocialista tábort, meggátolja a nemzeti felszabadító mozgalmakat, elfojtsa a tőkésországok népeinek harcát a demokráciáért, a békéért és a szocializmusért, és hátráltassa a világ népeinek a béke megvédésére irányuló mozgalmát. A jelenlegi körülmények között a világméretű osztályharc nem enyhül, hanem éppen ellenkezőleg, éleződik; valójában élethalálharc ez, az imperializmus és az antiimperialista erők között.

Az imperializmus sohasem fog a maga jószántából eltűnni a történelem színpadáról, hogy önként átengedje a helyet a szocializmusnak és a kommunizmusnak. A szocializmus és a kommunizmus világméretű győzelméhez nem vezet más út, mint az imperializmus elleni elszánt küzdelem útja. A kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet továbbra is az antiimperialista forradalmak, a szocialista forradalmak és a nemzeti felszabadító forradalmak révén fog végbemenni. Az imperialista rendszer belső ellentmondásai végsőkig kiéleződtek; a béke, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus létszükségletté vált minden nép számára, és határozottan küzdenek céljaikért, szemben az imperialisták makacs ellenállásával. Mindez megerősíti azt, hogy szükségszerű a forradalmi mozgalom, amely az imperializmus megdöntését tűzi ki céljául. Jelenleg ez a mozgalom határozottan erősödik: nemzeti felszabadító forradalmak söpörnek végig Ázsián, Afrikán, Latin-Amerikán; a tőkésországok forradalmi mozgalma erőteljesen fejlődik. A kapitalizmus általános válságának új szakasza nem fogja késleltetni a forradalmi mozgalom gyors fellendülését ezekben az országokban. Nyilvánvalóan nem vagyunk már sem a kapitalizmus átmeneti stabilizálódásának, sem pedig a forradalmi harc átmeneti apályának a korszakában, még kevésbé a kapitalizmusnak a szocializmusba történő békés „belenövése" időszakában. Ma kedvezőbb a helyzet az antiimperialista forradalmak megindítására, mint valaha.

A szocialista és a tőkés rendszer békés egymás mellett éléséért folytatott harc és a tőkésországokban végbemenő forradalmi mozgalom fellendülése nem egymásnak ellentmondó, hanem egymással a legszorosabban összefüggő jelenségek. Joggal állíthatjuk azt is, hogy a jelenlegi

korszakban, amikor két antagonisztikus társadalmi rendszer áll szemben egymással, a nemzetközi kommunista mozgalom feladata kettős: először is, eltökélten harcolni kell azért, hogy a szocialista és a tőkés rendszer békés egymás mellett élése mindinkább a szocialista rendszert erősítse és szilárdítsa meg; másodszor, ezzel egyidőben minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy kibontakoztassuk a tőkés rendszer országaiban a forradalmi mozgalmat, teljes mértékben kihasználva minden lehetőséget az imperializmus forradalmi megdöntésére. A két rendszer országainak békés egymás mellett éléséért folytatott küzdelem és a tőkésországok forradalmi mozgalmának kibontakozása – a népek jelenlegi harcának szorosan összefüggő céljai. Ha meg tudnánk valósítani a két rendszer békés egymás mellett élését, akkor jobb feltételeket tudnánk teremteni ahhoz, hogy a szocialista tábor erői minden területen gyorsan növekedjenek, erőteljesen támogathatnánk a nemzeti függetlenségükért, a demokráciáért és a szocializmusért harcoló népeket. És megfordítva: minél inkább azon vagyunk, hogy kibontakoztassuk a forradalmi mozgalmat a tőkés rendszer országaiban, annál inkább gyengítjük az imperializmust, gyorsítjuk bomlását, és annál több lehetőségünk lesz arra, hogy megakadályozzuk egy világháború kirobbantását. Fontos, hogy a kommunista és munkáspártok ennek teljes mértékben tudatában legyenek, össze tudják kötni a harc két oldalát anélkül, hogy az egyiket vagy a másikat elhanyagolnák. A két világrendszer harcában az alapvető kérdés a szocializmus kérdése; a jelenlegi korszak legégetőbb kérdése a béke megvédése és megszilárdítása. Ezért a népek mai harcának célja a béke, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus. Ezek a célok szorosan összetartoznak. Az értük folyó harc határozott küzdelem az imperializmus ellen.

Ahogy a nyilatkozat is megerősíti, az imperializmus két elválaszthatatlan oldala egyrészt az agresszív háború, másrészt az elnyomó, kizsákmányoló politika. Az imperialisták nem mondhatnak le az agresszív háborúról, mert csak így tudják fokozni az elnyomást és a kizsákmányolást; következésképpen az agresszív háború az imperializmus elnyomó és kizsákmányoló politikájának folytatása más feltételek között. De fordítva is igaz: az imperialisták az agressziós háború előkészítése érdekében az elnyomás és kizsákmányolás fokozásának különféle eszközeit alkalmazzák: militarizálják gazdaságukat, csökkentik a dolgozó nép életszínvonalát, korlátozzák a demokratikus szabadságjogokat, fasizálják az államhatalmat, fenntartják és erősítik a gyarmati elnyomást

stb. Az elnyomás és a kizsákmányolás fokozása elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy az imperialisták elő tudják készíteni agresszív háborújukat. Éppen ezért a béke megvédése és megszilárdítása érdekében vállalni kell a kitartó harcot mind a gyarmati és alávetett országokban, mind pedig a tőkésországokban folytatott imperialista elnyomó és kizsákmányoló politika ellen; ugyanakkor az imperialista elnyomás és kizsákmányolás elleni harc mielőbbi győzelme érdekében elengedhetetlenül fontos, hogy támogassuk a béke megvédéséért és megszilárdításáért folytatott küzdelmet. Az agresszív háború ellen, a béke védelméért vívott harc elválaszthatatlanul összekapcsolódik az elnyomás és kizsákmányolás ellen, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért folytatott küzdelemmel; mind a kétfajta küzdelem közös ellenség, az imperializmus ellen irányul és a közeljövőben a legveszélyesebb ellenség, az USA háborúpárti imperialista körei ellen kell összpontosítani. Ma, az atomfegyverek korában, az új világháborút előkészítő imperialista politika példátlanul pusztító és romboló háború veszélyének teszi ki az emberiséget. A béke az emberiség leghőbb óhaja, a legégetőbben időszerű kérdés. Miután az imperializmus már az első világháborút megelőző idők óta magában hordja a háború lehetőségét, az imperialisták által kiprovokált világháború elleni küzdelem szorosan összefügg magával az antiimperialista harccal. De az imperialista háború elleni küzdelem és az antiimperialista harc közötti kapcsolat már nem ugyanaz, mint azelőtt. Az első világháború előtt a marxisták már jó előre kiadták az imperialista háború elleni harc jelszavát, miután ez megfelelt a tömegek törekvéseinek; másrészt, miután nem állott fenn a háború megakadályozásának reális lehetősége, és a háború akkor még elkerülhetetlen csapás maradt, az egyedüli helyes taktika a háború elleni küzdelem volt, hogy ezzel felrázzák a tömegeket, megértessék velük, hogy az imperializmus megsemmisítése nélkül a háború csapását sem lehet elkerülni, hogy ezáltal az imperialista háborút ellenző tömegeket az imperializmus ellenségévé tegyék, hogy az imperialista háborút az imperializmus megsemmisítésére irányuló forradalmi polgárháborúvá alakítsák át. Ez a taktika vezette győzelemre az októberi forradalmat.

Ma már más a helyzet. Az erőviszonyok megváltozásának eredményeképpen megvan már a háború elhárításának reális lehetősége. A szocialista tábor oly hatalmas lett, hogy képes elsöpörni a földről az imperializmust, ha az lángokba akarná borítani a világot. Hiszen a világ minden népe békére vágyik és ellenzi az agressziós háborút. És mi úgy véljük,

hogy a forradalmi tömegek világháború nélkül is képesek megdönteni az imperializmust. A jelenlegi helyzetben a nukleáris fegyverek megléte miatt a háború félelmetes, romboló hatású lenne; ha a világháború mégis kitörne, a forradalom végül győzelmet aratna, de mi nem kevésbé komoly akadályokba ütköznénk az új társadalom felépítésében. Nekünk, kommunistáknak ezért is elsőrendű és stratégiailag különleges fontosságú feladatunk a békéért való küzdelem, a béke védelme és a világháború megakadályozása. Abból kiindulva, hogy a világháború megakadályozásának megvan a reális lehetősége, megváltoztatjuk korábbi véleményünket, és úgy értékeljük a békét, mint reális célt, amelynek eléréséért minden módon küzdenünk kell és nemcsak mint olyan harci jelszót, amelynek célja mozgósítani a tömegeket az imperializmus megsemmisítésére. Ebben a szemléletben a béke védelme és megszilárdítása demokratikus feladatot jelent, amelynek konkrét, meghatározott célja az új világégés megakadályozása és egyelőre nem törekszik közvetlenül az imperializmus megsemmisítésére. Más szempontból azonban a béke megvédése és megszilárdítása szorosan összefügg az imperializmus felszámolásával. Mert a békét védeni és a világháború ellen harcolni a mai helyzetben egyenlő az imperialisták alapvető politikája elleni küzdelemmel. Ha sikerül megakadályozni egy új világháború kirobbantását, ezzel olyan újabb nehézségek elé állítjuk az imperializmust, amelyek még jobban kiélezik belső ellentmondásait, és kedvező feltételeket teremtenek az antiimperialista forradalmi erők fejlődéséhez, a szocialista országok minden területen való megerősödéséhez. A világháború előkészítésének imperialista politikája ellen folytatott harc valamennyi nép érdekét szolgálja és a legszélesebb tömegeket képes csatasorba állítani.

Mindamellett az agresszív háború ellen, a világbéke védelmében folytatott harc nem elegendő az imperializmus felszámolásához. Ahhoz, hogy az imperializmust megsemmisíthessük, a népek forradalmi küzdelmére is szükség van.

Nekünk, kommunistáknak, manapság sokkal inkább, mint bármikor, egy pillanatra sem szabad lebecsülnünk a békéért és a békés egymás mellett élésért folytatott harcot. Ha nem hiszünk eléggé abban, hogy fennáll a béke megvédésének, a világháború megakadályozásának reális lehetősége, akkor nem tudunk kellő elszántsággal törekedni arra, hogy minden lehetőt megtegyünk a béke megvédéséért és a háború megakadályozásáért. Márpedig ebben az esetben szükségképpen eltávolodnánk a tömegektől, amelyek forrón vágynak a békére, és szenvednek egy pusz-

tító és gyilkos új világháború fenyegető lehetőségétől. És megfordítva, ha erőfeszítéseink egyoldalúan csak a béke védelmére és a békés egymás mellett élésre irányulnak, anélkül, hogy komoly támogatást adnánk a tőkésországok forradalmi mozgalmának, vagy pedig a békés egymás mellett élés nevében fékezzük a forradalmi mozgalmat, akkor helyrehozhatatlan hibát követünk el a tömegekkel szemben, és az a veszély fenyeget, hogy eltávolodunk tőlük. Hiszen a tömegek gyűlölik az imperializmust és meg akarnak szabadulni az elnyomástól és kizsákmányolástól, és mindez végül is alig használna valamit a béke ügyének.

Korunkban a nemzeti felszabadító mozgalom és a demokráciáért folyó harc szervesen összefonódott és nem lehet más célja, mint az, hogy haladjon a szocialista forradalom felé. A nyilatkozat egyértelműen megállapítja, hogy korunk a szocialista forradalmak és a nemzeti felszabadító forradalmak korszaka; ez a megállapítás igen nagy jelentőségű elméleti és gyakorlati szempontból.

Mivel a tőkésországokban ma minden hatalom a fasiszta irányzatú tőkés monopóliumok kezében van, az elnyomás nemcsak a munkásokat és a parasztokat sújtja, hanem a középrétegek és a városi kispolgárság érdekeit is súlyosan veszélyezteti. A kapitalista országok kommunistáinak világosan kell látniuk, hogy ma a forradalom elsődleges feladata: harc a külföldi cinkosaikkal szövetkező hazai monopoltőkések ellen, a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális élet egészének demokratizálásáért, a nemzeti függetlenség megvédéséért, hogy előreléphessenek a szocializmus útján. Ezt követelik tőlük a széles dolgozó tömegek. A tőkésországok kommunistáinak számot kell vetniük azzal, hogy a forradalom fő feladata ma az, hogy a harc élét a külföldi monopóliumokkal szövetkező helybeli monopoltőkések ellen irányítsák; ez a harc a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális élet demokratizálását, a nemzeti függetlenség védelmét és a szocializmus felé való előrehaladást szolgálja. Márpedig ezek a tömegek sürgető követelései. Csak akkor tömöríthetjük a tömegeket egyetlen hatalmas harci frontban, szigetelhetjük el a helybeli és az amerikai monopoltőkéseket, csak akkor teremthetjük meg a munkásság hatalomátvételének és a szocializmusra való áttérésnek a feltételeit, ha ezt a demokratikus feladatot helyezzük előtérbe. A demokráciáért folyó harc is szerves része a szocializmusért folyó harcnak. Fontos, hogy ennek során annak az elméletét is kidolgozzuk, hogy milyen átmeneti szakaszokon keresztül lehet áttérni a demokratikus átalakulásról a szocialista átalakulásra.

Másrészt azonban, ha egyoldalúan csak a demokratikus és a szocialista feladat szoros kapcsolatát hangsúlyozzuk – feltételezve, hogy a burzsoá rendszerben a demokratikus átalakítások útján szükségszerűen el lehet jutni a szocializmushoz, és figyelmen kívül hagyva, hogy a szocialista forradalom és a proletárdiktatúra megteremtése a szocialista átalakítás elengedhetetlen feltétele –, ismét eltávolodunk a marxizmus–leninizmusnak az államról és a forradalomról szóló alapvető elveitől. Ezzel kapcsolatban az új nyilatkozat egyrészt kiemelte a demokratikus és a szocialista feladat közötti szoros összefüggést, másrészt éles különbséget tett a forradalmi marxizmus–leninizmus és a reformizmus között.

A nemzeti felszabadító mozgalom: antiimperialista forradalmi mozgalom. Alapjában véve ez is a monopoltőkések ellen irányul és minél jobban kibontakozik, annál erőteljesebben hat a demokráciáért és a szocializmusért folyó harc a tőkésországokban. Jelenleg a gyarmati és függő országok jelentik a tőkés rendszer gyenge láncszemét. Ezeknek az országoknak nemzeti felszabadító mozgalma az imperializmus hátországának gyors összeomlását eredményezi, és halálos csapásokat mér a monopoltőkések háborús politikájára; ily módon újabb segítséget nyújt a tőkésországok népeinek a demokráciáért és a szocializmusért vívott harcukban. Ugyanakkor maga a nemzeti felszabadító mozgalom is a szocializmus felé halad nemzeti és demokratikus feladatainak megvalósítása révén; fejlődése szükségszerűen ebbe az irányba tart. A kommunisták feladata, hogy a mozgalmat aktívan vezessék ezen az úton, és ne engedjék, hogy fejlődésében megrekedjen. Ennek érdekében arra kell törekedniük, hogy a forradalmi mozgalom vezetése a munkásosztály kezébe kerüljön. A munkásosztály vezetésével és a tekintélyes paraszti tömegek megnyerésével létre kell hozni a munkások és parasztok szilárd szövetségét, amely majd a nemzeti egységfront alapjául szolgál. A kommunista pártoknak magasra kell emelni a nemzet, a demokrácia és a béke zászlaját, meg kell akadályozniuk, hogy a burzsoázia ezek ürügyén megtévessze a tömegeket, végig kell vinniük a nemzeti demokratikus, antiimperialista és antifeudális forradalmat, megteremtve a feltételeket ahhoz, hogy rátérjenek a szocialista forradalomra. Korunk jellegéből és annak értékeléséből kiindulva, amely szerint ez a szocialista forradalmak és a nemzeti felszabadító forradalmak kora, olyan korszak, melyben új népek lépnek a szocializmus útjára, a szocializmus és a kommunizmus világméretű győzelmeket arat, a nyilatkozat kijelölte a gyarmati és függő országok, valamint a nemzeti államok kommunista pártjai szá-

mára a helyes utat, amelyet követve megvalósítható és továbbfejleszthető a nemzeti felszabadító mozgalom.

A békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért harcoló népek mozgalma lényegét tekintve antiimperialista harci mozgalom, amely a két ellentétes társadalmi rendszer között napjainkban folyó harc igen fontos része. A békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért harcoló népek a szocialista országokkal együtt olyan hatalmas erőt jelentenek, amely egyre erőteljesebben befolyásolja a történelem fejlődését. „Az emberi társadalom történelmi fejlődésének fő tartalmát, fő irányvonalát és fő sajátosságait korunkban a szocialista világrendszer, azok az erők határozzák meg, amelyek az imperializmus ellen, a társadalom szocialista átalakításáért harcolnak"[2] – állapítja meg a nyilatkozat. Ez a helyzet azt tükrözi, hogy stratégiai szempontból a forradalmi erők jelenleg határozottan offenzívában vannak, míg az imperializmus reakciós erői védekezésre kényszerülnek. Ilyen körülmények között a kommunista és munkáspártoknak teljes mértékben ki kell használniuk az adott lehetőségeket annak érdekében, hogy erőteljesen támogassák a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott harcot, hogy az imperializmus teljes megsemmisítésére törekedjenek, megvalósítsák a szocializmust és a kommunizmust az egész földkerekségen.

Mindamellett világosan látnunk kell, hogy az imperializmus még jelentős erők és lehetőségek fölött rendelkezik. Bár folytonosan gyengül és bomlik, a föld igen fontos részein még uralkodó helyzetben van. Az imperializmus gyengülése és széthullása nem töretlenül előrehaladó folyamat, hanem kisebb-nagyobb kitérőkkel jár, és bár nem léphet föl kedve szerint az egész világon, azért nem kevésbé veszedelmes, és nem is teljesen tehetetlen. A béke, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus erőinek az imperializmussal folytatott küzdelmük során szüntelenül résen kell lenniük; a támadó stratégia alkalmazásakor rendkívül körültekintően kell eljárniuk, fokozatosan kell haladniuk és akcióikat a konkrét helyzetnek megfelelően folytatniuk, vagyis az imperializmus lépésről lépésre történő kiszorításának harci módszerét kell alkalmazniuk. Ami az alapelveket illeti, igen fontos, hogy szigorúan megtartsuk az imperializmussal szembeni meg nem alkuvás szabályát, egyidejűleg hajlékony és életszerű taktikát alkalmazva, hogy az imperializmus belső

[2] Uo. 14. old.

ellentmondásait a végletekig kihasználjuk; föl kell állítani az imperialisták rangsorát, és a legveszedelmesebb ellenséget a legnagyobb mértékben elszigetelni; ily módon az imperializmus lépésről lépésre meghátrálásra kényszerül és egymást követő veszteségek révén bukik meg. Az elmúlt években a különböző országok népeinek gyakorlata bebizonyította e harcmodor hatékonyságát és alkalmasságát a mai nemzetközi erőviszonyok közepette.

A világ népeinek közös ellensége az imperializmus, élén a jenki imperializmussal. Ez lett a legnagyobb kizsákmányoló, a világreakció fő pillére, a világ csendőre, a gyarmatosítás bástyája és a népek legnagyobb ellensége. Ők irányítják a háborúpárti imperialistákat a fegyverkezési versenyben, erősítik az agresszív katonai tömböket, haditámaszpontokat építenek, feltámasztják a militarizmust Nyugat-Németországban és Japánban, lángra lobbantják a háborús tűzfészkeket Európában és Ázsiában, azon fáradoznak, hogy új világháborút készítsenek elő, a szocialista országokkal szemben szabotázsakciókat folytassanak és elnyomják a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért harcoló erőket. Ebből következik, hogy ma a két ellentétes társadalmi rendszer közötti harcban a forradalom élét az amerikai imperializmus ellen kell irányítani. Természetesen a harc folyamán rugalmas taktikát kell alkalmaznunk az imperialisták differenciálására, a lehető legnagyobb mértékben el kell szigetelnünk a héjákat, elsősorban az USA háborúpárti imperialistáit, hogy ne tudják tovább blöffökkel és hazugságokkal félrevezetni a népeket. Nekünk, kommunistáknak ez a szilárd álláspontunk, és mindent el kell követnünk, hogy ezt a népek is magukévá tegyék és szilárdan ragaszkodjanak hozzá.

Korunk a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenetnek, az imperializmus megdöntésének, a szocializmus és a kommunizmus világméretű győzelmének a kora. A világ valamennyi forradalmi erőjének – beleértve a szocializmust és a kommunizmust építő népeket, a tőkésországok dolgozó népének forradalmi mozgalmát, az elnyomott népek nemzeti felszabadító harcát, általában a demokratikus mozgalmakat – azon kell lenni, hogy még erősebben szövetkezzenek az imperializmus elleni küzdelemben, a harc élét a világ népeinek legvérengzőbb ellensége, az amerikai imperializmus ellen fordítsák, s okosan koordinálják a két rendszer közötti békés egymás mellett élés megvalósításáért folyó harcot. Mindez lehetővé teszi a szocialista tábor ütőképességének gyors növelését minden téren, valamint a tőkésországokon belüli antiimperia-

lista forradalmi mozgalom fellendítését, s így elérhetjük nagy célunkat: a szocializmus és a kommunizmus világméretű győzelmét és felépítését.

Pártunk III. országos kongresszusa az alábbiakban jelölte meg az aktuális politikai vonalat népünk számára: erősíteni az egész nép összefogását, határozottan és eltökélten megőrizni a békét, továbbfejleszteni a szocialista forradalmat Északon, ezzel egyidejűleg támogatni a népi demokratikus nemzeti forradalmat Délen, megvalósítani a nemzet egyesítését a függetlenség és a demokrácia alapján, felépíteni a békés, egységes, független, demokratikus és virágzó Vietnamot, hatékonyan közreműködni a szocialista tábor erősítésében és a béke védelmében Délkelet-Ázsiában és az egész világon. Ez a politikai vonal hiánytalanul és mélyrehatóan kifejezésre juttatja országunk mai konkrét viszonyait, figyelembe véve a nemzetközi kommunista mozgalom stratégiáját és taktikáját. Egész pártunk és egész népünk arra fogja összpontosítani minden erejét, hogy megvalósítsa ezt a programot, szilárdan meggyőződve arról, hogy biztos és nagyszerű győzelmet arat majd.

Háború és béke – békés egymás mellett élés

Napjaink legégetőbb problémája a háború és a béke kérdése. Ma, a két ellentétes társadalmi rendszer harcának korszakában rendkívül fontos a népek harca a békéért, a békés egymás mellett élés megvalósításáért és azért, hogy meghiúsítsák a háborúpárti imperialistáknak a világháború kirobbantására irányuló szándékát.

Az új nyilatkozat, tekintettel arra, hogy a nemzetközi erőviszonyok a szocializmus, a nemzeti függetlenség, a béke és a demokrácia szempontjából kedvezően változtak meg, megállapította: fölmerült a világháború elhárításának lehetősége. Ma már a világháború nem elkerülhetetlen végzet, ellenkezőleg, adva van a reális lehetőség a világ népei számára, hogy megakadályozzák. Ez egyrészt annak köszönhető, hogy az imperializmus már vesztett erejéből és már nagyon meggyengült, a múlttól eltérően már nem tehet azt, amit akar, másrészt annak, hogy jelen vannak és egyre erőteljesebben kibontakoznak azok az erők, amelyek képesek megakadályozni a világ lángba borítását. Ezek: a Szovjetunió és a többi szocialista ország; a nemzetközi munkásosztály és annak élcsapatai, a kommunista és munkáspártok; a gyarmati és függő országok nemzeti felszabadító mozgalma; az ázsiai, afrikai és más semleges, békeszerető

államok – a béke világméretű mozgalma. Éppen ezért, minél inkább erősödik a szocialista országok rendszere, a különböző országok forradalmi mozgalma, minél inkább növekednek a béke erői szerte a világban, annál inkább gyengül és széthullik az imperializmus, annál nagyobb a világháború megakadályozásának lehetősége. Ezt a reális és fontos lehetőséget a lehető legjobban fel kell használnunk a háborúellenes erők egyesítésére és mozgósítására, hogy elszántan szembeszálljanak az imperialisták háborús üzelmeivel és kivívják a tartós világbékét. A béke védelme és megszilárdítása: ez ma a kommunista és munkáspártok elsőrendű feladata. Hibát követnénk el, ha nem ragadnánk meg a háború megakadályozásának lehetőségét, nem hinnénk ennek realitásában, és nem vetnénk számot azzal, hogy a háború és a béke kérdése a kor legégetőbb problémája, s ennek megfelelően elsőrendű feladatnak kell tekinteni a béke védelmét és megszilárdítását.

Ugyanakkor azonban azt is tudomásul kell venni, hogy a világháború megakadályozásának lehetősége nem jelenti még a világégés veszélyének megszűnését. Ehhez arra volna szükség, hogy az imperialista militaristák lemondjanak háborús szándékukról. Az új nyilatkozat ezért úgy ítéli meg, hogy korunkban a háború forrása az imperializmus, hogy annak agresszív és militáns természete nem változott, és ha meggyengült is, korántsem tehetetlen, és amíg csak fennáll, nem szűnik meg a háború kirobbantásának lehetősége. Jelenleg az agresszió és a háború fő ereje az amerikai imperializmus, amely azon mesterkedik, hogy más militarista erőket is bevonjon az új világháború előkészítésébe. A világháború veszélye változatlanul fennáll. A népeket súlyosan fenyegeti a termonukleáris háború, amely emberek százmillióit képes elpusztítani. Tévesen járnánk el, ha teljesen figyelmen kívül hagynánk a háborús veszélyt, ha azt gondolnánk, hogy a szocializmus és a béke erői már fölébe kerekedtek az imperialista háborús uszítóknak, és az imperializmus képes lenne lemondani a világháború kirobbantásának tervéről.

Ma a legsürgetőbb feladat a fenyegető világháború elleni határozott küzdelem. Ha ezt a feladatot sikerrel akarjuk teljesíteni, forradalmi intézkedéseket kell tennünk, elsősorban a tömegek erejére támaszkodva. Arra kell mozgósítanunk a népeket, hogy legyenek éberek, szüntelenül erősítsék összefogásukat, törekedjenek arra, hogy állhatatosan küzdjenek az imperialista háborús uszítók sötét tervei ellen és leleplezzék megtévesztő mesterkedéseiket. Amint azt az új nyilatkozat helyesen megállapítja: „ma harcolni a békéért – ez azt jelenti, hogy továbbra is legyünk

maximálisan éberek, fáradhatatlanul leplezzük le az imperializmus politikáját, figyeljük éberen a háborús uszítók cselszövéseit és mesterkedéseit, szítsuk a népek szent haragját azok ellen, akik háborúra törekszenek, fokozzuk az összes békeszerető erők szervezettségét, erősítsük szakadatlanul a tömegeknek a béke megvédésére irányuló tevékenységét, szilárdítsuk az együttműködést az összes államokkal, amelyek nem érdekeltek az új háborúkban."[3]

A béke védelméért folytatott harc: osztályharc, az Egyesült Államok által irányított háborúpárti imperialisták és a szocialista országok, a békeszerető erők között. A háború nem valamilyen osztályokon kívüli veszély, hanem a monopoltőkések elnyomó és kizsákmányoló politikájának folytatása. Az új nyilatkozat egyrészt kiemeli a világháború elhárításának lehetőségét, másrészt éberségre inti a néptömegek egyesült erőit, és hangsúlyozza, hogy forradalmi eszközökhöz kell folyamodni, hogy felléphessünk a világháború veszélyével szemben. Ez az eljárásmód teljes egészében helyes.

Az új nyilatkozat kibővíti és továbbfejleszti a békés egymás mellett élés elvét. Megőrizni a világbékét annyit jelent, mint megvalósítani a békés egymás mellett élést a szocialista és kapitalista országok között. És fordítva, minél nagyobb sikereket ér el a békés egymás mellett élés megvalósításáért folytatott harc, annál jelentősebben járul hozzá a világbéke fenntartásához.

Amint azt a nyilatkozat is hangsúlyozza, „a különböző társadalmi rendszerű államok egymás mellett élése – a szocializmus és a kapitalizmus közötti osztályharc formája".[4] Ezt az osztályharcot politikai, gazdasági és ideológiai téren egyaránt folytatni kell, de nem világháború formájában.

Manapság, amikor a nemzetközi küzdőtéren az erőviszonyok a szocializmus javára változtak meg, és egyre növekszik a szocialista tábor ereje, kedvezőek feltételeink a szocialista és tőkés rendszer közötti békés egymás mellett élés megvalósítására. Mindazonáltal azt is látnunk kell, hogy az imperialisták sohasem fogják saját jószántukból elfogadni a szocialista országokkal való békés egymás mellett élést; éppen ellenkezőleg, minden eszközt megragadnak, hogy belügyeikbe beavatkozzanak, felforgató akciókhoz folyamodnak és agresszív háborút akarnak

[3] Uo. 42. old.
[4] Uo. 47. old.

kiprovokálni. A békés egymás mellett élés megvalósítása céljából a szocialista országoknak minden téren növelniük kell potenciáljukat, és egyidejűleg támogatniuk kell a forradalmi mozgalmat, ezzel gyengítve az imperializmust. A békés egymás mellett élés megvalósítása és biztosítása érdekében az a legfontosabb feladat, hogy minden erőnkkel a szocialista tábor ütőképességének növelésére törekedjünk. Igen fontos, hogy szorosan összehangoljuk a szocialista országok egyre növekvő erőit a gyarmati és függő országok, valamint a tőkésországok forradalmi mozgalmával, lépésről lépésre visszaszorítsuk, majd napról napra jobban gyengítve és szétbomlasztva fokozatosan megdöntsük az imperializmust; ekkor és csakis ekkor lehet majd rákényszeríteni az imperialistákat a szocialista országokkal való békés egymás mellett élésre. Ezért kell a tőkés rendszerhez tartozó országok népeit támogatni és segíteni a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért folytatott harcukban, ezért kell határozottan meggátolni az imperialisták minden kísérletét az ellenforradalom exportjára, amelynek révén beavatkoznának a forradalmi felkelés útjára lépő népek ügyeibe.

A leszerelésért vívott harc különösen nagy jelentőségű a békéért és a békés egymás mellett élésért folytatott küzdelemben. A leszerelés napjainkban a világ népeinek harcos követelése; ezért fogadják a népek nagy érdeklődéssel azt az általános leszerelési javaslatot, amelyet a Szovjetunió terjesztett elő az ENSZ-ben. Amint azt a nyilatkozat is hangsúlyozza, ezt a javaslatot egyáltalán nem könnyű megvalósítani, mert az imperialisták konokul megtagadják aláírását. A teljes és általános leszerelésért folytatott harc nyilvánvalóan hosszan tartó küzdelem lesz, és együtt halad majd előre a világ népeinek forradalmi mozgalmával, melynek célja az imperializmus megsemmisítése.

Jóllehet a leszerelésért hosszú, elkeseredett és kemény harcot kell vívni, mi, kommunisták szilárdan ragaszkodunk a tömegek követeléséhez. A közvetlen jövőben olyan harcra kell majd mozgósítanunk és vezetnünk a tömegeket, amely egyre szélesebb körben terjed majd, azzal a határozott céllal, hogy gyakorlati eredményeket érjen el olyan területeken, mint az atomfegyver-kísérletek és az atomfegyvergyártás betiltása, a katonai tömbök és külföldi katonai támaszpontok felszámolása, a haderők és a fegyverzet fokozatos csökkentése stb.

Amint erről fentebb már szó volt, a békéért és a békés egymás mellett élésért, a leszerelésért és a világháború megelőzéséért folytatott harc: osztályharc a háborúpárti imperialisták, elsősorban az imperialista

Egyesült Államok ellen; e harc győzelmének döntő tényezője az egész világ békeszerető néptömegeinek harci egysége. A kommunista és munkáspártok fontos feladata a világ békeszerető erőinek mozgósítása és szervezése, s ezeknek az erőknek egyesítése egy hatalmas frontban, amelynek gerincét a szocialista országok képezik. A hatalmas frontban tömörülő békeszerető erők egységes és konkrét akcióival képesek leszünk megvédeni a békét és megakadályozni egy új világháborút. „Ha pedig" – mint azt a nyilatkozat is hangsúlyozza – „az eszeveszett imperialisták mégis kirobbantanák a háborút, a népek elsöprik és eltemetik a kapitalizmust".[5]

A nyilatkozat világos választ ad arra a kérdésre is, hogyan száműzhetjük a háborút a társadalom életéből. Hangsúlyozza, hogy ennek lehetősége fennáll már a szocializmus világméretű győzelme előtt is. Ugyanakkor azt is elemzi, hogy milyen feltételek szükségesek ehhez, és hogy mikor tűnik majd el mindenféle háború a társadalmak életéből.

A nyilatkozat rávilágít arra is, hogy csak akkor bízhatunk a világháború elkerülésében, amikor a szocializmus és a béke erői jutnak hatalomra az imperializmus erőivel szemben. Ekkorra már a Szovjetunió lesz a világ első hatalma, Kína hatalmas ipari országgá válik, a szocialista rendszer országaiból származik majd a világ ipari termékeinek több mint a fele, és ennek következtében határozottan fölényben lesz majd mind gazdasági, mind politikai, mind katonai téren. Ekkorra az imperializmus gyarmati rendszere teljesen szétesik, mind nagyobb területek élnek majd békében, a tőkésországokban is hatalmas győzelmeket arat majd a demokráciáért és a szocializmusért vívott harc, és egyre kevesebb ország tartozik majd az imperialisták közé. De nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a háború az antagonisztikus osztálytársadalom következménye és amíg az imperializmus fennáll, a háború kirobbantásának lehetősége is fennmarad. Csak a szocializmus teljes győzelme után szüntethetjük meg teljesen a háborúk társadalmi és nemzeti okait szerte a világon.

Le Duan: Écrits. Éditions en langues étrangères, Hanoi 1976. 10–38. old.

[5] Uo. 44. old.

A TANÍTÓ HIVATÁSA

Beszéd a hanoi Pedagógiai Főiskolán,
1962. június 29-én

Nagyon örülök, elvtársak, hogy a főiskola ünnepe alkalmából eljöhettem önöket meglátogatni. Hallottam, hogy a Pedagógiai Főiskola szép sikereket ért el, és ez nagy hatással volt az összes többi iskolára és az egész népre. A párt Központi Bizottsága szívből üdvözli ezeket a sikereket.

Nem ismerem elég jól az önök szakmáját, de úgy gondolom, hogy a pedagógus mestersége hasonló a politikuséhoz. A politikai munka mindenekelőtt abból áll, hogy a propaganda és a nevelőmunka segítségével forradalmi tevékenység felé vezessük a népet; az oktatás is propaganda és nevelőmunka, csak éppen a fiatalok körében. Mi tehát találkozunk egy közös ponton, és meg tudjuk érteni egymást. Éppen ezért szeretnék most néhány gondolatot kifejteni önök előtt.

Nemzetünk mindig nagyra tartotta az erkölcsöt és az emberhez méltó magatartást

Valamennyien tudjuk, hogy népünk szeret tanulni. Valaha, városban és falun egyaránt, miután egy gyermek világra jött, szüleinek két dologra volt gondjuk: először, hogy megóvják az éhezéstől, másodszor, hogy igazi emberré neveljék. Ahhoz, hogy éljünk, ennünk kell. De ez kevés: azt is tudni kell, hogyan viselkedjünk emberhez méltó módon. Ezért őseink, bármily szegények voltak is, minden tőlük telhetőt megtettek, hogy iskolába járassák gyermekeiket és így megszerezzenek bizonyos ismereteket, nem azért, hogy mandarinok legyenek, hanem hogy emberré váljanak. Talán ez az oka annak, hogy népünk, miután mindig nagyra tartotta az erkölcsöt és az emberhez méltó magatartást, képes volt kiharcolni létbiztonságát és független nemzetté, független állammá vált.

Ez az erkölcs kovácsolta össze nemzetünket és olyan életerővel ruházta fel, amely lehetővé tette, hogy megírja történelme dicső lapjait.

Amióta a marxizmus–leninizmus a világot irányító ideológiává vált, pártunk alkalmazta azt a vietnami viszonyok között, hogy ennek alapján irányítsa és vigye győzelemre a forradalmat. Hogyan sikerült győzni a forradalomban egy ilyen kis népnek, mint a miénk? Nem mondanánk igazat, ha ezt egyedül a párt vezetésének és a marxizmus–leninizmus elsajátításának tulajdonítanánk. Vannak országunkhoz hasonló helyzetben levő gyarmati országok, amelyekben szintén van proletárpárt, amelyek ugyancsak a marxizmus–leninizmust követik, amelyekben megvoltak a kedvező körülmények és mégsem győzött ott a forradalom. Természetesen szükség van a párt vezető szerepére, a marxizmus–leninizmus elsajátítására, de azt is fel kell ismerni, hogy Vietnamban ez a tanítás mélyen gyökeret vert a tömegekben, hogy a marxizmus–leninizmus forradalmi ideológiája egységet alkotott nemzetünk erkölcsével. Összefonódva népünk forradalmi hagyományaival, nemzeti erővé vált, és megteremtette a kedvező feltételeket a forradalom győzelméhez. Másként fogalmazva, ez azért volt lehetséges, mert a vietnami nemzet évezredekkel ezelőtt alakult ki, és mert a vietnami nép magáévá tette a marxizmus–leninizmust, amely segített véghezvinni az augusztusi forradalmat, győzelemre vinni a kilenc esztendeig tartó ellenállást, és szent harcot folytatni Délen a haza ügyéért. Forradalmunk sajátosan vietnami jellege ellenére is csak a világforradalom részeként mehet végbe, mert a világforradalom kedvező objektív adottságai nélkül a vietnami forradalom nehézségekbe ütközne. De egy forradalom győzelme sohasem csak a forradalom „nemzetek közötti exportjának" eredménye.

Népünk mindig szerette a tanulást. A francia imperialisták minden eszközzel tudatlanságban tartották népünket, hogy elnyomhassák. De nem voltak képesek uralmi rendszerüket fenntartani, mert nem sikerült megtörniük népünknek az ősi nemzeti hagyományokra támaszkodó leigázhatatlan szellemét és életerejét. A francia gyarmatosítók a maradiságot tekintették egyik leghatékonyabb fegyverüknek uralmuk megvédésére. Az augusztusi forradalom győzelme után pártunk, a haza megmentésén és építésén fáradozva, különös fontosságot tulajdonított annak, hogy felszámolja e politika végzetes következményeit. Ho Si Minh elnökünk annak idején e három fő ellenség ellen hirdetett azonnali és könyörtelen harcot: az invázió, az éhínség és a tudatlanság. Ezek

voltak a legsürgetőbb feladatok az akkori Vietnamban, és az értük vívott forradalmi harc tette lehetővé, hogy leszámoljunk az ellenséggel.

A pedagógus hivatásának társadalmunkban mindig igen fontos szerepe volt. A hazafias értelmiségiek az idegen uralom idején az oktatást tekintették a legnemesebb hivatásnak. A vietnami nép mindig szoros kapcsolatban állt a nemzeti értelmiség legtekintélyesebb részével, a nagy tiszteletben álló oktatói testülettel, amely a néptömegek szemében a nemzet színe-javát jelentette. A nemzeti értelmiség táplálta a forradalmi tömegekben a hazafiság és forradalom szellemét. Büszkén állapíthatjuk meg, hogy 1930 óta a tanítók a proletárpárt zászlaja alatt csatlakoztak a forradalmárokhoz, s hogy az imperialisták a forradalom első éveitől kezdve igen sok pedagógust állítottak bíróság elé.

A kultúra és a nevelés forradalma sürgős feladat

A nevelőmunka a szocialista forradalom korában rendkívül fontos. A párt III. országos kongresszusa kijelölte Észak-Vietnam számára a szocializmushoz vezető út fő politikai vonalát. A szocialista forradalom egésze három forradalmat foglal magában;

1. A termelési viszonyok forradalmát, amelynek célja, hogy megszűnjék az embernek ember által való kizsákmányolása;

2. A technika forradalmát, amelynek a lényege a termelőerők fejlesztése. A termelőerők fejlesztésének pedig az a célja, hogy a kisüzemi, kézműipari termelést olyan nagyüzemi, szocialista termeléssé alakítsa át, amely elmaradott agrárországunkat modern ipari-agrár országgá változtatja át;

3. Az ideológiai és kulturális forradalmat, amely biztosítja népünk szellemi életében a marxizmus–leninizmus feltétlen túlsúlyát, fejlett kultúrát és élenjáró tudományt hoz létre országunkban. E három forradalom szoros egységet alkot és ezen belül igen fontos szerepet játszik az ideológiai és kulturális forradalom. Enélkül és a technikai forradalom nélkül nem tudnánk megalapozni és megszilárdítani az új termelési viszonyokat.

Országunk ma még szegény, de már sikerült megfelelő termelési viszonyokat kialakítanunk; a kizsákmányolást és annak okait lényegében megszüntettük. Ezek a termelési viszonyok azonban még alacsony színvonalú, kisipari jellegű termelőerőkre támaszkodnak. Márpedig fenn-

maradásuk csak úgy biztosítható, ha korszerű, szocialista nagyipari termelés áll mögöttük. A szocialista táboron belüli együttműködés és kölcsönös segítségnyújtás segítségünkre lehet a szocializmus anyagi és műszaki alapjainak megteremtésében. De még nagy nehézséget jelent a szakképzett munkások és technikusok hiánya. Éppen ezért nagy figyelmet kell fordítanunk az ideológiai és kulturális forradalomra, hogy sikerre vihessük a technikai forradalmat és a szocialista forradalmat.

Mint azt önök is tudják, gépeink kapacitásának csak 50%-át tudjuk kihasználni; hozzá nem értésünk következtében javaink fele veszendőbe megy. Mezőgazdasági termelésünk gyengeségének az az oka, hogy kulturális és műszaki színvonalunk nem kielégítő, és kevés a képzett szakemberünk. Hasonló a helyzet a szövetkezeti mozgalomban. Mezőgazdasági szövetkezeteink alkalmasak a termelés fejlesztésére, de nagy nehézségek vannak a munka irányításában, márpedig ez elsősorban a vezetők hiányos ismereteire vezethető vissza. Szinte egyetlen szövetkezetben sincs szakképzett könyvelő. Az áttekinthetetlen könyvelés sokszor bizalmatlanságot eredményez a szövetkezet tagjai között. Mindebből az következik, hogy halaszthatatlan feladat a kulturális forradalom megvalósítása, s fejlesztésének igen fontos tényezője a képzettség.

Meglep, hogy néhányan úgy vélik, az oktatói hivatásnak nincs jövője. Ez a felfogás ellentmond nemzetünk történelmének és fontos, alapvető törekvésének, forradalmunk parancsoló szükségleteinek. Önök általában hosszú évek óta tanítanak, és ha akad is önök között olyan elvtárs, akit még nem ragadott magával a pedagógus pálya vonzása, akkor ennek valószínűleg az az oka, hogy még nem tudatosodott benne eléggé az oktatás rendkívül fontos szerepe.

A marxizmus–leninizmus bebizonyította, hogy a munka a történelem alakítója. A hajdani bölcsek nem voltak képesek átlátni ezt az igazságot. A történelem formálója – az ókortól napjainkig – sohasem valamiféle felsőbbrendű ember, hanem a dolgozó nép volt. Éppen ezért a munka: dicsőség. A társadalom fejlődéstörvényeinek megfelelően kialakult a munkamegosztás: van fizikai és szellemi munka, különböző foglalkozási ágak alakultak ki. Az oktatói hivatás – hasonlóan minden más hivatáshoz – hozzájárul a társadalom létéhez és haladásához. Önök, akik pedagógusok, vagy erre a pályára készülnek, ezt az igazságot mindenkinél jobban meg kell hogy értsék, mert ez az emberi méltóság egyik forrása.

A tanítónak az oktatómunka során mindvégig formálnia kell tanulóit. Az ismereteknek két válfaja van: természeti és társadalmi ismeretek. El kell érni, hogy minden tanuló elsajátítsa ezeket, hiszen a tudás az emberi élet fenntartásának fegyvere és fejlődésének eszköze. De az oktatásnak együtt kell haladnia a neveléssel. Mindenekelőtt testvéri szeretetre kell nevelni, mert ez az erkölcs alapja. Sok értelmiségi azért téved a nép létérdekeit keresztező utakra, mert nem ismeri a testvéri szeretet érzését. Enélkül pedig nem lehet jó hazafi, nem szeretheti igazán a népet.

Amikor az alkotómunkáról beszélünk, akkor egy racionális dologról beszélünk, de hogy ezt az igazságot teljes mélységében átérezhessük, a szívre is hallgatni kell. Számtalan vallás hirdette mindmáig a testvéri szeretetet. Azt állították, hogy a gondviselés folytán vannak gazdagok és szegények, tehát csak a jó helyre született emberek érdemlik meg a nemesi életet, az alsóbb népréteg nyomorra van kárhoztatva. Az ilyen magyarázat nem szülhet testvéri szeretetet, legfeljebb csak valamiféle álszeretetet. Mert ha a szegények a gondviselés akarata folytán szegények, akkor mire jó a veluk valo együttérzés? És ha az alacsony sorban élő néprétegek menthetetlenül nyomorúságos életre vannak szánva, akkor mire való a dolgozó ember iránti tisztelet és szeretet? Igazi testvéri szeretet csak akkor létezhet, ha mindenki megbecsüli a munka értékét, s tudomásul veszi, hogy a munka: alkotás, és ez az emberi lét értelme. A marxizmus-leninizmus szétoszlatta a vallásos idealizmus ködét, és visszaadta az embernek a maga értékét. Ez lehetővé teszi, hogy megismerje önmagát, szeretettel és barátsággal közeledjék társaihoz.

Azért beszélek ilyen részletesen erről a kérdésről, mert a pedagógus hivatása, hogy formálja tanítványai lelkét és a lehető legjobbat hozza ki belőlük. Embert kell formálnia abban az életkorban, amikor a lelke még tiszta, olyan embert, akire a történelem és a társadalom nehéz, de dicsőséges feladatokat fog rábízni. Ezt a hivatását a tanító csak úgy tudja betölteni, ha mélyen megérti az embert. Mindenkinél jobban kell ismernie az embert és Vietnam dicső nemzeti hagyományait. A tanulók értelmét és érzelmeit a történelem új korszakának megfelelően kell formálni, a kor ideológiájából és tudatából, és a nemzeti örökségből kiindulva. Az ellenállásban népünk harcosai nem bántak rosszul a francia hadifoglyokkal, sőt még meg is osztották velük sovány fej-

adagjukat. Ez nemcsak pártunk humánus politikájával magyarázható, hanem azzal a testvéri szeretettel is, ami nemzetünk sajátja. Szomorú dolog lenne, ha a diákokat csupán oktatnánk, anélkül, hogy testvéri szeretetre is nevelnénk őket. Vajon fogják-e szeretni szüleiket, fivéreiket és nővéreiket? A társadalomban fogják-e szeretni bajtársaikat és barátaikat, tisztelni fogják-e az öregeket, becsülni fogják-e a dolgozókat? Tudnak-e majd emberi módon élni, ha kikerülnek az iskolából? Megannyi kérdés, amelyek mind gondot okoznak a szülőknek, és amelyekre az iskolának és a tanítóknak is gondolni kell. Sajnos meg kell állapítanunk, hogy jelenlegi nevelési programunk nem tulajdonít kellő fontosságot az erkölcsnek és az erkölcsiségnek. Ezen változtatnunk kell.

A pedagógia nehéz és bonyolult tudomány, mert célja az ember formálása. Tudjuk, hogy a természetnek éppúgy, mint a társadalomnak, megvannak a maga sajátos törvényei; ugyanez a helyzet az ideológia és az öntudat terén is. De míg a természettudományokat lehet tételekkel és képletekkel oktatni, az embernek és érzelmeinek alakítása nem alkalmazkodhat valamiféle formulához. Egy tanulóból lehet rendes ember, de rossz emberré is válhat. Kibontakoztatni a jót és visszaszorítani a rosszat: ez a tanító feladata.

A tanítónak fel kell ébresztenie tanítványaiban a testvéri szeretetet, de hogyan tudja ezt megtenni, ha őt magát nem hatja át? A tanítónak nem csupán képletekkel, szentenciákkal és előregyártott kifejezésekkel kell tanítania, hanem személyisége egész erejével is. Ha a tanítót nem fűtik forradalmi érzelmek, hiába tudja fejből a marxizmus–leninizmust, attól még nem lesz jó nevelő. Megtanítani a tanítványokat a testvéri szeretetre annyi, mint felélesztení szívükben a hazaszeretetet, a szocializmus, a honfitársak, a munka szeretetét, a hősiesség, a becsületesség érzését, a proletár internacionalizmus szellemét. Az érzelem nem egyszerűen fiziológiai reakció, hanem gyakran osztálytartalmú társadalmi megnyilvánulás. A szeretet és a gyűlölet éppúgy, mint az öröm és a szomorúság. Hasonlóképpen, a hazafiság, a munkaszeretet, a hősiesség, a hűség sem mentes egy meghatározott osztály ideológiájától. És senkiben sem élhet testvéri szeretet, ha nem áll a munkások és parasztok, a dolgozók mellett. Az új világnézet kialakításának egyaránt követnie kell az értelem és az érzelem szempontját. Amikor azt mondjuk, hogy a kizsákmányoló rendszer rossz és azt le kell leplezni, ez így csak egy száraz megállapítás, de ha ez a megállapítás érzelemmel telítődik, lehetővé válik, hogy alapjában értsük meg a problémát, és határozott forradalmi cselekvésre buzdít ben-

nünket a kizsákmányolás ellen. A nyomor és az elmaradottság felszámolása nagyszerű feladat, de lehetséges, hogy egyesek ezt nem képesek felfogni. Nem is érthetjük meg teljesen, milyen felemelő a harc azért, hogy minden anya gyermekeit táplálhassa és ruházhassa, ha szívünk mélyén nem érezzük, hogy milyen fájdalmas és megalázó egy anyának látni gyermekeit az éhségtől és hidegtől szenvedni. De ha megértjük, nem fogjuk kímélni vérünket és verítékünket, hogy véget vessünk a nyomornak és az elmaradottságnak. A harcosok hősiesen feláldozzák életüket, hogy megsemmisítsék az ellenséget és megmentsék a hazát; de vajon nem jelent-e hősi tettet az is, hogy megmentjük az embereket a nyomortól és szenvedéstől?

A tanítónak az a felelősségteljes feladata, hogy új embert formáljon, hogy olyan nemzedéket neveljen, amely odaadóan szolgálja a haza ügyét és a nép érdekeit. Fontos, hogy a tanító kellő ismeretek birtokában legyen, fölismerje a politika jelentőségét. Természetesen ez minden tevékenységi területen lényeges követelmény, de különösen fontos az oktatásban, az új szocialista ember kialakításában. Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartom, hogy megosszam önökkel Ho Si Minh elnök és a Központi Bizottság aggodalmát. Oktatásunk jó feltételek között fejlődött, és számos sikert ért el. A tanítók általában jól teljesítették feladatukat, de túlnyomó részük még nagyon fiatal. Megvannak a szükséges ismereteik, de az élet még nem edzette meg őket eléggé, és nem állták még ki a forradalmi harc próbáját. Többé-kevésbé érződik még náluk a kellő élettapasztalat hiánya, és nem érzik át teljesen a nép szenvedéseit és áldozathozatalát. Kívánom önöknek, hogy munkájuk során törekedjenek tudásuk gyarapítására, erkölcsi érzékük kiművelésére, szerezzenek még több élettapasztalatot, teremtsenek szoros kapcsolatot oktató munkájuk és a társadalom élete között. Ha majd elhagyják a főiskolát, mindig emlékezzenek arra, hogy bár tanítókká váltak, még sokat kell tanulniuk, hogy tökéletesítsék erkölcsi felfogásukat, és teljessé tegyék szellemi felkészültségüket. A pedagógiai iskoláknak és általában az oktatásnak minden eszközzel segíteniük kell a tanítókat, hogy jól elláthassák feladatukat. Minél sokoldalúbb, edzettebb a mester, annál jobban fog tanítani.

Tisztelnünk kell tanulóinkat,
hogy kialakíthassuk egyéniségüket

Az oktatásnak és a tanítóknak törődniök kell a tanulók egészségével. Sok hiányosság van még ezen a téren. Ezek közül a legsúlyosabb a higiénia szembeszökő hiánya. Mióta újra béke van, nem kevés feladatot végeztünk el, de a higiéniai munka nagyon lassan halad. Vidéken sok helyütt nincs kellő tisztaság a ház körül, nem fordítanak figyelmet az egészségügyi körülményekre és a megelőzésre. Nem tudom, önök hogyan ítélik ezt meg, szerintem pirulnunk kell emiatt. Nyilvánvalóan szerepet játszik itt a nyomor és az elmaradottság, a régi rendszer öröksége, de úgy tűnik, hogy az iskola és a tanítók sem törődnek eléggé a gyermekek egészségével. Nem kérik számon az egészségügyi szabályok megtartását, és nem teszik az iskolát olyan központtá, amely a lakosság körében is hirdetné ezeket a szabályokat. Ezen a gyakorlaton változtatni kell. Ha a higiénia oktatása és alkalmazása megfelelő az iskolában, ezzel komolyan hozzájárulunk az elmaradottság felszámolását célzó általános erőfeszítésekhez.

A szülők amiatt is panaszkodnak, hogy a tananyag és a sűrűn ismétlődő gyűlések nem hagynak gyermekeiknek egy nyugodt pillanatot sem, ami természetesen fáradtságot és szellemi feszültséget okoz. Megtudtam, hogy egy iskolában a tanító négy vagy öt óra hosszat beszélt a politikáról. Vajon milyen eredménnyel járhat ez a fajta oktatás? Pillanatnyilag kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy bár a tanulók sok politikai munkát végeznek, nem tanulnak jól és egészségük sem kielégítő. Kit terhel ezért a felelősség? Az oktatást, a pártbizottságokat vagy az ifjúsági szövetséget? Azt javaslom a pedagógiai iskoláknak és a tanítóknak, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet erre a kérdésre, és tegyenek javaslatokat a helyzet javítására.

Ahhoz, hogy a tanító jól tanítson, jó kapcsolatot kell kialakítania tanítványaival; tartson rendet és fegyelmet az iskolában, de a barátság is kapjon helyet érzelmei között, mert ez teremt egységet tanító és tanítvány között. A tanulóknak szeretniük és tisztelniük kell tanítójukat, de a tanító is szeresse diákjait és kezelje őket tisztelettel, mert a gyermekeknek is – még ha tizenegy vagy tizenkét évesek is – van személyiségük és önbecsülésük. Tisztelni kell a személyiséget ahhoz, hogy alakíthassuk. A rossz bánásmód, a durva szemrehányás egyaránt hiba. Inkább a barátságot kell ápolni, mert a tanító és tanuló közti jó kapcsolatnak ez

az alapja. El kell érni, hogy a tanuló olyan oktatónak tekintse tanítóját, aki kész segíteni neki tanulmányaiban és egyszersmind barátja is, akiben megbízhat.

Az emberformálás: ideológiai harc, amely lerombolja a régit, a rosszat, hogy felépítse az újat és jót. Ez két szorosan összetartozó dolog. A nevelésben az emberi tulajdonságok kimővelése az első. A tanító munkája hasonló a kertészéhez: aprólékos, türelmet és körültekintést igényel. Ha türelmesen foglalkozunk a gyermekekkel, a jó tulajdonságok és az egészséges érzelmek legyőzik hibáikat. Ugyanez a helyzet a vetőmaggal. Ha jól kezelik, az első rügy egészségesen és életerősen fog növekedni, és elég ereje lesz ahhoz, hogy saját maga törje szét szorító burkát. De ha mi szakítjuk föl, a mag megsérül, és a csíra még sokáig fogja érezni a következményeket. Hogy a tanulókat formálhassa, a tanítónak teljes szívvel együtt kell éreznie velük. Nemcsak ésszel, de szívvel is kell oktatni.

Az ifjú nemzedék formálása a párt, a nép és az egész társadalom feladata, de ebben a legnagyobb szerepe az iskolának van. Országunk a tőkés fejlődési szakasz megkerülésével halad a szocializmus felé. A polgári individualizmus nem befolyásolja különösebben népünk ideológiáját és érzelmeit, hiszen alaptermészete a testvéri szeretet, a szülőföldhöz való ragaszkodás. Ha a pedagógiai iskolák jó tanítókat képeznek, ha az iskolákban javul az oktatás, akkor minden reményünk megvan arra, hogy egy olyan nemzedéket tudunk majd kialakítani, amely jól képzett, szocialista és kommunista kultúrával felvértezett, nemeslelkű, igazi vietnami hazafiakból áll.

Nem könnyű feladat kivezetni országunkat a nyomorból és az elmaradottságból, de megvan a lehetőségünk a gyors előrehaladásra és olyan anyagi-műszaki bázis kiépítésére, amelynek segítségével kielégíthetjük a táplálkozási, ruházkodási és művelődési igényeinket. Semmiképp sem hanyagoljuk el anyagi létünk fejlesztését és javítását, de ezzel együtt törekednünk kell arra is, hogy kialakítsuk az új, szocialista embert. A párt és a nép számít a tanítókra, és elvárja tőlük, hogy a lehető legjobb módon eleget tegyenek tiszteletre méltó hivatásuknak, új nemzedéket formáljanak a dicsőséges szocializmus felépítésére. Ennek érdekében szüntelenül képezniük kell magukat, s minden tekintetben példát kell mutatniuk diákjaiknak.

Joggal lehetünk büszkék nevelésügyünk jelentős fejlődésére

Végezetül, miután nem vagyok eléggé járatos az önök szakmájában, csupán néhány gondolatot szeretnék még elmondani. Az iskola ünnepe alkalmából azt kívánom, hogy a pedagógus szakma kivívja az érdeme szerinti megbecsülést és gondoskodjanak további fejlődéséről. Ugyanakkor pontosan vessenek számot a szakma hibáival, hogy ezeket kijavítva hivatása magaslatára jusson ideológiai és kulturális forradalmunkban. Törekedjenek arra, hogy minél több tapasztalatot szerezzenek. Oktatómunkájuk során tartsanak szoros kapcsolatot a pártszervekkel és a népi szervezetekkel, ez elengedhetetlen feltétele nevelőmunkánk töretlen előrehaladásának.

A különböző pártszervezetek mindeddig nem törődtek eléggé a nevelőmunkával. Ha megteremtik a szoros együttműködést önökkel, ez feltétlenül használni fog nevelésügyünknek, és az iskola még kiemeltebb szerephez jut az ország építésében és a nép életében. Joggal lehetünk büszkék a nevelőmunkánkban elért nagy sikerekre. Az, hogy az oktatás végre anyanyelvünkön történik, igen kedvező feltétele nevelőmunkánk fejlesztésének.

A párt Központi Bizottsága nevében megköszönöm hasznos munkájukat. Valamennyiüknek – azoknak, akik már tanítanak és azoknak is, akik csak most kezdik majd el ezt a munkát – nagy sikereket kívánok dicső küldetésükhöz, amellyel a párt és a nép bízta meg önöket.

Le Duan: Sur la révolution socialiste au Vietnam III. köt. Éditions en langues étrangères, Hanoi 1967. 208–226. old.

A MARXIZMUS GYŐZELMÉÉRT

Előadás a Nguyen Ai Quoc iskolában, Marx Károly halálának 80. évfordulóján, 1963. március 13-án

80 esztendeje halt meg Marx Károly, a tudományos kommunizmus megalapítója, az egész világ munkásosztályának és dolgozó népének legnagyobb tanítója és vezetője. Őrá emlékezik ma a haladó emberiség, a kommunisták és Vietnam egész népe. A történelem egyetlen lángelméjét sem lehet Marx Károlyhoz hasonlítani, egyetlen tanítás sem volt olyan nagy hatással az emberi társadalom fejlődésére, mint a marxista elmélet.

A marxizmust az imperializmus korában a nagy Lenin fejlesztette tovább. Harmincnégy évvel Marx halála után a marxizmus–leninizmus győzelmesen kiállta a gyakorlat próbáját: a földkerekség egyhatodán diadalmaskodott. És ma, 80 évvel Marx halála után, ez az elmélet egyre ragyogóbb győzelmeket arat a szocialista tábor végtelen térségein. Emberek milliárdjának ideológiájává, mindennapi vezetőjévé vált az imperializmus ellen, a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és szocializmusért vívott harcban.

Őrizzük meg szilárdan az osztályharc és a proletárdiktatúra marxista elméletét

A marxizmus azért képvisel olyan nagy erőt, mert radikálisan forradalmi és ugyanakkor szigorúan tudományos elmélet. Lenin azt mondotta: „Marx tanítása mindenható erejű, mert igaz... az embereknek olyan egységes világnézetet ad, amely nem fér össze semmilyen babonával, semmiféle reakcióval, a burzsoá elnyomás semmiféle védelmezésével."[1]

[1] *Lenin* Összes Művei 23. köt. Kossuth Könyvkiadó 1969. 40. old.

Ezért, ha az elmélet meghódítja a munkásosztályt és a dolgozó népet, ellenállhatatlan anyagi erővé válik.

A marxizmus lényege alkotó mivoltában rejlik. Marx mondta saját elméletéről, hogy „az nem dogma, hanem a cselekvés vezérfonala". A gyakorlat állandóan gazdagítja ezt az elméletet.

A marxizmus az emberi gondolkodás legmagasabb csúcsa. Lenin megállapítása szerint „Marx zsenialitása éppen abban rejlik, hogy választ adott azokra a kérdésekre, amelyeket az emberiség haladó gondolata már felvetett".[2]

A marxizmus átfogó rendszer. Amikor Marx létrehozta az emberiség által kidolgozott ismeretek szintézisét, különösképpen figyelembe véve – és kritikailag átalakítva – a XIX. század három leghaladóbb szellemi áramlatát: a klasszikus német filozófiát, az angol politikai gazdaságtant és a francia szocializmust, elmélyülten tanulmányozva a történelem különböző társadalmi rendszereit és különösen a kapitalista termelési módot, forradalmat hajtott végre az emberi gondolkodás történetében. Ő alapozta meg a dialektikus materializmust és a történelmi materializmust, azt a világnézetet és azt a tudományos módszert, amelyek lehetővé teszik számunkra a világ megismerését és átalakítását. Marx tárta föl az emberi társadalom fejlődéstörvényeit, különösképpen a kapitalizmus születésének, fejlődésének és elhalásának a törvényeit, és ebből kiindulva világosan megmutatta az egész világ munkásosztályának és dolgozó népének a helyes utat, amelyen haladva megszüntetheti az embernek ember által való kizsákmányolását és létrehozhatja a kommunista rendszert. Eközben a kommunizmusért folytatott harcból hatékony tudományt hozott létre, jóllehet az korábban csupán szubjektív törekvésekre támaszkodott.

Nem akarok most a marxizmus minden problémájáról beszélni, csupán néhány kérdést kívánok kiemelni, éspedig az osztályharc és a proletárdiktatúra marxista elméletét. Hol van a helyük a marxizmus egészében? Mindnyájan tudjuk, hogy Marx nem csupán elméleti lángész volt, hanem ugyanakkor nagy forradalmár is. Részt vett a német, a francia, a belga, az angol forradalmi mozgalomban. Ő volt az I. Internacionálénak, a munkásosztály első nemzetközi szervezetének a megalapítója. Tanulmányozta a munkásosztály felszabadító harcának stratégiai és taktikai problémáit. A marxizmus fő jellemzője az elmélet és a gyakorlat

[2] Uo.

egysége, és Marx maga is példaképe ennek az egységnek. Mint mondotta, a filozófusok feladata nem csupán az, hogy megmagyarázzák, hanem hogy meg is változtassák a világot. Ahhoz, hogy a világot megváltoztassuk, mindenekelőtt a tőkés társadalmat kell átalakítani. Ebben az értelemben elmondhatjuk, hogy Marx egész elméleti és gyakorlati tevékenysége mindig egyetlen célra tért vissza: megszüntetni a tőkés rendszert és létrehozni a kommunista rendszert. A tudományos kommunizmus éppen annak a tudománya, miként kell harcolni e célok megvalósításáért. A tudományos kommunizmus vezérfonala pedig az osztályharc és a proletárdiktatúra elmélete.

Nem Marx volt az első, aki észrevette a társadalmi osztályok közötti harcot. De ő volt az első, aki fölfedezte, hogy az osztályharc az antagonisztikus osztályokból álló társadalom fejlődésének törvénye, és aki alkalmazta ezt a koncepciót a modern társadalom tanulmányozására és mindarra az elméleti és gyakorlati tevékenységre, amelynek célja a tőkés társadalom átalakítása. „Ami mármost engem illet" – mondotta Marx –, „nem az én érdemem sem a modern társadalomban levő osztályok létezésének, sem ezek egymással való harcának a felfedezése... Ami újat én cselekedtem, az annak bebizonyítása volt, 1. hogy az *osztályok létezése* csupán *a termelés fejlődésének meghatározott történelmi szakaszaihoz* van kötve; 2. hogy az osztályharc szükségszerűen a *proletariátus diktatúrájához* vezet; 3. hogy maga ez a diktatúra csak átmenet *valamennyi osztály megszüntetéséhez* és az *osztály nélküli társadalomhoz*..."[3]

A Marx előtti polgári szociológusok úgy vélték, hogy a társadalom csupán véletlenek, rendszertelenül alakuló jelenségek halmaza, melyek semmiféle törvénynek sincsenek alárendelve, és általában a „kiválasztottak" szubjektív akaratát követik. Marx volt az első, aki megadta „azt a vezérfonalat, amelynek segítségével törvényszerűséget fedezhetünk fel ebben a látszólagos labirintusban és káoszban: az osztályharc elméletét".[4]

Tudjuk, hogy a marxizmus egyik legnagyobb tudományos eredménye a történelem materialista elmélete; Marx bebizonyította, hogy az emberi léthez szükséges anyagi javak termelési módja határozza meg a társadalom politikai és szellemi életének különböző oldalait. A társadalmi élet különböző változásainak végső oka a termelőerők megváltozása. A termelés során az emberek között meghatározott termelési viszonyok ala-

[3] *Marx–Engels* Művei 28. köt. Kossuth Könyvkiadó 1971. 479. old.
[4] *Lenin* Összes Művei 26. köt. Kossuth Könyvkiadó 1971. 51. old.

kulnak ki, amelyek megfelelnek a termelőerők adott fejlődési szintjének. A termelőerők változása maga után vonja a termelési viszonyok változását, és ennek következtében a társadalom politikai és szellemi életének a változását is. Ez nem azt jelenti, hogy az emberi történelem a termelőerők spontán fejlődésének és a termelési viszonyok természetszerű változásának eredménye; ellenkezőleg, az ember történelmét maga az emberiség formálja, az ember az, aki átalakítja a termelési viszonyokat. Az állatoktól eltérően, az ember tudatos lény, tudatosan cselekszik valamely cél érdekében. Ezt a tudatot és ezt a célt végső soron gazdasági okok és – osztálytársadalomban – az osztályok gazdasági érdekei határozzák meg. Marx bebizonyította, hogy volt olyan korszak, amikor az emberi társadalom még nem vált szét osztályokra, és csupán az ősközösség felbomlása után alakultak ki az antagonisztikus osztályok. Minthogy gazdasági érdekeik ellentétesek, az osztályok szüntelenül harcolnak egymás ellen. A kizsákmányoló és kizsákmányolt osztályok közötti harc nem csökkenthető. Az osztályharc a fejlődés hajtóereje minden antagonisztikus osztályokra tagozódó társadalomban. Az emberi társadalom története az ősközösség felbomlásától egészen napjainkig az osztályharcok története. „Elnyomó és elnyomott folytonos ellentétben álltak egymással, szakadatlan, hol palástolt, hol nyílt harcot vívtak, olyan harcot, amely mindenkor az egész társadalom forradalmi átalakulásával vagy a harcban álló osztályok közös pusztulásával végződött."[5] És csak akkor ér véget majd az osztályharc, ha az emberi társadalomban nem lesznek antagonisztikus osztályok, vagyis a szocializmus világméretű győzelme után.

A tőkés társadalom tanulmányozása során Marx arra a következtetésre jutott, hogy ebben a társadalmi rendszerben az osztályszerkezet folyamatosan egyszerűsödik, és a társadalom mindinkább két fő osztályra, a proletariátusra és a burzsoáziára tagolódik. Kettőjük között életrehalálra szóló küzdelem folyik. Gazdasági helyzeténél fogva a proletariátus az a társadalmi erő, amelynek történelmi küldetése a burzsoázia uralmának megdöntése, a tőkés termelési mód felszámolása és az új, szocialista társadalom létrehozása. A tőkés állam a burzsoázia erőszakszervezete a proletariátus elnyomására; lényegében a burzsoázia diktatúráját valósítja meg. A proletariátusnak ahhoz, hogy felszabadítsa önmagát és a többi dolgozó népréteget a burzsoá kizsákmányolás és el-

[5] *Marx–Engels* Művei 4. köt. Kossuth Könyvkiadó 1959. 442. old.

nyomás alól, forradalmat kell kirobbantania, igénybe kell vennie a forradalmi erőszakot, hogy szétzúzza a burzsoázia államapparátusát, létre kell hoznia saját államszervezetét, a proletárdiktatúra államát, hogy megvalósítsa a kapitalizmusból a kommunizmusba való átmenetet.

Az osztályharchoz és a proletárdiktatúrához való viszony a mércéje annak, hogy mennyire hű egy kommunista a marxizmushoz. Az imperialisták és lakájaik a marxizmus elleni támadásuk során rendszerint erre az elméletre összpontosítanak. A nemzetközi kommunista mozgalom fennállása óta a jobboldali opportunizmus, a revizionizmus, a „baloldali" opportunizmus, a dogmatizmus és az egyéb irányzatok mindig az osztályharc és a proletárdiktatúra ürügyén léptek támadásba. Ezért az a legfontosabb, hogy minden marxista–leninista mindig, minden körülmények között szilárdan kitartson az osztályharcról és a proletárdiktatúráról szóló marxista álláspont mellett.

Az osztályharc marxista elmélete azt követeli a kommunistáktól, hogy amikor kidolgozzák stratégiájukat és taktikájukat, szilárdan tartsanak ki a proletariátus osztályérdekei mellett, ugyanakkor átfogóan elemezzék a társadalmi osztályviszonyokat. Teljes mértékben vegyék figyelembe a folytonosan bekövetkező különböző változásokat, jelöljék meg világosan a határvonalat barátaink és ellenségeink között, és a harc élét fordítsák határozottan az osztályellenség ellen. Tökéletesen egyesítsék a forradalmi tudománnyal, kapcsolják össze az elvek szigorúságát és a taktika hajlékonyságát. Ha a kommunisták szilárdan kitartanak az osztályharc marxi elmélete mellett, a legzűrzavarosabb és legbonyolultabb helyzetben is meg fogják találni a helyes utat, győzelemről győzelemre viszik a proletariátus és az egész emberiség felszabadításának ügyét.

Mi, vietnami kommunisták és Vietnam dolgozó népe, megfogadtuk, hogy mindig hűek leszünk Marx tanításához. Hiszen a marxizmusnak köszönhető, hogy pártunk megszületett. És azért arattunk győzelmet az augusztusi forradalomban és az ellenállás során, mert pártunk alkotó módon alkalmazta a marxizmust a vietnami forradalom vezetésében; ezért érhettünk el oly nagy eredményeket a szocializmus építésében Északon, és az ország békés egyesítéséért folyó harcban. Az sem véletlen, hogy egy elmaradott mezőgazdasággal rendelkező gyarmati országban, ahol a parasztság alkotja a lakosság túlnyomó többségét, a munkásosztály – szerény létszáma ellenére is – már kialakulásakor elsajátította a marxizmus–leninizmust, a forradalom vezető osztályává lett, és miután megszerezte magának a forradalmi hegemóniát, évtizedeken át szilárdan

meg tudta őrizni anélkül, hogy bármilyen politikai erővel megosztotta volna. Ez mindenekelőtt annak köszönhető, hogy a vietnami proletariátus helyzete objektívan különbözik a burzsoáziáétól, de a döntő szubjektív tényező a vietnami marxistáknak és magának a vietnami marxista–leninista pártnak a harca. Az első világháború előtt, a francia imperialisták kizsákmányoló politikájának eredményeképpen, az indokínai országok gazdasága teljes mértékben a francia gazdaságtól függött. A vietnami gazdasági helyzet tehát csupán egy gazdaságilag gyenge, politikailag pedig reformista és az imperializmussal szemben megalkuvó burzsoázia létrejöttét tette lehetővé. Ezért a vietnami burzsoázia nem állhatott a nemzeti demokratikus forradalom élére. Az 1930. évi Yen Bai-i felkelés mindössze egy olyan nemzeti burzsoá szervezet álmát tükrözte, amelyet valójában már a kezdő lépéseinél eltaposták, és az a kispolgári értelmiségi réteg, amely ezt a forradalmat vezette, végül is szintén a megalkuvás útjára lépett. Ezzel szemben a vietnami proletariátus, amely még a burzsoázia megjelenése előtt jött létre – mivel a francia imperializmus gyarmati politikája teremtette meg –, a vietnami burzsoáziát megelőzve lépett a politika színterére. Megjelenése óta, csekély létszáma ellenére is, a vietnami proletariátust rendkívül erős forradalmi szellem hatotta át, mert helyzeténél fogva a legfejlettebb termeléshez kötődött, és egyszerre nehezedett rá az imperializmus, a feudalizmus és a helyi burzsoázia hármas elnyomása és kizsákmányolása. A forradalom folyamán egyedül a proletariátus volt képes arra, hogy kiadja a „Nemzeti függetlenséget, és földet annak, aki megműveli!" jelszót, maga mögé sorakoztatva ezzel a széles paraszti tömegeket. Mi több, a proletariátus maga is a parasztság soraiból származott, amellyel mélységesen együttérzett, megőrizte vele sokféle, változatos kapcsolatát, és ez lehetővé tette számára, hogy a legegyszerűbb módon szövetségre lépjen a parasztsággal. Ugyanakkor a vietnami proletariátus egységet alkotott a nemzeten belül, míg a burzsoázia, a francia gyarmatosítók közigazgatási politikája miatt, megosztott és szétforgácsolt volt. Végül, a vietnami proletariátus akkor lépett a politika színterére, amikor az Októberi Forradalom győzelme már megnyitotta az új korszakot, amelyben a nemzetközi proletariátus ténylegesen megkezdte az emberiség új történelmének kialakítását, míg a tőkés rend az egész világon a hanyatlás és pusztulás útján haladt; ugyanakkor a Vietnammal szomszédos Kínában a proletariátus már magasra emelte a nemzeti demokratikus forradalom zászlaját, a burzsoázia pedig behódolt az imperializmus előtt, és

elárulta az 1927. évi forradalmat. A belső és a nemzetközi helyzet uralkodó helyzetbe juttatta a vietnami proletariátust, és segítette abban, hogy élenjáró forradalmi elmélettel vértezze föl magát. A proletariátus így hatékony élcsapattá vált, hiszen minden lehetősége megvolt ahhoz, hogy az osztály és a nemzet forradalmát irányítsa és győzelemre vezesse.

A század húszas éveiben széles körű hazafias mozgalom bontakozott ki Vietnamban. Ez a mozgalom – az Októberi Forradalom és a kínai forradalom hatása alatt – folytatta a külső támadás elleni harcot, amely sohasem szünetelt, mióta a francia imperialisták országunkra támadtak. A különböző osztályok hevesen versengtek azért, hogy előtérbe helyezzék a maguk politikai álláspontját. Egy nagy vietnami hazafi, a mi nagyon tisztelt Ho Si Minh elvtársunk magáévá tette a marxizmust, és elterjesztette azt Vietnamban. Megjelentek a vietnami marxista forradalmi szervezetek. A megrémült francia imperialisták azonnal észrevették, hogy gyarmati uralmukat legjobban a marxizmus veszélyezteti. Aljas politikai eszközhöz folyamodtak, hogy gátolják befolyását: a nemzeti mozgalmat burzsoá nemzeti reformista irányba akarták téríteni. A vietnami marxisták ebben a helyzetben, a párt előképét jelentő szervezetekben és megalakulása után magában a pártban is, világosan felismerték, hogy a vietnami forradalom győzelmének döntő feltétele: mindenáron megszerezni a proletariátus számára a forradalmi hegemóniát, és ezért határozottan előtérbe helyezni a forradalmi álláspontot, az osztályharc marxista felfogását, és eltökélten harcolni a nemzeti-reformista irányzat és az imperializmussal való megalkuvásra kész burzsoázia ellen. Pártunk harcolt ugyanakkor a szűkkeblű nacionalizmus, a tömegek lebecsülése, a kispolgári forradalmárok kalandor irányzata ellen is. Világosan megmutatta, hogy a vietnami forradalmat a munkásosztálynak kell vezetnie, és a forradalomnak két elválaszthatatlanul összefüggő feladata van: az antiimperialista és az antifeudális harc. A párt kimutatta azt is, hogy a forradalom fő ereje a munkásosztály és a parasztság, s hogy a többi hazafias és demokratikus társadalmi rétegre is támaszkodnia kell. Különösen helyes volt a pártnak az agrárpolitikában követett irányvonala: a munkás- és paraszti tömegek mozgósítása, harcba indítása és a munkás–paraszt szövetség megvalósítása. Pontosan ez az oka annak, hogy pártunk egy tekintélyes munkás–paraszt mozgalmat tudott kibontakoztatni, majd ennek a nemzeti mozgalomnak alapvetően és minőségileg új tartalmat adott. Ez a munkás–paraszt szövetség a párt vezetése alatt valósult meg, és ez, mint tudjuk, biztosította a vietnami forradalom egységes irányítását.

Pártunk a nemzeti-népi demokratikus forradalom során szilárdan kitartott a marxista–leninista forradalmi elmélet mellett, mindig alkotó módon alkalmazta országunk konkrét körülményei között az osztályharc és a proletárdiktatúra marxista elméletét, harcolva a nemzeti mozgalom téves irányzatai, valamint a párton belül jelentkező jobboldali és „baloldali" elhajlások ellen.

Pártunk a megalakulása utáni első időszakban bírálta néhány olyan elvtárs elhajlását, akik tompítani akarták a pártnak mint a proletariátus élcsapatának osztályjellegét, lebecsülték a politikai harcot, különválasztották a párt megszilárdítását az ellenség elleni harctól, és úgy akarták befejezni az előbbit, hogy hozzá sem fogtak az utóbbihoz.

A demokratikus front időszakában (1936–1939) pártunk megkezdte a szükséges belső küzdelmet az imperializmussal és lakájaival megalkuvó jobboldali irányzat, a legalitást előtérbe helyező jobboldali opportunista irányzat ellen, s ezzel párhuzamosan küzdött a szektásság és szűklátókörűség ellen, szétzúzva a trockista szabotőrök szofizmáit és provokatív mesterkedéseit. Ezért volt képes a párt olyan széles tömegmozgalmat elindítani, amelyben a demokratikus reformok követelése párhuzamosan haladt a tömegek mélyreható forradalmi nevelésével, és ily módon megteremtett egy tekintélyes forradalmi erőt, amely a következő évek nemzeti és demokratikus mozgalmának alapjává vált. S amikor kitört a második világháború, pártunk lángra lobbantotta a népben a hazafiságot és a támadó iránti gyűlöletet, létrehozta a Viet Minh széles frontját a nemzeti ügy érdekében, időben kihasználta a körülményeket, és mindig a megfelelő harcmodort alkalmazta, gyorsan térve át egyik formáról a másikra: a vidék egy részén partizánháború, a városokban és a falvakban fölkelések stb. És ily módon pártunk győzelmet aratott az augusztusi forradalomban.

Az agresszióval szembeni ellenállásban pártunk helyes harcmodort követett. Ennek lényege: az egész nép egysége, a hosszan tartó ellenállás, az a törekvés, hogy a saját erőnkre támaszkodjunk, az ellenség megsemmisítése a haza megmentése végett. A párt igen nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy a párt egységes vezetése alatt kiépítse a nép fegyveres erőit a mozgalom gerincét alkotó munkásokból és parasztokból. Bírálta a nemzeti front munkájában, a közigazgatásban és a hadsereg felépítésében mutatkozó elhajlásokat; bírálta azt az irányzatot, amely alábecsülte a paraszti erők megszilárdításának és a munkás–paraszt szövetség erősítésének fontosságát. Bírálta a pesszimizmust és

a defetizmust, azokat, akik nem hittek a tömegek forradalmi erejében, a türelmetlenséget, azt a tévhitet, hogy a győzelem gyorsan elérhető, azt az irányzatot, amely szerint külső segítségre kell támaszkodni stb. A téves irányzatok elleni küzdelem a nemzeti mozgalmon és a párton belül, egyszersmind a párt erősödését is jelentette.

Észak teljes felszabadulása után a vietnami forradalom új szakaszába lépett. A párt III. kongresszusa világosan meghatározta ennek az időszaknak fő forradalmi feladatait: „Erősíteni az egész nép egységét, határozottan küzdeni a béke tartós megőrzéséért, határozottan elősegíteni a szocialista forradalmat Északon és ezzel egyidőben a nemzeti népi demokratikus forradalmat Délen, megvalósítani az ország újraegyesítését a függetlenség és a demokrácia alapján, felépíteni egy békés, egyesült, független, demokratikus, erős és virágzó Vietnamot, hatékonyan hozzájárulni a szocialista tábor erősítéséhez, védeni a békét Délkelet-Ázsiában és a világon."[6]

Népünk forradalma része annak a küzdelemnek, amelyet az egész világ munkásosztálya és népei folytatnak az imperializmus ellen, a békéért, a nemzeti felszabadulásért, a demokráciáért és a szocializmusért. A nemzetközi élet minden eseménye kihatással van népünk forradalmi harcára. Ezért a meglevő alapvető problémákat az időszerű nemzetközi összefüggéseket figyelembe véve kell tanulmányoznunk, gazdagítanunk kell ismereteinket az osztályharc és a proletárdiktatúra kérdésében, és teljes sikerrel kell végrehajtanunk az új korszak forradalmi feladatait.

Kemény és elkeseredett osztályharc korát éljük

Az emberiség ma fontos és mélyreható átalakuláson megy keresztül: korunk a kapitalizmusból a szocializmusba való világméretű átmenet kora. Az Októberi Forradalom hatalmas történelmi jelentősége éppen abban rejlik, hogy megnyitotta ezt a korszakot. Az Októberi Forradalomból született a nagy Szovjetunió, az emberi történelem első szocialista állama. A Szovjetunió megszületése új ellentétet teremtett az erő-

[6] A Vietnami Dolgozók Pártja III. országos kongresszusának határozata a párt feladatairól és politikai irányvonaláról az új szakaszban. Documents du Congrès I. köt. Éditions en langues étrangères, Hanoi 1961.

teljesen növekvő szocialista rendszer és a haldokló tőkés rendszer között, és ez lett korunk alapvető ellentéte. Ez még tovább élezte az imperializmus belső ellentmondásait: a kapitalizmus és a proletariátus közötti, az imperializmus és a gyarmatok közötti ellentmondást, az imperialisták egymás közötti ellentmondását. A Szovjetunió ez utóbbit aknázta ki, és ennek folytán évtizedeken át képes volt elszigeteltsége mellett is fennmaradni, és az imperialista blokád ellenére is növekedni. Az imperialisták abban a reményben robbantották ki a második világháborút, hogy ezzel megoldják a tőkés rendszer belső ellentmondásait, valamint a kapitalizmus és szocializmus közötti ellentétet, és megsemmisítik a Szovjetuniót. A szovjet nép és a szovjet hadsereg a párt vezetésével szétzúzta a fasiszta német, olasz és japán militaristákat, győzelmesen befejezte a második világháborút, és ezzel új korszakot nyitott az emberiség fejlődésének történetében.

A háború óta eltelt időszak a következő fő vonásokkal jellemezhető:

1. A szocializmus kilépett egyetlen ország keretei közül és világrendszerré vált. A szocialista világrendszer a szovjet népnek és hadseregnek a második világháborúban aratott történelmi győzelme és a nemzeti felszabadító mozgalom erőteljes föllendülése nyomán született meg; ez utóbbi legjelentősebb eseménye az emberiség egynegyedét magába foglaló nagy Kínai Népköztársaság megalakulása. Az Októberi Forradalom után a kínai forradalom a legnagyszerűbb történelmi esemény.

„A kínai népi forradalom megsemmisítő csapást mért az imperializmus állásaira Ázsiában, nagymértékben előmozdította a nemzetközi erőviszonyok megváltozását a szocializmus javára. Újabb hatalmas lökést adva a nemzeti felszabadító mozgalomnak, óriási befolyást gyakorolt a népekre, különösen Ázsia, Afrika és Latin-Amerika népeire."[7]

A szocialista tábor napról napra újabb sikereket ér el a szocializmus és a kommunizmus építésében, hatalmas, csaknem egymilliárd embert tömörítő, forradalmi szellemű, magas fokon szervezett nemzetközi erővé vált, páratlan honvédelmi erővel rendelkezik, a tudomány és a technika legfontosabb ágazataiban a világ élvonalában halad. Ez tette lehetővé, hogy a szocialista országok hatékonyan cselekedjenek az emberi társadalom fejlődéséért. A szocialista országok létrejötte és növekedése nem-

[7] A békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért, a szocializmusért. A kommunista és munkáspártok 1960. novemberi nyilatkozata és felhívása a világ népeihez. Kossuth Könyvkiadó 1960. 24. old.

csak a világban meglevő ellentétek fejlődését befolyásolta, hanem azok megoldásának módját is, megteremtette egy új világháború megakadályozásának a lehetőségét, és kedvező feltételeket biztosított a népeknek a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért folytatott forradalmi harca számára. Ezért mondja az 1960. évi moszkvai nyilatkozat: „Korunk fő jellegzetessége, hogy a szocialista világrendszer az emberi társadalom fejlődésének döntő tényezőjévé válik."[8]

2. A második világháború utáni nemzetközi helyzet második fontos jellegzetessége a gyarmati és függő országok több mint egymilliárdnyi népességének feltartóztathatatlan mozgalma, a gyarmatosító imperializmus elleni elszánt forradalmi harca. Ezek az országok az ellentétek metszéspontjává, az imperializmus láncolatában a leggyengébb láncszemmé lettek. A barbár imperialista, feudális és tőkés kizsákmányolás és elnyomás elsősorban a gyarmati népeket sújtotta, és példátlanul hatalmas forradalmi erőt hozott létre ezekben az országokban. Ezeket a forradalmi erőket az Októberi Forradalom ébresztette fel. A Szovjetuniónak a fasiszta imperialisták fölött aratott győzelme és a kínai forradalom győzelme még jobban föllelkesítette a gyarmati és függő népeket, és új, kedvező feltételeket teremtett felszabadító harcukhoz. Nagy részük ma már – részben vagy egészében – megszabadult a gyarmati rabszolgaságtól.

A nemzeti felszabadító mozgalom sikerei nyomán csakhamar szétHullott a gyarmatrendszer. Ez nagymértékben gyengítette az imperializmust, kiélezte a pusztulását jelentő ellentmondásokat, s ezáltal kedvező feltételeket teremtett az imperialista országok forradalmi mozgalmának kibontakozásához, és egyúttal megnehezítette az új világháború kirobbantását célzó imperialista üzelmeket. A gyarmati és függő országok néptömegei, amelyek korábban az imperializmus erőtartalékát képezték, ma az antiimperialista harc aktív tényezőjévé váltak, saját elképzelésük szerint vállalnak szerepet a nemzetközi politikai életben és a társadalom átalakításában. Végleg elmúlt az az idő, amikor ezek a népek a történelem perifériájára voltak szorítva. Ezek a nemzetek ma már büszkén lépnek a történelem színpadára. Ez a hatalmas forradalmi erő, a tőkésországok munkásmozgalmával, a szocialista világrendszerrel együtt most aktívan járul hozzá a társadalmi fejlődés fő tartalmának, irányának és fő jellegzetességeinek meghatározásához.

[8] Uo. 13. old.

3. A nemzeti felszabadító mozgalom eredményeképpen egy sor nemzeti állam jött létre. A harmadik világ megszületésével új politikai és gazdasági viszonyok jelentek meg világszerte. A nemzeti államok ma szakadatlan átalakulásban vannak, és igen fontos frontszakaszai a világ kolonialista és haladó erői között folyó harcnak. A nemzeti államok bonyolult körülmények között folyó harcának koncentrált kifejeződése az a napról napra feszültebbé váló ellentmondás, amely továbbfejlődésük két útja, a kapitalista és a szocialista út között áll fenn. Ennek a küzdelemnek az eredménye jelentősen befolyásolja majd az új nemzetközi erőviszonyokat és a békéért, a nemzeti felszabadításért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott harc kimenetelét.

4. A háborút követő időszak utolsó fontos jellegzetessége az, hogy a kapitalista világrendszer belépett fejlődésének új, harmadik szakaszába, az általános válság periódusába. Az imperializmust éles ellentmondások marcangolják, menthetetlenül megérett az összeomlásra, e folyamat fékezésére irányuló minden erőfeszítése ellenére.

Helyesen állapítja meg az 1960. évi moszkvai értekezlet nyilatkozata: a monopolkapitalizmus az állammonopolista kapitalizmussá való átalakulás útján van és Nyugat-Európában multinacionális állammonopolista kapitalizmussá fejlődik, megvalósítva azt, amit „európai integrációnak" neveznek. A monopoltőkések ma, kihasználva az új technikai forradalom vívmányait, minden eszközt megragadnak, hogy fokozzák a munkásosztály és más dolgozó néprétegek kizsákmányolását, és óriási profitot zsebeljenek be. De a monopoltőkések reményeivel ellentétben, a monopolkapitalizmusról az állammonopolista kapitalizmusra való áttérés a végletekig kiélezi a termelőerők és a tőkés termelési viszonyok közötti ellentmondást. A piacprobléma napról napra súlyosabb lesz, és a gazdasági stabilitás hiánya mindinkább érződik számos tőkésországban. Ez az állapot a tőkés világgazdaság újabb nagy megingását jelzi.

Az imperializmus egyenlőtlen fejlődésének törvénye változatlanul, sőt egyre fokozódóan érvényes, és jelenleg éppen azon az úton van, hogy felborítsa a tőkésországok közötti erőviszonyokat. Néhány, a háborúban legyőzött vagy súlyos károkat szenvedett imperialista ország, mint pl. Németország, Franciaország, Japán és Olaszország – képes volt gyors ütemben helyreállítani és fejleszteni potenciálját, miáltal az amerikai imperializmus veszélyes versenytársaivá váltak. Egyre éleződik a harc az imperialista országok és csoportok között a piacokért és a befolyási övezetekért.

Az élet mindinkább megcáfolja az imperialisták és lakájaik hazug elméleteit a kapitalizmus „természetének megváltozásáról", amit ők „népi kapitalizmusnak", „jóléti államnak," „fogyasztói társadalomnak" stb. neveznek. Az állammonopolista kapitalizmus a monopolista burzsoázia brutális uralma. A munkásosztály kizsákmányolása fokozódik, a parasztok és más kistermelők, de még a tőkés középrétegek is fokozatosan csődbe jutnak, a demokratikus jogokat egyre csorbítják, sőt felszámolják, a burzsoá államapparátus a végletekig bürokratizálódik és militarizálódik. Ez a helyzet még jobban kiélezi az ellentmondást egyfelől a munkásosztály és a középrétegek, másfelől a monopoltőkések között. Ez a körülmény segít abban, hogy eredményesen küzdjünk az osztálybékét és reformizmust hirdető irányzatok ellen, amelyeket az imperialisták és a jobboldali szociáldemokrata vezetők terjesztenek a munkásosztály egy részében. Ez előbbre viszi a munkásmozgalmat és kedvező objektív lehetőséget teremt a monopolkapitalizmus uralma elleni széles front összefogása számára. A kapitalizmus története sohasem látott ehhez hasonló hatalmas, a munkások tízmillióit átfogó harci mozgalmat, és sohasem tapasztalt ilyen, a társadalom valamennyi rétegére kiterjedő háborúellenes tömegmozgalmat. Ezek az erők már alapjaiban fogják megrendíteni az imperializmust.

A második világháború után Amerika lett a nemzetközi reakció központja. Amint az 1960. évi moszkvai nyilatkozat mondja, az amerikai imperializmus a legnagyobb kizsákmányoló, a reakciós erők fő bástyája, a világ csendőre, az agresszió és a háború első számú ereje, a világ népeinek esküdt ellensége.

5. Az imperialisták – az amerikai imperializmussal az élen – háborús és agresszív politikát folytatnak abban a reményben, hogy ezáltal megmenthetik a tőkés rendszert, elkerülhetik az uralmuk megsemmisítését fenyegető veszélyt. Lázasan készítik elő az új világháborút, és teljes sebességgel rákapcsoltak a fegyverkezési versenyre. Az imperialista országok gazdasága ma végletekig militarizált gazdaság. A tőkésországok még soha nem fordítottak békeidőben olyan óriási összegeket fegyverkezésre, mint ma. Az emberiség nagy tudományos felfedezéseit és műszaki találmányait teljes egészükben háborús célokra használják ki. Az imperialisták napról napra növekvő mennyiségű, hatalmas rombolóerejű új fegyvert halmoznak fel. Agresszív katonai blokkokba tömörültek, katonai támaszpontokat építenek ki világszerte a szocialista tábor és a világ népei ellen. Az amerikai imperializmus támogatja a nyugat-

német revansistákat, hogy majd rohamcsapatként használja fel őket az általuk kirobbantani szándékolt új világháborúban. A nyugatnémet revansisták kihasználták az imperialisták egymás közti és a szocialista táborral szembeni ellentéteit, gyors felemelkedésük és újrafegyverkezésük fokozása érdekében cinkosságra léptek a francia imperialistákkal, és Nyugat-Németországot rendkívül veszedelmes háborús tűzfészekké tették. Az imperialista fegyverkezési verseny a nukleáris világháború óriási veszélyével fenyegeti az emberiséget. Ez a helyzet a világ népeit arra serkenti, hogy erejüket nem kímélve küzdjenek az Egyesült Államok vezette háborús imperializmus ellen, és megakadályozzák a nukleáris világháború kitörését, védjék és erősítsék a világbékét. Ugyanakkor kiadják a jelszót az agresszív háború ellen, a béke védelmében folytatott küzdelemre, a munkásosztálynak és az imperialista országok népeinek e rendkívül fontos harci jelszavát abban a forradalmi küzdelemben, amelyet a monopoltőkés uralom megdöntéséért, a békéért és a szocializmusért vívnak.

A világ népeinek folyamatos küzdelme az imperializmus ellen

A második világháború után kialakult nemzetközi helyzet világosan mutatja, hogy jelenleg a világban páratlanul széles körű és elkeseredett osztályharc van kibontakozóban. A barikád egyik oldalán az imperializmus és az amerikai imperializmus vezette más reakciós erők állnak, a másik oldalon a szocialista országok, a nemzetközi munkásosztály, a világnak a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért síkraszálló elnyomott népei. „Korunk – amelynek fő tartalma a Nagy Októberi Szocialista Forradalommal elkezdődött átmenet a kapitalizmusból a szocializmusba – a két ellentétes társadalmi rendszer harcának korszaka, szocialista és nemzeti felszabadító forradalmak korszaka, az imperializmus összeomlásának és a gyarmati rendszer felszámolásának, egyre több nép szocialista útra térésének, a szocializmus és a kommunizmus világméretű diadalának korszaka."[9]

A kapitalizmusból a szocializmusba való világméretű átmenet korszaka – amint Lenin mondja – a haldokló kapitalizmus és a győzelmes szocializmus közötti élet-halálra menő osztályharc korszaka, amikor az

[9] Uo.

antiimperialista erők olyan forradalomra készülnek, amely közvetlenül felszámolja az imperializmust, győzelemre viszi a szocializmust előbb egy vagy néhány országban, majd kiterjeszti a győzelmet más országokra is, egészen addig, amíg az egész imperializmust el nem söprik a világról, és a szocializmus az egész földön diadalmaskodik. Ez a korszak már túljutott két, különbözőképpen jellemezhető szakaszon. Az Októberi Forradalomtól a második világháborúig terjedő korszakot az jellemzi, hogy a forradalmi hullám és a mozgalom apálya váltakozva követte egymást. Ez két okra vezethető vissza: először arra, hogy a Szovjetunió, bár megsemmisítette 14 ország intervenciós hadseregét, gyengébb volt, mint az imperialista országok, és imperialista blokád alatt állt. Biztosítania kellett a szükséges feltételeket ahhoz, hogy mint a világforradalom erődje, minden erejét a szocializmus lehető leggyorsabb felépítésére fordíthassa, s ily módon eredményesen szállhasson szembe az imperializmus nehezen elkerülhető háborújával. A Szovjetuniónak fennmaradása érdekében mindenekelőtt saját erőire kellett támaszkodnia. De ez annak idején a magában álló Szovjetunió számára nem volt elégséges: kellett hozzá a tőkésországok munkásosztályának és a gyarmati országok elnyomott népeinek támogatása, és teljesen ki kellett használnia az imperialisták egymás közti ellentéteit. Másodszor, az elnyomott népek antiimperialista harca a fellendülés szakasza után ismét visszaesett. Ezzel szemben a második világháború befejezésétől napjainkig tartó szakaszban már teljesen másként alakult a helyzet. A szocialista országok és a világ népei fölébe kerekedtek az imperialista és más reakciós erőknek. Ma már a szocialista tábor egyedül is elég erős ahhoz, hogy győzelmesen szálljon szembe az imperializmussal. „Már nemcsak a Szovjetunióban, hanem a többi szocialista országban is megszüntették a kapitalizmus visszaállításának társadalmi-gazdasági lehetőségeit. A szocialista tábor egyesült ereje biztos garancia minden szocialista országnak az imperialista reakció merényleteivel szemben."[10] Egymást követik az antiimperialista forradalmak, különösen az elnyomott nemzetek forradalmai, amelyek az emberek százmillióinak mindennapi tettei révén valósulnak meg. Tisztán láthatjuk, hogy a mostani szakaszban a forradalom erői a folyamatos támadás stratégiáját követik az imperializmussal szemben. Az is nyilvánvaló, hogy ma nem két forradalmi hullám közti nyugalmi időszakban vagyunk, amikor az antiimperialista forradalmi

[10] Uo. 27. old.

erők felkészülnek a kedvező alkalomra. A világ népeinek ma megvan a lehetőségük arra, hogy heves offenzívát indítsanak az imperializmus ellen, visszaverjék háborús támadó és provokatív lépéseit, rákényszerítsék az imperialistákat arra, hogy feladják állásaikat, egyiket a másik után, és lépésről lépésre előrehaladva végül teljesen megsemmisítsék az imperializmust.

A világméretű osztályharcban a néptömegeknek minden lehetőségük megvan az imperializmus legyőzésére. A kettejük közti erőviszonyok – mint a forradalmi és ellenforradalmi erők viszonya általában – kezdetben nem a népek javára alakulnak. De ez a viszony már tartalmazza a népek reális lehetőségeit arra, hogy kisebbségi helyzetből fölénybe kerüljenek az imperializmussal szemben. Ez a lehetőség az imperializmus objektív belső ellentmondásaiból következik, nem függ semmilyen szubjektív szándéktól. Időszerűvé válása az ellentmondások szükségszerű fejlődésének eredménye, és ez a fejlődés nem választható el a forradalmi nép tudatos akcióitól. A forradalmi harc stratégiájának és taktikájának alkalmazása éppen arra irányul, hogy valóra váltsák ezeket az objektív lehetőségeket, gyengítsék az ellenséget, és ugyanakkor növeljék, megsokszorozzák a mi erőnket. Ezért állítják határozottan a marxisták, hogy az imperializmus pusztulása elkerülhetetlen, és a nép végül is győzni fog. Ma a világ általános erőviszonyai megváltoztak, és a világ népeinek kedvezőbb lehetőségük van arra, hogy a végső győzelemre vezessék harcukat, mint eddig bármikor.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a történelemben az osztályharc kiéleződésének mértékét a következő tényezők határozzák meg: a kibékíthetetlen érdekellentétek, a harcban álló felek közötti erőviszonyok és mindkét fél győzni akarása. Jelenleg a nemzetközi helyzet legfontosabb tényezője az, hogy a szocializmus erői, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a béke erői nagyobbak az imperialista és reakciós erőknél. Végérvényesen elmúlt az az idő, amikor az imperializmus azt tehette, amit akart. Másrészt azonban, minthogy az imperializmus természete nem változik meg, és a szocialista országok léte és növekedése most kiélezett formában veti föl az egész imperializmus fennmaradásának vagy pusztulásának kérdését, az imperialisták minden erejüket a fegyverkezési versenyre fordítják. Szüntelenül keresik a legaljasabb módszereket, hogy valóra váltsák őrült álmukat: felszámolják a szocialista rendszert, eltapossák a nemzeti felszabadító mozgalmat, szabotálják a munkásmozgalmat, „visszaszorítsák a kommunizmust", és visszaszerez-

zék elvesztett pozícióikat. Az imperialista és más reakciós erőknek a szocialista országok és a világ népei ellen folytatott harca ezért a végsőkig elkeseredett küzdelem. Világosan látnunk kell ezt az acsarkodást, amellyel az imperializmus ellenünk fordul, de ugyanakkor azt is tisztán föl kell ismernünk, hogy a világ népeinek megvan a lehetőségük a győzelemre, megvan a lehetőségük arra, hogy olyan döntéseket hozzanak és olyan eszközöket alkalmazzanak, amelyekkel győzelemre vihetik harcukat.

A világbéke védelme
és az imperializmus megdöntéséért folyó forradalmi harc
szorosan összefügg egymással

A népek forradalmi harcának végső célja az imperializmus megsemmisítése, a tőkés rendnek, az elnyomás, a kizsákmányolás és a háború forrásának eltörlése, és a kommunizmus felépítése, hogy megvalósulhasson a földön a tartós béke. Ennek érdekében a világ népeinek a közvetlen jövőben két fronton kell folytatniuk az osztályharcot az imperializmus ellen. Egyrészt aktívan küzdeni kell a háborúra törő agresszív imperialisták ellen, és védeni kell a világbékét; másrészt elszántan folytatni kell a forradalmi harcot az imperializmus megdöntéséért, a nemzeti felszabadításért, a demokráciáért és a szocializmusért. Az 1960. évi moszkvai nyilatkozat a következőket mondja: „...Az élet ezért parancsolóan megköveteli, hogy a szocialista országok, a nemzetközi munkásosztály, a nemzetközi imperialistaellenes mozgalom, valamennyi békeszerető állam, az összes békeharcosok egyre szorosabban egyesítsék erőfeszítéseiket, és határozott akciókat indítsanak a háború elhárítása és az emberek békés életének biztosítása érdekében. Az élet parancsolóan megköveteli, hogy minden forradalmi erő tömörüljön még szorosabb egységbe az imperializmus ellen, a nemzeti függetlenségért, a szocializmusért vívott harcban."[11]

Az imperialisták agresszív háborús politikája egy új nukleáris világháború hallatlan veszélyével fenyegeti az emberiséget, ezért a béke az emberek milliárdjainak sürgető követelése lett. És most, hogy nyitva áll előttünk az imperialisták megfékezésének és az új világháború meg-

[11] Uo. 12. old.

akadályozásának reális lehetősége, a világ népeinek fokozniuk kell erőfeszítéseiket, hogy ezt a lehetőséget valósággá változtassák. Ismét csak az 1960. évi moszkvai nyilatkozatot idézve: „A kommunista pártok a békeharcot elsőrendű feladatuknak tekintik."[12]

Ahogy valamennyi nép sürgető feladata az imperialista háborús gyújtogatók ellen, a világbéke védelméért folytatott harc, éppúgy a népek halaszthatatlan követelése az imperializmus megsemmisítéséért, a nemzeti felszabadításért, a demokráciáért és a szocializmusért folytatott forradalmi harc. Ez a kétféle harc szoros belső összefüggésben áll, és kölcsönösen ösztönzi egymást. Forradalmi harcot vívni az imperializmus megsemmisítéséért annyi, mint fokozatosan megnehezíteni a világháború kiprovokálására irányuló manőverek megvalósítását. Ezért tud ma tevékenyen hozzájárulni a világbéke védelméhez a tőkésországokban folyó forradalmi harc és különösen az Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában kibontakozott nemzeti felszabadító mozgalom. Ho Si Minh elnök szavaival: „A gyarmati és félgyarmati népek felszabadulásukért, a gyarmati iga alól most szabadult népek szuverenitásuk szilárd fenntartásáért és területi sérthetetlenségükért harcolnak. Mindezek hatalmas erőt képviselnek a világbéke védelméért folytatott harcban. Ezért kell a békemozgalomnak szorosan összekapcsolódnia a nemzeti függetlenségi mozgalommal." Az imperializmus megdöntéséért folytatott forradalmi harc nemcsak a béke és a demokrácia fenntartásáért és erősítéséért folyó harccal, hanem a tartós békéért folyó küzdelemmel is szorosan összefügg. A háború forrása az imperializmus. Amíg az imperializmus létezik, mindig lesz háborús veszély. Csakis az imperializmus lépésről lépésre történő megdöntéséért, majd teljes elsöpréséért vívott forradalmi küzdelem teszi lehetővé, hogy véglegesen felszámoljuk a háború veszélyét, és megteremtsük a földön a tartós békét. A forradalmi harc így sem a közeljövőben, sem hosszabb távon nem áll ellentétben a békeharccal, sőt erőteljesen támogatja azt. És fordítva, a világbékéért folytatott harc továbbfejleszti az antiimperialista erőket, napról napra nagyobb nehézségeket okoz az imperializmusnak, ezáltal kedvező feltételeket teremt az imperializmus megsemmisítésére törekvő forradalmi harc számára.

A szocialista és a tőkés rendszer egyidejű fennállásának körülményei között a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése objektív szükségszerűség. A békés egymás mellett élés egyáltalán

[12] Uo. 44. old.

nem jelenti a két ellentétes társadalmi rendszer között folyó harc tagadását. A lenini elmélet szerint a békés egymás mellett élés csak azt jelenti, hogy az érdekeltek nem folyamodnak háborúhoz, háborúval való fenyegetéshez és katonai eszközökhöz a különböző társadalmi rendszerű országok közötti kapcsolatokban. A békés egymás mellett élés idején a két társadalmi rendszer közötti szükségszerű és objektív harc elkerülhetetlenül politikai, gazdasági, kulturális és ideológiai síkra fog terelődni. A békés egymás mellett élés nem azt jelenti, hogy a tőkés rendszer országaiban az osztályharc mérséklődik, vagy azt, hogy azokban a gazdaságokban, melyeket az imperialisták megtámadnak és elnyomnak, csökkenni fog a neokolonializmus és a gyarmatosítás elleni népi felszabadító mozgalom. A békés egymás mellett élés a szocializmus és a kapitalizmus közötti osztályharc formája, és elválaszthatatlan része az imperialista háborús gyújtogatók ellen, a világbéke védelmében folytatott harcnak. A békés egymás mellett élés megfelel a szocialista országok, a népek és az egész haladó emberiség alapvető érdekeinek. Megteremti a szocialista országok számára a lehetőséget, hogy egyre jobban kifejlesszék vitathatatlan fölényüket gazdasági, politikai, kulturális, tudományos és műszaki téren, növelve ezzel a szocializmus nemzetközi tekintélyét, befolyását és vonzerejét. Ha meg tudjuk valósítani a békés egymás mellett élést a különböző társadalmi rendszerű országok között, az imperializmus ellentmondásai tovább éleződnek, kedvező feltételeket teremtenek a tőkésországokban folyó osztályharc bővüléséhez, és határozottan ösztönzik a gyarmati és függő országok nemzeti felszabadító harcát. Ennek ellenkezője is áll: a forradalmi osztályharc és a nemzeti felszabadító harc győzelmei a maguk módján hozzájárulnak a békés egymás mellett élés megvalósításához és erősítéséhez. A különböző társadalmi rendszerű országok közötti békés egymás mellett élésért folytatott harc, a tőkésországokban zajló forradalmi mozgalom és a nemzeti felszabadító mozgalom fejlődése elválaszthatatlanul összefonódik, kölcsönösen buzdítja egymást, és távolról sincs ellentétben egymással.

Az osztályharc: politikai, gazdasági és ideológiai harc

A marxizmus világosan megmutatta, hogy a proletariátus és a burzsoázia között folyó osztályharcban a proletároknak a harcot gazdasági,

politikai, ideológiai téren egyaránt folytatni kell, hogy „...minden osztályharc politikai harc"[13] is. A proletariátus osztályharcának célja, hogy felszabadítsa önmagát mint osztályt, és felszabadítsa a dolgozó nép valamennyi rétegét a tőkés elnyomás és kizsákmányolás alól. Ennek döntő feltétele, hogy a proletariátus megdöntse a burzsoázia politikai uralmát, és létrehozza a sajátját. Éppen ezért a politikai harcnak alapvető szerepe és döntő jelentősége van. A gazdasági és ideológiai harcnak a politikai harc győzelmét kell biztosítania.

Manapság, figyelembe véve a szocialista országok és a nemzeti államok megjelenését, a gazdasági harc, beleértve a két rendszer közötti gazdasági versenyt, az osztályharc különösen fontos területévé vált. Lenin kimutatta, hogy a proletariátusnak minden szocialista forradalomban két feladatot kell megoldania: először, megdönteni a burzsoázia hatalmát, megvalósítani a proletárhatalmat, elfojtani a kizsákmányoló osztályok ellenállását és valamennyi restaurációs kísérletét, felszámolni az embernek ember által való kizsákmányolását, megvédeni a forradalom vívmányait, és ellenállni a külföldi imperializmus minden beavatkozásával szemben; másodszor, létrehozni az új társadalom alapját jelentő új gazdaságot. Ez utóbbi feladat a szocialista forradalom sajátossága a történelem korábbi forradalmaival szemben. Ha a proletariátus lényegében már teljesítette az első feladatot, akkor az a rendkívül fontos feladat vár rá, hogy létrehozza és tökéletesítse az új termelési viszonyokat, a kapitalizmussal szemben magasabb rendű munkatermelékenységet hozzon létre. A szocialista országok kommunista és munkáspártjai – Lenin tanítását követve – mikor már lényegében felszámolták a kizsákmányoló osztályt, a dolgozó népet arra fogják vezetni, hogy új, szocialista gazdaságot építsenek fel, és ennek segítségével hozzálássanak a legfontosabb feladathoz, a kommunizmus építéséhez, így biztosítva az országban a szocializmus teljes győzelmét.

A szocialista országok kommunista és munkáspártjai a gazdasági harcot is a nemzetközi osztályharc fontos területének tekintik. Úgy szervezik gazdaságukat, hogy biztosítsák gazdasági függetlenségüket, erősítsék honvédelmüket és ellenálljanak az imperializmus beavatkozásainak. Küzdenek az imperializmus ellenséges gazdasági manőverei – a gazdasági blokád, az áruszállítási tilalmak stb. – ellen. A gazdasági építésben elért eredményeiket arra is felhasználják, hogy befolyásolják

[13] *Marx–Engels* Művei 4. köt. Kossuth Könyvkiadó 1959. 450. old.

és segítsék a tőkésországok forradalmi mozgalmát. Minél jobban fejlődik a szocialista tábor gazdasága, annál erőteljesebben bizonyítja a szocializmusnak és a kommunizmusnak a kapitalizmussal szembeni vitathatatlan fölényét, annál biztosabban megnyeri a tőkésországok népeinek szívét és eszét, annál inkább buzdítja őket a monopolkapitalizmus és a gyarmatosítás elleni harcra, hogy új életet építsenek a szocializmus szellemében. A szocialista rendszer emellett, a maga hatalmas gazdasági erejére támaszkodva, segíti az elmaradott országokat nemzetgazdaságuk felépítésében, hogy mielőbb megszabadulhassanak az imperialista uralomtól.

Mindemellett mi, kommunisták úgy gondoljuk, hogy a gazdasági harc csak egy sajátos területe a nemzetközi méretekben folyó osztályharcnak, és ez utóbbi lényegét tekintve politikai harc. Miért? Mert teljesen nyilvánvaló, hogy az a harc is ilyen, amelyet az imperializmus, élén az amerikai imperializmussal, a szocialista tábor és a világ népei ellen folytat. Az imperialisták erőfeszítéseiket főleg politikai akciókra összpontosítják (világháború előkészítése, helyi háborúk provokálása, „különleges" háborúk folytatása, felforgató akciók szervezése, az elnyomás módszeres gyakorlata stb.), hogy elérjék politikai céljaikat, felszámolják a szocialista országokat, meggátolják a nemzeti felszabadító mozgalmat, eltiporják a tőkésországok harci mozgalmait, fenntartsák és erősítsék uralmukat. Gazdasági és ideológiai tevékenységüket is ennek a politikai célnak a szolgálatába állítják. A szocializmus erői, a világ népei csak úgy állhatnak ellen az imperializmus és más reakciós körök akcióinak és összeesküvéseinek, ha politikai, gazdasági és ideológiai síkon egyaránt küzdenek, de mindig a politikai harcot kell a legfontosabbnak tekinteni, a gazdasági és ideológiai harcot pedig a politikai céloknak kell alárendelni. A tőkés rendszer országaiban a nemzeti felszabadulásért, a demokráciáért és a szocializmusért folyó forradalmi harc a tömegek hatalmas küzdelme, amely főként a hatalom kérdésének eldöntésére irányul. A békeharc is lényegében osztályharc. Mert a háború nem az égből zúdul alá az emberiségre, mint valami természeti csapás, s nem igaz az a revizionista állítás, hogy a háborús veszély forrása egyaránt keresendő az imperializmusban és a szocializmusban. Valójában az imperializmus követi azt a provokációs és agresszív politikát, amelynek célja a kizsákmányoló és elnyomó rendszer fenntartása. Ho Si Minh elnök mondta: „Hogy valóban reális módon tarthassuk fenn a békét, minden erőnkkel küzdeni kell az imperializmus ellen", „védeni a békét annyit jelent, mint

ellenezni a háborút". Küzdeni a békéért annyi, mint minden erőnkkel leleplezni az imperializmus, elsősorban az amerikai imperializmus háborús és agresszív politikáját, harcra mozgósítani a világ népeit. Amint ezt az 1960. évi moszkvai nyilatkozat hangsúlyozza: egyesíteni kell a szocialista tábor, a nemzetközi munkásosztály, a nemzeti felszabadító mozgalom, valamennyi háborút ellenző ország és a békeszerető emberek erejét, hogy megvédhessük a békét és megakadályozhassuk a háborút.

A proletárdiktatúra néhány kérdése

Egymilliárd ember vívja nap mint nap forradalmi harcát az imperializmus ellen, önmaga felszabadításáért. A marxizmus–leninizmus tanítása szerint minden forradalom alapvető kérdése a hatalom, a szocialista forradalom alapvető kérdése a proletárdiktatúra.

A proletárdiktatúra a marxizmus fő problémája és egyben a leninizmus fő tartalma is. Lenin szavait idézve: „Aki csak az osztályharcot ismeri el, az még nem marxista... Csak az a marxista, aki az osztályharc elismerését kiterjeszti a proletárdiktatúra elismerésére."[14] Marx nemcsak meghirdette a proletárdiktatúra elméletét, hanem számos gondolatot fejtett ki arról a stratégiai és taktikai harcról is, melyet a munkásosztály vív a diktatúra megteremtéséért. Lenin ezeket a gondolatokat teljes elméleti rendszerré fejlesztette, és meghirdetett egy sor stratégiai és taktikai elvet. Ilyenek: a pártnak mint a munkásosztály élcsapatának a kiépítése; a munkás–paraszt szövetség; a demokratikus és a szocialista forradalom közötti összefüggés; az imperialista országok munkásosztályának a gyarmati és függő országok elnyomott nemzeteivel alkotott egyesült frontja. A munkás–paraszt szövetség lenini elmélete kiemelkedő jelentőségű. Ennek köszönhető, hogy Oroszországban, a kisebbségben levő munkásosztály olyan hatalmas erőt alkotott, amely képes volt megdönteni a cár, a földbirtokosok és a tőkések uralmát, elsöpörni 14 tőkésország fegyveres intervencióját, és győzelmesen felépíteni a szocializmust.

A proletárdiktatúra elméletének igen fontos része a hatalom megszerzésének mikéntje. Az osztályharc elméletéből és az államelméletből, az európai forradalmak és különösképpen a Párizsi Kommün gyakorlatából, Marx az alábbi következtetést vonta le: A burzsoá állam a bur-

[14] *Lenin* Összes Művei 33. köt. Kossuth Könyvkiadó 1965. 31. old.

zsoázia erőszakszervezete a vele kibékíthetetlen osztályharcban álló proletariátus elnyomására, és a tőkés rendszer fenntartásának eszköze. A proletariátus annak érdekében, hogy felszabadíthassa önmagát, nem mondhat le az erőszakról, mellyel szétzúzza a burzsoá államapparátust, hogy aztán létrehozza a sajátját, a proletárdiktatúrát, és ennek segítségével elfojtsa a kizsákmányoló osztályok valamennyi ellenállási kísérletét, majd megkezdje a társadalom szocialista átalakítását. Marx sajnálkozott amiatt, hogy a Párizsi Kommün túlságosan kevéssé élt a burzsoázia elleni erőszakkal és ez vereségéhez vezetett. De Marx azt az esetet is előre látta, amikor a proletariátus békés eszközökkel döntheti meg a burzsoázia uralmát: így Angliában, a XIX. század 70-es éveiben az angol burzsoá rendszert az jellemezte, hogy ebben az időben nem volt militarista és széles értelemben véve bürokratikus sem.[15]

Lenin fejtette ki, hogy miért csak erőszak segítségével valósulhat meg a proletárforradalom az imperializmus körülményei között. Lenin a burzsoá államhatalom keretében működő demokratikus intézményekről szólva kimutatta, hogy a burzsoázia, amely ezeket az intézményeket létrehozta (vagy eltűrte, hogy a munkásosztály ilyeneket szervezzen), csak meghatározott keretek között engedte, hogy a proletariátus is élvezze ezeket, olyan mértékben, amely nem fenyegeti a burzsoá uralmat. Amikor a munkásosztály túl akarja lépni ezt a határt, a burzsoázia nyíltan erőszakhoz folyamodik, hogy a munkásosztályt azonnal megfékezze. Csak a forradalmi erőszak alkalmazása teszi lehetővé az ellenforradalmi erőszak széttörését. Lenin kimutatta, hogy „Az imperializmust... alapvető gazdasági sajátosságai folytán a legkevésbé a béke- és szabadságszeretet s a leginkább a militarizmusnak igen nagyfokú és mindenütt észlelhető fejlődése jellemzi". Ezt kell egy marxistának figyelembe vennie, amikor „azt latolgatja, hogy mennyire tipikus vagy valószínű a békés, illetve erőszakos átalakulás..."[16]

Lenin, noha kitartott a proletárforradalom erőszakos módja mellett, Marxhoz hasonlóan igen nagy figyelmet fordított arra a lehetőségre is, hogy a munkásosztály békés úton hódítsa meg a hatalmat. Úgy értékelte, hogy egy ilyen lehetőség ugyan rendkívül ritka, de rendkívül becses is, mert ez a legelőnyösebb és a legkevésbé fájdalmas út a nép számára. Éppen ezért bármilyen ritka is ez a lehetőség, ha esélye nem is több, mint

[15] I. m. 35. old.

[16] *Lenin* Összes Művei 37. köt. Kossuth Könyvkiadó 1973. 235. old.

egy a százhoz, ha valóban felmerül, a kommunistáknak mindent meg kell tenniök, hogy megpróbálják felhasználni. Békés forradalomra akkor nyílik lehetőség, amikor a burzsoázia valamilyen okból nem rendelkezik többé hatékony erőszakszervezettel, vagy pedig, bár van ilyen apparátus, a burzsoázia már nem parancsol neki, nem használhatja föl a munkásosztály elleni harcra s így kész arra, hogy kompromisszumos megoldást fogadjon el. Ilyen volt a helyzet 1917. február és július között Oroszországban, amikor felmerült a békés forradalom lehetősége. Ebben az időszakban Oroszország sajátos helyzetben volt: kettős hatalom állt fenn, egyrészt a burzsoázia, másrészt a munkások és parasztok hatalma, jellemző vonásai a következők voltak: „...a legalitás maximuma"[17], a fegyverek a nép kezében, a tömegekre nem nehezedett külső nyomás. Lenin szavaival: „A fegyver a nép kezében volt, a nép felett nem volt külső erőszak – ez volt a dolog lényege. Ez volt az, ami lehetővé tette és biztosította az egész forradalom továbbfejlődésének békés útját".[18] E sajátos helyzet oka abban rejlett, hogy a munkások és parasztok megvívták a februári forradalmat, de ezt követően hagyták, hogy a hatalom a burzsoázia kezébe kerüljön. Lenin maga is javasolta azt a taktikát, hogy próbálják meg a lehető legnagyobb mértékben hasznosítani a forradalom békés fejlődésének útját. De miután júliustól megváltozott a helyzet, és a békés lehetőség nem állt fenn többé, Lenin taktikát változtatott, és rátért a fegyveres felkelés előkészítésére. Az Októberi Forradalom már olyan forradalom volt, amely erőszakot alkalmazott annak érdekében, hogy a burzsoázia uralmát megdöntsék.

Valamennyi szocialista forradalom, amely azóta egészen napjainkig lezajlott, fényesen igazolta Marx és Lenin alapeszméjét. Vizsgáljuk meg a legtipikusabb példákat.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom, amint láttuk, erőszakos forradalom volt és fegyveres felkelés útján győzött, megszerezve a hatalmat először a városokban, hogy aztán vidéken is kibontakozzék, és a hatalom meghódítása után még a polgárháborút és a tőkésországok intervenciós hadserege elleni elkeseredett háborút is meg kellett vívnia az új rendszer védelmében.

Kínában a munkásosztály már a forradalom demokratikus szakaszában hatalomra jutott. A kínai forradalom legfontosabb jellemzője, hogy

[17] *Lenin* Összes Művei 31. köt. Kossuth Könyvkiadó 1972. 114. old.
[18] *Lenin* Összes Művei 34. köt. Kossuth Könyvkiadó 1967. 12. old.

fő ereje a parasztság volt, míg a vezető szerep a proletariátusnak jutott. Kínában a hatalom megragadásának útja hosszú forradalmi háborún keresztül vezetett, hogy először meghódítsák a falut, s ezt támaszpontul felhasználva bekerítsék és végül meghódítsák a városokat.

Vietnamban a munkásosztály szintén nemzeti demokratikus forradalom útján ragadta kezébe a hatalmat. Vietnam viszonylag kicsiny és elmaradott ország; a lakosság nagy többségét kitevő parasztok alkotják a legnagyobb létszámú forradalmi erőt. Az augusztusi forradalom, amelyet hosszú forradalmi harc előzött meg, egyesítette a politikai és a fegyveres harcot, valamint a helyi partizánháborút és a vidéki támaszpontok kiépítését a forradalmi tömegek politikai erejének mozgósításával, hogy fegyveres felkelést hajtsanak végre a városokban és a falvakban, s alkalmas pillanatban megragadják a hatalmat. Az augusztusi forradalom erőszakos forradalom volt, amely szorosan összehangolta a politikai és fegyveres erők alkalmazását, és amelynek a hatalom megragadása után még hosszas háborút kellett viselnie, hogy megvédje a rendszert a külső támadásoktól.

A *kubai* forradalom sok tekintetben hasonló a mi augusztusi forradalmunkhoz. A vidékre támaszkodó partizánháborúval kezdődött. A partizánháború kibontakozása forradalmi helyzetet teremtett az egész országban. A munkásosztály és a városok népe megragadta az alkalmat, felkelést hajtott végre, és akcióját a vidéken harcoló partizánok háborújával összekapcsolva megszerezte a hatalmat. Itt ismét erőszakos forradalomról van szó, amely koordinálta a politikai és fegyveres erőket, a partizánháborút és a városi felkelést, és ahol – amint ezt Fidel Castro elvtárs mondta – a fegyveres harc döntő szerepet játszott.

A munkásság hatalomra jutásának módja a mai feltételek között mindinkább magára vonja a marxista–leninista pártok figyelmét. Az 1957. évi és az 1960. évi moszkvai nyilatkozat világosan kimutatta, hogy a szocializmusra való áttérés reális lehetőségének ilyen vagy olyan módját minden országban a konkrét történelmi feltételek határozzák meg. A nyilatkozatok azt is megjegyezték, hogy a munkásosztály és élcsapatai, a marxista–leninista pártok, a forradalmat békés módszerekkel kívánják megoldani, de minden körülmények között fel kell készülniök a békés és a nem békés lehetőségre is. Ha a kizsákmányoló osztályok erőszakhoz folyamodnak, szembe kell nézni azzal a lehetőséggel, hogy a szocializmusba való átmenet nem békés módszerekkel fog lezajlani.

A mai helyzet fontos jellemzője, hogy a szocialista eszmék hatása nagyobb és erőteljesebb, mint valaha, a munkásosztály és a paraszti tömegek tudati színvonala, szervezeti és harci szelleme rendkívül magas, továbbá, hogy a monopoltőkések és az imperialisták elleni egyesült front napról napra tovább bővül; az erős és hatalmas szocialista tábornak megvannak a szükséges eszközei ahhoz, hogy hatékonyan visszaverje az imperialista beavatkozást ott, ahol a munkásosztály a hatalom megragadására készül. Ez a körülmény elősegíti, hogy a munkásosztály a hatalmat különböző változatos formákban ragadhassa meg.

A mai helyzet másik fontos sajátossága, hogy az imperializmus a végletekig és teljes egészében bürokratizálódott és militarizálódott. A kizsákmányoló osztály sohasem rendelkezett a történelem során olyan hatalmas erőszakszervezettel, mint ma. A tőkésországokban, ideértve néhány nemzeti államot is, napról napra jobban megfigyelhető a fasizálódási tendencia; korlátozzák és felszámolják a demokratikus szabadságjogokat, katonai diktatúrát hoznak létre. Nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy éppen napjainkban a burzsoázia minden téren a legarcátlanabb és a legbrutálisabb erőszakhoz folyamodik. Ilyen körülmények között, ha nem zúzza szét a burzsoá erőszakszervezetet, a munkásosztálynak semmiféle lehetősége nincs az államhatalom meghódítására. Ennek az erőszakszervezetnek a szétzúzásához szükség van arra, hogy a tömegek forradalmi erőszakot alkalmazzanak. Igen könnyű belátni, hogy az erőszakszervezetet csak akkor lehet lerombolni, ha a tömegek forradalmi erőszaka erősebb, mint az uralkodó osztály ellenforradalmi ereje. Ezért, bár a munkásosztály és a marxista–leninista pártok szívesen választanák a kevésbé fájdalmas utat, a forradalom békés megoldását, aktívan fel kell készülniük arra is, hogy erőszakkal szerezzék meg a hatalmat.

Milyen lesz a forradalmi erőszak formája? Ez lehet akár a fegyveres erő, akár a szűkebb értelemben vett politikai erő, vagy akár a politikai erővel egyesített fegyveres erő. Hogy az erőszak melyik formája a legmegfelelőbb, ezt a munkásosztálynak és az élcsapatnak magának kell eldöntenie minden országban. De ahhoz, hogy fel lehessen használni a politikai vagy a fegyveres erőt, hogy ezeket az erőket ki lehessen alakítani, elengedhetetlenül szükséges, hogy létezzen egy valóban széles körű és hatalmas tömegmozgalom, az élcsapat maga is tökéletesen elszánt legyen, és ösztönözze a tömegeket – nemcsak a haladó, hanem az ingadozó tömegeket is – a sokszor áldozatokkal járó elszánt küzdelmekre,

és hogy készek legyenek a harc bármely formáját igénybe venni az ellenség legyőzése érdekében.

Az elmúlt húsz esztendőben kirobbant forradalmak tapasztalata bizonyítja, hogy a forradalmi tömegek ereje – mely magasabb rendű az ellenségénél, az imperializmusénál és a többi reakciósokénál – képes az ellenforradalmi erőszak szétzúzására. Arra a kérdésre, hogy melyik harci módszer felel majd meg a legjobban, egyedül a gyakorlati harcban lehet megtalálni a helyes, minden esetben sajátos választ. A munkásosztály és annak élcsapata – ha kellőképpen elszánt az ellenség legyőzésére, ha nem várja ölbe tett kézzel a kedvező alkalmat, hanem saját kezdeményezésével aktívan megteremti azt – bizonyára megtalálja ezt a választ valamennyi országban.

A forradalmi erőszak lehetőségére való felkészüléssel párhuzamosan törekedni kell arra, hogy megragadjuk a békés forradalom – bárhol és bármikor kínálkozó – lehetőségét. Lenin tanításának szellemében ezt az erőfeszítést akkor is meg kell tenni, ha ilyen lehetőségnek csak egy százaléknyi esélye is van a győzelemre.

A nemzeti államok jövője

A nemzeti államok népei szemben találják magukat azzal a kérdéssel: melyik ma a fejlődés legjobb útja. Ez a probléma nemcsak saját sorsukat érinti, hanem az egész világ népeinek az imperializmus ellen, a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért folytatott közös harcát is.

A nemzeti államok népei hatalmas forradalmi erőt jelentenek, amely mindig aktívan küzdött és küzd ma is az imperializmus ellen. Ezek az országok a fejlődés különböző fokán állnak, és további haladásuk útja bizonyára számos sajátos vonást fog felmutatni. Mégis, csaknem valamennyiük helyzete azonos: az imperialisták – többé vagy kevésbé – még mindig megőrizték gyarmati előjogaikat, különösen gazdasági szempontból. Mi több, azon vannak, hogy újabb jogokat is szerezzenek akár a régi gyarmatosító módszerekkel, akár a neokolonialista formák örve alatt. Eljárásuk a következő: gazdasági segély, katonai segély, militarista szövetségek létrehozása, politikai nyomás, sőt még felforgató tevékenység előkészítése és ösztökélése is. A nemzeti államok területe ma a régi és az amerikai imperialisták által vezetett új gyarmatosítás közötti harc

küzdőtere. Ezen országok sürgető feladata az imperialista rabszolgaság teljes felszámolása. Két út között választhatnak: a fejlődés kapitalista és nem kapitalista útja között.

A fejlődés útjának megválasztása ezeknek az országoknak belügye és népük joga. Mindazonáltal a burzsoázia sok olyan országban, ahol hatalmon van, a fejlődést a kapitalista útra igyekszik terelni. Ott, ahol a jobboldal túlsúlyban van, sok reakciós politikus áll a burzsoázia szolgálatában. Belpolitikájában a burzsoázia arra törekszik, hogy fokozza a munkások és parasztok kizsákmányolását, fenntartsa a feudális földtulajdont, vagy látszatföldreformot hajtson végre, hogy kiterjessze a gazdasági monopóliumokat, és a demokratikus szabadságjogokat korlátozó antidemokratikus politikai intézkedéseket valósítson meg; ilyenek a féktelen kommunistaüldözés, a kommunista párt és a hazafias erők tevékenységének a betiltása, a demokratikus és haladó mozgalmak ellen alkalmazott megtorló intézkedések stb. Külpolitikájában a burzsoázia egyre jobban közeledik az imperializmushoz, elfogadja a gazdasági és katonai „segítségnyújtást", részt vesz az imperialisták által létrehozott agresszív tömbökben, szolgaian követi az imperialista országokat egy sor külpolitikai kérdésben, gátolja a nemzeti függetlenségi mozgalmat, kiszolgáltatja magát az expanzionizmusnak stb. Nyilvánvaló, hogy a tőkés fejlődésnek ez az útja csak a kisebbség érdekeit szolgálja, s így nem teljesülhetnek a nép elsőrendű követelései a nemzeti demokratikus forradalomban. Éppen ezért nem akarnak erre az útra lépni a nemzeti államokban a munkások és a parasztok nagy tömegei, valamint más dolgozó rétegek, a függetlenségre és igazi demokráciára vágyó középrétegek. Ellenkezőleg, ezek az osztályok és csoportok a nem kapitalista utat akarják választani, azt az utat, amelyen haladva maradéktalanul megvalósíthatják a nemzeti demokratikus forradalmat és megteremthetik a szocializmusba való átmenet feltételeit. Ez az út természetesen nem felel meg az imperializmus elképzeléseinek, s éppen ezért ez utóbbi fokozza ellenállását, és cinkosságra lép a helyi reakciós erőkkel.

A nemzeti államokban forradalmi fejlődés megy végbe. Az imperializmus és más reakciós erők ellen harcoló nép tevékenyen vesz részt a politikai életben. A forradalom a nemzeti államokban nem torpanhat meg félúton, hanem szükségszerűen, megállás nélkül halad előre.

A tapasztalatok szerint a legfontosabb belső feltétel, amely lehetővé teszi, hogy ezek az országok a fejlődés nem kapitalista útját válasszák,

a nagy hatású marxista–leninista élcsapatpárt jelenléte, amely képes egyesíteni és vezetni a legnagyobb forradalmi erőt képviselő parasztság széles tömegeit, képes megteremteni a munkás-paraszt szövetséget, és irányítani a többi hazafias és demokratikus erőt.

A tapasztalat azt is megmutatja, hogy a nem kapitalista út másik nélkülözhetetlen feltétele az a támogatás és segítség, melyet a szocialista országok nyújtanak. A gyarmati és függő országok forradalmi mozgalmának támogatása és segítése a szocialista országok jelentős internacionalista kötelezettsége.

A nemzeti államokat illetően a szocialista országok folyamatosan és lelkiismeretesen a békés egymás mellett élés politikáját folytatják. Határozottan visszautasítják az imperialisták rágalmait a „forradalom exportjáról", s ugyanakkor leleplezik és elítélik az imperialista országok beavatkozását a nemzeti államok belügyeibe, feltárják a gyarmatosítók üzelmeit, akár régi, akár új formában jelentkeznek.

A revizionisták ma minden igyekezetükkel azon vannak, hogy kiszolgálják az amerikai imperializmust és szabotálják a nemzeti államok népeinek forradalmi ügyét. Kihasználva a népeknek a szocializmus utáni mélységes vágyakozását, megcsillantják előttük a szocializmushoz vezető úgynevezett „új utat", azaz az osztályok kiegyezésének és a proletárdiktatúra kiküszöbölésének az útját. Köztudomású, hogy a proletariátusnak és a szegényparasztságnak ahhoz, hogy megragadja a hatalmat és felépítse a szocializmust, feltétlenül meg kell nyernie a középrétegeket, el kell szigetelnie a burzsoázia reakciós elemeit, az imperializmus lakájait. A nemzetközi forradalmi mozgalom elmélete és gyakorlata azonban megmutatta, hogy a középrétegek természete ingadozó és megalkuvó. Bár napjainkban ezek a rétegek gyűlölik a kapitalizmust és vonzódnak a szocializmushoz, mégis félnek az osztályharctól és a munkásosztály diktatúrájától. A revizionisták álnok fogása éppen abban áll, hogy az osztályharc és proletárdiktatúra nélküli „szocializmus" csalétkét mutatják fel, ezzel nehezítik a marxista–leninista pártoknak a forradalmi erők tömörítésére irányuló munkáját. Ez arra vezet, hogy a középrétegek letérnek az igazi szocializmusért folytatott harc útjáról, és a burzsoá reakció uszályába kerülnek. Ez a legnagyobb veszély, amely most a revizionisták miatt fenyegeti a nemzeti államok forradalmi mozgalmát. A kommunista és munkáspártok feladatuknak tekintik, hogy határozottan szembeszálljanak a revizionizmussal a marxizmus–leninizmus tisztasága és az 1957. és 1960. évi moszk-

vai nyilatkozatok védelmében, élére álljanak az imperializmus ellen, a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért folytatott harcnak, s hogy határozottan leleplezzék a revizionizmust, ezzel is biztosítva a nemzeti államok forradalmi ügyének kedvező fejlődését.

Le Duan: Écrits. Éditions en langues étrangères, Hanoi 1976. 59–114. old.

A NEMZETKÖZI FELADATOK

Részlet a Vietnami Dolgozók Pártja Központi Bizottságának IX. plenáris értekezletén elhangzott felszólalásból (1963. december)

A második világháború befejezése óta az ázsiai, afrikai és latin-amerikai területeken a leghevesebb a forradalmi áramlat. Mi ennek az oka?

Mindenekelőtt az, hogy e területek dolgozó népe, amelynek túlnyomó többségét a parasztság alkotja, az imperializmus, a feudális erők és a komprádor burzsoázia kíméletlen kizsákmányolásának az áldozata, és a gazdasági kizsákmányolás a nemzetre, a dolgozókra, a fajokra nehezedő barbár elnyomással jár együtt. Az imperializmus a gyarmati és függő országokat rendkívül elmaradott állapotban tartja. A dolgozó nép örökösen szenved az éhségtől, a hidegtől és a munkanélküliségtől. Élete nem különbözik a rabszolgáétól.

A háború után sok országban kialakult a helyi burzsoázia, amely egy burzsoá nemzetgazdaság kiépítésétől várja fellendülését, de útjában állnak a feudális urak, az imperialisták pedig kisemmizik. Ez a helyzet sürgetően követel egy olyan forradalmat, amelynek célja a nemzet felszabadítása, a termelőerők kiszabadítása az imperializmus, a feudalizmus és a komprádor burzsoázia béklyóiból. A „nemzeti függetlenség", „földet a parasztoknak", „demokratikus szabadságjogokat" jelszavak parancsoló követelménnyé váltak; a nemzeti és demokratikus eszmék, e nagyszerű érzések, amelyek képesek fölemelni és tömöríteni a népesség csaknem valamennyi rétegét, a nemzet nagy többségét, a munkásokat, a paraszti tömegeket, a kispolgári értelmiséget, a hazafias és demokratikus személyiségeket, tekintélyes forradalmi erővé váltak. Ez a Nagy Októberi Szocialista Forradalom által életre hívott erő a forradalmi vihar új tűzfészkévé változtatta Ázsia, Afrika és Latin-Amerika hatalmas térségeit. A szovjet hadseregnek a német és a japán fasizmuson aratott ragyogó győzelme, majd a kínai forradalom nagy diadala, a több volt gyarmati és függő országot is magában foglaló szocialista rendszer megszületése

és fejlődése: ezek azok a külső tényezők, amelyek még inkább fokozzák e vihar tombolását. A dolgozó nép fiai, különösen a munkások és a parasztok, páratlan hősiességgel küzdenek. Nemcsak a termelőerőket, hanem a dolgozókat is fel akarják szabadítani minden osztályelnyomás és kizsákmányolás alól, és nemcsak a nemzeti felszabadítást és a demokratikus reformokat igénylik, hanem a szocializmusra való áttérést is.

Társadalmi szempontból az ázsiai, afrikai és latin-amerikai forradalmi mozgalom polgári demokratikus jellegű, nemzeti és demokratikus tartalommal. De minthogy a proletariátus világméretű forradalmának korszakában bontakozik ki, egymilliárdnál is több ember győztes proletárforradalma után, minden lehetőség megvan arra, hogy permanens forradalommá váljék, és a kapitalista fejlődési szakaszt átugorva térjen rá a szocialista forradalomra.

Ugyanebben a szellemben közeledett a problémához Lenin, amikor a forradalmi vihar új tűzfészkeiről, „a Kelet 1905-jéről", és arról beszélt, hogy a szocialista világforradalom jövője összekapcsolódik a kínai és az indiai forradalommal. Az imperialistákat félelemmel töltik el a nemzeti felszabadító harc által reájuk mért csapások, annak a veszélye, hogy a polgári demokratikus forradalom a szocialista rendszer napról napra növekvő befolyására elkerülhetetlenül szocialista forradalomba nő át. Az imperialisták annak reményében, hogy megmenthetik a gyarmati rendszert, megbuktathatják a munkások és parasztok forradalmi mozgalmát, megfékezhetik a szocialista rendszer befolyását, sietve megegyeznek a nemzeti burzsoáziával, főként annak reakciós részével, és bizonyos mértékű függetlenséget ígérnek néhány gyarmati és függő országnak. Valójában csak gyarmati érdekeik védelmét keresik, új formában. Ez a tény cáfolja egyesek körmönfont érvelését, miszerint egy sor, különböző mértékű szuverenitást élvező nemzeti állam megszületése a békés küzdelem módszereinek és a két ellentétes társadalmi rendszer békés egymás mellett élésének az eredménye. Az imperialisták sohasem fognak lemondani a gyarmatosításról, hiszen ez fennmaradásuk és uralmuk egyik legfontosabb alapja. Napjainkban, amikor a kapitalizmus egyre mélyebbre süllyed általános válságának új szakaszában, amikor az imperializmus ellentmondásai minden eddiginél élesebbek és mélyebbek, az imperialisták még inkább ragaszkodnak a neokolonialista politikához, utolsó szalmaszálukhoz.

A közvetlen beruházások, a gazdasági és katonai „segély" mellett katonai szövetségeket hoznak létre, olyan társadalmi rétegeket alakíta-

nak ki, amelyekre támaszkodhatnak, korrumpálják a vezető köröket, felforgató cselekményeket, államcsínyeket szerveznek, és szükség esetén habozás nélkül fegyveres támadáshoz, „különleges háborúkhoz" vagy helyi háborúkhoz folyamodnak, hogy elfojtsák a nép ellenállását, és biztosítsák a maguk gazdasági, politikai és katonai befolyását Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában. Ugyanakkor a tömegek forradalmi mozgalmának hatására a nemzeti burzsoázia egyre gyorsabban differenciálódik. Egy része szembeszegül az imperialistákkal, és arra törekszik, hogy független gazdaságot alakítson ki és békés, semleges külpolitikát folytasson, s ily módon politikája, haladó és pozitív vonásai révén, az ország nemzeti demokratikus forradalma és a világ közös antiimperialista frontja számára is kedvező. A nemzeti burzsoázia másik része, mint a nemzeti államok egy részében a gazdasági és politikai kulcspozíciót elfoglaló nagyburzsoázia általában, egyre jobban hajlik az imperializmussal való megegyezésre, reakciós bel- és külpolitikát folytat, elárulja a nemzet érdekeit, szembeszáll a munkások és parasztok forradalmi mozgalmával abban a reményben, hogy megőrizheti kiváltságait és társadalmi helyzetét. A burzsoáziának ez a része általában nem mer polgári demokráciát játszani, mert fél, hogy a munkások és a parasztok a demokratikus szabadságjogok segítségével megdöntik hatalmát. Ezért azokban a nemzeti államokban, amelyeket reakciós burzsoá pártok kormányoznak, nem vagy csak félig valósítják meg a demokratikus reformokat (különösen a földreformot), az imperialisták legfőbb gazdasági bázisait többnyire még nem államosítják, az imperialista tőkebefektetés és pénzügyi „segély" napról napra növekszik.

Mivel gazdaságilag és katonailag továbbra is az imperializmustól függött, sok nemzeti állam visszaesett a politikai alávetettségbe is. A reakciós burzsoáziának, mely ezekben az országokban hatalmon van, ugyancsak megvannak a maga ellentétei egyik vagy másik imperialista hatalommal, és ezeket taktikánkban fel is kell használnunk a háborúpárti imperializmus elleni harcban, a világbéke védelmében, de fontos, hogy világosan lássuk: ennek a burzsoáziának a lényegéhez tartozik az egyre szorosabb cinkosság az imperializmussal, az egyre nyíltabb ellenállás a munkásokkal és parasztokkal szemben. Minden ország helyzetének megvannak a maga sajátosságai, a nemzeti burzsoázia differenciálódási foka országonként változik az osztályok erőviszonyai szerint, de az világos, hogy vannak olyan országok, ahol a burzsoázia legnagyobb része már eldobta a demokratikus nemzeti zászlót, a fasiszta diktatúra

politikáját követi, nyíltan az antikommunizmus pártjára áll, és az imperialisták kezére játszik, hogy még elviselhetetlenebbé tegyék a gyarmati elnyomást. Ilyen körülmények között a tőkés fejlődés útja valójában visszatérés a függőségbe, a neokolonialista iga alá. Ezért sok ázsiai, afrikai és latin-amerikai országra jellemző, hogy a mély nemzeti ellentmondások mellett korán kifejlődnek és egyre jobban éleződnek az osztályellentétek. Napjaink nemzeti felszabadító mozgalmának jellemző vonása, hogy az imperializmus elleni nemzeti harc nem válik el a nemzeten belüli osztályharctól, azaz a teljes nemzeti függetlenségért vívott harc szorosan összekapcsolódik a feudális erők és a komprádor burzsoázia, az imperializmus szolgálatában álló reakciós erők ellen, a demokráciáért vívott harccal és a fejlődés kapitalista és nem kapitalista útja közti harccal.

Teljesen nyilvánvaló, hogy Ázsia, Afrika és Latin-Amerika népei számára jelenleg nem egyszerűen a szocialista országok segítségével történő gazdasági építés, az állami szektor fejlesztése jelenti a felszabadulás lehetőségét, van még egy fontosabb feladatuk: minden erőt a neokolonializmus felszámolására fordítani, véghezvinni a nemzeti demokratikus forradalmat és elérni, hogy az ország fejlődése a nem kapitalista útra lépjen. E feladatok megvalósítása során a parasztkérdést kell a nemzeti forradalom stratégiai kérdéseként kezelni, és különösen nagy fontosságot kell tulajdonítani az agrárforradalomnak, mert az a nemzeti forradalom, amely nem tesz eleget a nemzet túlnyomó többségét kitevő parasztság érdekeinek, egyszerűen csalás. A gyarmati és függő helyzetben levő országok és a nemzeti államok népei csak hosszú és fáradságos forradalmi harc útján juthatnak el a teljes győzelemig.

Egy másik jellemző vonás, hogy Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában nemcsak az imperializmus és az elnyomott nemzetek közötti éles ellentét jut kifejezésre, nemcsak a különböző imperialista országok közti kiélezett konfliktusok színhelyét jelentik, hanem egyszersmind az imperialista tábor és a szocialista rendszer közötti éles ellentét színhelyét is. Az imperialisták nemcsak azért határozták el, hogy megvetik lábukat Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában, hogy megvédjék gyarmati érdekeiket, versengjenek a piacokért, a nyersanyagforrásokért és megszerezzék egymás elől a politikai, katonai befolyási övezeteket, hanem azért is, hogy megakadályozzák a szocializmus kibontakozását, és ezt az övezetet a szocialista rendszer elleni háború előkészítésének támaszpontrendszerévé alakítsák át.

Az imperialisták, élükön az amerikai imperializmussal, sohasem hagynak fel egy új világháború előkészítésével, de ma nem merik vállalni a háború kirobbantásának kockázatát, mert tudják, hogy ez az öngyilkossággal lenne egyenlő. A gyarmati és függő országok, melyek hajdan biztos hátországot jelentettek, most hatalmas fronttá alakultak át, és antiimperialista harcot folytatnak. Teljes összeomlás fenyegeti az imperialista uralom legfőbb bázisát, a gyarmatrendszert. Ezért tesznek meg mindent az imperialisták a gyarmati és függő országokban levő forradalmi tűzfészkek felszámolására, hogy továbbra is leigázhassák ezeket az országokat, hogy rendelkezésükre álljanak, mint a szocialista rendszer elleni tartalékerő, és hogy megsemmisítsék a szocializmus befolyását Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában. Az imperialista háborús uszítók dühödt antikommunista kirohanásai, az, hogy alig két évtized alatt vagy egy tucat „lokális" és „különleges" háborút robbantottak ki ebben az övezetben: mindez leleplezte álnok terveiket.

Válaszképpen az ázsiai, afrikai és latin-amerikai országok nemzeti felszabadító mozgalma lett a szocialista rendszer és az imperialista országokban forradalmi harcot vívó munkásosztály legnagyobb szövetségese. A győztes nemzeti demokratikus forradalmak Kínában, Koreában, Vietnamban és Kubában megnyitották az utat e négy ország számára, hogy meginduljanak a szocializmus felé, és a szocialista tábor tagjaivá váljanak. Az ázsiai, afrikai és latin-amerikai nemzeti felszabadító mozgalmak, amelyek ma döntő ütközetet vívnak a régi és új gyarmatosítás felszámolásáért, tovább gyorsítják az imperializmus összeomlását, emellett új lehetőséget nyitnak sok más nemzeti forradalomnak arra, hogy szocialista forradalommá fejlődjék. Ily módon hatnak a legerősebben a szocialista országok ezeken a területeken.

Hatalmas és rendkívül pozitív hozzájárulás ez ahhoz, hogy megakadályozzuk a világháborút, megvédjük a békét és ugyanakkor igen gyorsan növekedjenek a szocializmus erői. A fenti elemzés világosan mutatja, hogy az ázsiai, afrikai és latin-amerikai forradalmi mozgalmak fejlődésének hatására az erőviszonyok a béke, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus javára tolódnak el. Ez nem jelenti azt, hogy lebecsülnénk korunk alapvető ellentétét, a két tábor közötti ellentmondást. Nem. A két tábor közötti ellentmondás igen éles. Ez kifejeződik a két antagonisztikus társadalmi rendszert szembeállító töretlen osztályharcban, a háború és a béke kérdésében, ami még inkább kiélezi

a kapitalista országok ellentéteit és a szocializmus és a kapitalizmus közti éles konfliktusban Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában.

Összefoglalva: láthatjuk, hogy az ázsiai, afrikai és latin-amerikai övezet igen nagyszámú ellentmondás ütközőpontja. Ilyen az elnyomott népek, valamint a régi és új gyarmatosítók közötti, a parasztok és a feudális földbirtokosok, a munkások és a tőkések közötti, az imperialisták egymás közötti ellentéte, a szocialista rendszer és az imperialista tábor közötti ellentmondás. Az imperializmus itt szenvedi el most és ezután is a legsúlyosabb csapásokat. Oly hatalmas erő kelt föl itt forradalmi lendülettel, mint a dagály áradása. A reakciós uralom apparátusa itt viszonylag gyenge. A térséget uraló burzsoázia még nem rendelkezik olyan fejlett gazdasággal, politikai intézményrendszerrel, olyan kultúrával és olyan hatékony szervezettséggel, mint Nyugat-Európában vagy Észak-Amerikában. Teljesen nyilvánvaló, hogy az imperializmus és kapitalizmus leggyengébb láncszeme éppen az ázsiai, afrikai és latin-amerikai övezet, itt törhető át legkönnyebben az imperializmus és a kapitalizmus frontja. Napjainkban – a szocialista országok mellett – az ázsiai, afrikai és latin-amerikai országokban történnek a legmélyebb forradalmi átalakulások.

E térség forradalmi mozgalmának fenti értékelése teljesen megfelel azoknak a gondolatoknak, amelyeket Marx és Lenin fejtettek ki a proletárforradalomról, csakúgy mint az 1960. évi moszkvai nyilatkozat megállapításainak: „Az emberi társadalom történelmi fejlődésének fő tartalmát, fő irányvonalát és fő sajátosságait korunkban a szocialista világrendszer, azok az erők határozzák meg, amelyek az imperializmus ellen, a társadalom szocialista átalakításáért harcolnak."[1] Az ázsiai, afrikai és latin-amerikai országokban zajló forradalmi mozgalom szerepének megértése és a nemzetközi kommunista mozgalom ezzel kapcsolatos stratégiai és taktikai irányvonalának megállapítása igen fontos dolog, hiszen ez közvetlenül összefügg az imperializmus ellen, a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért folytatott világméretű küzdelemmel. Akadnak közöttünk olyanok, akik lebecsülik a lehetőségeket és kételkednek bennük, mert nem értik meg elég világosan, mennyire élesek az ázsiai, afrikai és latin-amerikai országokban meglevő és kibontakozó nemzetközi ellentmondások, nem értik meg, hogy

[1] A békéért, a függetlenségért, a demokráciáért, a szocializmusért. A kommunista és munkáspártok 1960. novemberi nyilatkozata és felhívása a világ népeihez. Kossuth Könyvkiadó 1960. 14. old.

ebben a térségben olyan a körülmények összejátszása, hogy bármikor kialakulhat egyik vagy másik részen a határozott forradalmi helyzet, nem veszik észre a forradalmi mozgalom hatalmas fellendülését ezeken a kontinenseken. Ezek az emberek azzal sem vetnek számot, hogy ez a hatalmas áradat, amely napjainkban egymilliárd embert ragad magával, olyan erős, hogy semmiféle visszahúzó erő sem tud neki ellenállni. Ha külön-külön vizsgáljuk azokat az országokat, amelyekben különösen megérett a helyzet a forradalomra, láthatjuk, hogy kezdetben nagyon egyenlőtlenek az erőviszonyok az imperialisták és a helyi reakció, valamint a forradalmi népi erők között. De végül mégsem az imperialisták és lakájaik fognak felülkerekedni, hanem azok a népi erők, amelyek élethalálharcban szembenálltak az ellenséggel. Ázsia, Afrika és Latin-Amerika népei helyes politikai irányvonal birtokában, a szocialista országok teljes támogatásával és segítségével meg fogják találni a forradalmi harc megfelelő módját és biztosan leverik az imperialistákat meg a többi reakciós erőt, s napról napra növekvő mértékben részt vesznek az imperializmus ellen, a békéért, a nemzeti felszabadulásért, a demokráciáért és a szocializmusért folyó világméretű harcban.

Röviden, a nemzeti felszabadító mozgalmat értékelve az osztályharc, a proletárforradalom és korunk jellegének meghatározása tekintetében ugyanarra az álláspontra kell helyezkednünk, amelyet az 1960. évi moszkvai nyilatkozat fejtett ki, a történelmi materializmus álláspontjára, amely a népet tekinti a társadalmi fejlődés hajtóerejének. Csakis így alakíthatjuk ki a helyes értékelést.

Le Duan: Écrits. Éditions en langues étrangères, Hanoi 1976. 141–153. old.

A VIETNAMI FORRADALOM

(1970)

(Részlet)

Népünk, e hős nép, a nemzetté válásért és az ország megvédéséért folytatott hosszú küzdelmében korán nemzeti öntudatra ébredt, bizonyítékát adta lángoló hazafiságának. A francia gyarmatosítók csaknem egy évszázadig tartó uralma alatt sem nyugodott bele, hogy rabszolgaként éljen, egyetlen percre sem hagyott fel a hódítók és az árulók elleni fegyveres harccal. Mégis minden hazafias mozgalom elbukott.

Századunk húszas éveiben, a Can Vuong fölkelések[1] kudarca után a forrongó nemzeti felszabadító mozgalom mély válságba jutott, nem látván a követendő irányvonalat. A francia gyarmatosítók kíméletlenül elnyomták a hazafiakat, s a behódolás eszméit hintették el, bátorítva ezzel a reformista és kollaboráns irányzatokat. A nép körében a felszabadulás forradalmi útjának keresésében éles harc bontakozott ki a különféle hazafias erők között; két fő irányzatát a fiatal munkásosztály és a nemzeti burzsoázia képviselte. E hazafias erők mindegyike olyan politikai programot hirdetett, mely alkalmas volt a tömegek megnyerésére.

Ekkor történt, hogy Ho Si Minh elnök, tehetsége és forradalmi elhivatottsága révén, megoldást talált a sürgető követelményekre, amelyeket a történelmi helyzet támasztott. Túlmenve azokon a korlátokon, amelyek közé az „írástudók" és a korabeli polgári irányzatú forradalmárok nacionalizmusa be volt zárva, Ho Si Minh, aki korán eljutott a marxizmus–leninizmushoz, a proletár forradalmi úttal kötelezte el magát. Kijelentette: „A haza megmentése és a nép felszabadítása csakis a proletárforradalom útján lehetséges."

Az ő első nagy érdeme, hogy összekapcsolta a vietnami forradalmi mozgalmat a nemzetközi munkásmozgalommal, arra az útra vezérelve

[1] Hazafias monarchista mozgalom, melyet az „írástudók" mozgalmának is neveztek.

a vietnami népet, amelyen ő maga haladt, arra az útra, amely elvezet a hazafiságtól a marxizmus–leninizmusig, a felszabadítás egyetlen útjára, melyet az októberi forradalom nyitott meg az egész világ dolgozó népei és elnyomott nemzetei előtt.

A marxizmus–leninizmus – az ő szavaival – olyan volt a vietnami népnek, „mint szomjazó vándornak a víz, mint éhező szegénynek a rizs."

Elvezette a vietnami hazafiakat a proletárforradalom útjára, s hatalmas nemzeti és demokratikus tengerárt keltett, melyből független politikai erőként a vietnami munkásosztály emelkedett ki. A marxizmus–leninizmusnak, korunk e legradikálisabb forradalmi ideológiájának egyesítése a munkásosztálynak, Vietnam legforradalmibb és a parasztsággal szoros szövetségben álló osztályának állhatatos harcával, valamint egész népünk szenvedélyes hazafias mozgalmával – pártunk 1930. február 3-i megalakításához vezetett.

Ez a fontos esemény döntő fordulatot hozott a vietnami forradalom történetébe. A marxista–leninista ideológia népszerűsítése egy gyarmati és félfeudális országban – a forradalmi fellendülés dicsőséges időszakának első szükséges előkészítő lépéseként – a vietnami nép történetében addig ismeretlen, ugrásszerű fejlődést hozott, amit azután az 1945-ös augusztusi forradalom és a Vietnami Demokratikus Köztársaság kikiáltása tetőzött be.

Pártunk és népünk utolsó negyven évének történelme a legdicsőségesebb forradalmi ütközetek története; a szakadatlan forradalmi áradat és a merész fölkelések története: az 1930–1931-es forradalmi támadás, a tömegmozgalmak fellendülése 1936 és 1939 között, az 1940 és 1945 közti nagy hazafias mozgalom végül is az 1945-ös augusztusi forradalom győzelméhez vezetett.

Ez a történelem két nagy szabadságharc története, melyet egy hős nép vívott a francia imperializmus és az amerikai imperialisták agressziója ellen, a nemzeti felszabadítás befejezéséért, a haza védelméért, s azért, hogy hozzájáruljon a világ népeinek grandiózus harcához: a béke és a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus megvédéséhez.

Ez a történelem egyben korszakunk két nagy forradalmának: a nemzeti demokratikus népi forradalomnak és a szocialista forradalomnak a történelme is. Tíz esztendő alatt pártunk és a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front vezetésével ezek a forradalmi feladatok összefonódtak a közös cél: a Dél felszabadítása, az Észak védelme s az ország békés egyesítése jegyében.

Pártunk vezetésével, élén a szeretett Ho Si Minh elnökkel, népünk megírta nemzeti történelmünk legszebb lapjait, megnyitva országunk előtt a függetlenség és a szabadság korszakát, a szocializmus korszakát.

Pártunk és Ho Si Minh elnökünk negyven éven át vezette a vietnami forradalmat; ezalatt népünket a világpolitika homlokterébe állította a gyarmati és függő népek nemzeti felszabadításának és állami függetlenségének egyik élharcosaként. Ez a nép az elsők között győzte le hazájában a gyarmati uralmat, s ezzel megnyitotta az utat az imperializmus egész gyarmati rendszerének fölbomlasztásához; elsőként indult ostromra az imperializmus főkolomposának s nemzetközi csendőrének, az Egyesült Államoknak neokolonializmusa ellen.

A vietnami munkásosztály és nép, pártunk vezetése alatt – egyetértésben a szocialista országok népeivel – az imperializmus és a feudális rendszer elleni fényes győzelmeivel, a szocializmusnak hazánk északi részében folyó építésével cselekvően hozzájárul azokhoz a nagy történelmi átalakulásokhoz, amelyek korunkban megváltoztatják a világ arculatát.

Mindazok a dicsőséges sikerek, amelyeket népünk ez alatt a negyven esztendő alatt elért, a munkásosztály és a nemzet legfőbb érdekeit szolgáló pártunk előrelátó vezetéséből erednek.

A vietnami forradalom és a vietnami nép minden vívmánya egyben a marxizmus–leninizmus diadala is. E legyőzhetetlen forradalmi tan egy új kor ragyogó igazsága.

Nagy győzelme ez a dolgozók, az egész nemzet egységében, valamint a függetlenségért, a szabadságért, a szocializmusért vívott legyőzhetetlen harcában rejlő erőnek.

A vietnami forradalomnak az utóbbi negyven esztendőben aratott sikerei elválaszthatatlanul összeforrtak a világforradalom jelenlegi új korszakának – a kapitalizmusból a szocializmusba való világméretű átmenet korszakának – fejlődésével, mely a Nagy Októberi Szocialista Forradalommal indult meg; elválaszthatatlanul összefüggenek a Szovjetuniónak a német–olasz–japán fasiszta szövetség felett aratott nagyszerű győzelmével, a kínai forradalom nagy győzelmével és az egész szocialista tábor fölényével. Ez utóbbi döntő tényezője az emberi társadalom történelmi fejlődésének, a hatalmas nemzeti felszabadító mozgalmaknak, a kapitalista országok munkásosztálya által vívott kemény küzdelemnek, valamint a demokráciáért és a békéért folyó világméretű mozgalomnak.

E ragyogó diadalok megszületéséig pártunknak és népünknek ezernyi nehézséget kellett legyőznie, ezernyi megpróbáltatást kellett kiállnia.

Mennyi vezető, mennyi párttag, honfitárs és harcos, hány dicső képviselője a vietnami munkásosztály és nép hősi tradícióinak áldozta föl magát a párt harci zászlaja alatt, megingathatatlan hűséggel a hazához, a népek fölszabadításának és a marxizmus–leninizmusnak legyőzhetetlen ügyéhez! A heroizmusnak ezek a példái örökre élni fognak népünkben, pártunkban és a jövő nemzedékekben.

A nevezetes évfordulón szívfájdító szomorúság tölt el bennünket: szeretve tisztelt Ho elnökünk nincs többé.

Egész pártunk, egész népünk örök hálával tartozik neki.

Ho Si Minh elsőként hintette el a marxizmus–leninizmus magvait hazánkban, s ezek a forradalomban hajtottak ki. Azon fáradozott, hogy érdemes vezetők egész sorát nevelje, s ezáltal – megteremtve a nézetek tökéletes összhangját – egységes, szilárd szervezetté kovácsolja pártunkat. Ho Si Minh elnöknek, a vietnami forradalom vezetőjének, a nagy nemzeti hősnek, a kiemelkedő internacionalista harcosnak az irányítása alatt – hála nevelő tevékenységének – pártunk hamarosan a munkásosztály új típusú pártjává, tapasztalatokban gazdag, hosszú és dicsőséges harcokban edzett párttá lett.

Népünk és pártunk minden sikere, amelyet e negyven esztendő alatt elért, elválaszthatatlanul összekapcsolódott Ho Si Minh elnök szép és lángoló forradalmár-életével. Egész tevékenysége – éppúgy mint népünké és pártunké – a vietnami forradalmat valóságos hősi eposszá tette.

Ho Si Minh a vietnami párt és a nemzet nagy vezére volt. Jelképe ő a függetlenség- és szabadságeszmények egyesülésének a szocializmus és kommunizmus eszményével, a lángoló hazafiság egyesülésének a valódi nemzetköziséggel. Benne kristályosodtak ki a legnagyobb szellemi értékek, amelyeket népünk négyezeréves történelme folyamán létrehozott. Benne egyesültek a vietnami nemzet legszebb erényei a marxizmus–leninizmus ideológiájával.

Ho Si Minh elnök élete tiszta, mint a fény, s a forradalmi elszántságnak, a függetlenség és szuverenitás eszméjének, a nép mélységes szeretetének, az emberségnek, a közös ügy iránti odaadásnak ragyogó példája, nem kevésbé a személyes önzetlenségnek és az egyszerűségnek.

Nemes eszméi és magasrendű erkölcse nem szűnik meg felemelni és megvilágítani tudatunkat. Tündöklő lobogója továbbra is mutatja az előrevivő utat.

A marxizmus–leninizmus fényénél pártunk már alapításakor tökéletesen felvázolhatta azt az utat, amelyet a vietnami forradalomnak szükségszerűen követnie kellett. A párt az 1930-as *Politikai tézisek*ben rámutatott, hogy a vietnami forradalomnak két szakasza lesz: a nemzeti demokratikus forradalmat nyomon követi a szocialista forradalom, anélkül hogy a kapitalista fejlődési fokot érintené – lévén a párt végső célja a kommunizmus felépítése. A párt e programnak megfelelően kijelölte az egyes időszakok konkrét irányvonalát, harcba vitte a népet, és számos nehézségen, megpróbáltatáson keresztül el is vezérelte a mai dicsőséges győzelmekhez.

Miután a francia gyarmatosítók leigázták hazánkat, népünk elvesztette függetlenségét és szabadságát, az élethez való jogát és évezredes történelme folyamán kialakult nemzeti kultúráját. A hazafiak leghőbb vágya az volt, hogy kiűzzék az imperialista hódítókat, felszabadítsák a népet, visszaszerezzék a haza függetlenségét és szabadságát, a nép jólétét és boldogságát, valamint a vietnami ember kulturális és erkölcsi értékeit.

Ám az imperialista hódítók és a velük összejátszó feudális osztály ellene szegültek népünk e törekvéseinek. Ez az összejátszás egyébként a gyarmati rendszer jellegzetes vonása. Következésképpen a nemzet és az imperialista hódítók közti ellentét összekapcsolódott a népünk és a feudális rendszer között fennálló ellentéttel. A feudalizmus az imperialista elnyomás és kizsákmányolás támasza volt, ezért az antiimperialista és az antifeudális harcot nem lehetett elválasztani egymástól. A nemzeti felszabadító forradalomnak szükségszerűen demokratikus tartalmúnak kellett lennie.

Egy forradalmi mozgalomnak, ha igazán nemzeti akar lenni, mindig tartalmaznia kell valamilyen meghatározott demokratizmust, mert bármelyik osztálynak, amelyik harcolni akar a nemzeti szuverenitás visszaszerzéséért vagy a nemzetté válásért – e harccal egyidejűleg –, ki kell elégítenie a néptömegek bizonyos demokratikus igényeit is, hiszen a nemzeti mozgalom sikerre vitelében az övék a döntő erő.

A mi országunk földművelő ország, népességünk 90 százaléka paraszt. Az imperializmus, mely népünk kizsákmányolásában a feudális rendszerre támaszkodott, elsősorban a parasztságot szipolyozta ki. Ezért a nemzeti felszabadítás elsősorban és lényegében a parasztság felszabadítása kell hogy legyen, a demokrácia pedig ugyancsak elsősorban és lényegében

demokrácia a parasztságnak. A parasztság leghőbb vágya a haza függetlensége és az, hogy a föld azé legyen, aki megműveli – vagyis fel akar szabadulni a kettős iga, az imperializmus és a feudalizmus igája alól. A feudális elnyomás és kizsákmányolás alól csak úgy képes felszabadulni, ha megdönti az imperializmust, a feudális rendszer őrzőjét és védelmezőjét, saját maga és az egész nemzet fő ellenségét.

Kiszabadítani a parasztot a feudális nagybirtokosok igájából, földet adni neki – ez a demokratikus forradalom leglényegesebb tartalma. A nemzeti forradalom követeléseiből kiindulva is erre a következtetésre jutunk, mert „a gyarmatosított országok nemzeti problémája alapvetően parasztprobléma".

Pártunk – szilárdan tartva és magasra emelve a nemzeti és demokratikus lobogót – a nemzeti függetlenség jelszavával és az „azé a föld, aki megműveli" elv hirdetésével a parasztság nagy tömegeit tudta a munkásosztály oldalán harcba vinni, és más társadalmi rétegeket is az antiimperialista és antifeudális forradalom frontjára vezérelt.

A forradalom folyamán – a konkrét osztályviszonyok elemzésére, valamint az imperialista és feudális ellenségeink közötti differenciálás lehetőségeire támaszkodva – meg tudtuk valósítani ezeket a stratégiai feladatokat, mindig az egyes időszakoknak megfelelő célokat követve, és ügyelve arra, hogy a forradalom tüzét az adott pillanatban legveszélyesebb ellenségre összpontosítsuk.

Ugyanakkor a párt által előre kitűzött konkrét célok és feladatok lényege minden időszakra egyaránt érvényes volt: a forradalom nemzeti és demokratikus, szorosan összekapcsolja az antiimperialista és az antifeudalista harcot.

Az augusztusi forradalom után, a francia gyarmatosítók elleni szabadságharc idején, a párt, miközben a fő csapást a megszálló imperializmus és annak lakájai ellen irányította, lépésről lépésre megvalósította az agrárforradalom feladatait. 1953-ban, amikor a szabadságharc a legelkeseredettebb szakaszába lépett, a párt elhatározta, hogy mozgósítja a tömegeket a földjáradék leszállításának maradéktalan végrehajtásáért, és hozzáfogott a földreformhoz, valóra váltva a jelszót: „azé a föld, aki megműveli." A földreform megkezdésének köszönhető, hogy megélénkült a parasztság millióinak energiája és harci ereje, megerősödött a munkás-paraszt szövetség, megszilárdult a népi hatalom és a Nemzeti Front egysége, a néphadsereg harci ereje soha nem látott mértékben megnövekedett, az ellenállás minden területen erőteljes lendületet kapott: e lé-

pésnek döntő szerepe volt a Dien Bien Phunál aratott győzelemben. Földreformba fogni a felszabadító háború kellős közepén, olyan bölcs intézkedés, mely a párt alkotó szelleméről tanúskodik.

Ha a jelenlegi dél-vietnami forradalom legyőzhetetlennek bizonyul, akkor ennek az az oka, hogy a nép – melynek többségét a parasztok tízmilliói alkotják – az augusztusi forradalom révén valódi nemzeti demokratikus jogokat élvezett, valamint az, hogy a forradalom az amerikai neokolonializmus ellen vívott harc körülményei között is alkotó módon összekapcsolta a nemzeti és a demokratikus feladatokat.

A neokolonializmus sajátossága az, hogy nem közvetlenül alkalmazott imperialista igazgatási rendszerrel hatol be a társadalom életébe, hanem a zsoldjában álló „nemzeti és demokratikus" köntöst viselő báb-közigazgatás közvetítésével, amely a feudális nagybirtokosok és a komprádor burzsoázia érdekeit képviseli. Ilyen körülmények között a forradalom nem tehet mást, mint hogy hevesen támadja és végül megdönti a báb-közigazgatást, fölrobbantva ezáltal az imperialisták neokolonialista politikájának bázisát. A Ngo Dinh Diem-féle közigazgatás megdöntésével a dél-vietnami nép megsemmisítő csapást mért az amerikai neokolonializmusra, s ezzel kezdetét vette a báb-közigazgatás szakadatlan válságának időszaka.

Az amerikai imperializmus, makacsul ragaszkodva tervéhez, nem nyugodott bele a vereségbe, hanem 1965 közepe táján pozíciói megmentésének reményében csapatokat zúdított Dél-Vietnamra. A dél-vietnami nép tapodtat sem hátrált, folytatta megkezdett útját és a népi háború halálos tüzét irányította az amerikai agresszorokra, miközben hevesen támadta a báb-közigazgatást és hadseregét. A dél-vietnami nép, amikor egyszerre támadja az amerikaiakat és bábjaikat „amíg az amerikai ki nem takarodik és a báb össze nem omlik", győzelmeinek lendületében, rendíthetetlenül megy előre, hogy – bármilyen áron is – elérje legfőbb, közvetlen célját: a független, demokratikus, semleges és virágzó, békében élő Dél-Vietnam létrehozását, s ezzel közelebb jusson a haza békés újraegyesítéséhez.

Népünk Északon – miközben szilárdan déli honfitársaink oldalán áll a harc folytatásában a nemzeti demokratikus forradalom befejezéséért – a párt vezetésével a francia hódítókon aratott 1954-es győzelem után megkezdte a szocializmus építését. Ez a párt megalapítása óta hirdetett program megvalósítása, teljes összhangban korunk nemzeti felszabadító mozgalmainak sorsszerű tendenciájával; a nemzeti és demokratikus

forradalmak közvetlenül, a kapitalista fejlődési fok érintése nélkül vezetnek át a szocialista forradalomba. Ez az egyetlen út, amely biztosítja a nemzeti felszabadítás művének teljes győzelmét, a valóságos függetlenséget, a szakadatlan fejlődést és virágzást olyan népek számára, amelyeket az imperialista és gyarmatosító uralom mindeddig a gazdasági és kulturális elmaradottság állapotában tartott.

Szocialista forradalmunk tíz év után persze még csak a kezdeti eredményeknél tart. Ám ezek az eredmények igen nagy jelentőségűek, mert átformálták – és azon az úton haladnak, hogy továbbra is alapvetően megváltoztassák – hazánk északi felének egész politikai, gazdasági, szociális, kulturális arculatát, s ezzel Északot olyan – napról napra szilárdabb – alappá teszik, melyre minden nép támaszkodhat nemzeti demokratikus forradalmának végső kibontakoztatásában.

Népünk, miközben a szocializmust építi, miközben visszaveri az amerikai imperialisták Északra zúdított romboló háborúját, miközben Északot szilárd alappá teszi, alkalmassá arra, hogy a Dél Amerika-ellenes harcával szembeni kötelezettségeinek eleget tegyen – a valóságban alkalmazza és napnál világosabban bizonyítja be korunk legnagyobb igazságát, azt, hogy a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus elválaszthatatlanok egymástól.

Több, mint egy évszázad telt el azóta, hogy a marxizmus megszületett és meghirdette a messze hangzó jelszót: „Világ proletárjai, egyesüljetek!"

Amikor Lenin a marxizmust továbbfejlesztette és az imperializmus korára alkalmazta – amikor a kapitalizmus már nemcsak a proletariátusra és a „metropolisok" dolgozóira gyakorolt súlyos nyomást, hanem rákényszerítette rabszolgarendszerét a gyarmati népekre is –, kiadta a jelszót: „Világ proletárjai és elnyomott népei, egyesüljetek!"

E stratégiai jelmondatnak az ereje abban van, hogy világosan rámutat: korunkban bármely forradalmi mozgalom, mely arra törekszik, hogy megdöntse a kapitalizmust és elvezesse az emberiséget a szocializmushoz, csak úgy győzhet, ha a világ proletariátusának harcát és a gyarmati népek imperialistaellenes küzdelmét közös mozgalomban egyesíti. E jelszó rávilágít arra is, hogy a gyarmati és függő népek felszabadító mozgalma a nemzeti függetlenségért és a demokráciáért csak akkor érhet el radikális győzelmet, ha a világforradalom szerves részévé válik, ha felismeri korunk társadalmának szükségszerű fejlődési irányát: a szocializmus felé való haladást. Amint Ho Si Minh elnök megállapította: „Csak a szocia-

lizmus, csak a kommunizmus képes a világ elnyomott népeit és dolgozóit a rabszolgaságtól megszabadítani."

Amilyen mértékben közeledik a kapitalizmus a végső rothadás stádiuma felé, olyan mértékben szűnik meg a nemzeti függetlenség és a demokrácia kérdése kizárólag a gyarmati népek és a függő országok ügye lenni, olyan mértékben válik ez a fejlett tőkésországok kommunista és munkáspártjainak forradalmi feladatává is a szocializmusért és a kommunizmusért vívott harcukban.

Tény és való, hogy azok a monopolkapitalisták, akik ma ezekben az országokban uralmon vannak, apránként adogatták vagy adogatják el a nemzeti szuverenitást a legkülönbözőbb nemzetközi kapitalista szervezetekben és nemzetek feletti, agresszív katonai szövetségekben az amerikai imperializmusnak. Ez a politika szorosan összekapcsolódik ezen országok munkásosztályának és dolgozó népének mind fokozottabb kizsákmányolásával, az összes demokratikus szabadságjogok – beleértve még a polgári demokratikus jogokat is – korlátozásával, sőt brutális megtagadásával. Ezért kell a kommunistáknak ma magasra emelni és előrevinni a nemzeti és a demokratikus ügy zászlaját, ahogy erre Sztálin világosan rámutatott.

Kivívni a nemzeti függetlenséget és a demokráciát és tovább haladni a szocializmus felé, anélkül hogy a kapitalista fejlődési fokot érintenénk: az eltelt negyven esztendő forradalmi gyakorlata hazánkban és a világban igazolta pártunk forradalmi stratégiájának ezt a tökéletes igazságát. A vietnami forradalom győzelme egyben a gyarmati és félfeudális viszonyokra alkotó módon alkalmazott marxizmus–leninizmus győzelme is.

Ennek a helyes irányvonalnak köszönhető, hogy a párt maga köré tudta tömöríteni az összes hazafias osztályokat és rétegeket, megteremtett egy nagy létszámú, edzett, valódi forradalmi hadsereget, mely a nemzeti felszabadításért, a nép felszabadításáért harcol.

A forradalom első alapvető feladata a *munkásosztály vezető szerepének* jogszerű és maradéktalan megerősítése. A munkásosztály gazdasági, politikai és történelmi helyzete folytán az emberi haladás hivatott képviselője, az egyetlen osztály, amely a dolgozó népet a maga urává tudja tenni.

A vietnami munkásosztály, fiatalsága és kis létszáma ellenére, elszántan forradalmi osztály. Előbb szerveződött osztállyá, mint a nemzeti burzsoázia, és születésétől magáévá tette a marxizmus–leninizmus forradalmi tanításait. Hamarosan politikailag öntudatos, egységes erővé nőtt

hazánk mindhárom területén: Északon, az ország középső részén és Délen egyaránt. Minthogy csak nemrégen került ki a szegényparaszti sorból, a munkásosztály szoros kapcsolatot tart a parasztsággal, s ez kedvező feltételeket teremt egy szilárd munkás-paraszt szövetség létrehozásához.

Különösen kedvező, hogy a vietnami munkásosztály az októberi forradalom fényes győzelme után lépett a politikai élet előterébe, amikor ettől a győzelemtől visszhangzott az egész világ; abban az időszakban, amikor a szomszédos Kínában, a burzsoázia árulása következtében, a proletariátus vette a kezébe a nemzeti függetlenség és a demokrácia zászlaját. Ezek a történelmi események megerősítették a vietnami proletariátus politikai tekintélyét.

Mindezek a jellegzetességek hozzájárultak ahhoz, hogy a vietnami munkásosztály olyan erőre és erkölcsi tekintélyre tett szert, mely a Yen Bai-i felkelés[2] bukása után biztosította primátusát s vezető szerepét a vietnami forradalomban.

Ho Si Minh elnök azt mondta: „*A munkásosztály* a legbátrabb s legforradalmibb osztály, mindig kész dacolni az imperialista gyarmatosítókkal. A vietnami munkásosztály, fölfegyverezve az élenjáró forradalmi elmélettel, a nemzetközi proletariátus forradalmi mozgalmának tapasztalataival, a vietnami nép leghivatottabb és legmegbízhatóbb vezetőjének bizonyult." Az, hogy pártunk minden időszakban helyes politikai irányt tudott szabni és győzelemről győzelemre vezette a vietnami forradalmat, annak köszönhető, hogy mindenkor szilárdan a munkásosztály álláspontján állt, hogy magáévá tette a marxizmus–leninizmust, a munkásosztály forradalmi elméletét.

A proletariátus mint vezető osztály mellett a parasztság fejti ki a legaktívabb ellenállást az imperializmussal és a feudalizmussal szemben, és – mivel a lakosság túlnyomó többségét alkotja – a nemzeti demokratikus forradalomnak is a legtekintélyesebb ereje. Következésképpen, a forradalmi mozgalom sikerének alapvető feltétele a parasztság szolidaritása a munkásosztállyal, a parasztság hatalmas forradalmi erejének fejlesztése a szilárd *munkás-paraszt szövetség* megteremtése.

A munkás-paraszt szövetség a marxizmus–leninizmus stratégiai alapelve, a proletariátus által vezetett minden forradalomban általánosan érvényes szükségszerűség, de különösen fontos egy olyan országban, mint a miénk. A gyarmati és félfeudális rendszerben munkásosztályunk azért

[2] A felkelést a nacionalista Quoc Dan Dang párt robbantotta ki 1930 februárjában.

képviselt olyan erőt, amely erősen meghaladta kis létszámát, mert – azonkívül, hogy helyes forradalmi irányvonalat követett – bizalomra méltó, óriási erejű és magasztos forradalmi szellemtől áthatott természetes szövetségesre talált. Ez a szövetséges a parasztság.

Pártunk, alighogy megszületett, azonnal kezébe vehette a forradalom vezetését, mert idejekorán ki tudta építeni a munkás-paraszt szövetséget. Politikai tekintélye és a vezetéshez való joga kétségbevonhatatlan – s nem is vonja kétségbe senki –, mert ezek forrása a párthoz kötődő tömegek, a munkás- és paraszttömegek legyőzhetetlen ereje.

Korunkban akár társadalmi, akár nemzeti felszabadításért küzd valamely mozgalom, csak akkor lehet igazán forradalmi, ha a munkások és a parasztok alkotják fő erejét, s a munkásosztály vezetése és a munkás-paraszt szövetségben rejlő erő bontakoztatja ki. Ha a forradalomnak a tömegek művének kell lennie, akkor egy olyan országban, mint a miénk, egy valóban forradalmi mozgalomnak két tényezőből kell alkotnia fő erőit: a munkásokból és a parasztokból. Csak a munkás-paraszt szövetség megteremtése után, csak szilárdan erre az alapvető erőre támaszkodva képes a munkásosztály pártja szélesíteni forradalmi sorait más, a nemzeti és demokratikus átalakulást kívánó osztályokkal és társadalmi rétegekkel. Munkás-paraszt szövetség nélkül nem jöhet létre egységes nemzeti front.

Az augusztusi forradalomból született népi demokratikus államunk a lehető legszélesebb nemzeti egységet tükrözi, de mindenekelőtt a munkásosztály vezetése alatt álló munkás-paraszt hatalom. Ezért tudta Észak nemzeti demokratikus forradalma után közvetlenül betölteni a proletárdiktatúra funkcióit, anélkül, hogy egy második politikai forradalomra szükség lett volna. A munkás-paraszt szövetség nélkül nem lehetett volna áttérni a szocialista forradalomra. A forradalmi hadsereg, a nemzeti demokratikus forradalom e fontos erőszakszerve hazánkban nem lehet más, mint a munkások és parasztok hadserege, mint a munkásosztály és a parasztság erejének megtestesítője, mely közvetlenül és osztatlanul pártunk, a munkásosztály pártjának irányítása alatt áll.

Ilyenképpen a párttal, a munkásosztály élcsapatával és az összeforrott munkás-paraszt szövetséggel mindenünk megvan. A sok tényező közül, amelyek győzelemre vitték a vietnami forradalmat, első helyen kell említeni *a munkásosztály pártjától kapott irányítást és a munkás-paraszt szövetség szerepét.*

Ellentétben számos ország parasztságával, a vietnami parasztság so-

hasem követte a nemzeti burzsoáziát, mely mindig gazdaságilag gyönge és politikailag tehetetlen volt. Parasztságunk forradalmi szelleme és forradalmi követelése mindig jóval túlhaladta azt, amit a burzsoázia elérhetett. Ennek ellenére, a lelkes parasztforradalmárok nem tudták magukra vállalni a forradalom vezetését, mert nem képviseltek specifikus termelési módot, nem volt politikailag független pozíciójuk, megfelelő ideológiájuk. Hazánk nemzeti demokratikus forradalmában a parasztság nem tehetett egyebet, mint hogy együtt menetelt a munkásokkal és elfogadta a proletariátus vezetését. A parasztság még az agrárforradalmat sem tudta volna egyedül véghezvinni, mivel a régi típusú polgári demokratikus forradalomban az agrárkérdést csak a burzsoázia irányvonala és érdekei alapján lehet megoldani. Az új típusú demokratikus forradalomban az agrárforradalmat a proletariátus vezetésével kellett megoldani, ennek az osztálynak a szemlélete és irányvonala szerint. A parasztság – pillanatnyi és maradandó – alapvető igényeinek kielégítését csak így lehetett garantálni. A parasztság csakis a munkásokkal együtt haladva válhatott hatalmas erővé. Ha a munkásosztály erőit a parasztsággal való szövetség sokszorozta meg, akkor az is igaz, hogy a parasztság a munkásosztállyal való szövetkezés és annak irányítása nélkül sohasem lett volna képes kibontakoztatni saját erőit.

Pártunk a munkásosztály pártja; politikai irányvonala, mely a munkásosztály szemléletét és platformját tükrözi, konkrétan válaszolt a parasztság mélyről jövő törekvéseire és vitális igényeire. Ennek köszönhető, hogy az elmúlt negyven év során a parasztság megállás nélkül, hűségesen követte a munkásosztály pártját, és napról napra erősítette a munkás-paraszt szövetséget. A vietnami forradalom bizonyítja, hogy egy marxista–leninista úton járó forradalmi mozgalom, amelyik szilárdan a munkásosztály álláspontjára helyezkedik, amelyik a munkás-paraszt szövetség nyújtotta alapvető és hatalmas erőkkel rendelkezik, le tud győzni akármilyen, mégoly hatalmas ellenséget is, és kiállja a legkeményebb próbákat.

Pártunk a nemzeti demokratikus forradalom mindegyik lépcsőfokán szilárdan támaszkodott a munkás-paraszt szövetségre, és egyesíteni tudott minden hazafias és haladó társadalmi réteget, minden nemzetiséget, minden hitfelekezetet, minden olyan erőt, amely alkalmas volt erre az egyesülésre; meg tudta nyerni a nemzet közös ellenségével szemben álló minden csoport hozzájárulását az Egyesült Nemzeti Front megteremtéséhez, közömbösíteni tudta az összes közömbösíthető erőket, és a forradal-

mi rohamot az agresszív imperializmus és lakájai ellen tudta vezetni. A forradalom győzelme elválaszthatatlan a Nemzeti Front helyes politikájától, amelyet a párt magáévá tett.

A gyakorlat azt mutatta, hogy a Nemzeti Front politikájának megvalósítása folyamán szüntelenül óvakodni kellett a legkülönfélébb jobboldali és „baloldali" áramlatoktól.

A Nemzeti Front ellentmondásos egységbe tömörít számos egymástól teljesen eltérő társadalmi osztályt. Egyesülésük alapja a közös és meghatározott harci program. De Nemzeti Frontot nem is lehet különböző osztályok nélkül létrehozni. Az elvi vonalvezetés megköveteli, hogy a Nemzeti Front politikája által fölvetett minden kérdés vizsgálata és megoldása osztályszempontból kiindulva történjék.

Míg egyes osztályoknak alapvetően hasonlóak az érdekeik, addig a többiek idevágó érdekei csak bizonyos mértékben kapcsolódnak hozzájuk. Minden társadalmi osztály a maga külön érdekéért és a közös érdekért egyesül más osztályokkal a Nemzeti Frontban. Mi több, még magát a közös érdeket is minden osztály a maga egyéni szempontjából fogja fel.

A munkásosztály számára – történelmi helyzete folytán – az osztályérdek és a nemzeti érdek tökéletesen egybeesik, míg a többi osztálynál az egyéni érdek és a közös érdek néha találkozik, néha egyes pontokon eltér. Ezért a szövetség megvalósításához és megerősítéséhez szükségszerű a harc a Front különböző osztályokat képviselő tagjainak különböző szempontjai között.

Egy egyoldalú szövetség, amelyben nincs harc, végül is felbomlik, ami – ebben az esetben – a Nemzeti Front megsemmisülését jelentené. Az elvi alapon, vagyis a közös politikai program megvalósításáért folytatott harc nemhogy nem bomlasztja fel a szövetséget és nem gyengíti a Frontot, hanem éppen ezáltal lesz szorosabb a szövetség és szilárdabb a Front.

Pártunk, mely a forradalmat a közös nemzeti érdeket teljes egészében tükröző politikai irányvonal szerint vezette, természetesen elismerten a Front vezetője lett. A forradalom és a nemzet érdeke megkívánja, hogy a Nemzeti Fronton belül szüntelenül erősödjön és tartóssá váljon a párt vezető szerepe, hogy szilárdan fennmaradjon a párt független politikai irányvonala és szervezete, s hogy harcoljunk minden olyan tendencia ellen, amelyik kisebbíteni szeretné a párt szerepét és föloldaná azt a Nemzeti Frontban. A párt vezető szerepe fenntartásának és a Front megszi-

lárdításának kulcsa a munkás-paraszt szövetség szüntelen erősítése. A munkás-paraszt szövetség szilárd alapja nélkül nem létezik igazi demokratikus Nemzeti Front, és nem lehet szó annak szélesítéséről sem.

Gyarmati országban, mint amilyen a miénk, a kispolgárság lángolóan forradalmi. Kiváltképpen a különféle értelmiségi rétegek, a diákok lelkes hazafiak; ők védelmezik a nemzet kulturális hagyományait, szívvel-lélekkel azon vannak, hogy a vietnami ember, akinek morális értékeibe az imperialisták és a feudálisok beletiportak, visszaszerezhesse magas fokú erkölcsiségét. E rétegek tudatában vannak a történelmi fejlődésnek, és fogékonyan reagálnak az események alakulására. A munkások és parasztok forradalmi agitációja ébresztette fel és ösztönözte őket; napról napra mind többen lépnek a forradalmi útra, és – különösen a városokban – fontos szerepet visznek a nép harcában.

A nemzeti burzsoázia, melyet az imperialisták rászedtek, bizonyos tekintetben hazafias, és valamennyire hozzájárult a nemzeti felszabadításhoz. Napjainkban, a tökéletesen anakronisztikussá lett kapitalizmus hazánkban is felfedte undorító, reakciós arculatát akár a hagyományos gyarmati rendszer, akár a neokolonializmus képében. A szocializmusról mindinkább bebizonyosodik, hogy az emberi társadalom fejlődésének törvényszerű tendenciája. Ebben a történelmi összefüggésben – a tömegek hatalmas forradalmi mozgalmát figyelve és a forradalom nagy sikereit látva – a nemzeti burzsoáziából kikerült értelmiségiek, sőt maguk a nemzeti burzsoázia tagjai, de kiváltképp a gyermekeik, felismerve a történelmi fejlődést, lassacskán alapjában megváltoztatták álláspontjukat, hogy végül is teljesen fölzárkózzanak a munkások és parasztok mellé, s a nemzeti függetlenség és a demokrácia útjára lépjenek, az új kor követelményeinek megfelelően.

Pártunk a fő erőkre, a munkásokra és a parasztokra támaszkodva s minden időszakban gondosan elemezve az osztályviszonyokban bekövetkezett változásokat, mindenkor pontosan meghatározta az adott időszakban legveszedelmesebb ellenséget, s megdöntésére a leghajlékonyabb taktikát alkalmazta, szüntelenül szélesítve a Nemzeti Frontot, szervezeteibe napról napra új erőket vonva be, amelyekkel a konkrét és közvetlen forradalmi cél elérésére akcióegységet teremtett.

Miközben a párt ezt a Nemzeti Fronttal kapcsolatos politikát folytatta, *maximálisan ki tudta használni az ellenség táborában fennálló ellentéteket arra, hogy megossza ellenfelei sorait és amennyire csak lehet, elszigetelje őket;* ezzel gyöngítette pozícióikat s erejüket, a forradalmat

pedig a lehető legjobban megerősítette és megteremtette továbbfejlesztésének feltételeit.

Az ellenfél belső ellentéteinek kihasználása a proletárforradalom egyik fontos stratégiai követelménye.

A kapitalizmust, melyet a tőkés termelési módnak és magának a burzsoáziának belső ellentmondásai is alaposan gyengítenek, a munkásosztály megdönti. Visszavonhatatlanul el fog tűnni és átadja helyét a szocializmusnak.

A leninizmus az imperializmus korszakának világforradalmi stratégiáját meghatározva három alapvető ellentmondásból indult ki: a proletariátus és a tőke közötti ellentmondásból, az elnyomott népek és az imperializmus közötti ellentmondásból, valamint az imperialista országok egymás közti ellentmondásaiból. Az októberi forradalom óta keletkezett egy negyedik alapvető ellentmondás is: az, amelyik a két világrendszer, a szocialista és az imperialista világrendszer között van. Ezeknek az ellentmondásoknak az együttes fejlődése határozza meg világméretekben a forradalom és az ellenforradalom erőviszonyait.

A kommunisták nem táplálnak illúziókat, és nem fogják tétlenül várni az ellenség soraiban levő ellentétek fejlődését. Különben is nagyon jól tudjuk, hogy ellenfeleink, ha a nép elleni harcról van szó, mindent megtesznek belső ellentéteik egymás közötti rendezésére, hogy felzárkózzanak a forradalommal szemben. De az alapvető tény mégiscsak az, hogy „a tőkéstulajdon megbontotta soraikat, szövetségesekből vadállatokká változtatta őket."[3]

Noha nem várjuk passzívan az ellenségen belüli ellentétek kirobbanását, meggyőződésünk, hogy fejlődésüket és kihasználásuk lehetőségét végül is a forradalom ereje határozza meg. A valóban népi forradalmak tapasztalata minden országban azt mutatja, hogy minél jobban növekednek a forradalmi erők, minél inkább erősödik a forradalmi mozgalom és minél élesebbé válnak az ellenség belső ellentétei, annál nagyobb a lehetőség sorainak megbontására, annál inkább közeleg az a pillanat, amikor ezek az ellentétek a végsőkig kiéleződnek, kibékíthetetlenekké válnak, és szinte jelt adnak: a forradalom megérett, itt az ideje a végső harcnak, az ellenséges elnyomó uralom megdöntésének.

A mi forradalmunknak az a jellegzetessége, hogy mindvégig hatalmas imperialista ellenséggel kellett szembeszállnunk – gyakran nem is egy-

[3] *Lenin* Összes Művei 40. köt. Kossuth Könyvkiadó 1974. 231. old.

gyel, hanem egyszerre többel is. Ilyen esetben pártunk a gyakorlatban alkalmazta Lenin útmutatását: „A hatalmasabb ellenfelet csak a legnagyobb erőfeszítéssel és csak úgy lehet legyőzni, ha egyrészt *feltétlenül,* a legalaposabban, a leggondosabban, a legóvatosabban, a legügyesebben kihasználunk minden, még egészen kis „rést" is ellenségeink soraiban, ... másrészt kihasználunk minden, akár szikrányi lehetőséget is arra, hogy olyan szövetséghez jussunk, amely mögött tömegek állnak, még ha csak ideiglenes, ingadozó, bizonytalan, megbízhatatlan és feltételes is ez a szövetséges."[4]

Pártunk az ellenség belső ellentmondásainak kihasználására, sorainak megbontására, elszigetelésére – mindvégig ragaszkodva az elvekhez – rendkívül rugalmasan és ügyesen, különféle taktikákat alkalmazott. Az augusztusi forradalom előtt pártunk jókor kihasználta a japánok és a franciák közti ellentétet arra, hogy a japánokkal szemben nagy ellenállási mozgalmat indítson, s amikor a japánok kapituláltak, pártunk vezetésével a nép megragadta a kedvező pillanatot és diadalmas általános felkelést hajtott végre.

Az augusztusi forradalom után, amikor a forradalmi hatalom még nagyon is törékeny volt, amikor a külső és a belső ellenség a lehető legkritikusabb helyzetbe hozott bennünket, és amikor sorsunk „egy hajszálon függött", pártunk, Ho Si Minh elnökkel az élén, rendkívül tisztán látó politikai irányvonallal – mely elveiben szigorú, taktikájában hajlékony volt – lehetővé tette, hogy a nemzet legyőzze a megszámlálhatatlan és leküzdhetetlennek látszó nehézségeket. Például Csang Kaj-sekkel ideiglenes kompromisszumot kötöttünk, hogy szabad kezünk legyen és szembeszállhassunk a franciákkal, később pedig a franciákat semlegesítettük, hogy Csang Kaj-sek csapatait kiűzzük és ügynökeit elkergessük, időt nyerve így arra, hogy erőinket tömörítve felkészüljünk a franciák elleni általános ellenállásra, amiről a párt tudta, hogy elkerülhetetlen. E lépések úgy kerültek be hazánk forradalmi történelmébe, mint az ellenséges táboron belüli ellentétek kihasználására, az elvek tiszteletben tartásával tett kompromisszumokra és engedményekre vonatkozó lenini stratégia és taktika nagyszerű példái.

A forradalom ügye iránti teljes odaadás, szilárd elszántság a nemzet és a nép felszabadítására, a tömegek erejére való támaszkodás, s mindezek mellett nagyfokú előrelátás és kifinomult politikai érzék – ezek

[4] *Lenin* Összes Művei 41. köt. Kossuth Könyvkiadó 1974. 52. old.

a tulajdonságok szükségesek ahhoz, hogy eredményesen alkalmazzuk az ellenség belső ellentmondásainak kihasználására vonatkozó stratégiai elvet, hogy folyamatosan újabb és újabb pozíciókat hódítsunk meg a forradalom számára.

A forradalmi cselekvés elvei és módszerei

A forradalom győzelemre viteléhez mindenekelőtt pontosan meg kell határozni a forradalom általános irányát és stratégiai céljait, továbbá az egyes időszakokra vonatkozó orientációt és konkrét célokat. De melyik úton kell haladni, milyen eszközöket és formákat kell alkalmazni a meghatározott irány és célok megvalósításához? Ez nem kisebb jelentőségű kérdés, mint az orientáció és a célok meghatározása. A gyakorlat azt mutatja, hogy néha a forradalmi mozgalom egy helyben topog, sőt el is bukik, nem mintha hiányozna az orientáció és a célok világos meghatározása, hanem mert a *megfelelő cselekvés elvei és módszerei hiányoznak*.

A forradalmi cselekvés módszerei lényegében az ellenség legyőzésére – mégpedig a lehető legelőnyösebb módon történő legyőzésére – s a forradalom minél gyorsabb véghezvitelére irányulnak. Ehhez a hősiesség nem elég, az értelemre is, s a tudáson kívül művészetre is szükség van.

Egyetlen más területen sem kívántatik meg ennyire a forradalmártól, hogy alkotó szellemét fejlessze. A forradalom alkotás, és alkotó szellem nélkül lehetetlen győzni. A forradalom vezetésére sohasem létezett és nem is létezhet egyetlen, minden körülmények között és mindenkor alkalmazható recept. Egy recept beválhat az egyik országban, de nem használható a másikban; helyes lehet adott időszakban, adott körülmények között, de célját téveszti mechanikusan alkalmazva más időszakban, más körülmények között. Minden a konkrét történelmi körülményektől függ. Lenin azt tanította: „...a marxizmus feltétlenül megköveteli, hogy *történelmi* szempontból vizsgáljuk a harci formák kérdését. Aki ezt a kérdést a konkrét történelmi helyzettől elszakítva veti fel, az nincsen tisztában a dialektikus materializmus ábécéjével ... Aki egy bizonyos harci eszköz alkalmazhatóságának kérdésére igennel vagy nemmel próbál válaszolni anélkül, hogy részletesen megvizsgálná az adott mozgalom konkrét helyzetét e mozgalom adott fejlődési fokán, az teljesen letér a marxizmus talajáról."[5]

[5] *Lenin* Összes Művei 14. köt. Kossuth Könyvkiadó 1967. 2. old.

Egy adott módszer, egy adott harci forma csak akkor tekinthető a legjobbnak, a leghelyesebbnek, ha tökéletesen megfelel a helyzet adta követelményeknek, teljes mértékben alkalmazható használatának körülményeihez, s lehetővé teszi a forradalmi és haladó erők maximális mozgósítását, az ellenség gyenge pontjainak alapos kihasználását – miáltal biztosítja a mindenkori erőviszonyoktól függően elérhető legnagyobb sikert.

A nemzetközi proletariátus több mint egy évszázados forradalmi harca folyamán értékes tapasztalatokra tett szert. Ha történelmi szemlélettel, gondosan vizsgáljuk minden egyes ország sajátosságait, akkor más népek forradalmi tapasztalata sokkal termékenyítőbb lesz, és sokkal jobban tudja segíteni saját hazánkban a forradalmi alkotómunkát. Pártunk a harc folyamán gyarapítani tudta vagyonát: forradalmi ismereteit. Szakadatlanul fejlesztette alkotóképességét és a politikai vezetés művészetéhez való készségét, mégpedig nemcsak kitartó elemző munkával, saját tapasztalatainak áttekintésével és általánosításával, hanem azáltal is, hogy – szem előtt tartva a vietnami forradalom konkrét körülményeit – alaposan, gondosan és szelektálva tanulmányozta más országok forradalmi tapasztalatát. Az viszont elvi követelmény, hogy a forradalmár, ilyen vagy olyan formában és körülmények között – a mindennapi politikai döntéseknél éppúgy, mint a harc hevében –, soha ne tévessze szem elől a végcélt. A harcot apró napi előnyök szempontjából megítélni, úgy, hogy a közvetlen cél „minden" és a végső cél „semmi", vagyis „föláldozni a jelen kedvéért a mozgalom jövőjét", a legkárosabb opportunizmus megnyilvánulása, ami csak oda vezethet, hogy a néptömegek örökre rabigában maradnak.

Azonban egyáltalán nem elégséges kizárólag a végcélra tekintettel lenni. A forradalom vezetésének művészete abban áll, hogy a forradalmi célok pontos meghatározásának bázisán *józan ítélőképességgel, lépésről lépésre kell tudni győzni.* A forradalom milliók műve: a néptömegek fölkeltek, hogy megdöntsék az uralkodó osztályokat, amelyeknek hatalmas elnyomó erőszakszervezet van a kezükben – egyéb anyagi és szellemi eszközökről nem is beszélve. Ebből az következik, hogy a forradalom mindig hosszan tartó folyamat.

Az első lépésektől a végső célig a forradalomnak szükségszerűen át kell mennie a rendkívül éles, bonyolult harc állomásain, számos kitérőt kell tennie, egymás után kell elhárítania az elébe tornyosuló akadályokat, fokozatosan kell megváltoztatnia a forradalom és az ellenforradalom erőinek

viszonyát, hogy végül is sikerüljön elsöprő fölénybe kerülnie az uralkodó osztállyal szemben. Lépésről lépésre meghátrálásra késztetni az ellenséget, egyenként aratni a győzelmeket mindaddig, amíg elérkezik a végső diadal, az ellenség teljes legyőzése – ez a forradalmi harc törvénye.

A végső célhoz vezető hosszú úton megengedhetetlen nem ismerni a harc konkrét, minden periódusban adott feltételeit, megengedhetetlen nem figyelni arra, hogy a tömegek melyik pillanatban, milyen körülmények, milyen társadalmi erőviszonyok között harcolnak; megengedhetetlen nem foglalkozni az ellenséggel: melyek az erős, illetve gyenge pontjai, hogyan mesterkedik és mik a szándékai? Nem azt követelte-e Lenin a kommunistáktól, hogy kitartóan és a lehető legobjektívabban figyeljék – nemcsak a belső helyzetet, hanem a világgazdaság és a világpolitika minden tényezőjét, az országos és a világméretű osztályerőviszonyokat, nemkülönben a köztük levő kapcsolatokat? Ha a forradalmár nem fordít kellő figyelmet a valóság változásának minden egyes tényezőjére, legfeljebb a harc végső célját láthatja, de nem tudja kiválasztani a megvalósítás eszközeit és megtalálni az oda vezető utakat, módszereket és gyakorlati eljárásokat, miáltal kiteszi magát annak a veszélynek, hogy a forradalmi stratégia és taktika irányításában a legsúlyosabb tévedések történjenek.

Ahhoz, hogy hibátlanul, lépésről lépésre győzni tudjunk, az kell, hogy minden adott időszakban, minden adott helyzetben meg tudjuk határozni a legmegfelelőbb, konkrét célokat, és tudjunk támaszkodni az objektív törvényekre, miáltal maximális sikerre vihetjük a harcot, magasabb szintre emelhetjük a forradalmat, melynek további útját egyengetjük, és a végső, biztos győzelem perspektíváját teremtjük meg.

Forradalmunk története ezen az úton haladt előre. Az augusztusi forradalom győzelme elképzelhetetlen lett volna az 1930–1931-es és az 1936–1939-es mozgalmak nélkül, valamint a nemzeti felszabadulás jegyében folyó 1940–1945-ös nagy forradalmi hullám nélkül.

Az 1930–1931-es mozgalom legnagyobb eredménye – melyet az imperialisták és a feudalisták rákövetkező kegyetlen fehérterrorja sem tudott megsemmisíteni – az volt, hogy de facto bizonyította a – pártunk által képviselt – proletariátus forradalmi vezető szerepét és képességét, hogy erős bizalmat keltett a parasztságban a proletariátus iránt, s ugyanakkor felébresztette a munkás- és paraszttömegek önbizalmát saját hatalmas forradalmi erejüket illetően. Másrészt azzal, hogy igazolta a proletariátus forradalmi irányvonalának helyességét, a munkások és a parasztok nagyszerű forradalmi képességeit, egyben le is leplezte a nemzeti burzsoá-

zia és a kispolgárság megalkuvó tendenciáját, kalandor, reformista, állhatatlan és nem radikális jellemvonásait, továbbá az egész nemzet előtt fölfedte a földbirtokos osztály és a komprádor burzsoázia ultrareakciós mivoltát. Ez az első győzelem döntő hatással volt a forradalom egész további fejlődésére. Tulajdonképpen az 1930–1931-es évek osztályharcai nélkül, amelyekben a munkások és a parasztok rendkívüli forradalmi energiát fejtettek ki, nem kerülhetett volna sor az 1936–1939-es esztendők alatti fellendülésre.

Gyarmati országban ritkán akad olyan harci periódus, melyben a legális és féllegális harc annyira szorosan együttműködött volna a földalatti és illegális tevékenységgel, mint nálunk az 1936–1939-es időszakban. Amikor Franciaországban hatalomra jutott a népfront, pártunk megítélése szerint ez igen kedvező lehetőséget teremtett arra, hogy a forradalmat egy újabb lépéssel előbbre vigyük; hogy a párt ki tudta használni ezt a lehetőséget, az annak köszönhető, hogy 1930–1931-ben már jól előkészítette a fő forradalmi akciók talaját. Lenin tanítása értelmében – mely szerint „konkrét politikai feladatokat konkrét helyzetben kell kitűzni"[6] – a párt az 1936–1939-es időszakban közvetlen feladatként tűzte maga elé a gyarmati reakció elleni támadást (anélkül, hogy a gyarmatosítók uralmát egészében megdöntené), az antifasiszta és háborúellenes harcot, és a demokratikus szabadságjogoknak, az életszínvonal emelésének és a békének a követelését. A párt tökéletesen tudatában volt annak, hogy nem ezekből a követelésekből áll a végső cél, hogy reformok nem változtatják meg gyökeresen a fennálló társadalmi rendet, s hogy a forradalom célja csak úgy érhető el, ha végül is a forradalmi erőszak megdönti az imperialista és feudális uralmat, a hatalom pedig a nép kezébe kerül. Mindazonáltal maga Lenin mondta, hogy az 1917-es februári forradalom által elért demokratikus jogok nélkül nehezen lett volna elérhető a széles tömegeknek az az elsöprő harci lendülete, amely a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelméhez vezetett. Ennek analógiájaképpen beszélhetünk az augusztusi forradalom diadalával összefüggésben az 1936–1939-es évek demokratikus mozgalmának szerepéről. Ez a tömegek forrongásának és nyugtalanságának a francia uralom alatt példátlan időszaka volt. A legrugalmasabb és legváltozatosabb szervezeti és működési formák segítségével (beleértve a „népképviseleti kamarákat" és a „gyarmati tanácsokat" is, melyeket maguk a francia gyarmatosítók

[6] *Lenin* Összes Művei 11. köt. Kossuth Könyvkiadó 1966. 69. old.

hoztak létre), a párt több millió embert – főleg munkásokat és parasztokat – mozgósított és nevelt a városokban, a falvakban, az ültetvényeken, a bányákban és a tanyákon folyó politikai harcokban, s ezáltal előkészítette a tömegek új harcának, az 1940 és 1945 közti évek elkeseredett küzdelmeinek feltételeit.

A második világháború kitörésekor a francia gyarmatosítók tálcán kínálták föl Indokínát a japán fasisztáknak. Kettős iga nehezedett népünkre. A párt ekkor úgy ítélte meg a helyzetet, hogy az elnyomás, a kizsákmányolás és a háború napról napra forradalmasítja a népet, és közeledik az időszak, amikor a forradalomnak elkerülhetetlenül ki kell törnie. Ho Si Minh elnök kezdeményezésére a párt megalakította a Viet Minh frontot, hogy a lehető legszélesebb alapon összefoghassa a nemzet demokratikus erőit. Ezzel egyidejűleg javasolta a forradalmi bázisok kiépítését, az első fegyveres egységek felállítását, a franciák és a japánok elleni harcot, a gerillamozgalom és a részleges felkelések kiszélesítését.

A párt előre látta, hogy a japánok ki fogják szorítani a franciákat, s ezért abban a pillanatban, amikor ez bekövetkezett, meg tudta ragadni az alkalmat; képes volt rá, hogy gyorsan irányt változtasson és heves harcot robbantson ki a japánok ellen, a nemzeti felszabadulásért. Ebben az időszakban ment végbe a tömegek hatalmas mozgósítása, a politikai erők mennyiségi és minőségi fejlődése falun és városban, síkságon és hegyvidéken egyaránt, egybehangolva a fegyveres erők fejlesztésével és az általános felkelés minden területre kiterjedő előkészítésével.

Az augusztusi forradalom ragyogó diadala nem csupán az 1940–1945-ös időszak nemzeti felszabadító mozgalmának eredménye, hanem egy hosszan tartó forradalmi folyamaté, melynek főpróbái az 1930–1931-es és 1936–1939-es tömegmozgalmak voltak.

A forradalmi harc mindig a társadalmi lét egész területén zajlik: politikai, gazdasági és kulturális területen egyaránt. Lépésről lépésre győzni tudni tehát úgy lehet, hogy minden területen tudni kell mozgósítani és szervezni a tömegeket az ellenség politikai lépéseinek, mesterkedéseinek és szándékainak sorozatos meghiúsítására, továbbá meg kell tudni határozni és tűzön-vízen át el is érni minden adott időszak, minden adott csata reális célkitűzéseit, megteremtve ezzel a mozgalom további előrehaladásának, magasabb színvonalra emelésének a feltételeit.

Minden siker újabbakat szül, és az egyik területen elért eredmény más területeken is segíti a harcot. A mozgalom a semmiből indul, s mind magasabbra és magasabbra emelkedik; az ellenséget hadállásról hadállásra

szorítja vissza, a részleges sikereket tartóssá teszi, és szakadatlanul szélesíti a forradalom hatósugarát – a teljes győzelemig.

A vietnami forradalomban a hatalom megszerzése ezt a sajátosságot tükrözte: a részleges felkelésektől jutottunk el az általános felkelésig. Ez volt a „lépésről lépésre győzni" módszer alkalmazása hazánk konkrét viszonyaira.

Ebben a módszerben testesül meg a végső célért folytatott harcot jellemző következetesség és a konkrét valóság mozgásának megragadásában tanúsított tisztánlátás egysége. Valóságos művészete annak, hogy hogyan kell dialektikus összhangba hozni az elmélet szilárdságát a gyakorlat hajlékonyságával, művészete annak, hogy hogyan kell alkalmazni a forradalom vezetésében a mennyiségi változások minőségi változásokba való átcsapásának törvényét. Az új feladatok, módszerek és taktikák meghatározásához bátorság és eltökéltség szükséges. Előre kell látni, legalábbis nagy vonalakban, akcióink eredményét, továbbá az objektív helyzet alakulásának valamennyi lehetőségét. A gyakorlatban az események folytonosan új és új szempontokat, új lehetőségeket tárnak föl, és ezeknek az alapján lehet idejében helyesbíteni akcióinkat és olyan új módszereket és taktikát javasolni, amelyek segítségével a stratégiai és taktikai vezetés azonnal reagálni tud bármilyen változó helyzetben. Csak ilyen feltétellel lehet a harcot biztonságosan előrevinni, a fokozatos lépéseket váltogatva az ugrásszerűekkel előbb kisebb, majd nagyobb sikereket elérni a mozgalomban és az erőviszonyokban egyaránt, hogy végül elérkezzünk a döntő ugráshoz, mely a végső győzelemre visz.

Lenin erélyesen támadta mind a szubjektivizmust és a voluntarizmust, mind a politikai passzivitás különféle megnyilvánulásait. Azt tanította a kommunista pártoknak, hogy politikájuk és taktikájuk kidolgozásakor ne felejtsék el: „...a marxizmus abban különbözik minden más szocialista elmélettől, hogy az objektív helyzetnek és a fejlődés objektív menetének elemzésében tanúsított teljes tudományos józanságot kitűnően összekapcsolja azzal, hogy elismeri a tömegek forradalmi energiájának, forradalmi alkotóerejének, forradalmi kezdeményezésének jelentőségét."[7]

A forradalom nem „államcsíny" és nem összeesküvés. A forradalom a nagy tömegek műve. Ezért a tömegek *mozgósítása, erőinek összegyűjtése, a forradalom politikai hadseregének formálása és fejlesztése alapvető, döntő kérdés.*

[7] *Lenin* Összes Művei 16. köt. Kossuth Könyvkiadó 1968. 21. old.

E feladat végrehajtásának folyamatosnak, állandónak, minden időszakra kiterjedőnek kell lennie, a forradalmi apály idején éppúgy érvényesülnie kell, mint amikor a forradalmi helyzet kialakul, vagy már megérett. Ezért szükséges, hogy naponta a tömegek közé menjünk, agitáljunk mindenütt, ahol emberek vannak, még az ellenséges szervezeteken belül is. Mindig tökéletesen tisztában kell lenni a helyzettel, az ellenségével ugyanúgy, mint a sajátunkkal, világosan értékelni kell az ellenség terveit, cselekedeteit és lehetőségeit, pontosan meg kell ítélni a soraiban végbement változásokat, egyszersmind alaposan ismerni kell a tömegek hangulatát, vágyait és lehetőségeit.

Ily módon, alkalmas időben lehetséges megfelelő, a tömegeket lelkesítő és mozgósító jelszavakat kiadni, s általuk – az egyszerűbb formáktól a magasabbak felé haladva – szüntelenül emelni a tömegek politikai öntudatát és fejleszteni a forradalom hadseregét, mennyiségileg és minőségileg egyaránt.

A hatalom megragadása előtti időszakban a forradalom és a tömegek egyetlen fegyvere a *szervezettség*. A proletariátus által vezetett forradalmi mozgalom jellegzetes vonása a fejlett szervezeti szellem. Az egész tevékenység, mely fokozatosan elvezeti a tömegeket odáig, hogy felemelkedjenek és végül megdöntsék az uralkodó osztályt, egy szóban foglalható össze: szervezni, szervezni, szervezni. A propaganda – csakúgy, mint az agitáció – a tömegek szervezését szolgálja, és csakis a tömegek ilyen vagy olyan formában történő szervezése teszi lehetővé nevelésüket, valamint a forradalom jelentős erőinek létrehozását, hisz a tömegek, ha már szervezettek, megszázszorozódni érzik erejüket. A tömegeket a harcra kell szerveznünk, és éppen a harc által nevelhetjük és szervezhetjük őket, fejleszthetjük forradalmi erejüket.

A propagandát, a szervezést, a harcot szorosan össze kell kapcsolnunk: ezek a tevékenységek együttesen szolgálják a tömegek politikai hadseregének nevelését és fejlesztését a döntő rohamra.

Pártunk a különböző időszakokban minden alkalmat fel tudott használni a tömegek szervezésére, megfelelő módszerekkel és formákkal. Tudatos érdeklődést ébresztett bennük a nagy és a mindennapi apró politikai események iránt, rá tudta vezetni őket, hogy harc útján sarokba szorítsák, zavarba ejtsék és passzivitásra kényszerítsék az ellenséget, s közben tovább építette, fejlesztette saját erőit. A párt még a legszigorúbb illegalitás idején is megtalálta a szervezés legkülönbözőbb, a legszélesebb tömegeket átfogó és legrugalmasabb formáit. Ezáltal maga köré tömörít-

hette a tömegeket, harcba vezethette őket; a harc pedig egyre magasabbra és magasabbra csapott, s ily módon egyidejűleg nevelte a tömegeket és szélesítette a forradalom hadsorait. A párt értett hozzá, hogy illegális tevékenységében ügyesen kihasználja a legális formák összes lehetőségét. Gondosan megválasztott helyzetekben harcot indított a legalitásért, nem mintha illúziói lettek volna a hatalom megszerzésének „legális" útját illetően és ilyen illúziókban akarta volna részesíteni a tömegeket, hanem azért, hogy a törvényes keretek előnyeit kihasználva kiterjessze nevelő tevékenységét, a lakosságot maga köré tömörítse és növelje a forradalom befolyását. Ilyen pillanatokban a pártnak egyidejűleg kellett küzdenie az aggodalmaskodó, visszahúzó tendenciák és a párt földalatti szervezeti elvét vitató legalizmus ellen, amely irányzat lebecsülte a párt és a harcra elszánt tömegszervezetek építését, fejlesztését. Ha a legalizmust nem veszszük észre és nem támadjuk idejében, az veszedelmes következményeket vonhatott volna maga után a helyzet hirtelen változásai és az ellenség támadásai közepette, amikor a pártnak gyorsan illegalitásba kellett vonulnia.

Szervezni és harcolni, harcolni és szervezni, aztán megint harcolni... Az egyik harc szüli a másikat. Mihelyt a tömegek harcba szálltak, maguk ébrednek ennek tudatára; saját tapasztalatuk alapján könnyebben találnak rá az igazságra és a követendő útra.

Ezen a ponton világlik ki a *jelszavak* kivételes fontossága.

A forradalmi vezetés művészete – stratégiai és taktikai szempontból csakúgy, mint a harc vezetésében – mindenekelőtt a helyes, átható, a konkrét helyzetekre azonnal választ adó jelszavak kiadásában nyilvánul meg.

Leegyszerűsítés volna azt gondolni, hogy a gazdasági jelszavak reformisták és csak a politikai jelszavak forradalmiak. Létezhetnek reformista politikai jelszavak és forradalmi gazdasági jelszavak. Tudni kell, hogy egy jelszót mikor és hogyan adjunk ki és milyen célra. Egy igazi forradalmi párt, mely következetesen hű a forradalom végcéljához, lehetőséget talál arra, hogy ilyen vagy olyan módon forradalmi jelleget adjon bármilyen jelszónak és harci szervezeti formáknak, azoknak is, amelyeknek a politikai színezete halványabb, de szükséges eszközöknek tekintendők ahhoz, hogy összetartsák a tömegeket egy olyan időszakban, amikor a helyzet még nem engedi meg a kifejezetten forradalmi akciókra való áttérést.

A párt minden időszakban, például az 1945-ös augusztusi forradalmat

megelőzően is, ügyesen kombinálta az akciók jelszavait a propagandajelszavakkal, és összekötötte a közvetlen célkitűzéseket a fő célokkal. Az a jelszó, amelyik tökéletesen ráillik a konkrét helyzetre, egész mozgalmat képes kiváltani. Egy beszédes példa: pártunk az augusztusi forradalom előkészítésének időszakában kiadta a jelszót: „Neki a rizsraktáraknak az éhínség legyőzéséért!" A jelszó kiadásakor szörnyű éhínség tombolt Bac Bo és Trung Bo északi vidékén, így ez felelet volt a tömegek legégetőbb követelésére. (...)

Különbséget kell tenni a propagandajelszavak és az akciójelszavak között, nehogy a döntő ütközetekbe a tömegeket túl korán vagy túl későn vigyük bele. Állandóan cserélni kell őket, szorosan a harc alakulásától függően, nevezetesen az akciójelszavaknak, amelyek szorosan összefüggnek a mindennapos harccal, mozgékonyabbaknak kell lenniük, olyannyira, hogy néha óráról órára kell változniuk. A helyzet alakulásától függően, tudni kell fokozatosan erősíteni az akciójelszavakat, és végül, ha itt az ideje, az addigi propagandajelszavakat azonnal konkrét és határozott akciójelszavakká alakítani. Egyaránt veszedelmes a forradalomra, ha a tömegeket túl korán vagy túl későn visszük a döntő ütközetbe. Minden lehetséges helyzetben az a legfontosabb, és az véd meg alapvetően a tévedésektől, ha mélységesen átérezzük: a gondolatnak és a tettnek egyaránt a konkrét helyzetből kell kiindulnia. Minden forradalmi időszakban nagyon gyorsan és rendkívül összetett módon alakul a helyzet. Lenin is hangsúlyozta: „A forradalomban az egyik legfőbb bűn, az egyik legveszedelmesebb bűn az, ha a konkrétumokat absztrakciókkal cserélik fel."[8] Lenin szigorúan bírálta azokat, akik a történelmi fordulópontok előtt nem képesek alkalmazkodni a helyzethez, és továbbra is görcsösen ragaszkodnak a tegnap még helyes, de ma már teljesen időszerűtlen jelszavakhoz.

Ahhoz, hogy a forradalom kitörhessen és győzhessen, *forradalmi helyzet* szükséges. Ilyen helyzet egész sor – objektív és szubjektív – tényező összetalálkozásának az eredménye. Óvakodni kell mind a passzív várakozástól, mind „a lépcsőfokok kihagyását" sürgető türelmetlenkedéstől.

Az első világháború előtt és után a forradalmi helyzetek, a forradalmak kitörése és győzelme általában – így vagy úgy – az imperializmus által kirobbantott világháborúkhoz kapcsolódtak. Mégsem vonható le az a következtetés, hogy a háború a forradalomnak szükséges forrása vagy el-

[8] *Lenin* Összes Művei 34. köt. Kossuth Könyvkiadó 1967. 17. old.

engedhetetlen feltétele, és a háború kitörésére kell várni, hogy forradalmat csináljunk.

A forradalom – bármely országban tör is ki – mindenekelőtt a végsőkig kiélezett osztályellentétek következménye. Amikor az imperialista háborúk elkerülhetetlenek voltak, egyes országokban a háborúk objektíve meggyorsíthattak egy már folyamatban levő forradalmi válságot. Az ilyen helyzetek kihasználására javasolták a kommunisták, hogy az imperialista háborút forradalmi polgárháborúvá kell változtatni.

A jelenlegi nemzetközi helyzet gyökeresen különbözik az első világháború előtti és utáni helyzettől. Ma, amikor egyfelől a szocialista világrendszer, másfelől a társadalom szocialista átalakításáért az imperializmus ellen harcoló erők a legjobb úton vannak ahhoz, hogy meghatározzák az egész emberi társadalom történelmi fejlődésének lényegi tartalmát, irányát és legfontosabb sajátosságait, soha nem látott mértékben megnőtt annak a lehetősége, hogy szétroppantsuk az imperialista hálózat maradványainak leggyengébb láncszemeit. Ugyanakkor megvan a reális lehetősége a világháború elhárításának is.

A világ proletariátusának, népeinek és nemzeteinek alapvető érdekük, hogy *egyidejűleg őrködjenek a világbéke felett és ösztönözzék a forradalmat az egyes országokban.* Ez a két cél szervesen összetartozik; az egyik feltétele a másiknak, s mindkettő tökéletesen megvalósítható, amint a kommunisták, szilárdan a világforradalom offenzív stratégiai pozíciójából kiindulva, létre tudják hozni mindazoknak az erőknek a közös frontját, amelyek a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért harcolnak, és el vannak szánva az imperializmus által provokált minden agressziós háború leverésére, minden politikai manőver, minden háborús összeesküvés szétzúzására, arra, hogy az imperializmust lépésről lépésre szorítsák vissza, pillérről pillérre döntsék meg, míg végül teljesen össze nem omlik.

A dél-vietnami forradalom ennek a stratégiai irányvonalnak a tökéletes érvényesülése. Bizonyítja, hogy világháború nélkül is, sőt még akkor is, amikor a világbéke megvédése parancsoló szükségesség, kitörhet és győzhet a forradalom. Az antiimperialista forradalom kiterjesztése nemcsak hogy nem ellentétes a béke megőrzésével, hanem alapvető támadóállás a világbéke valóban hatásos védelmére. És megfordítva: egy világháború elhárítása, a béke védelme ugyancsak támadóállás az imperializmus ellen, ami minden országban a forradalom előrehaladásának objektív feltételeit gyarapítja.

A dél-vietnami forradalom még azt is bizonyítja, hogy semmiféle fasiszta diktatúra nem képes megakadályozni a forradalom kitörését. Hazánk déli felében az amerikai zsoldban álló bábkormány a legbarbárabb fasiszta intézkedésekre ragadtatta magát, éppen akkor, amikor politikai síkon döntő vereséget szenvedett, amikor forradalmi helyzet alakult ki, amikor a forradalomnak ki kellett törnie, és valóban ki is tört.

Minden forradalmi helyzet sajátja, hogy a hatalom megragadásának kérdése közvetlenül napirenden van. A hatalom megragadásának formáját az ország konkrét körülményei döntik el, azonban a hatalom megszerzése – bármilyen körülmények között kerüljön is sor rá – csakis forradalmi, nem pedig reformista úton lehetséges.

A forradalom az osztályharcok fejlődésének legutolsó pillanata, amely mindig *erőszak* útján valósul meg. Az erőszakot az elnyomott osztályok gyakorolják az uralkodó osztállyal szemben, a hatalom kérdésének megoldása céljából. Az erőszak különféle formákban jelentkezhet és valósulhat meg. Általánosítva azt lehet mondani, hogy a forradalmi erőszak két erőre támaszkodik, a fegyveresre és a politikaira, vagyis kétféle harcformát tesz lehetővé: a fegyveres harcot és a politikai harcot, egymással összekapcsolva. A vietnami forradalom tapasztalata azt bizonyítja, hogy a győzelem biztosítására a politikai erőkön kívül fegyveres erőkre is szükség van, s hogy a két harcot okosan kell alkalmazni, a hely és az idő konkrét viszonyai szerint.

Ha nem tartjuk készenlétben erőinket – beleértve a fegyveres erőket is –, nem leszünk képesek szembeszállni az ellenség ádáz rohamával. Mindazonáltal az erőszak nem kizárólag a fegyveres erőkre támaszkodik, nem egyedül a katonai harc formáját ölti; feltétlenül szükség van a politikai erőkre és a politikai harcra. A tömegek politikai ereje és politikai harca nélkül a fegyveres erők nem tudják kivívni a győzelmet.

Természetesen a politikai harcnak ilyen-olyan formái nem nevezhetők forradalmi erőszaknak. Csakis *a tömegek forradalmi akciói tekinthetők annak, azok, amelyek fittyet hánynak az uralkodó osztály által teremtett törvényességnek, amelyek kifejezetten az uralkodó osztály államhatalmának megdöntésére irányulnak, arra, hogy a nép számára meghódítsák a hatalmat.*

A forradalmi erőszaknak, mely az uralkodó osztály megdöntésére tör, feltétlenül a tömegek, a kizsákmányolt és elnyomott nagy *tömegek erőszakának* kell lennie. A tömegek, a párt vezetése alatt, számtalan módon nyilváníthatják ki erejüket és akaratukat. A cselekvés egy adott módszere

akkor lesz a legjobb, a legforradalmibb, ha meg tudja teremteni és meg tudja szervezni az erőszaknak a konkrét körülményekre legjobban alkalmazható formáját, ha lehetővé tudja tenni a tömegek erejének maximális mozgósítását, hogy azt az uralkodó osztály ellen bevetve, a legelőnyösebb feltételek között szülessen meg a győzelem.

Nem merni vállalni a fegyveres harcot, amikor az szükséges, vagy fordítva, fegyveres harcba kezdeni, amikor azt a körülmények nem engedik – súlyos hibák forrása.

Az 1945-ös augusztusi forradalomban pártunk a hatalom megszerzéséért folyó harcban alkotó módon alkalmazta a forradalmi erőszak és a felkelés elvét. Az augusztusi forradalom összekapcsolta a politikai és fegyveres harcot; a politikai és a katonai erők hosszan tartó előkészítését és a tömegfelkelésre kedvező pillanat gyors megválasztását. A nép üdvének és felszabadításának fegyveres ereje, mely a tömegek hatalmas forradalmi mozgalmából született és nőtt nagyra – s amelynek tekintélye jóval felülmúlta létszámát – részt vett és fontos szerepet töltött be a tömegek 1941 és 1945 közötti hazafias mozgalmának létrehozásában.

Amikor a Szovjetunió nagyszerű győzelmet aratott a japán fasiszták Kvantung-hadserege fölött, és azt feltétel nélküli megadásra kényszerítette, a párt idejében meg tudta ragadni a páratlan alkalmat az általános népfelkelés kirobbantására. A széles városi és falusi tömegek politikai erejére támaszkodva, akciójukat összehangolva a forradalmi fegyveres erőkével, szétzúzta az ellenség irányító szerveit a fővárosban és a városokban – ezzel együtt elsöpörte vidéki közigazgatási hálózatát is –, és meghódította a hatalmat az egész országban.

Át kell hogy itatódjunk a forradalmi erőszak szellemével, létre kell hoznunk a forradalom döntő fölényét, a munkás-paraszt szövetség szilárd talaján meg kell nyernünk a széles tömegeket; ugyanakkor törekednünk kell az ellenség sorainak megosztására, az ellenség maximális elszigetelésére, ellenállásának semlegesítésére, az uralkodó osztály államapparátusának szétzúzására – a néphatalom bevezetésére. Amint azt minden forradalom gyakorlata világosan megmutatta, a politikai és katonai erők előkészítésén túl van még egy igen fontos kérdés: tudnunk kell *megragadni a kedvező pillanatot,* amely adódhat az országon belüli forradalmi erők és külső körülmények hatására is. Ha nincs valóságos, kellő ütőképességű forradalmi erőnk, aligha tudjuk megteremteni ezt a kedvező pillanatot, s ha az bekövetkeznék is, nem tudjuk idejében kihasználni.

Következésképpen: az erőviszonyok megváltoztatásához a forradalom javára – a szemben álló felek kölcsönös helyzetét és mindegyikük saját erejét illetően – hosszan tartó erőfeszítés szükséges. Kérdés, hogy melyik napon, melyik órában lobban föl a forradalom tüze, mi lesz az a szikra, amelyik fölrobbanthatja a puskaporos hordót.

Ha már a forradalom helyzete és ereje is megalapozottá válik, ha az ellenség módfelett kritikus helyzetben sarokba szorult, a politikai és társadalmi élet nap mint nap szolgáltat alkalmat és kedvező eseményeket nagy mozgalmak megindítására; akkor már minden csak a forradalom vezetőinek a tisztánlátásától és politikai érzékétől függ. Ahogy Lenin mondta: a történelem általában, és a forradalmak története különösen mindig gazdagabb tartalmú, változatosabb, sokoldalúbb, elevenebb, „találékonyabb", mint ahogy azt a legjobb pártok, a leghaladóbb osztályok legöntudatosabb élcsapatai gondolnák.

Emiatt a forradalom folyamán gyakran elég, ha vezetői világosan látják a fennálló helyzet alakulásának fő irányát, az elemi tényezők és feltételek bizonyos számát, és van elegendő bátorságuk cselekedni. Az akció folyamán a dolgok felfedik lehetőségeiket és fejlődésük irányát, és ugyan, akkor a történelemformáló tömegek alkotóereje segíteni fog bennünket hogy minden konkrét kérdés megoldásának irányát és módját megleljük.

A dél-vietnami forradalom és a népi háború
az amerikai agresszió ellen, a nép ügyéért

Népünknek, amint megszerezte a hatalmat a nemzeti terület egésze fölött, fel kellett kelnie a francia gyarmatosítók ellen, mert azok visszajöttek, hogy az amerikai intervenciósok támogatásával ismét rátegyék kezüket az országra. Ez a nagyszerű első ellenállás, az augusztusi forradalom folytatása, nemzeti felszabadító háború volt a haza védelmére, amelyet helyes politikai és katonai irányvonalat követve, a munkásosztály – annak megtestesítője, a párt – vezetett.

Ez az egész nép háborújának irányvonala, a népé, mely hosszú idő óta kizárólag a saját erőire támaszkodva, totális harcot vív. Ez az irányvonal összekapcsolja a néptömegek felmérhetetlen politikai erejét a fegyveres erőkkel, oly módon, hogy a politikai erők szolgálnak a népi fegyveres erők megalkotásának és fejlesztésének alapjául; ennek alapján épül fel a fegyveres erők három kategóriája, az egész nép harcának tartószerkezete.

A harc fő formáját, a fegyveres harcot ez az irányvonal bizonyos mértékig összeköti az ellenség hátországában folytatott politikai harccal, nem feledkezve el a gazdasági harcról sem. Ily módon a lehető legnagyobb mértékben ki tudtuk használni népünk abszolút politikai és erkölcsi fölényét, hasznot tudtunk húzni az új korszak adta kedvező tényezőkből, le tudtuk gyűrni azokat a nehézségeket és gyengeségeket, amelyek egy, már létrejöttekor az imperialista rendszer által körülfogott, elmaradott mezőgazdasággal és szerény fegyveres erővel rendelkező kis országra jellemzőek. Végeredményben kilencesztendei dicsőséges küzdelem után népünk és hadseregünk megverte egy imperialista hatalom csaknem félmillió hivatásos katonáját.

Hősköltemény a népnek ez a háborúja és a Dien Bien Phu-i győzelem, mely szimbólumává lett: úgy került bele népünk történelmébe, mint egy huszadik századi Bach Dang, Chi Lang vagy Dong Da,[9] a világtörténelembe pedig mint ragyogó fegyvertény, amely hatalmas rést ütött az imperialista gyarmati rabszolgaság erődjén.

A dél-vietnami forradalom magasabb szintű és új körülmények között folyó kibontakozása azoknak a tapasztalatoknak, melyekre népünk az 1945-ös augusztusi forradalomban és a franciák elleni szabadságharcban tett szert.

A dél-vietnami elnyomó rendszer 1959 vége és 1960 eleje táján súlyos válságba került. Jóllehet az ellenség a városokban még viszonylag erős maradt, számos nagy kiterjedésű vidéki területen már nem volt képes biztosítani a normális közigazgatást, a bábrendszer alapjai részben meggyöngültek és tehetetlenek voltak. Másfelől a néptömegek – különösen a parasztok – forradalmi lendületbe jöttek, és elszánták magukat az élethalálharcra. Megérett tehát a forradalmi helyzet, lehetővé tette a falusi tömegek lázadását, és megnyitotta a *részleges felkelések* sorát, amelyeknek célja az ellenséges közigazgatási rendszer leggyengébb láncszemének szétrombolása volt.

A sorozatos népfelkelések ebben a periódusban jelentős fellendülést, offenzív helyzetet biztosítottak a dél-vietnami forradalomnak, és a politikai és a katonai harci forma egyidejű alkalmazásával az egész országra kiterjesztették a forradalmi felkelést. Amikor a forradalom kegyetlen háborúvá alakul át, akkor a fegyveres harc napról napra élesedik, és

[9] Bach Dang, Chi Lang és Dong Da a vietnami nép három ragyogó győzelmének színhelye a XIII., a XV. és a XVIII. században.

szerepe egyre nagyobb lesz. Az ellenállás és a forradalom győzelmének szükségszerű feltétele lesz az ellenség katonai legyőzése. *A fegyveres harc a harc alapvető formája, döntő tényező az ellenség katonai erejének megsemmisítésében, vagyis ezáltal összes politikai és katonai üzelmeinek szétzúzásában.* Ugyanakkor a fegyveres harc állandó szoros kapcsolatban marad a politikai harccal; ez segítséget nyújt a tömegeknek, amelyek küzdenek az ellenséges szorítás szétroppantásáért, a szuverenitás megszerzéséért és megtartásáért, a forradalmi mozgalom fellendítéséért. A tömegek politikai harca ugyanolyan alapvető, mint a fegyveres harc; meghatározó szerepe van a dél-vietnami forradalom minden szakaszában és diadalában. A politikai erők nemcsak a katonai erők alapjaiul szolgálnak, hanem jól szervezett politikai tömeghadsereggé is nőttek, a politikai harc fő erőivé az ellenség által még ellenőrzött zónákban, még azokban is, ahol katonai, politikai, gazdasági erői összpontosulnak.

A fegyveres és a politikai harc párhuzamos folytatása – ez a forradalmi erőszak alapvető formája Dél-Vietnamban; ugyanakkor ennek a két harci formának kombinálása alkotja a forradalmi cselekvés módszertanának alapszabályát.

A roham e kétféle, leghatékonyabb fajtájának a szintézise megsokszorozta tizennégymillió déli honfitársunk erejét és lehetővé tette, hogy halomra döntsék az amerikaiak bábjainak minden katonai és politikai tervét és mesterkedését; hogy előbb megingassák, végül meg is semmisítsék az amerikai imperialisták agressziós terveit.

A dél-vietnami nép amellett, hogy alkalmazza mind a két alapvető harci formát, erősen ösztönzi *az ellenséges csapatok között folyó felvilágosító és agitációs munkát is,* amelynek az a célja, hogy felébressze a GI-k[10] és főleg a bábhadseregek katonáinak öntudatát, megnyerje őket a forradalom ügyének, s ezáltal meghiúsítsa az amerikai imperialisták álnok és kegyetlen politikáját, mellyel megpróbálják a vietnamiakat a vietnamiakkal legyőzetni. Szintén stratégiai támadási irány, a forradalmi munka egyik alapfeladata: a „munkás-paraszt-katona" szövetség megvalósítása, s ezáltal a neokolonialista iga lerázása, az amerikai agresszió kudarcba fullasztása.

A tömegfelkelések és a forradalmi háború összekapcsolásával fejlődött ki a dél-vietnami forradalom is, melyet a vidéki helyi felkelések nyitottak meg; a tömegfelkelések, szoros kapcsolatban a forradalmi hábo-

[10] Újoncok.

rúval, a későbbiekben egymást követték, és szüntelenül erősödtek. A felkelések szélesítették területi bázisainkat, fokozták erőinket, lökést adtak a forradalmi háború fejlődésének s erőgyarapodásának. Visszahatásképpen pedig a forradalmi háború kiszélesedése egyre inkább meggyorsította a felkelések számára kedvező feltételek érését és számuk növekedését. Az egyidejű offenzívák és felkelések időszaka, mely 1968 Tet havával[11] kezdődött, a forradalmi folyamat szükségszerű eredménye, a fegyveres harc és a politikai harc összhangjának legfelsőbb foka.

A forradalom egyik stratégiai fontosságú problémája Délen *a három zóna – a hegyvidék, a síkságok és a városok – stratégiai pozícióinak meghatározása,* mert ennek alapján kell megvalósulnia a két harci forma – a fegyveres és a politikai harc – összekapcsolásának; e kétféle, párhuzamosan folytatott harci formának – a csatáknak és a tömegfelkeléseknek – az egyes zónák sajátosságaitól és a forradalom fejlődésétől függően, más és más a szintje.

A dél-vietnami forradalmi akciók módszerének jellegzetes vonása: *támadás mindhárom stratégiai zónában.* Ez az alapelv hazánk forradalmi tapasztalatainak szintéziséből és általánosításából ered.

Fejlődésének egészét tekintve, a vietnami forradalom mindenkor a munkásokat és parasztokat tartotta legfőbb erejének, egyforma fontosságot tulajdonítva a falusi és a városi forradalmi mozgalmaknak; igyekezett szilárd bázisokat kiépíteni a hegyvidékeken és a síkságokon, s közben támaszpontokat létesített a városokban is; felkeléseket robbantott ki a falusi körzetekben és a városi központokban egyaránt.

Röviden: részleges felkelések, párhuzamosan vívott fegyveres és politikai harc, offenzíva az ellenség ellen három fronton (katonai akció, politikai akció, felvilágosító és agitációs munka az ellenséges csapatok között), a tömegfelkelések kombinálása a forradalmi háborúval, offenzívák mindhárom stratégiai zónában – ezek a forradalmi cselekvés módszereine k leg tipikusabb vonásai Dél-Vietnamban. Nem merev formulákat kelllátnibennük, melyek között semmi összefüggés sincs, ellenkezőleg, ezek nagyon is rugalmas, eleven és szervesen összefüggő formák és harci eljárások. Ezek a módszerek a legmagasabb szintre fejlesztették milliók bátorságát, erejét, értelmét és alkotó szellemét; mindannyian tudják, hogyan kell az ellenséget megtámadni, hogyan kell erejüket megőrzni és tovább-

[11] A Hold-újév hónapja.

fejleszteni, hosszan tartó harcot vívni és közben a kedvező pillanatokat felhasználva, napról napra nagyobb sikereket aratni a teljes győzelemig.

Népünk jelenlegi, az amerikai imperializmussal szembeni ellenállása – ugyanúgy, mint a korábbi, a francia gyarmatosítók elleni – a nemzet üdvéért magas fejlettségi fokon vívott *népi háború.*

Mi Északon önvédelmi háborút folytattunk egy soha nem látott méretű amerikai légi és tengeri romboló háború ellen. Négyévi rendkívül hősies harc után népünk és fegyveres erői halomra döntötték ezt a romboló vállalkozást. Ez népi háborúnknak új, nagy jelentőségű fejleménye.

Ez a győzelem igen nagy horderejű. Biztosította a szocialista Észak – az egész vietnami forradalom hátországa – védelmét, megtörte az amerikai imperialisták vezette kegyetlen agressziós háború egy rohamát, és kemény csapást mért az amerikaiak agressziós törekvéseire.

Mindez pártunk irányvonalának helyességét bizonyítja, azét a vonalét, mely harcba hívta az egész népet: vegye kezébe a nemzet védelmének ügyét és alkalmazza nemzetgazdaságunkat a körülményekhez.

Ez a győzelem a szocializmus mérhetetlen vitalitásáról, Észak népi demokratikus hatalmának óriási erejéről, az amerikai imperialistákkal szembeni megingathatatlan elszántságunkról, valamint népünk és fegyveres erőink csodálatos forradalmi hősiességéről tanúskodik.

Ahogy Ho Si Minh elnök rámutatott: „Ez pártunk helyes forradalmi irányvonalának győzelme, harcra kész, diadalra törő, szilárdan egységes népünk lángoló hazafiságának és erejének győzelme, a szocialista rendszer győzelme. Fegyveres erőink és népünk közös győzelme Északon s Délen egyaránt. Egyszersmind győzelme a testvéri országok népeinek, az öt világrészen élő minden barátunknak is."

A *dél-vietnami* népi háború forradalmi háború, nemzeti felszabadító háború, mely szembefordul a tipikus „különleges háborúval", a későbbi „helyi háborúval" – a legjelentősebb és legádázabb háborúval, amit az amerikai imperializmus valaha folytatott.

A Dél-Vietnamban folyó népi háború jelenlegi irányvonalát, melyet a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front dolgozott ki, nemzeti felszabadító háborúnk igaz ügye és a dél-vietnami forradalom teljesen népi jellege határozza meg. Ez a vonalvezetés a dél-vietnami lakosság lángoló patriotizmusára és gyökeresen forradalmi szellemére támaszkodik, a népre, mely eltökélte, hogy visszaszerzi és megvédi szent nemzeti jogait, melyeket az amerikai imperialisták és lakájaik semmibe vettek. Ez a vonalvezetés magába szívta a marxizmus–leninizmus katonai tudományát és

a testvéri szocialista országok értékes tapasztalatait, hogy alkotó módon alkalmazza őket hazánk viszonyaira. Örökölte – és igen magas színvonalra emelte – a vietnami forradalomnak a népi felkelésekben és a népi háborúban szerzett gazdag tapasztalatait, dicső nemzeti tradícióinkat az idegen betolakodók elleni harcban, és örökölte őseink harci szellemét.

A dél-vietnami népi háború „a népért a nép által" vívott, a harc minden területére kiterjedő népi háború, melynek vezetése a fejlettség igen magas fokán, azoknak az általános törvényeknek alapján áll, amelyek Dél-Vietnamban a forradalmi cselekvés módszereit megszabják. Magában foglalja a fegyveres harcot és a tömegfelkelések mozgalmából kifejlődött politikai harcot. *Elejétől végig abból a támadó stratégiai elgondolásból táplálkozik,* mely az 1959–1960-as évek „sorozatos felkelései" által jelzett fordulat óta a dél-vietnami forradalom sajátja. A „különleges háború" elleni offenzív magatartás alapja: *az abszolút politikai és erkölcsi magasrendűség és a forradalmi tömegek erejének megsemmisítő fölénye.* Azoké a tömegeké, amelyek eltökélték, hogy az agresszorok és az árulók elleni élethalálharcukban kivívják az élethez való jogukat. Ez a rendületlenül fenntartott offenzív állásfoglalás szakadatlanul fejlődik: alacsonyabb fokról indult és napról napra magasabbra jutott; kezdetben részleges volt, később általános lett, ahogyan növekedett az ellenségre mért kettős – katonai és politikai – csapások ereje.

A „helyi háború" ellen a népi háború arra támaszkodik, hogy *csatarendbe állítja a katonai és a politikai erőket minden stratégiai szektorban, a háború teljes színterén,* s ez a lakosságnak és fegyveres erőinek szilárd katonai bázist és hatalmas erőt ad, miáltal megőrizhetik a kezdeményezést, amelyet akkor ragadtak magukhoz, amikor kudarcba fullasztották a „különleges háború" amerikai stratégiáját.

A forradalmi háború fejlődése, egészét tekintve, nem más, mint az offenzív stratégiai elgondolás alkalmazásának a fejlődése, egy elszánt, folytonos, napról napra növekvő offenzíváé, melyben fokozatos előrelépések és ugrások váltakoznak. Ebben a folyamatban időlegesen és helyenként defenzíva is lehetséges, de ez mindig pillanatnyi taktika, mely az offenzíva folytatásához szükséges kedvező feltételek megteremtésére szolgál. Ennek az offenzív stratégiának köszönhető, hogy a dél-vietnami lakosság és fegyveres ereje meg tudta buktatni az amerikai neokolonialista politikát, meg tudta dönteni Ngo Dinh Diem fasiszta diktatúráját, le tudta küzdeni a „különleges háborút", és jelenleg meg tudja verni az

amerikai imperialistákat az eszkaláció legmagasabb fokára emelt „helyi háborújukban".

A népi háború offenzív stratégiája a katonai és a politikai erők egyesült erejére, a fegyveres és a politikai harc kombinálására támaszkodva mozgósítja harcra az egész népet. Ez a mindhárom zónában folytatott offenzíva stratégiája, a háromféle kategóriába tartozó csapatok akcióinak koordinálása a forradalmi tömegek felkelésével. Ez a stratégia kombinálja a fegyveres hadműveleteket a nép harcával, amit az azért folytat, hogy a maga ura legyen, hogy gyakorolhassa a hatalmat, hogy így az ellenséges erőket megsemmisíthesse – és ez a megsemmisítés megerősítse kiharcolt szuverenitását. Ez a stratégia szüntelenül arra törekszik, hogy mindenben kezdeményező legyen az egész hadszíntéren; visszaveri, harci módszereinkkel szemben passzivitásra kényszeríti az ellenséget, szétzúzza hadműveleti terveit, minden oldalról körülzárja csapatait, szétszórja őket s így állandóan fölényben lehet velük szemben.

A népi háború támadóképessége szorosan összefügg azoknak az erőviszonyoknak (jellegüknek és fejlődésüknek) a helyes megítélésével, amelyek egyfelől a népesség és fegyveres ereje, másfelől az amerikai agresszorok és lakájaik között fennáll. Jóllehet az ellenség jelentős létszámmal és technikai eszközökkel rendelkezik, alapvető és leküzdhetetlen gyengeségeket árul el. A dél-vietnami népnek és fegyveres erőinek ezzel szemben – gyengeségeik mellett – alapvető erősségeik vannak. A forradalmi erők, miközben fejleszteni tudták erős oldalaikat és az ellenséget a gyönge pontjain támadták, magukhoz tudták ragadni az offenzívák kezdeményezését, és meg tudták sokszorozni támadó erejüket.

Az offenzív stratégia folytatásához meg kell tudni oldani egy sor, a hadtudomány, a taktikai formák és a harcmodor körébe tartozó problémát. E tekintetben a dél-vietnami lakosság és fegyveres ereje a gyakorlatban alkalmazható, eredeti, igen változatos és rugalmas harci módszereket alakított ki, melyek hatásosan szolgálják azt a célt, hogy minimális veszteséget szenvedve, súlyos csapásokat mérhessen az ellenségre. Ez a regionális csapatok és népi milíciák gerillaműveleteinek a reguláris csapatok összpontosított hadműveleteivel való összeegyeztetése; a kisebb, a közepes és a nagyméretű hadműveletek kombinálása, miáltal egyidejűleg növelhetjük rombolóerőnket, megszilárdíthatjuk és kiterjeszthetjük a megszerzett népi szuverenitást mindhárom stratégiai zónában. A számbeli fölényben levő ellenséget a forradalmi fegyveres erők minőségével kell legyőzni, állandóan az erő helyzetében tartani magun-

kat, s ezáltal kis létszámmal megverni a nagyot, szerény eszközöket felhasználva értékes eszközökkel küzdeni. E harci módszerek erélyesek, bátrak, értelmesek; fegyverük a titok és a meglepetés: hol csak egy fegyvernemet, hol többet egyesítve használunk, s az ellenséget legsebezhetőbb és legérzékenyebb pontjain, létfontosságú helyeken lepjük meg. Teljesen szabadon választhatjuk meg, hogy hova zúdítjuk kemény rohamainkat, teljesen kezünkben tartjuk a kezdeményezést, megakadályozzuk az ellenséget bevált harci módszereinek alkalmazásában, és elzárjuk minden taktikai kezdeményezéstől, ezzel pedig hatástalanítjuk minden reagálását és védelmi intézkedését. Tehát, az ellenség megsemmisítése végett összekapcsoljuk az offenzíva különböző módszereit és formáit, az összes rendelkezésünkre álló fegyvereket, eszközöket és erőket bevetjük, maradéktalanul kihasználjuk a terep- és az időviszonyokat, minden eshetőséget megragadva támadjuk az ellenséget, akár előrenyomul, akár visszavonul, mindenütt és mindenkor, ott is, ahol gyönge s elernyed, és ott is, ahol erős és résen áll.

Ezek a taktikai formák és harci módok a felszabadítás fegyveres erői vezetőinek és harcosainak dinamizmusára, intelligenciájára és alkotó tehetségére épülnek, valamint hős déli testvéreinkre, akik nemzeti jogaiknak és osztályérdekeiknek teljes tudatában levő lángoló hazafiak, akik nemcsak merészek és elszántak, hanem azt is tudják, hogyan kell a legelőnyösebb módon harcolni és győzni.

A dél-vietnami népi háború stratégiai elve: *hosszan tartó háborút viselni úgy, hogy a harcban és a harc által erősödhessünk*. Ez a törvény irányította már azt a nemzeti felszabadító és honvédő háborút is, melyet népünk az elmúlt negyedszázad folyamán viselt.

A jelenlegi felszabadító háborúban a Dél lakossága és fegyveres ereje az Egyesült Államokkal áll szemben, az agresszív imperializmus élharcosával, olyan ellenséggel, melynek hatalmas hadserege, modern felszerelése s a mienknél jóval nagyobb katonai és gazdasági potenciálja van. Idő kell hozzá, hogy lépésről lépésre elpusztítsuk és meggyengítsük az ellenség erőit, csökkentsük erős hadállásainak számát, növeljük gyengéit, fenntartsuk és fejlesszük saját fegyveres és politikai erőinket, mindinkább a magunk előnyére módosítsuk az erőviszonyokat, mégpedig oly módon, hogy minél tovább tart a háború, annál inkább gyengüljön az ellenség, s mi annál jobban erősödjünk, annál nagyobbak legyenek a győzelmeink. Ez a hosszú háború egyetlen, megszakítás nélküli offenzíva, amelynek folyamán egyre erőteljesebben támadunk, lépésről lépésre szorítjuk vissza

az ellenfelet, kudarcba fullasztjuk minden stratégiai szándékát, hogy végül is teljesen legyűrjük.

Ez alatt a hosszú folyamat alatt nagyon fontos ugrásokat tehetünk előre, módosíthatjuk mindkét oldal pozícióit, erőit és a hadihelyzetet, ha a maximumig tudjuk fokozni erőfeszítéseinket, ha ki tudjuk használni a kedvező objektív körülményeket, nemkülönben az ellenség gyengeségeit és nehézségeket okozunk neki, ha helyes és határozott stratégiai vezetést tudunk biztosítani, jól meg tudjuk választani a harc irányát, céljait és pillanatát, és súlyos csapásokat tudunk mérni az ellenség érzékeny pontjaira, ha jelentős katonai győzelmeket tudunk aratni, és végül, ha ügyesen kombináljuk a fegyveres és a politikai harcot, a támadásokat és a felkeléseket.

Hasonló ugrásokat értünk el Dél-Vietnamban a felszabadító háború folyamán, a Binh Gia-i csatával (1964 telén–1965 tavaszán), 1967-ben a Tri Thien-i[12] front megnyitásával és 1968 Tet havában az általános offenzívákkal és felkelésekkel. Ezek az előrelépések bizonyítják, hogy a dél-vietnami lakosság és fegyveres erői egy hosszú, megszakítás nélküli háborúban helyesen tudták megválasztani a támadási célpontokat, ügyesen kombinálták a kis, a közepes és a nagy hadműveleteket, értettek a villámgyors, merész, váratlan rajtaütésekhez. Ebben az elszánt kitartással folytatott hosszú háborúban megedződve a forradalmi erők minden síkon igen nagy erőfeszítéseket tettek, hogy kedvező körülményeket alakítsanak ki, időt nyerjenek és napról napra nagyobb sikereket érjenek el.

Ennek a háborús módszernek egyik alapelve: *összeegyeztetni az ellenség eleven erőinek megsemmisítését a nép szuverenitásának megszerzésével és megtartásával, mert a szuverenitás segít az ellenség megsemmisítésében, ami viszont lehetővé teszi a szuverenitás további kiterjesztését és megerősítését.*

Minden háborúban – ha győzni akarunk – meg kell semmisíteni az ellenséges katonai erőket. De ennek különféle módjai vannak: a választás a stratégiai elgondolástól és a különböző tényezőktől függ, például a háború jellegétől, a harcok céljától, a hadműveletek színterének kiterjedtségétől.

A dél-vietnami népi háború forradalmi háború, amely a tömegfelkelések mozgalmából fejlődött ki, hogy széttörje az amerikai imperialisták és kiszolgálóik rabigáját. A háború folyamán nemcsak fegyveres erők

[12] Közel a 17. szélességi fokhoz.

által végrehajtott katonai akciók folynak; különböző formákban létezik emellett a politikai harc népi mozgalma is, mely legmagasabb színvonalát a nagy tömegek szakadatlan felkeléseiben éri el. E felkelések célja a szuverenitás jogának kiharcolása, különböző fokon, aszerint, hogy az egyes vidékeken a három stratégiai zónán belül milyenek a konkrét viszonyok.

Ezek a felkelések roppant nagy vidékekre terjednek ki, váratlanul törnek ki, sűrű egymásutánban, avégből, hogy lépésről lépésre megdöntsék a bábrendszert és megtörjék az ellenség által bevezetett kényszer-rendszabályokat; fontos támadóállásokat létesítenek, amelyek a hadműveletekhez kapcsolódva segítik a fegyveres erők akcióit az ellenség megsemmisítésében. A forradalmi fegyveres erők hadműveleti akciói pedig – az ellenség megsemmisítésén kívül – ösztönző hatással vannak a politikai harcra, nevezetesen támogatják a tömegeket a szorongattatás megszüntetéséért, a szuverenitás megszerzéséért és a forradalmi hatalom ilyen vagy olyan formában történő bevezetéséért kirobbantott harcaikban.

A dél-vietnami fegyveres felkelés és forradalmi háború győzelmének az a titka, hogy összeköti az ellenséges erők elpusztítását a népszuverenitás megszerzésével és védelmével. Mindazonáltal itt nemcsak a katonai harc és hatalom fokozatos meghódításáért folyó népfelkelések követelményeinek összehangolásáról van szó, hanem arról, hogy *a népi háborúban ki kell alakítani egy saját stratégiai pozíciót.*

Katonai szempontból Dél-Vietnam szűk hadszíntér, telis-tele ellenséges csapatokkal; a Dél lakossága és fegyveres ereje a saját földjén harcol, a nép általános részvételére s a katonai és a politikai erőkre támaszkodva vívja a forradalmi háborút. Ezért kell előnyös stratégiai pozíciót teremtenünk magunknak, és az ellenséget hátrányos stratégiai helyzetbe szorítanunk. Az ellenség elpusztítására a legjobb eszköz a szuverenitás megszerzése, a szuverenitás kivívására pedig az ellenség megsemmisítése.

Megszerezni a szuverenitást, a magunk gazdájának lenni, ez a lakosság és félig felfegyverzett erői számára azt jelenti, hogy elszántan harcolni kell az amerikaiak és bábjaik igájának levetéséért, támadni kell az ellenséget a saját térségeiben, a saját falvaiban, kertjeiben és utcáin; ragaszkodni kell a területeinkhez, a föld gazdájává, a hatalom birtokosává, fokról fokra a helyzet urává kell lenni. Minden falu, minden tanya egy-egy erődítés, minden egyes lakos harcos, aki maga keresi a legmegfelelőbb módszert arra, hogy politikai cselekvés, fegyveres akció, az ellenség soraiban végzett felvilágosító vagy agitációs munka útján csapásokat mérjen az ellenségre, minden rendelkezésre álló eszközzel és fegyverrel.

Gazdának lenni – ez a forradalmi fegyveres erők számára azt jelenti, hogy józan megfontolás alapján mindenütt ki kell bontakoztatni a csapatok három kategóriáját, minden döntő fontosságú területen és mindhárom stratégiai zónában, a felszabadított övezetekben, azokban is, amelyeket az ellenség folytonosan átfésül és azokban is, amelyeket „pacifikált" vagy amelyek a bázisainak szomszédságában vannak; vagyis az ország gazdájává emelkedett népre kell támaszkodni, valamint a tömegek politikai erejének szakadatlan növekedésére, s ily módon elérjük, hogy a Dél egyetlen harcmezővé alakuljon át, amely elő van készítve rá, hogy az erőviszonyokat a mi javunkra fordítsa. Ha így rendezzük a helyzetet, akkor a felszabadítás fegyveres erői sokkal mozgékonyabban és rugalmasabban támadhatják az ellenséget, bekeríthetik és katonai és politikai ostromzár alá vehetik.

A cél az, hogy a népi háborúra jellemző erőelosztás szerint az ellenséget egyidejűleg kell támadnunk katonailag és politikailag: fegyveres offenzívával és népfelkeléssel, gerillaharcmodorban és reguláris háború módjára, s mindezt mindhárom stratégiai zónában. Ez az erőelosztás az olyan háború jellemzője, ahol nincsen meghatározott front, ahol mindenütt hadszíntér van, ahol Északtól Délig több mint egymillió amerikai és dél-vietnami bábkatona oszlik el bekerítve, szétszórva, minden oldalról támadva, úgy, hogy állandóan fölfedi hiányosságait és gyöngéit. Vajon defenzívában maradnak? Vértezetük tele van sérülésekkel. Vagy támadásba mennek át? Egyelőre mást sem csinálnak, mint beleszaladnak a hadszínterekbe, melyeket a lakosság és a forradalmi fegyveres erők előre elkészítettek. Elmerülnek a népi háború óceánjában, létszámuk és óriási, modern harci eszközeik ellenére szét vannak szórva, meggyengültek, s képtelenek rá, hogy bevált harci módszereiket alkalmazzák. A fegyveres erők és a lakosság ezzel szemben képes folyamatosan bekeríteni az ellenséget, újra meg újra rohamra indulni, megtartani a kezdeményezést, szembefordulni az ellenséggel, vagy hátba támadni bárhonnan, bármikor.

Ennek a stratégiai vezetésnek a legszembetűnőbb sikere abban van, hogy teljes passzivitásra kényszeríti az ellenséget a támadó stratégia pozícióival és a forradalmi fegyveres erők harci módszereivel szemben, továbbá abban, hogy az ellenséget állandóan sarokba szorítja, zavarba hozza, s az végül nem tudja, mit válasszon: a szétszórtságot vagy az erők összpontosítását, „pacifikálni" akarjon-e, vagy „;fölkutatni és megsemmisíteni", defenzívában legyen-e, vagy támadjon. Következésképpen az ellenség roppant agressziós hadserege nagy gyöngeségről tesz tanúságot:

modern fegyverzete és rengeteg szállítóeszköze van, ennek ellenére kudarcot vall a harcban; hatalmas az ereje, mégis tökéletesen hatástalan. Ezzel szemben a népi fegyveres erők, ésszerű szervezetük, magas fokú harckészségük, megfelelő, rugalmas és ügyes harcmodoruk következtében, s mert előnyös stratégiai pozícióra támaszkodnak, mindig az erő helyzetéből támadhatnak. Minél többet támadnak, annál erősebbek lesznek, az egyes csatákban és hadjáratokban elért sikerekben éppúgy, mint általános stratégiai szempontból.

Ezek a sikerek a népi háború legyőzhetetlen irányvonalából, az offenzív stratégia alkalmazásából és abból a művészetből fakadnak, hogy mi tudunk *kicsiny erővel harcolni a nagy ellen, kis létszámmal győzni a nagy fölött, minőséggel legyőzni a mennyiséget, korlátozni az ellenség erejét a harcmezőn s közben maximálisan fejleszteni saját katonai és politikai erőinket, az ellenséget folytonosan támadni, a kezdeményezést ki nem engedve a kezünkből, hogy a hosszú harcban mindig meg tudjuk teremteni magunknak az erő helyzetét, ahonnan az ellenséget támadjuk és legyőzzük.*

Az a népi háború, amelyik most Délen folyik, nagyszerű és életteli freskó, mely csodálatosan illusztrálja Engels prófétikus megjegyzését: „Egy olyan népnek, amely függetlenségét akarja kivívni, nem szabad a *szokásos* harci eszközökre szorítkoznia. Tömegfelkelés, forradalmi háború, gerillák mindenütt, ez az egyetlen eszköz, melynek segítségével egy kis nép egy naggyal elbánhat, melynek segítségével egy kevésbé erős hadsereg ellenállhat az erősebbnek és jobban szervezettnek."[13]

Népünknek az amerikai agresszióval szembeni hazafias ellenállása immár tizedik éve tart, és 1968 Tet hava óta új, dicsőséges korszakába lépett, amelyet a végső diadalhoz vezető, rendkívül fontos győzelmek jeleznek.

Az amerikai imperializmus, mely súlyos kudarcokat vallott mindenütt hazánkban, számos nehézséggel küzd, az Egyesült Államokban éppúgy, mint a nagyvilágban, de makacs és arcátlan természetű lévén, folytatja agressziós háborúját.

„Az amerikai agresszióval szembeni ellenállás még eltarthat egy ideig. Honfitársainknak, úgy lehet, még újabb áldozatokba kell beletörődniük, javakban és emberéletben egyaránt. Akárhogy lesz is, legyünk elszánva a jenki agresszor elleni küzdelemre egészen a végső győzelemig."

[13] *Marx–Engels* Művei 6. köt. Kossuth Könyvkiadó 1962. 376. old.

Ezek Ho Si Minh szavai. Végakaratának szellemében el vagyunk szánva a hosszú harcra, míg csak az ellenség le nem mond agresszív szándékairól, vissza nem vonja csapatait, és tiszteletben nem tartja népünk szuverenitását és területi integritásunkat. Egész pártunknak, egész népünknek, minden fegyveres erőnknek a legnagyobb erőfeszítéseket kell tennie a forradalmi hősiesség fokozására, a megpróbáltatások és nehézségek legyűrésére, arra, hogy előre menjünk és az amerikai agresszióval szembeni ellenállásnak új lendületet adjunk, a nemzet üdvéért, a teljes győzelemig, hogy végül felszabadítsuk Délt és megvédjük Északot, ekként haladva a haza békés egyesítése felé.

Az amerikai imperialisták elleni harc és győzelem égető követelménye a vietnami forradalomnak és a világforradalomnak, életünknek és az eljövendő nemzedékek boldogságának. Ennek a győzelemnek a kivívása megtisztelő feladata pártunknak és népünknek; erre büszkék vagyunk, és ez kötelességünk a hazával és a világ forradalmi népeivel szemben. El vagyunk szánva rá, hogy a dicsőséges küldetésnek, melyet a történelem bízott ránk, eleget teszünk, akár a legnagyobb nélkülözések, a legnagyobb áldozatok árán is, ha mégoly hosszú és mégoly kemény ellenállást kell is tanúsítanunk.

Szilárd meggyőződésünk, hogy a Nemzeti Felszabadítási Front és a Dél-vietnami Ideiglenes Forradalmi Kormány vezetése alatt, a népi háború győzhetetlen irányvonalának birtokában, déli honfitársaink és harcostársaink bátorságukkal, intelligenciájukkal, katonai tehetségükkel, az egész ország, 30 millió honfitárs nagy harci szövetségével s végül külföldi testvéreink és barátaink felbecsülhetetlen segítségével bizonyosan ki fogják vívni a végső győzelmet.

Ho Si Minh elnök, számvetést készítve népünknek a párt tapasztalt vezetésével folytatott hosszú, dicsőséges forradalmi harcáról, azt mondta: „A mi népünk hősi nép. Megdöntöttük a japán fasisztákat, legyőztük a francia gyarmatosítókat, és ma szilárdan el vagyunk szánva, hogy legyűrjük az amerikai imperialista agresszorokat."

Az az ellenállás, amit ma folytatunk az amerikai agresszió ellen, a nemzet üdvéért, ez népünknek az idegen agresszió ellen vívott harcai dicsőséges történelmében a legjelentősebb; a róla szóló krónika a forradalmi népek imperializmusellenes harcait megörökítő világtörténelem legszebb lapja lesz.

A nemzeti demokratikus népi forradalom hazánkban a maga gazdag tapasztalataival hozzájárult a régi gyarmati rendszer és a neokolonializ-

mus ellen harcoló gyarmati és függő országok népi forradalmi elméletének továbbfejlesztéséhez.

Saját forradalmának értékes tanulságaival megerősödve népünk elszántan megy előre; az amerikai agresszióval szembeni ellenállását teljes győzelemre fogja vinni, bevégzi a nemzeti demokratikus népi forradalmat az egész országban, méltóképpen járulva ezzel hozzá a világ népeinek a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért folytatott közös harcához.

Tizenöt év telt el a francia gyarmatosítókkal szembeni ellenállás győzelme, Észak teljes felszabadulása és a szocialista forradalomra való áttérése óta. E rövid időszak alatt Észak számos társadalmi átalakulást ért meg; eltörölte a gyarmati rendszer és a feudalizmus nyomait, szocialista ország, az egész haza forradalmi bázisa lett. Észak bebizonyította óriási életerejét; még elmaradott gazdaságával, szembeszegülve az amerikai agresszióval, ragyogóan betölti az egész haza nagy hátországának szerepét; dicsőségesen kudarcba fullasztja a jenki agresszorok gyilkos háborúját és sikeresen halad a szocialista forradalom útján.

Természetesen ez még csak a kezdet. Ahhoz, hogy egy elmaradott mezőgazdasági országot, ahol még a kisárutermelés az uralkodó, iparral és modern mezőgazdasággal, élenjáró kultúrával és tudománnyal bíró szocialista országgá alakítsunk, és népünknek anyagi és szellemi gazdagságot nyújtsunk – még három-négy évtizedes erőfeszítésre van szükségünk.

A proletárdiktatúra és a hármas forradalom megvalósítása

A párt III. kongresszusa[14] és a Központi Bizottság utána lezajlott több plénuma a marxizmus–leninizmus fényénél pontosan elemezte Észak helyzetét és hangsúlyozta: „Az átmeneti időszakban hazánk fő jellegzetessége, hogy elmaradott mezőgazdasági országból közvetlenül válik szocialista országgá, kihagyva a kapitalista fejlődés lépcsőfokát." Ezen az alapon határozta meg a kongresszus és a Központi Bizottság a szocialista forradalom általános vonalát és a népgazdaság különböző ágainak fejlesztési irányát. A kongresszus irányvonala és a Központi Bizottság határozatai az új korszak jellegzetességeinek és tartalmának megfelelően,

[14] A kongresszust 1960-ban tartották.

híven tükrözik egy elmaradott mezőgazdasági ország – mint amilyen a miénk – szocializmusba való átmenetének törvényszerűségeit.

Korunkban, amikor a kapitalizmus a rothadás és a felbomlás szakaszába lépett, amikor a szocializmus megvalósult, világrendszerré, az emberi társadalom fejlődésének meghatározó tényezőjévé lett, a szocializmusba vezető út problémája történelmi szükségszerűségként vetődik fel, nemcsak a fejlett tőkésállamokban, hanem azokban a gazdaságilag elmaradott országokban is, amelyek visszanyerték függetlenségüket.

A Szovjetuniónak a fasizmus fölött aratott nagyszerű győzelmével és számos imperialista ország meggyengülésével, egy sor szocialista országnak a második világháború utáni megjelenésével szenvedélyes felszabadítási mozgalom robbant ki majd minden gyarmati és félgyarmati országban, hatalmas imperializmusellenes támadó erőt alkotva. Számos országban nemzeti és demokratikus jellegű hatalom jött létre, többé-kevésbé határozott formában – a munkásság és a parasztság erőinek fejlettségi fokától és az adott osztályerőviszonyoktól függően. Azokban az országokban, ahol a munkások és a parasztok döntő szerepet játszanak, és ahol a munkásosztály élcsapata a forradalom vezetője, ott a nemzeti és demokratikus forradalom győzelme nemcsak a nép győzelme az imperializmus és a feudalizmus felett, hanem a proletariátus győzelme is a hazai burzsoázia fölött – az új államhatalom diadala. *A nemzeti demokratikus forradalom helyes vitele tulajdonképpen a szocialista forradalom megindítása is.* A munkásosztály vezette munkás-paraszt állam azonnal; hozzálát a proletárdiktatúra történelmi feladatainak végrehajtásához a szocialista forradalom előmozdításához és a szocializmus építéséhez. Korunkban a munkásosztály által vezetett nemzeti demokratikus forradalom szükségszerűen összekapcsolódik a szocialista forradalommal.

Pártunk már megalakulása után, már első politikai téziseiben megjelölte, hogy a vietnami forradalomnak két szakaszon, a nemzeti demokratikus forradalmon és a szocialista forradalmon kell áthaladnia. Ez a tisztánlátó koncepció teljes mértékben megegyezik a marxizmus–leninizmus nagy eszméivel, korunk fejlődési tendenciáival, valamint népünk nagy törekvéseivel. Helyességét az utóbbi negyven esztendő forradalmi gyakorlata igazolta.

A történelem minden burzsoá forradalmának az volt az eredménye, hogy az egyik kizsákmányoló osztály diktatúráját egy másik kizsákmányoló osztályé váltotta fel. Mindegyik fenntartotta a kisebbség uralmát a többség fölött; és az egyetlen eszköz, mellyel egy kisebbség rákénysze-

rítheti az uralmát a többségre: az erőszak. Az erőszak és az elnyomás a burzsoá diktatúra természetéhez tartozik. Szabadság, egyenlőség, testvériség, emberi jogok, demokrácia... – mindezek a szép szavak alapjában véve csak arra valók, hogy megszilárdítsák a burzsoázia pozícióját, és biztosítsák vállalkozói szabadságát – kizsákmányolási szabadságát. Igazi demokrácia, a többség demokráciája nem lehetséges, ha az alapvető termelési eszközöket és a nemzet sorsa fölötti hatalmat egy kisebbség tartja a kezében. A proletariátus diktatúrája korunk tendenciájából sarjadó történelmi szükségszerűség; gyökeres társadalmi átalakulás ez, mely a dolgozó embereknek, vagyis a társadalom legnépesebb rétegeinek demokratikus szabadságjogokat ad, s a népet a társadalom, a gazdaság, a kultúra és a saját élete urává teszi. A nép ettől a perctől fogva valóban a történelem alanya és főszereplője. A proletariátus diktatúrája a többség, a dolgozó nép hatalma egy kizsákmányoló kisebbséggel szemben. Természetének nem az erőszak és az elnyomás a lényege, hanem sokkal inkább az építés és a szervezés. Ezért a proletariátus diktatúrája a legmagasabb fokú, a teljes demokrácia, ezer meg ezerszer demokratikusabb uralom, mint a polgári demokrácia.

Hazánkban akkor lát napvilágot a proletariátus diktatúrája, amikor a termelőerők még nagyon fejletlenek, amikor a szocializmus építésének még alig vannak meg a feltételei. A termelési mód válaszúton van: a szocializmus, avagy a kapitalizmus felé haladjon? Az utóbbi egyet jelent a tartós egy helyben topogással, a kisárutermelés fokán való megrekedéssel, de ha a szocializmust választjuk, akkor már kezdetben új termelőerőket és termelési viszonyokat, új gazdasági alapot és új felépítményt kell teremtenünk.

Ilyen körülmények között különös fontossága van a proletárdiktatúra cselekvő jellegének, építő és szervező szerepének, valamint annak, hogy a dolgozó tömegek társadalmi alkotó tevékenységük tudatára ébredjenek.

A proletariátus diktatúrájának minden országban meg kell oldania a „ki kit győz le" kérdését: kapitalizmus, vagy szocializmus legyen-e. A fejlett tőkésországokban, ahol a burzsoázia a fő ellenség, a kapitalizmus felöleli a termelési viszonyok teljes rendszerét, a nemzetgazdaság valamennyi területét, továbbá az elnyomó és kizsákmányoló rendszer szolgálatában álló hatalmas felépítményt. A hatalom kivívása és a proletárdiktatúra bevezetése után sem szűnik meg a burzsoázia és más reakciós erők elleni osztályharc, mely „szívós harc, véres és vértelen, erőszakos és

békés, katonai és gazdasági, pedagógiai és adminisztratív harc"[15] – a szocializmus sikeres felépítéséért. De, ahogy Lenin erre többször is rámutatott: „A proletárdiktatúra... nemcsak erőszak a kizsákmányolókkal szemben, sőt nem is legfőképpen erőszak. Ennek a forradalmi erőszaknak gazdasági alapja, életképességének és sikerének záloga az, hogy a proletariátus a társadalmi munkaszervezetnek magasabb típusát képviseli és valósítja meg, mint a kapitalizmus. Ez a lényeg. Ez a kommunizmus elkerülhetetlen, teljes győzelmének erőforrása, záloga."[16] Azokban az országokban, amelyek átugorva a kapitalista fejlődés szakaszát, egyenesen a szocializmus felé haladnak, a proletárdiktatúra legfontosabb feladatai közé tartozik a kapitalista szektor és mindenfajta kizsákmányolási forma eltörlése, a kisárutermelés spontán kapitalista tendenciájának megelőzése, mindennemű ellenforradalmi kísérlet megbuktatása, a rend és biztonság fönntartása, a honvédelmi képesség erősítése. Ez természetesen hosszú és bonyolult osztályharcban megy végbe. Meg akarjuk-e vívni ezt a harcot a teljes győzelemig, vagy sem – ez az egyik fő kérdés, amikor választanunk kell a munkásosztály forradalmi álláspontja és a kispolgári-burzsoá reformizmus között. Mindazonáltal az osztályharc tartalma nem korlátozódik csupán e kérdés eldöntésére, mert a burzsoázia és az egyéb ellenforradalmi erők legyőzéséhez, a szocializmus és a kommunizmus sikeres építéséhez nem elegendő a kizsákmányoló osztályok elnyomása, sem a népgazdaság kapitalista szektorának s egyéb kizsákmányoló formáinak eltörlése.

Különösképpen áll ez hazánk északi felének helyzetére, ahol a kisárutermelés dominál, és ahol a kapitalizmus úgyszólván ismeretlen; itt a kizsákmányoló osztályok kisajátítása egymagában nem elegendő a szocializmus alapjainak megteremtéséhez, és az ellenforradalmi erők elnyomása önmagában még nem garantálja a szocializmus sikerét. Az alapprobléma: az egyéni kisárutermelés beillesztése a szocialista termelési rendszerbe a szocializmus anyagi és technikai alapjainak, a gazdasági alapnak és a felépítménynek úgyszólván teljes megteremtése végett, a hármas forradalom segítségével. Ez a termelési viszonyok forradalma, a technikai forradalom, valamint az ideológiai és kulturális forradalom... Így – és csakis így – meg lehet akadályozni, hogy a kisárutermelés spontán módon a kapitalizmusba torkolljon, véglegesen ki lehet küszöbölni

[15] *Lenin* Összes Művei 41. köt. Kossuth Könyvkiadó 1974. 26. old.
[16] *Lenin* Összes Művei 39. köt. Kossuth Könyvkiadó 1973. 14. old.

a kapitalizmus és a burzsoázia újjáéledésének társadalmi-gazdasági feltételeit. Így biztosíthatjuk a szocializmus teljes és radikális győzelmét.

Következésképpen a kapitalista és a szocialista út közötti harc hazánk északi részén főképpen a következőkben áll: *át kell alakítani a kisárutermelés rendszerét szocialista termelési rendszerré, szilárdan meg kell alapozni a proletariátus diktatúráját, hogy ezzel egyidejűleg előmozdíthassuk a hármas forradalmat, melynek legfontosabb láncszeme a technikai forradalom. Ez az átmeneti időszak osztályharcának alapvető tartalma hazánk északi részében.*

Veszedelmes jobboldali hiba lenne, és bűn a forradalommal szemben, ha elmulasztanánk a kizsákmányoló osztályokkal és az egyéb reakciós erőkkel szembeni éberséget, kiváltképpen most, amikor hazánk a két rendszer, a kapitalizmus és a szocializmus világméretű konfliktusának körülményei között elkeseredett nemzeti háborút és osztályharcot kénytelen vívni az amerikai imperializmussal, a legvadabb imperializmussal szemben. De az is súlyos tévedés volna, ha túlbecsülnénk a kizsákmányoló osztályokat és az ellenforradalmi erőket, ha csak az elnyomás lebegne a szemünk előtt, és elfelejtenénk, hogy a szocialista forradalom megvalósításában a lényeg a szervezés, az építés, az elengedhetetlen hármas forradalom sikerre vitele.

A termelési viszonyok forradalma, a technikai forradalom, az ideológiai forradalom – a szocialista forradalom három alkotóeleme. Ez a három forradalom szoros kölcsönhatásban van egymással; mindegyik ösztönzőleg hat a másik kettő fejlődésére. Az új társadalom vagy az új típusú ember, az új termelési viszonyok vagy az új termelőerők nem a három forradalom valamelyikének termékei, hanem mindháromé együtt. Természetesen ebben a dialektikus összefüggésben mindegyik forradalomnak megvan a maga külön szerepe és hivatása, mindegyiknek a szocialista forradalom egyes konkrét feladatait kell megoldania.

A kapitalista lépcsőfokot kihagyó átmenet a szocializmusba mindenekelőtt azt jelenti, hogy kezdetben nem rendelkezünk nagyüzemekkel, fejlett anyagi és technikai alapokkal. Aligha lehet végrehajtani a szocialista iparosítást egy elmaradott, kisparcellás mezőgazdaság alapján, eleven kapitalista szektor jelenlétében, miközben az egyéni gazdaság percről percre szüli a kapitalizmust. A termelési viszonyok forradalma is szükséges ahhoz, hogy szabad utat nyithassunk a termelőerők fejlődésének és meggyorsíthassuk a technikai forradalmat, ahhoz, hogy biztosíthassuk a dolgozó népet: joga van hozzá, hogy a gazdaság ura legyen. A sikeres

forradalom funkciói közé tartozik a munkás-paraszt szövetség megszilárdítása, a proletárdiktatúra megerősítése is, továbbá a gazdasági és társadalmi viszonyok alapján végrehajtott ideológiai és kulturális forradalom, mely az új mentalitású ember kialakulásához szolgál alapul.

A termelési viszonyok forradalma mindenekelőtt abban áll, hogy eltörli a kapitalista szektort és vele az ember ember által való kizsákmányolásának rendszerét, hogy a paraszti és kézműipari egyéni gazdaságot szocialista kollektív gazdasággá alakítja, s hogy bevezeti a termelési eszközök közös népi tulajdonának mindkét formáját: az össznépi és a csoporttulajdont. Jóllehet ez döntő fontosságú átalakulás a társadalom élete szempontjából, de nem öleli fel a termelési viszonyok forradalmának egész tartalmát, mert a gazdaságnak csak akkor lehetünk valóban kollektív tulajdonosai, ha a termelési eszközök, a gazdaságirányítás és az elosztás gazdái vagyunk. Ezért, mihelyt biztosítottuk a dolgozó nép számára a termelési eszközök birtoklását, még egy sor fontos problémát kell megoldanunk: Hogyan irányítsuk a kollektív munkát? Miként kezeljük a kollektív javakat, hogy biztosíthassuk a lehető leggyorsabb bővített újratermelést? Hogyan érhetjük el a legracionálisabb munkamegosztást és a termelékenység maximális növelését? Hogyan szervezzük meg a társadalmi termelést, hogy egységes központi irányítás mellett a népgazdaság minden egyes ágazatának gazdái lehessünk regionális szinten és minden egyes dolgozó viszonylatában? Hogyan kell elosztanunk a jövedelmeket, hogy biztosítva legyen a bővített újratermeléshez szükséges felhalmozás, s ugyanakkor javíthassuk a lakosság életszínvonalát, ösztönözve a munkakedvet, a szocialista, kollektív szellemet, foglalkozva a nép anyagi életének minden oldalával, szüntelenül és gyors ütemben fejlesztve a kultúrát, a köznevelést, a tudományt s a technikát? Hogyan használjuk a különféle gazdasági és adminisztratív eszközöket, hogy a szocialista gazdasági szervezetek megszilárduljanak és minőségi színvonaluk emelkedjen? Közben párhuzamosan állandóan szélesítenünk kell a szocialista munka hatósugarát, egyéni termelőket kell bevonnunk a szövetkezetekbe, meg kell erősítenünk a piac ellenőrzését, harcolnunk kell a spekuláció ellen, s szüntelenül javítani e munka közben elkövetett hibáinkat.

Ezek a termelési viszonyok forradalmának égető, súlyos és bonyolult problémái, amelyek jelenleg mind országos szinten, mind regionálisan, valamint termelőegységenként egyaránt fennállnak. Ha ezeket megoldjuk, megteremthetjük és teljessé tehetjük a dolgozó nép kollektív uralmát a

gazdaságirányításban, valamint a termelt javak elosztásában, és befejezhetjük a szocialista átalakítást.

Mivel a kisárutermelésről közvetlenül a szocializmusra térünk át, a termelési viszonyok forradalma mellett véghez kell vinnünk a technikai forradalmat is, hogy gépesíthessük a kisipari munkát, hogy lerakhassuk a szocialista társadalom új anyagi és technikai bázisát. Pillanatnyilag számos társadalmi átalakulás folytán megszűnt az elnyomás és a kizsákmányolás, a dolgozó emberek egyenlőek, szabadok, ők az ország gazdái. Ám ez az egyenlőség, ez a szabadság, ezek a tulajdonosi jogok önmagukban még nem elegendőek, mert a dolgozó nép anyagi és kulturális élete még nagyon gyönge anyagi és technikai alapokon nyugszik. „A kommunizmus = szovjethatalom plusz villamosítás." Lenin híres képletének segítségével érthetőbbé válik a probléma. A szovjethatalom a proletariátus diktatúráját jelenti, a dolgozó nép jogát ahhoz, hogy önmaga ura legyen, a „villamosítás" pedig az elektromosságra épített nagyipart, az új társadalmi rendszer anyagi és technikai alapját. Ha a két tényezőből bármelyik hiányzik, nem lehet elérni sem a szocializmust, sem a kommunizmust. Minthogy mi a kisárutermelés rendszeréből indulunk el, borzasztóan hiányzik az, amit Lenin „villamosításnak" nevez. Csakis ennek birtokában szilárdíthatjuk meg a szocialista gazdasági rendet, a munkásparaszt szövetséget és a proletárdiktatúrát, csakis így tudjuk felszámolni a kisárutermelői szemléletet és szokásokat, erősíteni és fejleszteni a szocialista ideológiát, csakis így biztosíthatunk dolgozó népünknek jólétet s valóban civilizált életet, csakis így tehetjük dolgozó népünket, nemcsak a társadalom, hanem a természet urává is. E rendkívül fontos célt tartva szem előtt hangsúlyozta pártunk a technikai forradalom kulcsfontosságú szerepét.

A technikai forradalom és a termelési viszonyok forradalma között dialektikus kölcsönhatás van. A termelési viszonyok forradalma megnyitja az utat a technikai forradalom előtt, létrehozza annak társadalmi, gazdasági feltételeit, emez viszont megszilárdítja az új termelési viszonyokat, megteremti a szocialista termelési viszonyok folyamatos tökéletesítésének anyagi és technikai előfeltételeit. Helyes gazdasági irányvonal mindenekelőtt csak az lehet, amely a kétféle forradalmat egyidejűleg előreviszi, és dialektikus kölcsönhatásukat a lehető legjobban elő tudja segíteni. Egyfelől teljes mértékben érvényre kell juttatni a szocialista termelési viszonyok dinamikus voltát, az új társadalmi munkamegosztás gyors kialakítása, a termelés fejlesztése, a nép életszínvonalának emelése

és a szocialista iparosításhoz szükséges felhalmozás gyors növelése végett; másfelől a termelőerők fejlődési szintjét követve törekedni kell az új termelési viszonyok szakadatlan tökéletesítésére, és állandóan érvényre kell juttatnunk – kiváltképpen a gazdaságirányítás területén – „úttörő" és „ösztönző" szerepüket a termelőerők fejlődésében.

Jelenleg a szocialista táborban csakúgy, mint a világ számos más országában, új tudományos-technikai forradalom zajlik. Ezért kell hazánkban a termelőerőknek egyidejűleg *fokozatosan* – a kisárutermelésből a nagyüzemi termelésbe való átmenet törvénye alapján – és *ugrásszerűen* is fejlődniük, mivel közvetlenül a gépesítésre és az automatizálásra, főképpen a gépesítésre törekszünk.

Egyfelől ahhoz, hogy lépésről lépésre eljussunk a félgépesítéshez és a gépesítéshez, ki kell tudnunk használni a kézműiparban rejlő minden lehetőséget, fejlesztenünk kell a helyi ipart, és azt – az új munkamegosztás bevezetése végett – szorosan össze kell kötnünk a mezőgazdaság fejlesztésével, megteremtve a nagyipar megszületésének feltételeit. Másfelől támaszkodnunk kell a szocialista gazdasági rend fölényére, a testvéri országok tevékeny segítségére és a nemzetközi kapcsolatokra, hogy teljes erőnkből felépíthessük a modern nagyipart, miáltal ugrásszerű fejlődést érhetünk el gazdasági és technikai téren, mi több, megvalósíthatjuk egész gazdaságunk modernizálását. Ez a legjobb út a műszaki forradalom sikeréhez, a szocialista nagyüzemi termelés gyors felépítésére és rohamos modernizálására.

A szocializmus építése nem korlátozódik csak az új gazdaság, az új társadalom létrehozására, hanem magában foglalja az új, a szocialista ember kikovácsolását is: az emberek valódi értékekre tesznek szert, lehetőségük nyílik önmaguk teljes kifejlesztésére, és arra, hogy a történelem tudatos alkotói legyenek. A társadalmi tudat átalakításának elengedhetetlen feltétele a társadalmi lét átalakítása, az új ember pedig csak az új társadalom építésének folyamatában születhet meg – a tömegek forradalmi mozgalmából és gyakorlati tetteiből. Az ember átalakulása, ideológiájának megváltozása azonban mégsem spontán folyamat. Nem is lehet az. Különben is – mint Ho Si Minh mondotta – „a szocializmus építéséhez mindenekelőtt *szocialista emberek kellenek*". Ezért kell a gazdasági forradalommal párhuzamosan hozzáfognunk az ideológiai és kulturális forradalomhoz is, az egész társadalom, a széles tömegek ideológiai, erkölcsi és kulturális életének megváltoztatása céljából. Hazánkban például a szocializmusba való átmenet – a kapitalista lépcsőfok érintése nél-

kül – új fejlődési mód, mely gazdag alkotószellemet és sok tudást kíván; de a mi társadalmunkban élő gondolkodásmód és szokások még magukon viselik a kisárutermelő rendszer mély nyomait: népünk kulturális, tudományos és műszaki színvonala még alacsony. Ezért az ideológiai és kulturális forradalomnak rendkívül nagy a jelentősége.

A szocialista ember magasztos emberi erényei kommunista életszemléletét tükrözik: tántoríthatatlanul hű osztályához és a nemzethez, tudatában van annak, hogy az ország kollektív tulajdonosa, s a „mindenki egyért, egy mindenkiért" jelmondat szerint él és dolgozik. Ez a kollektív tulajdonosi tudat, amit ki akarunk kovácsolni, a munkásosztály pozícióján alapszik. Ez a tudat nemcsak a tőkések és a kisárutermelők magántulajdonosi szemléletével áll ellentétben, hanem a korporációs rendszer „közösség"-eszméjével is, amely a kis közösségeket elszakítja a proletárállam központosított vezetésétől, és egymással is szembeállítja őket. A kollektív tulajdonosi tudat mindenekelőtt a munka, a termelés és a közös javak megbecsülésében fejeződik ki. Ha egyszer a proletariátus a hatalom és a társadalom gazdája, nyilvánvaló, hogy ez az osztályálláspontja. A kollektív tulajdonosi tudat tökéletesen idegen a bérmunkás, a tisztviselő szemléletmódjától; ellentétben áll mindenféle anarchista megnyilvánulással, a felelőtlenséggel a munkában és a mindennapi életben, ellentétben áll a másokon élősködők anyagias, hazug és naplopó mentalitásával, ellentétben áll a valóságtól, a termeléstől elidegenedett mindennemű bürokratizmussal. Igen fontos, hogy jól megértsük: a tulajdonosi jogok gyakorlása a végzett munka minőségének a függvénye, a magas színvonalú anyagi és kulturális élethez pedig, ami elengedhetetlen követelménye a szocializmusnak, magas fokú termelékenység szükséges.

A tulajdonosi öntudat nem elég, szükség van tudományos ismeretekre is. Csakis ezek birtokában válhatunk a társadalom és a természet uraivá, csak így vihetjük sikerre a szocialista átalakítást, a szocializmus építését. Forradalmi szenvedély nélkül nincs forradalmi cselekvés. Ám a lelkesedés egymagában többé-kevésbé csak a régi társadalom lerombolására elegendő, az új felépítésére már nem. A szocialista társadalom építéséhez minden meglevő tudományos ismeretet teljes mértékben fel kell használni: a társadalomtudományok, a természettudományok és a műszaki tudományok eredményeit – csakis ezen az úton érkezhetünk el a civilizáció csúcsaira. A szocialista embernek élenjáró kulturális, tudományos és műszaki színvonalon kell állnia, el kell sajátítania és tudnia kell alkalmazni a társadalmi és a természeti törvényeket, át kell vennie a múlt örökségét

és alkotó módon tovább kell fejlesztenie mindazt a kulturális és tudományos értéket, amit az emberi értelem nemzedékek során felhalmozott.

A szocialista embert lángoló hazafiasság, honfitársai és elvtársai iránti mélységes szeretet, valamint a függetlenség és a szabadság rettenthetetlen akarása fűti. Inkább feláldoz mindent, minthogy a haza függetlensége elvesszen, minthogy rabszolgává kelljen süllyednie. Forradalmi hősiességről tesz tanúbizonyságot nemcsak a haza védelmében, hanem az új társadalom építésének alkotó munkájában is. Mélyen áthatja a proletár nemzetköziség; tökéletesen össze tudja egyeztetni a nemzet törvényes érdekét a nemzetközi munkásmozgalom általános érdekével, harcol mindenfajta szűk nacionalista vagy soviniszta tendencia ellen.

A vietnami szocialista embernek nemcsak a modern civilizáció legkorszerűbb vívmányait kell elsajátítania, hanem ápolnia, terjesztenie kell mindazokat a szép nemzeti erényeket, amelyek több mint négyezer éves történelemben gyökereznek.

Ilyen embereket nevelni, kialakítani – ez az ideológiai és kulturális forradalom célja. Minél gyorsabb lesz ez a forradalom, annál inkább meggyorsítja a termelési viszonyok és a technika forradalmát. És megfordítva: a termelési viszonyok és a technika forradalma megteremti az ideológiai és kulturális forradalom kiszélesedéséhez, vívmányainak megszilárdításához szükséges gazdasági és technikai alapokat.

A hármas forradalom győzelmes véghezvitele hazánkban egyenlő a szocializmus sikeres építésével, országunk átalakításával virágzó szocialista országgá, amelynek ipara és mezőgazdasága modern, kultúrája és tudománya élenjáró, és amely képes a népnek tisztes anyagi létet, gazdag szellemi életet nyújtani, gazdasági potenciálját növelni és honvédelmét erősíteni. A proletariátus diktatúrájának megerősítése, a párt vezető szerepének, az állam szervező és irányító szerepének, a dolgozó tömegek kollektív tulajdonosi öntudatának a legteljesebb mértékben való érvényesítése is szükséges ahhoz, hogy győzelmesen végigvigyük a hármas forradalmat, amelynek kulcspontja a technikai forradalom. Ez a hazánkban folyó szocialista forradalom alapvető és törvényerejű irányvonala. Szilárdan megmaradni ebben az irányban, alkotó módon megvalósítani ezt a célt mind országos szinten, mind alsóbb fokon és a szakterületeken, konkrét célnak tekinteni a szocialista nagyüzemi termelés lépésről lépésre folyó nyugodt és harmonikus felépítését, állandóan emelni a nép életszínvonalát – ezek pártunk, államunk és népünk legfontosabb feladatai a szocialista forradalomban.

Le Duan: A vietnami forradalom. Kossuth Könyvkiadó 1971. 9–87. old.

A KÁDEREK SZERVEZÉSÉRŐL

Részlet a „Néhány káderproblémáról és a szervezésről a szocialista forradalomban" c. írásból. (1973)

A mi erőnk a szervezettség

Nem beszélhetünk a káderek kérdéséről úgy, hogy ne beszéljünk a szervezésről. De a szervezés rendkívül bonyolult kérdés, egész tudomány. Nem lehet akárhogyan szervezni, ennek megvannak a maga törvényei. A szervezés biztosítja a politikai irányvonal és a politikai feladatok végrehajtását, tehát úgy kell csinálni, hogy megfeleljen a politikai követelményeknek. Minden tevékenységi terület sajátos, céljainak megfelelő szervezést kíván. Például a termelésben a munkásokat, a munkaeszközöket és a munka tárgyát kell megszervezni, a harcban a fegyveres harcosokat és a hadianyagot, mindazt, ami szükséges ahhoz, hogy legyőzhessük a minket fenyegető felfegyverzett, jól szervezett ellenséget. Nyilvánvaló, hogy a gazdasági törvények mások, mint a háború törvényei. Így sem a szervezet, sem a szervezés módszerei nem lehetnek azonosak a különböző területeken. A dolgok, a gazdasági és társadalmi folyamatok szüntelenül fejlődnek, és a szervezésnek az a szerepe, hogy erőteljesen ösztönözze ezt a fejlődést. A szervezésnek ugyanakkor nagyon dinamikusnak és rugalmasnak kell lennie. Csak akkor lehet maximálisan hatékony, ha tökéletesen alkalmazkodik tárgyához és annak fejlődési törvényeihez. Ellenkező esetben a fejlődés gátjává válik. A szervezés lehet nagyon forradalmi, mint ahogy lehet nagyon konzervatív is. Akkor a legforradalmibb, ha tökéletesen alkalmazkodik az élet szükségleteihez. És rendkívül konzervatív is lehet, mert gyakran igen nagy tehetetlenségi erőt jelent, miközben az élet megállás nélkül fejlődik és halad előre. A nagyipar szervezettsége forradalmi jellegű; a kisipari szervezet a legnagyobb mértékben konzervatív.

Szervezettségünk jelenleg sok területen a kézműiparnak van aláren-

delve, sok tekintetben több mint elmaradott, primitív, és ez tehetetlenségre vezet. Nyilvánvaló, hogy itt egész forradalomra van szükség a szervezésben, kezdve az apparátus szerkezetén, a tevékenység módszerén, belső viszonyokon és a munkamódszereken keresztül, egészen a káder-munkáig. Egyes vélemények szerint elérkezett a pillanat, amikor határozottan és bátran leválthatunk néhány olyan kádert, akik ahelyett, hogy előrelendítenék, komolyan akadályozzák az egész apparátus jó működését. Ez feltétlenül szükséges. De őket olyan káderekkel kell pótolni, akik jó szervező készséggel rendelkeznek, akik nem csupán hűek és odaadóak, hanem arra is képesek, hogy magukévá tegyék és alkotó módon alkalmazzák a párt és az állam politikai irányvonalát, és mozgásba hozzák az egész apparátust. Akárhogyan áll is a dolog, mindig szem előtt kell tartanunk, hogy végső soron és mindent összevetve a mi erőnk a szervezettségben van, hogy egész munkánk hatékonyságának alapja a szervezettség. Rendszerünk megingathatatlan szilárdsága és ereje nem egy vagy két különlegesen tehetséges emberen nyugszik, hanem a szervezettségen, a szocialista elveken alapuló gazdasági-társadalmi és politikai struktúra egészén, amit mindenáron létre kell hoznunk.

Munkánk rendkívül bonyolult és nehéz, mivel elmaradott mezőgazdaságot, kisüzemi termelést örököltünk. Úgyszólván puszta kézzel kell megteremtenünk mindent: a modern ipart, a korszerű mezőgazdaságot, az élenjáró kultúrát és tudományt. Új rendszert, új gazdaságot, új típusú embereket kell kialakítanunk. És a szervezésen múlik, milyen útonmódon, milyen eszközökkel, milyen formában és milyen sorrendben tudjuk ezt megoldani, hogy véget vessünk az évszázados stagnálásnak.

Ez a nehézség annyival is nagyobb, hogy mi gyengék vagyunk a gyakorlati szervezést illetően, és ez a súlyos gyengeség történelmi örökség. Meg kell mondani, hogy a nehézség már ott kezdődik, amikor nem vesszük figyelembe a szervezés fontosságát, nem értjük meg a szervezettségben rejlő erőt. A kisárutermelők, a kézművesek nem érthetik ezt meg, mert élet- és munkakörülményeik szervezetlenek és állandóan újratermelik a szervezetlenséget. Csak a nagyipari munkások érthetik meg a szervezettségben rejlő erőt, mert ennek forrása a nagyipar. A konfucianizmus évszázados befolyása is visszahúzó erőt jelent. A konfucianizmus annak az önző, individualista erkölcsnek a maradványait hagyta ránk, amely a feudális rendszer, a magántulajdon és a kasztok terméke. Ebben minden ellentétes a mi forradalmi világnézetünkkel, a szocializmus építéséért folyó nagy szervezési munkánk követelményeivel. Csak a marxizmus–

leninizmus, a szervezett proletariátus forradalmi tudománya teszi lehetővé számunkra a szervezettség erejének, a szervezett munkásosztály és a dolgozó nép erejének a megértését.

Érdemes elgondolkodnunk Lenin szavain és levonni belőlük a szükséges következtetéseket: „Adjatok nekünk egy forradalmárokból álló szervezetet – és kifordítjuk sarkából Oroszországot!"[1]; „A proletariátusnak a hatalomért vívott harcban nincs más fegyvere, mint a szervezet."[2] És – miként újra meg újra hangsúlyozza – az egész munka lényege: „...szervezni, szervezni és újra szervezni".[3] Lenin megállapította, hogy miután a proletariátus már megszerezte a hatalmat, az a feladata, hogy erejét a szocialista forradalom legfontosabb és legnehezebb területére „a szervezési feladatra összpontosítsa".[4]

Az ideológia és a szervezettség egysége

Szakítanunk kell azzal a helytelen gyakorlattal, hogy előtérbe helyezzük az ideológiát (gyakran anélkül, hogy igazán megértenénk), és elhanyagoljuk a szervezést. A forradalom véghezviteléhez egyaránt szükséges forradalmi ideológia és szervezettség. A szervezettség kezeskedik az ideológiáért, a szó és a tett egységéért. Ideológiáról beszélni szervezettség nélkül üres fecsegés. Olyan ez, mintha – a régi idők kispolgári értelmiségének rossz szokása szerint – az erkölcsről prédikálnánk ahelyett, hogy megvalósítanánk a gyakorlatban. A gyakorlat maga a szervezés. Ahhoz, hogy valamit a gyakorlatban megvalósítsunk, szervezésre van szükség, egyesíteni kell az ideológiát a szervezéssel. Forradalmi gyakorlat nem képzelhető el forradalmi ideológia nélkül. Minden forradalmat elő kell készíteni és kellő ideológiai agitációval kell alátámasztani. Minél nagyobb a forradalmi változás, annál inkább szükség van a széles körű ideológiai agitációra. Forradalmi elmélet és ideológia nélkül nincs forradalmi mozgalom, nincs forradalmi tett. De az elmélet és az ideológia önmagában nem elég. Miként Marx mondja: az ideológia lényegében semmit sem tud megvalósítani. Az ideológia megvalósításához emberekre van szükség, akik a gyakorlati erőket felhasználják. Ez annyit jelent

[1] *Lenin* Összes Művei 6. köt. Kossuth Könyvkiadó 1964. 117. old.
[2] *Lenin* Összes Művei 8. köt. Kossuth Könyvkiadó 1965. 389. old.
[3] *Lenin* Összes Művei 35. köt. Kossuth Könyvkiadó 1972. 386. old.
[4] *Lenin* Összes Művei 36. köt. Kossuth Könyvkiadó 1972. 155. old.

hogy az ideológiai célok megvalósításához szervezetet kell létrehozni; meg kell szervezni az embereket, hogy az adott ideológiának megfelelően cselekedjenek. A káderprobléma éppen abból következik, hogy meg kell valósítani a párt irányvonalát és politikáját a forradalmi gyakorlat szükségletei szerint. Ha a káderekről beszélünk, a szervezettségről beszélünk. Megfontoltságra, gyakorlati érzékre és erős forradalmi elszántságra van szükség ahhoz, hogy kellőképpen számot vethessünk a szervezet fontosságával és erejével, ezáltal a káderkérdés jelentőségével, számba vehessük a káderekkel szemben támasztott követelményeket az ideológia, a forradalmi lelkesedés, az erélyes elszántság, a hozzáértés és az alkotókészség terén.

Ki kell építeni a legmegfelelőbb kapcsolatok rendszerét a párt, az állam és a tömegek között

Szervezési tevékenységünk elsőrendű feladata az, hogy mind országos, mind regionális szinten, a különböző ágazatokban, alulról felfelé és felülről lefelé egyaránt kiépítsük a legjobb kapcsolatokat a párt, az állam és a néptömegek között, olyan kapcsolatokat, amelyek híven tükrözik az új rendszer lényegét. Ez a legnagyobb és leghatékonyabb hajtóerő, amely képes arra, hogy meggyorsítsa a szocializmus építését gazdasági és kulturális téren, valamint a sokoldalúan fejlett társadalmi és emberi kapcsolatok kiépítését. A megfelelő kapcsolatoknak ez a rendszere a párt sokoldalú és osztatlan irányító tevékenységének a legjobb biztosítéka, lehetővé teszi, hogy irányítsa a társadalom fejlődését, és hatékony szerepet játsszon az állam gazdasági és kulturális életében. Így lehet feltétlenül biztosítani azt, hogy a dolgozó nép érvényesíthesse jogait, hogy valóban kollektív tulajdonos legyen és alkotó módon formálja a történelmet.

A káderkérdést e viszonyok rendszerén belül és a szükségleteknek megfelelően kell fölvetni.

A párt a szocializmus építése során nem irányíthatná a társadalmat és a népet állam nélkül, az állam közvetítő szerepe nélkül. A dolgozó nép nem válhatna a társadalom gazdájává és nem folytathatná művét a párt irányítása nélkül, mivel a párt képviseli legjobban az ideológiát és a kollektív szuverenitás irányvonalát, a társadalom történelmi fejlődéstörvényeinek megfelelően. A nép a társadalom gazdája a párt vezetése alatt,

a saját maga által alapított és irányított állam közvetítésével. Az állam nem is lenne proletárállam, ha nem a dolgozó nép hatalmát testesítené meg, és ha tevékenysége nem a párt és munkásosztály marxista–leninista irányvonalán alapulna.

Az államot irányító politikai párt természetesen az állami és társadalmi tevékenység minden területén kialakítja szervezeteit, meghonosítja munkamódszereit és oda irányítja aktíváinak és kádereinek legnagyobb részét. A párt szelleme lényegében az állam minden tevékenységét, a politikai, katonai, gazdasági, kulturális és társadalmi élet egészét áthatja. A párt a társadalom életének középpontja, mozgásba hozza a rendszer egész mechanizmusát és előrelendíti a társadalom egészét.

Ebből láthatjuk, mennyire fontos a kádermunka, hogy a káderekkel szemben új követelményeket kell támasztani. Rengeteg új terület van: az ipar, a mezőgazdaság, a kereskedelem, a kultúra, a tudomány, az oktatás, a honvédelem, a törvényhozás stb. – ezeket a káderekneк ismerniük kell, mert különben semmit sem értenek a párt politikájából és irányvonalából, és nem tudnak hozzájárulni azok kidolgozásához, fejlődéséhez és megvalósításához; röviden, képtelenek vezetni.

Ezenfelül: az állam közvetítésével, az állam útján kell irányítani. A párt irányvonalát, konkrét politikáját és határozatait állami utasításokká és tevékenységgé kell átalakítani. Az állam a népnek mint kollektív tulajdonosnak a legmagasabb rendű, legszélesebb körű és legkoncentráltabb szervezete. A párt vezeti a népet, de nem helyettesíti az állam urának szerepében. Irányítja az államot, de nem kormányoz az állam helyett. A proletárállam és nem a párt gyakorolja a proletárdiktatúrát. A párt irányító szerepe az államon belül azt jelenti, hogy a párt egész politikáját állami utasításokká, tervekké és döntésekké kell átalakítani, amelyeket állami formában fejeznek ki és hajtanak végre, az állam szervezeti eszközeivel és módszereivel; röviden, ezeket állami ügyekké kell átformálni. Ez pedig nem olyan egyszerű. „Amikor egy új osztály átveszi az egész hatalmat, ezúttal nemcsak a politikai, sőt főleg nem a politikai, hanem a gazdasági hatalmat, vagyis a mindennapi emberi élet legmélyebb alapjait érintő hatalmat – mégpedig egy olyan osztály, amely az emberiség történetében először magával vonja a lakosság óriási többségét, a dolgozók és kizsákmányoltak egész tömegét –, feladataink bonyolultabbakká válnak"[5] állapította meg Lenin.

[5] I. m. 357. old.

A proletárállam apparátusa nem egyszerűen kormányapparátus. Ez egyúttal a gazdasági vezetés intézményrendszere, amely szabályozza a társadalmi termelést a szocializmus gazdasági törvényeinek okos alkalmazásával, eleget téve a szocialista termelés és fejlődés objektív követelményeinek. Ebből kell kiindulni ahhoz, hogy meghatározzuk a gazdaságot irányító állam struktúráját, feladatait, szervezeteinek munkamódszereit, (ilyenek például az iparügyi, mezőgazdasági, kereskedelmi minisztériumok). Mindeddig nem volt világos koncepciónk e kérdést illetően, és nem is jártunk el helyesen. Ennek következtében számos, a gazdasági irányításért felelős állami szervezetben bürokratikus és túlságosan adminisztratív rendszer alakult ki.

Az állam mint a gazdasági irányítás és a termelési apparátus szervezete a gazdasági szervezet része, az alapvető termelési eszközök tulajdonosa, a társadalmi termelés tevékeny szervezője és irányítója. Az objektív gazdasági törvényeket és a szocialista gazdálkodási elveket követve meg kell tanulnunk állami módszerekkel igazgatni, ezeket alkalmazva a gazdasági és társadalmi vezetés munkastílusában és szabályozásában. Aki államról beszél, törvényhozásról is beszél. A társadalmat és a gazdasági rendszert törvényhozás útján kell irányítani. Csakis az állami csatornákon, állami igazgatáson, rendelkezéseken és normákon, a gazdasági és a törvényhozási rendszer egészén keresztül valósítható meg a párt irányvonala és politikája. Azelőtt a párt által ajánlott irányvonal és politika az egyes emberek és csoportok körében kifejtett propaganda és szervezés útján jutott el a tömegekhez és valósult meg. Ma már ez nem elegendő: sokkal átfogóbb, az állampolgárok millióit és tízmillióit érintő nagyszabású szervezeti intézkedésekre van szükség. Ez csak az állami törvényhozás eszközével valósítható meg, mert ez fejezi ki a dolgozó nép érdekeit és akaratát. Az egész állami törvényhozás és a gazdasági törvényhozás a párt irányvonalának és politikájának van alárendelve, a nép érdekeit és akaratát fejezik ki azok a hatalmas és hatékony szervezeti eszközök, amelyeknek célja a párt által meghatározott irányvonal, politika és feladatok megvalósítása a proletárdiktatúra segítségével. De kádereink jó része nem tudja ezt vagy nem szokott hozzá. Mi több, akadnak olyanok is, akik súlyos tehernek, akadálynak tekintik, és megpróbálják megkerülni. Mi következik ebből? Egyrészt önkényeskedés, a hatalommal való visszaélés, másrészt anarchia. Mindez annak a jele, hogy semmibe veszik az állami törvényeket. Ennek felszámolására az ideológiai nevelés egymagában nem elegendő. A törvényhozást is meg kell szilárdítani,

annyira tökéletesíteni kell a szervezeti előírásokat, a jogi szabályozást a fegyelmet stb. hogy senki se járhasson el másként, bármilyen beosztás, ban legyen is. Ebben rejlik azoknak a szervezeteknek az ereje, amelyek az embereket irányítják. Ez az erő nyújtja és biztosítja az ember számára a legteljesebb szabadságot, mert kifejezi a közösség érdekeit és érvényre juttatja minden állampolgár törekvését abban az új társadalomban, amelynek ő a gazdája.

Állami módszerekkel és állami stílusban kell dolgozni, de egy pillanatra sem szabad elfelejteni, hogy államunk proletárállam, a nép állama és hogy társadalmunk egyetlen gazdája a nép. Az állam nem gazda, aki kordában tartja a népet; maga a nép –, beleértve a munkásosztályt, a kollektív parasztságot és a szocialista értelmiséget –, amely állammá szerveződve, a párt irányítása alatt munkálkodik az új társadalom felépítésén. Ez az építés maguknak a tömegeknek a műve.

Fontos feladatunk, hogy rendszeresen neveljük a tömegeket, felébresszük öntudatát, emeljük politikai és kulturális színvonalát. Ki kell építenünk a szervezeti viszonyok és cselekvési módszerek legalkalmasabb rendszerét, amely biztosítja a dolgozó tömegek részvételét az állami és gazdasági, valamint a társadalmi ügyek irányításában. Csak széles körű, aprólékos és türelmes szervező munkával, szüntelen erőfeszítésekkel, sok töprengés, kísérletezés, ellenőrzés és ismételt módosítások árán tudjuk megteremteni az államszervezési, gazdasági, tömegszervezeti és társadalmi irányítási formák olyan rendszerét, amely igazságos és megfelel a társadalom létfeltételeinek és a fejlődés törvényeinek.

Összekapcsolni a párt és az állam cselekvési egységét a néptömegek határtalan alkotó kezdeményezésével: ez rendszerünk fejlődéstörvénye. Ebből a törvényből, ebből az elvből kiindulva kell megközelíteni a káderkérdést és a szervezeti kérdést, ebből kiindulva kell követelményeket támasztani mind a káderekkel, mind a szervezettel szemben.

A hatalmon levő, az államot vezető kommunistákra nézve az egyik legnagyobb és legfenyegetőbb veszély, hogy elvesztik kapcsolataikat a néptömegekkel, és megfosztják őket tulajdonosi joguktól. A kommunisták, a kommunista párt ereje a tömegekhez való hűségen múlik. Ezt világosan kell látnunk, és tökéletesen érvényesítenünk kell cselekvési és szervezeti módszereinkben.

A káderek teremtik meg a tömegmozgalmakat, viszont ezekből kerülnek ki a káderek, ez a káderkérdés egyik fő törvénye. Valamennyi szervezési és cselekvési módszerünknek, egész állam- és gazdaságirányítási

rendszerünknek biztosítania kell, hogy a dolgozó nép teljes mértékben élvezze kollektív tulajdonosi jogait, mozgósítania kell a tömegek minden erejét, tehetségét, egész alkotóképességét anyagi és erkölcsi téren egyaránt, hogy széles körű, hatalmas, jól szervezett és hatékony mozgalmat bontakoztathasson ki a szocializmus építéséért. A káderekneknek eggyé kell válniuk a tömegekkel e mozgalomban, és példát kell mutatniuk. Arra van szükség, hogy kádereink meggyőzzék és szervezzék a tömegeket, ismerjék gondolkodásmódjukat és vágyaikat, érdeklődjenek mindennapi problémáik iránt. A káderek legyenek nagyon szerények és egyszerűek, figyeljenek mindenkinek a véleményére, gyűjtsenek tapasztalatokat és bővítsék ismereteiket. Sohase vonják ki magukat a tömegek ellenőrzése alól. A mozgalom így folyamatosan ki fogja képezni az új kádereket, a néptömegekből származó jó szervezőket, munkásokat, szövetkezeti parasztokat, népi értelmiséget, egyszóval olyan embereket, akik áldozatos munkájuk és alkotó szellemük segítségével a legnagyobb mértékben hozzájárulnak a szocializmus megvalósításához, és bebizonyítják mély ragaszkodásukat a szocialista eszményhez. Így formálódik ki a szocializmus új embere, akinek a jellemző vonása az öntudat, a kollektív szellem, a munkához való új viszony, a szervezőkészség és a magas fokú fegyelem. Szorosan kapcsolódva a társadalmi közösséghez a közös ügyért folytatott harcban, szüntelenül nemesíti és fejleszti erkölcsi tulajdonságait és szellemi képességeit, az olyan emberrel szemben támasztott követelményeknek megfelelően, aki gazdája a társadalomnak, a természetnek és ura saját magának. A közösségi szellemtől áthatva tudja, hogy boldogulása, személyes jövője elválaszthatatlan a közös jóléttől, a közösség és az egész társadalom jövőjétől. Egyén és közösség egyet jelent; egy mindenkiért és mindenki egyért. Ha ezek az emberek – felismerve, hogy egyéni érdekeik egyek a társadalom érdekével – minden erejüket és képességüket a közösség, a társadalom szolgálatába állítják, akkor mindenki szeretni és tisztelni fogja őket. És ilyen emberek egyre nagyobb számban nevelődnek ki társadalmunkban. Ilyenek mindenekelőtt az amerikai agresszió elleni hazafias küzdelem hősei és harcosai, a termelő munkában, a szocializmus építésében élenjáró dolgozók. Így sohasem apad ki káderutánpótlásunk. Csak az a fontos, hogy megtaláljuk és bátorítsuk őket, gondoskodjunk továbbképzésükről és fejlődésükről.

Le Duan: Écrits. Éditions en langues étrangères, Hanoi 1976. 475–489. old.

ELŐRE A JÖVŐ FELÉ!

Beszéd a győzelem ünnepén,
1975. május 15-én

Egész hazánk lakossága, negyvenötmillió ember, végtelen örömmel ünnepli ma az 1975. tavaszi felkelés és általános offenzíva nagy győzelmét. Azt a győzelmet, amely véget vetett az agresszorok háborújának és az amerikai imperializmus neokolonialista elnyomásának; amely felszabadította a szívünknek oly drága Dél-Vietnamot, és győzelmesen zárta le azt az idegen elnyomók elleni háborút, mely a leghosszabb, legkeményebb és legnagyobb volt népünknek az idegen elnyomók elleni harca során.

Köszöntjük dicsőséges hazánkat, amely mostantól fogva megszabadult a szolgaságtól és a kettéosztottságtól. Köszöntjük szép országunkat, amely ezentúl független és szabad, az északi Lang Sontól egészen a déli Ca Mau-fokig, és mindörökre az is lesz!

Köszöntjük négyezer éves történelmünk új korszakát, azt a korszakot, amelyben a békés, független, újraegyesített, demokratikus és virágzó Vietnam erőteljes fellendülésnek örvend majd, ahol a dolgozó nép ura lesz saját sorsának, egyesíteni fogja erőit, hogy önmaga és a következő nemzedékek számára gazdag és boldog életet építsen.

Dicsőség Ho Si Minh elnöknek, a nagy nemzeti hősnek, aki dicsőséggel halmozta el országunkat, az első vietnami kommunistának, aki létrehozta és megszervezte pártunkat, aki a viharral és a tengerárral dacolva biztos kikötőbe vezette a vietnami forradalom hajóját. Nagy meghatottsággal gondolunk a szeretve tisztelt Ho apóra, akinek szavai még visszhangzanak fülünkben: „Bármilyenek legyenek a nehézségek, bármekkora legyen a nélkülözés, népünk győzni fog. Az amerikai imperialistáknak okvetlenül el kell kotródniuk. Hazánkat kétségtelenül egyesíteni fogjuk. Északi és déli honfitársaink biztosan egy fedél alatt fognak egyesülni. Hazánkat megbecsülés illeti majd, hogy kis ország létére hősies küzde-

lemben legyőzte a két nagy imperializmust – a franciát és az amerikait –, és méltóan fog hozzájárulni a nemzeti felszabadító mozgalomhoz." Büszkék vagyunk rá, hogy maradéktalanul teljesítettük szent végakaratát.

Dicsőség hőseinknek, akik a becsület mezején estek el, és mindazoknak a honfitársainknak és elvtársainknak, akik életüket adták országunk függetlenségéért és szabadságáért, a nép boldogságáért, a nemzet iránti szent kötelességért, az internacionalizmus nemes kötelezettségeiért. A haza és a nép örökre megőrzi az elesett harcosok emlékét, hősi példájuk örökké ragyogni fog.

Dicsőség Vietnam hős népének, a Trung nővérek és a Trieu testvérek, Ly Thuong Kiet, Tran Hung Dao, Le Loi, Quang Trung, Truong Cong Dinh, Phan Dinh Phung, Hoang Hoa Tham nemes utódainak.[1] A párt és Ho apó zászlaja alatt népünk forradalmi hősiességről tett tanúbizonyságot, és számtalan nehézséget küzdött le; a Nghe Tinh-féle szovjetek véres napjai, a Nam Ky-i felkelés az augusztusi forradalom győzelméhez vezettek, és a Dien Bien Phu-i világra szóló győzelem óta, amely halálos csapást mért a gyarmatosításra, népünk sorra meghiúsította az amerikai neokolonializmus különböző manővereit, hogy végül teljes győzelmet arasson az 1975. évi nagyszerű tavaszi hadjáratban és felkelésben.

A nemzeti győzelem napján, az ország szívéből, Thang Long [Hanoi] történelmi földjéről forró üdvözletünket küldjük déli honfitársainknak és elvtársainknak, akik az elmúlt harminc év során kitartóan, törhetetlen bátorsággal harcoltak az első vonalakban, a nemzeti felszabadítási front

[1] Trung nővérek és a Trieu testvérek: a korai kínai feudális uralom elleni felkelések legendás hírű vezetői; a Trung nővérek időszámításunk első századában (40–43-ban) a Trieu testvérek (teljes nevükön Trieu Trinh Nuong és Trieu Quoc Dat) a harmadik század közepén vezettek felkelést a kínai megszállás ellen. – Ly Thuong Kiet: a XI–XII. században uralkodó Ly dinasztia kiemelkedő hadvezére, aki visszaverte a kínai támadásokat. – Tran Hung Dao: király, a XIII. századi mongol invázió egyik visszaverője. – Le Loi: a megszálló kínai Ming dinasztia elleni harc vezetője, 10 évi ellenállási harc után, a kínaiak legyőzését követően 1428-ban császárrá koronáztatta magát. – Quang Trung: a legnagyobb vietnami parasztfelkelés vezetője a XVIII. században, az 1788-tól 1802-ig uralkodó Tay Son dinasztia megalapítója. 1788-ban császárrá kiáltotta ki magát, a felkelés élére állt és bevonult Thang Longba (a mai Hanoi), legyőzve az uralkodó és az őt támogató kínai Csing-dinasztia hadseregét. – Truong Cong Dinh: a XIX. században a francia gyarmatosítók ellen vívott első harcok egyik vezére; a királynak az ellenállás beszüntetésére adott parancsát megtagadva, csapatai és népe akaratát követve vezette a harcot a megszállók ellen.

és az ideiglenes forradalmi kormány igaz ügyének zászlaja alatt felszították azt a vihart, amely földresújtotta az ellenséget, és új fényt adtak a „haza érc fellegvárának"[2]. Melegen köszöntjük a hősi Északon honfitársainkat, akik egy évtizeden át fáradságos munkával építették a szocializmust és a gazdaságot, nem riadva vissza a nélkülözésektől és a legnagyobb áldozatoktól sem. Fiaik tízezreit küldték a frontra, kudarcra ítélve a szisztematikusan pusztító amerikai légierőt biztosították Északnak, egész hazánk forradalmi hátországának védelmét.

Dicsőség a hős népi fegyveres erőknek! Ez a forradalmi hadsereg a népből született, mindig hű volt a hazához, a néphez, képes bármely feladat végrehajtására, bármely nehézség legyűrésére és a győzelemre bármilyen ellenség felett.

A kezdetben botokkal és parittyákkal felfegyverzett harcosok olyan erejű egységek kialakításáig jutottak el, amelyeknek lépteit győzelmek kísérték szerte az országban. Forrón köszöntjük a néphadsereg minden vezetőjét és harcosát, akikre nagyon büszkék vagyunk. Forrón üdvözöljük a fegyveres erők mindhárom alakulatát: ötvenöt történelmi napon át harcoltak bátran, leleményesen és megsemmisítő lendülettel. Nagyszerű fegyvertények sorozatával szétverték az ellenséget. Tetteik újabb dicsőséget szereztek hadseregünk zászlójának.

Dicsőség a pártnak, a vietnami munkásosztály tántoríthatatlan és harcedzett élcsapatának, amely hűen képviseli és tolmácsolja a nép, az egész nemzet jogos törekvéseit és életbe vágó érdekeit, amely vezetője és irányítója a forradalom egész győzelmének. Pártunk a marxizmus–leninizmus forradalmi tudományát – az emberi gondolkodás legmagasabb fokú szintézisét – mesterien ötvözte a forradalmi energiával, népünk kiapadhatatlan alkotó szellemét nemzetünk legjobb hagyományaival, hogy kijelölhesse a helyes, alkotó és független politikai irányvonalat. Mozgósította, megerősítette és kibontakoztatta az ország egész teljesítőképességét, a nemzet egész erejét. A vietnami kommunisták a hagyományos egység és összetartás segítségével, elszántan, helytállva a meg-

[2] Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front (DNFF): 1960-ban alakult, az Egyesült Államok által támogatott Diem-féle bábrendszer elleni harc irányítására. 1969-ben a felszabadított területeken általa addig ellátott közigazgatási funkciókat átadta az ekkor megalakuló kormánynak, a Dél-vietnami Köztársaság Ideiglenes Forradalmi Kormányának (DIFK), amelyet még a háború folyamán elismert a világ országainak jelentős része, s amely a párizsi tárgyalásokon kormányként képviselte a dél-vietnami felszabadító erőket.

próbáltatásokkal szemben, mindig a nép nagy küzdelmeinek élén, történelmi és dicső nemzeti feladataik magaslatán álltak.

Győzelmünk Indokína három népének harcos szolidaritását dicséri, azt a szolidaritást, amely a közös ellenség ellen folytatott harcban edződött meg. Ezen az örömünnepen köszöntjük a laoszi és kambodzsai testvérnépek nagy győzelmeit. Hálánkról és megbonthatatlan szolidaritásunkról biztosítjuk harcostársainkat.

Győzelmünk a szocializmus, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a világbéke erőinek a győzelme is; ezek az erők támogatták az amerikai imperializmus agressziója elleni harcunkat. A Vietnami Dolgozók Pártja és az egész vietnami nép nevében mélységes hálánkat fejezzük ki a Szovjetuniónak, Kínának és a többi testvéri szocialista országnak, a nemzetközi munkásosztályt képviselő kommunista és munkáspártoknak, hogy oly végtelenül fontos és értékes támogatást és segítséget nyújtottak népünknek. Őszintén köszönjük a világ munkásosztályának, a nemzeti államoknak, a nemzetközi demokratikus szervezeteknek és az egész haladó emberiségnek, hogy hatalmas erővel bátorították és támogatták népünk hazafias ellenállását. Baráti üdvözletünket küldjük a haladó amerikaiaknak, akik a béke és a jog nevében együttérzésükkel támogatták igazságos harcunkat.

Győzelmünk az amerikai imperializmus fölött a nemzeti függetlenségnek, az évezredeken át kikovácsolt hazafiságnak, az ország építésének és védelmének a győzelme; a munkásosztály pártja ma új magaslatra emelte a hazafiságot. Semmi sem olyan értékes, mint a függetlenség és a szabadság. Ez az igazság rohamra hívó jelként visszhangzik, arra serkentve népünket, hogy nemzedékről nemzedékre folytatassa küzdelmét a betolakodók és az árulók kiűzéséért. Ez az igazság legyőzhetetlen erőt ad népünknek, mely széttörve a régi gyarmatosítás láncát, az új gyarmatosítás láncait is lerázta.

Ez a győzelem az emberiség legnemesebb eszméjének, a dolgozó tömegek leghőbb vágyának, a szocializmusnak a győzelme, amely országunk felén már valósággá vált. Olyan rendszer győzelme, ahol a nép az úr, ahol az embernek ember által való kizsákmányolása megszűnt, ahol mindenki függetlenségben és szabadságban élhet, ahol a jólét, az oktatás, a kifinomult és gazdag szellemi élet mindenki számára hozzáférhető. Ez északi honfitársaink számára kimeríthetetlen energiaforrás, a déliek számára pedig a buzdítás hatalmas forrása.

Egyetlen nép sem lehet valóban független és szabad, míg a dolgozókat

továbbra is elnyomják és kizsákmányolják. Hasonlóképpen nem lehet teljesen felszabadítani a dolgozókat az elnyomás és kizsákmányolás alól, míg a nép nem független és szabad. Az augusztusi forradalom, majd a Dien Bien Phu-i történelmi győzelem megnyitotta népünk számára a függetlenség, a szabadság és szocializmus dicsőséges útját. De az amerikai imperializmus – a világ csendőre – a szocialista forradalom és a nemzeti felszabadító mozgalom növekvő ereje láttán elvesztette józan ítélőképességét, kiszorította a francia gyarmatosítókat, hogy hatalmába kerítse országunk déli részét és azt ismét gyarmattá és katonai támaszponttá tegye. Megkísérelte megsemmisíteni népünk vívmányait: a függetlenséget és a szocializmust, azt remélve, hogy ezzel megállíthatja és elfojthatja a nemzeti felszabadító mozgalmat, megállíthatja és meghátrálásra kényszerítheti a szocializmust a világnak ezen a részén. Vietnam – az amerikai agresszorok kifejezésével élve – az Egyesült Államok hatalmának és tekintélyének próbaköve. Így lett Vietnam a történelem legelkeseredettebb harcának színtere a hatalmas gazdasági és katonai potenciállal rendelkező agresszív és militáns imperializmus, valamint a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus erői között.

Győzelmünk ezért nem csupán a vietnami nemzeti függetlenség és szocializmus győzelme, hanem nagy, nemzetközi jelentőségű győzelem is, hiszen meghiúsította az amerikai imperializmus globális stratégiáját. Azt bizonyítja, hogy korunk három forradalmi áramlata jelenleg támadásban van, lépésről lépésre visszaszorítja, sorozatos veszteségek révén megdönti az imperializmust. Ma az imperializmus – beleértve az amerikai imperializmust is – egy talpalatnyi földet sem bitorolhat egy szocialista országban, nem tudja elfojtani a nemzeti felszabadító mozgalmat szerte a világon, s nem akadályozhatja meg, hogy az országok a szocialista fejlődés útjára lépjenek. Vietnam győzelme olyan új korszakot nyitott, amely rendkívül kedvező a világban folyó forradalmi mozgalom számára. A laoszi és kambodzsai nép nagy győzelmével együtt jelentősen hozzájárult a világ szocialista erőinek megszilárdításához, új, kedvező feltételeket teremtett a béke és a nemzeti függetlenség védelméhez Indokínában és Délkelet-Ázsiában.

Ez a győzelem pártunk forradalmi irányvonalának és gyakorlatának, az igazságos forradalmi háborúnak a győzelme.

Ez az irányvonal és ez a gyakorlat azt jelenti, hogy magasra emeljük a nemzeti demokratikus forradalom és a szocialista forradalom zászlaját, a nemzeti felszabadító mozgalom erejét egyesítjük a szocializmus erőivel,

a nemzet minden erejét mozgósítjuk és összehangoljuk; egyesítjük korszakunk nemzetközi erőivel, tekintélyes globális erőt hozva létre, amely képes szembeszállni az amerikaiakkal és legyőzni őket. Az Egyesült Államok elleni harc forradalmi irányvonala azt jelenti, hogy a szüntelen támadás stratégiáját alkalmazzuk, szakaszonként győzelmet aratunk, az ellenséget fokról fokra dezeszkalációra kényszerítjük, hogy végül legyőzzük; összekötjük a fegyveres harcot a politikai harccal, a katonai támadást a népi felkeléssel; megszerezzük a hatalmat, hogy megsemmisítsük az ellenséget és viszont: kombináljuk a fegyveres harcot, a politikai harcot és az ellenség soraiban végzett politikai munkát, rohamra indulunk mindhárom stratégiai terepen: a hegyekben, a síkságon és a városokban... E politikai irányvonal jegyében emberek millióit mozgósítottuk és szerveztük a betolakodók elleni harcra, forradalmi háborút robbantottunk ki Dél-Vietnamban, „A hadművészet elvei"[3] legyőzhetetlen stratégiája szerint: „Vívhat csatát egyetlen ember; vívhat csatát ezer ember; ezer ember éppúgy cselekszik, mint egyetlen."

Ez az irányvonal (a marxizmus–leninizmus forradalmi hadtudományának alkotó alkalmazása forradalmi háborúnk konkrét viszonyai között) magában foglalja – megfelelően továbbfejlesztve – őseink katonai szellemének örökségét is; merített és okult az augusztusi forradalom, valamint a franciákkal szembeni ellenállás tapasztalataiból, a nép határtalan tudásának rendszerbe foglalása és szintézise. Ennek köszönhető, hogy népünk Amerika-ellenes ellenállása a vietnami forradalmi harc ragyogó győzelmeinek hőskölteményévé vált. Az 1960. évi általános felkelés forradalmi háborúvá alakult át, és meghiúsította a „különleges háború" stratégiáját. A Tet Mau Than-féle offenzíva és felkelés 1968-ban[4] megcáfolta a „helyi háború" elméletét. Stratégiai offenzívánk Délen és nagy győzelmünk a meglepetésszerű stratégiai légitámadás felett Északon 1972-ben, arra kényszerítette az amerikaiakat, hogy elkotródjanak.

[3] A könyv szerzője Tran Quoc Tuan tábornok (1213–1300), a mongol hódítók legyőzője.

[4] Tet-offenzíva: 1968. január 30-án, miután az amerikai csapatok megszegték a Tet-ünnepekre, a vietnami újévre meghirdetett tűzszünetet, általános felkelés indult meg számos vietnami városban, ugyanakkor a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front (DNFF) csapatai koncentrált támadást indítottak több amerikai és dél-vietnami – a saigoni bábkormány kezében levő – támaszpont ellen. A támadás nyomán az amerikaiak kiürítették egyik legfőbb támaszpontjukat, Khe Sanh-t. Ezzel az offenzívával kezdődött az a fordulat a katonai erőviszonyokban, amely végül is a szabadságharcos erők győzelmével végződött.

Végül, az általános felkelés és támadás 1975 tavaszán megbuktatta a bábkormányt. Az ötvenöt napon át tartó megsemmisítő támadás és a viharos felkelések csakhamar szétverték az ellenség több mint egymilliós seregét, itt érvényesült a legkiválóbb és legkiemelkedőbb módon a délvietnami forradalmi háború globális stratégiája.

Az Amerika elleni győzelem után népünk történelmének legszebb lapja kezdődik. Negyvenötmillió honfitársunkra nemes és lelkesítő feladat vár, maradéktalanul valóra kell váltanunk Ho apó végakaratát: „Egész pártunk és egész népünk szorosan fogjon össze, tegyen meg minden erőfeszítést a békés, egyesített, független, demokratikus és virágzó Vietnam felépítésére, és járuljon hozzá méltóan a világforradalomhoz." Fogjunk hát hozzá az építéshez és az alkotó munkához a mi Vietnamunk haladása és virágzása, népünk jóléte és boldogsága érdekében.

Népünknek sok áldozatot kellett hoznia és sok nehézséget kellett leküzdenie, hogy visszahódítsa az országot. Ez az ország az övé. Legyünk méltóak nagy hazánkhoz, oly sok áldozatot hozó hősi népünkhöz, a csatatéren elesett megannyi hősünkhöz. Legyünk méltóak ahhoz, hogy most már igazi gazdái vagyunk az országnak: északi honfitársaink tevékenyen építsék a szocializmust, déli honfitársaink pedig vonják szorosabbra egységüket, és törekedjenek a nemzeti demokratikus rendszer, a nemzetgazdaság, a demokrácia, a jólét, a nemzeti, demokratikus, haladó és egészséges kultúra kiépítésére. A nemzeti megbékélés és egyetértés szellemében a nép nagylelkűen viselkedett azokkal szemben, akik megtévedtek és akik most visszatérnek a nemzet kebelébe, bármilyen legyen is a múltjuk. Ha ők is őszinte megbánást tanúsítanak és tiszta szívvel akarják szolgálni a hazát, biztosított helyük a nemzet közösségében, minden becstelenség feledésbe merül, hiszen ezeknek igazi elkövetője az amerikai imperializmus.

Népünk oly sok háborús év után most mind Északon, mind Délen hozzáfoghat végre az ország békés építéséhez. Honfitársaink az egész országban indítsák el a lendületes munka mozgalmát. Alkotó munkánkkal hamar be tudjuk gyógyítani a háború ütötte sebeket, helyreállíthatjuk és fejleszthetjük gazdaságunkat, emelhetjük életszínvonalunkat. El fogjuk törölni Délen annak a parazita életnek, annak a mesterséges virágzásnak a nyomait, amelyet az álnok ellenség alakított ki. Hazánk hatalmas erőforrásait a népjólét kimeríthetetlen forrásává fogjuk változtatni, korszerű mezőgazdaságot és ipart, fejlett kultúrát és tudományt fogunk teremteni. Az alkotó munka megszépíti majd országunkat, fokozatosan

egyre jobbá teszi népünk életét, s amellett új emberekké, a természet, a társadalom és saját létük uraivá teszi majd a vietnamiakat.

Vietnam népe, amely súlyos áldozatokat hozott a béke, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a társadalmi haladás biztosításáért, eltökélte, hogy szoros egységre lép a világ népeivel a béke fenntartásáért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért folytatott fáradhatatlan harcban. A vietnami nép elhatározta, hogy baráti kapcsolatokat épít ki minden országgal a kölcsönösség és a békés egymás mellett élés elve alapján.

Minden tőlünk telhetőt meg fogunk tenni, hogy megszilárdítsuk a szolidaritást a szocialista testvérországokkal és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalommal, megerősítsük a kölcsönös támogatást és segítségnyújtást a proletár internacionalizmus szellemében, hogy napról napra fényesebben ragyogjon a marxizmus–leninizmus nemes eszméjének győzelme.

Erősíteni fogjuk a megbonthatatlan, harcos barátságot a vietnami nép és két szomszédja, Laosz és Kambodzsa között a függetlenség, a szuverenitás és a területi sérthetetlenség kölcsönös tiszteletben tartása jegyében, hogy mindhárom nép biztonságban és jólétben éljen, és szilárd béke uralkodjék a világnak ezen a részén.

Állhatatosan azon leszünk, hogy szorosabbra fűzzük a szolidaritás és a barátság szálait a szomszédos délkelet-ázsiai országokkal és a harmadik világ országaival, azon leszünk, hogy ezek az országok kivívják és megőrizzék nemzeti függetlenségüket, és megszilárdítsák szuverenitásukat. Harcolni fogunk az imperializmus, a régi és az új gyarmatosítók üzelmei ellen.

Népünk négyezer éves történelmében az elmúlt száz esztendő az idegen megszállás elleni kemény és elkeseredett, ám dicsőséges harc korszaka volt. Népünk lerázta a fasiszta japán igát és a francia gyarmati elnyomást, teljes kudarcra ítélte az amerikai neokolonializmust. E dicső tettekkel a világ élenjáró népei közé kerültünk, kivívtuk a haladó emberiség rokonszenvét és megbecsülését. Az a nép, amely ilyen nagyszerű győzelmeket aratott, élni tud majd a békével, szabadsággal és kiérdemelte a boldogságot. Lesz kellő vállalkozó szelleme, energiája, ereje és tehetsége ahhoz, hogy minden nehézséget áthidaljon, hogy szegény, elmaradott, háború sújtotta országát, ahol az amerikai imperializmus annyi bűntettet követett el, civilizált, virágzó és hatalmas országgá, a nemzeti

függetlenség, a demokrácia és a szocializmus legyőzhetetlen fellegvárává tegye Indokínában és Délkelet-Ázsiában.

Egész pártunk, népünk és hadseregünk büszkén és a győzelembe vetett hittel haladjon előre! Ragyogó jövő vár ránk!

Éljen a békés, egyesített, független, demokratikus és virágzó Vietnam!

Éljen a Vietnami Dolgozók Pártja!

Ho Si Minh elnök örökre élni fog munkánkban!

Le Duan: Écrits. Éditions en langues étrangères, Hanoi 1976. 561–574. old.

EGYESÍTSÜK EGÉSZ NÉPÜNKET SZOCIALISTA HAZÁNK, VIETNAM ÉPÍTÉSÉRE!

Beszámoló az egyesített Vietnam nemzetgyűlésének első ülésszakán 1976. június 25-én

Kedves elnökségi tagok
Kedves képviselő elvtársak

A Vietnami Dolgozók Pártja Központi Bizottsága nevében melegen köszöntöm Önöket, képviselő elvtársak, mint népünk hiteles reprezentánsait, átfogó nemzeti egységünk jelképét, akik azért gyűltek össze ma itt az egész országból, az északi Cao Langtól a déli Minh Hai-ig, hogy részt vegyenek az újraegyesített Vietnam nemzetgyűlésének első ülésszakán, melyet Hanoi szívében tartunk, azon a helyen, ahol 31 évvel ezelőtt Ho Si Minh, a mi nagy elnökünk kihirdette a Vietnami Demokratikus Köztársaság megszületését.

Nemzetgyűlésünk ülésszaka szentesíti országunk állami szinten való újraegyesítését. Ez óriási jelentőségű esemény országunk politikai életében. Honfitársaink északtól délig, falun és városon egyaránt rendkívüli érdeklődéssel figyelik e történelmi ülésszak fontos határozatait. Testvéreink és barátaink szerte a világon osztoznak velünk a győzelem felett érzett örömünkben.

Nemzetgyűlésünk vállalja azokat a feladatokat, amelyekkel honfitársaink abban az időpontban bízták meg, amikor országunk több ezer éves nemzeti történelmének legdicsőbb szakaszába lép.

A múlt év tavaszán népünk és hadseregünk hatalmas győzelmet aratott az amerikai agresszió ellen a nemzet megmentéséért vívott harcban, eget-földet megrengető általános támadással és felkeléssel elsöpörte az USA imperialistáinak neokolonialista rendszerét, és teljesen felszabadította hazánk déli részét. Ez a győzelem dicsőségesen véget vetett a nemzet megmentéséért és a haza védelméért folytatott háborúnak, amely az augusztusi forradalom (1945) óta harminc éven át tartott, és mindörökre

felszámolta országunk 117 éves gyarmati elnyomását, kiteljesítette a népi demokratikus forradalmat az egész országban, megvédte az északi szocialista forradalom eredményeit, és a fejlődés ragyogó korszakát nyitotta meg a teljesen független, szabad, egyesített és szocialista Vietnam előtt.

Népünk győzelme az amerikai agresszióval szemben tanúsított, a nemzet megmentését célzó ellenállásban szétzúzta a legfőbb imperialista hatalom ellentámadását a forradalmi mozgalom ellen, mely a legnagyobb volt a második világháború óta, megsemmisítő csapást mért az amerikai imperialisták átfogó ellenforradalmi stratégiájára, áttörte egyik délkelet-ázsiai védelmi vonalukat, visszaszorította és meggyengítette az imperializmust, tovább erősítette és szilárdította korunk három forradalmi áramlatának offenzíváját, és hatalmas bátorítást adott a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért küzdő tömegek százmillióinak szerte a világon.

A ma győzelme népünk csaknem negyedszázados rendkívül kemény és bátor, forradalmi harcának az eredménye, melyet korábban az Indokínai Kommunista Párt, napjainkban a Vietnami Dolgozók Pártja és Ho Si Minh vezetése alatt vívott. A rabszolgaságba döntött ország népe egy emberként, hősiesen felkelt és egymás után győzte le a japán fasisztákat, a francia gyarmatosítókat és az amerikai imperialistákat. Az emberiség nemes eszméiért küzdő népek élvonalában álltunk, és aktívan hozzájárultunk a világforradalom előrehaladásához.

Mély meghatottsággal és hódolattal gondolunk ma hőn szeretett Ho apónkra. Államunkat, egész népünket és hadseregünket határtalan büszkeséggel tölti el annak tudata, hogy az ő szent végrendelete alapján cselekedtünk, és teljesítettük a teljes függetlenség kivívására, a nemzet újraegyesítésére tett fogadalmunkat! Közösen végrehajtott tettünket a nagy Ho Si Minh elnöknek ajánljuk, és örök hálánkat fejezzük ki annak, aki népünk élére állt, győzelemről győzelemre vezetett bennünket és egész életét a nép felszabadításáért, az ország egyesítéséért folytatott harcnak, pártunk és nemzetünk ügyének szentelte!

Tisztelettel adózunk azon hős férfiak és nők emlékének, akik életüket adták a függetlenségért és a szabadságért, a hazáért és a szocializmusért. Örök dicsőség a fegyveres erők tagjainak, azoknak az elvtársaknak és hazafiaknak, akik életüket azért áldozták fel, hogy megtisztítsák az utat a forradalom szüntelen előrehaladása és győzelme előtt!

Nemzetgyűlésünk e történelmi ülésszaka ujjongó hangulatában forró

hívásként csendül az országon át honfitársaink, a harcosok és az összes testvéri nemzetiség lángoló hazafisága és határtalan forradalmi hősiessége; Északról – a szocializmus hátországából és legyőzhetetlen bástyájából, mely ragyogóan teljesítette feladatát az amerikai agresszióval szembeni ellenállás időszakában mint a vietnami forradalom hatalmas bázisa; Délről – arról a frontvonalról, mely harminc éven át vérben és tűzben küzdött, a hűség, a bátorság és a kitartás példáját nyújtva teljes mértékben rászolgált „a haza érc fellegvára" dicső címére. Üdvözöljük honfitársainkat szerte az országban, akik az elmúlt években maradéktalanul érvényt szereztek annak a joguknak, hogy a társadalom gazdái legyenek, élénk forradalmi szellemről tettek tanúbizonyságot mind a termelő munka frontján, mind a háború súlyos következményeinek leküzdésében, és olyan kezdeti eredményekről számoltak be, amelyekre joggal lehetünk büszkék.

Nemzetgyűlésünk forró elismerését tolmácsolja a hős vietnami néphadseregnek, forradalmi fegyveres erőink azon harcosainak, akik nemzedékről nemzedékre folytatták a hosszú menetelést és harcoltak az ország minden részében, továbbvitték Bach Dang, Chi Lang, Dong Da hagyományait, sok, a Dien Bien Phu-ihoz hasonló győzelemről adhattak számot a szárazföldön, akárcsak a levegőben, és olyan hőstettek végrehajtói voltak, mint az 1968., az 1972. évek, valamint az 1975. évi tavaszi nagy győzelem a nagy Ho apónkról elnevezett kampány során.

Győzelmünk egyben annak a szolidaritásnak a győzelme is, amely a három indokínai ország népeit egyesítette; egy olyan rendkívüli erejű összetartásé, amely a közös ellenség elleni harc tüzében állta ki a próbát. Nemzetgyűlésünk szívből üdvözli a testvéri Laosz és Kambodzsa nagy történelmi győzelmét, a vietnami nép legmelegebb érzelmeit, és megrendíthetetlen szolidaritását fejezi ki fegyvertársainknak.

Felhasználjuk az alkalmat, hogy hangot adjunk mély hálánknak a Szovjetunió, Kína és a többi testvéri szocialista ország iránt, akiktől nagy és értékes támogatást kaptunk ellenállásunkban, s ma a háború okozta sebek begyógyításában és a szocializmus építésében is segítenek bennünket. Őszinte köszönetet mondunk valamennyi barátunknak mind az öt világrészben, népünk jogos ügyéhez nyújtott erélyes támogatásukért.

Az amerikai agresszió ellen, nemzetünk megmentéséért folytatott küzdelmünk teljes és végleges győzelmével a vietnami forradalom új szakaszába lépett, az egész ország szocialista forradalmának korszakába. Ez az az időszak, amelyben népünk felépíti szeretett szülőföldjén a nemzet négyezer éves történelmének legnagyszerűbb társadalmát, lépésről lépésre előbbre viszi hazáját a civilizáció ragyogó csúcsa felé vezető úton, és maradéktalanul végrehajtja Ho elnök szent végrendeletét: „...tegyen meg minden erőfeszítést a békés, egyesített, független, demokratikus és virágzó Vietnam építésére, és járuljon hozzá méltóan a világforradalomhoz."

A vietnami forradalom szükségszerű útja a szocializmus felé való haladás és ez megfelel korunk emberi társadalma fejlődéstörvényének, a kapitalizmusból a szocializmusba történő világméretű átmenet korának. A jelenlegi korban, amikor a szocializmus az egyetlen megoldás a különböző országok valamennyi sürgető problémájára, a nemzeti függetlenség és a szocializmus elválaszthatatlan egymástól, tényleges szoros kapcsolatban áll. Népünket már korán áthatotta napjainknak ez az igazsága, mert mindig lángoló hazafiság és mély közösségi szellem jellemezte – azok a nemzeti kultúránkban, országépítésünk és honvédelmünk négyezer éves hagyományaiban jelenlevő erkölcsi értékek, melyeket most a marxizmus–leninizmus eszméi termékenyítenek meg. Nemzetünk legjobb tulajdonságainak megtestesítője, Ho elnök volt az első vietnami, aki a hazafiságot és a szocializmust egybeötvözte. Ezt mondotta: „Az ország megmentésére és a nemzet felszabadítására, a proletárforradalom útján kívül nincs más utunk."[1], továbbá, hogy „csak a szocializmus és a kommunizmus képes a rabszolgaságból felszabadítani az elnyomott nemzeteket, a dolgozó népet az egész világon".[2]

Mélyen áthatva e nagyszerű gondolattól a Vietnami Dolgozók Pártja, 1930-ban történt megalapítása óta, mindig magasra emelte a nemzeti függetlenség és a szocializmus zászlaját. E zászló alatt a párt teljes mértékben mozgósította nemzetünk erőit, és egyesítve azt korunk erőivel, megteremtette a vietnami forradalom legyőzhetetlen erejét. Ily módon

[1] *Ho Si Minh:* A pártépítésről. Su That, Hanoi 1970. 82. old.

[2] *Ho Si Minh:* A függetlenségért, a szabadságért és a szocializmusért. Su That, Hanoi 1971. 229. old.

jutott a vietnami népnek az a rendkívüli dicsőség, hogy legyőzhette a két nagy imperializmust, a franciát és az amerikait, elsőnek indítva el a régi gyarmatosítás, napjainkban pedig a neokolonializmus elkerülhetetlen összeomlását.

Ma, amikor hazánk elnyerte teljes függetlenségét, s az országot megtisztítottuk minden agresszortól és újraegyesítettük, a nemzet és a szocializmus egységet alkotnak.

Egyedül a szocializmus képes arra, hogy a dolgozó népet a társadalom igazi és általános urává tegye. Csak a szocializmusban valósíthatja meg ősrégi vágyát, hogy mindörökre megszabaduljon az elnyomástól, a kizsákmányolástól, a hidegtől és az éhségtől, és tartalmas, civilizált, boldog életnek, biztosított jövőnek örvendhessen. Csakis a szocializmus feltételei között lesz képes hazánk modern gazdaságot, haladó kultúrát és tudományt létrehozni, erőteljes honvédelmet kiépíteni, mellyel örökre megőrizheti függetlenségét és virágzását. Csak a szocializmusban élvezheti hazánk a legteljesebb területi, politikai, ideológiai, kulturális és társadalmi egységet; az egyenlő jogokat és kötelezettségeket minden állampolgár számára, akiket szorosan egyesít és összetart a kölcsönös őszinte szeretet és ragaszkodás.

Számunkra, minden egyes vietnami számára a hazaszeretet ma egyet jelent a szocializmus szeretetével; azt jelenti, hogy minden buzgalmunkkal, erőnkkel, értelmünkkel és tehetségünkkel szocialista hazánk építését szolgáljuk.

Kedves képviselő elvtársak

A Vietnami Dolgozók Pártjának 1960-ban tartott III. kongresszusa meghatározta a szocialista forradalom irányvonalát Észak-Vietnamban. Később a párt központi bizottságának ülései lépésről lépésre összegezték a vietnami forradalom gyakorlati tapasztalatait, és továbbfejlesztették, konkretizálták ezt az irányvonalat. Dél teljes felszabadítását követően, Észak szocialista forradalmi tapasztalataira támaszkodva és az országban kialakult új helyzetből kiindulva, a VDP központi bizottsága kidolgozta az egész Vietnamot átfogó forradalom általános irányvonalát, és kijelölte minden földrajzi övezet konkrét feladatait az új szakaszban.

A VDP központi bizottsága nevében szeretném kifejteni a nemzet-

gyűlés, az egész nép előtt e forradalmi irányvonalnak és a feladatoknak a fő vonásait.

A jelenlegi szakaszban a következő fő vonások jellemzik országunkban a forradalom fejlődését:

– Egész országunk békében, függetlenségben és egységben él, a Vietnami Dolgozók Pártja vezetése alatt, kipróbált proletárdiktatúrával, szilárd munkás-paraszt szövetséggel rendelkezik, amely az egységes nemzeti front és a népi forradalmi közigazgatás alapjául szolgál;

– az egész országban végbemegy a kisárutermelésről a szocialista termelésre való áttérés, a kapitalista fejlődési szakasz megkerülésével. A háború és a gyarmatosítás harminc éve mély nyomokat hagyott maga után gazdasági és társadalmi téren. Északon felszámoltuk a kizsákmányoló osztályokat, létrehoztuk a szocialista termelési viszonyokat, megteremtettük a szocialista nagyüzemi termelés és az önálló, szuverén gazdaság kezdeti alapjait. Délen még léteznek a kizsákmányoló osztályok, a kapitalista fejlődés jelei, a magángazdaság és a kisipari termelés még igen elterjedtek. A felszabadulás előtt Délen a gazdaság teljes egészében az imperializmustól függött, és ma is megtalálhatók még a feudális kizsákmányolás maradványai egyes újonnan felszabadított területeken. A korábban felszabadított körzetekben a társadalmi rendszer nemzeti népi demokratikus jellegű, de a gazdaság még fejletlen és súlyos károkat szenvedett a háború alatt;

– országunk olyan időszakban halad a szocializmus felé, amikor a laoszi és a kambodzsai forradalom nagy sikereket arat, amikor a szocialista világrendszer és a nemzeti függetlenségi mozgalmak, a demokrácia és a béke erői egyre hatalmasabbá válnak, amikor a kor három forradalmi áramlata fejlődőben van; országunk tekintélye és politikai súlya a nemzetközi küzdőtéren növekszik, az imperializmus pedig újabb és újabb válságokkal kénytelen megküzdeni, és tovább gyengül.

A forradalom stratégiai feladata országunkban az új szakaszban: befejezni hazánk újraegyesítését és az egész országot gyors léptekkel, határozottan és biztosan vezetni a szocializmus felé. Északnak erőteljesen gyorsítania kell a szocializmus felépítését és a szocialista termelési viszonyok tökéletesítését; Délnek ezzel egyidőben végre kell hajtania a szocialista átalakulást és meg kell kezdenie a szocializmus építését.

A szocialista átalakulás és a szocialista építés a szocialista forradalom két szorosan összefüggő vetülete.

„Elengedhetetlenül fontos, hogy kiszélesítsük a szocialista átalakulást,

hogy a nem szocialista termelési viszonyokat szocialista termelési viszonyokká változtassuk át, a termelőeszközök egyéni, illetve kapitalista tulajdonrendszerét a szocialista tulajdonrendszer különböző formáivá alakítsuk át, felszabadítsuk a termelőerőket és megtisztíthassuk az utat a termelés fejlesztése előtt. Szükséges, hogy elősegítsük a szocialista építést a felszabadult termelőerők fejlesztéséért, a szocializmus anyagi-technikai bázisának felépítéséért, az elmaradottság felszámolásáért, a kisipari termelés szocialista nagyüzemi termeléssé való átalakításáért és az új termelési viszonyok szakadatlan továbbfejlesztéséért és tökéletesítéséért".[3]

Tekintettel arra, hogy Vietnam korábban gyarmati és félfeudális ország volt, amely jelenleg a kapitalista fejlődési szakasz megkerülésével közvetlenül halad a szocializmus felé, feladatunk a szocialista társadalom megteremtése, az alapoktól a legfelsőbb szintig; ugyanakkor új termelőerőket és új termelési viszonyokat kell létrehoznunk; új gazdasági alapot, új felépítményt és új szocialista viszonyokat kell kiépítenünk; új anyagi, szellemi és kulturális életet kell teremtenünk. Éppen ezért országunkban a szocialista forradalom szüntelen, átfogó, rendkívül mélyreható és mindent átható forradalmi változások folyamata. Ez a folyamat magában foglalja, hogy biztos kézzel irányítsuk a proletárdiktatúrát, biztosítsuk a dolgozó nép jogát, hogy a társadalom kollektív gazdája legyen és végrehajtsuk a hármas forradalmat: a termelési viszonyokét, a tudományos és technikai, az ideológiai és kulturális forradalmat, melynek tartópillére a tudományos-technikai forradalom. E hármas forradalom révén fokozatosan kialakul a dolgozó nép kollektív uralma a társadalom felett, a szocialista nagyüzemi termelés és az új, szocialista ember. A három említett forradalom elválaszthatatlan. Nem külön-külön zajlanak le, hanem egyszerre, egymással szoros kapcsolatban és így is kell őket végrehajtani. Hasonlóképpen, a szocialista társadalom felett gyakorolt kollektív uralom, a szocialista nagyüzemi termelés és az új, szocialista embertípus szorosan összefüggenek és mély kölcsönhatásban vannak. A három forradalom szoros egybefonódása lehetővé teszi számunkra a közvetlen áttérést a kisipari termelésről a szocializmusra anélkül, hogy áthaladnánk a kapitalizmus fájdalmas történelmi szakaszán.

A szocializmusba való átmenet egész időszakának központi feladata népgazdaságunk szocialista iparosításának keresztülvitele és a szocialista

[3] A Vietnami Dolgozók Pártja III. Kongresszusának dokumentumai.

nagyüzemi termelésre való átállítása. A szocialista nagyüzemi termelés legfőbb célja, hogy biztosítsa az egész társadalom állandóan növekvő anyagi és kulturális szükségleteinek a kielégítését a termelésnek a legelőrehaladottabb technika alapján történő szüntelen fejlesztése és tökéletesítése révén, egy olyan elosztási rendszer keretében, amely határozottan érvényre juttatja a nép jogát ahhoz, hogy a társadalom kollektív tulajdonosa legyen.

A szocialista gazdaság építésének irányvonala hazánkban a következő:

Elsőbbséget kell adni a nehézipar ésszerű fejlesztésének a mezőgazdaság és a könnyűipar fejlesztésére irányuló nagy erőfeszítésekre támaszkodva, össze kell kötni a mezőgazdaság és az ipar építését, ki kell alakítani az egész ország modern, ipari-agrár struktúráját; ezzel egyidejűleg kell megteremteni a központi irányítású gazdasági rendszert és a regionális gazdálkodást, ezeket egy egységes struktúra keretében összefogni, egyszerre kell fejleszteni a gazdaságot és a honvédelmet; szélesíteni kell a gazdasági kapcsolatokat a szocialista országokkal és más nemzetekkel a függetlenség és szuverenitás szilárd megőrzése alapján és a kölcsönös előnyök biztosítása mellett.

Nagyon szorosan össze kell kapcsolnunk a termelési viszonyok forradalmi átalakulását a tudományos-technikai forradalommal. A fejlődés folyamatában minden lépésnél szigorúan egyeztetni kell a termelési viszonyokat és a termelőerőket, hogy összhangban legyenek és kölcsönösen ösztönözzék egymást.

Jól kell irányítanunk a tervező munkát, mivel ezt a gazdaságirányítás fő eszközének tekintjük; ugyanakkor megfelelő módon kell felhasználnunk a piacot, az árakat, a béreket és a hitelt az állami tervek keretében. Nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk mind a használati értéknek, mind az értéknek, és megfontoltan kell alkalmaznunk az értéktörvényt.

Szüntelenül növelnünk kell a munka termelékenységét, miközben megfelelő figyelmet fordítunk a termékek minőségére és gazdasági hatásukra; ki kell bontakoztatnunk a szocialista munkaversenyt, munkánkat jól kell megszerveznünk, különösen most, amikor még többnyire kisipari módszerekkel folyik, végre kell hajtatnunk a szabványosítást, és minél fejlettebb gazdasági-műszaki normákat kell kidolgoznunk a termelés számára; megfelelő egyensúlyt kell teremtenünk halmozás és fogyasztás között és racionális fogyasztási politikát kell kidolgoznunk.

Arra fogunk törekedni, hogy 15–20 év alatt teljesítsük fő feladatun-

kat: megteremtsük hazánkban a szocializmus anyagi és technikai alapjait.

E gazdasági irányvonal követésében folytatni kell a szocialista termelési viszonyok tökéletesítését Északon és előmozdítani a termelési viszonyok átalakulását Délen, azzal a meggondolással, hogy lehetőleg minél gyorsabban szocialista alapon egységesítsük mindkét területen a termelési viszonyokat. Ezért Északon most arra van szükség, hogy nagy erőfeszítéseket tegyünk az állami gazdasági szektor fejlesztésére és erősítésére, megszilárdítsuk a kollektív gazdasági szektort és ezeket szorosan összekapcsoljuk, valamint, hogy helyesen irányítsuk az egyéni kistermelést és a családi kiegészítő gazdaságot. Délen, miközben gyors ütemben eltávolítjuk a bürokratikus és militarista komprádor burzsoáziát, valamint a feudális földesúri osztály összes maradványait, határozottan meg kell büntetnünk és fel kell számolnunk a spekulánsokat és áruhalmozókat, akik megzavarják a piacot, és az ország felszabadítása utáni átmeneti nehézségeket kihasználva a nép szenvedéseinek árán meggazdagodnak.

Meg kell teremteni, tovább kell fejleszteni és erősíteni az állami gazdasági szektort minden területen – az iparban, a mezőgazdaságban, az építőiparban, a közlekedésben és a távközlésben, a kereskedelemben stb. Különböző módon, a konkrét helyzetnek megfelelően végre kell hajtani a termelésben, a közlekedésben, a távközlésben és az építőiparban működő magántőkés gazdaságok szocialista átalakítását: a magánvállalatok közös állami-magán vállalatokká válhatnak, vagy engedélyezni lehet további fennmaradásukat és támogatni őket abban, hogy a szocialista állam irányítása alatt és az állami tervek keretében szolgálják a szocializmust.

A kollektivizálás eszközeinek felhasználásával, valamint az öntözés és a gépesítés révén az egyéni gazdálkodást át kell alakítani szocialista nagyüzemi termeléssé; körzeti szinten újra kell szerveznünk a termelést, a nagy területeken történő belterjes gazdálkodás, a sokoldalú fejlesztés és szakosítás vonalán; össze kell kapcsolnunk az ipart a mezőgazdasággal, szövetséget kell teremteni a parasztság és az állam között, el kell vágni minden szálat a parasztok és az üzérkedők között. Szükséges továbbá, hogy a kis- és kézműipart a nagyüzemi szocialista termelés útjára tereljük, szakmák szerint újraszervezzük, különböző formákban állami irányítás alá rendelve azokat; vagy szövetkezeteket kell alapítani a tökéletesebb technikai eljárások és felszerelések felhasználásával a kibővített termelés, a nagyobb hatékonyság elérése és a jobb minőségű termékek előállítása

végett, vagy „útitárs" csoportokba kell szervezni őket, hogy részt vegyenek különböző termékcsoportok gyártásában, szoros kapcsolatban az állami vállalatokkal, vagy működésüket kizárólag arra kell korlátozni, hogy állami anyagellátással, állami rendeléseket teljesítsenek.

Bizonyos esetekben engedélyezhető a magánüzletek fenntartása. Fontos, hogy a tőkés magánkereskedelem és a kiskereskedelem szocialista átalakítása megfelelő módon történjék meg, és a kereskedők többségét termelő tevékenységek felé irányítsuk; ugyanakkor ki kell fejlesztenünk egy széles állami kereskedelmi hálózatot, amely alkalmas arra, hogy a mindennapi élethez szükséges fogyasztási cikkeket kezelje és a fogyasztókat közvetlenül ellássa.

A gazdaság szervezésében és irányításában törekednünk kell az irányítási és tervezési rendszer kiépítésére Délen, miközben javítjuk és tökéletesítjük az irányítási és tervezési rendszert Északon, s ily módon egyetlen, az egész országban érvényes irányítási és tervezési rendszert hozunk létre.

Az elosztás terén olyan rendszerre van szükség, amelyben az egész társadalom anyagi és kulturális szükségletei igazságos, ésszerű, szervezett és tervezett módon találkoznak, és egyre teljesebb mértékben lépést tartanak a termelés fejlődésének a színvonalával, ennek pedig az az előfeltétele, hogy mindenki teljesítse kötelességét a társadalommal szemben. A társadalom viszont felelős minden tagjának jólétéért, a mai társadalom felelős a holnap társadalmának jólétéért. Ebben a szellemben következetesen érvényesítenünk kell a „mindenki munkája szerint" elvet minden munkaképes emberrel szemben, szigorúan kötelezővé téve az általános munkakötelezettséget, betartva a jelszót: „Több munka, több fizetés; kevesebb munka, kevesebb fizetés; de semmiféle fizetés azok számára, akik nem dolgoznak, noha képesek rá."

A termelés növekedésével egyidejűleg fokozatosan növelni kell a társadalmi jólétet, lépésről lépésre szélesíteni kell a társadalom részvételét a nevelésben és oktatásban, fejleszteni kell az egészségügyi ellátást, az oktatást, biztosítani kell a pihenést és az üdülést mindenkinek, gondoskodni kell az öregekről és rokkantakról, megfelelő feltételeket kell biztosítani a nők számára, hogy teljesíthessék nemes anyai kötelességüket és ügyelni kell arra, hogy valamennyi kulturális és társadalmi szervezet hatékonyan működjék.

Jól tudjuk, hogy a kollektív szocialista tulajdon rendszerében még az újszülött gyermekek is a társadalom gazdái és így jogosultak arra, hogy

igényeljék a társadalomtól mindazt, ami növekedésükhöz és fejlődésükhöz szükséges. A társadalom felelős azért, hogy egyenlő lehetőségeket biztosítson minden gyermeknek az életre, a tanulásra és a fejlődésre. Egyetlen gyermek sem szenvedhet hátrányt azért, mert elvesztette szüleit, vagy mert azok betegek vagy rokkantak.

Azoknak az embereknek Délen, akik az USA agresszív imperialista háborúja eredményeképpen olyan életszínvonalat értek el, amely túl magas az ország gazdaságához vagy saját munkájukhoz képest, meg kell érteniük, hogy ez a jólét szégyenletes volt, amelynek ára honfitársaik millióinak nyomora és halála, számtalan falu és város lerombolása, sok ifjú ember lealacsonyítása és megszámlálhatatlan nő megalázása, az ellenség megszállta területeken az ország rabszolgasorba döntése volt. Tudniuk kell, hogy a „fogyasztói társadalom" eszeveszett szükségletei és otromba ízlése szöges ellentéte a valóban boldog és civilizált életnek. Az ilyen emberek ma visszatérhetnek és vissza is kell, hogy térjenek a realitás talajára és a nemzet életébe, és munkájukkal kell, hogy megkeressék kenyerüket. Ez az út vezet a boldog, szép élethez, amelynek tartalma és méltósága van, egy olyan élethez, amely igazi és tartós boldogságot nyújt önmaguk és gyermekeik számára.

Ahhoz, hogy kisüzemi termelésünket szocialista nagyüzemi termeléssé változtassuk, teljesítenünk kell központi feladatunkat, a szocialista iparosítást; törekednünk kell a tudományos-technikai forradalom kibontakoztatására és arra, hogy a jelenlegi, jórészt kézierővel végzett, szétaprózott termelésünket, amelyben a munkamegosztás még kezdetleges és eredménytelen, a hatékonyság és a minőség még alacsony, gépesített, automatizált, villamosított és kemizált, magas fokon koncentrált és szakosított, fejlett koordináláson és együttműködésen alapuló termeléssé alakítsuk át. Széleskörűen át kell szerveznünk a munkát, hogy képes legyen alkalmazni a haladó tudomány és technika vívmányait, ésszerűen kell mozgósítanunk és felhasználnunk az ország munkaerő- és nyersanyagkapacitását.

Nagy erőfeszítéseket kell tenni az új anyagi és technikai bázis megteremtésére, hogy jó felszereléssel lássa el mindenekelőtt a gazdaság azon kulcságazatait, amelyek a társadalom munkaerejének legnagyobb részét foglalkoztatják, mint például a mezőgazdaság, a halászat, az erdőgazdaság, az ipar, a kis- és kézműipar, a beruházások, a közlekedés és a hírközlés.

Új és hasznos anyagokat kell gyártanunk, széleskörűen alkalmaznunk

kell a fejlett technikát, megfelelő mennyiségű energiát kell előállítanunk a népgazdaság számára. E célból a már meglevő egységek újjászervezése, tökéletesítése és kiterjesztése mellett legfontosabb feladatunk az, hogy felépítsük a kulcsszerepet játszó nehézipari ágazatok rendszerét.

Ki kell építeni a gépipart és az elektronikai ipart, hogy gépekkel és rész- vagy teljes felszereléssel láthassa el a többi gazdasági ágazatokat, sőt a kulturális ágazatokat is. Fémiparra, elsősorban vas- és acéliparra van szükségünk, amely képes kielégíteni a gépipar, az építészet, a közlekedés és a távközlés szükségleteit, továbbá színesfémiparra, főként a réz, az alumínium és az ólom előállításához, valamint nemesfémiparra.

Nagy erőfeszítéseket kell tenni a villamosenergia-termelés fejlesztésére a víz- és hőerőművek egyesítése révén, megkülönböztetett figyelmet szentelve az előbbinek. Ugyanakkor meg kell teremteni a feltételeket más energiaforrások felhasználására is.

A szénbányászat mellett erőfeszítéseket kell tenni arra, hogy minél gyorsabban rátérhessünk a kőolaj és a földgáz kiaknázására. A vegyipart oly módon kell fejleszteni, hogy ki tudja elégíteni a mezőgazdaság műtrágya-, rovarirtó- és növényvédőszer-szükségletét, és lehetővé tegye a könnyűipar műszál- és műanyagtermelését ... Teljesen ki kell aknázni a nyersgumikészleteket, és biztosítani kell a gyógyászat és más tudományok, illetve egyéb területek, valamint az export megfelelő ellátását a számukra szükséges vegyi anyagokkal.

Különleges erőfeszítésekre van szükség a petrokémiai ipar minél előbbi létrehozásához. Sürgősen erősíteni kell a nagy beruházásokat, gyorsan kell fejleszteni az építőipart és növelni kell anyagi bázisát különösen a cement-, a mész-, a tégla-, a cserépgyártást..., jól meg kell szervezni a munkaerőt, fokozni kell a tervezőmunka lehetőségeinek kihasználását, és új építési módszereket kell bevezetni, hogy eleget lehessen tenni a nemzeti újjáépítés rendkívüli igényeinek egy olyan országban, amely most fejezett be egy hosszú, nehéz háborút, ahol sok város és falu vár újjáépítésre, s ahol a szocializmus anyagi és műszaki bázisát kell lerakni.

Erőteljesen, átfogóan és összehangoltan kell fejlesztenünk a távközlést és a közlekedést, hogy jól szolgálja a gazdaság és a nép szállítási szükségleteit.

A mezőgazdaságnak, a halászattal és az erdészettel együtt, gyorsan kell fejlődnie, hogy kielégíthesse társadalmunk élelmiszerigényét és megfelelően elláthassa nyersanyaggal az ipart, különösen a textilipart, továbbá, hogy exportképes legyen. A mezőgazdaságnak főként az ipari

fejlődés bázisául kell szolgálnia, különösen ebben a kezdeti időszakban. Azon kell lennünk, hogy minden tekintetben jól fejlett mezőgazdasággal, állattenyésztéssel, halászattal és erdészettel rendelkezzünk.

Övezeti rendszert kell kialakítani a síkságok, a dombvidékek, a hegyvidékek és a tengerparti területek harmonikus fejlesztésére, minden egyes térség előnyeit teljesen kihasználva a koncentrált és szakosított termelés érdekében. Figyelmet kell fordítani a belterjes gazdálkodásra, a termés növelésére és a megművelhető földterület kiterjesztésére. Több millió hektár földet kell rövid időn belül művelésre alkalmassá tenni vagy feljavítani.

Fokozni kell az öntözést és a talajjavítást, ugyanakkor tökéletesíteni kell a nagy síkságok öntözési rendszerét; tevékenyen fel kell használni a magas és egyenletes hozamú új tenyészeteket; aktívan alkalmazni kell a tudomány és a technika új vívmányait, és teljes mértékben érvényesíteni kell a trópusi mezőgazdaság előnyeit. Miközben a növénytermesztésben és állattenyésztésben magasabb teljesítményekre törekszünk, fokoznunk kell a gépesítést a hatékonyság erőteljes növelése érdekében, ésszerűen át kell csoportosítanunk a munkaerőt az ország minden részében. Állami gazdaságokat kell alapítani az újonnan megnyitott területeken és ösztönöznünk kell a mezőgazdaság szocialista nagyüzemi termeléssé szervezését, s ezt az alapoktól kell kezdeni azzal a meggondolással, hogy minden körzet egy agrár-ipari gazdasági egységgé váljék.

A könnyűipar, és ezen belül az élelmiszeripar gyors ütemű fejlesztésére kell törekedni, hogy rövid időn belül minden szükséges fogyasztási cikket növekvő mennyiségben, nagy választékban és hasznosan tudjunk termelni, hogy jobban szolgálhassuk a nép anyagi életét és javítsuk kulturális életét, hatékonyan elősegítsük a társadalmi munkaerő növekvő mértékű felfejlődését és az exportot is. Hasonlóképpen összpontosítani kell az erőfeszítéseket a textil-, a bőr- és a papíripar fejlesztésére, a fafeldolgozó-, a porcelán-, a kerámia- és üvegiparra, a háztartási eszközök, tanszerek, orvosi felszerelések, óvodai berendezések és kulturális cikkek gyártására. A meglevő könnyű- és élelmiszeripart országos méretekben kell átcsoportosítani és átszervezni, el kell érni, hogy a szocialista nagyüzemi termelés mintájára tervszerűen dolgozzék, összefogva a nagy-, a közép- és a kisüzemeket központi és helyi szinten, valamint az állami, a szövetkezeti és az egyéni termelési szektort. Ugyanakkor aktívan elő kell mozdítani több szükségesnek ítélt intézmény létrehozását. Rendkívüli figyelmet kell fordítani a technika megjavítására és a fejlett technológia elsajátítására,

hogy emelni tudjuk a termékek minőségét, különösen az exportra szánt termékekét.

Törekednünk kell a tudomány és technológia fejlesztésére, hogy elérhessük a jelenlegi világszínvonalat; aktívan kell tanulmányoznunk a korszerű tudomány és technológia eredményeit s alkalmaznunk kell azokat a termelésben és a mindennapi életben; hatékony műszaki irányítást kell kidolgoznunk az összes folyamatokra és a szabványokra, a mérésekre, a műszaki és minőségi ellenőrzésre, a felfedezésekre és a találmányokra vonatkozóan. Szükség van elegendő számú és magas szakmai képesítésű műszaki dolgozók továbbképzésére valamennyi tevékenységi ágazat számára, tudósok, technikusok és gazdasági vezetők képzésére, akik az élenjáró tudomány és technika birtokában képesek megoldani a termelésben és a mindennapi életben felmerülő problémákat.

A gazdaság átalakítása és fejlesztése mellett létezik egy másik igen fontos feladat is. El kell mélyítenünk a szocialista forradalmat az ideológia és kultúra területén és ki kell alakítanunk az új, szocialista embertípust.

Az ideológia és kultúra szocialista forradalmának célja, hogy mindenki számára gazdag erkölcsi és kulturális életet tegyen lehetővé, mely összhangban áll a szocializmus legfőbb célkitűzésével: kielégíteni a társadalomnak nemcsak az anyagi, de az egyre növekvő kulturális igényeit is. Valamennyi kulturális értéket a nép tulajdonává kell tennünk, egyszersmind meg kell tanítanunk arra, hogy a kulturális értékek közvetlen alkotójává váljék. Célunk a fejlett kultúrájú társadalom. E társadalom kultúrájának tartalmában szocialistának, formájában nemzetinek kell lennie. Építésének a marxizmus–leninizmusra és a nép kollektív tulajdonosi tudatára kell támaszkodnia, a civilizáció, a modern kultúra és tudomány vívmányait megfelelően kiválogatva kell elsajátítania.

E társadalomnak összegeznie és gyarapítania kell mindazt, ami a nemzeti szellemben és nemzeti kultúrában a legjobb, ami évezredes hagyománya: a hazafiságot, az elszántságot, a kitartást és találékonyságot, a dolgozó népet összekötő kölcsönös vonzalmat és szeretetet, a szorgalmat és az optimizmust.

Ez a kultúra az országunk földjén élő sok testvéri nemzetiség eredeti kultúráinak harmonikus elegye, mint a nemzet csodás kertjében nyíló számtalan virág együttese. A nagy kultúrájú társadalomban az emberi kapcsolatokban e nemes jelszó valósul meg: „Egy mindenkiért, mindenki egyért." Ezt a boldog társadalmat boldog családok fogják felépíteni.

A jelen szakaszban igen fontos a nemzeti és szocialista jellegű nevelés fejlesztése és az oktatás átalakítására irányuló előkészületeink befejezése, hogy azok minél hamarabb megvalósulhassanak országszerte. Erőteljesen kell fejleszteni a tudományt, javítani és erősíteni kell a sajtót, a rádiót, a televíziót és a könyvkiadást. Ki kell terjeszteni a kulturális és művészeti tevékenységet, a múzeumi és könyvtári munkát, a tömegkulturális akciókat, a testnevelést és a sportot. Célunk az egyre jobb minőségű és egyre szélesebb körben ható kulturális munka. Törekednünk kell a személyi állomány képzésére, az anyagi alapok megteremtésére, és biztosítanunk kell a szükséges eszközökkel való ellátásukat. El kell érni, hogy országunk minden része – a városok, a falvak, még a távoli hegyekben levő kis falucskák is – részesüljön a kultúra, az oktatás, a művészet, a sport jótéteményeiből, s a nép erkölcsi és kulturális szükségleteit egyre teljesebben kielégíthessük.

Az új kultúrát a régi rendszer ideológiai és kulturális maradványainak gyökeres kiirtására irányuló harccal párhuzamosan kell építeni, különösképpen Dél-Vietnamban kell kipusztítani az amerikai neokolonialista ideológia és kultúra mérgét. Ez egy rabszolgatartó, korcs, hanyatló és végletesen reakciós „kultúra" volt, tele maradi praktikákkal és babonával. Igen sok embert, különösen városlakókat sikerült bűvkörébe vonnia, akik elmerültek egy „felfokozott" individualista, önző és züllött élet élvezetében, amely felkorbácsolta és bátorította az aljas ösztönöket, a közönséges ízlést.

Az USA-imperializmus gonosz szándéka az volt, hogy megsemmisítse népünk hagyományos erkölcsi értékeit és egészséges életmódját, hogy züllésbe taszítson fiatalembereket és naplopókká tegye őket, hogy kiirtsa belőlük mindazt, ami nemzeti jellemünkben a legjobb, hogy elfeledtesse velük saját méltóságukat, az ország és a nemzet iránti kötelességeiket. Déli honfitársaink évtizedeken át keményen ellenálltak e neokolonialista „kultúrának", megőrizték és ápolták nemzetünk nagyszerű hagyományait.

A felszabadulás óta ezek a honfitársaink derekas munkát végeztek e „kultúra" maradványainak és következményeinek felszámolásában. Ezt a munkát most állhatatosan, aktívan és határozottan kell továbbfolytatni. Az új kultúra fényét arra kell felhasználnunk, hogy eloszlassuk a múlt sötétségét, megmentsük azokat, akik tévútra kerültek, és visszavezessük a nép soraiba, egyesítsük őket a nemzet szellemével, és elérjük,

hogy csatlakozzanak az egész nép munkájához egy ragyogó, igazi vietnami és szocialista kulturális élet megteremtésében.

Amint azt Ho Si Minh elnök mondotta: „A szocializmus építéséhez mindenekelőtt szocialista emberekre van szükség." Az új, szocialista embereknek Vietnamban olyannak kell lenniük, akik saját kollektív társadalmi uralmukért dolgoznak. Meg kell testesíteniük és ki kell fejleszteniük mindazt, ami a legértékesebb hagyományos kultúránkban. Ezeknek az új, szocialista vietnamiaknak be kell illeszkedniük a társadalom kollektív szocialista irányításának rendszerébe, és a meglevő szocialista nagyüzemi termelést kell szolgálniuk.

Egészséges érzelmű és szellemileg-fizikailag rátermett dolgozó embereknek kell lenniük, hogy a kollektív tulajdonos, a társadalom, a természet és önmaguk gazdájának szerepét betölthessék.

Magas fokú öntudattal rendelkező, határozott és akaraterős emberek legyenek, akik megbirkóznak a nehézségekkel és teljesítik feladataikat. Becsületes dolgozó emberek, akik gyűlölik az élősdieket, a semmittevőket és a hazugokat. Fegyelmezett, képzett, hatékonyan dolgozó emberek, akik odaadóan végzik munkájukat, lelkes védelmezői a köztulajdonnak, és lelkiismeretesen betartják a társadalmi élet összes szabályát. Elszakíthatatlan szálak fűzzék őket a dolgozó néphez, amely velük együtt építi az új életet.

Ezeket az új embereket a lángoló szocialista hazaszeretet és a tiszta proletár internacionalizmus érzése hatja át. Ezeknek az új embereknek sokoldalúan kiforrottnak kell lenniük, harmonikus és tartalmas társadalmi és magánéletet kell élniük.

Az ember a társadalmi viszonyok terméke és ezért az új típusú embert mindhárom forradalom – amelyben ő maga is közvetlen részt vesz – alakítja. Csak gyakorlat, küzdelem és munka révén képes az ember magát átformálni és lépésről lépésre elérni ezeket az erkölcsi normákat.

Az új típusú ember nevelése érdekében az ideológia és a szervezés, az oktatás és az adminisztráció, a politika, a kultúra, a jog és a gazdaság minden területén különböző intézkedéseket kell foganatosítani. Rendkívül fontos ezek között az ideológiai és a kulturális forradalom kibontakoztatása, valamint a széleskörűen alkalmazott kritika és önkritika – amely az emberi haladást irányító törvény. Az új típusú ember kinevelését állandóan, folyamatosan és állhatatosan kell folytatni, és össze kell kapcsolni a meghatározott csoportok között indított, sajátos célokat követő, megfelelő formában történő különleges mozgósításokkal és kampá-

nyokkal, különösen a munkaversennyel. Ezt nagyon tevékenyen és gondosan kell végrehajtani a termelő egységekben, a hivatalokban, az iskolákban, az óvodákban, a kulturális, művészeti és testnevelési szervezetekben, a városi háztömbökben, a falvakban és a kis településeken, a családokban, a szakszervezetekben, az ifjúsági és nőszövetségekben és más szocialista szervezetekben.

A gazdasági átalakítás és a gazdasági építés, a nagyméretű szocialista ideológiai és kulturális forradalom, valamint az új ember kinevelése egyetlen célt szolgál: a társadalom feletti kollektív szocialista tulajdon rendszerének megteremtését. Ennek a rendszernek a felépítése pedig azt jelenti, hogy országunkban egy olyan társadalmat hozunk létre, amelynek hiteles és legfelsőbb gazdája a társadalmi közösség, a dolgozó népnek a munkás-paraszt szövetségen alapuló szervezett kollektívája. A kollektív tulajdon elve megkívánja annak minden téren történő érvényesítését: politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi téren egyaránt; a gazda szerepének betöltését a társadalomban, a természetben, önmagunkkal szemben, az egész országban, minden egyes helységben. A kollektivitáson, a társadalmi közösségen alapuló uralom mindenki számára teljes szabadságot biztosít; és megfordítva: „...minden egyes ember szabad fejlődése az összesség szabad fejlődésének feltétele".[4]

Ez a valódi uralom, uralom a szó legteljesebb értelmében.

A kollektív szocialista uralom koncentrált kifejezése a munkások által, a szocialista állam útján, a munkásosztály élcsapatpártjának a vezetése alatt gyakorolt uralom.

A tudatos, szervezett és tervszerű cselekvés érdekében munkásosztályunkat, dolgozóinkat és egész népünket körültekintő, koncentrált és átfogó módon állammá kell szervezni. Az állam révén fogják gyakorolni az emberek a társadalom feletti uralmat, fejtik ki társadalmi tevékenységüket, irányítják a társadalmat és saját életüket. Az állam révén gyakorolt uralom a hatalom legmagasabb és leghatásosabb formája. A szocialista állam új típusú állam. Ez az állam a népé, a nép által és a nép érdekében létezik. Igazgatási szervezet, amelynek kényszerítő ereje is van, ugyanakkor gazdasági és kulturális testület is. Nélkülözhetetlen része a társadalmi-gazdasági szerkezetnek, áthatja azt, ahelyett, hogy felette vagy rajta kívül állana. Mindenféle intézkedést alkalmaz – közigazgatási és gazdasági, nevelési és jogi, kényszerítő és meggyőző, szervezeti és ideo-

[4] *Marx–Engels* Művei. 4. köt. Kossuth Könyvkiadó 1959. 460. old.

lógiai munkát – azért, hogy a gazdaságot és a társadalmat minden vonatkozásban irányítsa. Felelős a politikai biztonság és a honvédelem biztosításáért, a gazdaság és a kultúra építéséért és irányításáért, mind a közösség, mind az egyén érdekeinek megvédéséért, a diplomáciai tevékenységért, valamint a más országokkal folyó gazdasági, kulturális, tudományos és műszaki cseréért és együttműködésért.

A munkásosztály élcsapatpártja az a társadalmi erő, mely az új rendszert képviseli, annak módszereit alkalmazza a vietnami forradalom és a vietnami társadalom fejlődését irányító törvények feltárására. Tudomány és forradalom, forradalom és tudomány – ez a párt kettős lényege. Csak a pártvezetés kölcsönözhet az állam és nép tevékenységének valóban tudományos jelleget és hozhatja összhangba a vietnami társadalom fejlődéstörvényével, meghozva ily módon a várt eredményeket. Csak a pártvezetés adhat az állam és a nép tevékenységének erőteljes forradalmi jelleget és teheti lehetővé, hogy a nép teljes mértékben kibontakoztassa alkotóerejét. Minden történelmi időszakban egy meghatározott osztály jellemez legjobban egy nemzetet. A mai Vietnamban, amikor a nemzet és a szocializmus egységet alkot, a vietnami munkásosztály és annak élcsapatpártja, a Vietnami Dolgozók Pártja a nemzet legkiválóbb képviselője. A pártvezetés volt döntő tényezője a vietnami forradalom nagy győzelmeinek az utóbbi évtizedekben. Ez a vezetés most is a siker legnagyobb biztosítéka a szocialista forradalom új szakaszában.

A szocialista állam révén és a párt vezetésével a dolgozó nép kollektív uralma a társadalom felett minden kétséget kizáróan a dolgozó nép kezdeményező szellemének és határtalan alkotókészségének további kibontakozását fogja eredményezni. Lendületet fog adni a forradalmi mozgalmaknak. Magas fokon fogja megszervezni a dolgozó nép tevékenységét az egész társadalomban és összhangba hozza azt az objektív törvényszerűségekkel. Forradalmi és tudományos jelleget fog kölcsönözni e tevékenységnek és olyan erőt, amely képes lesz hegyeket is megmozgatni és óceánokat is feltölteni, legyőzve minden nehézséget bármikor, bárhol, az élet minden területén, megszabadulva a régitől, megteremtve az újat, és eddig soha nem látott ütemben viszi előre hazánk történelmi fejlődését.

A dolgozó nép uralma a társadalom felett – melyet az állam révén és a munkásosztály élcsapatpártja vezetése alatt gyakorol –, a munkás-paraszt szövetségen alapuló proletárdiktatúra. Államunk tehát a proletárdiktatúra állama.

Az augusztusi forradalom nemzetünk életében először hozta létre a

munkásosztály új típusú államát. Az amerikai agresszió ellen, a nemzet megmentéséért folytatott ellenállás teljes győzelme után népünk már az ország igazi gazdája, s egy olyan új típusú, az egész hazát magába foglaló államot épít fel, amelynek révén tulajdonosi jogát gyakorolhatja.

Ennek az államnak az erősítése és tökéletesítése az egész országnak, valamennyi falunak és városnak kötelessége, Északon és Délen egyaránt. A lényeg az államgépezet (mint igazgatási szerv és mint gazdasági-kulturális irányító testület) hatékonyságának gyors növelése. Mindkét vetület fontos. Mégis, minthogy a gazdaság vezetése és irányítása a fő aspektus, amely azonban viszonylag új és nehéz feladat, különös figyelmet kell fordítani az állam gazdálkodó és irányító képességének fokozására.

Az államnak megfelelő szervezeti struktúrára van szüksége. Mint gazdálkodó és irányító szervezeti struktúrának, az államnak a szocialista irányítás és tervezés elvein kell felépülnie: a demokratikus centralizmuson, az ágazati és a helyi sajátosságoknak megfelelően összekapcsolva az irányítást és a tervezést; a központi, a helyi és a legalsó szintű tervezés kombinációján; a jó termelés és a jó elosztás biztosításán; a munka termelékenységének, a termékek minőségének és a gazdasági hatékonyságnak a jelentőségén; a műszaki újítások gyarapításán, az egyéni felelősség támogatásán és a bürokrácia elleni küzdelmen. Mint kultúrát építő és irányító szervezetnek, az államnak olyan struktúrával kell rendelkeznie, amely megfelel az ideológia és a kultúra terén végbemenő szocialista forradalom követelményeinek.

Államunk, mely az egész ország közös érdekeit képviseli, a Vietnam területén élő összes testvéri nemzetiségek egységes állama. A nemzetiségek nagy egységének zászlaját szilárdan kézben tartva, minden, akár a többséghez, akár a kisebbségekhez tartozó nemzetiségnek a kollektív uralom gyakorlásához való jogát, valamint összes egyéb törvényes jogait biztosítani és megvédeni, az ország összes nemzetiségei egyenjogúságának érvényt szerezni – ez államunk alapvető politikája. A nép boldogsága, törvényes jogai és érdekei védelmének kötelességéből kiindulva, a szocialista állam tiszteletben tartja a vallásos állampolgárok hitét. Ezért a vallásszabadság biztosítása államunk egyik fő politikai célkitűzése.

Államunknak elég erősnek kell lennie ahhoz, hogy megvédelmezze országunk politikai biztonságát és társadalmi rendjét, hogy idejében szétzúzzon mindenfajta ellenforradalmi mesterkedést. Arra kell törekednie, hogy erős, szilárd, az egész népre támaszkodó honvédelmet építsen ki, erősítse a katonai szolgálat rendjét, és úgy jelölje ki a hadsereg feladatát

a gazdasági építés terén, hogy az ország készenlétben álljon az idegen hódítók minden támadásának szétzúzására.

Államigazgatási rendszerünk legfelsőbb államhatalmi szerve a nemzetgyűlés, míg a népi tanácsok az államhatalom helyi szervei. A nemzetgyűlést és a népi tanácsokat az általános, egyenlő, közvetlen és titkos szavazás elve alapján választják. A nemzetgyűlés és a különböző szintű népi tanácsok felelősek a nép előtt. A párt vezetése alatt a nemzetgyűlés dönt a legfontosabb állami kérdésekben, míg a népi tanácsok a fontos helyi problémákban határoznak a központi állami igazgatás irányvonalával és politikájával összhangban.

A minisztertanács a nemzetgyűlés végrehajtó szerve. A nemzetgyűlés nevezi ki, míg a népi tanácsok által választott különböző szintű népi bizottságok azok végrehajtó szervei. A minisztertanács és a különböző szintű népi bizottságok a nemzetgyűlés, illetve a népi tanácsok és a nép előtt felelősek. A nemzetgyűlés és a népi tanácsok ellenőrzik minden szinten a megfelelő államigazgatási szervek egész munkáját.

A minisztertanács és a különböző szintű népi bizottságok felelősségét a nemzetgyűlés, illetve a népi tanácsok megfelelő szintjei előtt világosan kell meghatározni és konkrét eljárások révén maradéktalanul kifejezésre juttatni. Ki kell dolgozni azokat a szabályokat és megteremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik a nemzetgyűlési képviselők és a népi tanácsok tagjai számára, hogy megismerjék az emberek véleményét, közöljék azt az állami szervekkel, és figyelemmel kísérjék a felmerült problémák megoldását. Intézményesíteni kell a választók és a nemzetgyűlési képviselők közötti rendszeres érintkezést, és biztosítani kell az előbbiek jogát, hogy ellenőrizhessék és szükség esetén leválthassák választott képviselőiket.

Szigorúan és lelkiismeretesen kell ellenőrizni a különböző állami szervek tevékenységét. Az ellenőrzési mechanizmus magába foglalja az államapparátuson belül végzett önellenőrzés rendszerét, a tömegszervezetek, valamint a párt részéről történő ellenőrzést.

A felülvizsgálatnak és az ellenőrzésnek olyan intézménnyé kell válnia, amely minden egyes szervezetet és egyént arra kényszerít, hogy tisztelje a törvényt, betartsa a rendelkezéseket és a szabályokat, teljesítsen minden feladatot, végezzen el minden munkát, és minden terméket minőségi és mennyiségi normák szerint gyártson. Valamennyi állami szervnek, a legalsó szinttől a központig, válaszolnia kell a nép hozzá intézett kérdéseire. A nép érvényesítse alkotmányos jogait, küzdjön az állami szer-

vek bármely jogsértése ellen és kényszerítse azokat, hogy az őt mint a társadalom kollektív tulajdonosát megillető jogokat tiszteletben tartsa. A tömegtájékoztatási eszközöknek ki kell terjeszteniük vizsgálataikat és kutatásaikat, hogy kifejezésre juttassák a tömegek építő javaslatait, bírálják a bürokrácia és az önkényeskedés bármely megnyilvánulását.

Meg kell erősíteni a szocialista törvényességet: az állami szervek tevékenységét a rendeletek és a rendszabályok következetes alkalmazásának szellemében kell irányítani.

Fokozni kell a szigorú ellenőrzést annak biztosításáért, hogy az állami szervek a törvénynek megfelelően járjanak el és hűen tiszteletben tartsák az állampolgároknak a kollektív uralomhoz való jogát és azok érdekeit; ugyanakkor szigorúan meg kell követelni minden állampolgártól, hogy teljesítse kötelezettségeit és engedelmeskedjék a törvénynek; kényszert kell alkalmaznunk azokkal szemben, akik ezt megtagadják, és meg kell büntetni minden törvényszegőt.

Szocialista törvényességünk ereje abban rejlik, hogy annak alapja és lényege éppen a népnek a társadalom feletti kollektív uralma. Nemzetgyűlésünk – az alkotmányról szóló határozat meghozatala mellett – törvényt fog hozni a minisztertanács, a népi tanácsok és a népi bizottságok minden szinten történő megszervezéséről, valamint más törvényeket és rendeleteket is meg fog alkotni az állam megszervezésével és tevékenységével kapcsolatban. Szükséges, hogy idejében kidolgozzunk és elfogadjunk egy sor, számos területet érintő törvényt és rendeletet; kellő figyelmet kell szentelni egy gazdasági törvény- és rendeletrendszer elfogadásának.

Társadalmunk polgárainak joguk van a munkához, munkájuk gyümölcsének élvezéséhez, a pihenéshez, a tanuláshoz, a test, a kifejezés, a sajtó, a gyülekezés, az egyesülés szabadságához, a vallásszabadsághoz, hogy csatlakozzék vagy ne csatlakozzék valamelyik felekezethez, hogy jelöltessék magukat a választásokon, hogy megválasszák az állami szerveket. Minden állampolgár egyenlő a törvény előtt. Nők és férfiak minden téren egyenlőek a politikában, a gazdaságban, a kultúrában, a társadalomban és a családban. A gyermekek jogosultak a megfelelő gondozásra és nevelésre, az időseknek, a rokkantaknak és a betegeknek joguk van arra, hogy az állam gondoskodjon róluk. Államunk nemcsak elismeri állampolgárainak e jogait, de biztosítja is mindehhez a szükséges anyagi feltételeket, hogy valóban élhessenek azokkal.

Jogaik mellett kötelességeik is vannak az állampolgároknak a társa-

dalommal szemben. Ilyen a munkakötelezettség, a haza és a szocialista állam védelmének kötelezettsége, az alkotmány és a törvények betartásának a kötelezettsége, a munkafegyelem, a közrend és a társadalmi élet normái, a köztulajdon védelme stb.

Meg kell érteni, hogy a jogok és a kötelezettségek összhangban vannak egymással és mindkettő azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa a társadalom feletti kollektív uralom teljes gyakorlását és ennek alapján a teljes függetlenséget és szabadságot mindenki számára.

Határozottan szembe kell szállnunk a naplopással, a munkakerüléssel, a köztulajdonnal való visszaéléssel, a vesztegetéssel, a korrupcióval és a pazarlással. Keményen el kell ítélnünk és határozottan küzdenünk kell az olyan magatartások ellen, mint a felelőtlenség, a fennhéjázás, az önkényeskedés, a felesleges és terhes ügyintézés és aktatologatás, a közömbösség, sőt a nép nehézségeivel és szenvedéseivel szembeni érzéketlenség, valamint a hanyag viszonyulás a kritikához. E megnyilvánulások sértik a népnek a társadalom feletti uralom gyakorlásához való jogát, sőt olykor politikai kárt is okoznak az állampolgároknak. Hatékony intézkedéseket kell foganatosítanunk annak megelőzésére, hogy egyes káderek és közalkalmazottak kiváltságos réteggé váljanak, amely hatalmaskodik a tömegek felett.

A dolgozó nép – amellett, hogy a legmagasabb szinten, vagyis az állami szerveken keresztül és a párt vezetésével gyakorolja a kollektív tulajdonos jogait – ugyanezeket a jogokat az átfogó jellegű tömegszervezetek: a szakszervezetek, a szövetkezetek, a paraszti társulások, az Ifjúsági Szövetség, a Nőszövetség, az Egyesült Nemzeti Front tevékenysége révén is érvényesíti. Tagjaik képviseletében e tömegszervezetek részt vesznek a társadalom irányításában, ellenőrzik az állam tevékenységét, olyan iskolák tehát, amelyekben a nép megtanulja a kollektív szocialista tulajdonos jogainak gyakorlását. A párt vezetése alatt az állami és tömegszervezeteknek azonosak a céljaik, és valamennyien arra törekszenek, hogy biztosítsák a dolgozó népnek a társadalmat irányító kollektív tulajdonosi jogát.

A munkásosztály élenjáró osztály, társadalmunk vezető osztálya. Az alkotmány és a szakszervezeti törvény megerősíti a munkásosztály vezető szerepét és a szakszervezeteknek azt a jogát, hogy képviseljék a munkásosztályt az államügyekben való részvétel, az állam ellenőrzése során, továbbá a gyárak vezetésében. Ez egyike azoknak a fontos rendszabályoknak, amelyek erősítik és tökéletesítik az államot. Szükséges a nép-

front szerepének fejlesztése az állam, különösen a nemzetgyűlés viszonylatában, így a jelöltek állításában az általános választásokon, a nemzetgyűlési képviselők tevékenységének figyelemmel kísérésében és előmozdításában, javaslattételekben olyan képviselők elmozdítására, akik nem élvezik többé a nép bizalmát, valamint a népfront tagjai véleményének továbbításában a nemzetgyűléshez.

Kedves képviselő elvtársak

Fentebb ismertettük a Vietnami Dolgozók Pártja javaslatait a szocialista forradalom és az ország szocialista építésének lényeges pontjaira vonatkozóan. Ez a tartalom a következőkben foglalható össze:

Határozottan ragaszkodni kell a proletárdiktatúrához, fejleszteni a dolgozó nép kollektív tulajdonosi jogát, párhuzamosan végrehajtani a három forradalmat (a termelési viszonyok forradalmát, a tudományos-technikai forradalmat és az ideológiai és kulturális forradalmat, amelynek alapja a tudományos-technikai forradalom), fokozni kell az ország szocialista iparosítását, kiépíteni a szocialista nagyüzemi termelést, kifejleszteni a társadalom feletti kollektív szocialista uralom rendszerét, kialakítani az új típusú szocialista embert, felszámolni az ember ember általi kizsákmányolását, megszüntetni a szegénységet és elmaradottságot, szüntelenül erősíteni kell a forradalmi éberséget és a nemzetvédelmet, szilárdan fenn kell tartani a politikai biztonságot és a társadalmi rendet, határozottan elnyomni az ellenforradalmárokat, időben szétzúzni összes mesterkedésüket, nehogy újra felüssék fejüket, készen állni az imperializmus és csatlósai minden agresszív törekvésének és szabotázsakciójának megsemmisítésére, kikovácsolni az össznépi egységet, és arra törekedni, hogy szocialista hazánkat, Vietnamot korszerű iparral, modern mezőgazdasággal, erős honvédelemmel, haladó kultúrával és tudománnyal, boldog és civilizált életformával rendelkező országgá tegyük.

Ez az alapvető tartalma annak a nehéz és bonyolult osztályharcnak is, amelynek célja a „ki kit győz le?" kérdésének – a szocialista vagy kapitalista fejlődési út kérdésének – eldöntése. Ez a harc sokféle formában folyik: átalakító és építő, politikai és gazdasági, meggyőző és kényszerítő, békés és erőszakos úton. Minden hazafitól, harcostól, kádertől és párttagtól újszerű eltökéltséget, újfajta képességet, megfelelő tudást és helyes módszereket követel meg minden területen, forradalmi kezdeményező

szellemet és kitartást a szocializmus teljes győzelméért vívott küzdelemben. Munkásosztályunknak és dolgozó népünknek egy emberként kell erőteljesen előrehaladnia, hozzálátnia a termelőmunkához, és eredményeket elérnie a tudomány és a technológia terén ugyanazzal a forradalmi hévvel és lendülettel, amellyel az agresszorok ellen harcolt az ország megmentéséért.

A felvázolt irányvonal megvalósításáért népünknek és államunknak a következő években a következő konkrét feladatokra kell összpontosítania erőfeszítéseit:

– Tökéletesíteni az államigazgatást kezdve a központtól egészen a regionális és a legalsó szintig a közigazgatási, valamint a kulturális és gazdasági ügyek irányításában, hogy közigazgatásunkat valóban erőssé és szilárddá tegyük, képessé arra, hogy a társadalmi élet valamennyi szféráját hatékonyan vezesse és irányítsa országszerte, és egyre jobban képviselje a nép kollektív uralmát.

Különösen nagy figyelmet kell szentelnünk Délen minden szinten a népi igazgatás kiépítésére és megszilárdítására, hogy ezt a közigazgatási apparátust valóban feddhetetlenné és tisztává tegyük, méltóvá az új időszak forradalmi feladataihoz. Következetesen meg kell őriznünk a politikai biztonságot és a társadalmi rendet, szüntelenül erősítenünk és szilárdítanunk kell a honvédelmet, összekapcsolva azt a gzdasági építéssel.

– Fokoznunk kell a gazdasági helyreállítást és a fejlesztést. Eltökélten hozzá kell látnunk a szocialista iparosítás központi és hosszú távú feladatához, aktívan építenünk kell a népgazdasági ágazatok anyagi és technikai bázisát, meg kell teremtenünk a korszerű ipari-agrár gazdaság struktúráit. Délen a gazdasági helyreállítás és fejlesztés feladatát szorosan össze kell kötnünk a szocialista átalakítás feladatával. A két övezet összes termelési ágazatában található anyagi alapokról és termelőerőkről, valamint az összes termékcsoportról jó áttekintést adó leltárak segítségével újjá kell szerveznünk a társadalmi termelést országszerte, egységes program és terv szerint, hatásosan ki kell használnunk a meglevő termelési kapacitást, miközben új vállalatok létesítésére törekszünk.

A gazdasági helyreállítás és fejlesztés fő irányvonalai a következők: Az egész ország erejének magas fokú koncentrálása minden szinten és ágazatban, és a nép erőfeszítéseinek megsokszorozása; a mezőgazdaság mindenoldalú fejlesztése, mindenekelőtt az élelmiszerkérdés országos méretű, mindenre kiterjedő és végleges megoldására való törekvés, belterjes gazdálkodással, a termések szaporításával, az ugarok feljavításával,

új földeknek a termelésbe való bekapcsolásával, a termőföldek kiterjesztésével, valamint az állattenyésztés és a halászat intenzív fejlesztése útján. Gyorsan meg kell oldanunk a mezőgazdasági termelés tervezéséhez szükséges övezeti rendszer kérdését; nagy területeket kell fordítanunk ipari növények termelésére; biztosítanunk kell az erdők jó kiaknázását, hogy anyagot adhassunk a hazai ipar és az export céljaira; elegendő anyagot kell termelni, hogy kielégítsük a nép ruházkodási szükségleteit.

– Teljesen ki kell használnunk és ugyanakkor határozottan fejlesztenünk kell az ország meglevő könnyűiparának termelési kapacitását. A kézműipar és a kisipar nagy lehetőségeinek megfelelő figyelmet kell szentelni, ugyanakkor néhány új könnyűipari üzemet is kell építenünk, hogy elegendő fogyasztási cikket termeljünk a nép számára. Semmiképpen sem engedhető meg, hogy hiány mutatkozzék a fő létszükségleti cikkekben.

– A meglevő nehézipari létesítmények újjászervezésével, felszerelésével, átalakításával és kiterjesztésével párhuzamosan – a mezőgazdaság, a könnyűipar, az építőipar, a közlekedés és a távközlés szükségleteinek kielégítésére – meg kell kezdenünk a nehézipar fő tervei megvalósítását olyan ágazatokban, mint az energiagyártás, gépészet, kohászat, vegyipar és építőanyag-ipar, hogy gyorsított ütemben rakhassuk le a szocialista iparosítás alapjait.

Helyre kell állítanunk és ki kell bővítenünk a közlekedés különböző ágazatait, meg kell javítanunk a szállítás szervezését a teher- és utasszállítás szükségleteinek kielégítésére. Ki kell bővítenünk a nagy beruházásokat, hogy kielégíthessük a gazdasági és kulturális fejlődés növekvő igényeit, és emeljük a nép háború utáni életszínvonalát.

– Kiszélesítjük gazdasági kapcsolatainkat a testvéri szocialista és más országokkal, hogy országunk gazdasági helyreállítása és fejlesztése számára kedvezőbb körülményeket teremtsünk.

A leghathatósabb intézkedéseket kell foganatosítani az export támogatására, és minél jobban ki kell használni a mezőgazdaság, az erdészet, a vízi termékek, a kézműipar és az ipar kapacitását az exportálható javak forrásainak gyors növelésére.

Rendkívül fontos országunk bőséges munkaerejének célszerű felhasználása a nagyobb társadalmi jólét megteremtése érdekében. A közeljövőben arra kell törekedni, hogy elegendő munkalehetőséget biztosítsunk a teljes foglalkoztatottság elérésére, s ugyanakkor meg kell szervezni a munka újraelosztását az ország különböző ágazatai és vidékei kö-

zött. Arra kell törekednünk, hogy a munkaszervezés átcsoportosítása és megjavítása révén megszilárduljon a munkafegyelem, és emelkedjék a munka termelékenysége; úgy kell mozgósítanunk és megszerveznünk a hadsereget, hogy az teljesítse kötelességét a gazdaság építésében is.

– A régi termelési viszonyokat át kell alakítani, újakat kell létrehozni, majd megszilárdítani és tökéletesíteni. Északon folytatnunk kell a szocialista termelési viszonyok megszilárdítását és tökéletesítését minden téren, elsősorban az irányításban és az elosztásban. Délen azonnal meg kell szüntetnünk a komprádor burzsoáziát és a feudális földesúri osztály maradványait, megfelelő intézkedések révén és fokozatosan hozzá kell látnunk a magántőkés ipar és kereskedelem, mezőgazdaság, kézműipar és kiskereskedelem szocialista átalakításához, összekapcsolva ezt azzal, hogy a Dél gazdaságát a szocializmus felé vezessük, a nagyüzemi szocialista termelés egységes rendszerébe olvasszuk össze mindkét övezet gazdaságát. Szüntelenül a szocialista irányítási és tervezési rendszer kidolgozására, javítására és tökéletesítésére, az egységes központi kormányzati irányítás biztosítására kell törekednünk az egész országban, megőrizve ugyanakkor a különböző szintek demokratikus jogait, támogatva a különböző helységek és termelési alapegységek kezdeményező- és alkotókészségét.

– Fontos feladatunk az áruforgalom és az elosztás javítása, a szocialista elosztás biztosítása. Eltökélten kell fejlesztenünk a szocialista kereskedelmet, tökéletesítenünk az adásvételi rendszert, hogy a szocialista kereskedelem olyan legyen, mint a nép életéről gondoskodó jó háziasszony és a termelés serkentésében aktívan részt vevő üzletember. Határozottan küzdenünk kell azért, hogy megfékezzük az üzérkedést és az áruhalmozást, minden olyan tevékenységet, amelynek célja a zavarkeltés a piacon, Délen pedig a piac stabilizálására kell törekednünk. Meg kell javítanunk az ár-, bér- és hitelrendszert, és maradéktalanul érvényesítenünk kell a szocialista elosztás elvét, ami azt jelenti, hogy az elosztás a végzett munka arányában történik. Ugyanakkor arra is törekednünk kell, hogy kibővítsük közjóléti létesítményeinket. Széleskörűen kell támogatnunk a piac, valamint az ár- és bérrendszer egyesítésére irányuló erőfeszítéseket az egész országban.

– Oly módon kell elősegíteni a tudományos és műszaki munkát, hogy az hathatósan szolgálja a termelést és a nép életét. Erősíteni kell a műszaki irányítást, ésszerűsíteni a termelést, és az élenjáró technika normáit alkalmazni a fejlesztési programokban.

Ki kell építeni a kutató-, kísérleti- és tervezőintézeti hálózatot, összekötve az oktatást és a tudományos kutatást a termelőtevékenységgel, a szakképzett munkások, a tudományos és műszaki káderek képzésére és azok megfelelő foglalkoztatására törekedve.

– Kulturális, oktatási és egészségügyi szolgálatunknak különleges erőfeszítéseket kell tennie, hogy kielégítse a nép szükségleteit az oktatás, az egészségvédelem és a testedzés, az irodalom, a művészet és az egészséges szórakozás, valamint az üdülés terén. Törekedni kell a szocialista nevelés fejlesztésére és kellő előkészületeket tenni arra, hogy oktatáspolitikánkat országszerte megvalósítsuk, ugyanakkor támogatni kell minden olyan tevékenységet, amelynek célja a szocialista kultúra építése és kibontakoztatása.

Szükséges, hogy Délen folytassuk a rabszolgatartó neokolonializmus mérgező kultúrájának felszámolását. Erőteljesen fel kell lendítenünk az egészségügyi munkát, a testnevelést és a sportot, és aktívan fel kell számolnunk a háború okozta betegségeket és társadalmi bajokat. Gondoskodnunk kell az anyák és a gyermekek egészségvédelméről.

A gazdaság helyreállítása és a termelés fejlesztése segítségével ki kell elégítenünk a nép élelmiszer, ruházati és oktatási szükségleteit, több munkahelyet kell létrehoznunk, hogy megszüntessük a régi rendszertől örökölt munkanélküliséget, gyorsan fel kell építenünk a háború alatt elpusztult városokat és falvakat, lépéseket kell tennünk, hogy javítsuk a dolgozó nép lakásviszonyait. Messzemenően gondját kell viselnünk a sebesült és beteg katonáknak és azok családtagjainak, akik életüket adták az országért, fel kell nevelnünk a hadiárvákat, segítséget kell nyújtanunk azoknak az öregeknek és rokkantaknak, akik nem rendelkeznek semmilyen létfenntartási eszközzel, valamint a háború áldozatainak. Továbbá, meg kell szerveznünk a közösségi életet minden területen, beleértve az ellátást és az elosztást, az élelmiszerellátás, a lakás, a közlekedés, az oktatás, az orvosi gondozás, a szórakozás és a pihenés megszervezését. Törekednünk kell a szolgáltatások javítására, emelnünk kell az érdekelt ágazatok személyzetének felelősségérzetét, és segítenünk kell nekik a helyes magatartás elsajátításában.

– Véghez kell vinni valamennyi terület alapvető felülvizsgálatát a nagyszabású gazdasági fejlesztés előkészítése céljából az elkövetkező hosszú lejáratú tervek keretében. Elő kell mozdítani a földtani felméréseket, jelentősen meggyorsítani a gazdasági övezetek elhatárolását, a mezőgazdasági és erdészeti termelés tervezését, a felmérési és tervezési munkála-

tokat, és más lépéseket kell tenni, melyek célja a hosszú távú tervek kidolgozásához, a szocializmus széles anyagi és technikai bázisának megteremtéséhez szükséges adatok gyűjtése és feltételeinek előkészítése.

– Forradalmi tömegmozgalmakat kell indítanunk. A fent említett feladatok teljesítésére mozgósító, erőteljes és állandó forradalmi tömegmozgalmakat, elsősorban munkaversenyeket kell kezdeményezni.

Minthogy a békés építés korszakába lépünk, országunk előtt ragyogó gazdasági kilátások nyílnak. De a közeljövőben még sok nehézségbe ütközünk, amelyeket az agressziós háború és az amerikai újgyarmatosító politika hagyott ránk, és olyanokba is, amelyek abból származnak, hogy országunk gazdasága egyelőre főleg a kisárutermelésen alapul. Segítenünk kell népünket, hogy világosan lássa a jelenlegi nehézségek okait, és megértse, hogy legyőzésük egyetlen lehetséges útja: győzelmünktől ösztönözve előre haladni és fenntartani az önbizalom szellemét, minden energiát és erőt a termelőmunkára fordítva gyorsan begyógyítani a háború okozta sebeket, nagyobb anyagi jólétet teremteni a társadalom részére, és tartózkodni attól, hogy külföldi segítségre támaszkodjunk.

Emellett szigorúan takarékoskodnunk kell az idővel, a fűtőanyaggal, a nyersanyaggal, az élelmiszerrel, a pénzzel... Takarékosan kell eljárnunk mind a termelésben, mind a fogyasztásban és határozottan kell küzdenünk a pazarlás és korrupció ellen. Segítenünk kell mindenkit – a munkásokat, a parasztokat, az értelmiségieket és a nép más rétegeit – abban, hogy növekedjék kötelességtudatuk és a munkához való jog tudata, lelkesen haladjanak előre, forradalmi lendületüket a termelőmunkára fordítsák, tanusítsanak bátorságot és önmegtartóztatást, használják ki a munka minden percét, becsüljenek meg minden gramm nyersanyagot, minden kiló élelmet és minden fillért, hogy szorgalmasan és takarékosan építsék a szocializmust, a haza felvirágoztatására és a nép boldogságára törekedve.

Kedves képviselő elvtársak

A vietnami forradalom a világforradalom szerves része. Népünk teljes győzelme az amerikai agresszióval szemben a nemzet megmentéséért folytatott ellenállási háborúban szorosan összefügg a testvéri szocialista országok és az öt világrészben élő barátaink szívből jövő támogatásával és hatalmas segítségével. Ez a győzelem ugyanakkor értékes hozzájárulás

a közös győzelemhez és a világ forradalmi erőinek szüntelen növekedéséhez. Ez a győzelem új, kedvező feltételeket teremtett államunk és népünk számára internacionalista kötelességünk teljesítésére és aktív szerepünk fokozására a világ népei közös küzdelmében korszakunk nemes céljaiért, nevezetesen a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért.

Az új időszakban pártunk, államunk és népünk feladatai a nemzetközi kapcsolatok terén a következők: a legnagyobb mértékben ki kell használni a kedvező nemzetközi feltételeket, hogy gyorsan begyógyíthassuk a háború okozta sebeket, helyreállítsuk és fejlesszük gazdaságunkat, kultúránkat és tudományunkat, erősítsük a honvédelmet, megteremtsük a szocializmus tudományos és technikai alapját; továbbra is vállvetve küzdjünk a szocialista országokkal és más országok népeivel együtt a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért folytatott szakadatlan harcban, aktívan támogassuk a világ népeinek küzdelmét az USA vezetése alatt álló imperializmus, a régi és az új gyarmatosítás ellen és ugyanakkor hathatósan járuljunk hozzá a forradalmi erők harcos szolidaritásának, együttműködésének és kölcsönös segítségnyújtásának megerősítéséhez, megszilárdítsuk a szocialista országok közötti és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalmon belüli szolidaritást, és erősebbé tegyük a világ népeinek antiimperialista frontját.

Külpolitikánk alapvető tartalma:

a) Törekedni a sokoldalú szocialista együttműködés harcos szolidaritásának és kapcsolatainak megszilárdítására és erősítésére országunk és valamennyi testvéri szocialista ország között, minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk, hogy a többi szocialista országgal, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalommal együtt hozzájáruljunk a szolidaritás helyreállításához és megszilárdításához, a kölcsönös támogatás és segítség fokozásához a marxizmus–leninizmus alapján és a proletár internacionalizmus szellemében, Ho Si Minh elnök végrendeletének értelmében, hogy a marxizmus–leninizmus nemes eszméjét egyre dicsőbb sikerek kivívásához segítsük hozzá.

b) Minden tőlünk telhetőt megtenni, hogy oltalmazzuk és fejlesszük a szolidáris kapcsolatokat és a testvéri barátságot Vietnam népe és Laosz és Kambodzsa népe között, erősítsük országunk és a testvéri Laosz és Kambodzsa harcos szolidaritását, kölcsönös bizalmát, hosszú távú együttműködését és kölcsönös segítségnyújtását minden területen, a teljes egyenlőség, egymás függetlensége, szuverenitása és területi sérthetet-

lensége, egymás jogos érdekei tiszteletben tartása elvének megfelelően. Így a három nemzetet, amelyet egymáshoz kötött a nemzeti felszabadulásért vívott harc, örökre összefűzi országuk építésének és védelmének, függetlenségének és felvirágoztatásának közös ügye, Délkelet-Ázsia és a világ többi része népeinek forradalmi érdekei.

c) Korlátlanul támogatni a délkelet-ázsiai országokat a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért, a békéért és az igazi semlegességért, az imperialisták katonai támaszpontjainak megszüntetéséért és csapataiknak területükről való kivonásáért folytatott harcukban. Készek vagyunk létrehozni és fejleszteni a baráti és együttműködési kapcsolatokat ennek a térségnek más országaival egymás függetlensége, szuverenitása és területi integritása, a meg nem támadás és az egymás ügyeibe való be nem avatkozás, az egyenlőség, a kölcsönös előnyök és a békés egymás mellett élés elvei tiszteletben tartása alapján.

d) Teljes mértékben támogatni az ázsiai, afrikai és latin-amerikai országok népeinek harcát az imperializmus, a gyarmatosítás, a faji megkülönböztetés ellen, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért; erősíteni a barátságot, a szolidaritást és a kölcsönös együttműködést, a kölcsönös segélynyújtást minden téren országunk és a fejlődő országok között az említett célokért; aktívan hozzájárulni az el nem kötelezett országok harcához az imperializmus agressziós politikája és szabotázsa ellen, függetlenségük és szabadságuk kivívásáért, a saját természeti erőforrásaik felett való rendelkezés visszaszerzéséért, valamint egy új nemzetközi gazdasági rend létrehozásáért a nemzeti szuverenitás, az egyenjogúság és a kölcsönös előnyök jegyében.

e) Minden módon támogatni kell a munkásosztály és a dolgozó nép jogos ügyét a tőkésországokban, mely egy széles egységfront kialakítására törekszik, harca a hazai és külföldi monopóliumok urai ellen irányul, életbe vágó érdekeiért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért küzd, hogy megóvja nemzeti függetlenségét és a világbékét, lépésről lépésre sikereket érjen el és végül a szocializmus teljes győzelmet arasson.

f) Megteremteni és bővíteni a normális kapcsolatokat országunk és az összes többi ország között, tekintet nélkül azok társadalmi rendszerére, egymás függetlenségének, szuverenitásának és egyenjogúságának, valamint a kölcsönös előnyök tiszteletben tartása alapján.

g) A testvéri országokkal és a világ haladó népeivel karöltve határozottan folytatni a közös küzdelmet az Amerikai Egyesült Államok által vezetett imperialisták agresszív politikája és háborús provokációi ellen,

és így aktívan hozzájárulni a béke és biztonság megőrzéséhez és megszilárdításához Délkelet-Ázsiában és a világ többi részén.

Külpolitikánk lényege a következő:

Továbbra is magasra tartva a nemzeti függetlenség és a szocializmus zászlaját, szorosan összekapcsolni az igazi hazafiságot a proletár internacionalizmussal, szembeszállni az opportunizmus, a burzsoá és kispolgári nacionalizmus minden irányzatával, elszántan védelmezni a függetlenséget és szuverenitást, ugyanakkor erősíteni a szocializmus és a nemzeti függetlenség erői közötti összetartást, a harc fő erejét az USA vezette imperializmus ellen irányítani, arra törekedni, hogy teljesítsük nemzetünk iránti feladatainkat, egyszersmind internacionalista kötelezettségeinket más országok népei iránt;

Követve azt a helyes nemzetközi irányvonalat és áthatva azoktól a tiszta forradalmi érzésektől, amelyeket Ho Si Minh elnök fáradhatatlanul belénk oltott, pártunk, államunk és népünk tántoríthatatlanul teljesíteni fogja nemzetközi kötelezettségeit és sikerre fogja vinni azt a nemzetközi politikát, amelyet az imént ismertettem.

Kedves képviselő elvtársak

A forradalmi harc alatt államunk két alkotmányt dolgozott ki létrejötte óta. Az első az 1946. évi alkotmány volt, amely az 1945. évi győzelmes augusztusi forradalmat és a Vietnami Demokratikus Köztársaság megalapítását követően született meg. Ez az alkotmány megerősítette és megszilárdította újonnan elnyert függetlenségünket és szabadságunkat, kifejezte a vietnami nép akaratát „területi sérthetetlenségünk megvédésére, a teljes függetlenség elnyerésére és az országnak a demokrácia alapján történő felépítésére". Az 1946. évi alkotmány szellemében népünk történelme során először épített munkás-paraszt szövetségen alapuló népi demokratikus államot, mely egyben Délkelet-Ázsia első munkás-paraszt állama volt. Államunkat szüntelenül erősítettük és tökéletesítettük, s ez egészében éreztette hatását a francia gyarmatosító agresszorok elleni felszabadító harcok során.

Népünk győzelme arra kényszerítette a francia gyarmatosítókat, hogy aláírják a genfi egyezményt, amely elismerte Vietnam függetlenségét, szuverenitását, egységét és területi sérthetetlenségét. De az amerikai imperialisták a francia gyarmatosítók nyomába lépve betörtek országunk

déli részébe. Ezért a vietnami forradalomnak egyidőben két stratégiai feladatot kellett végrehajtania: Északon építeni a szocializmust, míg Délen folytatni a nemzeti felszabadító harcot és kiteljesíteni a népi demokratikus forradalmat az egész országban.

Eleget téve a helyzet követelményeinek és a forradalom feladatainak, nemzetgyűlésünk 1959-ben elfogadta az ország második alkotmányát. Az 1959. évi alkotmány összefoglalta és rögzítette népünk országszerte elért sikereit, hangot adott a nép azon akaratának, hogy Északot következetesen a szocializmus felé vezesse, s azt tegye a Dél felszabadításáért és hazánk újraegyesítéséért folytatott harc szilárd és erős alapjává. Az 1959. évi alkotmány célkitűzéseinek végrehajtásával mi alapjában befejeztük a termelési viszonyok átalakítását, és megkezdtük a szocializmus anyagi és technikai alapjainak lerakását Északon. E forradalmi alapra támaszkodva népünk addig harcolt, amíg az amerikaiak távoztak és cinkosaik elbuktak, és teljes győzelmet aratott a függetlenségért és szabadságért folytatott forradalmi küzdelemben.

Jelenleg népünk a forradalom új szakaszába lépett, olyan szakaszba, amelyben az egész ország a szocialista forradalom végrehajtásán munkálkodik, Észak folytatja a szocialista építés előbbrevitelét, míg Dél hathatósan végzi a gazdaság szocialista átalakítását és a szocializmus építését.

Forradalmunk és államunk soron levő feladata egy új alkotmány kidolgozása az egész ország számára, hogy ezáltal rögzíthessük a már elért sikereket, és biztosítsuk országunk gyors, erőteljes és rendületlen haladását a szocializmus felé.

Az alkotmány kidolgozása az állam egyik fő tevékenysége, rendkívüli politikai jelentőségű megnyilatkozás, amely a lakosság összes rétegét érinti. Ezért kell lehetővé tenni kádereink széles tömegei és népünk számára, hogy az új alkotmányt megvitassa és véleményt nyilvánítson annak kidolgozásával kapcsolatban. Ilyen megfontolásokból kiindulva azt javasoljuk ezen az ülésszakon, hogy a nemzetgyűlés válasszon bizottságot a békés, független, újraegyesített, szocialista Vietnam új alkotmányának elkészítésére.

Kedves képviselő elvtársak

Az új alkotmányban a nemzetgyűlés le fogja fektetni államszervezetünk és a különböző állami intézmények tevékenységének átfogó elveit. De már most szükség van az állam megszervezésére és tevékenységére vonatkozó ideiglenes szabályozásokra, melyek lehetővé teszik országunkban az élet különböző területeinek állami irányítását. A nemzetgyűlés feladata, hogy a közeljövőben döntsön ebben a kérdésben.

A párt központi bizottsága azt javasolja, hogy a nemzetgyűlés hozzon határozatot, hogy az új alkotmány kidolgozása, így államunk megszervezése és munkája a Vietnami Demokratikus Köztársaság 1959. évi alkotmánya alapján történjék.

Az 1959. évi alkotmányt alapul vehetjük, hiszen ez szocialista alkotmány, az össznépi forradalmi harc eredménye. Ezt az alkotmányt megvitatta és elfogadta az első nemzetgyűlés, amely egész országunk közös nemzetgyűlése volt.

Az államügyek vitelére a nemzetgyűlés köztársasági elnököt és alelnököt, a nemzetgyűlés állandó bizottságát, minisztertanácsot, honvédelmi tanácsot, a legfelsőbb népbíróság elnökét és a legfőbb népi ügyészi hivatal igazgatóját választja meg.

A különböző helységekben három szinten létesül igazgatási szervezet:

– megyei és városi igazgatás, amely közvetlenül a központi hatóságoknak van alárendelve,

– körzeti igazgatás és ennek megfelelő szintek,

– községi és ennek megfelelő szintű igazgatás.

Ezen igazgatási szintek mindegyike élén egy népi tanács és az általa megválasztott végrehajtó szerv fog állani, s ezek számára – népi bizottság néven – közös elnevezést javasolunk.

Jogi vonatkozásban államunknak azonnal fontolóra kell vennie az egész országot átfogó jogrendszer fokozatos kidolgozását. Tekintetbe véve az Északon hatályban levő törvényeket, azt javasoljuk, hogy a nemzetgyűlés bízza meg a minisztertanácsot e törvények végrehajtásának irányításával az új helyzetnek megfelelően, vagy azoknak a módosításoknak a tanulmányozásával, amelyek az egész országban történő hatálybalépésükkel kapcsolatban szükségesek.

Kedves képviselő elvtársak

Népünk története nagy jelentőségű fordulóponthoz ért. Országunk új korszakában emlékezetünkbe idézzük Ho Si Minh elnök féltő és komoly ajánlásait:

„Hegyeink, folyóink és népünk örökké létezni fognak.

Miután az amerikai támadók vereséget szenvedtek, országunkat tízszerte szebbé építjük majd fel."

Vereséget mértünk az amerikai támadókra. Gyönyörű országunk végleg visszatért a nép tulajdonába. Teljhatalmú urai vagyunk hazánk hatalmas és gazdag hegységeinek, őserdeinek, síkságainak és tengereinek.

Nemzetünk nagyszerű fejezetet írt be a történelembe, országunkat korunk színvonalára emelte és kiérdemelte, hogy élvezze a függetlenséget, a szabadságot és a jólétet.

Újra felépítjük hazánkat, tízszerte szebben, mint volt. Hazánkat korszerű iparral, fejlett mezőgazdasággal, erőteljes honvédelemmel, élenjáró kultúrával, és tudománnyal rendelkező egységes szocialista országgá alakítjuk át, mely civilizált és boldog életet él, és méltó nemzetközi pozíciót vívott ki magának. Minden feltétel rendelkezésünkre áll, hogy megvalósítsuk ezeket a célokat.

Cselekvésre ösztönző jelszavunk ma a következő: „Mindent a termelésért; mindent a szocialista építésért; mindent hazánk virágzóvá és hatalmassá tételéért; mindent a nép boldogságáért."

Alakítsa át minden honfitársunk – munkások, parasztok, értelmiségiek, fiatalok, nők, katonák – az amerikai imperializmus ellen vívott hazafias háborúban tanúsított forradalmi hősiességét a munkában tanúsított hősiességgé, és haladjon lelkesen előre a termelés frontján, a munka frontján, az építés frontján!

A Vietnami Dolgozók Pártja azt ígéri a nemzetgyűlésnek és az egész népnek, hogy történelmi küldetésünk teljesítése érdekében következetesen kitart Ho Si Minh elnök tanítása mellett: „Pártunknak meg kell őriznie teljes tisztaságát, méltónak kell bizonyulnia a vezető és a nép hűséges szolgája szerepének betöltéséhez."

Haladjon egész népünk hősiesen előre szocialista hazánkért, a függetlenségért, a szabadságért, a jelen és a jövő nemzedékeinek boldogságáért!

The Socialist Republic of Vietnam (Az egyesített Vietnam nemzetgyűlése első ülésszakának dokumentumai). Foreign languages publishing house, Hanoi 1976. 11–64. old.

RÉSZLET A KÖZPONTI BIZOTTSÁG BESZÁMOLÓJÁBÓL A VIETNAMI KOMMUNISTA PÁRT IV. KONGRESSZUSÁN,

1976. DECEMBER 14-ÉN

AZ 1976–1980-RA SZÓLÓ ÖTÉVES TERV IRÁNYELVEI ÉS FELADATAI A GAZDASÁG ÉS A KULTÚRA FEJLESZTÉSÉRE ÉS ÁTALAKÍTÁSÁRA, A TUDOMÁNY ÉS A TECHNIKA FEJLESZTÉSÉRE

Elvtársak!

A vietnami forradalom új szakaszát megnyitó ötéves tervnek (1976–1980) rendkívül nagy a jelentősége. Egyszerre kell felszámolnunk 30 évi háború és a neokolonializmus súlyos következményeit és újjászervezni szegény és elmaradott gazdaságunkat, ugyanakkor előrelépni a szocialista nagyüzemi termelés megvalósításában és megvetni az ország iparosításának alapjait.

Országunk sokféle nehézséggel küzdve lép e tervidőszakba. A legnagyobb gondot az okozza, hogy amikor gazdaságunkban még a kisárutermelés az uralkodó, a munka termelékenysége és a nemzeti jövedelem igen alacsony, amikor még nincs elég élelmiszerünk az emberek számára és elég nyersanyag, üzemanyag és tartalékalkatrész az iparnak, amikor többet importálunk, mint amennyit exportálunk, akkor kell egyidejűleg két, éppannyira elemi mint sürgős feladatot megoldanunk: biztosítani a nép életszükségleteit és megkezdeni a felhalmozást a szocializmus anyagi-műszaki bázisának építéséhez.

De olyan jelentős, kedvező körülményeink vannak, amelyeket a lehető legelőnyösebben kell a hasznunkra fordítani. Először is itt vannak tropikus mezőgazdaságunk eléggé nagy lehetőségei; növelhetjük a megművelhető földterületeket, többször arathatunk évente, a termelést változatos módon fejleszthetjük és nagy mennyiségben különleges kultúrákat ter-

meszthetünk. Vietnam gazdagságának jelentős forrásai az erdők és erdős földek hektárainak tízmilliói, a több mint 3200 kilométeres tengerpart, termékeinek bőséges tartalékaival, melyeket egész évben hasznosíthatunk.

Hazánkban már felépültek az első nehézipari üzemek, a könnyű- és az élelmiszeripar komplexuma fejlődése kezdetén tart. Rendelkezésre állnak a szükséges energiaforrások és ásványkincsek, amelyek a modern ipar bázisai lehetnek. Országunk helyrajza kedvező feltételeket nyújt a belföldi közlekedés és szállítás fejlesztésére és a kapcsolatok szélesítésére más országokkal.

Vietnam legértékesebb kincse pedig az a munkaerő, melyet 22 millió ember képvisel, közöttük több mint egymillió káder és szakmunkás, valamint a gazdasági építésben foglalkoztatott számottevő munkáshadsereg. Jelentékeny tapasztalatokra tettünk szert a szocialista forradalomban, s a testvéri szocialista országok, valamint más országok is értékes segítséget és jelentős gazdasági és műszaki együttműködést biztosítanak a számunkra.

Az 1976–1980-as ötéves tervben mozgósítanunk kell pártunkat, népünket, fegyveres erőinket, hogy kollektív tulajdonosként cselekedjenek, azzal az elszántsággal, hogy saját erőnkre támaszkodunk, hasznosítjuk a kedvező körülményeket és leküzdjük a nehézségeket, hogy sikerrel teljesítsük a legfontosabb feladatokat:

– Az ország erőinek legnagyobb fokú összpontosítása valamennyi ágazatban és minden szinten, hogy a mezőgazdaságban egy nagy lépést tehessünk előre; fokozni kell az erdőművelést, a halászatot és a haltenyésztést; erőteljesen fejleszteni a könnyű- és élelmiszeripart (a kis- és háziipart is), hogy kielégíthessük az egész ország szükségleteit élelmiszerekben és jelentős részben az általános fogyasztási cikkekben; előre kell lépni a nép anyagi és kulturális életének megjavításában, gyors ütemben megteremteni a felhalmozást a szocialista iparosítás érdekében.

– A nehézipar meglevő kapacitásának teljes kihasználása és új, különösen gépipari létesítmények építése mindenekelőtt a mező- és erdőgazdaság, a halászat és a könnyűipar ellátására, továbbá elő kell készíteni több ágazat műszaki felszerelését a következő időszakra. Erőteljesen kell fejleszteni a közlekedést és a szállítást; gyors ütemben kiszélesíteni az anyagi-műszaki bázist, fellendíteni a tudományos és műszaki tevékenységet. Minden területen meg kell tenni az előkészületeket a nagyszabású

építkezésekhez, melyeket a következő hosszú lejáratú népgazdasági tervek fognak előírni.

– Fel kell használni a munkából fakadó minden erőt; a lehető legjobban kell megszervezni és irányítani a munkát, a különböző vidékek és ágazatok közötti megosztást újra szabályozni, hogy érezhetően emelkedjék a munka termelékenysége. Meg kell kezdeni új ipari-agrár gazdasági struktúra kialakítását, a központi gazdaságot össze kell kapcsolni a regionális gazdasággal, a járást lépésről lépésre agrár-ipari egységgé kell kiépíteni, a gazdaságot pedig összhangba kell hozni azzal a honvédelemmel, amely mögött az egész nép áll.

– Délen gyakorlatilag be kell fejezni a szocialista átalakítást, Északon pedig megszilárdítani és tökéletesíteni a szocialista termelési viszonyokat; erőteljesen meg kell javítani a kereskedelem, az árak, a pénz- és bankügy területén folyó munkát.

– Gyors ütemben bővíteni kell az exporttermékek termelését, mindenekelőtt a mezőgazdasági és könnyűipari termékekét; ki kell szélesíteni a gazdasági kapcsolatokat a többi országgal.

– Fejleszteni kell az oktatási és kulturális munkát, valamint az orvosi-egészségügyi ellátást, oktatási reformot kell bevezetni és erőteljesen ösztönözni káderek és szakmunkások képzését; társadalmi téren fel kell számolni a háború és a neokolonializmus káros következményeit.

– Mélyreható fejlődést kell elérni a gazdasági szervező- és irányító munkában az egész országra érvényes gazdaságirányítási rendszer kiépítésével.

1980-ra a következő fő célokat kell elérnünk: 21 millió tonna gabona és hasonló termék, 1 millió tonna tengeri hal, 1 millió hektár művelésre alkalmassá tett földterület, 1 200 000 hektár fásított földterület, 16 500 000 sertés, a gépipari termelés 2,5-szeres emelése 1975-höz képest, 10 millió tonna szén, több mint 5 milliárd kWó villanyáram, 2 millió tonna cement, 1,3 millió tonna műtrágya, 300 000 tonna acél, 450 millió méter szövet, 130 000 tonna papír, 14 millió m^2 lakóterület (a lakosság saját erőből épített lakásait nem számítva).

A) AZ EGYES NÉPGAZDASÁGI ÁGAZATOK FEJLESZTÉSÉNEK IRÁNYELVEI

1. Mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat, haltenyésztés

Sokoldalúan fejleszteni kell mind a növénytermesztést, mind az állattenyésztést, erőteljesen a szocialista nagyüzemi termelés irányában ösztönözni az erdőgazdaságot, a halászatot és a haltenyésztést, hogy mielőbb kielégíthessük az egész társadalom élelmiszer-szükségleteit, tartalékokat képezhessünk gabonából és hasonló termékekből, nyersanyagokkal láthassuk el az ipart és gyors ütemben növelhessük az exporttermékek előállítását. Hozzá kell fognunk a gazdasági körzetek meghatározásához és a termelést úgy kell megtervezni, hogy elősegítse mindegyik körzet: a síkság, az ország belseje, a hegyvidék és a deltavidék fejlődését, és érvényre juttassa mindegyikük erős oldalait; minél előbb meg kell szervezni a különleges kultúrák koncentrált termesztését nagy területeken. Állandó figyelmet kell szentelni mind a növénytermesztés belterjességének, mind az évi aratások száma növelésének, mind a vetésterület kiterjesztésének. Továbbra is engedélyezni kell a vízgazdálkodás erőteljes fejlesztésére a nagy beruházásokat és tömegmozgalmakat kell indítani, hogy tökéletesíteni lehessen a nagy területekre kiterjedő vízműrendszert, biztosítani a szükségletek szerinti öntözést és vízelvezetést; javítsuk a termőtalajt, küzdjünk a földek kimerülése, lúgos, illetve klóros károsodása, valamint eróziója ellen. Meg kell teremteni egy országos vetőmagnemesítő rendszert, új, magas hozamú fajtákat kell kialakítani. Hasznosítani kell a mezőgazdasági tudomány és technika új vívmányait, érvényre juttatva tropikus mezőgazdaságunk előnyeit, utol kell érni a magas nemzetközi hozamokat. Fokozzuk a kiemelt rizstermesztő területek gépesítését és lépésről lépésre lássuk el gépekkel az újonnan művelés alá vett területeket is. A mezőgazdasági munka megosztását szervezzük át az egyes területek igényeinek megfelelően. Építsük ki fokozatosan a járásokat agrár-ipari gazdasági egységekké; a különböző központi és vidéki ágazatoknak bőségesen el kell látniuk a járásokat káderekkel és a szükséges eszközökkel.

Ami a gabonát és a hasonló termékeket illeti, fontos feladatunk, hogy egyidőben adjunk erős ösztönzést a belterjes növénytermesztésnek és a rizstermelő területek növelésének az évi aratások számának megsokszorozásával és az ugar feltörésével, kiemelt rizstermelő körzeteket alakít-

sunk ki, melyek az állami kereskedelembe kerülő élelmiszerek fő forrásai. A kiegészítő élelmiszer-növényeket (kukorica, manióka, édesburgonya, cirok) erőteljesen kell fejleszteni, termesztésüket olyan vidékekre kell koncentrálni, ahol a termesztéssel párhuzamosan megoldják a feldolgozást is; meg kell teremteni e létesítmények saját gépparkját, fejlett belterjes termelést elérni, különösen a kukorica esetében.

Ami az élelmiszer-növényeket általában illeti, termesztésüket egyes kultúrákra specializált vidékekre kell összpontosítani, továbbá a városok és ipari központok körül széles övezeteket kell létrehozni e növények termesztésére, ezt a családi kertekben is erőteljesen fejleszteni kell. Mindent meg kell tenni, hogy mielőbb kielégítsük a nép szükségleteit zöldségekből, babból és más élelmiszerekből, különös tekintettel a városokra és az ipari központokra.

Az egyik legfontosabb feladat az ipari növénykultúrák fejlesztése. Hosszú lejáratú beruházási tervet kell készíteni a szükséges munkaerőre, élelmezésre és a műszaki feltételekre, hogy az ország belsejében és a hegyvidéken ipari növények termesztésére koncentrált körzeteket alakítsunk ki. Az egyes zónákat jól kell körülhatárolni a talaj jellege szerint, megszervezni a tudományos és műszaki kutatómunkát és időben kiépíteni a feldolgozó ipart, hogy változatosan és nagy mennyiségben fejlesszük az ipari növények termelését, mint amilyenek a textilnövények (gyapot, juta, eperfa), a cukornád, az olajos magvak (szója, földimogyoró, kókuszpálma), a kaucsukfa, a tea- és a kávécserje, az ananász, a banánfa, más gyümölcsfák, a fűszernövények, a gyógyszernövények...

A parasztok kiegészítő jellegű foglalkozásából, az állattenyésztésből rövid idő alatt ki kell alakítani a hús-, a tojás- és később a tejtermelés fő ágazatát, hogy megjavíthassuk a lakosság élelmezését; igásállatokat kell adnia, amíg nem fejeződik be a teljes gépesítés; trágyát kell szolgáltatnia a belterjes művelés, az évi aratások számának növelése és a vetésterületek kiterjesztése érdekében; ésszerűen kell felhasználnunk a falusi munkaerőt és meg kell teremteni az exporttermékek előállításához szükséges alapokat. A lehető legnagyobb mértékben növelni kell a sertés- és szarvasmarha-állományt, ösztönözni a baromfitenyésztést, megfelelő figyelmet szentelni a ló-, kecske-, nyúl- és, méhtenyésztésnek. A mezőgazdaság gépesítésének előrehaladásával, az igásbivalyokat és -ökröket fokozatosan tejet és húst szolgáltató állatokkal kell felváltani. Helyesen és széleskörűen kell megoldani a törzstenyészet, a táplálék és az állatgyógyászat problémáját. Újból kell szabályozni a vetésforgót és az évi ara-

tásokat, párhuzamosan a feldolgozó üzemek járásonkénti építésével, hogy megbízható alapot teremtsünk az állattenyésztés táplálékellátásának. Aktivizálni kell a törzsválogatás, a keresztezés munkáját, új törzstenyésztési létesítményekkel kell biztosítani a jó minőségű törzsállatok nevelését. Ki kell terjeszteni az állatgyógyászati hálózatot és elegendő gyógyszert gyártani a járványgócok kialakulásának megelőzésére és a járványok felszámolására. Az állami állattenyésztést helyesen kell párosítani a szövetkezeti és az egyéni állattartással, hogy olyan állattenyésztési rendszer alakuljon ki, amely a nagyüzemi termelés módszereihez hasonlóan munkamegosztással és kooperációval működik.

Erőteljesen kell fejleszteni az élelmiszeripart és más mezőgazdasági termékek feldolgozó iparát, hogy a kiegészítő élelmiszerekből ízletes, elsőrendű táplálékot nyerjünk, melynek segítségével a konyhai munkát egyszerűsítő, a családok életét megkönnyítő, magas tápértékű ételek készíthetők. Az élelmiszeripart ki kell építeni valamennyi járásban, a nyersanyagforrások közelében és szoros kapcsolatban a mezőgazdasági termeléssel.

Az erdők nagy bevételi forrást jelentenek országunkban, ahol a trópusi időjárás következtében a növényzet gyorsan nő. Az erdőgazdaságot erőteljesen a szocialista nagyüzemi termelés irányában kell fejleszteni, hogy nagy jelentőségű gazdasági ágazattá váljék. Ugyanilyen fontosságot kell tulajdonítani az erdők telepítésének, gondozásának és megőrzésének, valamint az erdőkitermelésnek. A következő ötéves tervek ideje alatt minden eszközzel teljesen be kell fásítani valamennyi kopárrá vált dombot. Hosszú lejáratú beruházásokkal telepített erdőkörzeteket kell kialakítani a specializálódás és a belterjes művelés elvei alapján Viet Bactól Tay Nguyenig és Minh Haiig. Bontakoztassunk ki folyamatosan mozgalmakat „fák ültetésére, erdők telepítésére és gondozására", „Ho apó iránti örök hálánk jeléül ültessünk fákat az Újév alkalmából" jelszavakkal. Hajtsuk végre az elképzelések szerint a „letelepítési" kampányt, biztosítsuk a hegyvidéki lakosság ellátását élelmiszerekben, vessünk véget az erdők lelkiismeretlen pusztításának. Fejlesszük erőteljesen az állami erdőkitermelést és ugyanakkor bízzuk az erdőgazdálkodást a szövetkezetekre. Alakítsunk a hegyvidéki járásokból nagyüzemi egységeket, melyek kombinálják az erdőgazdaságot, a mezőgazdaságot és az ipart, s egyszerre foglalkoznak erdőkitermeléssel, ipari növények termesztésével és állattenyésztéssel. Lépésről lépésre gépesíteni kell az erdészeti munkát a fák ültetésétől a kitermelésükig és a fa elszállításáig. Fejleszteni kell a fa-

feldolgozó ipart, a legteljesebben felhasználni a fahulladékot, előmozdítani a fatartósítást kreozottal és általában ésszerűen, gazdaságosan bánni a fával.

Növelni kell a beruházásokat és megjavítani az irányító és szervezési munkát, hogy gyorsan fejlődjék a halászat és a haltenyésztés s megfeleljen az ország és az exportigények sürgető szükségleteinek. Ösztönözzük erőteljesen a halászatot és a haltenyésztést a tengeri, a kevert- és az édesvizekben. Teremtsük meg a halászhajó-építés alapjait, lássuk el a halászokat a szükséges munkaeszközökkel, fejlesszük a tengeri halászatot párhuzamosan központi és regionális erőkből. Rövid idő alatt használjuk ki egész terjedelmükben a tavakat, kisebb állóvizeket, folyóvizeket, lagúnákat. A szükséges időben fejlesszük ki a halászati termékek konzerválását és feldolgozását. A kitermeléssel egyidőben tervet kell kidolgozni a termelőhelyek gondozására, meggyorsítani a tudományos vizsgálat és kutatás munkáját, hogy pontos adatokat kaphassunk a halászati termékek lelőhelyeiről.

A sókitermelést fejleszteni és lépésről lépésre gépesíteni kell, hogy az ipart és a lakosságot el tudjuk látni sóval.

2. Könnyűipar

A (házi- és kisipart magában foglaló) könnyűipar legfontosabb feladata, hogy a lakosság anyagi és kulturális életét szolgáló fogyasztási cikkeket gyártson; biztosítani és emelni kell a dolgozók reáljövedelmét; megteremteni a szükséges feltételeket ahhoz, hogy az állam fokozhassa a munkamegosztást; nagy mennyiségben kell előállítani az exportra szánt termékeket. Egészükben fel kell tudni használni a termelési kapacitásokat és valamennyi szervezeti formát, hogy a létfontosságú árucikkek hiányának mielőbb végét vethessük, és a termékeket növekvő mennyiségben, mind alacsonyabb önköltséggel, változatosabban és szüntelenül javuló minőségben gyárthassuk.

Az erőfeszítéseket e tekintetben először arra kell összpontosítani, hogy fejlesszük a létszükségletet kielégítő ágazatokat: szövetek, bőráruk, konfekció, papír, bútor, háztartási cikkek, tanszerek, orvosi eszközök, csecsemőotthonok felszerelése, sportcikkek, kulturális cikkek stb. Arra kell törekednünk, hogy az elkövetkezendő öt évben minden családnak biztosítsunk ésszerű fejadagot szövetből, valamint a szokásos fogyasztási

cikkekből. Össze kell állítanunk a szükséges árucikkek jegyzékét, feltüntetve, hogy milyen mennyiségben kell mindegyiket termelni, el kell osztani a munkát a központi és a regionális ipar között, tervet kell készíteni a nyersanyagok és a műszaki felszerelések beszerzésére és megszabni a termelési határidőket.

Az exportra termelő létesítményeket modern eszközökkel kell ellátni, elegendő nyersanyagot biztosítani munkájukhoz, megjavítani gazdasági és műszaki irányításukat és mindent megtenni, hogy termékeik megfeleljenek a nemzetközi normáknak.

Azonnali feladatunk, hogy gyorsan kézbe vegyük a könnyűipar potenciálját az egész országban, a szocialista nagyüzemi termelés elvei szerint újjászervezzük, megvalósítsuk a munkamegosztást és az együttműködést, a nagyüzemeket összekapcsoljuk a közepes méretű és a kisüzemekkel, a központi szintet a regionális szinttel, az állami üzemeket a szövetkezeti és az egyéni tulajdonú üzemekkel. Meg kell újítani a műszaki berendezéseket és növelni a termelési kapacitást a meglevő létesítményekben, ugyanakkor újak építésére kell törekedni.

A kis- és háziiparnak tartós jelentősége van a népgazdaságban és különösképpen a regionális gazdaságban. Arra hivatottak, hogy hozzájáruljanak a lakosság szükségleteinek kielégítéséhez egy adott helységben és az egész országban, továbbá fontos szerepük van az exportálható termékek előállításában is. Újjá kell éleszteni és fejleszteni kell őket, nagy figyelmet szentelve a hagyományos mesterségekre és a népművészeti tárgyakra.

Ma a legfontosabb feladatunk, hogy minden eszközzel biztos forrásokat teremtsünk az országban nyersanyagokból és ugyanakkor importáljunk néhány nélkülözhetetlen nyersanyagot a munkaerő és a gépi kapacitás leggazdaságosabb kihasználására, a nép elsődleges szükségleteinek kielégítésére és új exporttermékek előállítására.

3. Nehézipar

Az ipari rendszerben elfoglalt kulcshelyzete miatt, a gépgyártást kell a tennivalók középpontjába állítani gazdasági fejlődésünk megtervezésénél. Gyors ütemben kell kifejleszteni, hogy fokozatosan el tudja látni a népgazdaság különböző ágazatait gépekkel, szerszámokkal, pótalkatrészekkel, szerelvényekkel és teljes berendezésekkel.

A tervidőszakban mielőbb be kell fejezni a gépipari ágazat ütemtervét

az egész országra, meghatározni minden egyes vállalat állandó termelési irányait, a specializálódás alapján kifejleszteni az együttműködést az általános gépipar és az ágazati gépgyártás, a honvédelmet és a polgári célokat szolgáló gépgyártás, az állami és a szövetkezeti üzemek, a gyártó egységek és a javítóműhelyek között. A meglevő üzemek újjászervezésével, átalakításával és kibővítésével elő kell segíteni egész teljesítőképességük kihasználását; egyidejűleg erőfeszítéseinket arra kell összpontosítani, hogy a gépipar fokozatos tökéletesítése érdekében bizonyos számú jelentős új üzemet is építsünk. Párhuzamosan a kohó- és gépipari minisztérium általános gépgyártási potenciáljának kiépítésével, létre kell hozni a fontos ágazatok és az egyes vidékek gépipari potenciálját is.

Arra kell törekednünk, hogy elegendő, jó minőségű egyszerű és bonyolultabb szerszámokat juttassunk a népgazdaságnak; biztosítsuk javítási és tartalékalkatrész-szükségleteinek nagyobb részét; gyártsunk nagy számban gépeket és felszereléseket, hogy legalább részben megfelelhessünk a különböző népgazdasági ágazatok szükségleteinek.

Építsük ki az elektronikai ipart, gyártsunk különböző fajta elektronikus elemet; gyártsunk és szereljünk össze elektronikus gépeket.

Fejlesszük ki mihamarabb az energetikai ipart, hogy megelőzzük a szükségleteket; ösztönözzük a kutatásokat az energia különböző formáinak kiaknázására és hasznosítására.

Az elektromos energia terén fő célunk a villanyáram előállítása mind vízerővel, mind hőerővel; nagy figyelmet kell szentelnünk a vízerővel nyert villamos áramra, kombinálni a nagy, a közepes méretű és a kis vízerőműveket. Az energiaforrásokkal arányban villamosenergia-hálózatot kell kiépíteni. Ebben az ötéves tervben kibővítünk néhány régi erőművet és felépítünk bizonyos számú újat, arra törekszünk, hogy sok kis vízerőművet építsünk az ország belsejében és a hegyvidéken, különösen a Tay Nguyen fennsíkon.

Erőteljesen kell ösztönözni a széntermelést, hogy kielégítsük az azonnali szükségleteket és gyorsan növeljük a termelést a következő ötéves tervben. A régi bányákat maximálisan ki kell aknázni, s mielőbb újakat feltárni. Elő kell segíteni a szénfeldolgozó ipart; meg kell erősíteni a gépműhelyek kapacitását, hogy képesek legyenek részben maguk is előállítani a felszereléseket és tartalékalkatrészeket a szén föld alatti és külszíni kitermeléséhez.

Erősen fejleszteni kell a kutatómunkákat kőolaj és földgáz után a szárazföldön és a tengerben; meg kell teremteni a feltételeket ahhoz, hogy

gyors ütemben kiépítsük a kőolaj- és földgázipart. Kitartóan fel kell készülnünk, hogy a lehető leghamarabb megkezdjük kőolajfinomító és -feldolgozó berendezések építését.

A kohóiparnak lépésről lépésre kell fejlődnie, kiegyensúlyozott kapcsolatban a gépgyártással, és meg kell felelnie az anyagi-műszaki bázis megteremtése szükségleteinek. Országunknak el kell érnie, hogy nagy mennyiségben állítson elő vasat és színesfémet, valamint kisebb mennyiségű nemes és ritka fémeket. Ebben az ötéves tervidőszakban be kell fejeznünk a meglevő vasipari üzemek felépítését és kibővítését, és megkezdenünk elektromos konverterek gyártását a gépiparban. Növelni kell az ón termelését, előkészíteni más színesfémeket gyártó üzemek építését. Erőfeszítéseinket összpontosítani kell új érctelepek felkutatására.

A vegyipart sokoldalúan kell fejleszteni, mind a szerves, mind a szervetlen vegyületek előállításában. A nagyüzemeket a közepes és kis méretű létesítményekkel felváltva kell létesíteni; a termelőegységek telepítésénél nagy figyelmet kell szentelni a vegyipari központok helyének ésszerű kiválasztására, hogy jelentős gazdasági hatékonyság biztosítása mellett eleget tegyünk a környezetvédelemnek. Ebben az ötéves tervidőszakban fejleszteni kell a műtrágya és más, mezőgazdasági célú helyi termékek gyártását. Mielőbb meg kell kezdeni egy műszálgyár és szódagyárak építését, valamint néhány, kémiai alaptermékeket előállító üzemet. Fejleszteni kell a gyógyszervegyészetet, hogy kielégítsük a lakosság gyógyszerszükségleteit; fokozni a kaucsuk alapanyagú termékek, az aromás anyagok és az illó olajok előállítását...

Hogy eredményesen szolgáljuk a gazdasági fejlesztés terveit, különösképpen a nehézipar fejlesztési tervét, erőteljesen kell ösztönözni a talajkutatást, a geológiai vizsgálatokat, a természeti kincsek utáni kutatást. A geológusok munkájának gyorsan előre kell haladnia, hogy idejében megfelelhessen a különböző gazdasági ágazatok szükségleteinek. A geológiai szolgálatot meg kell erősíteni káderekkel és felszereléssel, s előrelendíteni tudományos kutatómunkáját.

4. Építőipar

Az építőiparra az új szakasz küszöbén rendkívül nehéz és súlyos feladatok hárulnak: egyszerre kell felszámolnia a pusztító háború súlyos következményeit és felépítenie a szocializmus anyagi-műszaki bázisát. Újjá kell

építeni számos gazdasági, kulturális létesítményt, középületet és lakóépületet, újakat is kell építeni és „jobban és szebben", mint volt – újjáépíteni a fővárost, Hanoit. E feladatok teljesítésére a következőket kell tennünk:

Megerősítjük az építőipari ágazat anyagi és műszaki alapjait, hogy fokozatosan modern iparrá fejleszthessük. Már most elegendő mennyiségű, különböző fajtájú szerszámmal kell ellátni az építőipari munkásokat; a nehéz fizikai munkákat nagymértékben gépesítjük; fejleszteni fogjuk az építési elemek előregyártását. A munkát tudományosan kell megszervezni a fejlett építési módszereket felhasználva; a munkák minőségének biztosítására szigorúan meg kell tartani a gazdasági-műszaki normákat és mutatókat, hogy növeljük a munka termelékenységét, csökkenthessük az önköltséget és rövid idő alatt használatba adhassuk az elkészült munkákat;

az építőanyag-ipar erőteljes fejlesztésére modern nagyvállalatokat kell létrehozni és a tartományokban megsokszorozni a kis és közepes méretű üzemeket. Ki kell szélesíteni az építőanyag-ipari cikkek választékát, gyorsan növelni mennyiségüket és minőségüket, hogy el tudjuk látni velük a különböző szükségleteket. Erőteljesen kell fejlődnie a cement-, tégla- és cserépgyártásnak és más, alapvetően fontos anyagok előállításának; növeljük gyorsan a díszítőelemek, a hang-, hő- és nedvességszigetelők termelését;

ösztönözzük az ütemtervek készítését az építőiparban, csökkentsük a tervrajzok előkészítésének és megvalósításának átfutási idejét. Gyűjtsük össze az e téren elért nemzetközi eredményeket és alkalmazzuk őket országunk sajátos viszonyaira. Mozgósítsuk a tervezők alkotókészségét, bontakoztassuk ki az építőipari dolgozók nagyszámú csapatának hozzáértését és tehetségét. Alakítsunk ki szocialista építőművészetet modern és nemzeti jelleggel;

növeljük az Építésügyi Minisztérium erőit, hogy az egész ágazat központi irányító magja lehessen, s ugyanakkor megfelelően fejlesszük az egyes ágazatok, különösképpen a tartományok építőipari szerveit. Sokszorozzuk meg a szövetkezetek építőbrigádjait, a javító és karbantartó brigádokat. Használjuk fel helyesen a legfontosabb építkezések elősegítésére a hadsereg egységeit. Alakítsuk át és használjuk fel ésszerűen a magánkézben levő építővállalatokat Délen.

A közlekedés és szállításügy legfőbb feladata, hogy biztosítsa az áruszállítást, a lakosság utazásait, a gazdasági kapcsolatokat, segítse a termelés zavartalanságát és a munka termelékenységének növelését. Fejleszteni kell a közlekedés és szállítás valamennyi formáját; mihamarabb befejezni a régi közlekedési hálózatok újjáépítését és újjászervezését, ugyanakkor, különösen a hegyvidéken és az új gazdasági körzetekben új hálózatokat építeni. Ésszerű arányokat kell kialakítani az utak, kikötők, raktárak építése és a szállítási eszközök gyártása között. Meg kell erősíteni a gépgyártási ágazatot, hogy gyorsan növelhessük a közlekedési, szállítási eszközök és pótalkatrészek előállításának kapacitását, valamint a javítási lehetőségeket. Fokozottan gépesítjük a kikötőket és a rakodómunkát; biztosítjuk az ésszerű munkamegosztást a tengeri, folyami, vasúti és országúti szállítások, a központi, valamint regionális vállalatok között.

Országunkban a tengeri út igen kényelmes eszköz a belföldi szállításoknak nagy távolságokra történő lebonyolítására és az összeköttetésre a világ többi országával. Ki kell használnunk ezt a lehetőséget. Összpontosítsuk erőinket a tengeri kikötők hálózatának építésére, kiszélesítésére és megfelelő irányítására, a hajóépítő-ipar fejlesztésére, építsük fel gyorsan kereskedelmi flottánkat és személyszállító folyami és tengeri flottillánkat.

A folyami utat széles körben kell alkalmazni, összhangban országunk vízrajzával. Törekedjünk a folyami szállítások gyors gépesítésére, ösztönözzük a szállítási eszközök különféle típusainak gyártását, helyezzük előtérbe magas színvonalon gépesített és nagy rakodási kapacitású folyami kikötők építését.

A vasút területén most az a feladat, hogy tervet dolgozzunk ki a Hanoi–Ho Si Minh-város vonal modernizálására; továbbá tanulmányozni kell új vonalak építését. Tevékenyen kell dolgozni a vasút szervezettségének és irányításának javításán, hogy mihamarabb növeljük vonataink sebességét, arra kell törekednünk, hogy vasúti közlekedésünk fokozatosan rendszeres és modern legyen.

Az országúti szállítást, amely nagyon mozgékony és rugalmas, még jobban kell fejleszteni. Jól karban kell tartani a főútvonalakat és felújítási munkákkal magasabb osztályba sorolni; új utakat kell építeni, különösen a hegyvidéken és az új gazdasági körzetekben. A városi közlekedésben

és szállításban reformot kell bevezetni a tömegközlekedési eszközök gyors fejlesztésére. A vidéken erőteljesen elő kell segíteni a közlekedés és szállítás fejlesztését, összhangban a vízépítészeti munkálatokkal, hogy ezzel is elősegítsük a mezőgazdasági termelést.

Újjá kell szervezni és kiszélesíteni a légi közlekedést; kiépíteni a vietnami polgári repülést, hogy a szállítás egy mind jelentősebb ágazattal gazdagodjék.

Gyorsan kell fejleszteni a postaügyet, hogy eleget tegyünk a belföldi postai forgalomnak és a Vietnam, valamint a többi ország közötti forgalomnak. Ki kell használni a forgalomban, valamint az anyagi és műszaki alapokban meglevő összes kapacitásokat, és ugyanakkor kiépíteni a híradástechnikai eszközöket gyártó ipart, lépésről lépésre és kiemelt területekkel modernizálni a postai, távirati és telefonhálózatot, hogy gyorsan, pontosan, biztonsággal és kényelmesen működjék a postaszolgálat.

6. Forgalom, elosztás, import, export

A szocialista kereskedelem olyan tevékenység, amely nem kizárólag profitszerzésre irányul, hanem hatékony eszköz a nép kollektív tulajdonosi jogának szavatolására az elosztás területén; fő feladata, hogy ésszerűen és tervszerűen szervezze meg az áruforgalmat és elosztást a nép életének szolgálatában, ösztönözze a termelés fejlődését és terjessze ki a munkamegosztást.

E feladatok ellátásában a szocialista kereskedelemnek a következő fő tennivalói vannak:

Fejtsen ki erőteljes hatást a termelésre, hogy az mindinkább megfeleljen a fogyasztás szükségleteinek az árucikkek mennyisége, minősége és jellemzői szerint;

szervezze meg jól az árubeszerzést, hogy kézben tartsa kétoldalú szerződések és ésszerű felvásárlási árak révén az áruk, főképpen az elsőrendűen fontos áruk forrásait; a felvásárlás legyen eszköze a termelés kiterjesztésének, az újratermelés folyamata meggyorsításának; küzdeni kell a felvásárlásban olyan jelenségek ellen, hogy a hivatali tekintélyre támaszkodva zaklatásnak teszik ki az eladókat, és csökkenteni akarják áruik kategóriáját és árát;

szervezze meg jól az elosztást, hogy az árucikkek eljussanak a fogyasz-

tóhoz, biztosítsa a méltányos elosztást a jogosultaknak a munka szerinti elosztás elve alapján, számot vetve mindegyik vidék, a lakosság minden rétegének alapvető szükségleteivel. Most, hogy a termelés még nem felel meg a szükségleteknek, ideiglenesen be lehet vezetni a jegyrendszert bizonyos számú, létfontosságú árucikkre;

szüntelenül tökéletesíteni kell a tervezést az árucikkekkel való ellátás és a tartalékképzés területén, hozzájárulni az egyensúly biztosításához a pénz és az áru, a kínálat és a kereslet között. A kiskereskedelmi hálózat legyen ésszerű, szélesen elágazó és kényelmes a vásárlók számára. Arra kell törekedni, hogy rövid idő alatt megszűnjenek az üzletek előtt várakozó nagyon hosszú sorok, az árucikkek mérésénél alkalmazott önkényeskedések, fokozatosan be kell vezetni a kulturált kereskedelmi gyakorlatot. A kereskedelmi alkalmazottakat a vásárlóközönség jó kiszolgálására kell nevelni, alapos szakmai képzést kell kapniuk, hogy megérdemelten legyenek a társadalom hasznos gondnokai, a nép odaadó gazdasszonyai, határozottan küzdeni kell a tolvajlások, a tekintéllyel takaródzó önkényeskedések ellen;

ki kell terjeszteni, főleg a városokban és ipari központokban a közszolgáltató tevékenységet; a családok házimunkáját fokozatosan ésszerű és a fogyasztó számára kényelmes társadalmi tevékenységgé kell szervezni. Most arra van szükség, hogy a munkásoknak, a tanulóknak, a káderekneк és az alkalmazottaknak jó üzemi étkezést biztosítsunk;

Délen gyors ütemben kell fejleszteni az állami kereskedelmet, valamint a beszerző és értékesítő szövetkezeteket, ésszerűen kell megszervezni a nagy- és kiskereskedelmi hálózatot, az állami kereskedelemnek nemcsak a nagykereskedelem monopóliumával kell rendelkeznie, hanem a kiskereskedelem ellenőrzésének, a piac és az árak irányításának lehetőségével is, valamint a legfontosabb feltételeknek is birtokában kell lennie ahhoz, hogy a piacot országosan egyesítse;

a falusi kereskedelmi rendszerben a járás olyan gazdasági egység, amely közvetít az államnak a parasztokkal kötött kétoldalú szerződéseinél, megtervezi az áruforgalmat és helyi szinten megvalósítja a pénz-áru egyensúlyt. Országos szinten, a városokban és ipari központokban, a szakosított társaság (vagy általános társaság) a megfelelő szervezeti forma. Ezekben meg kell javítani az irányítás munkáját, csökkenteni az elosztás költségeit.

Az anyagi javakkal való ellátásnak hatékonyan kell szolgálnia a termelést és ösztönöznie a tudományos és technikai előrehaladást. E pilla-

natban arra kell törekednünk, hogy anyagi javakból megfelelő forrást teremtsünk a gazdasági fejlesztés és átalakítás ötéves tervének megvalósításához; meg kell javítani a munka végzésének és a terv készítésének valamennyi láncszemét, megteremteni az áruforrásokat az anyagi javakkal való ellátás megszervezéséhez és irányítani felhasználásukat.

Mindenekelőtt alaposan ismerni kell az egész ország, valamennyi ágazat, egység és időszak szükségleteit az anyagi javak minden egyes kategóriájában. Ezen az alapon meg kell javítani a szállítások módját és szervezetét, hogy időben, a legkisebb veszteséggel és szállítási költséggel, minden termelőegység mindent megkapjon, amire szüksége van. El kell kerülni, hogy az anyagi javakból ésszerűtlen fölösleg vagy hiány legyen. Kellő jelentőséget kell tulajdonítani a tartalékok képzésének a folyamatos termelés biztosítása érdekében. Konkrét politikai intézkedésekkel bátorítani kell az anyagi javak termelésének fejlesztését az országban, hogy fokozatosan és megközelítőleg teljesen kielégíthessük az összes ilyen irányú szükségleteket. Használjuk fel teljes mértékben a meglevő anyagi javakat, ösztönözzük a hulladékok visszaszerzését, felvásárlását, gyűjtését; mozgósítsuk a társadalomban elfekvő anyagi javak forrásait, hogy időben a termelést szolgálhassák. Javítsuk és erősítsük meg az anyagi javak felhasználásának irányítását, hogy biztosíthassuk eredményes használatukat, az irányelveknek, feladatoknak és kitűzött normáknak megfelelően; törekednünk kell az anyagi javak előállítási költségeinek csökkentésére; a lehető legerőteljesebben ösztönözni kell a takarékosságra és ugyanakkor szigorú intézkedéseket hozni az anyagi javaknak a terv célkitűzéseitől eltérő felhasználása, az indokolatlan kiadások vagy veszteséget okozó tevékenység, illetve a rongálások ellen.

Az árpolitikának jól kell szolgálnia a termelést és a nép életét, biztosítani az állami terv feladatainak végrehajtását. Az árakat helyesen kell megállapítani, hogy kiegyenlítsék a munkaköltségeket, lehetővé tegyék a bővített újratermelést, erőteljes ösztönzést adjanak a tudományos és műszaki fejlődésnek, új munkamegosztást tegyenek lehetővé, serkentsék a munka termelékenységének és a termékek minőségének növelését, teremtsék meg az állam számára az árufelvásárláshoz szükséges feltételeket. A népesség jobb életkörülményeinek érdekében az árakat szorosan össze kell kapcsolni a munkabérekkel és a dolgozók más pénzbeni bevételeivel, biztosítani reáljövedelmének tervszerű növelését a termelés fejlődésének és a munka termelékenysége emelkedésének arányában. Az áraknak a kereslet és a kínálat szabályozási eszközévé kell válniuk és meg-

felelő befolyást kell gyakorolniuk a nemzeti jövedelem elosztására és újraelosztására.

Most sürgető feladatunk, hogy ésszerűbb árrendszert dolgozzunk ki, különösen ami a mezőgazdasági, erdőgazdasági, tengeri termékek felvásárlási árait illeti. Ugyanez érvényes a fogyasztási árakra és a termelési eszközök áraira a népgazdaság szövetkezeti szektorában.

Az önálló elszámolási rendszer megszilárdítására az állami vállalatoknál sürgősen meg kell teremteni a termelés adottságainak megfelelő, józan kritériumok és normák alapján a vállalati és az ipari nagykereskedelmi árak rendszerét.

A mostani gazdasági viszonyok között, az árak megszilárdításáért folytatott harc bonyolult, hosszan tartó küzdelem, egyike a legfontosabb feladatainknak, melynek sikeres megvalósítása hozzájárul majd a termelés és az életszínvonal megszilárdításához. Az érdekelt ágazatokkal együttműködve, a kereskedelemnek rugalmasan kell felhasználni különböző tényezőket, mint amilyenek a vétel, az eladás, az ár, a pénzügy..., hogy jól irányíthassa a piacot, fokozatosan megszilárdíthassa az árakat, majd a termelés növekedése, a munka magasabb termelékenysége és az előállítási költségek csökkentése alapján leszállíthassa az árakat. Az árakat a két zónában körültekintően kell egységesíteni, figyelembe véve mindegyik zóna, az ország minden egyes gazdasági vidékének sajátos termelési feltételeit. Ésszerű, differenciált átirányítási rendszer szükséges a különböző szintek között; az egyes termelési ágazatoknak és vidékeknek jelentős szerepük van ebben.

Szocialista gazdaságunkban a pénzügy a társadalmi javakat jelképezi és a pénzeszközök – az álló- és forgóalapok – forrása. A pénzügyi tevékenység nem szorítkozhat csupán az állami költségvetés bevételeinek és kiadásainak teljesítésére, a „bevételek növelésére, a kiadások csökkentésére, kiegyensúlyozott költségvetés kialakítására". A pénzügyi munka fő feladata, hogy kézben tartsa a pénzeszközök forrásait, s ezáltal biztosítsa a gazdasági fejlődés irányvonalának megvalósítását; hogy a gazdasági fejlődés bázisán ésszerű viszonyt alakítson ki a fogyasztási és a felhalmozási alapok között a lakosság életszükségleteinek kielégítésére, hogy szavatolja a biztonság fenntartásához és a honvédelem megszilárdításához szükséges kiadásokat, és lehetővé tegye a szüntelenül bővülő újratermelést. A pénzügyi források növelését csupán a termelés kibővítésével, a munka termelékenységének emelésével, minden munkaerőforrásnak és az ország kincseinek teljes és gyökeres kiaknázásával, a napról

napra magasabb műszaki színvonal segítségével érhetjük el. Igaz, hogy pénzbevételi forrásainkat most még jelentős részben az adók és az illetékek táplálják, a fő bevételi forrás mégis a munka, amivel mindenki hozzájárul a közös műhöz. A pénzügyi tárcának jól és hatékonyan kell ellátnia felügyeletét és ellenőrzését valamennyi termelési és gazdálkodási tevékenység fölött, hogy a legmagasabb termelést biztosítsa a legkisebb kiadással, gyors ütemben emelkedjék a munka termelékenysége, növekedjék a befektetett alapok utáni nyereség, talpalatnyi föld se maradjon parlagon, egyetlen gép mozdulatlanul, egyetlen dolgozó munka nélkül.

A közeli jövőben a pénzügyi tárcára az alábbi nagy feladatok várnak:

– El kell érni, hogy az állami és a helyi költségvetés aktív legyen, így biztosítható a gazdasági fejlesztés terveinek jó végrehajtása és a kulturális és szociális lehetőségek kiterjesztése. Délen olyan igazságos adópolitikát kell folytatni, amely hozzájárul a jövedelemforrások szabályozásához.

– Leltárakat kell készíteni, hogy kézben tarthassuk a javak forrásait, alaposan ismerni kell a termelési kapacitásokat és összefüggéseiket a többi, különböző szintű ágazatokkal, konkrét terveket kell kidolgozni, hogy maximálisan kiaknázzuk, felhasználjuk e kapacitásokat a termelés fejlesztése és az életszínvonal emelése érdekében.

– Egyesíteni kell a pénzügyi rendszert az egész országban, párhuzamosan a piac és az árak egységesítésével.

A bankügy fő feladata, hogy részt vegyen a gazdasági fejlesztés terveinek kidolgozásában, hiteleket nyújtson a termelési és gazdálkodási tevékenységhez, valamint a pénz révén ellenőrizze ezeknek a tevékenységeknek a jövedelmezőségét, eredményességét és minőségét.

Erőteljesen fejleszteni kell a hitelt, hogy kellő alapokat biztosítsunk a termeléshez és gazdálkodáshoz, ugyanakkor korlátozni a pénzügyi támogatást abból a kettős célból, hogy a különböző ágazatokat és szinteket ösztönözzük a termelés és a gazdálkodás kiszélesítésére és arra késztessük őket: erősítsék meg a gazdasági-pénzügyi irányítást, tartsák meg lelkiismeretesen a munkára, a felszerelésekre, az anyagokra, nyersanyagokra és a pénzeszközökre kivetett használati normákat, törekedjenek a termelési tervek teljesítésére és túlteljesítésére nemcsak mennyiségi, hanem minőségi tekintetben is. A hitelpolitika helyes végrehajtása hozzájárul majd a termelés ösztönzéséhez és az áru–pénz egyensúly új alapon és mind magasabb színvonalon történő megteremtéséhez.

Amíg a hitel erős ösztönzést kap, a bankoknak kifizetési központok-

ként kell működniük a termelés és gazdálkodás tevékenységének finanszírozására, biztosítaniuk kell a forgalomban levő pénz helyes kezelését és a bankjegyforgalom megfelelő időben történő szabályozását.

Korunk objektív követelménye, hogy szakadatlanul szélesítsük a nemzetközi munkamegosztást és együttműködést gazdasági, tudományos és műszaki téren, fokozzuk a külkereskedelem tevékenységét. Különösképpen érvényes ez országunkra, amely a kisárutermelésről közvetlenül tér át a szocialista nagyüzemi termelésre; nagy jelentőségű a testvéri szocialista országokkal történő munkamegosztás, gazdasági-műszaki együttműködés és kölcsönös segítségnyújtás fejlesztése, a többi országgal fenntartott gazdasági kapcsolatok erősítése. Ily módon az export-import gazdasági tevékenységünknek nagyon fontos része. Célja, hogy elsajátítsa a fejlett nemzetközi műszaki színvonalat, országunk termelésének és munkájának magasabb fokú gazdasági hatékonyságot biztosítson, hozzájáruljon a felhalmozási alapok bővítéséhez és a lakosság életszínvonalának emeléséhez. Fel kell lendítenünk az exportot, hogy ily módon serkentsük a termelést, növeljük a technológiai színvonalat, szélesítsük a munkamegosztást, megteremtsük az import fokozásának feltételeit. Ez utóbbinak biztosítania kell a tudományos és technikai forradalom, a szocializmus anyagi-műszaki bázisa építéséhez szükséges feltételeket, és országunkban a munka termelékenységének növelését kell eredményeznie.

Az export növelésének irányvonala most megköveteli, hogy összpontosítsuk erőfeszítéseinket tropikus mező- és erdőgazdaságunk lehetőségeinek, valamint jelentős munkaerő-tartalékaink felhasználására; hasznosítsuk teljes mértékben könnyűiparunk lehetőségeit; fokozzuk néhány, viszonylag nagy tartalékokkal rendelkező tengeri termék és ásványi anyag kiaknázását, továbbá exportáljunk bizonyos számú nehézipari terméket. Megfelelő beruházásokkal segíteni kell az exportcikkek termelésének kiszélesítését; megfelelő politikával bátorítani az export fokozására a különböző ágazatokat, körzeteket és létesítményeket; ki kell bővíteni az idegenforgalmat.

Minden tárca, az egyes termelői egységekig felelős azért, hogy közvetlenül részt vegyen az export-importban. De ezt a tevékenységet az állam központi irányítása alá kell rendelni a Külkereskedelmi Minisztérium illetékes szervei útján. Ezeknek feladatuk: ismerni a párt irányvonalát a gazdasági fejlesztésről és külpolitikáját; ismerni minden ország, valamennyi piac lehetőségeit és szükségleteit, úgy kell működni, hogy lehe-

tőség legyen szilárd és kedvező piacok megnyitására; alaposan ismerni kell hazánk lehetőségeit és szükségleteit, segíteni és vezetni a különböző ágazatokat, szinteket az export-import kiszélesítésében; meg kell teremteni a jó minőségű exporttermékek legfőbb forrásait; az igényeknek, az előírt feltételeknek jól megfelelő árucikkeket kell importálni az előírt határidőre.

7. Munka, bérek

Szükségszerűen teljes mértékben forradalmasítja a munkát az átmenet a kisárutermelésről a szocialista nagyüzemi termelésre. A munka újjászervezése és a különböző területek és ágazatok közötti új felosztása, gépesítése, a dolgozók politikai öntudatának növelése és szakmai készségük fejlesztése, az életkörülményeikkel való törődés – csakis ezen az alapon teremthetjük meg a társadalmi munka magas termelékenységét, ami végső fokon eldönti az új társadalmi rend teljes győzelmét.

Mindenekelőtt a szocialista iparosítás és az új termelési struktúra kialakításának követelményeit kell szem előtt tartanunk, amikor a munka újjászervezéséhez és új felosztásához fogunk mind országosan és ágazatonként, mind területenként és vállalatonként. Azonnali feladatunk a mezőgazdasági munka újjászervezése, hogy elegendő munkaerőnk legyen a mezőgazdaság fejlesztéséhez, s ugyanakkor nagyszámú mezőgazdasági munkást kell más ágazatokba átirányítani, népes körzetekből kevésbé lakottakba áttelepíteni, hogy növeljük a megművelt földterület nagyságát.

Tervet kell kidolgozni a termelés kiterjesztésére, hogy megszüntessük a munkanélküliséget az újonnan felszabadított tartományokban és alkalmaztatást biztosítsunk minden munkaköteles korú személynek. Hogy biztosan rendelkezhessünk a társadalom összes munkaerejével, a szükségletek és lehetőségek figyelembevételével igénybe kell venni valamennyi szervezeti formát (nagy-, közepes és alacsonyabb szintűt), az összes munkamódszereket (kézi, félgépesített és gépesített), hogy hasznosítsuk valamennyi munkaerőforrást az ágazatok s szakmák számának megsokszorozására, a termelés ösztönzésére és az anyagi javak előállításának fokozására.

Nagy figyelmet kell szentelni a munka szervezésének és irányításának. Élni kell a munkakötelezettség rendszerével, minden munkaképes sze-

mélyt munkára kell kötelezni. A munkaeredményt órákban és percekben kell számolni, határozottan küzdeni kell a munkából eredő pazarlás ellen, ami mostani helyzetünkben a lehető legnagyobb pazarlás. Szorosan össze kell kapcsolni kötelezettségeket és jogokat, jogokat és kötelezettségeket; a szervezettséget, a szigorú és igazságos fegyelmet összhangba kell hozni minden egyes ember tudatos akaratával. Arra kell törekedni, hogy jól állapítsák meg a normákat és kritériumokat, fejlett módszereket alkalmazzanak a munka szervezésében és irányításában; fokozni kell az ideológiai nevelést, folyamatosan szocialista munkaversenyeket indítani a bér- és jutalmazási politika és az anyagi kedvezmények igazságos, helyes alkalmazásával egyidőben; törődni kell a munkafeltételek javításával, őrködni a munkavédelmen, oltalmazni a dolgozók egészségét. A dolgozó nőket olyan szakmákban kell elhelyezni, amelyek megfelelnek nekik, kapják meg mindazt a nélkülözhetetlen segítséget, például bölcsődéket, üzemi étkezést stb., ami megkönnyíti munkába lépésüket. Szüntelenül emelni kell az irányító káderek színvonalát szervezési és munkavezetési tevékenységükben. A dolgozókat elegendő szerszámmal kell ellátni, elősegíteni a gépesítést, különösen a nehéz fizikai munkák esetében.

Mindenkit a munka, szakmája szeretetére kell nevelni, küzdeni kell a restség és a másokra hagyatkozás tendenciája ellen. Ki kell fejleszteni a dolgozókban a nagyüzemre jellemző munkastílust: fegyelmet, a szervezet iránti megbecsülést, gyorsaságot és élénkséget. Számos, munkásokat és technikusokat képző iskolát kell nyitnunk; az üzemekben sok ipari szaktanfolyamot kell indítanunk, hogy növeljük minél több munkás szakmai hozzáértését; megfelelő politikával ösztönözzük a munkásokat a szakma szeretetére, művelésére, fejlesztésére. A szakmunkások képzését a mérnökökével és a technikusokéval összhangban kell kialakítani mindegyik ágazat és szakma termelési sajátosságai és technológiai szabályai szerint. A dolgozók új nemzedékének megteremtése érdekében már az általános iskolákban tanítani kell az ismereteket a munkáról és az új munkastílusról.

A bérpolitikát a „munka szerinti elosztás" elve alapján kell megvalósítani, s ugyanakkor növelni kell a dolgozók jóléti alapját. A munkabérnek biztosítania kell a munkaerő újratermelését és a dolgozó, valamint családja életfeltételeit. Szorosan össze kell kapcsolódnia a munka termelékenységével, ösztönöznie kell a termelést és a műszaki haladást mindegyik ágazat és szakma sajátosságainak figyelembevételével. Ésszerű

viszonyt kell kialakítani a munkabérek, a dolgozók jóléti alapja és a bővített újratermelést szolgáló felhalmozás között. Most a lehető legnagyobb mértékben meg kell javítani a bérezést, hogy teljesebben tükrözze az elvégzett munka szerinti elosztás elvét, melyet így fogalmazhatunk meg: „Az, aki sokat dolgozik, sokat keres, az, aki keveset dolgozik, keveset keres, az, akinek van ereje dolgozni, de nem teszi, semmit sem keres." Megfelelően meg kell fizetni a szakmunkát és a nehéz fizikai munkát, az egészségtelen környezetben vagy az olyan vidéken végzett munkát, ahol még sok a nehézség. A bérezés javításával, a bérek emelésével egyidőben, az államnak tervszerűen kell ösztönöznie a mind alacsonyabb önköltséggel készülő fogyasztási cikkek termelését, hogy fokozatosan biztosítani tudja a reálbér növelését.

8. A nép életszínvonalának emelése

A nép anyagi és szellemi életének megjavítása pártunk és államunk elsőrendű feladata, ez a gazdasági fejlesztés terveinek fő célja. Minthogy ebben az országban mi vagyunk uralmon, megértjük, hogy kisárutermelő gazdaságunkkal, amely most került ki a pusztító háborúból, nem küzdhetők le egyik napról a másikra a mindennapi életünkben jelentkező nehézségek és szűkösségek. Nagy erőfeszítéseket kell tennünk, sok áldozatot vállalnunk, nem hagyhatjuk magunkat visszarettenteni a nehézségektől és a lemondásoktól, ésszerű fogyasztási politikát kell folytatnunk és emberi, valamint anyagi erőforrásaink egy részét a felhalmozásra kell fordítani a szocializmus anyagi-műszaki bázisának felépítése érdekében. Ezzel egyidőben, figyelembe véve mostani lehetőségeinket, nagy gondot kell fordítanunk a nép életkörülményeire, minden eszközzel arra kell törekednünk, hogy fokozatosan csökkentsük gondjait, elsősorban a városok és falvak, a háborútól elpusztított vidékek, a nemzetiségi területek, az új gazdasági körzetek dolgozó lakosságának életét kísérjük nagy figyelemmel.

Egyrészről növelni kell a termelést, elegendő elsőrendű fontosságú szükségleti terméket biztosítani a társadalomnak, s másrészről arra kell törekednünk, hogy jól megszervezzük az életet. A közösségi életformát, az üzemi étkeztetést, a családok életét; az árucikkek beszerzését és elosztását, valamint a szabad idő eltöltését, a szórakozásokat; az élelmezést, a ruházkodást, a lakást, az utazást, a tanulást, az egészségügyi

ellátást, a testnevelést és a sportot stb. – mind e területek megkövetelik a párt és az államapparátus különböző szerveitől, a kereskedelmi, gazdasági, kulturális irányítási egységektől és a tömegszervezetektől, hogy világos koncepciójuk legyen a nép kollektív tulajdonosi jogáról, nagy felelősségérzettel és megfelelő szervezési készségekkel rendelkezzenek.

Az elkövetkező öt esztendőben mindenki számára biztosítani kell elegendő gabonát és hasonló terményt, zöldséget, szóját, sós páclevet, halat, bizonyos mennyiségű húst, hozzá még cukrot, tojást, gyümölcsöt... Arra törekszünk, hogy mindenkinek legyen rendes és elég meleg ruhája; jól kell megszervezni az utazást; a családokat el kell látni napi cikkekkel, amilyenek a konyhai eszközök, edények, takarók, szúnyoghálók, bútorok, taneszközök, gyermekjátékok... Fokozatosan ki kell elégíteni a lakosság igényeit ventillátorból, karórából, rádió- és televíziókészülékből, varrógépből. A legnagyobb figyelmet kell fordítani a dolgozók érdekeit szolgáló szociális létesítmények megerősítésére.

A lakás a legnagyobb gond a munkások, a városi lakosság és a háborútól elpusztított helységek lakói életében. Az államnak megfelelő beruházási terveket kell kidolgoznia a szükséges munkára és anyagi javakra, és tevékenyen kell intézkednie, hogy növekedjék az építőipari anyagok termelése és gyorsan erősödjenek a lakásépítési szervek. A lakásépítés céljaira különböző formákban hasznosítani kell a káderek, a munkások, az alkalmazottak és általában a lakosság saját lehetőségeit. Típusterveket kell kidolgozni a falusi települések, lakóházak építéséhez; a parasztoknak biztosítani kell a szükséges építési anyagoknak legalább egy részét.

B) A TUDOMÁNYOS ÉS MŰSZAKI FEJLŐDÉS

A tudományok (természet- és társadalomtudományok) fejlesztése, az élenjáró tudomány építése, amelynek segítségével biztosíthatjuk a népnek, hogy gyakorolja jogát mint a társadalom és a természet ura, és az új vietnami ember kiformálása, mindez nemes feladata a szocialista forradalomnak, fontos eleme az ideológiai és kulturális forradalomnak, valamint a tudományos és technikai forradalomnak. A tudományos és műszaki tevékenység megerősítése segítségünkre lesz abban, hogy gyorsan felszámoljuk a szegénységet és az elmaradottságot, megrövidítsük a szocializmus építésének idejét.

Valamennyi tudományos és műszaki tevékenységnek a párt irány-

vonalának és politikájának végrehajtására kell irányulnia, szolgálnia kell a termelést, a nép életét és a honvédelmet. Ezért a tudomány és a technika nem csupán a már felvetődött igényekre válaszol, hanem meg kell előznie a később jelentkezőket is; és nemcsak a termelés során felvetődött igényekre kell válaszolnia, hanem új irányokat is meg kell nyitnia számára; figyelmüket nem csupán a közvetlenül a termeléssel összefüggő ismereteknek kell szentelniük, hanem a termeléshez csak közvetve kapcsolódó, de nélkülözhetetlen ismereteknek is; tekintetbe kell venni a tudomány és a technika kölcsönös függését és átfogó hatását, valamint a természettudományok és a társadalomtudományok közötti kapcsolatokat. Bizonyságát kell adnunk az offenzív forradalmi szellemnek, főképpen csak saját erőnkre számítva kibontakoztatni a vietnami nép intelligenciáját és képességeit, merészen vállalkozni feladatokra és jól elvégezni őket, bármilyen nehezek legyenek is, ha az országnak szüksége van rájuk, küzdeni a másokra hagyatkozás tendenciája ellen. Ugyanakkor fel kell használni a nemzetközi eredményeket is, nem szabad erőnk pazarlásával tapogatózni olyan kérdésekben, melyeket a világon már jól megoldottak. Minden időszakban a legfontosabb problémák egyértelmű megoldására kell az erőket és eszközöket összpontosítani. Emeljük magas hőfokra a szocialista együttműködés szellemét, küzdjünk határozottan az individualizmus, a szűklátókörűség és a helyi elfogultság ellen. Megfelelő módon egyeztessük össze az iskolát és a kutatóintézetet a termelés intézményével; alkalmas módszerekkel hangoljuk össze az oktatást, a tudományos kutatást a termelési tevékenységgel. Képezzünk tudományos és műszaki káderet és megfelelően használjuk fel őket, ösztönözzük erőteljesen a tömegeknek a tudomány és a technika elsajátítására irányuló mozgalmát. Építsük ki és szilárdítsuk meg a tudományos és műszaki szervezeteket, javítsuk meg az irányítás rendszerét és a munkastílust, hogy lehetővé váljék minden készség és képesség kibontakozása.

A műszaki és természettudományok terén 3–4 tervidőszakban modern tudományt és technikát igyekszünk teremteni az országunk körülményeinek megfelelő struktúrákkal, melyek magukban foglalják mind az alaptudományokat, mind az alkalmazott tudományokat, külön figyelmet szentelve a trópusi éghajlat megkövetelte technológiák kutatásának. Az elkövetkező esztendőkben a tudományos és műszaki tevékenység az alábbi fő célokra irányuljon:

Biztosítsa a mezőgazdaság fejlesztésének feltételeit magas hozamú,

rövid érési időtartamú, a betegségeknek ellenálló jó vetőmagvak nemesítésével; dolgozzon ki terveket a vízépítésre, a növénybetegségek megelőzésére és az ellenük való küzdelemre, a termőföldek megjavítására, a lúg- és klórkárosodások, valamint az erózió elleni harcra, a nagy területek gépesítésére.

A folyami és tengeri termékek feldolgozó iparának segítésére vizsgálatokat kell folytatni, hogy jól megismerjük azokat a törvényszerűségeket, melyek tengereinkben a halak és a rákok vonulását szabályozzák; el kell sajátíttatnunk a fejlett halászati technikát; tanulmányozni a halak, rákok és más tengeri állatok tenyésztésének technikáját.

Ami a meglevő vagy építendő létesítményeket illeti, gyorsan el kell sajátíttatnunk a termelési módszereket. Nagy gyakorlatra kell szert tennünk a legfontosabb gépipari technológiák alkalmazásában; ugyancsak gyors ütemben kell elsajátíttatnunk a kohászati technológiát, összhangban országunk nyersanyag-adottságaival; arra törekszünk, hogy magunk építsünk vízerőműveket; mihamarabb uralnunk kell a kőolaj- és földgázkutatás módszereit, valamint a kőolajfinomítás és a petrokémia technológiáját; meg kell oldani a mezőgazdasági és tengeri termékek kezelésének és konzerválásának technikai problémáit. Törekedni kell a közlekedés és a szállítás, a távközlés, a posta, a rádió, a televízió tudományos és technikai problémáinak megoldására.

Be kell vezetni a rendszeres műszaki irányítás gyakorlatát; elegendő mennyiségű mérő- és ellenőrző eszközt kell beszerezni; meg kell oldani a szabványosítást, a méréstani feladatokat, a termékek műszaki és minőségi ellenőrzését.

Megfelelően kell fejleszteni az alaptudományokat: a matematikát, biológiát, kémiát, fizikát; tanulmányozni és alkalmazni kell a gazdasági matematikát, a szervezéstudományt, a kibernetikát stb. ... a gazdasági vezetésben és irányításban.

E célok elérésére meg kell határozni a kiemelt témákat az országos kutatómunka, valamint minden ágazat, minden terület számára. Tevékenyen fel kell építeni a kutató, kísérleti és tervező intézmények hálózatát a megfelelő főiskolákkal, és el kell őket látni a nélkülözhetetlen eszközökkel és gépekkel. Meg kell határozni a gazdasági fejlesztés terveiben a technikai haladás mutatóit; erőteljesen ösztönözni kell a tudományos és műszaki információs és terjesztési tevékenységet; kiterjeszteni a tudományos és műszaki együttműködést a testvéri szocialista országokkal és más országokkal.

A társadalomtudományok legfőbb feladata, mindenekelőtt a filozófiáé, a politikai gazdaságtané, a tudományos szocializmusé, hogy a marxizmus–leninizmus fényében és a felhalmozott forradalmi tapasztalatok általánosításának alapján tovább folytassa a vietnami forradalom irányvonala és politikája nagy kérdéseinek megvilágítását. Erőfeszítéseinket most a következő fő kérdésekre kell összpontosítanunk: a szocializmus törvényszerűségei; a kisárutermelésről a szocialista nagyüzemi termelésre való átmenet; a proletárdiktatúra és a dolgozó nép kollektív tulajdonosi joga; a három forradalom és az új rendszer építése, az új gazdaság felépítése, az új kultúra kialakítása és az új ember formálása; a szocialista iparosítás az átmenet egész időszakának központi feladata országunkban; a gazdaság szervezése és irányítása; a párt építése olyan feltételek között, amikor a hatalom a birtokában van stb....

Meg kell erősíteni a marxizmus–leninizmus terjesztését és oktatását, vezető helyet biztosítani neki a társadalom szellemi életében; harcolni kell mindenfajta téves nézet és ellenséges ideológia ellen, a reakciós ideológiák és kultúrák maradványai ellen.

Ki kell szélesíteni és megjavítani a kutatómunkát a történelem, a régészet, a néprajz, a nyelvészet, az irodalom, a művészettörténet stb. területén.

C) A RÉGI TERMELÉSI VISZONYOK ÁTALAKÍTÁSA, A SZOCIALISTA TERMELÉSI VISZONYOK MEGSZILÁRDÍTÁSA ÉS TÖKÉLETESÍTÉSE

Északon az új termelési viszonyok megszilárdítása és tökéletesítése kérdésének a lényegét a következőképpen kell látnunk:

1. Ösztönözni kell a szocialista iparosítást, hogy megerősödjön az új termelési viszonyok „anyagi bázisa"; mielőbb meg kell szilárdítani és ki kell terjeszteni az állami szektort és megerősíteni vezető szerepét az egész népgazdaságban. Szükséges kiépíteni és megjavítani az irányítás és elosztás új rendszerét, hogy még teljesebben és tényekben fejeződjék ki a szocialista kollektív tulajdonosi rend és a termelést szüntelen fejlődésre késztesse.

2. Elő kell segíteni a mezőgazdasági termelés újjászervezését a szocialista nagyüzemi termelésre való átmenet érdekében, a szövetkezetek megszilárdítását pedig össze kell kötni a járásnak agrár-ipari gazdasági

egységgé szervezésével (a hegyvidéken ennek az agrár-erdészeti-ipari egység felel meg). A járások kiépítése és a járási szint megerősítése ma döntő jelentőségű feladat: sikeres végrehajtásáért mindent meg kell tenni. Meg kell szilárdítani és fejleszteni kell az állami gazdaságokat. Párhuzamosan a szövetkezetek ésszerű arányú kiterjesztésével, tanulmányozni kell az irányítás rendszerének tökéletesítését a már kihirdetett alapszabályok alapján és a szövetkezeti mozgalom valóságának megfelelően. A közös tulajdonú földeket és javakat meg kell védeni a visszaélések és túlkapások ellen; a munkát normákkal kell szabályozni és fokozatosan a specializálódás irányában szervezni; a termelést a már meghatározott szabályok és műszaki eljárások szerint kell folytatni; szavatolni kell a szövetkezeti tagok kollektív tulajdonosi jogát; harcolni kell az önkényeskedés és egyidejűleg a kistermelői szétszórtság és az anarchista tendenciák ellen. Követni kell a szocialista elosztás elvét; megbüntetni a lopásokat, a jogtalan haszonszerzést, a restséget.

Az irányítási funkciókba a kiváló dolgozók közül kell kinevezni, arra kell törekedni, hogy képezzük ki és képezzük tovább őket gazdasági, tudományos és műszaki ismeretekben, valamint az irányítás munkájában; tömegesen kell rátermett mérnököket, technikusokat és káderekt a járásokba és a szövetkezetekbe küldeni a vezető apparátus megerősítésére.

3. Meg kell szilárdítani és erősíteni a kis- és kézműipari szövetkezeteket, szoros összefüggésben a termelési eredményeik fejlesztésével. Mindegyik ágazat és szakma helyét, szerepét meg kell határozni, és ennek alapján újjászervezni és megszilárdítani a szövetkezeteket a termelés és a termékek eladásának irányelvei, a nyersanyagforrások, a műszaki haladás irányelvei szerint. Meg kell erősíteni az irányítást, módosítani az ésszerűtlen szabályozást, biztosítani a kézmű- és kisipari termelésnek az állami terv szerinti kedvező fejlődését, a vállalt szerződések teljesítését, tiszteletben tartani a munka irányításának állami politikáját; küzdeni a régi szokások maradványai ellen: a tisztességtelen munka, a nyersanyagok eltulajdonítása ellen.

4. A még néhány gazdasági ágazatban és szakmában fennmaradt egyéni szektor fejlődését jó irányba kell terelni, arra ügyelni, hogy ne foglalja el jogtalanul a szövetkezeti vagy állami gazdasági szektor pozícióit, s ne keltsen zavart az árak körül vagy a szocialista piacon.

Délen csak most kezdődött meg a termelési viszonyok átalakítása, ami továbbra is még nagyon nehéz és bonyolult feladat. Gyökeresen fel

kell számolni a földek feudális tulajdonának rendszerét és a feudális kizsákmányolás maradványait; államosítani kell a komprádor burzsoák, az árulók és az emigráns burzsoák ipari és kereskedelmi vállalatait; hozzá kell látni a magánipar, a mezőgazdaság, a kézműipar, a kisipar és kiskereskedelem szocialista átalakításához. E gazdasági tényezők szocialista átalakításának politikája a következő: a magántőkés ipart – főképpen állami-magán vegyes vállalatok szervezésével – kell felhasználni, egyidejűleg korlátozni és átalakítani; a mezőgazdasági szövetkezetek szervezésének párhuzamosan kell haladnia a járások kiépítésével, a mezőgazdaságnak el kell jutnia a szocialista nagyüzemi termeléshez; a kézmű- és kisipart főként a szövetkezetek útján és más formákban kell átalakítani; a kiskereskedelem átalakítását elsősorban a kiskereskedőknek a termelésbe való fokozatos átirányításával kell megoldani. A termelési viszonyok forradalmát össze kell hangolni a tudományos-műszaki és az ideológiai-kulturális forradalommal. A déli országrészt úgy kell elvezetni a szocialista nagyüzemi termeléshez, hogy közben országosan újjászervezzük a termelést és forgalmat, a két zóna gazdaságát pedig kellő időtartamon belül egységes gazdasággá alakítjuk. A déli zóna gazdaságában, meghatározott ideig és meghatározott termelési ágazatokban még több szektorral kell számolnunk. A népgazdaság vázát képező szocialista szektor fejlődésének alapjain állva teljes egészében fel kell használni a többi lehetőséget is, hogy előrelendítsük a termelést, jobban kielégíthessük a lakosság szükségleteit, eredményesebben szolgálhassuk a szocializmust, korlátozhassuk és megszüntethessük a kapitalista szektor káros vonásait és az egyéni kisárutermelés ösztönösségét.

Az állami szektorhoz Délen a legfontosabb ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi, szállítási, külkereskedelmi vállalatok és bankok tartoznak. Ez a szektor szerves része az egységes szocialista állam gazdasági rendszerének, amely az egész országra kiterjed. Minden eszközzel biztosítani kell, hogy Délen gyorsan növekedjék a központi és a regionális állami szektor, és uralkodó helyzetük legyen a termelésben, a forgalomban és az elosztásban.

Mihamarabb hozzá kell fogni a kapitalista vállalatok szocialista átalakításához: állami-magán vegyes vállalatok szervezésével vagy az állami terv szerinti irányítással és vezetéssel. A termelési viszonyok átalakításával párhuzamosan, ésszerű módon újra el kell osztani a termelőerőket ágazatonként; meg kell erősíteni a vezetést és kiegészíteni a berendezéseket, hogy növelhessük a termelést. Késlekedés nélkül meg kell szüntetni

a kapitalista kereskedelmet az állami kereskedelem, a beszerző és értékesítő, valamint a fogyasztási szövetkezetek fejlesztése alapján.

A magántulajdonban levő vállalatok, amelyeknek még lehetővé tették, hogy termelésüket a szocialista állam és gazdaság irányítása alatt folytathassák, s minden kapcsolatukat elvágták az egyéni szektorral, tulajdonképpen többé nem teljesen kapitalista termelőüzemek. Az állami tőke egyik formáját képviselik, amely a tervgazdálkodás keretében, a szocializmus érdekét szolgálva működik.

A mezőgazdaság Délen úgy juthat a leggyorsabban a szocialista nagyüzemi termeléshez, ha az átalakítást a legszorosabban összekapcsoljuk az építéssel, a szövetkezetek megalakításával párhuzamosan vízépítési és gépesítési munkálatokat kezdünk; egyenlő figyelmet kell szentelni mind a szövetkezetek, mind az állami gazdaságok megalakításának; szorosan össze kell kapcsolni a szövetkezetek megszervezését a járások agrár-ipari gazdasági egységekké alakításával. Most az a feladatunk, hogy megtervezzük és ütemezzük a termelést, körülhatároljuk a termelési körzeteket, megszilárdítsuk a parasztszövetségeket, fejlesszük a kölcsönös segélycsoportokat a termelésben, alakítsunk mintaszövetkezeteket. Haladéktalanul erősítsük meg a járást, hogy képes legyen a három forradalom vezetésére falun, szorosabbra fűzze a kötelékeket az állam és a parasztok között, véget vessen a parasztok és a spekulánsok kapcsolatainak; készítsük elő a szükséges feltételeket ahhoz, hogy magabiztosan, széles körben hozzáláthassunk a szövetkezetek megalakításához és mielőbb befejezzük a kollektivizálást.

A halászat terén közvetlen kapcsolatokat kell kialakítani az állam és a halászok között az állami szektor egyidejű erőteljes fejlesztésével. Az állam segít majd a halászoknak, hogy megszabaduljanak mindenfajta kizsákmányolástól, rendelkezésükre bocsátja a szükséges hiteleket, termelési és létfenntartási eszközöket, biztosítja termékeik eladását és fokozatosan átvezeti őket a szocialista nagyüzemi termelésbe, figyelembe véve a halászati munka sajátosságait.

A kézmű- és kisipart, valamint a társadalom számára nélkülözhetetlen közszolgáltatás ágazatát, tevékenységi területenként át kell csoportosítani és az állam irányítása alá helyezni. Mindegyik ágazat és szakma sajátosságai szerint kell a megfelelő szervezési és átalakítási formát alkalmazni: kézmű- és kisipari szövetkezeteket kell létrehozni, hogy megjavíthassuk a műszaki feltételeket, és növelhessük a termelést. Műhelyeket kell szervezni, ahol méretre dolgoznak vagy átalakítanak, vagy pedig az állami

vállalatok megrendeléseire termelnek. Néhány esetben megmarad az egyéni kizsákmányolás formája. A kézmű- és kisipar szocialista átalakulásának azt kell eredményeznie, hogy emelkedjék a termelés, fennmaradjon és emelkedjék a termelés műszaki színvonala, kiszélesedjék a termékek választéka és minőségük biztosítva legyen.

A kiskereskedők nagyobb részét át kell irányítani a termelésbe, hogy az anyagi javak még nagyobb mennyiségét állíthassuk elő a társadalom javára. Azok felett, akiknek még engedélyezték üzleti ügyeik folytatását, az államnak meg kell erősítenie vezetését, megfelelő politikával és intézkedésekkel.

ÖSZTÖNÖZZÜK ERŐTELJESEN AZ IDEOLÓGIAI ÉS KULTURÁLIS FORRADALMAT, LENDÍTSÜK FEL ÉS FEJLESSZÜK AZ ÚJ KULTÚRÁT

Elvtársak!

Az eltelt időszakban az ideológiai és kulturális munka nagy eredményeket ért el és méltón járult hozzá a forradalom művéhez az egész országban. Népünk nagy győzelme az amerikai agresszióval vívott honvédő ellenállási háborúban nemcsak a helyes politikai és katonai irányvonal győzelme, hanem pártunk kulturális politikájának is diadala volt. A marxizmus–leninizmus, a szocialista ideológia diadala, amely mind mélyebben hatolt a néptömegekbe; a független és szabad szellem győzelme, a hagyományos hazafiságé, mely most magasabban lobogott, mint nemzeti történelmünkben bármikor; ez a győzelem a vietnami nép önérzetének, a vietnami ember nemes erkölcsi értékeinek győzelme volt.

Északon a kollektív tulajdonosi tudat már érezteti hatását a társadalom életében, az új típusú ember mindinkább kialakul. Igen nagyok az eredmények a közoktatás fejlődésében. Méltán lehetünk büszkék azokra az eredményekre, melyeket a kulturális tevékenység, a tájékoztatás, az irodalom, a művészet, a közegészségügy, a testnevelés és a sport, az anya- és gyermekvédelem elért. Népünk kulturális és erkölcsi arculata mélyen megváltozott. Mindezek ellenére maradt még megoldandó súlyos probléma, sok a fogyatékosság és a hiba, amit ki kell javítani.

Délen a kolonializmus, a neokolonializmus és a háború 30 éve súlyos nyomokat hagyott kulturális és ideológiai téren. Az amerikai agresszorok és bábjaik csalárd mesterkedésekkel úgynevezett kultúrát hoztak létre,

egy romlott, elfajzott, az elnyomók szélsőségesen reakciós „kultúráját"; a városokban elég sok fiatalembert taszítottak a züllött életbe, hogy csak egoista, romlott, élősdi kedvteléseket hajszoljon, megsemmisítse nemzetünk kulturális értékeit és népünk egészséges életfelfogását. Honfitársaink Délen állhatatosan küzdöttek ez ellen az újgyarmatosító „kultúra" ellen, fenntartották és erőteljesen kibontakoztatták nemzetünk hagyományait, a hazafiságot, bátorságot és legyőzhetetlenséget, megőrizték és továbbfejlesztették a kultúra nemzeti és demokratikus elemeit még azokon a területeken is, amelyek hosszú ideig szenvedtek az ellenséges megszállás alatt. A felszabadulás óta, népünk a párt vezetésével lelkesedéssel fogott hozzá, hogy különböző eszközökkel felszámolja az újgyarmatosító „kultúra" következményeit. De maradványainak és káros hatásának gyökeres megszüntetése még nehéz feladatokat ró ránk.

A forradalom új szakasza megköveteli, hogy még erősebben ösztönözzük az ideológiai-kulturális forradalmat. Ennek központi feladata az új típusú ember kikovácsolása, az új kultúra építése; terjeszteni és oktatni kell a marxizmus–leninizmust, a párt irányvonalát és politikáját, feltétlen vezető szerepet biztosítani a marxizmus–leninizmusnak az egész nép politikai és szellemi életében, mindent megtenni, hogy a párt káderei, tagjai és a néptömegek mélyen megértsék a párt irányvonalát és politikáját; küzdeni kell az imperializmus és a kolonializmus, s általában a kizsákmányoló osztályok reakciós ideológiája és kultúrája ellen. Azonnali feladatunk, hogy széles körben terjesszük a párt IV. kongresszusának határozatait és nagy hatású forradalmi munkaversenyt indítsunk az 1976–1980-as ötéves terv sikeres teljesítésére; oktatási reformot kell végrehajtanunk az egész országban; ösztönözni kell a tudomány, az irodalom és a művészet fejlődését, elő kell segítenünk a szocialista ideológia és a kollektív tulajdonosi öntudat általánossá válását, a burzsoá ideológia, valamint a feudális ideológia csökevényei ellen küzdelmet kell folytatni és bírálni a kispolgári ideológiát: egészen ki kell söpörni Délről a neokolonialista ideológia és „kultúra" befolyását.

A kulturális munka egész területén szüntelenül biztosítani kell a párt vezető szerepét, irányvonalát az egyes kulturális ágazatok sajátosságai szerint kialakított vezetési módszerrel kell megvalósítani, hogy maradéktalanul kifejlődhessenek az alkotói készségek. A kulturális tevékenységet a dolgozó nép, a haza, a szocializmus építésének szolgálatába kell állítani; kritikai elemzés és kiválasztás útján, alkotó módon át kell vennünk nemzetünk, valamint az emberi civilizáció szellemi és kulturális értékeit;

az építést össze kell kapcsolnunk az átalakítással, széleskörűen alkalmazni a kritika–önkritika módszerét.

A továbbiakban felsorolunk néhányat a különböző kulturális területek konkrét feladatai közül.

Az utóbbi 16 esztendő alatt Északon, noha gazdasága még gyenge volt, és az egész országban dúlt a háború, szocialista közoktatás alakult ki, amely most erőteljesen fejlődik. A közoktatásban elért nagy eredmények jelentősen hozzájárultak a szocializmus építéséhez és az amerikai imperialisták felett aratott győzelemhez. Ez nevelte ki az ifjak új nemzedékét, amely lobogó hazafiságától és a szocializmus iránti mélységes ragaszkodásától vezettetve bátran és értelmesen cselekszik a munkában és a harcban. Ugyancsak a közoktatás alakította ki a szellemi dolgozók nagy hadseregét. A dolgozó nép a tanulás segítségével kezdte el kifejleszteni képességeit, hogy alkalmas legyen kollektív tulajdonosi funkciójára a termelésben, valamint a gazdaság és a társadalom irányításában. A folyamatos tanulás segítségével sajátították el a népi fegyveres erők rövid idő alatt a hadi tudományt és technikát, és a legjobb úton vannak ahhoz, hogy állandó és modern hadsereggé váljanak. A Ho Si Minh elnök által 1961-ben indított versenymozgalom, „jól oktatni, jól tanulni", sok kiváló eredményt hozott és értékes tapasztalatokat szerzett az oktatásban.

Az újonnan felszabadított területeken alig valamivel több mint egy év alatt, a népi hatalom lényegében felszámolta az amerikaiak és bábjaik reakciós közoktatását és új oktatási rendszert vezetett be, amely az elemi oktatástól a felsőoktatásig szocialista jelleget mutat. Az írástudatlanság elleni harc és a kiegészítő oktatás nagymértékben fejlődött. A dolgozók gyermekei, akiket azelőtt tudatlanságra ítéltek, most tömegesen járnak iskolába. Meghozta első gyümölcseit a régi tanszemélyzet átnevelése és politikai, szakmai továbbképzése; lendületesen folyik az új oktatók képzése.

Hogy eredményesen szolgálhassuk a szocialista kollektív tulajdonosi rend fejlődését, a szocialista nagyüzemi termelés és az új kultúra építését, valamint az új, szocialista embertípus kialakítását, ma inkább, mint bármikor, erősen ösztönöznünk kell a közoktatást. Különösen fontos feladatunk az oktatási reform megvalósítása az egész országban, hogy még szorosabbra fűzzük a közoktatás kapcsolatát a szocialista forradalommal.

Az oktatási reformnak az a célja, hogy olyan új dolgozókat képezzen ki, akiket szocialista öntudat és erkölcs jellemez, általános műveltségük,

munkaképességük, műszaki ismereteik megfelelő színvonalúak, van esztétikai érzékük és jó az egészségi állapotuk. Ebből kiindulva napról napra több szakmunkást és irányító, tudományos, műszaki és adminisztratív kádert kell képezni és továbbképezni, hogy a szakmai területeknek és képességeknek megfelelő arányban és összeállításban meg tudjanak felelni az ország gazdasági és kulturális fejlődése követelményeinek.

E reformnak lehetővé kell tennie, hogy az oktatás jobban érvényesítse a tanulmányok és a gyakorlat, az oktatás és a termelőmunka, az iskola és a társadalom kapcsolatának elvét. Az oktatás tartalmi minőségét sok szempontból emelni kell: korszerűsíteni a tudományos-műszaki oktatás programját, bővíteni a gazdasági irányításról szóló ismereteket; megerősíteni a marxizmus–leninizmus, a párt irányvonala és politikája, valamint a forradalmi etika oktatását; növelni a képességeket a termelőmunkában és a tudományos-műszaki kutatásban; megfelelő jelentőséget kell tulajdonítani az esztétikai nevelésnek, a testedzésnek, a sportoknak és a katonai kiképzésnek. Az oktatási reform kibontakozását a következő feladatok jó végrehajtásával érhetjük el: meg kell reformálnunk a pedagógia rendszerét, erősíteni a képzést és továbbképzést, biztosítani kell a tantestületek és az oktatásügyi irányító káderek ésszerű felhasználását, tankönyveket kell írni, iskolákat építeni, tanszereket és a tudományos kutatáshoz szükséges felszereléseket gyártani, meg kell javítani az irányítás szervezetét a minisztériumtól egészen az iskolákig stb.

Az oktatási reformnak az egész egyesített közoktatási rendszert kell tökéletesítenie, amely magában foglalja a szoros és ésszerű kapcsolatban levő különböző iskolatípusokat és oktatási formákat, és mindenki számára biztosítja a legmegfelelőbb tanulási lehetőséget.

Az iskolai oktatás minden ország kultúrájának alapja, a nemzet jövőjének ereje; a szocialista vietnami ember teljes kibontakozásának első, nagyon jelentős alapjait az általános iskolai oktatás veti meg. Mielőbb fel kell számolni az írástudatlanságot az újonnan felszabadított területeken és a nemzeti kisebbségek lakta körzetekben. Adjuk meg minden fiatalnak és serdülőnek a lehetőséget, hogy végig folytathassa tanulmányait az alapfokú általános iskolai oktatásban és eljusson lépésről lépésre a középfokú iskolai oktatáshoz, valamint biztosítsuk tanulmányaikhoz az egyenlő feltételeket és képességeik fejlesztését. A kiegészítő oktatást erősítsük meg a dolgozók körében, különféle témákról dolgozzunk ki programokat és tanulmányi szabályzatokat, hangoljuk össze az általános ismereteket a műszaki és irányítási ismeretekkel; ösztönözzük a kombi-

nált, oktatást és munkát is egyaránt végző iskolák megszervezését. Szenteljünk különleges figyelmet a déli országrész káderei és fiataljai kiegészítő oktatásának, akik megismerték a forradalmi harcok próbatételét, valamint a hegyvidék és a nemzetiségek lakta területek káderei és fiataljai oktatásának; e, szerintünk nagyon fontos módszerrel felnevelhetjük a megbízható forradalmi harcosok egyik osztagát.

Fejlesszük tervszerűen az óvodák hálózatát, hogy fokozatosan elhelyezhessük az összes óvodás korú gyermeket, és jól előkészíthessük őket az általános iskolára; emeljük magasabbra az óvodák színvonalát.

A felsőfokú és a középfokú szakmai oktatás rendszerének az a feladata, hogy képezze és tökéletesítse a szocialista értelmiségiek seregét, a tudományos-műszaki kádereket, a szakterületek és az irányítás kádereit, akiknek mind meg kell felelniük az ország gazdasági és kulturális fejlődését előirányzó tervek követelményeinek, magas politikai színvonal és jó szakmai felkészültség kell, hogy jellemezze őket, meg kell tudniuk oldani a tudományos-műszaki problémákat, a gazdasági vezetésnek és az államirányításnak országunk gyakorlatában felvetődő problémáit.

Lépésről lépésre szükséges újjászervezni, kiszélesíteni és tökéletesíteni az egyetemek, a felső- és középfokú szakiskolák hálózatát az egész országban. Serényen ki kell építeni a munkahelyeken a képzés és továbbképzés rendszerét különféle tanulmányi formákkal, s ezzel lehetővé tenni minden dolgozónak, hogy egész életében tanulhasson, növelhesse szakmai tudását és gazdagíthassa ismereteit. Egyeztessük össze ügyesen az oktatást és a tanulmányokat a termelőmunkával, a kutatással és a tudományos-műszaki kísérletekkel.

A szakiskoláknak az a feladatuk, hogy kiképezzék és továbbképezzék a szakmunkások és dolgozók nagy hadseregét, melyet egyaránt jellemez a gazdasági ágazatok és szakmák sokfélesége, a magas politikai színvonal, jó szakmai képzettség és a jó egészségi állapot. Meg kell sokszoroznunk a szakiskolák számát mind központilag, mind a helyi erőforrásokból. Mielőbb ki kell dolgozni egy hosszú lejáratú programot a munkásképzésre, erőteljesen megjavítani ennek minőségét, kiszélesíteni a szakoktatók képzését és továbbképzését. Fokozottan biztosítani kell a szakiskolák anyagi és műszaki alapjait; a szakmai oktatásban ésszerűen kell felhasználni a termelőüzemek rendelkezésre álló felszereléseit.

Mindezeknek a feladatoknak a jó végrehajtásához az szükséges, hogy az iskolai oktatás, a felsőfokú és a középfokú szakmai oktatás vezető szervei továbbra is serkentsék az élenjáró eredmények példájára a „jól

oktatni, jól tanulni" versenymozgalmat. Mindegyik ágazatnak ösztönöznie kell az eredmények túlszárnyalására és megsokszoroznia az élenjáró példákat, mozgósítania és szerveznie az oktatókat, a tanulókat és az alkalmazottakat, hogy öntudatosan, egységük oktatási munkájának kollektív gazdáiként cselekedjenek, és meg kell teremteni a feltételeket minden helységben a tömegszervezetek bevonásához az iskolaigazgatásba.

A sajtó, a tájékoztatás, a könyvkiadás, a rádió, a televízió, a film, a fényképészet stb. rendkívül nagy szerepet játszanak a kulturális és ideológiai fronton.

Az említett ágazatoknak, pontosan követve a párt irányvonalát és politikáját, szoros kapcsolatban a forradalmi harc gyakorlatával, időben meg kell világítaniuk a párt nézeteit az országunkban és a világban bekövetkezett fontos politikai, gazdasági és kulturális eseményekről; hozzá kell járulniuk a néptömegek szocialista öntudatának és alkotó munkalendületének fokozásához, időben és helyesen kell irányítaniuk a közvéleményt. A tömegtájékoztatás minden formájának olyan hasznos eszköznek kell lennie, mely idejekorán szolgáltat a népnek változatos szellemi táplálékot, amivel hozzájárul népünk szellemi életének gyarapításához.

Gazdagítani kell a sajtó cikkeinek, a rádióadásoknak, a filmeknek és a kiadványoknak a tartalmát, megsokszorozni kifejezési módjait és emelni színvonalukat. A sajtónak pontosan és elevenen kell tükröznie az élet különféle területeit. Erősítsük meg a sajtó- és tájékoztatási szerveket, a rádiót, a kiadókat politikailag szilárd és jó szakmai felkészültségű káderekkel. Lássuk el őket a szükséges eszközökkel, a megfelelő anyagokkal, és biztosítsunk mind több rádió- és televízókészüléket a lakosságnak stb.

Az elmúlt évtizedekben megteremtettük a szocialista irodalom és művészet alapjait a különböző ágazatokban: könyv, színház, film, képzőművészet, zene, tánc, cirkuszművészet, építészet stb. Nemzeti jellegük igen gazdag és mély hatást gyakorolnak a nép szellemi és érzelmi életére. Az eddigi eredményekkel, különösen a népünk két nagy ellenállási háborúját tükröző művekkel, irodalmunk és művészetünk megérdemelten foglal helyet korszakunk antiimperialista irodalmának és művészetének élvonalában.

A forradalom az országban új problémákat tűz napirendre; az élet új kérdéseket állít az irodalom és a művészetek elé. Szocialista irodalmunknak és művészetünknek arra kell törekednie, hogy megteremtse az új

társadalom, az új típusú ember, a munkásosztály, a szövetkezeti parasztság, a szocialista értelmiség, a népi fegyveres erők kádereinek és harcosainak szép és gazdag művészi mintaképét, ennek tükröznie kell népünk forradalmi hősiességét és nemes erkölcsi vonásait. Határozott igenléssel kell bemutatniuk az új rendszert, az új életmódot, az új etikát, magasra emelni nemzetünk szép örökségét és népünk forradalmi hagyományait. Hassunk oda, hogy a művészi munkák nagy lélegzetűek legyenek és magas művészi színvonalon fejezzék ki a francia és amerikai imperialistákat legyőző vietnami emberek hőstetteit és fegyvertényeit; e műveknek ki kell domborítaniuk a hazafiság és a szocializmus rendkívüli erejét, hogy ösztönzőleg hassanak a haza építésére és védelmére, és örök például szolgáljanak az eljövendő nemzedékeknek. Különös figyelemmel kell ábrázolni az élenjáró közösségeket és dolgozókat a szocialista nagyüzemi termelésre való átmenet idején, a munkaversenyben részt vevő, a szegénység és elmaradottság fölött győzedelmeskedő dolgozókat. A művészi ábrázolásban méltó helyet kell biztosítani az anyáknak, a hazához hű, tehetséges és rendkívül bátor asszonyoknak, a nemzetiségekhez tartozó honfitársnőinknek, akik az agresszor elleni harcban és az új élet építésében csatlakoztak a nemzet többi részéhez. A legnagyobb gonddal kell megörökíteni a gyermekeket, nemzetünk jövőjét és az ifjakat, akik most az országépítésben és -védelemben a legnagyobb erőt képviselik.

Függetlenség, szabadság és szocializmus, kommunizmus – ezek népünk legnemesebb eszményei, legmélyebb törekvései. A szocializmus irányába fölemelő lendülettel haladó ország – ez a valóság tárul a szemünk elé. A szocializmus diadaláért vívott küzdelem visszatükrözése az irodalomban és a művészetben dicső feladata a szocialista irodalomnak és művészetnek, nemes felelőssége országunk szocialista íróinak és művészeinek. Irodalmunk és művészetünk nem elégszik meg az új típusú emberek, társadalmunk elismerésre méltó eseményei magasztalásával, hanem rendszeres, komoly bírálattal illeti az élet negatív jelenségeit, a régi társadalom maradványait, a gyarmatosító és neokolonialista „kultúra" csökevényeit. Forradalmi álláspontról és a szocialista realizmus módszerével kell pontosan megmutatnunk a gyökerét annak, ami rossz, megoldást javasolnunk annak a célnak az elérésére, amit jónak tartunk és erősítenünk a szocializmusba vetett feltétlen bizalmat.

Erőteljesen fejleszteni kell a kulturális, irodalmi és művészeti tömegmozgalmat, hogy az új kultúra, az új irodalom, az új művészetek alapzatává válhasson. A kultúra, az irodalom és a művészetek hivatásos

művelőinek igen nagy a felelősségük e mozgalomban, tevékenyen hozzá kell járulniuk a dolgozó nép alkotói és műélvezői képességeinek kibontakoztatásához, emelni a néptömegek kulturális, irodalmi és művészeti tevékenységének színvonalát és gyarapítani annak formáit. A pártbizottságok, az adminisztratív szervek, valamint az ifjúsági, a munkás- és a nőszervezetek kísérjék figyelemmel a kulturális, irodalmi és művészeti tevékenységet, tekintsék e feladatot rájuk tartozó fontos munkának. Az államnak irányelveket kell kidolgoznia és intézkedéseket hoznia, hogy mindenki számára elérhető legyen a kulturális, irodalmi és művészeti tevékenységekben való részvétel, valamint hogy mind teljesebben kielégíthetők legyenek a nép igényei a kultúra, az irodalom, a művészetek élvezetében és e tevékenységek művelésében, a várostól a faluig, a sűrűn lakott területektől a távol eső vidékekig.

Azért, hogy az irodalom és a művészet megfeleljen a forradalom új szükségleteinek, az íróknak és a művészeknek késznek kell lenniük, hogy elsajátítsák a marxista–leninista világszemléletet, a párt és az állam irányvonalát és politikáját, szoros kapcsolatban kell maradniuk a dolgozó néppel és a forradalmi gyakorlattal. Osztaguknak szüntelenül bővülnie kell, szakadatlanul új, ifjú erőket kell magához vonzania. Segítsük az újonnan felszabadított területeken élő írókat és művészeket, hogy előrehaladhassanak politikai és ideológiai téren, nyerjük meg őket a forradalomnak és érjük el, hogy tehetségüket a haza és a nép szolgálatába állítsák.

Pártunk bátorítja az írót, a művészt az új keresésében és felfedezésében, ugyanakkor azt követeli tőle, hogy legyen teljesen tudatában nemes hivatásának, tartson ki szilárdan a szocialista szemlélet mellett a művészi alkotásban, védje a forradalmi irodalmi és művészeti irányvonalat minden burzsoá és opportunista irányzat ellen, a modernista irodalom és művészet káros befolyása ellen, a formalizmus, a sematizmus, a naturalizmus ellen, és járuljon hozzá méltóan országunk szocialista forradalmának közös győzelméhez. Az irodalom és a művészet eredményes fejlesztéséhez meg kell erősíteni az irodalmi és művészeti kritikát és kutatómunkát.

A műemlékvédelemnek és a múzeumok munkájának mély nevelő hatása van a tömegekre, különösen az ifjabb nemzedékekre, akiket hazafiságra és tiszta, szép forradalmi érzelmekre tanít. Meg kell erősíteni a meglevő múzeumokat és fokozatosan újakat létesíteni a központban és vidéken; emlékműveket, valamint az emlékezésnek vagy a hagyomány-

nak szentelt házakat kell emelni a különböző területeken és intézményekben; gondosan őrizzük meg a történelem fennmaradt nyomait.

A nép ismeretanyagának és öntudatának erősítéséhez, a tudományos-technikai, valamint az ideológiai és kulturális forradalom hatékony segítéséhez minden szinten fejleszteni kell a könyvtárak hálózatát: a központban, a tartományokban, a városban, járásban és a munkahelyeken. Segítsünk hozzá mindenkit, hogy az új rendszerben szokásává váljék az olvasás, parancsoló szükséglete legyen.

Folytassunk türelmes, mélyreható harcot, hogy megteremtsük a társadalom új, művelt életmódját; a mindennapi élet és a termelőmunka nyíljon meg a szépségnek. A városokban, a tartományi székhelyeken és a kisvárosokban legyenek tervek nyilvános parkok, kultúrpaloták, úttörőpaloták építésére. A munkások és állami alkalmazottak lakónegyedeiben, az üzemekben, a szövetkezetekben, az iskolákban klubokat, kultúrházakat kell építeni. Nagyon jól meg kell szervezni az új gazdasági területek, az állami gazdaságok, az erdőkitermelő vállalatok, a nemzetiségi vidékek, a hegyvidékek és a szigetek üzemeiben a kulturális munkát. A központok mellett és az egész országnak készült nagy terjedelmű kulturális létesítményeken kívül minden területen, tartományban, városban, járásban, községben, faluban közepes és kis méretű kulturális létesítményeket kell építeni, amelyek eltérő helyi színezetükkel visszatükrözik nemzetünk közös kultúrájának gazdagságát. Ez a város és a falu, a síkság és a hegyvidék közötti különbség megszüntetését célul kitűző egyik fontos fő irány.

A nép egészségének megőrzése és javítása nagyon fontos probléma, amely szorosan összefügg a szocializmus építésével és megvédésével, a nép elégedettségével. Ez rendszerünk egyik elsőrendű gondja, pártunk és államunk nemes felelőssége, mindenekelőtt pedig az egészségügyi létesítmények, a testedzés szervei és a sportszervek szép feladata.

Törekednünk kell a nép egészségének és fizikai erejének növelésére, mindenkit rábírni, hogy az új szakasz élet-, munka- és tanulmányi feltételeihez alkalmazkodjék, és megfeleljen a szocialista iparosítás, a honvédelem megszilárdítása követelményeinek; ugyanakkor mindent el kell követnünk, hogy felszámoljuk a háború, a gyarmatosítás és a neokolonializmus káros következményeit szociális téren.

E célok eléréséhez a közegészségügyi szerveknek kitartóan a megelőző gyógyítást kell követniük és szorosan együtt kell működniük a testnevelés és a sport irányítóival, hogy az egész országban meginduljon egy széles

körű mozgalom a higiénia és a testnevelés elősegítésére, mert ez nélkülözhetetlen eleme az új életmódért vívott küzdelemnek. A higiéniai és megelőző gyógyításban arra kell törekedni, hogy megvalósuljon a környezet tisztántartása, megoldódjon az emésztőgödrök, a szennyvizek és a háztartási szemét problémája, a fertőző betegségek hordozóinak megsemmisítése, szigorral kell alkalmazni az élelmiszer- és iskolahigiéniát, jól megszervezni a megelőző oltást; megelőzni és idejekorán felszámolni a járványokat. Fel kell számolni a népbetegségeket, elsősorban a maláriát, a tuberkulózist és a nemi betegségeket. Kezdeményezően kell megelőzni a környezetszennyeződést az ipar fejlesztése során. Megfelelően alkalmazni kell a munkaegészségügy követelményeit, aktívan megelőzni és hatékonyan leküzdeni a szakmai betegségeket. Meg kell gyógyítani a háborús sérülteket és gyorsan visszaállítani munkaképességüket.

Magasabb színvonalra kell emelni az orvosi kezelést, a lehető legkorábban felfedezni a betegségeket, aktívan és teljesen gyógyítva azokat. Az orvosi vizitek területét és a betegek kezelését ki kell terjeszteni a kórházakon kívülre, meg kell adni minden termelőegységnek, minden családnak, minden lakosnak a lehetőséget, hogy igénybe vegye az orvosi gyógykezelést. Jól kell irányítani a lakosság orvosi és betegellátását, hogy a legalacsonyabbra szorítsuk le a betegség, a rokkantság és a halandóság százalékarányát, meghosszabbítsuk a munkaképes kort és az élet reményét. Különösképpen vigyáznunk kell a gyermekek, az édesanyák, az idős személyek, valamint a nemzeti kisebbségek egészségügyi ellátására.

Használjuk fel a legteljesebben országunk természeti adottságait, valamint a gazdasági és kulturális fejlődés során fokozatosan elért eredményeket, hogy a lehető legjobban megszervezzük a pihenést, a szórakozást és megjavítsuk a dolgozó nép egészségét. Neveljük rá a lakosságot, hogy elhagyja a maradi, az egészségre káros szokásokat, erősítsük meg az egészségügyi követelményeknek megfelelő életmódot.

Ahhoz, hogy szüntelenül javítsuk a betegség megelőzését és kezelését, magasabbra emeljük az orvosi gyógyítás színvonalát, együtt kell művelni a modern gyógyítást a hagyományos népi orvoslással; alkalmazzuk és fejlesszük a nemzetközi orvostudomány eredményeit, s ugyanakkor törődjünk megfelelően a vietnami orvostudomány fejlődésével, vegyük át, alkalmazzuk és emeljük magasabb színvonalra a nemzeti gyógyítás eredményeit és tapasztalatait, lépésről lépésre építsük ki a vietnami orvostudományt. Növeljük tervszerűen országunk gyógyászati alapanyagainak bőséges forrásait, építsük ki a vietnami gyógyszerészetet,

fejlesszük gyors ütemben a gyógyszeripart és ösztönözzük a gyógyászati felszerelések gyártását.

Az orvos-egészségügy fejlesztésével meg kell erősíteni és tökéletesíteni a nép egészségügyi hálózatát minden szinten, főképpen a munkahelyeken és a járásban, szervesen össze kell kötni a munkahelyi és a járási, városi egészségügyi ellátást, lényegében az egész országban kielégíteni a lakosság orvos-egészségügyi szükségleteit.

Tovább kell erősíteni és kiszélesíteni az orvosi és gyógyszerészeti kutatóintézeteket; erőteljesen kell ösztönözni az orvosok és a gyógyszerészek képzését és továbbképzését, hogy egészségügyi és gyógyszerész káderek jól felkészült, arányosan eloszthatő csapatával számolhassunk rövid idő alatt, olyan káderekkel, akik magukévá tették Ho Si Minh elnök tanítását: „A jó orvos olyan, mint a jó anya"; magas színvonalú szakmai hozzáértéssel és nagy szervezőerővel kell mozgósítaniuk a tömegeket egészségük megvédésére és javítására.

Ugyancsak erőteljesen kell ösztönözni a testedzést és a sportot, nagy tömegmozgalmat indítani az egész országban, elsősorban a munkahelyeken, hogy eredményesen szolgálja a termelést, a szolgáltatást, a tanulmányokat, a honvédelmet és hozzájáruljon az új típusú ember kialakításához, az új életmód elterjedéséhez. Szélesítsük ki az edzők, testnevelési oktatók, atléták, irányító káderek csoportját, fokozzuk a kutatómunkát a testedzés és a sport tudományágaiban; biztosítsuk a testedzés és a sport anyagi-műszaki bázisának jó karbantartását és ésszerű felhasználását; építsünk új létesítményeket, s így bontakoztassuk ki erőteljesen, magabiztosan és megszakítás nélkül a testedzést és a sportokat országunkban.

Az anya- és gyermekvédelemnek igen nagy a jelentősége az új embertípus kialakításában, nemzetünk megőrzésében és fejlesztésében, a férfi és a nő közötti egyenlőség megvalósításában, a női munkaerő védelmében és felhasználásában. Ez nagy társadalmi probléma, minthogy szorosan összefügg az ország gazdasági és kulturális fejlődésével. Továbbra is serkenteni kell a családtervezési mozgalmat, hogy ésszerű népesedési arányszámot érjünk el; meg kell előzni a női betegségeket és a nők szakmai betegségeit, és a lehető legjobban küzdeni kell ellenük. Jól kell megszervezni a gyermekek gondozását és nevelését; az elfogadott normáknak megfelelően mindenütt ki kell terjeszteni a bölcsődék és óvodák hálózatát; elő kell állítani és rendelkezésre bocsátani minden gyermekjátékot és szükséges eszközt. Gondosan kell eljárni az óvónők kiválasz-

tásánál és képzésénél, szüntelenül erősíteni kell a gyermekek iránti ragaszkodásukat; az állam és a nép méltányos fizetést biztosítson a számukra.

Nagy szeretettel kell törődni a háborús sebesültekkel, a hazáért elesettek családjaival és azokkal a családokkal, amelyek nagy szolgálatokat tettek a forradalomnak, ez nemes feladata az államnak, a Hazafias Frontnak és a tömegszervezeteknek, a különböző ágazatoknak, szinteknek és az egész népnek. Népünk állhatatos érzelmeiben leányai és fiai iránt, akik életüket adták a haza függetlenségéért és szabadságáért, honfitársaik boldogságáért. Gondoskodjunk méltóan a hadirokkantakról, gyógyítsuk betegségeiket és sebeiket, adjunk meg nekik minden szükséges felszerelést és segédeszközt, szervezzük meg lelkiismeretesen szakmai oktatásukat és keressünk nekik megfelelő munkát. Gondoskodjunk a háborús sebesültek és a hazáért elesettek családjai anyagi és szellemi életéről, a javukat szolgáló politika és rendelkezések szellemében. Azokat a személyeket és családokat, akik és amelyek nagy szolgálatokat tettek a forradalomnak, példának kell állítani és meg kell kapniuk a megfelelő elismerést; minden lehetséges segítséget meg kell adni nekik, ha szükségük van rá.

Ugyancsak figyelemmel kell kísérni az árvák, az egyedülálló idős személyek, a nehéz viszonyok között élő rokkantak, valamint az agressziós háború és az újgyarmatosítók más áldozatai sorsát, hogy mindegyiküknek biztosíthassuk a megalapozott, egészséges, nyugodt és boldog életet.

Az állam szervező funkciójának igénybevételével egyidejűleg támaszkodnunk kell a nép erejére és széles tömegmozgalmat kell kibontakoztatni, hogy végrehajthassuk az említett nagy és súlyos feladatokat.

ERŐSÍTSÜK A SZOCIALISTA ÁLLAMOT, NÖVELJÜK A TÖMEGSZERVEZETEK SZEREPÉT A JÓ TÖMEGMUNKA ÉRDEKÉBEN

Elvtársak!

Az augusztusi forradalom győzelme után nemzeti történelmünkben először alakult országunkban új típusú állam, a dolgozó nép állama, melynek alapja a munkás-paraszt szövetség, és marxista–leninista párt vezeti.

Az amerikai agresszióval vívott honvédő ellenállási háborúban aratott teljes győzelmével, dolgozó népünk ma az egész országra érvényes kollektív tulajdonosi jogát állama révén gyakorolhatja.

Az új szakasz forradalmi feladatai azt követelik pártunktól és népünktől, hogy különleges figyelmet szenteljenek az állam építésének és erősítésének. Délen minden szinten gyorsan ki kell építeni és meg kell szilárdítani az államhatalom gépezetét, Északon minden szinten folytatni kell az államgépezet tökéletesítését, és az állam megszilárdítását az egész országban.

A szocialista állam a proletárdiktatúra állama, olyan szervezet, amely a munkásosztály és a dolgozó nép kollektív tulajdonosi jogát gyakorolja; szervezet, melynek közvetítésével a párt vezető szerepét érvényesíti a társadalom fejlesztésében. A munkásosztálynak és a dolgozó népnek központosított szervezetbe kell tömörülnie a párt vezette államban, hogy öntudatosan, szervezetten, fegyelmezetten és tervszerűen cselekedhessék a társadalom minden részében, átalakíthassa a régi társadalmat, sikerrel építhesse az újat és teljes, gyökeres győzelmet arasson a szocializmus javára abban a harcban, amely a szocializmus és a kapitalizmus között hivatott eldönteni a kérdést: „ki kit győz le?".

A dolgozó nép kollektív tulajdonosi jogának megvalósításához az szükséges, hogy államunk a nép intézménye legyen, amely a népből ered, a nép szolgálatára; olyan szervezet, amely meg tudja valósítani a három forradalmat, felépíteni az új rendszert, megteremteni az új gazdaságot, fejleszteni az új kultúrát és formálni az új típusú embert; ez a szervezet meg tudja védelmezni a közösség és az egyén érdekeit, fenntartja a politikai biztonságot és a társadalmi rendet, hatékonyan védelmezi a szocialista hazát és a forradalom vívmányait.

Az állam megerősítése és tökéletesítése annyit jelent, hogy megerősítjük hatékonyságát mint igazgatási gépezet, és mint a gazdaság, a kultúra irányításának szervezete. Minthogy a gazdasági tevékenység alapja a többi társadalmi tevékenységnek és viszonylag új és nehéz feladatot jelent államunknak, elsősorban a gazdaságirányítás szervezésében kell az állam hatékonysága megerősítésének különös figyelmet szentelni.

Országunk gazdaságirányításának legfontosabb sajátossága, hogy olyan gazdaságot irányítunk, amely átmenőben van a kisárutermelésről a szocialista nagyüzemi termelésre. A gazdaságirányításnak az a feladata, hogy megfelelő feltételekkel sarkallja e folyamat gyors megvalósulását: mielőbb létrejöjjön a szocialista nagyüzemi termelés struktúrája orszá-

gunkban. Ehhez mindenekelőtt jól meg kell érteni és alkalmazni a kisárutermelésről a szocialista nagyüzemi termelésre való átmenet törvényszerűségeit, ezeket megfelelő politikában, szervezetekben, rendszabályokban és intézkedésekben kell kifejezni. S ugyanakkor megindítani a nagy néptömegek pezsgő lendületű és állandóan lüktető forradalmi mozgalmát. Az irányítás minden egyes láncszemének hordoznia kell a három forradalmat, a kollektív tulajdonosi rendet az egész ország, minden ágazat, valamennyi szint viszonylatában az egységes gazdasági terv célkitűzéseinek és fő irányainak megfelelően. Hatékony mechanizmus létrehozásával idejekorán fel kell ismerni és népszerűsíteni a pozitív, haladó tényezőket; idejében felismerni és megszüntetni a negatív, maradi tényezőket, a fejlesztési folyamatban végre kell hajtani az elkerülhetetlen szelekciót, hogy minden gazdasági munka a termelékenység, a minőségi színvonal és a hatékonyság állandó növekedéséhez vezessen.

A mai helyzetben, miközben folytatjuk a gazdaságirányítás megalapozását és tökéletesítését, a következő fő problémákat kell szem előtt tartanunk: az egész országban újjá kell szervezni a társadalmi termelést, megjavítani a tervezés rendszerét és megerősíteni a gazdaságirányítás gépezetét.

Alapul a koncentráció, a szakosítás, az együttműködés és az összekapcsolás elveit kell vennünk, hogy újjászervezhessük az ipari és a mezőgazdasági termelés valamennyi ágazatát, a közlekedést és szállítást, az építkezéseket stb. az egész országban a szocialista nagyüzemi termelés feltételeinek megfelelően, felszámolhassuk a szétszórtság, az elaprózódás állapotát; országos méretekben egyesített gazdasági-műszaki ágazatokat, ésszerű gazdasági zónákat és regionális gazdasági struktúrákat kell létrehoznunk. A társadalmi termelés újjászervezése éppen azt célozza, hogy működésbe léphessen a munkaerő, a földek, a tenger, az erdők, a gépek, a felszerelések, nyersanyagok összes potenciálja a termelés gyors növelésére, a mennyiségben és minőségben legmagasabb színvonal elérésére a legalacsonyabb költségekkel. A termelési ágazatok újjászervezésével párhuzamosan újjá kell szervezni a körforgást és az elosztást, hogy jobban szolgáljuk a termelést és az egész ország lakosságának életét.

Rendszerünkben minden gazdasági tevékenység terv szerint történik. A népgazdaság tervezése is rendkívül fontos feladata gazdaságirányításunknak. Az állami terv a gazdaságirányítás lényeges eszköze, a népgazdaság fejlesztésének hatalmas mozgatóereje. A tervben ölt testet a párt gazdaságfejlesztési irányvonala; átfogóan alkalmazza a gazdaság, a tu-

domány, a technika objektív törvényeit, hogy fejlődjön a gazdaság és a kultúra, épüljön a szocializmus, megvalósuljanak a nép anyagi és kulturális szükségletei, szüntelenül épüljön és erősödjön az anyagi-műszaki bázis, és fokozott ütemben valósuljon meg a bővített újratermelés.

A tervezés munkáját a következőképpen kell megjavítani: az állam egységes terveiben növeljük a felelősségérzetet és az alkotószellemet a különböző ágazatokban, területeken és az egyes munkahelyeken; az állami általános terv legyen a szintézise a különböző ágazatok, területek és munkahelyek – gyárak, üzemek – terveinek. Ez utóbbiak terveiben szorosan össze kell kapcsolni az általános feladatokat saját feltételeikkel és konkrét lehetőségeikkel; nagy figyelmet kell fordítani a munka termelékenységére, a minőségre és a gazdasági hatékonyságra; megfelelő gondossággal kell foglalkozni mind a termeléssel, mind a forgalmazással és elosztással; el kell ismerni a használati érték fontosságát, a termelési kapacitás és a nép életszükséglete szempontjait. Figyelmet kell fordítani az új anyagi-műszaki bázis kialakítására, hogy kidolgozhassuk a gazdasági terveket és javaslatokat; ugyanakkor figyelembe kell venni az értéktörvényt és az önálló gazdasági elszámolás törvényét, hogy valóban az eredményes irányítás eszköze legyen; jól kell felhasználni a piacot és a gazdasági emelőket: az árakat, a hitelt, a béreket stb., hogy kiegészítsük a tervet és biztosítsuk teljesítését; oldjuk meg helyesen a tervkészítés és a végrehajtás irányításának összekapcsolását minden szinten.

A gazdaságirányítás gépezetét a termelés koncentrációjának, szakosításának és kooperációjának folyamatával összefüggésben kell megszervezni oly módon, hogy elősegítse e folyamat gyorsítását. Az ágazati és a területi irányítás összekapcsolásának elvén kell alapulnia és biztosítania kell gazdasági-műszaki ágazatok, gazdasági komplexumok, gazdasági zónák és regionális gazdasági struktúrák létrehozását. Az újratermelés folyamatának meggyorsítására és a termelés irányításához szükséges kedvező feltételek megteremtésére el kell érni, hogy a termelési ciklusban, valamint a termelés és a fogyasztás között a kapcsolatok a legrövidebb, a legésszerűbb úton jöjjenek létre. Azt az elvet kell alkalmazni, hogy minden problémáról ott kell dönteni, ahol a legjobban megoldhatók. Az irányítás minden szintjén következetesen kell érvényesíteni a vezető felelősségét. A mezőgazdaság irányító apparátusának arra kell törekednie, hogy minden szempontból biztosítsa a mezőgazdasági termelés fejlődését, egyidejűleg a belterjesség és a szakosítás fokozásával. E tevékenység alapja a tervszerűség és az egyes területek körülhatárolása;

biztosítania kell a tudományok és a technika új eredményeinek alkalmazását, hogy a mezőgazdaság a szocialista nagyüzemi termelés útjára léphessen.

Ezekre az elvekre kell támaszkodnunk, amikor megerősítjük az irányító apparátust, meghatározzuk minden gazdasági egység szervezeti felépítését, az egyén feladatait és konkrét hozzájárulását, megszabjuk az ésszerű kapcsolatokat a gépezeten belül, hogy egyidejűleg egyszerű és hatékony legyen. Ami a meglevő gépezetet illeti, általában meg kell tartani belőle az ésszerű elemeket és tényezőket, és merészen változtatni azokon, melyek már nem felelnek meg. A termelés fejlődésének és a gazdaság szakosodásának színvonala szerint, a szükséges mértékben új ágazati minisztériumokat fogunk létrehozni. Teljes egészükben alkalmazni kell az államapparátus szervezeti előírásait és a rendelkezéseket a munkastílusról, melyeket a minisztertanács hozott, valamint ellenőrizni a végrehajtást, hogy elvégezhessük a szükséges javításokat és módosításokat.

Az államgépezet hatékonyságának megerősítésére a gazdaságirányításban a következő problémák megoldását kell késlekedés nélkül továbbra is napirenden tartani:

1. Pontosabban kell meghatározni az ágazati minisztériumok funkcióit és feladatait, beleértve a miniszter felelősségét és hatáskörét, aki egy egész ágazat vezetője országos szinten és ezért teljes felelősséggel tartozik a nemzetgyűlésnek, a minisztertanácsnak, a népnek és a pártnak; pontosabban kell rögzíteni az ágazati minisztériumok kapcsolatait is a minisztertanáccsal, a tervbizottsággal és a már működő minisztériumokkal.

2. Még inkább magunkévá kell tenni az ágazati irányítás és a területi irányítás összekapcsolásának elvét, és biztosítanunk kell annak legjobb alkalmazását. Tevékenyen kell foglalkoznunk gazdasági-műszaki ágazatok megteremtésével, szakosított ágazatok merész szervezésével ott, ahol ennek feltételei már megértek a termelés koncentrációja, szakosítása és kombinálása tekintetében. Sürgősen meg kell valósítani a gazdaságirányítás munkamegosztását a központi és a regionális szervek között, gyorsítani a gazdasági zónák körülhatárolását és konkrétan meghatározni a minisztériumok, a főosztályok és a regionális adminisztráció különféle fórumainak irányítási felelősségét.

3. Mielőbb ki kell építeni a járási szintet és meghatározni a járások, a tartományok és a városok felelősségét. A tartományi vagy a városi adminisztráció a regionális hatalom felelős fóruma, felelős a tartomány

vagy a város lakosságának; ugyanakkor a központi államhatalom egyik lépcsőfoka, felelősséggel tartozik a központi kormányzásnak. A tartományi vagy városi szint feladata, hogy gondoskodjék a helyi lakosság, így a vállalatok munkásai és alkalmazottai, valamint a helységben működő központi szolgáltatás dolgozóinak anyagi és kulturális életéről. De ugyanez a felelősség terheli a központi államhatalmat is, hiszen az felelős az egész ország, vagyis valamennyi országrész és terület népének életéért. Amikor tehát a központi kormányzat a tartományokra és a városokra ruházza a felelősséget, hogy közvetlenül őrködjenek a helyi lakosság életfeltételein, tervet kell készítenie arról, hogy milyen hatásköröket és szükséges eszközöket bocsáthat rendelkezésükre feladataik végrehajtásához. A másik oldalon tartományi vagy városi szinten a helyi lakosság képviselőjeként a legteljesebben kell érvényre juttatnia azokat a helyi lehetőségeket, amelyeket a munkaerő, a földek, az erdők, a tenger stb. nyújtani tudnak; a járási szinttel együtt pedig biztosítani kell a termelés, a forgalom és az elosztás jó megszervezését, hogy ilyenformán helyesen éljen felelősségével a tartomány vagy a város vezetése a lakosságával szemben.

A járásnak nagyon fontos szerepe van a mezőgazdaság átvezetésében a szocialista nagyüzemi termelésbe. A járás az a szint, ahol végbemegy a termelés újjászervezése, a munka újjászervezése és újraelosztása, ahol megvalósul az ipar kapcsolata a mezőgazdasággal, a termelésé a forgalommal, az egész nép gazdaságáé a kollektív gazdasággal, a munkásosztály kapcsolata a parasztsággal, az államé a néppel. A járás támaszpontként szolgál a hármas forradalom valóra váltásában, az új rendszer, az új gazdaság, az új kultúra építésében, az új típusú ember kialakításában a falun; járási szinten gyakorolja a helyi lakosság a kollektív tulajdonos jogát; ez a szint biztosítja a nép anyagi és kulturális életfeltételeit. Az állam és a parasztság közötti összes kapcsolat a termelés, a forgalom és az elosztás területén a járási szint közvetítésével valósul meg. Ugyancsak itt az ideje, hogy a járási szintet a mezőgazdasági, kézmű- és kisipari tervezés szintjévé, a termelés és a forgalom irányításának fórumává építsük ki.

4. Az egész gazdaságirányítási munka hatékonyságának egyik döntő láncszeme, hogy jól szervezzük meg és jól irányítsuk a termelési alapegységeket, a munkahelyeket. Az utóbbi években már szereztünk bizonyos tapasztalatokat és levontuk a szükséges következtetéseket az alapegységek szervezésének és irányításának a területén, mégpedig: a tervet

a legfontosabb eszköznek kell tekinteni a munkában; a termelés és kitermelés alapegységeinek kezdeményezését ki kell szélesíteni; egészében realizálni kell az önálló gazdasági elszámolást; a politikai és ideológiai nevelést párosítani kell az anyagi ösztönzéssel; emelni kell a fegyelmezettséget és a felelősségérzetet. E következtetésekre kell támaszkodnunk, hogy lehetőleg gyors ütemben bevezethessük az alapegységek kialakult vezetési gyakorlatát és így mihamarabb kellő érettségre tegyenek szert. Feladataik a következők: a termelés irányelveinek meghatározása, az irányító gépezet megerősítése, jó gazdasági-műszaki terv kidolgozása, a munka ésszerű és pontos megszervezése, a termeléshez szükséges anyagi javak időbeni szállítása, a termelés, a munka, a pénzügyek, az anyagi javakkal való gazdálkodás irányításának megerősítése, az önálló gazdasági elszámolás megvalósítása, a termékek minőségének biztosítása, a kapcsolatok megjavítása a különböző munkahelyek között, valamint köztük és a felsőbb szervek között, ennek érdekében, ha szükséges, meg kell változtatni és javítani a meglevő rendszabályokat és előírásokat. E munka nagy együttes erőfeszítéseket kíván valamennyi ágazattól, minden szinttől és maguktól az alapegységektől. Délen, miközben megteremtjük az állami szektor, valamint a vegyes állami-magán szektor létesítményeinek új szervezési és irányítási rendjét, meg kell szüntetni a negatív és reakciós tényezőket a termelés és irányítás régi szervezetében és fenntartani a pozitív, ésszerű vonásokat. Ösztönözni kell a termelés összekapcsolását, megteremteni a feltételeket ahhoz, hogy társulásokat, kombinátokat vagy vállalati komplexumokat szervezzünk, esetleg átmeneti formát válasszunk, a termékcsoportok formáját.

Ugyancsak sok tapasztalatra tettünk szert a mezőgazdasági szövetkezetek irányításában. Támaszkodnunk kell ezekre a tapasztalatokra, hogy tevékenyen megjavítsuk a szövetkezetek irányítását, miközben megerősítjük a járási szintet, és a járást az országos és a tartományi fejlesztési tervek alapján agrár-ipari, vagy agrár-erdészeti-ipari gazdasági egységgé alakítjuk.

5. A forgalom és az elosztás szervezetének megjavítása és megerősítése nagyon fontos láncszem, hogy helyes viszony alakuljon ki az ipar és a mezőgazdaság között, az állami, a szövetkezeti és az egyéni érdekeltség, valamint a felhalmozás és a fogyasztás között, hogy biztosíthassuk a falu és a város, az ország különböző területei közötti kereskedelmi forgalmat. A kisárutermelésből a szocialista nagyüzemi termelés felé fejlődő gazdaság átalakítása és tökéletesítése során meg kell erősíteni és javítani

valamennyi terület irányító munkáját: a kereskedelemét, az ár–bér rendszerét, a pénz- és hitelügyét, hogy jól szolgálják a munkamegosztást, a termelőerők fejlődését, a termelési viszonyok és a nép életének átalakítását.

A gazdaságirányítás megjavításához jól irányított gazdasági tájékoztató munka szükséges, meg kell erősíteni a fegyelmet a beszámolási kötelezettségek és a statisztikai munka vonatkozásában, jól megszervezni a kétoldalú hatékony információs rendszert; ez lehetővé tenné a különböző szintű irányító szerveknek, hogy ismerjék a termelés helyzetét és a nép életét, s így gyorsan megtegyék a szükséges intézkedéseket.

Most nagyon fontos problémánk, hogy szigorúan alkalmazzuk az egyéni felelősség elvét. Szorosan össze kell kapcsolni a felelősséget a jogokkal, a szervezet fegyelmét az egyes ember tudatos akaratával, hogy hatékony mechanizmust hozzunk létre, amely mindenkit feladatának jó elvégzésére kötelez és arra bátorít: dolgozzon többet és jobban. Világosan meg kell határozni mindenki felelősségét; mielőbb meg kell szabni minden feladat, a tennivalók minden kategóriájának kívánalmait, pontos normáit, hogy mindenki tisztában legyen vele, milyen mennyiségi és minőségi színvonalat kell elérnie, hogy joggal úgy érezze: jól végezte el feladatát. Minden tisztségre olyan embert kell állítani, akinek megvannak az előírt tulajdonságai és képességei; ellenőrizni kell e tulajdonságokat és a képességeket, mielőtt valakit kijelölnénk egy feladatra. Ha elégtelennek bizonyulnának, segíteni kell az érintett egyén fejlődését. A jog jutalom és büntetés is lehet, anyagi és erkölcsi téren egyaránt. A jutalmaknak és büntetéseknek igazságosaknak kell lenniük.

Párhuzamosan az állam hatékonyságának megerősítésével a gazdaságirányítás szervezetében, hatékonyságát a kultúra szervezetében és irányításában is meg kell erősíteni, hogy mindjobban megfeleljünk a nép kulturális, nevelési, egészségügyi stb. szükségleteinek, biztosítsuk a népnek kollektív tulajdonosi joga gyakorlását a kultúra területén és valósítsuk meg a szocialista forradalom ideológiai és kulturális feladatait.

Államunknak, amely a szocializmus építésének és megvédésének eszköze, szüntelenül nagy jelentőséget kell tulajdonítani a honvédelem, a politikai biztonság és a társadalmi rend megszilárdításának, hogy országunk állandóan kész legyen hatásosan megsemmisíteni a háborús gyújtogatók, az agresszorok minden támadását, az ellenforradalmárok népellenes cselekedeteit.

A szocialista forradalom, a függetlenség, a szuverenitás és a területi

sérthetetlenség, a légtér, a felségvizek, a haza határai és szigetei megvédése érdekében az új szakaszban mindent meg kell tennünk erős népi honvédelem kiépítésére. Népünk honvédelmének ereje a párt politikai és katonai irányvonalának ereje, a szocialista rendszer globális ereje. A honvédelem építése és erősítése az egész nép, a fegyveres erők, a párt vezette proletárdiktatúra rendszerének feladata. Ütőképes népi fegyveres erőt kell kiépítenünk: erős állandó hadsereget és kellő létszámú jól kiképzett tartalékokat, olyan állandó és modern népi hadsereget, amely rendelkezik a szükséges fegyverzettel és katonai alakulatokkal, főerőkkel, regionális erőkkel, valamint nagy létszámú milíciával és önvédelmi osztagokkal. Addig, amíg az imperializmus létezik, megfelelő figyelmet kell szentelni honvédelmi erőink korszerűsítésének és országunk védelmi képessége megszilárdításának. Egy szegény ország körülményei között, amely épp hogy kijutott az elkeseredett és elhúzódó háborúból, a fegyveres erőknek – azon kötelességük mellett, hogy állandóan készenlétben álljanak a haza megvédésére – aktívan részt kell venniük a gazdaság építésében is, nekik is hozzá kell járulniuk a szocializmus anyagi-műszaki bázisának megteremtéséhez. Csupán az ország erőteljes gazdasági építése és szocialista iparosítása teremtheti meg az alapot a honvédelmi ipar fejlesztéséhez, a valóban állandó és modern hadsereg kiépítéséhez és az ország védelmének sokoldalú kiszélesítéséhez. Ebben a szellemben kell alkalmazni az ifjak katonai kötelezettségének rendszerét és a hadsereg részvételének rendjét a gazdasági építőmunka feladataiban.

A párt nagyra becsüli hadseregünknek a legutóbbi honvédő háborúban aratott hőstetteit. Szilárdan meg van győződve arról, hogy a hadsereg mindig méltóan áll majd helyt a haza védelmében, s ugyanakkor részt vesz az építés munkájában; olyan hadsereg, amely az ifjú nemzedékek számára az új típusú ember nagy nevelőiskolája.

Az utóbbi időszakban jelentős sikereket értünk el a politikai biztonság és a társadalmi rend védelmében az imperialisták, elsősorban az amerikai imperialisták aljas mesterkedései elleni harcban, valamint a kémek és a minden rendű és rangú ellenforradalmi elemek elleni küzdelemben. Pártunk vezetésével és a nagy néptömegek támogatásával, biztonsági erőink mintaszerűen oldották meg a párt és az állam által rájuk bízott feladatokat. A mostani helyzetben a politikai biztonság és a társadalmi rend megvédése továbbra is rendkívül fontos feladata államunknak, különösen érvényes ez az újonnan felszabadított területeken, ahol továbbra is vissza kell vernünk és el kell nyomnunk az aktív ellenforradal-

márokat, szétzúzni a reakciósok azon kísérleteit, hogy újra felüssék fejüket. Erősítsük szüntelenül a népi biztonsági erőket, legyenek politikailag szilárdak és szakmailag jól felkészültek, rendelkezzenek jó szervezettséggel és szigorú fegyelemmel, kellően magas tudományos-műszaki színvonallal, modern technikai felszereléssel és eszközökkel. Az állandó, szakosított biztonsági erők munkájába szükséges bevonni a lakosság széles rétegeit is; fejlesszünk ki a tömegekben magas fokú forradalmi éberséget és türelmes neveléssel érjük el, hogy részt vegyenek a politikai biztonság és a társadalmi rend védelmében. Foglalkoznunk kell azzal is, hogy megjavítsuk és kedvezően összehangoljuk a biztonsági szolgálat, a főügyész, a bíróságok és az igazságügyi hatóságok munkáját: e szervezetek feladata, hogy megvédjék a szocialista törvényességet, az új társadalom érdekeit és rendjét, a nép kollektív tulajdonosi jogát.

Az állam hatékonyságának megerősítésére a megfelelő intézkedésekkel biztosítani kell, hogy egyetlen percre se szűnjön meg a nép államának lenni. Ennek érdekében jelentős szerepet kell biztosítani a nemzetgyűlésnek és a népi tanácsoknak valamennyi szinten. A mi közigazgatási rendszerünkben a nemzetgyűlés az államhatalom legfőbb, országos szerve, a népi tanácsok pedig regionális szervei. A párt vezetése alatt a nemzetgyűlés dönt az állam legfontosabb ügyeiben, a népi tanácsok pedig a regionális közigazgatás fontos dolgaiban. A végrehajtó szervek a következők: a nemzetgyűlés választja a minisztertanácsot, a népi tanácsok pedig a népi bizottságokat. A nemzetgyűlés és a különböző szintű népi tanácsok ellenőrzik az államgépezet valamennyi tevékenységét. A minisztertanács felelősségét a nemzetgyűlésnek kell világosan meghatározni és pontos jogszabályban kifejezni, a népi bizottságokét pedig minden fokon a népi tanácsoknak. Szükségessé vált munkarend kidolgozása és a feltételek megteremtése ahhoz, hogy a képviselők és népi tanácstagok összegyűjthessék a lakosság véleményét és javaslatait, beszámolhassanak ezekről az állami szerveknek és megtudhassák, mi lett a felvetett problémák sorsa. Meghatározott rendszert kell kialakítani a választók és a képviselők, illetőleg a népi tanácstagok rendszeres kapcsolatára és a választók részére biztosítani kell, hogy élhessenek képviselőik ellenőrzésének és visszahívásának jogával.

A minisztertanács és a népi bizottságok egyik legfontosabb feladata, hogy irányelveket dolgozzanak ki és intézkedéseket hozzanak a nép kollektív tulajdonosi jogának mind teljesebb megvalósítására politikai,

gazdasági és kulturális téren, ugyanakkor biztosítsák e jog hiánytalan gyakorlását és szigorú tiszteletben tartását.

Az állam hatékonyságának érvényesítésére alkalmas nagyon fontos lépés, ha szigorú és komoly ellenőrzést szervezünk meg az állami szervek tevékenysége fölött. Ez tartalmazza az államgépezet önkontrolljának rendszerét, valamint a párt és a tömegszervezetek által gyakorolt ellenőrzést. Az ellenőrzés váljék olyan mechanizmussá, amely arra kötelez minden szervezetet, kádert, állampolgárt, hogy megtartsa az alkotmányt, a törvényeket, az ügyrendet és a szabályzatot, jól lássa el feladatait, minden terméket az előírt mennyiségi és minőségi normáknak megfelelően állítson elő. A lakosság az alkotmány és a törvények értelmében él azzal a jogával, hogy küzdjön a gazdaság, a kultúra és a mindennapi élet irányításában elkövetett törvénysértések ellen, és arra kötelezze az állami szerveket, hogy őrködjenek a dolgozó nép kollektív tulajdonosi jogának pontos és legmegfelelőbb érvényesítésén. Az állam szerveinek a központiaktól az alapokig kellő időben és kielégítő módon választ kell adniuk a néptömegek kérdéseire. A sajtónak fokoznia kell vizsgálódó és kutató tevékenységét, hogy közvetítse a tömegek építő gondolatait, bírálja a bürokratizmust és a hivatali tekintéllyel való visszaéléseket, önkényeskedéseket.

A népnek azt a jogát, hogy a párt vezette állam közvetítésével valósíthassa meg kollektív tulajdonosi mivoltát, az alkotmánynak és a törvénynek kell megerősíteniük. A szocialista törvényhozás ereje és alapvető tartalma éppen a nép kollektív tulajdonosi jogában van. A szocialista törvényhozás megerősítésével azt kívánjuk elérni, hogy az állami szervek minden tevékenységüket a szigorú szabályok és rendtartás szerint lássák el, valóban tartsák tiszteletben az állampolgár kollektív tulajdonosi jogát és szavatolják a többi jogát is.

Párhuzamosan a Vietnami Szocialista Köztársaság új alkotmányának kidolgozásával nemzetgyűlésünk feladata lesz egy törvény jóváhagyása a minisztertanács, a különböző szintű népi tanácsok és népi bizottságok szervezetéről, továbbá más törvények elfogadása az állam szervezetének és tevékenységének szabályozásáról. Időben ki kell dolgozni és hatályba kell léptetni a törvények mind teljesebb rendszerét; különösképpen nagy figyelmet kell szentelnünk annak, hogy a legrövidebb időn belül megteremtsük a gazdasági tevékenységre érvényes törvényeket.

A nép kollektív tulajdonosi joga nem csupán az államhatalom útján fejeződik ki, hanem az állami káderek és alkalmazottak áldozatkészségé-

ben és a nép iránti feltétlen hűségükben is. A legkeményebben elítéljük a dölyfös magatartást, a hivatali tekintéllyel visszaélő önkényeskedéseket, a nép életében mutatkozó nehézségekkel és a szenvedéseivel szemben tanúsított felelőtlenséget, sőt érzéketlenséget. Szükséges, hogy gyakorlati intézkedésekkel biztosítsuk: az állami munka területén dolgozó egyes káderek és alkalmazottak ne alkothassanak kiváltságos réteget. Ugyanakkor elvárjuk minden egyes állampolgártól, hogy a nép kollektív tulajdonosi joga nála abban a gondban jusson kifejezésre, amellyel a kollektíva a társadalom közös dolgain őrködik, abban az állhatatosságban, amellyel eleget tesz az állam, a haza iránti kötelezettségeinek. A törvény világosan szabja meg az állampolgár jogait és kötelességeit, követelje meg mindenkitől kötelezettségei teljesítését, a törvényt mindnyájunknak tiszteletben kell tartani. A kényszer eszközével kell élni azokkal szemben, akik nem vetik alá ennek magukat jószántukból, és illően megbüntetni mindazokat, akik megsértik a törvényt.

Államunk hatékonyságát végeredményben káderei határozzák meg. Az állami tevékenység napról napra növekvő terjedelme megköveteli, hogy a központtól az alapokig minden ágazat, minden szint számára készen álljon a jó káderek nagyszámú csapata. Az államigazgatásban dolgozó kádereknek magas műszaki és szakmai színvonala, kezdeményezőereje, jó gyakorlati szervezőkészsége legyen; ugyanakkor végezzék munkájukat lelkesen, odaadóan, önfeláldozóan, fegyelmezetten, eltelve magas fokú felelősségérzettel, és maradjanak szoros kapcsolatban a néptömegekkel. Röviden szólva, forradalmi káderek legyenek és ne bürokraták. A pártra és az államra egyaránt tartozik ilyen káderállomány kinevelése.

A proletárdiktatúra viszonyai között a párt a vezetője valamennyi társadalmi tevékenységnek. A dolgozó nép kollektív tulajdonosi rendjének, a szocialista állam létének és tevékenységének legfőbb biztosítéka a pártirányítás. Ezért, ha az állammal szemben jól valósítjuk meg a párt vezető szerepét, megteremtettük a döntő feltételt az állam megerősítéséhez és hatékonyságának növeléséhez. Másrészt, állam nélkül a párt nem vezethetné a társadalmat, a népet a szocializmus építésében. A pártirányítás és a nép kollektív tulajdonosi joga az államban összpontosítva jut kifejezésre és lényegében az állami tevékenység révén valósul meg. Szüntelenül erősíteni kell az államgépezetet, növelni tekintélyét és eredményességét az irányításban, hogy elvégezze a párt által kitűzött politikai feladatokat, és megvalósuljon a párt vezető szerepe a társadalommal

szemben. A párt szervezőerejének növelése mindenekelőtt azt jelenti, hogy fokozzuk a párt eredményességét az állam építésében, erősítésében, felhasználásában mint a leghatékonyabb eszközt a párt irányvonalának és politikájának megvalósítására. Az állam irányító szerepének és hatékonyságának magasra értékelése a legfontosabb jele annak, hogy milyen a párt szervezési színvonala és képessége.

A párt dönti el az állami tevékenység irányvonalát, politikáját és céljait, valamint az államgépezet legfontosabb problémáit minden szinten. Az állam közvetítésével változik át a párt irányvonala és politikája a tömegek elhatározásaivá, hétköznapi cselekedeteivé. A párt saját szervezeteire és a tömegszervezetekre támaszkodva ellenőrzi az állami szervek tevékenységét irányvonalának és politikájának, valamint a nép kollektív tulajdonosi jogának megvalósításában.

Ugyanakkor a párt tiszteletben tartja az állam illetékességét és törvényeit, s idejében valósítja meg az állami szervek javaslatait az irányelvekről és a politikai állásfoglalásokról. A párt megköveteli valamennyi szervezetétől, összes káderétől és tagjától, hogy tartsák tiszteletben az állami szervek fennhatóságát, a legszigorúbban vessék alá magukat a törvénynek és az állami szervek határozatainak, valamint irányelveinek, tekintsék ezt a pártfegyelem ügyének.

A pártnak az állam fölötti vezető szerepét illetően most véget kell vetni annak, hogy összecseréljék a párt feladatait az államéval, annak a néhány helység és termelési alapegység pártszervezetében mutatkozó tendenciának, hogy az államigazgatás helyett akarjanak az utóbbira tartozó kérdéseket megoldani, amivel csökkentik az államapparátus hatékonyságát és csökkentik a párt vezető szerepét is. Az ellen is küzdjünk, hogy lebecsüljék az állami szervekben működő pártszervezetek szerepét és felelősségét, a pártszervezetet pusztán a propaganda és az agitáció szervének tekintsék, amelynek nincs tényleges vezető szerepe; harcolni kell a munka mindenfajta mechanikus megosztása ellen, amely szétválasztja a határozathozatalt a végrehajtás megszervezésétől.

A forradalom a tömegek ünnepe. A forradalmi munkának a forradalmi mozgalmak útján kell megvalósulnia. A honvédő ellenállás idején hatalmas és lelkes versenymozgalmakat indítottunk az amerikai agresszorok legyőzésére. A szocializmus építésében azonban még nem jutottunk el oda, hogy valóban nagy erejű mozgalmakat indíthattunk volna. Az utóbbi években termelési és általában gazdasági versenymozgalmakra mozgósítottuk a tömegeket a szocializmus építése érdekében. De egyes

mozgalmak csak fellobbannak, mint a szalmaláng, mások ugyan élvezték a tömegek nagyarányú támogatását, de az elért eredmények nem állnak arányban a kifejtett erőfeszítésekkel. Az ok, hogy a pártszervezetek vezetőmunkája nem volt megfelelő: az irányelvekben és a tervek végrehajtásában nem volt pontosság és állhatatosság, elégtelen volt a szükséges anyagi feltételek megteremtése, hiányzott az összhang a párt-, az állami és a tömegszervezetek között.

A forradalmi mozgalmak kibontakoztatásának célja nem az, hogy átmenetileg lelkes tevékenységi formákat teremtsünk meg, melyek elválnak a termelés folyamatától és a tömegek harcától, hanem ismerjük annak tudományát és művészetét, hogy mozgósítsuk, szervezzük, tervszerűen irányítsuk a tömegeket mélyreható és állandó forradalmi mozgalmak létrehozására, ezeket állandóan magas hőfokon égő tömegmozgalmakká alakítsuk a mindennapok meghatározott feladatainak sikeres teljesítésére. Ilyen tömegmozgalom megkívánja a pontos és konkrét célkitűzést, a politikai és gazdasági, a nevelő és adminisztratív, ideológiai és szervezési intézkedések hozzáértő összekapcsolását, szoros és kiegyensúlyozott együttműködést a pártszervezetek, az állami szervek, a tömegszervezetek és a gazdasági, valamint társadalmi szervezetek között.

A tömegben mindig találunk haladó elemeket, középutasokat és maradiakat. A tömegek között végzett munka célja, hogy növelje az előrevivő elemek szerepét, szüntelenül gyarapítva soraikat a középutas elemeket előrebocsátva, egyúttal csökkentse a hátrahúzó elemek számát. Ezt a munkát pedig csak a tömegek forradalmi mozgalma révén végezhetjük el. Csak a forradalmi mozgalomban változhat meg a tömegek gondolkodásmódja; itt tanulják meg magukat becsülni és itt nevelődnek. A forradalmi mozgalmak kibontakoztatásának legeredményesebb módszere, ha a tömegeket saját mindennapi forradalmi tevékenységük során neveljük és mozgósítjuk.

A dolgozó nép nem csupán az állam révén gyakorolja kollektív tulajdonosi jogát – noha ez az út a legfontosabb –, hanem a tömegszervezetek révén is.

A tömegszervezetek közös feladata, hogy biztosítsák a tömegek részvételét az állam ügyeiben és munkájának ellenőrzésében; a tömegszervezetek legyenek a szocializmus iskolái az osztályok és társadalmi rétegek átalakításában olyan új osztályokká és rétegekké, amelyek szocialista kollektív tulajdonosként viselkednek.

A szocialista forradalomban a párt vigyázza a munkásosztály szaka-

datlan mennyiségi és minőségi fejlődését, hogy méltóvá legyen az élcsapat szerepére, a szocializmus építésében a vezető osztály funkciójára. Az állami munka rendszabályait tökéletesíteni s teljességükben alkalmazni kell, hogy biztosítsuk a munkások tevékeny és hatékony közreműködését a vállalatok, a gazdaság és a társadalom vezetésében.

A szakszervezet a munkásosztály nagy tömegszervezete, a kommunizmus iskolája, a munkások iskolája a gazdasági vezetés s az állam irányításának elsajátítására. Jól kell ellátnia feladatát: az állam ügyeiben, munkája ellenőrzésében, valamint a vállalatok irányításában való részvételét. Művelje ki a munkásokban a szocialista öntudatot, tanítsa meg őket új módon dolgozni, fegyelmezetten, az új technika alkalmazásával, növekvő termelékenységgel és becsületesen; erősítse meg akaratukat a nehézségek legyőzésére.

A szakszervezet szervezze meg jól a szocializmus építését szolgáló termelési és gazdasági versenymozgalmat, irányítsa azt a vállalati igazgatókkal együttműködésben. Az állami szervekkel összhangban gondoskodjék arról, hogy a munkások tanulmányokat folytathassanak az általános, a szakmai és a műszaki ismeretek területein, s így növekedjék szakképzettségük és jó irányítási, műszaki káderek kerüljenek ki soraikból. A munkások jogos érdekeinek védelmére az állami szervekkel együtt hatékonyan szorgalmazni kell a gyakorlati problémák megoldását, melyek a mindennapi életben mutatkoznak és érintik a dolgozók szociális létesítményeit, a munkafeltételeket, a munkások és alkalmazottak tanulmányait, pihenésüket stb.; különös figyelemmel őrködjön a szakszervezet a munkavédelmen, az üzemi balesetek megelőzésén. Délen az is a szakszervezet feladata, hogy megvédje a munkások szerepét és érdekeit a magánvállalatoknál, valamint a vegyes állami-magán vállalatoknál, és ezeket arra késztesse, hogy termelési tevékenységüket a párt irányvonalának, az állam politikájának és törvényeinek megfelelően lássák el.

A szakszervezetnek az államgépezet, valamint az állami ipari és kereskedelmi vállalatok munkásainak és alkalmazottainak nagy tömegeit kell tömörítenie soraiban. Délen különösképpen nagyszámú ipari munkástömegek bevonása fontos. Hogy növelni tudja munkás- és alkalmazotti taglétszámát, a szakszervezetnek igen erősnek kell lennie és szorosan kapcsolódnia a különböző gazdasági-műszaki ágazatokhoz, a termeléshez. A szakszervezeti vezetőknek tisztában kell lenniük a párt irányvonalának és politikájának alapelveivel, tegyék magukévá, ismerjék jól

a gazdaságirányítás munkáját, őrizzék meg szoros kapcsolatukat a munkástömegekkel; a többségüket nem szabad kiemelni a termelőmunkából.

A dolgozó parasztság alapvető osztály, amely a munkásosztállyal együtt a szocializmus építésének fő ereje. Északon a parasztok közötti munka a hármas forradalom megvalósítását segítse elő, a mezőgazdasági termelésnek a szocialista nagyüzemi termelés irányában történő újjászervezését, az új rendszer építését és a falu új típusú emberének kialakítását. A szövetkezetek termelőszövetkezetek, ugyanakkor a szövetkezeti parasztság nagy tömegszervezetei; nagy hatást fejtenek ki a parasztok egységesítésében és oktatásukban, öntudatuk növelésében és kollektív tulajdonosi magatartásuk kibontakoztatásában. A párt és az állam fórumainak – különösen a járásokban és a községekben – ki kell építeniük és mindinkább megszilárdítaniuk a szövetkezeteket. A szövetkezeti parasztok minden szintű közgyűlését, amelyben testet ölt a parasztok kollektív tulajdonosi joga, rendszeresen, a megadott határidőn belül, eredményesen kell megtartani.

Dél falvaiban vonjuk be a parasztok nagy tömegeit a parasztszövetségekbe, fejlesszük ki bennük a haza és a szocializmus szeretetét, bátorítsuk őket, hogy az állam vezetésével minden erejükkel állítsák helyre és fejlesszék a termelést, építsék újjá falvaikat, erősítsék egységüket, kölcsönösen segítsék egymást a termelésben és a mindennapi életben, küzdjék le a feudális maradványokat, a falusi kizsákmányolás és spekuláció különféle formáit; vezessük el a falusi körzeteket gyorsan, magabiztosan a mezőgazdasági szövetkezés és a szocialista nagyüzemi termelés útjára.

Az értelmiségiek mind fontosabb szerepet játszanak a gazdaság, a kultúra, a tudomány és a technika kiépítésében és fejlesztésében. A szocializmus megvalósításához nem csupán a munkás-paraszt szövetséget kell megszilárdítani, hanem meg kell valósítani a munkások és parasztok egységét az értelmiségiekkel, akiknek nagy többsége munkás- vagy paraszti származású, munkások vagy parasztok gyermekei, s az új rendszerben váltak értelmiségiekké. A munkások, a dolgozó parasztok, a szocialista értelmiségiek a társadalom kollektív gazdái; szorosan összeköti őket az új társadalom építése.

Pártunknak és államunknak a társadalmi tevékenység minden ágában ösztönöznie kell olyan értelmiségiek nevelését, akik tehetségesek, feltétlen hűséggel viseltetnek a haza, a nép, a szocialista forradalom iránt, nagy határozottság és cselekvőkészség jellemzi őket, bátran rohamozzák

a kultúra, a tudomány és a technika ormait, alkotó módon alkalmazzák a modern tudományos-műszaki eredményeket országunk konkrét problémáinak megoldása érdekében. A párt- és állami szervek, valamint a tömegszervezetek fordítsanak nagy gondot az értelmiségiek politikai nevelésére, ésszerűen jelöljék ki feladataikat, teremtsenek számukra kedvező anyagi és erkölcsi feltételeket, elsősorban lássák el őket a munkához és a kutatáshoz szükséges eszközökkel, hogy gyors ütemben kifejleszthessék tehetségüket és a legjobban szolgálhassák a szocializmus építését. Jól kell hasznosítani azokat a tudományos és műszaki káderekat, akik Délen dolgoztak a régi rendszerben és hozzásegíteni őket, hogy mihamarabb szocialista értelmiségiekké fejlődjenek. Az értelmiségiek pedig tartsák feladatuknak, hogy megszabaduljanak olyan fogyatékosságoktól, mint amilyen a szubjektivizmus, az önteltség, az elszakadás a tömegektől és a termeléstől, az egyén és a közösség közötti kapcsolatok helytelen értékelése stb.

Szocialista hazánk szép jövőjét a fiatalok, a serdülők és a gyermekek tartják kezükben. Végig az elmúlt fél évszázad során Vietnam ifjúságának különböző nemzedékei, a Vietnami Forradalmi Ifjúsági Szövetségtől a Ho Si Minh elnök nevét viselő Dolgozó Ifjúság Szövetségéig, a kommunisták vezetésével mindig a rohambrigád szerepét töltötték be a forradalmi fellendülések idején, a két nagy ellenállási háborúban és ma, a szocialista forradalomban. Az új ifjúság több nemzedéke edződött a forradalom kohójában, s ma érett vagy érlelődő forradalmárként velünk együtt küzd. E rétegeket áthatja a forradalmi eszmény, jó politikai, általános és tudományos-műszaki ismereteik vannak, bátrak és tehetségesek a harcban és a termelésben is. Élővé kell tenni az ifjúság szép hagyományait, nagy gonddal nevelni őket, hogy új, szocialista emberekké legyenek, a párt és a nemzet dicső forradalmi művének hű és kiváló folytatói, akik országunkban a szocializmus és a kommunizmus győzelmes felépítésére hivatottak. „Nagyon fontos és nagyon szükséges feladatunk a forradalmi nemzedékek nevelése és képzése a jövő számára." Ez pártunknak hosszú időre szóló, fontos politikai feladata, de nehéz és dicső feladata az ifjúsági szövetségnek is.

Építsük ki és szilárdítsuk meg politikailag, ideológiailag és szervezetileg az ifjúsági szövetséget, hogy méltóképpen nevezhessük a kommunista ifjúság szervezetének, a kommunizmus iskolájának az ifjabb nemzedék számára, a párt bizalomra méltó, hatékony segítőtársának és tartalékseregének. Az ifjúsági szövetségnek a fiatalokat mindenoldalúan kell

nevelnie és edzenie, ki kell bontakoztatnia rohambrigád funkciójukat a három forradalomban, a gazdaság újjáépítésében és fejlesztésében, a kultúra terjesztésében, a termelési és honvédelmi versenymozgalmakban. A szövetség legjobb tagjait párttagnak neveli, hogy a párt és az állam jó káderekkel gazdagodjék.

Fokozzuk a fiatalok oktatását a marxista–leninista világnézetre, a párt és az állam irányvonalára és politikájára, a nemzet és a párt forradalmi hagyományaira, az új etikára és az új életmódra. Vessük a lelkükbe a kollektív tulajdonosi tudatot, a nemes eszményeket, a bátorságot, ösztönözzük őket, hogy valóra váltsák ezeket a jelmondatokat: „Élni, harcolni, dolgozni és tanulni a nagy Ho Si Minh példájára"; „Készen állni ott, ahol a hazának szüksége van a fiatalokra, és ahol nehézségeket kell leküzdeni."

Szervezzük meg jól a fiatalok számára az általános, a tudományos-műszaki, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását, oktatásukat. Növekvő mértékben vonjuk be a fiatalokat a vezető, irányító szervek munkájába, így tökéletesítsük, alakítsuk a fiatal kádereket. Őrködni kell a fiatalok érdekein, egészségükön, munkakörülményeiken, tanulmányaikon, szórakozásaikon. Irányítsuk őket olyan problémák helyes megoldására, mint a barátság, a szerelem, a házasság és a család, vegyük elejét és vessünk véget a polgári életmód, a burzsoá kultúra befolyásának, segítsünk a művelt, egészséges, szervezett, fegyelmezett élet szokásainak kialakításában. Az ifjúsági szövetségnek meg kell javítania módszereit, a fiatalok sajátos feltételeit figyelembe véve. Szélesebb körű szervezési formákkal sikerül majd tömegesen bevonni olyan fiatalokat a társadalmi tevékenységbe, a gyakorlati forradalmi munkákba, akik nem tagjai a szövetségnek, ebben a folyamatban nevelve és edzve őket.

Az ifjúsági szövetség feladata a Ho Si Minh Úttörő Szövetségnek és a Ho Si Minh Gyermekei Szövetségnek irányítása. A serdülők és a gyermekek nevelésének alapja Ho apó öt intelme, meg kell tanulniuk, hogy kollektív tulajdonosként éljenek, meg kell védeni őket a káros hatásoktól; véget kell vetni a hátrahúzó nevelési elméleteknek és módszereknek. Állami tervben irányozzuk elő a jó minőségű eszközök gyártását és rendelkezésre bocsátását a serdülők és a gyermekek testedzéséhez és sporttevékenységéhez.

A forradalmi győzelem lehetővé tette a vietnami nő számára, hogy a társadalom kollektív tulajdonosa legyen, minden szempontból egyenjogúan a férfiakkal, ugrásszerű fejlődést érjen el az anyagi és a szellemi

életben, nagy szerepe legyen a harcban és a termelésben, a szocializmus építésében. Pártunk, államunk és népünk nagyon büszke a „hős, megtörhetetlen, hűséges és tehetséges" vietnami nőkre, az anyákra, akik világra hozták és nevelték a vietnami hősi nemzedékek hosszú sorát. Még sokat kell azonban tennünk a női egyenjogúság tökéletes megvalósításáért, hogy a nép többi részével együtt teljességgel gyakorolhassa a nő is a kollektív tulajdonosi jogát. Társadalmunkra és államunkra ez nagy felelősséget ró. A nők körében végzett munkának most az a fő tartalma, hogy a „beleszólás az államügyekbe, rendezett család, egyenjogúság a férfi és a nő között" jelszóval indítsunk hatalmas méretű női versenymozgalmat a termelés emeléséért, a szocializmus építését szolgáló gazdasági gyakorlatért. Hozzuk mozgásba a nők erőit és képességeit minden társadalmi tevékenységben, a gazdaság, a kultúra, az állam irányításában, alakítsuk ki az új asszonyt, a szocialista nőt, járuljunk hozzá az új társadalom családjának építéséhez.

Határozottan küzdeni kell a visszahúzó, maradi nézetek ellen a nő helyzetéről a családban és a társadalomban, valamint a feudális ideológia maradványai ellen, amely többre becsüli a férfit, mint a nőt, s amely továbbra is megtalálható a nép, sőt némely káder és párttag tudatában. Kövessünk el mindent, hogy emeljük a nők általános, tudományos-műszaki, szakmai ismereteit, a női káderek képzésének s továbbképzésének színvonalát, vonjuk be őket a vezetés és irányítás szerveinek munkájába, javítsuk meg a nők munkakörülményeit egészségük védelmében.

A nők anyai hivatásának valóra váltását, amely a közösségi élet legnemesebb, legszebb hivatása, a pártnak és az államnak kidolgozott politikával és konkrét intézkedésekkel kell elősegíteni. Meg kell oldani mindazokat a nehézségeket, amelyekkel a nők a mindennapi életben találkoznak, kezdve az élelmezéstől, a lakás, az anyaság, a gyermekek gondozása, az orvosi ellátás és a tanulmányok problémáin át a munkafeltételekig, a pihenés és a házimunka megkönnyítéséig. Különleges figyelmet kell fordítani azon nők életkörülményeire és egészségére, akik a háborútól leginkább sújtott területeken, valamint azokban a körzetekben élnek, melyek még nemrég az amerikaiak és bábjaik megszállása alatt voltak. E feladatok annál jelentősebbek és sürgősebbek, minthogy ezek végrehajtása biztosítja majd a nők tényleges egyenjogúságát és az új típusú nő kifejlődését; lendületbe hozza a nők erejét és képességeit és új magaslatokra emeli a nők mozgalmát országunkban.

A nőszövetségnek foglalkoznia kell a nők különböző rétegeinek okta-

tásával, világosan meg kell értetni velük, hogy szorosan összefügg a nők egyenjogúsága és a szocializmus építése, mekkora a nők felelőssége a haza, a társadalom és a család iránt, és meg kell szilárdítani bennük a kollektív tulajdonosi tudatot s elhatározásukat, hogy minden tevékenységi területen helytállnak. A nőmozgalom előrelendítése és a nők érdekeit érintő nehézségek és problémák megoldása a párt vezette állami szervekre tartozik, amelyek szorosan együttműködnek a tömegszervezetekkel, közöttük is e tevékenység magjával: a Vietnami Nők Szövetségével. Különböző intézkedések szükségesek, továbbá olyan mozgósítási módszerek és formák, melyek tekintetbe veszik a nők korát, mesterségét, lakhelyét és tevékenységi területét.

A párt politikája a vallás kérdésében mindig az volt, hogy tiszteletben tartotta a nép szabad vallásgyakorlását és minden állampolgár jogát, hogy hivő vagy ateista legyen; biztosítja valamennyi vallás törvény előtti egyenlőségét, egyesíteni kívánja a különböző hitfelekezetekhez tartozó összes hazafiakat és a haladó embereket, hogy együttesen építsük és védelmezzük az országot, s küzdjünk azon tevékenység ellen, amely a vallás leple alatt akar ártani a hazának, a népnek és a szocializmus építésének.

Pártunk és államunk minden időben igyekezett előrelendíteni a termelési mozgalmakat és az új élet építését, megjavítani honfitársaink, mind a hivők, mind a nem hivők anyagi és kulturális életfeltételeit, fejleszteni a közegészségügyet és az oktatást és különösen a nemrégen felszabadított déli körzetekben kibontakoztatni a szocialista hazafiságot, jól ellátni a párt és az állam irányvonalának és politikájának terjesztését, erőteljesen küzdeni a vallás köntösével takarózó imperialisták és reakciósok hazug propagandája ellen.

Népünk büszke az egységet őrző hagyományaira. A párt megalakulása óta e hagyományok a nemzeti egységfrontban keltek új életre.

Az elmúlt időszakban a Vietnami Hazafias Front és a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front (DNFF) eleget tettek dicső hivatásuknak: a nemzeti egység nagyszerű zászlaja alá gyűjtötték a különböző néprétegeket, a testvéri nemzetiségeket, a különböző forradalmi, hazafias és haladó erőket mindkét országrészből Észak építésére és megvédésére, Dél felszabadítására mozgósították, s ezzel hatalmas erőt teremtettek, ami lehetővé tette az ellenség legyőzését. A nemzeti egységfrontban testet öltő nagy egység a vietnami forradalom győzelmének egyik meghatározó tényezője.

A nemzeti egységfrontban megvalósuló nemzeti összefogás a forrada-

lom előrehaladtával mindinkább megszilárdult. Most, amikor a nemzeti demokratikus népi forradalom véghezvitele után egész országunk rátér a szocialista forradalom útjára, a front jellege, összetétele, tartalma és feladatai jelentősen megváltoztak. Legutóbb a Hazafias Front Központi Bizottsága, a DNFF Központi Bizottsága és a nemzeti demokratikus és békeszerető erők szövetségének központi bizottsága konzultatív tanácskozásán elhatározták, hogy összehívják az egész ország egységes nemzeti frontjának alakuló kongresszusát. E front magában foglal majd különböző politikai pártokat, tömegszervezeteket, osztályokat és társadalmi rétegeket, alapja a munkás-paraszt szövetség. Hazafias és szocialista front lesz, amelynek célja, a békeszerető, független, egységes és szocialista Vietnam megteremtése, valamennyi tagjának közös eszménye. Feladata az egész nép egységének megszilárdítása, az ország testvéri nemzetiségi csoportjainak egységbe tömörítése, a társadalom politikai és erkölcsi egységének erősítése, a nép forradalmi szellemének és kollektív tulajdonosi jogának tudatosítása, egész népünk mozgósítása versenymozgalom segítségével a három forradalom végrehajtására és a szocializmus sikeres építésére országunkban.[1] A hazafias front olyan szervezeti forma, amelynek célja a tagszervezetek akcióegységének megvalósítása; munkaelvei a demokratikus tanácskozás, az együttműködés és a kölcsönös segítségnyújtás. A különböző pártfórumoknak irányítaniuk kell ennek az egységnek a létrehozását és a munkák összehangolását, hogy a front programja és a tagszervezetek saját feladatai megvalósuljanak, s erős ösztönzést nyerjen a forradalmi tömegmozgalom. Az elmúlt esztendőkben külföldön élő honfitársaink hőn szeretett hazájuk megmentéséért állhatatosan és tevékenyen részt vettek az amerikai agresszió elleni harcban. Bizonyos, hogy az új szakaszban csatlakozni fognak az országban élő honfitársainkhoz, hogy újraépüljön és fejlődjön a gazdaság, kibontakozzák a kultúra, a tudomány, a technika, s még nagyobb mértékben járulnak hozzá az ország újjáépítéséhez.

A nemzetiségi kérdés helyes megoldása a vietnami forradalom egyik stratégiai jelentőségű feladata.

Az amerikai agresszióval vívott honvédő harc éveiben és a szocializmus építése idején a nemzetiségi kisebbségek dicső módon járultak hozzá

[1] 1977. február 4-én Ho Si Minh-városban megtartotta alakuló kongresszusát Vietnam Hazafias Frontja. A szervezet élén 191 tagú központi bizottság, 45 tagú elnökség és 17 tagú titkárság áll. A tiszteletbeli elnök Ton Duc Than államelnök volt.

a közös forradalmi ügyhöz. Pártunk nemzetiségi politikájának ragyogó eredményeként értékelhetjük a termelésben és a harcban elért nagy vívmányaikat, előrehaladásukat minden téren, a különböző etnikai csoportok mind szilárdabb egységét. Pártunk és államunk feladata most az, hogy megerősítse a nemzetiségek megingathatatlan egységét az egész országban, és a szocialista vietnami haza építésében érvényre juttassa a nemzetiségek forradalmi szellemét és alkotókészségét. A párt nemzetiségi politikája előírja a különböző nemzetiségek közötti mindenoldalú egység teljes megvalósítását; a szükséges feltételek megteremtését azért, hogy végérvényesen eltűnjenek a kisebbségi és többségi nemzetiségek közötti különbségek gazdasági és kulturális téren; annak lehetővé tételét, hogy a hegyi területek elérjék a deltavidék színvonalát, a magas hegyvidékek a fennsíkokét, valamennyi etnikai csoport számára a boldog, elégedett élet biztosítását, minden területen való fejlődést. A párt arra ösztönzi a nemzetiségeket, hogy egységben, kölcsönösen segítsék egymást, így együttesen haladhatnak előre és együtt gyakorolhatják a szocialista vietnami haza kollektív tulajdonosainak jogát.

E politika megvalósításának kulcskérdése, hogy sarkalljuk a hármas forradalom megvalósítását, a gazdaság és a kultúra fejlesztését a nemzetiségi vidékeken; fejlesszük itt a mezőgazdaságot, az erdészetet, alakítsunk ki új gazdasági körzeteket, ipari központokat, lendítsük itt fel a közlekedést, a szállítást, a szocialista kereskedelmet, a kultúrát, az oktatást, a művészeteket, a tudományokat, a közegészségügyet, a testedzést és a sportokat, az anya- és gyermekvédelmet stb. Gyors ütemben javítsuk meg a kisebbségek anyagi és kulturális életfeltételeit, szenteljünk különleges figyelmet a magas hegyvidék és a határövezetek lakosságának. A pártnak és az államnak irányelveket és konkrét intézkedéseket kell kidolgoznia a nemzetiségi területeken folyó gazdasági, kulturális és szociális tevékenység bátorítására és ösztönzésére; intézkednie kell, hogy a nagyon nehéz körülmények között dolgozó káderek és munkások e körzetekben megfelelő bérezésben részesüljenek. Tevékenyen segítse elő a nemzetiségi káderek képzését és továbbképzését valamennyi párt-, állami és tömegszervezeti munkaterületen, elsősorban képezzen kádereket a gazdaságirányítás megerősítésére.

Meg kell javítani a propaganda- és nevelőmunkát, hogy a különféle nemzetiségekhez tartozó, akár kisebbségi, akár többségi nemzetiségi honfitársaink világosan megértsék: művelt, elégedett, boldog életük szorosan összefügg a szocializmus építésével, s valamennyi nemzetiségnek

megvan a lehetősége és joga, hogy minden erejével munkálkodjék e dicső ügy valóra váltásán. A párt, valamint a nép soraiban továbbra is bírálni kell, hogy mielőbb felszámolhassuk a többségi nemzetiség felsőbbrendűségi érzetét, a szűk nacionalizmust, a még meglevő faji előítéleteket, a türelmetlenségre való hajlamot, a nemzetiségek megosztását, amelyek mind ellentétesek a párt nemzetiségi politikájával. A pártsejteknek és alapszervezeteknek, a felsőbb pártszerveknek, a hatalmi szerveknek és a tömegszervezeteknek alaposan kell ismerniük és végrehajtaniuk a párt nemzetiségi politikáját, tanulmányozva a különböző nemzetiségi csoportok életkörülményeit, felfogását és érzéseit. Tartsuk tiszteletben hagyományaikat és szokásaikat, őrizzük és fejlesszük haladó kulturális hagyományaikat. Tevékenyen vezessük és irányítsuk a nemzetiségi kisebbségeket a művelt, színvonalas életmód kialakításában, a visszahúzó hagyományok és szokások fokozatos elhagyásában, mert ezek hátráltatják az új gazdaság és művelődés fejlődését és az új, szocialista ember kialakulását a nemzetiségi vidékeken. Természetesen meg kell változtatni azokat a hagyományokat és szokásokat, amelyek reakciósak, tudománytalanok, babonás jellegűek, de ezt fokozatosan, a felvilágosítás és meggyőzés útján kell elérni. Türelemre van szükség és teljességgel kerülni kell az önkényes, durva eszközöket, intézkedéseket.

A NEMZETKÖZI HELYZET, PÁRTUNK NEMZETKÖZI FELADATAI ÉS NEMZETKÖZI POLITIKÁJA

Elvtársak!

A marxizmus létrejötte óta nagy változások mentek végbe a világtörténelemben.

Lenin géniuszának a vezetése alatt a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme volt az első hatalmas nekirugaszkodás, amely új korszakot nyitott meg: a világméretű átmenet korszakát a kapitalizmusból a szocializmusba.

A Szovjetunió és a többi forradalmi erő dicsőséges győzelme a második világháborúban az imperialista rendszer jelentős szárnyának összeomlásához vezetett, s ezzel megkezdődött a világforradalom fejlődésének új, nagy korszaka. A kínai forradalom nagyszerű győzelme határozottan a forradalom javára változtatta meg az erőviszonyokat. A szocializmus

túlnőtt egyetlen ország határain és világrendszer lett. A szocialista országok az utóbbi 30 esztendőben rendkívül nagy fejlődést értek el minden területen. A Szovjetunió, amely most gyorsított ütemben építi a kommunizmus anyagi-műszaki bázisát, nagyhatalom lett az ipar és a honvédelem tekintetében, világelső számos tudományos-műszaki ágazatban és fontos ipari termékben. Kína gyorsan halad előre az építés útján, hogy szocialista hatalommá legyen modern iparral, mezőgazdasággal és honvédelemmel, fejlett kultúrával és tudománnyal. A többi szocialista ország mind nagyon gyorsan fejlődött; közülük többen a fejlett szocializmus építésén munkálkodnak. A szocialista országok ipari termelése együttesen már több mint 40 százaléka a világ ipari termelésének. Honvédelmi potenciáljuk hatalmasabb, mint eddig bármikor és szüntelenül erősödik. A minden területen elért nagy vívmányaival a szocialista világrendszer ma nagyobb globális erővel rendelkezik, mint az imperializmus. E fölény az idő múlásával biztosan és ellenállhatatlanul növekszik. A szocialista országok gyors és szakadatlan fellendülésének alapja a munkásosztály és a marxista–leninista párt vezette új rendszer fölénye. E rendszerben a tervgazdálkodás célja, hogy kielégítse a nép anyagi és művelődési szükségleteit, s ugyanakkor lehetővé tegye az ország termelési kapacitásai és természeti kincsei jó kiaknázását a társadalmi termelés gyors, válságmentes, munkanélküliséget nem ismerő fejlődése, a boldog élet megteremtése érdekében a társadalom valamennyi tagja számára. Az élet mind világosabban bizonyítja, hogy a szocializmus ereje legyőzhetetlen és a szocialista világrendszer továbbra is meghatározó tényezője az emberi társadalom fejlődésének. Szilárd bástyája a proletár világforradalomnak, erős támasza a békéért, a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért vívott harcnak.

A nemzeti felszabadító mozgalom forradalmi viharai, amelyek megrázták Ázsiát, Afrikát és Latin-Amerikát, s kétmilliárd embert mozgósítottak csaknem valamennyi volt gyarmaton és félgyarmaton, jelentik a szocialista világrendszer kialakulása után korunk második nagy eseményét. Gyakorlatilag darabjaira hullott szét a nemzetközi gyarmatbirodalom. A függetlenséget különböző fokon elért államok sora lépett fokozatosan a nemzetközi politika színterére, folytatták harcukat az imperializmus, a gyarmatosítás és az újgyarmatosítás, s mindenekelőtt az amerikai imperializmus ellen, hogy megszilárdítva politikai függetlenségüket, visszaszerezzék a tulajdonosi jogot az imperialisták által kifosztott természeti kincseik fölött, építsék és fejlesszék független és szuverén nép-

gazdaságukat. Napjainkban a nemzeti függetlenségi mozgalmak a szocializmus irányába tartanak. Az új szakaszban az újonnan felszabadult népek nem csupán a függetlenségük és a szabadságuk megvédéséért vívott harcukhoz nyernek soha nem ismert nagy erőt, hanem új lehetőséghez is jutnak: a szocializmusba való átmenet lehetőségéhez gyengén fejlett gazdasággal a kiindulóponton. Ez az oka annak, hogy a nemzeti felszabadító mozgalom és a nemzeti függetlenség nagyon jelentős forradalmi szerepet játszik világszerte a szocializmusba való átmenetben.

A munkásosztály harca a tőkésországokban mind hatalmasabb és szervezettebb, tartalma gazdagodik és eddig nem ismert rugalmassággal új harci formákat hoz létre. A hetekig, sőt hónapokig tartó, egymást követő sztrájkok hullámai milliók részvételével, a nagy utcai tüntetések és felvonulások, a kampányok annak érdekében, hogy a munkások képviselői bekerülhessenek a parlamentekbe és a kapitalista állam más választott szerveibe, a szakszervezetek és a demokratikus erők összehangolt akcióinak fokozása stb. – mindezek a tények kiemelik a munkásosztály harci elszántságát, offenzív álláspontját és különlegesen nagy forradalmi lehetőségeit. Az akcióegység jelszavával a nemzeti jogokért, a demokráciáért és a jobb életért, a munkásosztály és a többi demokratikus erő szoros egységbe fogta az összes harci formákat és módszereket, s erőteljes csapásokat mért közvetlenül az állammonopolista kapitalizmusra. Egyes országokban a kommunista pártoknak jelentős pozíciójuk van a politikai életben, nagy sikereket értek el és most magasra emelik a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus zászlaját, széles körű szövetséget alakítottak ki a nemzeti és a nemzetközi állammonopolista kapitalizmussal szemben, hogy lépésről lépésre győzelmeket érjenek el és előrevigyék a forradalom ügyét. A fejlett tőkésországok munkásosztálya most magára vállalta azt a dicső történelmi feladatot, hogy legyőzze az állammonopolista kapitalizmust utolsó fellegváraiban is, és örökre eltávolítsa a kapitalizmust a társadalom életéből.

E három összeforrt irányzat hatalmas forradalmi áradatként, támadó erőhelyzetből az imperializmust veszi célba.

Hogy szembe tudjon szállni a forradalmi világmozgalommal és megmentse a pusztulásra ítélt tőkés rendszert, a kapitalizmus állama mind gyorsabb ütemben rendőrállammá változik. Ugyanakkor az imperializmus, élén az Egyesült Államokkal, új világháborút készít elő, minden eszközzel ellentámadást vezet a forradalmi mozgalommal szemben, hogy visszaszerezze elvesztett pozícióit, szétzúzza a nemzeti felszabadító moz-

galmat és megakadályozza a szocializmus fejlődését. Növeli fegyveres erejét, lázas fegyverkezési hajszába fog, felélesztí a militarizmust, katonai bázisokat létesít és agresszív katonai szövetségeket köt, mindenütt fokozza a hidegháborút, hogy bekerítse és megfélemlítse a szocialista országokat, valamint aknamunkába és megosztó manőverekbe kezd ellenük. A volt gyarmati és függő országokkal szemben az imperialisták, elsősorban az amerikai imperialisták, a neokolonializmusnak hol a legdurvább, hol kifinomultabb módszereivel élnek. Arra törekednek, hogy az újonnan függetlenné vált országokat a kapitalizmus hatókörében tartsák, mert azt remélik, hogy így kivonhatják őket a szocializmus erős hatása alól. Ez a piacokért, nyersanyag- és fűtőanyagforrásokért, valamint kedvező befektetési övezetekért folyó versengés politikájuk lényege, ez a világuralomra törekvő amerikai imperializmus alapvető politikája.

Vietnamban az amerikai újgyarmatosítás rendkívül brutális és galád volt. Az amerikai imperializmus meg akarta semmisíteni a vietnami forradalmat és ezzel megfordítani a világhelyzetet. Mivel 20 évig tartó beavatkozás után Vietnamban – ebből majdnem 10 évig vett részt közvetlenül amerikai expedíciós hadsereg a háborúban – tönkreverték, az Egyesült Államoknak el kellett ismernie vereségét és kénytelen volt visszahívni csapatait. A „rugalmas visszavágások" amerikai stratégiája csődöt mondott. Az amerikaiak létesítette katonai szövetségek vagy a teljes szétesés állapotában vannak, vagy belső viszályok marcangolják őket. Az Egyesült Államok nemzetközi helyzete minden eddiginél jobban megrendült.

A nukleáris fegyverek monopóliumának elvesztése után az amerikaiak vietnami veresége igen nagy jelentőségű. Az amerikai imperializmus történetének hanyatló irányú fordulatát jelzi. Az Egyesült Államok, a legfontosabb imperialista hatalom igen meggyöngült katonai, politikai, gazdasági és pénzügyi téren, s magával ragadta az egész kapitalista világot, hogy menthetetlenül mind mélyebbre süllyedjen a mindenoldalú általános válság időszakába.

Harminc évvel a második világháború után a nemzetközi helyzet sok tekintetben megváltozott. Ugyanakkor, amikor a tőkés rendszer az általános válság megrázkódtatásai közepette vergődik, a szocializmus, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a béke erői határozottan megnőttek, és a vietnami háború után az erőviszonyokban újabb változás következett be a forradalom javára, új fejlődés következett be a népek harcában a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szo-

cializmusért. Teljesen nyilvánvaló, hogy a történelmi fejlődés iránya megfordíthatatlan. A világforradalom most minden eddiginél kedvezőbb helyzetben van és ragyogó távlatok állnak előtte.

Az élet mindinkább igazolja, hogy reális lehetősége van a világháború megelőzésének, a nemzetek tartós békéje megőrzésének, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének. A forradalmi gyakorlat azt is bizonyítja, hogy a béke nem csupán a háborúellenes demokratikus mozgalom eredménye, hanem valamennyi imperialistaellenes erő forradalmi harcáé, annak a támadó stratégiának a vívmánya, amely lépésről lépésre szorítja vissza az imperializmust, hadállást hadállás után vesz el tőle, egymás után hiúsítja meg háborús terveit, ítéli kudarcra az általa kirobbantott különféle háborúkat, hogy végül is kudarcra ítélje egész háborús politikáját. Az imperializmus agresszív természete nyilvánvalóan nem változik. Az amerikai imperializmus nem mondott le erőpolitikájáról; ahelyett hogy fékezné, fokozza a fegyverkezési hajszát. Ez a forradalmi erőktől állandó éberséget és kitartó küzdelmet követel a békéért, hogy meghiúsítsuk a háborús uszítók sötét terveit.

A békéért folytatott harc stratégiai feladat, mely szorosan összefügg a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott küzdelem feladataival. Számos nép fő célkitűzése a nemzeti függetlenség kivívása. Amíg létezik imperializmus, addig a nemzeti felszabadításért vívott harc, a nemzeti függetlenség védelme, a népek önrendelkezési jogának megvalósítása és a nemzetek közötti egyenlőség megteremtése továbbra is vezető helyet foglalnak el a világ forradalmi erőinek akcióprogramjában. Annál is inkább, mert napjainkban az Egyesült Államok imperializmusa újgyarmatosító politikája és globális ellenforradalmi stratégiája segítségével igyekszik megtartani gyarmatait és katonai bázisait szerte a világon, emitt beavatkozik, amott felforgató tevékenységet folytat, megsértve az újonnan felszabadított országok, sőt még „szövetségeseik" szuverenitását is, s ezzel egyidejűleg szakadatlanul aknamunkát folytatnak a szocialista országok ellen; ilyen körülmények között a nemzeti függetlenség forradalmi jelszó, amely a világ majd valamennyi népének sürgető követelése.

A demokrácia nagyon fontos követelmény, szoros kapcsolatban a nemzeti függetlenséggel és a szocializmussal. A gyarmatosítás láncai alóli felszabadulásért küzdő országokban a demokráciának döntő jelentősége van a nagy néptömegek mozgósításában az imperialisták és szolgáik ellen; a demokráciának tehát mindenekelőtt a dolgozó nép demokráciájá-

nak kell lennie, a nemzeti függetlenségért vívott harc fő erejének. A kapitalista és imperialista országokban a demokrácia forradalmi jelszó, a munkásosztály köré tömörülő nagy néptömegek lobogója a harcban, amely az állammonopolista kapitalizmus fokozatos visszaszorításáért, részleges sikerek eléréséért és a szocializmus végső győzelmének előkészítéséért folyik.

A mostani történelmi körülmények között, amikor a kapitalizmus már fejlődésének utolsó fokára jutott és az emberi társadalom haladásának akadályává, reakciós erővé vált, a szocializmus közvetlen harci céllá lett valamennyi országban. A szocialista forradalomnak még sohasem voltak olyan hatalmas fejlődési lehetőségei, mint ma. Az összes valódi mozgalmak a nemzeti függetlenségért és a demokráciáért a szocializmushoz kötődnek, a szocializmus irányába mutatnak. A szocializmus útján a népek igazi függetlenséghez juthatnak és kikerülhetik, hogy az újgyarmatosítás igájába kerüljenek. Ez az út biztosítja az igazi demokráciát is – demokráciát a társadalom többségének, demokráciát, mely messze túlhaladja a már elavult polgári demokrácia korlátait.

Napjaink világában az új tudományos-technikai forradalom nagy lehetőségeket nyit meg a szocialista országok előtt, hogy a szocializmus és a kommunizmus sikeres építése érdekében új magaslatokat ostromoljanak a természet meghódításában; ugyanakkor lehetővé teszi a fejlődő országoknak, hogy a politikai függetlenség alapján felhasználják a modern tudomány és technika eredményeit a szegénység, az elmaradottság gyors felszámolására és arra, hogy a kapitalista fejlődési szakasz kihagyásával közvetlenül eljussanak a szocializmushoz.

Korunk ereje annak a három forradalmi áramlat egyesített erejének terméke, amelyek meghatározzák az emberi társadalom fejlődésének alapvető tartalmát, fő irányát és lényeges sajátosságait, és sarkallják a világot a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenetre. A különböző országok munkásosztálya és dolgozó népe, támaszkodva a három forradalmi áramlat erőire és továbbra is helyesen alkalmazva a támadó stratégiát, szükségszerűen új fellendülést adnak a mostani forradalmi hullámnak, lépésről lépésre visszaszorítják az imperializmust, egyik hadállását a másik után ragadják el, még előbbre forgatják a történelem kerekét és az eddigieknél is jelentősebb sikereket érnek el korszakunk nemes céljainak megvalósításában.

Minden ország csak úgy juthat el a forradalom győzelméhez, ha saját erőit egyesíteni tudja kora erőivel és a világ forradalmi erői támadó

pozíciójával, s így a ténylegesen meglevő konkrét erőkhöz és feltételekhez szabott stratégiát, taktikát és módszereket dolgozhat ki. A békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért folyó küzdelem mégis megköveteli a világ népeitől, hogy építsék és fejlesszék antiimperialista egységfrontjukat, mely az imperializmus főkolomposának, az Egyesült Államoknak szegzi a lándzsa hegyét. A „ki kit győz le?" kérdés eldöntéséért a szocializmus és a kapitalizmus között vívott világméretű harcban döntő jelentőségű a szolidaritás helyreállítása és megszilárdítása a szocialista rendszeren, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalmon belül, a marxizmus–leninizmus és a proletár internacionalizmus alapján. A kommunisták megtisztelő küldetése, hogy a történelmi fejlődés előmozdítására munkálkodjanak e szolidaritás valóra váltásán.

A vietnami forradalom a világforradalom elválaszthatatlan része. Népünk teljes győzelme az amerikai agresszióval vívott honvédő ellenállási háborúban szorosan összefügg azzal az önzetlen támogatással és nagy segítséggel, melyet testvéreink és barátaink az öt kontinensen nyújtottak nekünk. Ez alkalommal is pártunk, államunk és népünk mélységes háláját fejezzük ki a Szovjetuniónak, Kínának és a többi testvéri szocialista országnak, a testvéri Laosznak és Kambodzsának, az egész világ kommunista és munkáspártjainak, valamint haladó népeinek értékes támogatásukért és segítségükért. Népünk győzelmével méltóképpen járult hozzá a közös győzelemhez és a világ forradalmi erőinek állandó növekedéséhez. A győzelem új, kedvező feltételeket teremtett pártunknak, államunknak és népünknek, hogy továbbra is eleget tehessen nemzetközi kötelezettségeinek.

Pártunk, államunk és népünk az új szakaszban használja ki a lehető legjobban a kedvező nemzetközi helyzetet a háborús sebek mielőbbi begyógyítására, a gazdaság újjáépítésére és fejlesztésére, a művelődés, a tudomány és a technika kibontakoztatására, a honvédelem megszilárdítására, a szocializmus anyagi-műszaki bázisának megteremtésére országunkban; ugyanakkor vállvetve a testvéri szocialista országokkal és a világ valamennyi népével folytassa a harcot a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért az amerikai imperializmus vezette imperializmus ellen.

Külpolitikánk a következő:

Arra törekedünk, hogy megszilárduljon és erősödjön harcos szolidaritásunk és együttműködésünk valamennyi testvéri szocialista országgal,

latba vetjük minden erőnket, hogy a szocialista országokkal és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalommal együtt hozzájáruljunk a szolidaritás helyreállításához és megszilárdításához, a kölcsönös támogatás és segítségnyújtás megerősítéséhez a marxizmus–leninizmus és a proletár nemzetköziség alapján, az értelem és az érzelem követelményeinek engedelmeskedve, győzelemről győzelemre vezetjük a marxizmus–leninizmus nemes eszményét.

Minden erőfeszítést megteszünk, hogy fenntartsuk és fejlesszük a vietnami népnek Laosz és Kambodzsa népeihez fűződő különleges kapcsolatait, megerősítsük a harci szolidaritást, a kölcsönös bizalmat, a tartós együttműködést és kölcsönös támogatást minden téren országunk és a testvéri Laosz és Kambodzsa között a teljes egyenlőség, valamint a függetlenség, a szuverenitás, a területi sérthetetlenség és a jogos érdekek kölcsönös tiszteletben tartása elvének alapján, hogy a hűséges fegyvertársak a nemzeti felszabadító harcban, azok maradjanak mindenkor az építés és a honvédelem művében is, függetlenségük és kölcsönös boldogulásuk érdekében.

Fenntartás nélkül támogatjuk Délkelet-Ázsia népeinek igazságos harcát a tényleges nemzeti függetlenségért, a demokráciáért, a békéért és a semlegességért, hogy ne legyenek imperialista támaszpontok és csapatok területükön; készek vagyunk barátsági és együttműködési kapcsolatot kiépíteni és fejleszteni e térség többi országával a függetlenség, a szuverenitás és a területi sérthetetlenség kölcsönös tiszteletben tartásának, a meg nem támadás, a belügyekbe való kölcsönös be nem avatkozás, az egyenlőség, a kölcsönös előnyök és a békés egymás mellett élés elvének alapján.

Fenntartás nélkül támogatjuk Ázsia, Afrika, Latin-Amerika népeinek harcát az imperializmus, a gyarmatosítás, az újgyarmatosítás és a fajgyűlölet ellen, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért; megerősítjük minden oldalú szolidaritásunkat, barátságunkat és az együttműködést, valamint a kölcsönös segítségnyújtást valamennyi fejlődő országgal; tevékenyen hozzájárulunk az el nem kötelezett országok mozgalmának harcához, amelyet az imperializmus agresszív és hódító politikája ellen vívnak a függetlenség és a szabadság védelmében, a jog visszaszerzéséért minden ország számára, hogy most már véglegesen birtokba vehesse természeti kincseit és a nemzeti szuverenitás tiszteletben tartásán alapuló új, nemzetközi gazdasági rendet teremthessen.

Fenntartás nélkül támogatjuk a tőkésországok munkásosztályának és

dolgozó népének igazságos ügyét, akik most széles körű egységfront építésén fáradoznak, támadásuk élét a nemzeti és nemzetközi monopoltőke ellen fordítják, a jobb életért, a demokráciáért, a társadalmi haladásért, a nemzeti függetlenség védelméért és a világbékéért küzdenek és arra törekednek, hogy lépésről lépésre sikereket érjenek el a szocializmus teljes győzelmének kivívásáig.

Megteremtjük és kiszélesítjük a normális viszonyokat minden országgal a függetlenség és a szuverenitás, az egyenlőség és a kölcsönös előnyök mindkét oldalú tiszteletben tartása alapján.

Határozottan folytatjuk harcunkat, összhangban a testvéri országokkal és a haladó népekkel az amerikai imperializmus vezette imperialisták agresszív és háborús politikája ellen, hogy ezzel is tevékenyen hozzájáruljunk a világbéke fenntartásához és megszilárdításához.

Pártunk, híven a marxizmus–leninizmushoz, szüntelen nevelőmunkával arra fogja ösztönözni tagjait és egész népünket, hogy tegyék magukévá Ho Si Minh elnök tiszta, forradalmi érzelmeit, továbbra is magasra emeli a nemzeti függetlenség és a szocializmus zászlaját, szorosan összekapcsolja az igazi hazafiságot a proletár nemzetköziséggel, küzdeni fog valamennyi opportunista irányzat, valamint a burzsoá és kispolgári nacionalizmus minden megnyilvánulása ellen, megvédi a függetlenséget és a szuverenitást, és minden erejével azon lesz, hogy teljesítse a nemzettel szembeni feladatait és nemzetközi kötelezettségeit a többi nép iránt.

ERŐSÍTSÜK PÁRTUNK VEZETŐ SZEREPÉT ÉS NÖVELJÜK HARCI EREJÉT

Elvtársak!

Országunk történetében az elmúlt fél évszázad a sorozatos forradalmi fellendülések, felkelések, forradalmi háborúk időszaka volt, a társadalmi átalakulás és építés időszaka, amikor egyszerre éltünk háborúban és békében. Az utóbbi évtizedekben Vietnam egyik metszőpontja volt korunk forradalmi áramlatainak.

Pártunk középpontjában áll e nagy eseményeknek: kohójukban edződött és növekedett szüntelenül. A párt vezetője volt három forradalmi hullámnak, melyek az augusztusi forradalmat vitték diadalra; a párt szervezte és vezette győzelemre népünk két szent ellenállási háborúját, s egyidejűleg két forradalmi stratégia megvalósítását is irányította: a nemzeti

demokratikus népi forradalomét és a szocialista forradalomét; a párt volt népünk vezetője a nemzeti feladatok és a nemzetközi kötelezettségek összehangolt teljesítésében. Forradalmunk szembeszállt a sok ellenféllel és legyőzte őket: úrrá lett a belső és a külső ellenségen, a feudálisokon és az imperialistákon, a gyarmatosítókon és az újgyarmatosítókon, a leghatalmasabb nemzetközi reakciós erőkön, beleértve az imperializmus főkolomposát. A forradalomnak dacolnia kellett az ellenség mindenfajta aljas stratégiájával és taktikájával politikai, katonai és ideológiai téren, amíg végül szétzúzta őket.

A párt mindenekelőtt azért vezethette népünket e nagy győzelmekre, mert elsajátította a marxizmus–leninizmust és maradéktalanul hű maradt hozzá. A párt nem betűjében ragadja meg a marxizmus–leninizmust, hanem forradalmi és tudományos lényegét, legbensőbb kettős jellegét. A párt politikai, ideológiai és szervezési tevékenységében, forradalmi irányvonalában és a forradalmi cselekvés módszereiben, harcának egészében mindenhol a marxizmus–leninizmusnak ebből a fő jellemvonásából indult ki. Ez magyarázza meg azt is, hogy pártunk, noha gyarmati és félfeudális, elmaradott agrárországban alakult és növekedett, ahol a munkásosztály csak kis létszámú, miként őrizhette meg szilárdan jellegét, mint a munkásosztály pártja.

Magasra emelni a nemzeti függetlenség és a szocializmus zászlaját – ez az irányvonal húzódik végig vörös fonalként a vietnami forradalom egész történetén, amióta legyőzhetetlen zászlóvivője, a párt megalakult. Ennek az alapvető irányvonalnak a segítségével pártunk helyesen oldotta meg mind a nemzeti demokratikus forradalom, mind a szocialista forradalom számos stratégiai és taktikai problémáját. A vietnami forradalom történelme a párt létrejötte óta nem csupán a helyes irányvonal alapján fejlődik, hanem harci formákban és módszerekben is meggazdagodott. Titkos és nyílt tevékenység, legális és illegális harcok, tömegharcok és parlamenti tevékenység, politikai, katonai és diplomáciai harc, részleges felkelés és általános felkelés, partizánháború és hagyományos háború stb. – pártunk alkotóan és országunk sajátos viszonyaira alkalmazva használta fel a nemzetközi proletariátus forradalmi harci tapasztalatainak e kincseit.

A forradalom egyenlő az alkotással, mert az igazság mindig konkrét. E szellemtől áthatva pártunk, a marxizmus–leninizmus elveinek megvalósításában mindig a vietnami forradalom gyakorlatából, a vietnami társadalom eleven valóságából indult ki. Ennek az irányvonalnak és a forra-

dalmi cselekvés független szellemben és alkotó módon meghatározott módszereinek köszönhető, hogy a vietnami forradalom kivívta nagy győzelmeit.

A forradalom új szakasza pártunkra új, rendkívül súlyos felelősséget ró: a szocialista forradalom nemzeti méretű megvalósításában kell vezetnie egész népünket. Hazánkban pártunk vezetésével, nemzeti történelmünkben eddig ismeretlen jó létfeltételeket biztosító, magasan fejlett társadalmat kell építeni.

Legelső feladatunk, hogy tudományosan megalapozott, országunk viszonyaira alkalmazott programot dolgozzunk ki. Ez nem egyszerű feladat. A párt több mint 20 év óta, nevezetesen a III. kongresszustól kezdve nagy erőfeszítéseket tett e tekintetben. Most, hogy országunk teljesen független és egységes, a szocializmus építésének problémái egész nagyságukban, mélységükben és konkrétságukban jelentkeznek. Ez pártunktól különösen megfeszített elméleti munkát kíván. Mostani IV. országos kongresszusunk határozatai megfogalmazzák majd egész pártunk ilyen irányú erőfeszítéseit és előremutató választ fognak adni az egész országban megvalósítandó szocialista forradalom problémáira. Bizonyos, hogy e határozatok végrehajtása során tovább tisztázódik, konkretizálódik és fejlődik a párt irányvonala.

Hogy kongresszusunk határozatait sikeresen megvalósíthassa, pártunknak valóban erősnek kell lennie. Pártunknak, minden káderének és tagjának mind magasabb színvonalú ismeretekkel kell magát felfegyvereznie: a gondolkodásmódról, a gazdasági törvényekről, az osztályharcról olyan feltételek között, amikor a párt irányítja az államhatalmat, de ugyanakkor új képességekkel is kell rendelkeznie a szocialista forradalom gyakorlati megszervezésében, mert ez az a terület, ahol még számos fogyatékossággal küzdünk.

Pártunknak erősnek kell lennie egész szervezetében, a vezető szervektől az alapszervezetekig, mert csak így biztosíthatja, hogy irányvonalát és politikáját fenn és lenn, a különböző pártszervekben és állami szervekben, a tömegszervezetekben és a nagy néptömegek körében mindenki jól megértse és jól is alkalmazza.

Az elmúlt 16 esztendő során a párt építésében nagy sikereket értünk el. Az a tény, hogy pártunk helyesen és alkotó módon oldotta meg azokat a problémákat, melyek az amerikai agresszióval vívott harc és a szocialista építés irányvonalával, valamint a nemzetközi kapcsolatokkal össze-

függésben jelentkeztek, tükrözi a párt építési eredményeit a politika terén. Az ideológiai munka következtében emelkedett a párt kádereinek és tagjainak politikai öntudata és gazdagodtak ismereteik a párt elméletéről és irányvonaláról, erősödött forradalmi lelkesedésük és hatékonyabbá vált a téves nézetek elleni küzdelmünk. Szervezési munkánk eredményeképpen kibővítettük a párt sorait, fejlesztettük az alapszervezeteket, kineveltük a káderek nagy seregét és széles körben bevetettük őket, amivel megoldottuk forradalmunk legsürgetőbb szervezési és kádergondjait. Az elszánt küzdelem során, melyet az elmúlt évtizedekben Délen vívtunk az ellenséggel, pártunk bázisa százezrével veszítette el kádereit és tagjait, akiket bebörtönöztek, deportáltak vagy megöltek, de pártunk mély gyökereit nem téphették ki a népből. A teljes felszabadulás óta a párt alapszervezetei gyors növekedésnek indultak, a tartományi, járási és alapszervezeti pártbizottságok megerősítésében is előreléptünk, ami egységes és ütőképes irányítást biztosít a központtól a vidékig. A párt, helyes irányvonala alapján, megfelelő irányelveket tűzött ki az ideológiai és a szervezési munkára; s fordítva, az ideológiában és a szervezésben elért sikerek lehetővé tették, hogy eredményesen vigyük véghez az irányvonalat.

A párt építésében nagy eredményeink mellett hibákat és hiányosságokat is tapasztalunk. A legjelentősebb gyengénk és fogyatékosságunk, hogy nem tudtuk elsajátítani és egészében a gyakorlatba átültetni a párt építésének elméletét olyan feltételek között, amikor a párt vezeti az államot a szocialista forradalom megvalósítására. E számottevő hiányosság sok más hiba forrása is volt. A párt építésében és vezetési módszereiben mutatkozó empirizmus ma számos helyen akadályozza a párt harci erejének növekedését. Így például nem változtattak meg egyes szervezési formákat, munkamódszereket, melyek már nem feleltek meg az új helyzetben. A Központi Bizottság több határozatát a pártépítésről és a káderek irányításáról nem hajtották végre határozottan és alaposan. Az új párttagok toborzása időnként laza és még olyanok is felvételt nyertek a pártba, akik nem feleltek meg a követelményeknek. A politikai és ideológiai nevelőmunka nem eléggé mélyreható és nem irányul eléggé az időszerű problémákra, a káderek és párttagok elméleti, politikai és szakmai színvonalának emelésében késlekedés mutatkozik; a kritikát és az önkritikát nem alkalmazták megfelelően a negatív jelenségek megelőzésére és leküzdésére. A pártfegyelmet nem érvényesítettük szigorúan és igazságosan, nem távolítottuk el idejében a pártból az elfajult és visszahúzó elemeket. Számos végrehajtó bizottság és vezető káder nem szentel

elég figyelmet a pártépítés feladatainak. E hibák bizonyos mértékben csorbították a párt harci erejét.

A párt építésének gyakorlatában az utóbbi években felhalmozott gazdag tapasztalatok lehetővé teszik, hogy a következő vezérlő elveket állapítsuk meg e munkában:

1. Erős pártot kell építenünk politikai, ideológiai és szervezeti téren egyaránt. E három szempont összefonódik és kölcsönösen feltételezi egymást. Szorosan össze kell kapcsolni az ideológiai és a szervezeti építést; mindkettőnek ösztönzést kell kapnia a politikai irányvonaltól és feladatoktól, s ugyanakkor biztosítaniuk kell az irányvonal és a feladatok pontos meghatározását, alapos megértését és teljes végrehajtását.

2. A pártépítésnek a tömegek forradalmi mozgalmán és a tömegek kollektív tulajdonosi rendjének fejlesztésén át kell végbemennie. Meg kell szervezni a tömegek részvételét a párt építőmunkájában, lehetővé kell tenni, hogy ellenőrizhessék a párt tevékenységét, valamint káderei és tagjai munkáját és erkölcsi magatartását.

3. A hatalom átvétele után a párt erejét a proletárdiktatúra rendszerének mindent átfogó erejéből meríti. A párt építését, harci erejének növelését következésképpen össze kell kötni az államgépezet erősítésével és tevékenységének megjavításával, valamint a tömegszervezetek megszilárdításával.

4. A párt káderei és tagjai jó tulajdonságainak gyarapítását össze kell hangolni az alapszervezetek és a pártsejtek színvonalának emelésével, a vezető szervek megerősítésével és a pártapparátus megszilárdításával a különböző szinteken és ágazatokban. A szervezet ereje feltétele minden egyes tagja erejének, s fordítva, minden párttag ereje a szervezet erejének feltétele.

5. Az új párttagok toborzásában nagy jelentőséget kell tulajdonítani a minőségnek, óvakodni kell attól, hogy csak a mennyiséget hajszoljuk; a fejlesztéssel állandóan együtt kell járnia a párt megszilárdításának. Egyfelől fel kell venni a pártba a feltételeknek megfelelő, valóban kiváló személyeket, másfelől el kell távolítani a pártból az elfajult elemeket. Éberen kell megelőzni a reakciós, opportunista, érdekhajhászó elemek beszivárgását a pártba.

Az alapszervezetek megerősítése különleges fontosságú feladat a párt építésében. A sejtek és az alapszervezetek a párt bázisának harci egységei, a párt alkotórészei; ezekben ölt testet a párt irányvonala és politikája: a párttagok és a néptömegek forradalmi cselekedeteiben itt kovácso-

lódnak ki a párt tagjai és káderei; itt érintkezik a párt naponta a néppel és ismeri meg gondolatait, érzéseit és törekvéseit. Az, hogy a sejt vagy az alapszervezet erős vagy gyenge, hogy a szervezet vagy az egyes párttag jól vagy rosszul, helyesen vagy helytelenül cselekszik, közvetlenül befolyásolhatja az állampolgárok anyagi és szellemi életét, néha még politikai sorsukat is, és csorbíthatja a nép bizalmát a párt iránt.

A párt alapszervezetei az államgépezet és a népgazdaság alapegységeivel összhangban alakultak ki és működnek. A különböző tevékenységet kifejtő területek alapszervezetei munkájukat – az azonos általános elvek bázisán – egymástól eltérő szervezeti formákban végezhetik, eltérő tartalommal és irányítási módszerekkel, az egyes alapegységek tevékenységének megfelelően. Általánosságban az alapszervezetek feladata, hogy állást foglaljanak a helyi munka kérdéseiben, és fontos intézkedéseket foganatosítsanak a párt és az állam irányvonalának és politikájának végrehajtása érdekében, valamint a felsőbb szervek által megjelölt feladatok teljesítésére. A politikai, ideológiai és szervezési munkát úgy kell végezni, hogy a párttagok és a néptömegek tevékenyen részt vegyenek egységük feladatainak és munkaterveinek meghatározásában és végrehajtásában; ellenőrizni kell, miként valósítják meg a káderek és párttagok a párt irányvonalát és politikáját, tiszteletben tartják-e az alkotmányt és az állami törvényeket. Az alapszervezetek tevékenységének maradéktalanul ösztönöznie kell a tömegek mozgalmát a három forradalom megvalósítására, biztosítania kell az egység feladatainak teljesítését és e gyakorlati tevékenység révén meg kell szilárdítania a párt szervezetét. Nem lehet jónak nevezni a sejtet, az alapszervezetet, ha egysége területén nem hajtják végre jól a három forradalmat, ha ott a termelés nem növekszik, a munka termelékenysége nem emelkedik, ha az állammal szembeni kötelezettségeket nem teljesítik, ha megsértik a néptömegek tulajdonosi jogát, ha a lakosság életfeltételeit nem szilárdítják és javítják meg fokozatosan minden tekintetben, ha nem tartják meg a párt belső életére, szervezetére vonatkozó elveket stb...

Hogy növeljük a pártalapszervezetek harci erejét, a legfontosabb feladat most a párttagok politikai, elméleti, kulturális színvonalának és a gyakorlati munkához szükséges felkészültségének erősítése; ez lehetővé teszi egy, a bizalomra méltó mag kialakítását és a gyakorlati munka módszeresebbé válását. Az alapszervezetnek és elsősorban végrehajtó bizottságának meg kell határoznia politikai feladatait és teljesítésükre munkatervet készíteni; alaposan meg kell érteni és helyesen megoldani a párt, az

állam és a nép közötti kapcsolatokat; szilárdan ragaszkodni kell a párt politikai irányító és ellenőrző funkciójához, érvényesíteni kell a hatalmi szervek tekintélyét és tiszteletben tartani az államigazgatás rendjét, el kell ismerni és érvényesíteni kell a tömegszervezetek szerepét minden konkrét feladat megoldásában.

Igen lényeges, hogy megjavítsuk a pártsejtek és alapszervezetek taggyűléseinek és tevékenységének rendszerét. A taggyűléseknek legyen konkrét és gazdag politikai tartalmuk, vitassák meg a párt irányvonalával és politikájával összefüggő kérdéseket, a körzet vagy a munkahely feladatait, azok végrehajtási tervét, határozzák meg világosan minden káder, minden párttag feladatait, készítsék el a sejt és minden egyes tagja munkaeredményeinek mérlegét. Arra kell törekednünk, hogy a pártszervezetekben, mindennapi tevékenységükben éppúgy, mint gyűléseiken harcos, lelkes légkör alakuljon ki, ki kell bontakoztatni a kollektív intelligenciát, az összes párttag kezdeményezőkészségét és felelősségérzetét.

Párhuzamosan a párt alapjának építésével fontos feladatunk, hogy megerősítsük a pártapparátust a különböző szinteken. A tartományok és a városok olyan gazdasági és adminisztratív egységek, amelyeknek viszonylag nagy kiterjedésük miatt több szempontból is stratégiai jelentőségük van; következésképpen a tartományi és a városi pártbizottságoknak eléggé erősnek és felkészültnek kell lenniük nemcsak arra, hogy helyesen és alkotó módon hajtsák végre a párt irányvonalát és politikáját, hanem arra is, hogy együtt a Központi Bizottsággal hozzájáruljanak a párt irányvonalának, politikájának kidolgozásához. A járási szint jelentősége napról napra nagyobb, párhuzamosan azzal, hogy a járásokat fokozatosan agrár-ipari gazdasági egységekké fejlesztjük. A járási pártbizottságokat meg kell erősíteni, hogy maguk is képesek legyenek a gazdaság és a kultúra építésének és fejlesztésének vezetésére, a mezőgazdaság átállítására a szocialista nagyüzemi termelésre és a helyi lakosság életfeltételeinek megjavítására.

A pártbizottságnak ma már olyan kollektívának kell lennie, amelynek kellő tapasztalata van a politikai irányítómunkában, a párt építésében és a tömegek közötti munkában, megfelelő elméleti színvonala és szükséges ismeretei vannak a gazdaság, a kultúra, a tudomány és a technika kérdéseiben. Ereje mindenekelőtt a közösség ereje. Minden pártbizottsági tag megfelelő politikai tulajdonságainak és képességeinek teljes birtokában töltheti csak be a rábízott funkciót, hogy végrehajthassa feladatait.

Feltétlenül szükséges, hogy a különböző szintű pártkongresszusokat az előírt időben megtartsák és ezzel lehetővé váljék a pártbizottságok megújítása. Különösen fontos, hogy növeljük a munkásszármazású pártbizottsági tagok százalékarányát.

A pártbizottságokban hiánytalanul érvényesíteni kell a kollektív vezetés és az egyéni felelősség elvét. Meg kell teremteni a szükséges feltételeket ahhoz, hogy a pártbizottság minden tagja teljes mértékben részt vehessen a vitákban és a határozatok meghozatalában; világosan meg kell határozni minden egyes tag feladatait, funkcióit és konkrét felelősségét. A legmesszebbmenően óvakodni kell, nehogy a pártbizottságot a végrehajtó bizottság felső szervévé változtassuk; tartózkodjunk a tekintélyi vezetéstől, az önkényeskedéstől, ugyanakkor attól is, hogy ilyen vagy olyan formában mindent a kollektívára hárítsunk, hogy ne merjünk döntéseket hozni, félve a vele járó felelősségtől.

A pártbizottságoknak erőfeszítéseket kell tenniük, hogy leküzdjék gyengeségüket a szervezési munka irányításában; hogy gyors ütemben megjavítsák munkastílusukat; új, tudományos és hatékony munkamódszereket és formákat találjanak; hogy véget vessenek a kisipari módon végzett munkának. Meg kell teremteniük és ki kell fejleszteniük egy belső információs rendszert, idejük és erejük jelentős részét a kutató, tanulmányi, kísérletező munkának szenteljék, létesítsenek mintaközpontokat, munkálkodjanak a tapasztalatok általánosításán. Állandóan, rendszeresen és gondosan meg kell szervezni az irányvonal és a politika végrehajtásának ellenőrzését, hogy megelőzhessük a hibákat, az elvek megsértését. Ha nincs ellenőrzés, az annyi, mintha nem lenne vezetés.

A párt vezetőképessége, harci ereje döntő mértékben tagsága színvonalától függ. A hűségnek a kommunista eszmékhez – ami minden kommunista elsőrendű jellemzője – naponta konkrétan és közvetlenül kifejezésre kell jutnia abban, hogy a párttagok a három forradalomban vezető szerepet vállalnak. A párt tagjai személyesítsék meg az új ember típusát, adjanak példát a munkában, az életmódban és a szocialista javak védelmében, foglaljanak el szilárd álláspontot a párt irányvonalának és politikájának végrehajtása során; töretlenül adják tanújelét szilárd harci elszántságuknak és mélységes forradalmi éberségüknek az osztályellenséggel szemben, vívjanak kérlelhetetlen harcot minden, a szocializmus érdekeit sértő cselekedettel. Méltatlanul tagja a kommunista pártnak az, aki csak személyes érdekeire gondol és negatív, nemtörődöm ma-

gatartást tanúsít a társadalmi feladatokkal és a szocializmus érdekeivel szemben.

A párt tagjait nem csupán emelkedett harcos forradalmi szellemnek kell irányítania, de feladataik elvégzéséhez megfelelő ismeretek és készségek is szükségesek. Minden erejükkel a tanulmányoknak kell szentelni magukat, hogy szüntelenül emelhessék marxista–leninista tudásukat, ismereteiket a párt irányvonaláról és politikájáról, gazdagíthassák műveltségüket, tudományos felkészültségüket és szakképzettségüket; bármi legyen is tevékenységük területe, állják meg helyüket mint öntudatos dolgozók, akik elősegítik a termelékenység vagy a hozam növelését és ugyanakkor betöltik vezető szerepüket. A párttag számára parancsoló követelmény, hogy szoros kapcsolatban maradjon a néppel; legyen szeretettel, bizalommal iránta; tartsa tiszteletben kollektív tulajdonosi jogát és gondoskodjon életfeltételeiről; képes legyen megmagyarázni a népnek a párt irányvonalát és politikáját, hallgassa meg figyelmesen véleményét, adjon példát és ragadja magával a tömegeket, valamint tegye magáévá a néptömegeknek a forradalmi feladatok végrehajtásában szerzett tapasztalatait. A bürokrácia, a tekintélyi vezetés, az önkényeskedés, a különleges kiváltságok – mind veszedelmes ellenségei a hatalmon levő pártnak.

Az osztályszervezet megbecsülése, a pártfegyelem elsőrendű követelmény minden kommunista harcossal szemben. A párttag politikai öntudatának, forradalmi erkölcsiségének, osztályhűségének a gyakorlatban kell kifejeződnie azáltal, hogy mélységesen ragaszkodik a szervezethez, lelkiismeretesen végrehajtja a párt irányvonalát, politikáját, szervezeti szabályzatát és határozatait, példásan megtartja az állami törvényeket és a tömegszervezeti fegyelmet. Egy harcos párt, a forradalmi cselekvés pártja, különösképpen a proletárdiktatúra feltételei között, nem tűrheti meg soraiban a fegyelmezetlen elemeket, akik a szervezet fölé vagy a szervezeten kívül helyezik magukat.

A pártnak szüntelenül soraiba kell fogadnia az eleven, új erőket. A káderekben és a párttagoknak bő utánpótlási forrását jelentik a munkások, a szövetkezeti parasztok, a szocialista értelmiségiek, főképpen a fiúk és leányok, akik ezekhez az osztályokhoz és társadalmi rétegekhez tartoznak, lelkes, merész, a haza és a szocializmus iránti forró szeretettől vezérelt dolgozók, akik fel vannak vértezve a szükséges politikai és általános ismeretekkel, s megedződtek a próbára tevő forradalmi gyakorlatban. Dél számos újonnan felszabadított körzetében a pártnak még kevés

a tagsága és sorai kiszélesítése szükségessé vált. E munkát azonban nagyon szigorú elvek szerint kell irányítani. A néptömegek forradalmi mozgalmaiban meg kell találni a legkiválóbbakat és úgy kell nevelni őket, hogy a pártba olyan személyekként kerüljenek, akik valóban magukévá teszik a párt eszméit, hozzáértést tanúsítanak a munkában és szorosan kötődnek a tömegekhez. Mindenekelőtt a munkásosztály legkiválóbbjaira kell gondolni, elsősorban a nagyipari munkásság köréből; a dolgozó parasztok, valamint a népi fegyveres erők káderei és érdemes harcosai közül is fel kell venni a legjobbakat a pártba. Ugyancsak foglalkozni kell a tapasztalt értelmiségiekkel, akiket megedzett és kipróbált a forradalmi gyakorlat. Kerülni kell mindenfajta szűkkeblűséget, de a pártot éberen kell óvni attól, hogy opportunista elemek szivárogjanak be soraiba, akik párttagságukat jó állás, vagy jelentős funkciók és hatalmi posztok megszerzésére kívánják felhasználni. Különösen résen kell lenni a reakciós elemek és a kémek kísérleteivel szemben, akik be akarnak furakodni a pártba. Az új tagok felvételénél mindenképpen ragaszkodni kell a szervezeti szabályzatban meghatározott kritériumokhoz és eljárásokhoz.

Egyébként határozottan és idejében ki kell zárni a pártból az elfajult elemeket, akik elvesztették minden forradalmi harckészségüket, azokat, akik személyes érdekeik miatt szivárogtak be a pártba, azokat, akik visszaélnek hatalmukkal, hogy elnyomják a néptömegeket és kárt okozzanak a szocialista javakban, azokat, akik viszályt akarnak szítani és frakciós tevékenységbe fognak.

El kell hagyniuk a pártot azoknak is, akiknek nincs a vezetéshez eléggé fejlett politikai öntudatuk és a szervezet aktív segítsége ellenére sem értek el haladást. A párt valamennyi szervezetének a legtevékenyebben kell intézkednie, hogy kibontakoztassa tagjai forradalmi harckészségét és gyors ütemben növelje politikai és kulturális színvonalukat.

Most nagyon fontos és sürgős feladatunk, hogy kialakítsuk a párt- és állami káderhadsereget, melynek minőségben és mennyiségben egyaránt erősnek kell lennie és képesnek, hogy teljesítse az új szakasz forradalmi feladatait. A párt káderpolitikájának meg kell felelnie az új szakasz követelményeinek; meg kell javítani a káderek kiválasztását, képzését és továbbképzését, valamint bevetését, meg kell teremteni a IV. kongresszus által kitűzött politikai irányvonalnak megfelelő káderek hadseregét, akik határozottak és képesek arra, hogy sikerre vigyék ezt az irányvonalat.

A káder értékét a politikai színvonala és munka-teljesítőképessége kö-

zötti egység határozza meg; képességeinek a végrehajtás eredményességében kell megmutatkozniuk. Nem választhatjuk el egymástól és nem állíthatjuk szembe a politikai színvonal és a munka-teljesítőképesség követelményeit, mert akár az egyiknek, akár a másiknak nem teszünk eleget, azt jelenti, hogy nem felelünk meg a párt- és állami káderek elé állított kritériumoknak, különösképpen ami a vezető és az igazgatási kádereket illeti.

A politikai színvonal egyszerre jelent hűséget, lemondást, áldozatos szellemet és politikai megérzést, éleslátást, kezdeményezőkészséget, dinamizmust, nagyfokú felelősségérzetet a kitűzött feladatok és a forradalom ügye iránt, megingathatatlan bizalmat a párt irányvonalában, szilárdságot az irányvonal védelmében és megvalósításában. Minél jobban előrehalad a forradalom, annál inkább megköveteli kádereitől, hogy szüntelenül emeljék marxista–leninista elméleti színvonalukat és erősítsék ismereteiket a párt irányvonaláról és politikájáról, valamint szakmai felkészültségüket és gyakorlati szervezőképességüket. A vezető és irányító káderek nem nélkülözhetik az ismereteket a termelésről, a tudományról és technikáról, a szervezésről és igazgatásról, szoros kapcsolatban kell maradniuk a néptömegekkel, jól megérteni gondolataikat, érzelmeiket és törekvéseiket; meg kell őrizni a kapcsolatot a valósággal, éleslátóan felfedni a gyakorlat által felvetett problémákat, és helyesen megközelíteni az élet új kérdéseit.

A párt, az állam, a tömegszervezetek szervezzék meg az elméleti és a politikai oktatást, emeljék gyors ütemben a káderek különböző rétegeinek színvonalát és felkészültségét, elsősorban a vezető káderekét, az irányító káderekét és azokét, akik hosszú éveken át harcoltak és nem volt lehetőségük a tanulásra. A különféle szintű pártiskolák rendszerének megerősítésével párhuzamosan, mérnök-közgazdászok képzésére meg kell sokszorozni a gazdaságirányítást oktató iskolák és tanfolyamok számát, erőteljesen fejleszteni a káderek továbbképzését szolgáló iskolákat, megszervezni a tudományos és műszaki ismeretek széles körű terjesztését alkalmas és hatékony formákban. A politikai, elméleti, kulturális, tudományos, műszaki és szakmai tanulmányok folytatása ma minden káder sürgető kötelezettsége. Ha megelégszünk a tapasztalatokkal és a régi ismeretekkel, s nem törekszünk újak elsajátítására, nehezen kerülhetjük el a hibákat a munkában és biztosan nem láthatjuk el jól feladatunkat az új szakaszban.

Hogy a mostani és az eljövendő időszakban kielégíthessük a növekvő

káderszükségletet, a meglevő káderek továbbképzésével egyidőben sürgősen hozzá kell fognunk az új kádernemzedék kineveléséhez, akik fiatalok és a munkásosztályból, a dolgozó parasztságból, valamint a forradalmi értelmiség soraiból származnak. A legnagyobb figyelmet kell szentelni a munkások százalékarányának a növelésére a vezető és irányító káderek között. Nagy jelentőséget kell tulajdonítani a nemzetiségekhez tartozó káderek nevelésének, képzésének és előléptetésének, továbbá a nőknek a vezetés és irányítás munkájában éppúgy, mint tudományos és műszaki területen. Bátran meg kell bízni feladatokkal a munkában kipróbált új, fiatal kádereket, és elő kell léptetni őket – ez most a párt és az állam káderállománya megerősítésének és megújításának egyik legfontosabb módszere és feladata. A fiatal erők képességeit helyesen kell felmérni és értékelni, s le kell küzdeni nem egy káder és párttag szűklátókörűségét. Mindegyik végrehajtó bizottságnak, pártsejtnek, párttagnak kötelessége, hogy új kádereket keressen, fedezzen fel, válasszon ki és neveljen, hogy megfelelhessünk a közvetlen feladatoknak és folytathassuk a párt történelmi forradalmi művét. Minden vezető káder neveljen tartalék kádereket, és segítse elő olyan káderek képzését, akik őt tisztségében helyettesíteni fogják. Ezzel egyidőben a pártnak és az államnak a lehető legnagyobb mértékben érvényre kell juttatnia a forradalom tüzében kipróbált régi káderek vezetési képességeit és tapasztalatait. Pártunk káderhadseregében jelenleg több nemzedék képviselőivel számolhat: azokkal a káderekkel, akik az augusztusi forradalom előtt kezdték meg tevékenységüket, azokkal, akik a francia gyarmatosítókkal vívott ellenállásban nevelődtek, azokkal a káderekkel, akik az amerikai agresszióval vívott honvédő ellenállásban és a szocializmus építéséért küzdöttek és lettek kommunista harcosok, valamint az utóbbi években formálódott új káderekkel. Ez a tény nagyon kedvező feltételt teremtett a vezető és irányító szervek megerősítéséhez, mert megalapozott folytatást tesz lehetővé a pártvezetés munkájában. Mint a múltban, pártunk káderpolitikája most és a jövőben is mindig összhangba hozza az idősebbek tapasztaltságát a fiatalok lendületével, és mindent megtesz, hogy kibontakozzon a káderhadsereg mindegyik rétegének egész tehetsége.

A káderek képzése, előléptetése, utánpótlása együtt jár állományuk átcsoportosításával, részleges megújításával, a párt folyamatosan gondoskodik arról, hogy minden káderre állandó munkát bízzanak, így nyugodtan művelhesse szakterületét és napról napra több tapasztalatot halmozzon fel. Ennek az állandóságnak azonban csak akkor van értelme,

ha a káderek olyan tisztségeket, olyan feladatokat kapnak, amelyek megfelelnek nekik és lehetővé teszik, hogy kibontakoztassák tehetségüket és hatékonyan szolgálhassák a forradalmat. Feltétlenül élnünk kell az áthelyezés lehetőségével, hogy ésszerűen használhassuk fel azokat a kádereket, akiknek politikai színvonala vagy munkaképességei nincsenek arányban a vállalt felelősségükkel, akik nincsenek feladataik magaslatán, vagy akár akadályozzák is a vezetés és irányítás munkáját. Az embereket a munka követelményei szerint kell elhelyezni és nem feladatokat kreálni meghatározott személyek részére. A káderek beosztása a munka szükségletei szerint történjék. Minden feladat megoldásához meg kell találni a legmegfelelőbb embert. A kádermunka egyik fő követelménye, hogy a kádereket olyan feladatkörbe helyezzük, ahol a legteljesebben kibontakoztathatják tehetségüket és alkotókészségüket, s ezáltal a lehető legnagyobb mértékben hozzájárulhassanak a forradalom továbbviteléhez.

A kádermunkát a párt központi irányítása alatt kell végezni. A pártbizottságoknak maguknak is meg kell vizsgálni a kollektív döntés előkészítésére azokat a kérdéseket, amelyek a párt, az állam és a tömegszervezetek apparátusában fontos funkciót betöltő káderek kiválasztásával, minősítésével, előléptetésével és felváltásával kapcsolatosak. Meg kell erősíteni a káderosztályokat, melyek a pártbizottságok és az adminisztráció vezető szerveinek kádermunkáját segítik; emelni kell a tudományos színvonalat e munka politikai elveinek tanulmányozásában és különböző láncszemei végrehajtásában. Ehhez rövid és hosszú lejáratú terveket kell készíteni minden egyes időszak politikai feladatainak megfelelően.

A pártbizottságoknak pontosan meg kell határozniuk és megvalósítaniuk a kádermunkában követendő szabályokat és előírásokat, hogy alapos ismereteket szerezzenek az általános helyzetről és mélyen megértsenek minden egyes, közvetlenül az irányításuk alá tartozó kádert; meg kell tartaniuk a kollektív vezetés és a demokrácia elveit, hogy elkerüljék a szubjektivizmust, az egyoldalú megítélést. Meg kell találni a megfelelő formákat, hogy összegyűjthessük mind a párt káderei és tagjai, mind a párton kívüli káderek és tömegek véleményét és javaslatait a káderpolitikáról, a vezető, irányító káderek kiválasztásáról, előléptetéséről és felváltásáról. Kádermunkánkban küzdeni kell a konzervativizmus, a szűklátókörűség, a helyi elfogultság, a frakciózás, a személyi előítéletek vagy rokonszenvek ellen.

Pártunk, megalakítása óta, a forradalmi harc megpróbáltatásai ellenére, mindig meg tudta őrizni egységét és sorainak összeforrottságát. En-

nek a szép hagyománynak további kibontakoztatása, Ho Si Minh elnök intelmének – „úgy őrizzük a párt egységét és összeforrottságát, mint szemünk világát" – teljesítése, egész pártunknak, valamennyi káderének, minden tagjának legszentebb kötelessége.

Pártunk nem tűri meg a frakciózás semmiféle megnyilvánulását. A megosztás, frakciózás irányában tett kísérleteket a párton belül úgy tekinti, mint az egyik legsúlyosabb bűnt a forradalom ellen. Mint a munkásosztály élcsapatának, harci vezérkarának, a társadalom legaktívabb és leghaladóbb tényezőjének, a pártnak csak egy akarata van – egyetlenegy.

A párt ideológiai egysége és összeforrottsága az egész párt által meghatározott politikai irányvonalban megvalósuló marxizmus–leninizmuson nyugszik és az erőn, ami abból fakad, hogy valamennyi tagja tudatában van a párt eszméinek, céljainak és feladatainak. Az ideológiai egységnek a szervezeti egység a záloga, a szervezeti egység teszi lehetővé a cselekvés egységét. A demokratikus centralizmus mint alapvető szervezeti elv, a párt egységének szervezeti biztosítéka.

Az egység és összeforrottság azonban egyáltalán nem zárja ki a vitákat. Éppen ellenkezőleg, a demokratikus szellemben folytatott vita, polémia az egység és összeforrottság megvalósításának feltétele és nélkülözhetetlen módszere. A demokratikus centralizmus a legcsekélyebb mértékben sem korlátozza a gondolat szabadságát, sőt megköveteli és szavatolja minden párttag részvételi és határozati jogát a párt ügyeiben; mindenkinek joga van, hogy saját pártszervezetében kifejtse véleményét és javaslatait a forradalmat érintő bármely kérdésről. A párttagok demokratikus jogainak csorbítatlan gyakorlása, szellemi képességeik és alkotókészségük legteljesebb kibontakoztatása a párt életképességének egyik legfontosabb biztosítéka. A tekintélyi magatartás, az önkényeskedés, a gyámkodás, az eszmék elfojtása csakúgy mint az elvi kérdések feláldozásával létrehozott egység – teljességgel idegenek a proletariátus pártjától.

Mindamellett a demokráciát központi irányítás alá kell vonni; a legteljesebb demokráciát kell párosítani a legszigorúbb centralizmussal; e két oldal, amelynek mindegyike feltételezi a másikat, adják a demokratikus centralizmus lényegét; ennek fő elvei a következők: a kisebbség aláveti magát a többségnek, az alsóbb pártszerv a felsőbb pártszervnek, az egyén a szervezetnek, az egész párt az országos kongresszusnak és a kongresszus által megválasztott Központi Bizottságnak, amely két

kongresszus között a párt legfelsőbb szerve; ezeknek az elveknek a megsértése aláássa a párt fegyelmét, rombolja egységét.

A kritika és az önkritika a párt fejlődésének és előrehaladásának törvénye, valamint fontos módszer az egység és összeforrottság megerősítésére.

A szocializmus építésének folyamatában szüntelen harcban áll az új és a régi, a haladó és a maradi. Van olyan elvtárs, aki a megváltozott helyzetet és az új feladatokat gyorsan megérti, a másik lassabban fogja fel a problémákat és a helyzet alakulásával összefüggő feladatokat. Ezenkívül, különféle bonyolult körülmények miatt sok párttag még mindig a nem proletár ideológia befolyása alatt van. Az új és a régi, a haladó és a maradi, a proletár és a nem proletár ideológiák között tehát a pártban elkerülhetetlenül állandó harc van. A kritika és az önkritika, összhangban a káderek és párttagok ismereteinek gyarapításával, célravezető módszer ezeknek az ellentmondásoknak a megoldására, mind szilárdabb egység megteremtésére a párton belül, kádereinek és tagjainak nevelésére, fejlődésük elősegítésére, hibáik megszüntetésére és állandó előrehaladásuk biztosítására.

A pártegység és összeforrottság hagyományainak megőrzése és kibontakoztatása érdekében szüntelenül erősíteni kell a káderek, párttagok közötti elvtársi szeretetet. A kommunisták összetartozásának jellemző vonásai az őszinte és nyílt magatartás, a kölcsönös szeretet és tisztelet, a szerénység, a kölcsönös figyelmesség és megértés, valamint a feladatok és a közös előrehaladás megvalósításának érdekében szívből nyújtott kölcsönös segítség. De az új, szocialista ember sem nélkülözheti ezeket a tulajdonságokat. Ott, ahol e vonások erőteljesen kialakultak, nincs többé helye a kicsinyes számításnak, a nagyravágyásból fakadó versengésnek, a féltékenységnek, az önteltségnek, a múltban szerzett érdemekre való hivatkozásnak, annak a magatartásnak, amely magának követeli az érdemeket és másra hárítja a hibákat stb.... Gyakran éppen ezek a hibák és nem a munkával kapcsolatos komoly nézeteltérések okozzák, hogy helyenként a pártban egyenetlenségek vannak.

Hogy növeljük a párt harci erejét, meg kell javítani és erősíteni ideológiai munkáját.

Most az a legfontosabb feladat, hogy a párt minden káderének és tagjának tegyük lehetővé kongresszusunk határozatainak alapos megértését, nagymértékben növeljük politikai színvonalukat és tevékenységüket emeljük magasabb fokú tudatosságra. Ennek érdekében meg kell javí-

tani a pártoktatás formáit és módszereit, valamint a gyűlések és a politikai tevékenység rendjét; meg kell javítani az információs rendszer szervezetét az aktuális eseményekről és politikai problémákról; időszakosan rövid időtartamú tanfolyamokat kell indítani a párt kádereinek és tagjainak a párt irányvonaláról és irányelveiről.

Az ideológiai munka különösen fontos feladata napjainkban, hogy megerősítsük a marxizmus–leninizmus elméletének oktatását és a párt irányvonalának, politikájának ismertetését, párhuzamosan a kulturális, tudományos, technikai és szakmai színvonal emelésével.

A lehető legalaposabban meg kell javítani az elmélet oktatását, hogy növeljük hatékonyságát; lényeges feladat, hogy eredményesebben alkalmazzuk az elmélet és a gyakorlat közötti kapcsolat fontos elvét; a tanfolyamok jellegét tudományossá és harcossá kell tenni; a hallgatókban ki kell fejleszteni a tudományos, önálló és alkotó gondolkodásmódot. Egészen különleges figyelmet kell szentelni annak, hogy lelkiismeretes és módszeres munkával kineveljük a marxista–leninista oktatók magas színvonalú seregét. Meg kell javítanunk az oktatás módszereit, megszilárdítani a függetlenített pártiskolák rendszerét és kiszélesíteni a munka mellett tanuló káderek iskoláit. Meg kell erősíteni az elméleti és politikai pártoktatás anyagi bázisát, és biztosítani kell a munkához szükséges eszközöket.

Fontos feladata a párt ideológiai tevékenységének a kutatómunka ösztönzése, hogy az elmélet segítségével még jobban megvilágítsuk a vietnami forradalom kulcsproblémáit. E téren pártunk értékes sikereket ért el. Mégis el kell ismerni, hogy pártunk elméleti munkája elmaradt az országban és a világon végbemenő tényleges változások mögött. A vietnami forradalom által felhalmozott gazdag tapasztalatok a legnagyobb erőkifejtést kívánják meg az elmélyült elméleti általánosítás érdekében. A mostani forradalmi folyamat, a szocializmus építésének gyakorlata az egész országban és a párt általános irányvonala az új szakaszban különösképpen felveti a problémák egész sorát, amelyeket konkrétan és kielégítően, elvi alapon kell megmagyarázni. E feladat jelentékeny szellemi erőfeszítést kíván meg egész pártunktól és különlegesen nagy munkát az elméleti és ideológiai feladatok megoldásával megbízott párt- és állami szervektől.

A marxista–leninista elméleti kutatómunkával egyidejűleg kell ösztönözni más társadalomtudományok tanulmányozását és pártunk történetének tanulmányozását, valamint kidolgozását. Az elméleti és tár-

sadalomtudományi kérdések tanulmányozására olyan, jó politikai képességgel rendelkező káderekt kell kiválasztani, akik bebizonyították feltétlen hűségüket a párt ügye iránt, tudományos színvonaluk magas, elsajátították a marxista–leninista módszereket és ismerik a társadalomtudományok legújabb eredményeit; azt várjuk ezektől a káderektől, hogy eredményesen szolgálják a párt kutatómunkáját, amely a forradalmi elmélet és a modern társadalom fejlődése összetett problémáinak megvilágítására irányul.

A párt egész ideológiai munkáját a következőknek kell jellemeznie: elmélyült oktatómunkát kell végeznünk a szocialista és a kommunista ideológiáról, a párt forradalmi és tudományos jellegéről, önálló és alkotó szelleméről; előzzük meg és bíráljuk meg idejében a nem proletár ideológia minden megnyilvánulását a párt kádereinél és tagjainál, akár a párt nézeteivel és irányvonalával ellentétes felfogásban és tettekben mutatkoznak meg, akár társadalmi kapcsolataikban, így a tömegekhez fűződő viszonyukban, akár pedig erkölcsi magatartásukban és mindennapi életükben. Határozottan meg kell küzdenünk a kispolgári ideológiával, amelynek legelterjedtebb megnyilvánulása a politikában a jobboldali vagy „baloldali", de inkább jobboldali elhajlás, az ideológiában az individualizmus minden fajtája, a gondolkodásmódban pedig a szubjektivizmus és a különböző problémák egyoldalú megközelítése. Határozottan harcolni kell a pártban a burzsoá ideológia befolyása és a feudális ideológia csökevényei ellen.

A forradalom új szakasza megköveteli, hogy a párt valamennyi kádere és tagja fokozza offenzív forradalmi elszántságát, felelősségérzetét, szervezettségét és fegyelmét a párt által kitűzött feladatok végrehajtásában; harcoljon a konzervativizmus és az erőfeszítések lanyhulása ellen, a felelőtlenség és fegyelmezetlenség ellen; bizonyítsa be szorgalmát, takarékosságát, feddhetetlenségét, őszinteségét, a közösség ügyei iránti feltétlen odaadását és teljes önzetlenségét; megkettőzött akarattal, szívvel-lélekkel szolgálja a népet, tartsa tiszteletben és védelmezze a köz javait, küzdje le azt a törekvést, hogy egyesek kiváltságokat követelnek maguknak és eltulajdonítják a szocialista javakat; erősítse őszinteségét, nyíltságát, az igazság védelmét, az egység szellemét, harcoljon a megosztás, a frakciózás, a helyi elfogultság és szűklátókörűség ellen. A párt kádere és tagja a nagyipari munkának megfelelő munkastílust alakítson ki: jellemezze őt gyors és gondos munka, a problémák konkrét vizsgálata, gyakorlati, tudományos és realista érzék; munkastílusa legyen összhangban a demok-

ratikus centralizmussal, szálljon szembe a bürokráciával, a tekintélyi vezetéssel, az önkényeskedéssel, és ugyanakkor állítsa előtérbe az egyéni felelősséget. Növelje tanulási kedvét, fáradhatatlanul tegyen szert új ismeretekre, küzdjön a restség ellen a gondolkodásban és a tanulásban.

Emlékezzünk Ho Si Minh elnök tanítására és hajtsuk végre minden erőnkkel: „Meg kell őriznünk a párt tökéletes tisztaságát és méltónak kell bizonyulnunk az elhivatottságra, mint a nép vezetője és valóban hű szolgája."

Pártunk olyan időpontban tartja IV. kongresszusát, amikor az ország nemzetünk történelmének egy egészen új szakaszába lépett. Vietnam véglegesen független és egységes, szocialista ország lett, amely a jólét és a kultúra mind magasabb csúcsait kívánja meghódítani, s fontos tényezője a béke, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a társadalmi haladás ügyének Délkelet-Ázsiában és a világban.

A kongresszus hosszú történelmi időszakra meghatározza majd a szocialista forradalom országunkra érvényes irányvonalát és dönteni fog a második ötéves terv feladatainak fő irányairól, amely megnyitja a háború utáni gazdasági-kulturális fejlődés következő szakaszát. Megválasztja az új Központi Bizottságot és elfogadja a (módosított) szervezeti szabályzatot.

Országunk szocialista forradalmi irányvonalának sarkalatos kérdése, hogy szilárdan ragaszkodjunk a proletárdiktatúrához, érvényesítsük a dolgozó nép kollektív tulajdonosi jogát, egyidejűleg hajtsuk végre a három forradalmat, valósítsuk meg az iparosítást, építsük fel a szocialista kollektív tulajdonosi rendet, alapozzuk meg a szocialista nagyüzemi termelést, az új kultúrát és alakítsuk ki az új, szocialista embert azért, hogy tökéletesíthessük rendszerünket politikai, gazdasági, művelődési és társadalmi téren egyaránt.

Ez az út a társadalom mélyreható forradalmi változásainak útja, az elnyomás és kizsákmányolás felszámolásának, a népi és nemzeti egység megbonthatatlan erővé szilárdításának útja. Ugyanakkor szocialista államunk megerősítésének útja is, hogy teljességgel ki tudja fejezni a nép kollektív tulajdonosi jogát, hogy az államigazgatás és a nép valóban eggyé forrjanak és azonosuljanak, vagyis a nép az államszervezet felhasználása révén gyakorolhassa kollektív tulajdonosi jogát, s megfordítva, az államgépezet a néptől kapott megbízatásának megfelelően megelőzze és határozottan leküzdje a bürokratizmust.

A népnek mint kollektív tulajdonosnak az erejére támaszkodva, felhasználjuk és újjászervezzük a társadalmi munkaerőt, országunk lehetőségeinek jó kiaknázására, a szegénység és az elmaradottság megszüntetésére és a boldog, megelégedett új élet fokozatos felépítésére újjászervezzük a termelést. A második ötéves terv során nagyon nagy erőfeszítéseket kell tennünk a háború következményeinek felszámolása, a nép létfeltételeinek további javítása, a szocializmus anyagi-műszaki bázisának kiépítése és a káderek tökéletesítése, alakítása érdekében.

Hogy mindezt elérje, a pártnak növelnie kell harci erejét és vezetésének hatékonyságát. Életében Ho Si Minh elnök nagy figyelmet szentelt a párt építésére és megszilárdítására, tagjai nevelésére és edzésére. Utolsó intelmeiben, melyeket hozzánk intézett, mielőtt elhagyott bennünket, mindenekelőtt a pártról szólt. Hogy örökre méltóak lehessünk hozzá és megoldhassuk az új szakasz nehéz feladatait, a párt valamennyi káderének és tagjának fejlesztenie kell forradalmi erkölcsiségét és munkakészségét, élenjáró harcosokként szívvel-lélekkel, a párt és a nép szolgálatára kell lennie. Az egész párt szoros egységben tömörüljön a Központi Bizottság köré; a pártegység megvalósításával érjük el a nép egységét, a hadsereg és a lakosság egységét, az ország különböző testvéri nemzetiségei közötti egységet; küzdjünk fáradhatatlanul azért, hogy pártunk eszményét hőn szeretett valóságává változtassuk.

A kommunizmus pártunk legfőbb célja. A kommunizmus az emberiség tavasza, ez lesz holnap nemzeti történelmünk legszebb társadalma. Azért, hogy a párt elnevezése szorosabb összhangban legyen a párt harci célkitűzésével, világosan felmutassa jellegét és így növelje tagjai öntudatát, figyelembe véve továbbá számos elvtárs és különböző pártszervezetek kifejezett óhaját, a Központi Bizottság javasolja a kongresszusnak: legyen a párt neve ezután Vietnami Kommunista Párt, e dicső elnevezés kifejezi nemes eszményét. Majdnem fél évszázadon át vezette népünket a párt abban a harcban, melyet azért vívott, hogy visszahódítsa szép földünket az agresszoroktól. Ma már hazánk, síkságai, hegységei, erdői, vizei – mind végleg a nép kezében vannak. E történelmi kongresszusi napokban mindannyian, kommunisták és a Vietnami Szocialista Köztársaság polgárai, tudatában vagyunk annak, hogy együtt nőttünk fel dicső pártunkkal és hős hazánkkal!

Az elmúlt forradalmi korszakokban pártunkat és népünket egyetlen tömbbe fogták a harc véráztatta, rendkívül tartós kötelékei. Pártunk mélységesen érti, milyen hatalmas népünk ereje és teljes bizalommal van

iránta. Népünk nagy nép, büszkék lehetünk rá, bátor, megtörhetetlen, nem riadt vissza semmilyen áldozattól a háborúban, hogy legyőzze az ellenséget, hős, eszes, dolgos és alkotó nép, mind a szabadságért folytatott küzdelemben, mind az új élet építésében. A maga részéről a nép is jól megérti pártunkat és egész bizalmával fordul feléje. A nemzet függetlenségének és szabadságának visszaszerzéséért vívott harc hosszú útján pártunk mindenütt és mindenkor jelen volt. A harcban az első sorokban haladt, szembenézett a megpróbáltatásokkal, a néphez köti mindaz, amit az ország felszabadításáért tett. Az új szakaszban szilárd elhatározása, hogy minden erejét latba veti az ország jólétéért, a nép boldogságáért.

A párt IV. kongresszusa szélesre tárja a békés, szocialista építőmunka korszakának kapuját. Mindent megteszünk azért, hogy országunkat minden eddiginél „szebbé építsük és gyönyörű létesítményekkel lássuk el", amint azt Ho Si Minh elnök kívánta. Vietnamot modern ipari-agrár országgá alakítjuk szilárd honvédelemmel, fejlett kultúrával és tudománnyal, művelt, boldog országot és ehhez méltó nemzetközi tekintélyt teremtünk.

Jól tudjuk, utunkon nem mindig találunk majd kedvező feltételeket, sok nehézség vár még ránk, ehhez járulnak még saját hibáink és gyengeségeink. Mi azonban minden eddiginél magabiztosabban és több erővel tekintünk a jövőbe. A határozatok, melyeket kongresszusunk majd elfogad, nagy távlatokat nyitnak országunk sokoldalú fejlesztéséhez, minden egyes vietnami intelligenciája és tehetsége kibontakoztatásához.

A kommunisták és az egész vietnami nép kötelessége, érdeke és becsülete megkívánja a határozatok maradéktalan teljesítését.

Egész népünk: munkások, parasztok, katonák, fiatalok, nők, értelmiségiek, a nagy vietnami család valamennyi rétege és testvéri nemzetiségei a honvédő küzdelemben tanúsított forradalmi hősiességüket változtassák forradalmi hősiességgé a hazát építő, alkotó munka javára! A szocialista forradalom a mi ünnepünk. Egész országunk, annak minden megyéje, munkahelye alakuljon át a támadó forradalmi szellemtől áthatott hatalmas építőműhellyé!

Egész pártunk, egész népünk, egész hadseregünk, a hazáért és a szocializmusért előre!

Éljen a Vietnami Dolgozók Pártja, a vietnami forradalom valamennyi győzelmének szervezője!

Éljen a hős vietnami nép!

Éljen a dicső Vietnami Szocialista Köztársaság!

Éljen a legyőzhetetlen marxizmus–leninizmus!

A nagy Ho Si Minh elnök művünkben örökké élni fog!

Erősödjön és fejlődjön a barátság a szocialista országok népei között és a kommunisták, a társadalmi és nemzeti felszabadítás összes erőinek nemzetközi szolidaritása!

A Vietnami Kommunista Párt IV. kongresszusa. Kossuth Könyvkiadó 1977. 46–140. old.

AZ OKTÓBERI FORRADALOM ÉS VIETNAM

Beszéd a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának tiszteletére tartott ünnepi gyűlésen,

1977. november 5-én

Egyetlen világtörténelmi esemény sem volt még olyan nagy és jelentős befolyással a társadalom fejlődésére és a nemzetek sorsára, mint a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme. Ez a forradalom új korszak kezdetét jelentette, olyan korszakét, amelyben az emberiség a tőkés rabságból, a történelem utolsó rabszolgaságából, a kollektív szocialista és kommunista gazdaság rendszerére tér át, a szükségszerűség korszakából a szabadság korszakába lép. A kapitalizmus és nyomai eltörlése, a kommunista rendszer alapjainak létrehozása – ez a világtörténelem most kezdődő új korszakának a tartalma – mondotta Lenin, meghatározva az Októberi Forradalom helyét a történelemben.

A kapitalizmusból a szocializmusba való forradalmi átmenet hatvan éve, az Októberi Forradalommal kezdődött, és ebbe a folyamatba egyre több ország és nemzet kapcsolódik be. A szocializmus túllépte egyetlen ország kereteit, és szüntelenül növekvő világrendszerré vált: a nemzeti felszabadító mozgalom megfékezhetetlen áradata az imperialista gyarmati rendszer teljes összeomlásához és egész sor független nemzeti állam megszületéséhez vezetett; a tőkésországokban a demokráciáért, a szocializmusért számtalan harci formában küzdő munkásmozgalom életerősen fejlődik; az imperializmus folytonosan gyengül és az általános válság kilátástalan körülményei között napról napra jobban kicsúszik lába alól a talaj; a három forradalmi áramlat stratégiai offenzívájának erősödése és megszilárdulása révén alapvetően változnak az erőviszonyok. Ilyen fontos eredmények alakítják a világfejlődés összképét az Októberi Forradalom óta.

Az Októberi Forradalom gyökeres fordulatot jelent az egész emberiség életében azáltal, hogy a munkásosztályt a korszak középpontjába helyezte, öntudatra ébresztette a dolgozó tömegeket és az elnyomott nemze-

teket, és harcra mozgósította őket a kizsákmányoló osztályok ellen, a nemzeti függetlenségért, a szabadságért és az emberi méltóságért, azért, hogy kezükbe vehessék saját sorsukat. Vietnam, amely annak idején a feudalizmus és az imperializmus kettős elnyomása alatt sínylődött, most ezek között a nemzetek között foglal helyet. Az Októberi Forradalom visszhangja éppen akkor ért el Vietnamba, amikor a nemzeti felszabadító mozgalom politikai irányvonala válságba került, e mozgalom helyzete kilátástalannak tűnt. A marxizmus–leninizmus – korunk legforradalmibb ideológiája – segített abban, hogy a munkásmozgalmat a hagyományos hazafias mozgalommal kombinálva kijussunk ebből a válságból. Megszületett a kommunista párt. 1930–1931-ben a munkások és parasztok magasra emelték a forradalmi zászlót, és döntő fordulat következett be nemzeti felszabadulásunk történetében.

„Az ország megmentéséhez és a nemzet felszabadításához nem vezet más út, mint a proletárforradalom útja." „Csak a szocializmus és a kommunizmus szabadíthatja fel a világ elnyomott nemzeteit és dolgozóit."[1] Ho Si Minh elvtárs volt az első vietnami, aki ezt az igazságot szavakba foglalta, és ennek szellemében cselekedett. Ő maga számolt be róla, hogy 1920-ban, amikor Leninnek a „Tézisek a nemzeti kérdésről" c. művét olvasta, olyannyira meghatódott és föllelkesedett, hogy noha egymaga volt a szobában, felkiáltott, mintha népes tömeghez intézte volna szavait: „Elnyomott és nyomorult honfitársak! Íme itt van, ami nekünk kell, itt van felszabadulásunk útja!"[2] A hazafiságtól a kommunizmushoz vezető utat követte Ho Si Minh, és ez jellemzi a vietnami forradalmárok egy egész nemzedékét, a vietnami forradalom fejlődési folyamatának pedig fontos állomását jelenti.

Az a stratégiai irányvonal, amelynek célja a nemzeti felszabadító harcot a proletárforradalom és a szocializmus felé vezetni, azon a tényen alapul, hogy a Vietnami Kommunista Párt a marxizmus–leninizmus és az Októberi Forradalom segítségével megértette és helyesen oldotta meg a munkásosztály és a nemzet, a nemzeti felszabadító harc és a munkások felszabadításáért folytatott küzdelem kapcsolatának a problémáját, s megértette azt az összefüggést, ami a munkásosztály világméretű történelmi küldetése és a nemzet iránti elkötelezettsége között áll fenn.

[1] *Ho Si Minh:* Le chemin qui m'a conduit au léninisme. (Az út, amely elvezetett engem a leninizmushoz.) Écrits (Írások). Éditions en langues étrangères. Hanoi 1976. 257. old.

[2] *Ho Si Minh:* i. m. 256. old.

Marx Károly nagy műve fölfedte a gazdasági elemzés, pontosabban a tőkés termelési mód elemzése alapján az emberi társadalom fejlődéstörvényeit, és így föltárta a munkásosztály történelmi szerepét. A korszerű iparban dolgozó és az új termelési módot képviselő munkásosztály korunk élenjáró osztálya. Egyedül a munkásosztály képes más osztályokat, dolgozó rétegeket és az elnyomott nemzeteket harcra mozgósítani felszabadulásukért és a hatalom megszerzéséért.

Azt mondhatjuk, hogy napjainkban a munkásosztályra bízta a történelem a nemzet felszabadítását, függetlenségét, haladását, jólétét, a dolgozók felszabadítását és a nép boldogságát, a demokráciáért, a szabadságjogok és az emberi méltóság megőrzéséért folytatott küzdelmet, röviden mindazt, ami a népek, a nemzetek és az ember sorsát érinti. Objektív helyzetéből adódóan, és mivel olyan pártot hozott létre, amely az egyedüli tudományos forradalmi tannal, a marxizmus-leninizmussal van felvértezve, a munkásosztály arra is képes, hogy megtalálja mindezen problémák helyes és a társadalom fejlődéstörvényeinek megfelelő megoldását.

Ahhoz, hogy egy osztály átvegye a hatalmat, bármelyik is legyen az, az egész nemzetet kell képviselnie. Korunkban egyedül a munkásosztály képes erre. A burzsoázia a tőkésországokban már régóta elveszítette nemzeti kötöttségeit, és tulajdonképpen szemben áll a nemzettel; a gyarmati vagy függő országokban, mint amilyen Vietnam is volt, a burzsoázia a legjobb esetben a reformista nacionalizmus útján halad, ez az út pedig elkerülhetetlenül a neokolonializmus befolyása alá juttatja az országot.

„A haza, vagyis az adott politikai, kulturális és társadalmi környezet, a proletariátus osztályharcának legfontosabb tényezője"[3] – mondotta Lenin. Az egyes országok munkásosztálya a közös célra törekedve kapcsolatokat tart fenn egymással, és ugyanakkor szorosan kötődik saját országa dolgozóinak és az egész nemzetnek a sorsához. Mindenekelőtt a saját országukban uralkodó kapitalizmust kell megdönteniök, hogy megdönthessék a nemzetközi kapitalizmust és eleget tegyenek történelmi küldetésüknek.

Marx és Engels már *A Kommunista Párt kiáltványá*-ban megjegyezte: „Minthogy a proletariátusnak mindenekelőtt a politikai hatalmat kell meghódítania, nemzeti osztállyá kell emelkednie, önmagát nemzetté kell szerveznie, ezért maga is még nemzeti, bár semmi esetre sem burzsoá értelemben."[4] Jelenleg az orsztályharc dialektikája a következőkön ala-

[3] *Lenin* Összes Művei. 17. köt. Kossuth Könyvkiadó 1974. 176. old.
[4] *Marx–Engels* Művei. 4. köt. Kossuth Könyvkiadó 1959. 457. old.

pul: a burzsoázia azzal az ürüggyel, hogy a nemzet érdekeit védi, önző burzsoá osztályálláspontot kényszerít a népre, amely homlokegyenest ellenkezik annak érdekeivel; ezzel szemben a munkásosztály nyíltan felajánlja az országnak a maga akcióprogramját, amely a nemzet valamennyi jogos érdekét tükrözi; ezek pedig azonosak a munkásosztály nemzetközi érdekeivel.

A munkásosztály politikai irányvonalának köszönhetően, amely osztályérdekeit józanul összeköti a nemzet érdekeivel, a Vietnami Kommunista Pártot kétségtelenül elismerik mint a vietnami nemzet élcsapatát és vezetőjét. Megalapítása óta sikeresen zászlaja alá tömörítette a nép többségét, elsősorban a parasztokat; ez a zászló a szocializmust és a nemzeti függetlenséget képviselte. Ez a zászló a harc fél évszázada alatt egy pillanatra sem szűnt meg lobogni. Abban az időszakban, amikor az ország a népi demokratikus forradalom szakaszába került, két stratégiai feladatot kellett végrehajtani egyszerre: a nemzeti népi demokratikus forradalmat és a szocialista forradalmat; a mai szakaszban, az ország teljes felszabadítása után, a párt továbbra is szilárdan tartja és magasra emeli a nemzeti függetlenség és a szocializmus zászlaját.

A nemzeti függetlenség és a szocializmus ügyének összekapcsolása: ez a párt stratégiájának lényege. Ez a vietnami forradalom erejének és győzelmének forrása. Ennek a politikai irányvonalnak köszönhető, hogy a párt mozgósította a szocializmus erőit és egybekapcsolta a nemzet ezeréves hagyományával, a hazafiság erejével; a párt minden forradalmi erőt, minden társadalmi réteget, az összes vietnami hazafit, egyszóval a nemzet minden energiáját mozgósította és tömörítette a harcban.

Az a körülmény, hogy össze tudta kapcsolni a nemzeti függetlenséget és a szocializmust mint célt, különösen hatékony erőt adott a vietnami forradalomnak. Ez az irányvonal a kiindulópontja a forradalmi módszernek, mely ha kell, kemény és radikális, ha kell, rugalmas és alkalmazkodó; ezen alapulnak a rendkívül változatos formák, amelyek összekapcsolták a politikai harcot a fegyveres harccal, a forradalmi háborút a tömegek felkelésével, a három fő stratégiai területen (városok, síkság, hegyek) folytatott harci mozgalmakat, a titkos harcot a nyílttal, a legális küzdelmet az illegálissal vagy féllegálissal, a tömegharcot a parlamenti tevékenységgel, a katonai akciókat a diplomáciai küzdelemmel stb.

A vietnami nép, annak ellenére, hogy országának területe nem nagy és lakossága is kevés, le tudta győzni a két nagy imperializmust, a fran-

ciát és az amerikait, mert tekintélyes erejét mozgósítani tudta, mind az országban, mind külföldön; győzelme továbbá irányvonalának, valamint helyesen kidolgozott forradalmi módszereinek köszönhető; a győzelem lehetővé tette, hogy megkezdje a régi gyarmati rendszer lerombolásának folyamatát és a neokolonializmus törvényszerű megdöntését.

Az Amerikával szembeni ellenállás teljes és gyökeres győzelme után a vietnami forradalom a szocializmus felé vezető útra lépett, ez ma már az egész országra vonatkozik. Ma, amikor újraegyesített és minden agresszortól megszabadított hazájában él, a vietnami nép állandóan szem előtt tartja – jobban, mint valaha –, hogy a nemzeti függetlenség és a szocializmus egységet alkot. Ma a hazaszeretet annyi, mint szeretni a szocializmust, szívvel-lélekkel, minden erővel, minden képességet, tudást és tehetséget felhasználva dolgozni a vietnami szocialista haza építésén.

A függetlenség és az újraegyesítés volt az előfeltétele annak, hogy egész hazánk a szocializmus felé haladjon. Megfordítva: a szocializmus a legfőbb biztosítéka a függetlenségnek és az egységnek; korszakunkban nem beszélhetünk függetlenségről és egységről szocializmus nélkül. Csak a szocializmus segítségével, a szocializmus felé haladva oldhatjuk meg gyökeresen és véglegesen a függetlenség és az ország egyesítésének a problémáját, a vietnami nemzet évezredes létkérdését.

A nemzeti függetlenség csak akkor reális, ha a nép a maga ura. A szocializmus egyszersmind a nemzeti függetlenség kérdésének tökéletes megoldása, mert a szocializmus a népi demokrácia legmagasabbrendű formája. Korunkban nem létezik és nem is létezhet olyan igazi, széles körű, valamennyi dolgozót érintő demokrácia, amely nem szocialista demokrácia. Mert csak a szocializmus adhatja meg a demokrácia valóságos alapját, a legteljesebb, legszélesebb és legkorlátlanabb tartalmat azáltal, hogy teljesen kiküszöböli az embernek ember által való kizsákmányolását, megalapozza és szüntelenül tökéletesíti a dolgozók kollektív uralmát a társadalmi élet minden területén.

Demokrácia alatt nem egyszerűen az egyes állampolgárok külön-külön vett jogait értjük, még kevésbé a felülről engedélyezett jogokat, hanem azt, hogy a nép ténylegesen maga gyakorolja jogait a párt vezetése alatt, a társadalmi szerkezet, a politika, a gazdaság és a kultúra minden területén. A proletárdiktatúra lényegénél fogva a munkás-paraszt szövetségbe tömörülő dolgozók által gyakorolt jog arra, hogy kollektív tulajdonosok legyenek a párt vezetése alatt, az állami csatornákon keresztül, olyan állam útján, amelyet a nép alapított és működését maga

irányítja. Ez a kollektív szocialista tulajdon rendszere, olyan demokrácia, „amely milliószor demokratikusabb, mint bármely más demokrácia", a fejlődése legmagasabb fokáig kiépített demokrácia, ahogyan azt Lenin már előre sejtette: „...a legteljesebb demokrácia *minőségileg nem* az, ami a nem teljes demokrácia," ... „primitív demokrácia lesz, más, magasabbrendű alapon,"[5] ahhoz képest, ami az őskommunizmus ösztönös és naiv demokráciája volt. Ez a demokrácia egyszersmind „autentikus közösség" lesz, amely képes biztosítani minden egyén számára a szabadságot és az igazi tulajdonos jogát. Mert, amint Marx és Engels mondották: „Ez a közösség nélkül nem lehetséges. Csak a [másokkal való] közösségben [kapja meg mindegyik] egyén az eszközöket ahhoz, hogy hajlamait minden irányban kiművelje; csak a közösségben válik tehát lehetővé a személyes szabadság."[6]

A kollektív szocialista tulajdon alapjául olyan ésszerű gazdasági szerkezet szolgál, amely napról napra jobban ki tudja elégíteni a nép anyagi és kulturális szükségleteit, mert a termelés szakadatlanul, egyre magasabb technikai színvonalon fejlődik. E nélkül a gazdasági struktúra nélkül lényegében szó sem lehetne a demokráciáról vagy a kollektív tulajdon rendszeréről.

Vietnamban ez a gazdasági szerkezet – miként ezt a párt IV. országos kongresszusa meghatározta – a szocialista agráripari nagyüzemi termelés szerkezete lesz, amelynek építésére az egész nép vállalkozott. A szocialista kollektív tulajdon fölötti jogot a dolgozó nép, a munkásosztály gyakorolja, az a munkásosztály, amely egyszersmind képviseli és vezeti is a dolgozókat; a kollektív szocialista tulajdon jogainak gyakorlása csakis a munkásosztály helyzetéből képzelhető el. Ha korábban platformunk a nemzeti felszabadítást szolgálta, ma a dolgozók kollektív tulajdonjogának megvalósítására, a szocializmus eredményes építésére, a haza és a nép felvirágoztatására és jólétére irányul. A kollektív tulajdon rendszere, a munkásosztály vezetése alatt, arra a magra támaszkodik, amelyet a munkás-paraszt szövetség, és a munkások, a parasztok és a szocialista értelmiség összefogása képez. A lángoló hazafiságtól fűtött vietnami parasztság a munkásosztállyal kéz a kézben haladt több évtized óta, amióta csak a kommunista párt megszületett. A parasztság a munkásosztály segítségével szerezte meg a nemzeti függetlenséget és a föld bir-

[5] *Lenin* Összes Művei. 33. köt. Kossuth Könyvkiadó 1965. 184. old.
[6] *Marx–Engels* Művei. 3. köt. Kossuth Könyvkiadó 1960. 63. old.

toklását. A parasztok ma a munkásosztály vezetésével – ugyanazon a jogcímen, mint a munkások – az egész ország és a társadalmi élet kollektív tulajdonosává váltak. Csakis a munkások, parasztok (és a hozzájuk közel álló értelmiségiek) kollektív tulajdonjogának intézményesítése útján leszünk képesek a kisárutermelésen alapuló vietnami gazdaságot közvetlenül a korszerű agrár-ipari szerkezetű szocialista nagyüzemi termelésre átalakítani. Ugyanakkor csak a korszerű nagyüzemi termelésen alapuló agrár-ipari szerkezet teszi lehetővé az anyagi alap megteremtését a munkás-paraszt szövetség és a kollektív szocialista tulajdon rendszerének a megszilárdítására.

Ez a korszerű agrár-ipari struktúra, olyan, az ország egészét átfogó egységes szerkezet, amely magába foglalja a központi és a regionális gazdaságot. Objektív és szükségszerű követelmény, hogy a kisüzemi termelésről a nagyüzemi szocialista termelésre való közvetlen áttérést meg kell szervezni. Ezért választottuk azt a célt, hogy egyidejűleg építjük a központi gazdaságot és fejlesztjük a regionális gazdaságot. Ez lehetővé teszi, hogy egyszerre biztosítsuk a szocialista gazdaság központosított és egyesített jellegét, valamint a vidék és az alapegységek alkotó kezdeményezésének maximális kibontakozását. Ez a legjobb út annak érdekében, hogy érvényre juttassuk az ország minden potenciális erőforrását és a társadalom munkájának valamennyi forrását, hogy megvalósítsuk a társadalmi munka leghelyesebb és legésszerűbb kibontakozását mind országos, mind regionális méretben, hogy a munkamódszert a legjobban válasszuk meg az egyes munkákhoz, hogy megsokszorozzuk a foglalkozási ágakat és a mesterségek számát, hogy gyorsan növeljük a társadalmi munka termelékenységét, és napról napra jobban kielégítsük a lakosság anyagi és kulturális szükségleteit, kezdve az egész ország számára szükséges közfogyasztási cikkektől, egészen a régiónként különböző rendkívül differenciált cikkekig, a természeti erőforrások jellegének és a lakosság szokásainak megfelelően. A központosított és a regionális gazdaság egyidejű építése alapvető lépés ahhoz, hogy megvalósítsuk és kibontakoztassuk a dolgozók kollektív szocialista tulajdonjogát az egész országban egyszerre.

Vietnamnak mint hajdani gyarmati és félfeudális országnak, amely most elkötelezte magát, hogy a tőkés fejlődési szakaszt kikerülve, közvetlenül a szocializmus útjára lép, az alapoktól a legmagasabb pontig fel kell építenie a szocializmust: egyidejűleg kell megteremtenie az új termelőerőket és az új termelési viszonyokat, az új gazdasági alapot és az új fel-

építményt, olyan új életet, amely éppoly jó anyagi, mint szellemi és kulturális szempontból. A vietnami szocialista forradalom szakadatlan, globális, rendkívül mély és radikális forradalmi átalakulási folyamat. Olyan folyamat, amely szorosan összekapcsolja az átállást az építéssel, az építést az átállással oly módon, hogy az építés legyen a lényeg. Ez a proletárdiktatúra megszilárdításának a folyamata, amelynek célja a dolgozók kollektív tulajdonjogainak érvényesítése, hogy befejezzék a három forradalmat: forradalom a termelőerők terén, tudományos és technikai forradalom, ideológiai és kulturális forradalom. Ezeken keresztül majd fokozatosan kialakul a kollektív szocialista tulajdon rendszere, a szocialista nagyüzemi termelés, az új kultúra és az új, szocialista ember. Ez a három forradalom nem külön-külön vonalon, elszigetelten fut, hanem párhuzamosan, szoros összefüggésben egymással.

A három forradalom közötti összefüggéseket és kölcsönhatásokat okosan és dialektikusan felhasználva olyan tekintélyes átfogó erőt lehet létrehozni az új rendszer, az új gazdaság, az új kultúra és az új ember között, amely képes támogatni az új társadalom kialakítását egészében és minden összetevőjében, képes előmozdítani a kisüzemi termelésről a nagyüzemi termelésre való áttérést, az annyi szenvedéssel járó kapitalista szakasz átugrásával. A vietnami forradalom jellegzetessége, hogy e globális erő segítségével halad előre a nemzeti függetlenségért és a szocialista forradalomért vívott hosszú harcában éppúgy, mint a szocializmus építésében.

Csak a szocializmus teszi lehetővé a dolgozók számára, hogy valóra váltsák álmukat az elnyomás, kizsákmányolás, nyomor nélküli, civilizált és boldog életről, a biztosított jövőről. Egyedül a szocializmus adhat az országnak modern gazdaságot, élenjáró kultúrát és tudományt, tekintélyes honvédelmet, amely lehetővé teszi, hogy megőrizze függetlenségét, szabadságát, és a fellendülés útján haladjon szüntelenül előre. Csak a szocializmus és a kommunizmus fog az embernek igazi szabadságot, vitathatatlan és teljes szuverenitást adni a társadalom, a természet és saját maga felett.

A függetlenség is szorosan összefügg a boldog élettel és a nép szuverenitásával; a nemzeti függetlenség, a boldogság és a nép tulajdonjoga csak a szocializmus alapján valósítható meg. A szocializmus az egyetlen megoldás mindazokra a problémákra, amelyek társadalmunk és országunk fejlődésében felmerülnek, a szocializmus emeli a vietnami hazát korunk élenjáró nemzetei közé. A párt IV. országos kongresszusa meghatározta a politikai irányvonalat és a konkrét célokat feladatunk pontos teljesí-

tése érdekében. Ez az irányvonal és ezek a célok pontosan tükrözik a vietnami nép vágyait, érdekeit és akaratát, az egész vietnami nép arra törekszik, hogy erejét megvalósításukra összpontosítsa és bizonyosan sikerrel fog járni. A közvetlen jövőben a vietnami nép a második ötéves terv végrehajtásán fáradozik, és arra törekszik, hogy lényegében befejezze a szocializmus anyagi-technikai alapjának lerakását néhány évtizeden belül.

Hatvan év nem nagy idő egy társadalmi rendszer történetében. De még a hatvan évvel ezelőtti legoptimistább jóslatok és legmerészebb álmok is messze elmaradtak attól, amit a szocializmus ténylegesen eredményezett a Szovjetunióban és az egész világon. A párt és Lenin vezetése alatt a szovjet nép csodálatos teljesítményeket hajtott végre az Októberi Forradalom és a nagy Lenin országában. A hajdan elmaradt Oroszország hatalmas szocialista országgá vált, amelynek gazdasága, kultúrája, tudománya és technikája a világ legfejlettebb országainak színvonalán van, ahol az élet valóban boldog, a társadalmi és emberi kapcsolatok a legnemesebbek. A Szovjetunió új alkotmánya ünnepélyesen szentesítette mindazokat a nagy eredményeket, amelyeket a fejlett szocialista társadalom építésének befejezésével elértek, új korszakot nyitva a szovjet társadalomban, olyan korszakot, amelyben a Szovjetunió utat tör magának a kommunizmus felé. A szovjet nép, az Októberi Forradalommal, a második világháborúban a fasizmus felett aratott ragyogó győzelmeivel, az alkotó munka dicsőséges hőstetteivel aktívan segítette és segíti ma is a többi ország forradalmát, és ezzel jelentősen hozzájárul a népeknek a világbékéért folytatott harcához; rendkívül fontos szerepe volt és továbbra is fontos szerepe van az egész emberiség fejlődésében.

Az elmúlt három évtized alatt a többi szocialista ország – összhangban a Szovjetunióval – igen gyorsan haladt előre az új társadalom építésében. Közülük többen befejezték a szocializmus alapjainak a lerakását, és hozzáláttak a fejlett szocialista társadalom építéséhez. Nemzetgazdaságukban feltétlenül dominálnak a szocialista termelési viszonyok, melyek napról napra tökéletesednek és bebizonyítják felsőbbrendűségüket. A termelés gyors és állandó ütemben, szüntelenül fejlődik. Az új rendszer anyagi-technikai alapjai folytonosan erősödnek. A kultúra és a tudomány megállás nélkül halad új csúcsok felé. A honvédelem hatékony. A lakosság anyagi és szellemi életszínvonala szüntelenül javul.

A kommunista civilizáció napról napra határozottabb alakot ölt a földkerekség egyharmadán, és beragyogja egész földünket. Itt örökre száműze-

tett az embernek ember által való kizsákmányolása, a faji megkülönböztetés és a nemzeti elnyomás, a gazdasági válságok, a munkanélküliség, a nyomor, a babona stb. A társadalom életében nap mint nap határozottan megnyilvánul az emberi kapcsolatok teljesen új típusa: demokrácia, egyenlőség, együttműködés, kölcsönös segítségnyújtás, az elvtársiasság, a barátság és a testvériség szellemében. És mindegyik előrelépésével a társadalom új, kedvezőbb és teljesebb feltételeket teremt a személyiség szabad és általános kibontakozásához, az emberi méltóság és szuverenitás állandó gyarapodásához, a szüntelenül növekvő boldogság számára.

A világtörténelem naponta kiemeli az állandóan fejlődő és erősödő szocialista országok és az imperializmus rendszere közti kontrasztot; az utóbbiban antagonisztikus ellentmondások, elnyomás, kizsákmányolás és igazságtalanság uralkodnak, az imperializmus rendszere elaggott világ, amely elkerülhetetlenül pusztulásra van ítélve.

Összhangban a szocializmusért folytatott harc valamennyi forradalmi erejével, a szocialista rendszer napról napra erősebbnek bizonyul mint az emberi társadalom fejlődésének meghatározó tényezője. Korunk történelmi realitása is mindennap világosabban bizonyítja ezt a nagy igazságot: nemzeti függetlenség, demokrácia és szocializmus szorosan összekapcsolódnak. Az Októberi Forradalom óta nyilvánvaló ez az igazság, és folyamatosan beigazolódik a kapitalizmusból a szocializmusba való világméretű átmenet időszakában.

A szocializmus és a kommunizmus építése a szocialista országokban, a nemzeti függetlenségért folytatott harc, a munkásosztály és a dolgozók harca a tőkésországokban, ez az a három nagy áramlat, amely korunk forradalmi hullámát alkotja. Ezt a három áramlatot kell globális erővé összefogni ahhoz, hogy az imperializmus ellen minden vonatkozásban, minden síkon és minden formában harcba szálljunk, lépésről lépésre visszaszorítsuk, elemenként megdöntsük és végül teljesen legyőzzük, és megvalósíthassuk korunk nemes céljait: a békét, a nemzeti függetlenséget, a demokráciát és a szocializmust; ez a világméretű forradalmi stratégia alapja, amelyet jelentős sikerrel alkalmaztak és alkalmaznak a második világháború óta. Ez korunkban a marxizmus–leninizmus eleven megnyilvánulása, harci szellemmel teli és alkotó forradalmi tan, amely úton van afelé, hogy hatalmas, az egész világ átalakítására képes anyagi erővé változzék át.

A vietnami forradalom, amely részét képezi a világforradalomnak, és állandóan élvezi annak hatalmas és értékes támogatását és segítségét,

folyamatosan halad győzelemről győzelemre a nemzeti függetlenségért és a szocializmusért folytatott harcban. Alapítása óta és fél évszázados harcai során, a Vietnami Kommunista Párt sikerei és tapasztalatai alapján jogosan lehet büszke arra, hogy a proletár internacionalizmusból származó párt. Hűen ehhez a hagyományhoz, örökre elkötelezte magát, hogy szigorúan betartja Lenin ragyogó tanítását az internacionalizmusról: mindent megtenni, ami hatalmában áll a forradalomért a saját országában, minden eszközzel támogatva a más országokban folyó forradalmi harcot.

A nemzeti függetlenség és a szocializmus e két zászlaját együttesen felemelve, a Vietnami Kommunista Párt eltökélten teljesíti nemzeti és nemzetközi kötelezettségeit, szorosan összetart testvérpártjaival, a világ összes forradalmi és haladó erőivel, hogy sikerrel fejezzék be a Nagy Októberi Szocialista Forradalom által megkezdett hatalmas nemzetközi munkát.

Le Duan–Truong-Chinh: Révolution d'Octobre et révolution vietnamienne. Éditions en langues étrangères, Hanoi 1978. 8–31. old.

A HELYI GAZDASÁG NÉHÁNY KÉRDÉSÉRŐL

Cikk a Nhan Dan 1979. október 24-i számából

A kisüzemi termelésről a szocialista nagyüzemi termelésre történő áttérés idején három stratégiai jelentőségű feladatot kell megoldanunk, három alapvető követelménynek kell eleget tennünk: javítani a lakosság életkörülményeit, erősíteni a honvédelmet, megvédeni a hazát, létrehozni a szocializmus anyagi-műszaki bázisát.

Hogyan lehetséges érvényre juttatni a szocializmus alapvető gazdasági törvényeit a gépi nagyipar hiányában: kielégíteni – természetesen minimális szinten – a dolgozó ember étkezési, ruházkodási, lakás-, tanulási, közlekedési és más szükségleteit; megőrizni az ország függetlenségét, szabadságát és területi integritását, a tudományos-technikai forradalommal összhangban előmozdítani a gépi nagyipar, a szocialista nagyüzemi termelés kialakulását?

Ez számunkra a legáltalánosabb, legalapvetőbb és legnehezebb gazdasági kérdés.

E három stratégiai jelentőségű feladat közül egyiket sem lehet kizárni vagy ideiglenesen háttérbe szorítani, mert ezek a feladatok nem a szubjektív szándékból, hanem az életből, a rendszer jellegéből, az ország adottságaiból, sajátosságaiból, a dolgozó nép törekvéseiből, érdekeiből fakadnak.

Amikor a kérdést az élet, a gazdaság veti fel, akkor a válasz szintén az életnek, a kisüzemi termelésről a szocialista nagyüzemi termelésre áttérő gazdaság fejlődésének törvényszerűségeiben rejlik. A kérdés: feltárni és szilárdan megragadni ezeket a törvényszerűségeket, meghatározni a gazdaság fejlődésének útjait, ésszerű módszereit, összekapcsolni az egyes feladatok megoldását, fokozni a teljesítőképességet.

A párt IV. kongresszusa meghatározta ennek az irányvonalnak a főbb vonásait. Ez az irányvonal teljes mértékben forradalmi és tudományos

jegyeket visel magán. Fő tartalma: a proletárdiktatúra szilárd kézben tartása, a dolgozó nép kollektív tulajdonosi jogainak fejlesztése, a három forradalom egyidejű végrehajtása, modern ipari-mezőgazdasági jellegű gazdasági szerkezet létrehozása, a nehézipar ésszerű elsődleges fejlesztése a mezőgazdaság és a könnyűipar fejlesztése alapján, a központi és a helyi gazdaság fejlesztése, összekapcsolása az egységes népgazdaság szerkezetében, a termelőerők fejlesztésének összekapcsolása a termelési viszonyok tökéletesítésével, a gazdaság és a honvédelem közötti kapcsolat, az országon belüli és a nemzetközi munkamegosztás, együttműködés kialakítása.

Általánosítva, a gazdaság fejlődése két szilárd háttérre, az ország egységes gazdasági-technikai ágazataira és a helyi gazdaságra támaszkodik.

Ez a két háttér egymástól elválaszthatatlan, szorosan kapcsolódik egymáshoz, egymást áthatja, egymásra támaszkodik fejlődése érdekében. A gazdasági-technikai ágazatok, mint a modern nagyüzemi termelés alapjai fontos szerepet játszanak a kézi munkának gépi munkával történő felváltásában, új gépek, szerszámok és anyagok előállításában, a kooperáció és a termelési együttműködés előmozdításában, a tudományos és a technikai színvonal emelésében, a munka termelékenységének növelésében, a jó minőségű és gazdaságos termékek termelésében. A gazdasági-műszaki ágazatok mielőbbi kiépítése rövid és hosszú távú stratégiai program.

A gazdasági-technikai ágazatok kialakulásának folyamata két részből áll:

1. A mezőgazdasági termelés (növénytermesztés és állattenyésztés) nagyüzemi fejlődése: a mezőgazdasági munkaerő újraelosztása a termőföld, az erdő, a tenger és a természeti kincsek maximális kihasználása érdekében; a szakágazatok bővítése az életszínvonal és az export szolgálatában; mezőgazdasági nyersanyagokat feldolgozó iparágak létrehozása.

2. A szocialista nagyüzemi termelés részére szükséges legfontosabb nehézipari ágazatok kiépítése, amelyek biztosítják a népgazdaság számára nélkülözhetetlen új technikát. E folyamat két oldala szerves kapcsolatban áll egymással, mert a nehézipar ésszerű elsődleges fejlesztésének a mezőgazdaság és a könnyűipar fejlődésének alapján kell végbemennie; a nehézipari bázisoknak szorosan kapcsolódniuk kell a mezőgazdasághoz és a könnyűiparhoz fejlődésük előmozdítása érdekében.

A központ és a helyi gazdaság is rendelkezik nehéziparral, könnyűiparral és mezőgazdasággal. Azonban a központi gazdaság elsősorban

az ipar, különösen a nehézipar és a mezőgazdaság legfontosabb bázisait öleli fel, míg a helyi gazdaság főleg mezőgazdaságból, fogyasztási cikkeket termelő iparból áll, kiaknázva a helyben található munkaerőt és természeti kincseket.

A központi gazdaság nagyarányú fejlesztésével, a gazdasági-technikai ágazatok gyors kialakulásával, a helyi gazdaság jobb fejlődési lehetőségekkel rendelkezik. A helyi gazdaság fejlődése biztosítja a lakosság növekvő jólétét, és hozzájárul a központi gazdaság erősítéséhez.

Ezek a gazdasági folyamatok a gazdasági törvényekkel összhangban álló objektív szükségszerűségek, egyben a szocialista kollektív tulajdonosi rendszer reális lehetőségei is. Ez a rendszer hamarabb teszi lehetővé az alapvető gazdasági bázisok építéséhez szükséges nagymérvű erőösszpontosítást, bővíti a demokratizmust, fejleszti a vidékek alkotóerejét.

A helyi gazdaság szerepe

A szocialista nagyüzemi termelésre történő áttérés átmeneti szakaszának gazdasági szerkezetében a helyi gazdaság stratégiai szerepe a következő:

1. A helyi gazdaság gyors fejlődése lehetővé teszi a munkaerő, a termőföld, az erdő, a tenger erőforrásainak maximális mértékű kihasználását, az ágazatok, a szakmák bővítését, mert az egyes körzetek munkaerejének és természeti kincseinek kihasználása kapcsolódik az adott körzetre vonatkozó népgazdasági terv-előirányzatokhoz. A mezőgazdaságból és a könnyűiparból kiindulva, a nehéziparnak a mezőgazdaság és a könnyűipar alapján történő ésszerű elsődleges fejlesztését figyelembe véve, szükségszerűen el kell fogadni, hogy a vidék meghatározó tényező a termelés szervezésében, a munkaerő elosztásában, a természeti kincsek feltárásában, a munka termelékenységének gyors növelésében. A termőföld, az erdő, a tenger és a természet többi erőforrásának védelmével és ésszerű kihasználásával a helyi gazdaság hozzájárul az egyes vidékek természeti adottságainak feltárásához, átalakításához és gazdagításához.

A tőkés nagyüzemi termelés csak akkor alakulhatott ki, amikor a felhalmozódott hatalmas pénzösszegek tőkévé váltak és a vásárolt termelőeszközök, a munkaerő a termelés során többletterméket állított elő a tőkés számára. Ezek a pénzösszegek a szabadversenyben a kereskedelem, a parasztság vagyonának eltulajdonítása, a gyarmatok kifosztása, annexiók révén halmozódtak fel, ahogy Marx helyesen megfogalmazta, a kapitalizmus „vérben és szennyben" született.

Sok országban, ahol lezajlott a kapitalizmus fejlődése, a történelem hátrahagyta a gépi nagyipart, a szocializmus felé történő haladás „anyagi alapját", alapvető támaszát. Országunk viszont, ahol a kisüzemi termelés az általános és az anyagi-műszaki bázis elégtelen, a termelés fejlesztésével és a lakosság életkörülményeinek biztosítása révén kíván a szocialista nagyüzemi termelés irányába haladni, miközben a kollektív munkán kívül más alapvető támasszal nem rendelkezik. Ez a munkaerő legértékesebb tőkénk, s jelenleg egyben a legnagyobb termelőerőt is jelenti. Ezért már kezdetben át kell szervezni és újraelosztani a rendelkezésre álló munkaerőt, hogy új termelőerőt képezzen, és magas munkatermelékenységet érjen el a természeti kincsek kiaknázása, az ágazatok bővítése során. Minden eszközzel mielőbb össze kell kötni és maximálisan ki kell használni az adott nagyságú munkaerőt és termőföldet, erdőt, tengert, gyors ütemben bővíteni kell a meglévő ágazatokat. Ez a kulcsa az új gazdasági erők felszabadításának, a társadalmi termelés kezdeti nehézségei legyőzésének, a termelés és fogyasztás, a fogyasztás és felhalmozás új egyensúlya kialakításának.

Olyan feltételek között, amikor a nagyipar még kevéssé fejlett, a munkaerő és a termőföld, az erdő, a tenger, a természeti kincsek ésszerű összekapcsolásának bázisát a vidék képezi. Ezért a helyi gazdaság a munkaerő és a természeti kincsek kihasználásának, a kisüzemi termelésről a szocialista nagyüzemi termelésre történő fokozatos átmenetnek legfontosabb hátterévé válik. A szocialista kollektív tulajdonos nemcsak az új termelési viszonyokat szimbolizálja, hanem egyben nagyon fontos termelőerő is, különösen a kis- és kézműipari technika körülményei között. Dinh Cong gyakorlata és más élenjáró példák alapján megállapítható: zömében kézi munkával, a kollektív tulajdonosi viszonyok lehetőségeit kihasználva, jó szervezéssel, a munkaerő újraelosztásával és néhány szükséges beruházással, a helyi gazdaság fejlesztésével belterjes növénytermesztést lehet megvalósítani, fejleszteni lehet az állattenyésztést, bővíteni lehet a szakipari ágazatokat, javítani lehet a lakosság életkörülményeit, új anyagi-műszaki bázisok hozhatók létre, s kezdetét veszi a szocialista kollektív tulajdonosi rendszer kialakulása.

2. A helyi gazdaság szintjén az ipar és a mezőgazdaság már kezdetben, összekapcsolódva, mezőgazdasági-ipari (járás), vagy ipari-mezőgazdasági (megye) jellegű gazdasági szerkezetet alkot. A helyi gazdaság fejlesztésével meg lehet szüntetni az ipar és a mezőgazdaság, a város és a falu közötti szakadékot.

Mindenekelőtt, ha nem fejlődik a mezőgazdaság, nem növekszik az élelmiszerek, mezőgazdasági nyersanyagok termelése, az ipar sem fejlődhet. Ugyanakkor, ha az ipar nem fejt ki húzóerőt, a mezőgazdaságban nem alakul ki a modern nagyüzemi termelés. A fejlett országok tapasztalatai szerint több száz ágazatnak kell szolgálnia a mezőgazdaságot; a mezőgazdaság részére termelő ipari ágazatokban foglalkoztatottak létszáma lényegesen meghaladja a közvetlenül a mezőgazdaságban dolgozók létszámát.

Országunkban az ipar és a mezőgazdaság összekapcsolását tűztük ki célul annak érdekében, hogy már a gazdaságépítés kezdetén egyetlen rendszert alkossanak. E terv megvalósítása érdekében országunk és a testvéri országok tapasztalataiból, a gazdaságépítés, a tudomány és a technika legújabb nemzetközi eredményeiből, az ipar és a mezőgazdaság kollektív tulajdonosi rendszeréből és országunk konkrét lehetőségeiből indulunk ki. Az ipar és a mezőgazdaság összekapcsolásával belterjes gazdálkodást lehet megvalósítani, bővíteni lehet a művelhető földterület nagyságát, alkalmazni lehet a tudomány és az élenjáró technika vívmányait, növelni lehet a mezőgazdasági munka termelékenységét, egyensúlyt lehet teremteni a növénytermesztés és az állattenyésztés között, bővíteni lehet a termelő ágazatokat. A mezőgazdaság összekapcsolásával az ipar munkaerő-, élelmiszer- és nyersanyagbázishoz jut, kialakul a piac, megteremtődnek a felhalmozás feltételei, mivel a mezőgazdaság fejlődésével lehetővé válik az ipar további bővítése. Az ipar és a mezőgazdaság összekapcsolása a népgazdaság, de közvetlenül a megye, a helyi gazdaság és a járás szintjén valósul meg.

3. A helyi gazdaság előmozdítja a szocialista nagyüzemi termelés gazdasági szerkezetének kialakulását. A helyi gazdaság fejlődésével növekszik a felhalmozás lehetősége, fokozódik a koncentráció, javulnak a központ részére szükséges helyi hozzájárulás feltételei. A helyi gazdaság dinamikus fejlődése gyors ütemben bővíti az egyes körzetek termelését, biztosítja a lakosság ellátását, és a központ egyre jelentősebb erőket fordíthat a népgazdaság számára szükséges anyagi-műszaki bázis létrehozására. Ez az irányvonal összhangban áll a kisüzemi termelésről a szocialista nagyüzemi termelésre történő áttérés fejlődési folyamatával, amely objektív módon zajlik az egyes vidékeken és az egész országban. A termelőerők fejlődésével az egyes vidékek, valamint a népgazdaság nagymértékben megerősödnek. Ez a fejlődési folyamat teljes mértékben különbözik a kisüzemi termelésről a tőkés nagyüzemi termelésre történő áttérés folyamatától, mert a tőkés fejlődés mindenekelőtt az egyes körzetekben

ment végbe, s azt követően jött létre az egész országot átfogó nemzeti piac, a „szabad verseny" hosszú történelmi szakaszon ment keresztül, míg eljutott a monopolista jellegű koncentrációig.

A népgazdaság súlypontjában a helyi gazdaság a felhalmozáson és a koncentráción keresztül segítséget nyújt a termelési egységek fejlődéséhez, és előmozdítja a gazdasági-technikai ágazatok kialakulását. Ily módon a helyi gazdaság fejlődése kedvező feltételt teremt a szocialista nagyüzemi termelés kibontakoztatásához az egész népgazdaságban.

4. A meglévő munkaerőre, természeti kincsekre, a gazdaság ágazataira támaszkodva, a helyi gazdaság fontos exportforrást jelent, különösen a jelenlegi helyzetben, amikor fő exportforrásunk a feldolgozott mezőgazdasági termékek és fogyasztási cikkek. A kormánynak megfelelő határozatokat kell hozni, ösztönözni és utasítania kell a vidékeket az exporttermékek termelésére, össze kell kapcsolnia az országon belüli munkamegosztást a nemzetközi munkamegosztással és együttműködéssel, és be kell kapcsolódnia a nemzetközi árucserébe a helyi gazdaság közvetlen fejlesztése, az ország iparosításának előmozdítása érdekében.

Ezt a feladatot következetesen megvalósítva új lehetőségek tárulnak fel a vidékek gazdasági tevékenysége előtt. A vidékeknek elemezniük kell importlehetőségeiket; maximálisan ki kell használniuk termelési kapacitásaikat, és javítaniuk kell termékeik minőségét. Meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a vidékek kapcsolatba kerüljenek a nemzetközi piaccal, más országok gazdaságával, technikájával.

Abban a korszakban, amelyben a kapitalista fejlődést kihagyva, a kisüzemi termelés közvetlenül a szocialista nagyüzemi termelés felé halad, a szocializmus világrendszerré, nemzetközi közösséggé vált, hatalmas méretű modern iparral, élenjáró tudománnyal, fejlett technikával rendelkezik, a termelőerők méretei meghaladják egy ország kereteit, az országok között számtalan gazdasági, tudományos, műszaki kapcsolat létesült, kialakult a szocialista és a tőkés, valamint a regionális piacokból álló világpiac.

Ezek a kedvező objektív lehetőségek, amelyek nélkül a kisüzemi termelés nem haladhat közvetlenül a szocializmus felé. Ezért, mindenekelőtt a Szovjetunióval és a KGST-vel történő nemzetközi gazdasági kapcsolatok szélesítése a gazdaságfejlesztés irányvonalának és stratégiájának alkotó részét, rendkívül fontos támaszát képezi országunk gazdaságának modernizálásában. Országunk munkaerejének és természeti kincseinek egy részével részt veszünk a szocialista országok közösségének munka-

megosztásában és gazdasági együttműködésében, bővítjük kapcsolatainkat és áruforgalmunkat a világpiaccal. Az export- és importtevékenység minden egyes gazdaság stratégiai kérdése, amely különös fontossággal bír gazdaságunk fejlesztése számára.

Több millió dolgozó munkájának, több tízezer hektár földterületnek és az ásványi kincsek egy részének exportcélokra történő felhasználása érdekében megfelelő intézkedéseket kell foganatosítani a tervezés, a szervezés, a gazdaságpolitika területén, különösen a helyi gazdaságok exporttermelésének előmozdítása érdekében.

5. A központ, a vidékek, a gazdasági ágazatok, a hivatalos szervek közösen felelősek a lakosság anyagi és kulturális helyzetének javításáért. Minden egyes körzetben a termelés fejlesztésével párhuzamosan nagy figyelmet kell fordítani a specializációra, az együttműködés bővítésére, a tudományos-műszaki színvonal emelésére, a termelékenység fokozására, a minőség javítására, a hatékonyság növelésére. A központ az anyagi javak elosztását közvetlenül a vidéken keresztül valósítja meg. Ily módon követni lehet a lakosság különböző rétegeinek fogyasztási igényeit, ki lehet elégíteni a társadalom, az egyes családok, emberek szükségleteit. A helyi gazdaság a népgazdaságnak, az ország egységes ipari-mezőgazdasági jellegű gazdasági szerkezetének része, egyben a központ alapegysége, a termelés és az elosztás szoros kapcsolatának színtere: alkotó módon fejezi ki a gazdasági tevékenységek céljait társadalmunkban.

Minden egyes vidék, termelési egység szintjén olyan elosztási viszonyokat valósíthatunk meg, amelyek a kollektív tulajdonosi rendszer sajátosságai, a nép érdekeit szolgálják, összekötik az egyest az általánossal, az egyént a közösséggel: amelyekre nemcsak az érték szerinti, hanem alapvetően a használati érték szerinti elosztás a jellemző; amelyek nemcsak a fizetéseket vagy az egyéni jövedelmeket veszik számításba, hanem figyelmet fordítanak a közösség és a társadalom érdekeire is. Ez az elosztás ösztönző hatást gyakorol a termelésre, anyagi és szellemi mozgatóerővé válik.

6. A történelem általános törvényei szerint, miután a termelőerők magas fejlettségi szintet értek el, létrejön a szocializmus, hogy feloldja a termelés társadalmi, valamint a tulajdon- és elosztási viszonyok magánjellege közötti ellentmondást. Országunk olyan körülmények között halad a szocializmus felé és hozza létre a szocialista termelési viszonyokat, amikor a termelőerők fejlettségi szintje még alacsony. Ezért már kezdet-

től fogva össze kell kapcsolni az új termelési viszonyok kialakítását a termelőerők fejlődésével. A termelési viszonyok tökéletesítése nem öncélú, hanem a termelőerők fejlődése érdekében történik. Ezért megfelelő formákat és utakat kell keresni, olyan átalakítási formákat kell alkalmazni, amelyek előmozdítják a termelést, és nem váltanak ki negatív hatást.

A termelési viszonyok átalakítása és a termelés átszervezése során a céloknak megfelelő formákat kell alkalmazni. A mezőgazdaságban ésszerűen kell kialakítani a szövetkezetek jellegét, nagyságát, a szövetkezetek és a járások kapcsolatait, valamint a járások méreteiben kell átszervezni a mezőgazdasági termelést. A kollektív termelés mint fő termelési forma mellett lehetővé kell tenni a családi gazdaság helyes irányban történő fejlődését a szabad munkaerő felhasználása, a társadalmi javak termelésének növelése érdekében. Az iparban az állami üzemek és az államitőkés vegyes vállalatok mellett fejleszteni kell a szövetkezeteket és termelési csoportokat, és fel kell használni a kézműiparosokat és a magántermelőket is, össze kell kapcsolni a nagy, a közepes és a kis termelési egységeket, a népgazdaság szektorait egy ésszerű termelési rendszerszervezet kialakítása érdekében. Ezzel a módszerrel lehetővé válik a munka szerinti szakosodás, és a termelés minőségileg magasabb szintre emelkedik.

Az új termelési viszonyok erősítése és tökéletesítése érdekében nemcsak erősíteni kell a tulajdonviszonyok, javítani a gazdasági és az elosztási viszonyok rendszerét, hanem egyben törekedni kell az anyagi-műszaki bázis építésére, a termelés előmozdítására, a dolgozók anyagi javainak és jövedelmének növelésére is. És viszont: ha fejleszteni akarjuk a termelőerőket, nemcsak bővíteni kell az alapokat, nemcsak fejlett tudományt, technikát kell alkalmazni, hanem javítani kell az irányítás és az elosztás rendszerét a dolgozók ösztönzése, a helyes munkaerőgazdálkodás, gép-, anyag-, tőkekihasználás érdekében, hogy a termelési egységek a legkisebb költséggel minél több terméket állítsanak elő.

A népgazdaság szintjén minden ágazatban, minden vidéken és minden termelési egységnél szoros kapcsolatot kell teremteni a termelőerők és termelési viszonyok között. A helyi gazdaság rendelkezzen a termelőerők és a termelési viszonyok alapvető tényezőivel (termelés, elosztás, forgalom, fogyasztás szervezete). A helyi gazdaságban a termelési viszonyok és a termelőerők az ok-okozat elve alapján közvetlenül szorosan egymásba fonódnak. Biztosítva a szocialista gazdaság vezető szerepét, fejlesztve a többi szektor gazdasági-technikai lehetőségeit és irányítási rend-

szerét, az állami, a szövetkezeti és a magánszektor ésszerű munkamegosztás szerint kapcsolódik egymáshoz.

Ily módon a helyi gazdaság konkrétan kifejezi a termelési viszonyok és a termelőerők közti kapcsolatot. A helyi gazdaság fejlődésével a termelőerők erőteljesen növekednek és a termelési viszonyokat ésszerűen ki lehet alakítani, meg lehet szilárdítani.

7. A helyi gazdaság gazdasági téren kifejezi a dolgozó nép kollektív tulajdonosi jogait. A kollektív tulajdonosi jelleg érvényesülésének három szintje (országos szint, vidéki szint és a termelési egység) az alulról felfelé, a felülről lefelé ható és a helyi erők metszéspontjában, a helyi gazdaságban találkozik.

A helyi gazdaság biztosítja a társadalom, a kollektíva és a dolgozó ember érdekegységét, helyes viszonyt alakít ki az érték és a használati érték között, megfelelően összekapcsolja a tervet a piaccal. A kisüzemi termelés tőkés nagyüzemi termeléssé történő átalakulása a profit utáni hajsza eredménye. Ezzel szemben a kisüzemi termelésről a szocialista nagyüzemi termelésre történő áttérés célja a lakosság anyagi és kulturális szükségleteinek megfelelő kielégítése. Ezeket az igényeket azonban csak használati értékkel lehet kielégíteni.

Ha ezt a célt nem tartjuk szemünk előtt, nem látjuk világosan a használati érték alapvető szerepét társadalmunkban, nem ismerjük fel a lakosság szükségleteit, nem tudjuk megfelelő összetételű használati értékkel kielégíteni, és a magángazdálkodás szerinti szűklátókörű nyereségveszteség számítás a termelés korlátozásához, a gazdasági struktúra és az áruszerkezet egyenlőtlenségéhez vezet, ami ellentétes a szocializmus alapvető gazdasági törvényével.

Természetesen a szocializmus felé történő haladás átmeneti szakaszában és a szocializmus szakaszában az érték és az értéktörvény objektíve létezik, fontos szerepet játszik a gazdaság építésében és irányításában. Az értéktörvény objektív mérce, az ellenőrzés és a hatékony ösztönzés eszköze. Az értéktörvénynek a szocialista gazdaság törvényeinek rendszerében történő helyes alkalmazása pozitív hatást eredményez, kiegészíti a gazdasági alaptörvényt és a népgazdaság tervszerű fejlődésének törvényét, kapcsolódik a munka szerinti elosztás törvényéhez. Ennek szellemében a pénz, a bank, az ár, a bér a munkaerő szervezésének, a természeti kincsek kiaknázásának hatékony segédeszközei, amelyek előmozdítják a termelés fejlődését. Ha nem vesszük figyelembe az értéket, és nem fordítunk kellő figyelmet a gazdasági hatékonyságra, a dolgozók anyagi

érdekeire, ha nem rendezzük az árkérdést, a béreket, a felvásárlást, ha nem élünk helyesen az anyagi jutalmazás és büntetés eszközeivel, ha nem biztosítjuk a közös és az egyéni érdekek összhangját, ez negatív értelemben hat a dolgozók lelkesedésére, önellátatlanságot, lustaságot, felelőtlenséget eredményez. Gazdaságunkban az érték és a használati érték nem különül el egymástól, egységet alkot, és a lakosság anyagi, kulturális igényeinek kielégítését szolgálja. A helyi gazdaság, ahol a termelés közvetlen módon kapcsolódik az elosztáshoz, megfelelően kifejezi az érték és a használati érték közötti helyes viszonyról elmondottakat.

A kisüzemi termelésről a tőkés nagyüzemi termelésre történő áttérés az önfejlődés során szervezetlenül, a piac és az értéktörvény szabályozásával megy végbe. Ezzel szemben a kisüzemi termelésről a szocialista nagyüzemi termelésre történő áttérés folyamatára a felismerés, a szervezettség, a tervszerűség jellemző. Ezáltal a terv a népgazdaság szervezésének és irányításának legfőbb eszközévé válik.

Minden egyes korszakban a termelési viszonyok és a termelőerők fejlettségi színvonalának megfelelően kell meghatározni a terv tartalmát, kiterjedési körét és a tervezés módszereit. A szocialista kollektív tulajdonosi rendszer jelenlegi szakaszában szigorúan érvényre kell juttatni a háromszintű tervezés (központ, vidék, termelési egység) rendszerét. A központnak az alapvető egyensúlyi viszonyokat és mutatószámokat kell meghatároznia, hogy irányítsa a népgazdaság tervszerű fejlődését. Ez a központ központosítási joga, amit az állami irányításnak érvényesítenie kell, és az ágazatoknak, a hatóságoknak tiszteletben kell tartani. E központosítási jog alapján bővíteni kell a vidékek és a termelési egységek hatáskörét, növelni kell felelősségüket, biztosítani kell, hogy a vidékek gazdaságuk és életkörülményeik gazdáivá váljanak, a népgazdasági terv általános irányvonalának és céljának megfelelően kialakítsák a termelés és a fogyasztás egyensúlyát; biztosítani kell, hogy a termelési egységek maximálisan kihasználják kapacitásaikat, önállóan döntsenek a termelés és a gazdálkodás kérdéseiben.

A tervezés során széleskörűen fel kell használni az áru-pénz viszonyokat, naturális és értéktervet kell kidolgozni, amelyben a naturális terv képezi a fő részt. Megfelelően kell alkalmazni a terv és a piac eszközeit mint az irányítás alkotórészeit a gazdaság egységének és szilárdságának fenntartása, a termelés és a társadalmi élet sokszínűségének, életszerűségének, dinamizmusának biztosítása érdekében.

A konzervativizmus, a bürokratizmus, a tervezés és a gazdaságirányítás sablonossá válása, minden gazdasági tevékenység tervben történő rögzítése, a társadalom önszabályozásának a piaci tevékenységen keresztül történő megfelelő mértékű felhasználásának negligálása elválaszt bennünket országunk jelenlegi gazdasági realitásaitól, leszűkíti a termelés lehetőségeit, korlátozza a tömegek alkotó kezdeményezését, további nehézségeket okoz a lakosság mindennapi szükségleteinek kielégítésében.

Látni kell, hogy a szocialista kollektív tulajdonosi rendszer nem utasítja el az áru-pénz és piaci viszonyokat, hanem új tartalommal tölti meg a lakosság igényeinek megfelelő kielégítése érdekében. Nem tesszük lehetővé azonban azt, hogy a piac szabályozza a termelést, mint a kapitalizmusban, hanem a piacot kell irányítani, pontosan fel kell mérni a társadalom szükségleteit, hogy kielégítésük érdekében befolyásolhassuk a termelést.

Az új típusú piaci viszonyok kialakítása az új gazdaság létrehozásának alkotórészét képezi, a szocialista nagyüzemi termelés kialakulását és fejlődését mozdítja elő.

Az egész országot átfogó piacot kell létrehozni, amely a gazdasági ágazatokhoz és a helyi gazdasághoz kapcsolódva egy egységes népgazdaság kialakulását eredményezi. Bővíteni kell a helyi piacokat, amelyek a helyi gazdaság alkotó részei, s a termelést összekapcsolják az életkörülményekkel, a központi irányvonal és gazdasági terv alapján elősegítik a vidéken belüli és a vidékek közötti munkamegosztást és együttműködést.

A szervezett, tervezett piac mellett még viszonylag hosszabb időszakon keresztül létezni fog a nem tervezett piac. A termelés vonatkozásában, az állami üzemek a népgazdasági terv teljesítésén felül saját rendelkezésre is termelnek, a földterület 5%-án működik a szövetkezeti tagok háztáji gazdasága, a falvakban a háziipar, a városokban a kézműipar árut termel, ami természetesen a forgalom szempontjából igényli a nem tervezett piac létezését. Ez a piac kiegészíti a tervezett piacot, amely orientálja a nem tervezett piac jellegét és fejlődését.

A piac irányítása és fejlesztése terén fontos és sürgető feladat az állam és a parasztság közötti kétirányú szerződések realizálása, a felvásárlás és értékesítés összekapcsolása, az állami rendelkezésű áruk, anyagok és a parasztság termékei közötti közvetlen csere megvalósítása. Határozottan harcolni kell a spekuláció ellen, büntetést kell kiszabni a piac rendjének megbontóira, az árdrágítókra, különösen Dél-Vietnamban.

A helyi gazdaság fejlesztésével jobban érvényesül a vidék kollektív tulajdonosi joga a termelés, a piac területén, létrejönnek a lakosság igényeinek kielégítéséhez szükséges feltételek, megszűnik a bizonytalanság, a szervezetlenség az életkörülmények vonatkozásában, növekszik a tömegek lelkesedése és erősödik bizalmuk.

8. A gazdaság és a honvédelem, a honvédelem és a gazdaság összekapcsolása hosszú távú stratégiai program, az ország jelenlegi helyzetében még hangsúlyosabbá válik. Ez a kapcsolat országosan, helyben és a termelési egységek szintjén jön létre.

A helyi gazdaságot erőteljesen fejleszteni kell, hogy betölthesse a honvédelem hátországának szerepét. A vidéket stabil gazdasági egységekké és egyben szilárd erődökké kell fejleszteni: a munkavédelmi kötelezettséget össze kell kötni a hadkötelesség teljesítésével és a harc szolgálatával; a gazdaság, a haza építését össze kell kapcsolni a népgazdaság és a haza védelmével.

9. A helyi gazdaság egyrészt a három forradalom eredménye, másrészt a három forradalom kiteljesedésének előmozdítója. Minden központi és helyi termelési és gazdálkodási egység egy adott körzetben helyezkedik el, a vidék, az állam és a lakosság napi kapcsolatának színhelye, ezért a vidéken zajló forradalmi tevékenység az új élet megteremtését, a társadalom, a természet és önmagunk feletti uralom megszerzését célozza. Az új rendszer, gazdaság, kultúra, az új ember mindenekelőtt konkrétan az egyes termelési egységeknél, vidéken alakul ki. A helyi gazdaság fejlesztése főleg a három forradalom előmozdítását jelenti minden vidéken, megteremti a dolgozó nép kollektív tulajdonosi jogai fejlesztésének alapjait politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi téren egyaránt.

A helyi gazdaság fejlesztésének feladatai és iránya

A szocialista nagyüzemi termelésnek anyagi-műszaki bázissal, s ennek megfelelő gépi nagyiparral kell rendelkeznie. A gépi nagyipar kiépítéséért a központ és a vidék közösen felelős. A helyi gazdaság erőteljes fejlesztésének célja a vidéki lakosság igényeinek kielégítése és a központi irányítással épülő fontos gazdasági objektumok kivitelezéséhez történő hozzájárulás.

A központi és helyi gazdaság a népgazdaság egységes szerkezetének része. Minden központi termelőegység valamely vidéki körzetben fek-

szik, ezért meghatározott gazdasági kapcsolatban áll a helyi gazdasággal. És megfordítva, a helyi gazdaság termelési egységei egyik vagy másik ágazathoz tartoznak, kapcsolódnak a központi gazdaság termelőegységeihez, s ily módon az ország egységes gazdasági-technikai ágazatának részei. A helyi gazdaság előrehaladása a népgazdaság ágazatainak fejlődését is jelenti egyben, amely fejlődés pedig pozitívan hat vissza a helyi gazdaságra. A helyi gazdaság fejlődésével jobb lehetőségeket teremt a központi gazdaság számára, és a központi gazdaság fejlődése hasonló módon elősegíti a helyi gazdaság kibontakozását.

A helyi gazdaság mint a népgazdaság alkotórésze, ésszerű munka- és hatáskörmegosztás szerint központi (minisztertanács, minisztériumok) és helyi irányítás alatt áll. A helyi gazdaság nem kezelhető úgy, hogy csak kizárólag a vidékhez, a vidék hatásköréhez tartozik. Látni kell, hogy a helyi államhatalom az, amely közvetlenül irányítja a helyi gazdaságot, nemcsak a helyi lakosság, hanem az állam helyi szervei is egyben. Ily módon nemcsak a helyi lakosság, hanem az ország népének érdekében is fejleszti, irányítja a helyi gazdaságot, kifejezi a kollektív tulajdonosi jogokat az egész országban és az egyes vidékeken.

A helyi gazdaság feladatai

1. A termőföld, a mezőgazdasági termelési eszközök zöme vidéken található; a mezőgazdasági termékek nagy részét a vidék termeli. Ezért a vidék a központ legmegfelelőbb képviselője mezőgazdasági téren, közvetlen felelősséggel tartozik a mezőgazdasági termelésért. A mezőgazdasági termelés növelése érdekében a fejlesztést össze kell kötni az átalakítással, a mezőgazdaságban szocialista nagyüzemi termelést kell megvalósítani; át kell szervezni a mezőgazdasági munkaerőt, intenzíven kell kihasználni az adott termőföldet; meg kell teremteni a növénytermelés és az állattenyésztés közötti egyensúlyt; össze kell kapcsolni a mezőgazdaságot az erdőgazdasággal és az iparral; elő kell mozdítani a belterjes gazdálkodást, az aratások számának növelése mellett bővíteni kell a művelés alatt álló földterület nagyságát.

2. A helyi gazdaság, különösen a fogyasztási cikkeket termelő ipar fejlesztése a mezőgazdasági termelést kell hogy szolgálja, biztosítva a fogyasztás és a termelés szükségleteinek kielégítését.

3. Javítani kell a szervezést az építőiparban, erőteljesen növelni kell

az építőanyagok termelését az újabb termelőkapacitások, lakóházak kulturális, oktatási, egészségügyi létesítmények, üdülők építése, továbbá a helyben épülő központi építkezésekhez történő hozzájárulás céljából.

4. Fejleszteni kell és folyamatosan karban kell tartani a helyi közlekedési hálózatot, biztosítani kell a zavarmentes áru- és személyszállítást vidéken, a vidéknek át kell vállalnia a központi szállítási feladatok egy részét.

5. Ki kell építeni a szocialista kereskedelmi hálózatot, megfelelően kell irányítani a helyi piacot a termelés és a lakosság életkörülményeinek szolgálatában, továbbá a szerződéses felvásárlás, a központ részére szükséges mezőgazdasági, tengeri és erdőgazdasági termékek biztosítása érdekében.

6. Igénybe kell venni a pénzügyi és hiteleszközöket, fel kell használni az árakat a munka szervezése, a termelés fejlesztése, a vidék export- és importtevékenységének előmozdítása céljából.

7. Jól kell megszervezni a lakosság anyagi és kulturális életkörülményeit, ki kell elégíteni a lakosság szükségleteit, ugyanakkor maradéktalanul eleget kell tenni az állam iránti kötelezettségeknek. A helyi gazdaságnak tevékenységén és konkrét eredményein keresztül világosan kifejezésre kell juttatnia a központ és a termelési egység, az állam és a nép közötti szoros kapcsolatokat, hogy a dolgozók világosan lássák kollektív tulajdonosi mivoltukat.

E feladatok megvalósítása érdekében minden egyes vidéken mezőgazdaságból, erdőgazdaságból, halászatból, iparból, közlekedési, szállítási, kereskedelmi, elosztási ágazatból álló gazdasági szerkezetet kell kialakítani, amelyek között a kulcságazat a mezőgazdaság és a helyi ipar. A vonatkozó központi terv figyelembevételével minden egyes vidéknek saját adottságaira (föld, munkaerő, éghajlat stb.) támaszkodva kell meghatároznia a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos feladatokat. Minden vidéken megfelelő ipari ágazatokból álló ipart kell létrehozni, hogy erőteljes hatást gyakoroljon a mezőgazdasági termelésre, és elegendő fogyasztási cikket és exportterméket termeljen.

Minden egyes vidék területén a helyi gazdaság mellett megtalálhatók a központi gazdaság bázisai is. E termelőbázisok igényeket támasztanak a munkaerő, nyersanyag iránt, a gazdaság, a technika, az irányítás terén érvényesülő húzóerejük révén a vidékkel kialakított munkamegosztási, elosztási kapcsolataik, termelési és forgalmazási együttműködésük előmozdítja a helyi gazdaság fejlődését, vagy megváltoztathatja arculatát.

A helyi ipar fejlesztése érdekében erősíteni kell a helyi termelési bázisokat (szövetkezet, üzem, erdőgazdaság, állami gazdaság, üzletek), hogy valóban szocialista termelési szervezetekké, önálló gazdasági elszámolási egységekké váljanak; bővíteni kell a vidékek közötti gazdasági kapcsolatokat a termelési együttműködés, a nyersanyagszállítás, a termékek forgalmazása terén; össze kell kapcsolni a vidéki gazdaságot a népgazdaság ágazataival, a központi gazdasággal.

A termelés ösztönzése érdekében nem vezetünk be egyenlősdit a vidékek között, hanem a jobban dolgozó körzetek magasabb életszínvonalat is elérhetnek, de minden vidéknek teljesítenie kell a társadalom iránti kötelezettségeit, legjobb képességeik szerint hozzá kell járulniok a lakosság szükségleteinek kielégítéséhez, a haza védelméhez és az ország iparosításához. Szigorúan fel kell lépni a bürokratizmus, a parancsuralom, az önkényesség, a bezárkózás, a szűklátókörűség ellen, egyidejűleg fel kell számolni a szeparatizmust, a vidéki elkülönülést, az egyénieskedést, az általános érdekek semmibevételét.

A helyi gazdaság konkrét szerkezete a megyékben, járásokban álljon összhangban az egyes körzetek adottságaival (munkaerő, természeti kincsek, ágazatok). Ennek lényege az, hogy azokon a mezőgazdasági és ipari bázisokon kívül, amelyekkel minden vidéknek rendelkeznie kell, a vidékek lehetőségeik maximális kihasználásával fejlesszék gazdaságaikat, ne aprózzák szét tevékenységüket, ne akarjanak mindent termelni, az önerőre történő támaszkodás ne a központtól történő távolodást eredményezze, gazdaságukat ne a kis volumenben történő termelésre korlátozzák, mert ezáltal kárt okoznak saját maguknak és a népgazdaságnak.

Különösen nagy figyelmet kell fordítani a gazdaság építésére a határvidéki megyékben, járásokban, a Viet Bac-i, a Tay Bac-i és a Tay Nguyen-i nemzetiségi területeken, mely körzetek stratégiai jelentőségűek a népgazdaság számára és nagyon fontosak a honvédelem szempontjából. Ezeken a területeken a termőföld adottságaival összhangban elő kell mozdítani az élelmiszertermelést, az állattenyésztést, az erdőgazdálkodást a helyi lakosság és az export szükségleteinek kielégítése céljából. A helyi gazdaság bővítése érdekében a határmenti megyéknek, járásoknak és hegyvidéki körzeteknek gyorsabban kell fejlődniük, ugyanakkor a körzetek részére a központi támogatás mértékét, a népgazdaság ágazatainak, az ország többi vidékének segítését növelni kell, a munkaerő országos méretű tervezett újraelosztásának keretében megfelelő körülményeket kell biztosítani a síkvidékről áttelepülők részére.

Hanoi főváros az ország politikai, gazdasági, kulturális központja, magas műszaki színvonalon álló termelési bázisokkal rendelkezik, az ország és az export részére szükséges termékeket állít elő. A főváros gazdasági szerkezetének fejlesztése, a főváros élelmiszerrel, nyersanyaggal történő ellátásának megszervezése, a fővárosi lakosság életkörülményeinek biztosítása a hanoi pártbizottság és az államhatalmi szervek közvetlen feladata, ugyanakkor a népgazdaság ágazatainak, a vidékeknek, mindenekelőtt az északi megyéknek is általános feladatát jelenti.

Ho Si Minh-város kiterjedt vonzóerőt gyakorló gazdasági központ, sok ország piacával áll kapcsolatban, fontos kereskedelmi kulcspontja az országnak, valamint országunk és a külföld közötti érintkezésnek. Ho Si Minh-város gazdaságának fejlesztése, lakossága életkörülményeinek biztosítása a város közvetlen, valamint a központi gazdasági ágazatok, a déli országrész nyugati és keleti megyéinek is feladata.

Hanoi főváros, Ho Si Minh-város és a megyék között tartalmas szerződéses kapcsolatokat kell létrehozni a termelés és szállítás terén, a két városnak fejlesztenie kell ipari kapacitását, a központi ágazatokkal közösen az ésszerű munkamegosztás, a kölcsönös előnyök alapján aktívan segíteniük kell a megyék gazdaságának fejlődését.

Az ország természeti adottságainál fogva sok megye és járás síkvidéken elterülő szántóföldde, erdővel és tengerparti résszel is rendelkezik. Ez az adott vidék kedvező sajátossága, amely elősegíti a helyi gazdaság sokoldalú fejlődését.

Több mint tíz éve felméréseket végeztünk, kísérleteket folytattunk, hogy meghatározhassuk a helyi gazdaság ésszerű nagyságát és tevékenységének tartalmát. Az optimális méretű helyi gazdaság az ipari-mezőgazdasági jellegű megye, város megközelítően néhány millió lakossal, és a mezőgazdasági-ipari jellegű járás, 200 ezer lakossal.

A megyéknek, városoknak minden erejükkel az ipari-mezőgazdasági jellegű gazdasági szerkezet kialakításán kell fáradozniuk; a mezőgazdaságra irányuló figyelemmel párhuzamosan teljesíteniök kell az iparfejlesztéssel kapcsolatos feladataikat, mozgósítaniuk kell az ipar lehetőségeit a szocialista nagyüzemi mezőgazdasági termelés megvalósításának szolgálatában; a központi ágazatokkal közösen koncentrálniuk kell a járások gyors fejlesztésére.

A járás legfontosabb feladata a mezőgazdasági termelés fejlesztése, a szocialista nagyüzemi mezőgazdasági termelés, a belterjes, szakosított gazdálkodás, a növénytermelés és az állattenyésztés egyensúlyának ki-

alakítása, az új típusú falu felépítése. A mezőgazdasági termelés előrelendítésének érdekében egyrészt támaszkodni kell a központi, a megyei és a városi iparra, másrészt gyors ütemben a mezőgazdasághoz kapcsolódó kis és közepes méretű ipari létesítményeket kell kiépíteni, hogy a mezőgazdasági-ipari jellegű gazdasági szerkezet fokozatosan kialakuljon.

Határozottan követve a gazdaságfejlesztés irányvonalát, miszerint a nehézipar ésszerű elsődleges fejlesztést élvez a mezőgazdaság és a könnyűipar fejlődésének alapján, az ipar és a mezőgazdaság kezdettől fogva történő szoros összekapcsolása a járásnak, a mezőgazdasági-ipari jellegű gazdasági szerkezet történelmi szerepében játszott fontos pozíciójának felismeréséhez vezetett.

A járás szintjén a mezőgazdaság közvetlenül kapcsolódik az össznépi és kollektív tulajdonban levő iparhoz. Ily módon a járás a kollektív tulajdonosi rendszer bázisán a falu nagybani termelésének, új életkörülményei kialakításának vázát képezi.

Minden járás alapvető gazdasági egység, amely önálló elszámolású termelési, gazdálkodási szervezetekből áll, és egymáshoz kapcsolódva a megyei és a központi gazdaság alapját képezi.

A járás közvetlenül kifejezi a nép kollektív tulajdonosi jogait politikai, gazdasági, kulturális, társadalmi téren. Minden egyes termelési egységnél, járásban a dolgozó ember a termelésen és az elosztáson a kulturális, oktatási, egészségügyi, pihenés, szórakozás céljait szolgáló létesítmények használatán, életkörülményeinek javulásán keresztül láthatja az egyéni és az általános, a magán és a közös érdekek, a jogok és kötelezettségek összekapcsolódását.

A járások mezőgazdasági-ipari jellegű gazdasági egységekké történő fejlesztése stratégiai feladat, amelynek megvalósítása mélyreható változásokat eredményez a népgazdaságban, a mezőgazdaságot fokozatosan a szocialista nagyüzemi mezőgazdasági termelés irányába viszi, s átalakítja a falu arculatát.

A járások gazdaságának fejlesztése, összekapcsolva a megye ipari-mezőgazdasági jellegű gazdasági szerkezetének, a gazdasági-műszaki ágazatoknak kiépítésével, a járások vezetési és irányítási mechanizmusának tökéletesítése, erősítése a jelenlegi gazdasági munkánk alapvető feladatát képezi. Tartalmilag miből áll a járások gazdaságának fejlesztése? A járások fejlesztése hogyan kapcsolódik a szövetkezetek fejlesztéséhez? Ezeket a kérdéseket a PB 33. számú utasításában pontosan kifejtette. A határozat valóra váltása érdekében a gazdaság ágazatainak és a vidé-

keknek saját hatáskörükben, feladataiknak megfelelően konkrét terveket, intézkedéseket kell kidolgozniuk, aktív tevékenységet kell kifejteniük és feltétlenül el kell kerülniük az általánosságokban mozgó megfogalmazásokat. Általában az újszerű és nagy feladatok, mint a járások fejlesztése esetében, kezdetben nem kerülhetők el a zökkenők, a nehézségek, továbbá az, hogy a konkrét dolgok kezdetben nem teljesen világosak. A megoldás érdekében nincs jobb módszer, mint a már kidolgozott irányvonalra történő támaszkodás.

A helyi gazdaság irányításának javítása

A helyi gazdaságok, a népgazdasági ágazatok, a termelő egységek mind a népgazdaság szerves részei, központi gazdaságirányítás alatt állnak. Ezért a helyi gazdaság irányításának sürgős és alapvető javítása a népgazdaság irányításának javítását is jelenti egyben. Egyidejűleg az általános irányítási rendszeren belül a helyi gazdaság vonatkozásában az irányítás néhány sajátos vonását is javítani kell.

Tudjuk, hogy ha megértettük a szocialista nagyüzemi termelés gazdasági szerkezete kialakításának fontosságát, a fejlődés egyes szakaszainak követendő irányvonalát, gazdasági feladatait, szilárd bázis teremthető és helyes irányvonal dolgozható ki a gazdaságirányítás, a tervezés, a gazdaságpolitika, a gazdasági mechanizmus és a káderkérdés megoldása számára.

Általánosítva, a gazdaságirányítás terén elkövetett hibáink három okra vezethetők vissza:

1. A párt általános és gazdaságpolitikai irányvonalát még nem mindenki érti világosan. A kollektív tulajdonosi rendszer, az ipari-mezőgazdasági jellegű gazdasági szerkezet, a központi és a helyi gazdaság építésének, fejlesztésének kérdéseiben sok káder, párttag még nem lát világosan.

2. Sokan még nem ismerik eléggé országunk gazdaságának realitásait a munkaerő, a természeti kincsek, a gazdasági ágazatok, gépek, berendezések színvonala, a nehézségek és előnyök, a lassúság és aktivitás vonatkozásaiban.

3. Az illetékesek még nem az egyes ágazatok, vidékek, gazdasági egységek fejlesztési terveiből indulnak ki. Hiányoznak a hatékony megvalósítás eszközei, különösen a szervezés, a gazdaságpolitika maradéktalan

érvényre juttatása terén. A szervezés és az irányítás hibái: bürokratizmus, merevség; a tervezés nincs összekapcsolva a piaccal; a szervezés mechanizmusa nem veszi figyelembe a gazdasági szerkezet követelményeit; kevés a képzett gazdasági, tudományos-műszaki káder, a jól képzett szakmunkás, a szakembereket nem megfelelően használják fel; a feladatok végrehajtása felületes, fegyelmezetlen, felelőtlen.

Ezért a gazdaságirányítás javítását mindenre kiterjedően kell végrehajtani.

A gazdaságirányítás alapvető feladata, hogy a gazdasági, a társadalmi és a természeti törvények helyes alkalmazásával kihasználja a munkaerő, a természeti kincsek, a népgazdaság ágazatai terén lévő lehetőségeket, kialakítsa a dolgozó nép kollektív tulajdonosi rendszerét országosan, a vidékek és a termelési egységek szintjén, ésszerű gazdasági szerkezetet hozzon létre, amely megfelel a kisüzemi termelésről a szocialista nagyüzemi termelésre történő áttérés szakaszának. Megfelelő szervezeti formákat, irányítási módszereket, gazdaságpolitikát kell alkalmazni a munkaerő, a termőföld, az erdő, a tenger kiaknázása, az ágazatok tevékenységének bővítése, az ipar és a mezőgazdaság, a termelési ágazat, a vidék és a termelési egység összekapcsolása, a gazdaság szektorainak felhasználása, a társadalmi, a kollektív és az egyéni érdekek közötti összhang biztosítása, a műszaki-tudományos tevékenység előmozdítása, a nemzetközi munkamegosztásba és együttműködésbe történő bekapcsolódás, a tervezés és a piac összekapcsolása, az ár- és bérkérdések rendezése, a munka termelékenységének és a gazdasági hatékonyság növelésének érdekében; javítani kell a lakosság életkörülményeit, erősíteni a honvédelmet, építeni a szocializmus anyagi-műszaki bázisát.

A megvalósítás során biztosítani kell a párt irányvonala és a népgazdasági terv, a kormány gazdaságpolitikája közötti összhangot; gyorsan fel kell számolni a népgazdasági terv és a gazdaságpolitika idejétmúlt vonatkozásait.

A legfontosabb a háromszintű tervezés helyes megvalósítása; a munkaerő, a termőföld, az erdő, a gépi berendezések, az adott termelési kapacitások helyzetét figyelembe véve a tervkészítés a termelési egységek szintjéről induljon ki, a terv és a piac helyes összekapcsolása a népgazdaság, az ágazat, a vidék és a termelési egység szintjén.

A gazdaságpolitikának valóban elő kell mozdítania a termelés növekedését, a dolgozók jó közérzetét, megelégedettségét, össze kell kapcsolnia az egyéni és a közös, a magán és a kollektív érdekeket, bővíteni kell

a dolgozók, a termelési egységek, a vidékek, az ágazatok hatáskörét, felelősségét és nem utolsósorban ösztönző hatást gyakoroljon a termelésre.

Helyes szervezési és munkamódszereket kell kialakítani, hogy érvényesüljön a párt vezető, a nép tulajdonosi és az állam irányító szerepe, az irányítás szervezeti rendszere közel álljon a tömegekhez, a valósághoz, hatékonyan funkcionáljon.

Az állam gazdaságirányítási gépezetét alapvetően a gazdaság törvényszerűségeire támaszkodva, a gazdaság szerkezetéből, a termelés szervezéséből kiindulva át kell szervezni. Meg kell szüntetni, ami felesleges, könnyíteni kell a nehézkes részeken, világosan különbséget kell tenni, és szorosan össze kell kapcsolni az adminisztratív-gazdasági irányítást a termelés-gazdálkodás irányításával, ésszerű munkamegosztást kell kialakítani a minisztériumok és főigazgatóságok, a központ és a vidék között, bővíteni kell a termelési egységek önállóságát a pénzügyek és a gazdasági elszámolás terén.

A kádermunka terén módosítani kell a vezető, a gazdaságirányító, a tudományos-műszaki káderek kiválasztásának, kinevezésének, képzésének gyakorlatát. Nem kell túlságosan ragaszkodni az életkorhoz, a korábbi fizetési besoroláshoz, beosztáshoz, hanem főleg a tényleges képességeket, a teljesítményt kell figyelmbe venni, hogy az ágazatok, vidékek, termelési egységek vezető káderállománya olyan személyekből álljon, akik megfelelnek az adott funkciókból fakadó követelményeknek. Olyan rendszert kell kialakítani, amelyben ha a káder „fent vagy lent" eleget tesz az elvárásoknak, marad, ha nem, akkor lecserélik.

Növelni kell az egyéni felelősséget, a fegyelmet, fokozni kell az ellenőrzést, szigorúan és időben büntetni kell a vétkeseket, bárki is legyen az.

A népgazdaság egészére vonatkozó általános módszerek mellett meg kell vizsgálni, tökéletesíteni kell az ágazatok szervezését, javítani munkájuk színvonalát a tervezés, a pénzügyek, a hitelek és az árak területén, az ipari, mezőgazdasági, építőipari, közlekedési, kereskedelmi ágazatok, megyék, városok, járások stb. részére megfelelő szervezési és irányítási módszereket kell kidolgozni. Nagy figyelmet kell fordítani a termelési egységek, a mezőgazdasági szövetkezetek, a kis- és kézműipari szövetkezetek, termelési csoportok, állami üzemek, vállalatok stb. irányításának javítására. A termelési egységek helyes irányítása képezi alapját a vidékek, az ágazatok, a népgazdaság jó irányításának.

A helyi gazdaság vonatkozásában az irányítás javításának alapvető és sürgető követelménye az, hogy a központnak világosan meg kell határoznia a megyék, városok hatáskörét és felelősségét a következő területeken: tervezés, termelési együttműködés, a vidékek közötti termékcsere, export és import, munkaerőgazdálkodás, pénzügyek, termelésirányítás, piacszervezés, árak kialakítása, a helyi lakosság foglalkoztatásának, életkörülményeinek biztosítása terén.

A párt és a kormány vezető szerveinek, a központi ágazatoknak, megyéknek, városoknak figyelmet kell fordítani a járások fejlesztésére; a járási szervezet tökéletesítése képezze munkájuk központi feladatát. A járások, termelési egységek segítésén, irányításán, ellenőrzésén keresztül meg kell oldani a saját ágazat, hatósági szervezet tevékenységének tartalmi, módszertani kérdéseit a megfelelő szervezeti rendszer, a legjobb irányítási módszerek kialakítása érdekében. Látni kell, hogy a járási mezőgazdasági-ipari gazdasági egységek létrehozása a megye, a város és az ország gazdasági szerkezetének alapját képezi; az új rendszer kiépítése a járásokban az ország új rendszere bázisának létrehozását jelenti. A helyi gazdaságirányítás javítása érdekében a központi szerveknek (minisztertanács, minisztériumok) segítséget kell nyújtaniuk a vidékeknek az alábbi fő területeken:

1. Az egyes gazdasági-technikai ágazatok fejlesztési tervének elkészítése; a vidékekkel közösen kell kidolgozni a vidékek fejlesztési tervét. Ezekben a tervekben a gazdasági hatékonyság biztosítása érdekében világosan meg kell határozni, hogy melyik ágazat mit épít, az egyes vidékek milyen ágazathoz tartozó létesítményeket hozzanak létre, az egyes termelési egységek melyik szervhez (központ, megye, járás) tartoznak. A tervezés lassúsága a bizonytalan, nem világos helyzet elhúzódását eredményezi, sőt zavart, kavarodást okoz az ágazat és a vidék, valamint a vidékek között.

2. A termelés és a fogyasztás szerkezetének kialakítása vidéken; erősíteni kell a termelési egységeket, megfelelő gazdasági kapcsolatokat kell létrehozni más vidékekkel és a gazdasági-technikai ágazatokkal.

3. A vidék gazdasági tervének kidolgozása és végrehajtása tartalmazza a vidékhez tartozó részeket, a vidék feladatait a helyben működő központi egységek vonatkozásában; figyelmet kell fordítani arra, hogy a tervkészítés a termelő egységből kiindulva történjen, stabilizálni kell a központ és a vidék közötti kétirányú kapcsolatot, amelyben meg kell határozni az adott körzetbe irányuló központi befektetés nagyságát és a köz-

pont részére történő szolgáltatási kötelezettségeket; egyensúlyt kell biztosítani az előirányzatok és a mérték, a kötelezettségek és az eszközök között.

4. A termékek nómenklatúrájának, a munkaerő, anyagok, pénzügyek, hitelek, árak stb. irányítási területeinek meghatározása; mi az, amiben a központ, illetve a helyi hatóság dönt. Megfelelő gazdaságpolitikai intézkedéseket, szervezési formákat kell életbe léptetni, utasítani és ösztönözni kell a minisztériumokat nemcsak a közvetlenül hozzájuk tartozó, hanem az irányításuk alá eső gazdasági-technikai ágazatokról történő gondoskodásra is; a helyi hatóságok kötelesek gondoskodni a helyi gazdaságról, beleértve a központhoz tartozó gazdasági egységeket is. Ennek érdekében a helyi hatóságokat ösztönözni is lehet.

5. Káderek biztosítása a vidék számára, segítségnyújtás a szakemberképzésben, a gazdaságirányítási, műszaki-tudományos kérdések megoldásához szükséges mechanizmus kiépítésében.

A helyi gazdaság erőteljes és helyes irányban történő fejlődése érdekében a vidékek a kisüzemi termelésről a szocialista nagyüzemi termelésre történő áttérésben játszott stratégiai fontosságuknak megfelelő nagyobb hatáskört, felelősséget kapnak. Emelni kell a pártszervezetek, az állami és társadalmi szervek munkájának minőségi színvonalát vidéken; mozgósítani kell a tömegeket, hogy a termelés, az elosztás és jólétük alakításának gazdái legyenek, munkaverseny-mozgalmat kell kibontakoztatni, fel kell számolni a negatív jelenségeket, fejleszteni kell a pozitív tényezőket, új erőket kell létrehozni vidéken.

A párt- és állami szerveket kétszeresen meg kell erősíteni, hogy szilárd vezető, irányító központokká váljanak a gazdaság, a politika, a kultúra, a társadalom minden területén, eltökélten ki kell zárni a pártból és az állami gépezetből a tömegeket elnyomó, a közös tulajdont dézsmáló, a korrupt, harácsoló stb. elemeket. Fokozottabb mértékben be kell vonni a párt és az állami apparátusba a gazdasági, műszaki-tudományos ismeretekkel rendelkező, a gyakorlatban kipróbált fiatal erőket. A párt- és az állami szervek részéről mielőbb létre kell hozni gazdasági és műszaki tanácsadó szervezeteket; gazdasági és műszaki téren a hibák elkövetésének kiküszöbölése érdekében az illetékes szerveknek figyelembe kell venniük a tanácsadói szervezetek véleményét. A káderek, párttagok ellenőrzése, kiválasztása a gazdasági építés, a lakosság életkörülményeinek szervezése terén végzett konkrét munkán keresztül történik. A pártbizottságoknak alaposan meg kell ismerniük az új helyzetet, hogy időben gon-

doskodjanak az utánpótlásról, a kinevezésekről, ugyanakkor le kell cserélniök mindazokat, akik nem alkalmasak feladataik ellátására. Javítani kell a jutalmazás rendszerét, hogy valóban ösztönözze a kiválóan dolgozókat.

A párt és az állam szervezési és propagandabizottságainak, valamint iskoláiknak a vidékek vezető és irányító szervezeteinek erősítését szolgáló követelményekből kell kiindulniuk a tananyagok összeállításakor és a képzési tervek elkészítésénél, hogy egy bizonyos idő elteltével megfelelően képzett szakembereket bocsássanak ki.

A gazdaság fejlesztését, az életviszonyok alakítását, a párt- és az állami mechanizmus kialakítását nemcsak a vezetők feladatává, hanem a tömegek forradalmi mozgalmává kell változtatni. A szakszervezeteknek, a parasztszövetségeknek, az ifjúsági szervezeteknek, a nőszövetségnek, a frontnak megfelelő tevékenységet kell kifejteniök annak érdekében, hogy minden ember helyesen értékelje a helyzetet, világosan lássa kötelességeit és jogait. A párt- és állami szerveknek olyan rendszert kell kialakítaniuk, hogy a tömegek ténylegesen részt vegyenek a termelés, az életviszonyok alakításában, a párt és az állam építésében, a káderek és a párttagok ellenőrzésében. Nagy győzelmünk az, ha minden ember tulajdonosként tekinti önmagát politikai, gazdasági, kulturális, társadalmi téren egyaránt.

Jelenleg a tömegek lelkesedésének felkeltése, a munkaverseny-mozgalom kibontakoztatása érdekében valóban jó propaganda-, felvilágosító, mozgósító tevékenységet kell kifejteni, kellő időben kell változtatni az irányítás néhány területén; tiszteletben kell tartani a tömegek kollektív tulajdonosi jogait, megfelelően gondoskodni kell a dolgozó ember jólétéről, nem szabad előidézni hiányosságokat; határozottan harcolni kell a negatív jelenségek ellen, növelni kell a káderek, párttagok példamutatását a termelésben, a munkában, a politika végrehajtásában, a takarékos, egyszerű életmód megvalósításában, a tömegekkel való jó kapcsolatok kialakításában.

Az egész pártnak, az egész népnek minden erővel azon kell munkálkodnia, hogy rövid idő alatt stabilizálódjanak az életkörülmények, átalakulás következzen be a gazdaságban, kialakuljanak a következő évek előrehaladásához szükséges alapok.

Nhan Dan, 29. évf. 9266. sz. 1979. okt. 24. 1–4. o.

TARTALOM

ÚJ GONDOLATOK A VIETNAMI PROLETARIÁTUS VEZETŐ SZEREPÉRŐL
Beszéd 1957-ben, az augusztusi forradalom 12. évfordulóján | 11

A SZOCIALISTA FORRADALOM POLITIKAI IRÁNYVONALA ÉSZAK-VIETNAMBAN
Részlet a Központi Bizottság politikai beszámolójából a Vietnami Dolgozók Pártjának III. kongresszusán, 1960. szeptember 5-én | 31

KORUNK JELLEGE ÉS A NEMZETKÖZI KOMMUNISTA MOZGALOM STRATÉGIAI ÉS TAKTIKAI FELADATAI
Részlet a kommunista és munkáspártok 1960. novemberi moszkvai értekezletén elhangzott beszédből | 39

A TANÍTÓ HIVATÁSA
Beszéd a hanoi Pedagógiai Főiskolán, 1962. június 29-én | 55

A MARXIZMUS GYŐZELMÉÉRT
Előadás a Nguyen Ai Quoc iskolában, Marx Károly halálának 80. évfordulóján, 1963. március 13-án | 65

A NEMZETKÖZI FELADATOK
Részlet a Vietnami Dolgozók Pártja Központi Bizottságának IX. plenáris értekezletén elhangzott felszólalásból (1963. december) | 95

A VIETNAMI FORRADALOM
(Részlet) (1970) | 103

A KÁDEREK SZERVEZÉSÉRŐL
Részlet a „Néhány káderproblémáról és a szervezésről a szocialista forradalomban" c. írásból (1973) | 155

ELŐRE A JÖVŐ FELÉ!

Beszéd a győzelem ünnepén, 1975. május 15-én | 163

EGYESÍTSÜK EGÉSZ NÉPÜNKET SZOCIALISTA HAZÁNK, VIETNAM ÉPÍTÉSÉRE!

Beszámoló az egyesített Vietnam nemzetgyűlésének első ülésszakán, 1976. június 25-én | 173

RÉSZLET A KÖZPONTI BIZOTTSÁG BESZÁMOLÓJÁBÓL A VIETNAMI KOMMUNISTA PÁRT IV. KONGRESSZUSÁN, 1976. DECEMBER 14-ÉN | *207*

AZ OKTÓBERI FORRADALOM ÉS VIETNAM

Beszéd a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának tiszteletére tartott ünnepi gyűlésen, 1977. november 5-én | 297

A HELYI GAZDASÁG NÉHÁNY KÉRDÉSÉRŐL

Cikk a Nhan Dan 1979. október 24-i számából | 309

A KIADÁSÉRT FELEL A KOSSUTH KÖNYVKIADÓ IGAZGATÓJA
ZRÍNYI NYOMDA, BUDAPEST (80. 1289/1)
FELELŐS VEZETŐ BOLGÁR IMRE VEZÉRIGAZGATÓ
A KÖTETET F. VIDOR EMMA ÉS SZABÓ MÁRTA SZERKESZTETTE
A BORÍTÓ ÉS A KÖTÉSTERV SZÁNTÓ TIBOR MUNKÁJA
MŰSZAKI VEZETŐ ARANYI IMRE
MŰSZAKI SZERKESZTŐ SZAKOS ZSUZSA
TERJEDELME 21 (A/5) ÍV